

סֵפֶר
אֲשֶׁר בַּנַּחַל
חֵלֶק ל"ה

וְהוּא קִבֵּץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנַּחַל הַנוֹכַע
מִקּוֹר חֲכָמָה יְסֻדָּתָם, עֲנִינִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת,
הַתְחַזְּקוֹת וְהַתְעוּרוֹרוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דְּרָגָה
וּדְרָגָה מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה.

* * *

בְּנוֵי וּמִיֻּסָד עַל-פִּי דְבָרֵי
רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן
בוֹצֵינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוּנְנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ
הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רַז לֹא אָנִים לִיָּה
רַבִּי נִתָּן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ

וּמְשַׁלֵּב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים, וּמֵאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ

הוּבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב
בְּנֵאֵל
עִיר בְּרֶסְלָב, בְּגָלִיל
שְׁנַת תשע"ו

ספר
אֲשֶׁר בִּנְחָל

ניתן להשיג
את הספר הקדוש הזה
ועוד שאר ספרים
"קרן הדפסה והפצה
חסידות ברסלב"
יבנאל
טל. 04-6708356
נייד. 054-2287882

הדפסה:
כתר הוצאה לאור בע"מ
טל. 02-6557822
ירושלים

גרפיקה ועימוד:
 יצחק ישראל יוקר
054-6554554
כריכה
הרב אברהם אוחיון

פֶּתַח דְּבָר

הַיְנָה חֶלְקִי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחָל", נִדְפְּסוּ כְּבָר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהְדוּרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁישׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמַחִיִּים וּמְחֻזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלוֹ, וְכָל חֵיוֹתָם וְהַתְמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וַיְמָה גַם שְׂאֵפְלוֹ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לֹא חִיָּים מְסֻפָּרִים אֱלוֹ, כִּי הַסְּפָרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהַיְנָה סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עַתָּה שְׁלֹא כְּסֹדֵר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כַּרְךָ מְעַרְבִים מְכַתְּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֻרִים הַרְבֵּה מְכַתְּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמָנוּ לְסֹדֵר אֶת כָּל חֶלְקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחָל", מִהַמְּכַתְּבֵי הָרִאשׁוֹן שְׁנֵדְפֵס עַד עַתָּה, דְּבָר הַמְּסַתֵּם בִּיּוֹתֵר מְעַשְׂרִים אֶלְף מְכַתְּבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים עַל-פִּי סֹדֵר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מְכַתְּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲרֵי כֶּף מְכַתְּבֵי יָד, אֲשֶׁר טָרַם רְאוּ אֶת עֵינֵי הַדְּפוּס, וְכַמוֹ-כֵן סִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים בְּהַדְּפָסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהִדּוּר וְהִיפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מְרָאֵי הַמְּקוֹמוֹת מְפֻסְּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים וְ"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שֶׁמְדַבֵּר עֲלֵיהֶם
בְּמִכְתָּב.

וּלְאַחַר עֲמַל וַיִּגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מְדַפְּסִים עֲתָה אֶת כָּרְךָ
לֵה, וּמְקוּיִם לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכָּרְכִים
כְּפִי סֵדֶר הַשָּׁנִים, כָּרְךָ אַחֵר כָּרְךָ, וּבְלַבְנוּ תִקְנֶה, שְׁכַל מִי
שִׁיקְרָא בְּזָה, יִהְיֶה וַיִּחְזֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֱלוֹ
הֵם אוֹצֵר כְּלֵי חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרָךְ חֲדָשָׁה בְּפִרוּשִׁים
נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְעַל מֵאמְרֵי חַז"ל הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא
וּמְדַרְשִׁים וּבִזְהַר הַקְּדוּשׁ וְכוּ', וְגִלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלַבּוֹשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר
אֶפְלוּ הַיְרוּד וְהַנְּמֹךְ בְּיוֹתֵר, יוּכַל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ
הַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאִפְּן נִפְלָא וְנִעְלָה מְאֹד, מְשַׁכֵּל עֲלִיוֹן
לְשַׁכֵּל תַּחְתּוֹן, מְעִילָא לְעֻלּוֹל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֵה מִי שְׂרָגִיל בְּהֵם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם יַעֲצוּת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ לְהַחֲזִיק מֵעֵמֶד עַל כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים יַעֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהַתְמוֹדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזָה הָעוֹלָם מִקִּטְשָׁן וְעַד גְּדוּל.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְּמִיד בְּהֵם, וְאֵז וַיִּמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אֲמַתִּי וְנִצְחֵי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִבְּלִים נִפְלוּ לָנוּ
בְּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצִּפּוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינַי לֹא רָאִתָּה
אֱלֻקִּים זִוְלַתִּיךָ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאלָה שְׁלִמְיָה', אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבאר בְּלִקוּטֵי-מוֹהַרְ"ן, חֵלֶק א', סִימָן ס"א: עַל-יְדֵי אַמוּנַת חֲכָמִים יְכוּלִין לְהוֹצִיא מִשְׁפָּטֵינוּ לְאוֹר.

הֵינּוּ מִכָּל הַלְמוּדִים שְׁאֵדָם לִוְמוֹד, צָרִיף שְׂיִקְבֵּל וְיוֹצִיא מֵהֶם מִשְׁפָּטֵי אֱמֶת, שְׁלֹא יִהְיֶה מִשְׁפָּט מֵעַקֵּל, שְׂיִקְבֵּל וְיִלְמַד מִכָּל הַלְמוּדִים שְׁלוֹמֵד מִשְׁפָּטֵי הַנְּהֻגוֹת, שְׂיִדַּע אִיךָ לְהַתְנַהֵג — הֵן לְעַצְמוֹ וְהֵן לְאַחֵרִים, שְׁמַתְנַהֲגִים לְפִי דַעְתּוֹ כֹּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי בְחִינָתוֹ, וּכְפִי הַמְּשַׁלָּה וְהַרְבֵּנוֹת שְׂיֵשׁ לוֹ, הֵן לְרַב אוֹ לְמַעַט, וְכֹל זֶה זֹכִים עַל-יְדֵי אַמוּנַת חֲכָמִים וְכו'.

וְהִנֵּה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת אַמוּנַת חֲכָמִים הוּא, כְּשִׂיזְכֶּה לְסַלֵּק אֶת דַּעַת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי, וְיִדַּע וְיִבִין בְּאֱמֶת בְּאִיזָה מַעֲמַד וּמַצָּב אָנִי נִמְצָא, וְעַל-כֵּן עָלִי לְסַלֵּק אֶת דַּעְתִּי לְגַמְרֵי, וְכֹל מֵה שְׂאוֹמֵר לִי הַחֲכָם הָרַב הָאֱמֶת, אָנִי צָרִיף לְקַבֵּל עָלַי כֹּל אֲשֶׁר יֹאמֵר כִּהוּא זֶה — דְּבַר קָטָן וְדְבַר גָּדוֹל, וְלִבְלִי לְנִטּוֹת, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, מִדְּבָרָיו יְמִין וְשְׂמֵאל, וּכְמוֹ שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָה (סְפָרֵי, שׁוֹפְטִים יא): אֲפֹלוֹ אוֹמֵר לָךְ עַל יְמִין שֶׁהוּא שְׂמֵאל וְכו'; וְלִהְשָׁלִיף מֵאֲתוֹ כֹּל הַחֲכָמוֹת, וְלִטְלַק דַּעְתּוֹ כִּי אֵין לוֹ שׁוֹם שְׁכָל בְּלַעֲדֵי אֲשֶׁר יִקְבֵּל מִהַצְדִּיק וְהָרַב שְׁבִדּוֹר. וְכֹל זְמַן שְׁנֹשְׂאָר אֲצִלוֹ שְׁכָל עַצְמוֹ, הוּא אֵינוֹ בְּשְׁלֵמוֹת וְאֵינוֹ מְקַשֵּׁר וּמְקַרֵּב לְצַדִּיק, אֲבָל כְּשִׁזְכֶּה לְבַטֵּל אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי אֵל הַצְדִּיק וְהָרַב הָאֱמֶת, אָז יְכוּל לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ עֲצוֹת עַל כֹּל דְּבַר, הֵן לוֹ וְהֵן לְאַחֵרִים — הַחֲפָצִים לְשִׁמְעַת בְּקוּלוֹ (עֵין לִקוּטֵי-מוֹהַרְ"ן, חֵלֶק א', סִימָן קכג), וְגַם יִזְכֶּה לְצִאת מִשְׁגָּעוֹנוֹ

ומשטיותיו, שנדבקו בו על-ידי עוונותיו (עין שיחות-הר"ן, סימן סז), כי הצדיק הוא מלא עצות וחדושים נוראים ונפלאים מגדול ועד קטן, דרי מעלה ודרי מטה, ועל-כן עלינו רק להעתיק דברי הצדיק בפשוטם ולהלבישם בכלים מפלים שונים לכל השואלים אותנו דבר השם, ולבלי לומר ולהמציא סברות פרוטות וכו', כי כל אלו החולקים על הצדיק, למודם הוא ממותרות, אשר משם יוצא משפט מעקל, ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן, מכל שכן שאינם יכולים להנהיג את אחרים וכו'.

ועל-כן העקר לשוב על פגם אמונת חכמים, וכשאחד שואל איזה דבר או איזו עצה בעבודת השם, העקר להשיב דברי הצדיק האמת, ועל-ידי שזה מקשה ושואל, וזה משיב ומתרחץ את השאלה, על-ידי-זה נעשה ספר שאלות ותשובות, ועל-ידי-זה יתחדשו הרבה ספרים לגלות ולפרסם את הרב האמת, שהוא שכל הכולל כל העולמות וכל הדרגות וכו'.

ואמר רבנו ז"ל: יש כמה ספרים עכשוו וגם עתידיים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים לעולם, ואסור ללעג עליהם, חס ושלום (עין לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה ג), כי רק הספרים המדברים מחקירות צריכין להרחיקם כמטחוי קשת, ולבערם מביתו בבעור חמץ ושאר ויותר ויותר וכו', וראוי לגזר שלא להדפיסם עוד, כי שורפים נשמות הקוראים בהם וכו', אבל כל הספרים ההולכים בדרך התורה הקדושה, בדרך אבותינו, בדרך האמונה הקדושה, בודאי מצוה גדולה להדפיסם להרבות ספרים בחול הימים, כי כל ספר שמדבר מעניני תורה הן בדרך פשוט, או דרוש, או רמז, או סוד, או פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובודאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינים צרה בשרואים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפייהם כאלו

מְצַטְעָרִים עַל הַרְאֻשׁוֹנִים, שֶׁכָּבֵר יֵשׁ הַרְבֵּה סִפְרִים, וְלִמָּה לָהֶם עוֹד; וּבִאֲמַת לֹא בְדַעַת יִדְבְּרוּ, כִּי "לְכָל זְמַן וְעַת לְכָל חִפְץ" (קִהְלֵת ג, א), כִּי מִי יִכְרִיחַ אוֹתָם לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר, וְאִם לֹא יִהְיֶה לָהֶם פְּנָאֵי לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר הַחֲדָשׁ, רַק יִבְלוּ יְמֵיהֶם בְּסִפְרִים שְׂיֵשׁ מִכָּבֵר, מִי יִמְחָה בְיָדָם, וּמָה אֲכַפֵּת לָהֶם, שְׂיֵשׁ עוֹד סִפְרִים בְּעוֹלָם, אוֹלֵי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמִסְגָּל לָהֶם זֶה הַסֵּפֶר דּוֹקָא, כְּמוֹ שְׂרוֹאִים בְּחוּשׁ, שְׂיֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂיֵשׁ לָהֶם חַיּוֹת מִסֵּפֶר זֶה, וְיֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמִמְחִיָּה אוֹתָם סֵפֶר אַחֵר, וְגַם בְּאָדָם אֶחָד בְּעִצְמוֹ יֵשׁ שְׂנוּיִים בֵּין הַזְּמַן, לְפַעֲמִים מִתְעוֹרֵר לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי דְבַר זֶה שֶׁבְּסֵפֶר זֶה, וְלְפַעֲמִים אֵינּוּ יָכוֹל לְהִתְעוֹרֵר כִּי אִם עַל-יְדֵי דְבָרֵי תוֹרָה וּמוֹסֵר שֶׁבְּסֵפֶר אַחֵר, וְגַם מִי שֶׁנִּפְשׁוֹ חֲשָׁקָה בְּתוֹרָה, וּמִבְּלָא יָמָיו עָלֶיהָ כְּרֵאוּי כִּי לְכָף נּוֹצֵר, יֵשׁ פְּנָאֵי בִימֵי הָאָדָם אֲשֶׁר הוּא חַי עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה לְעֵין וּלְהַבִּיט בְּסִפְרִים הַרְבֵּה מְאֹד, כְּמוֹ שְׂרֵאוּנוּ כְּמָה גְדוֹלִים, שְׁהִיוּ בְּקִיאִים בְּכְמָה סִפְרִים הַרְבֵּה מְאֹד, וְלִמָּה לֹא נִלְמַד קַל וְחֹמֶר מִהַגּוֹיִם, שֶׁלֹּא קָבְלוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכָל עַנְיָנֵי חֻכְמָתָם בְּעַסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהוּא הֶבֶל וְרִיק, צֶל עוֹבֵר, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן יֵשׁ לָהֶם הַרְבֵּה סִפְרִים בְּאַרְיִכוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, וּבְכָל מְדִינָה וּמְדִינָה נִתְחַדְּשִׁים אֲצֻלָּם סִפְרֵיהֶם הַרְבֵּה מְאֹד בְּכָל שָׁנָה וְכַמְעַט בְּכָל יוֹם, וְאֵינָם קָצִים בְּרַבּוּי סִפְרֵיהֶם, וּמִדּוּעַ נִבְגַּד אֲנַחְנוּ, חֵס וְשְׁלוֹם, לְהַקְפִּיד, חֵס וְשְׁלוֹם, עַל רַבּוּי הַסִּפְרִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הִיא חַיִּינוּ וְאֶרְךָ יָמֵינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, לְעוֹלָם שְׁכָלוּ אֶרְךָ וְטוֹב לְעוֹלָמֵי עַד וּלְנִצְחַ נְצַחִים?! וְהֵלֵא כְּמָה תַּחְבּוּלוֹת עוֹשִׁים וְכְמָה סִפְרִים לְאֲלָפִים וְלְרַבּוֹת מִחֻבְרִים בְּשִׁבִיל עַסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קַל וְחֹמֶר בֵּן בְּנוֹ שֶׁל קַל וְחֹמֶר כְּמָה אֲלָפֵי אֲלָפִים וְרַב רַבֵּי רַבּוֹת רַבּוֹת וְכוּ' סִפְרִים עַד אֵין קֶץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּיס בְּשִׁבִיל הַתְּכָלִית הָאֲחֻרוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּין לְעִצְמָנוּ צִידָה לְדַרְכָּנוּ הַרְחוֹקָה מְאֹד מְאֹד, וְכָבֵר נִלְכְּדוּ רַבִּים מְאֹד מְאֹד בְּתַאוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבְהִבְלָיו וּבְטָעִיוֹתָיו וְכוּ', וְכְמָה סִפְרִים וְתַחְבּוּלוֹת אֵין מִסֵּפֶר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כְּדֵי לְמַצֵּא עֲצָה וְתַחְבּוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בָּנוּ לְהַצִּיל כָּלָם מִזֵּי שַׁחַת, וּלְהַחֲיוֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נְצַחִים,

לקרבם אל התורה ואל העבודה, וגם פי העולם אומרים בשם הבעל-שם-טוב הקדוש, כי תורת ה' תמימה, כי לא נגעו בה עדין.

נמצא, שכל הספרים הקדושים והנוראים שכבר נמצאים בעולם, עדין לא נגעו בעצם התורה, ועתה ראה והבן כמה ספרים צריכים עוד, עד שנתחיל לגע בתורה, מכל שכן וכל שכן לבוא לחדריה ולירד לעמקה, על-כן כל הספרים הקדושים שחברו עד הנה, עדין אינם חלק אחד מאלף מעמק רבוי הספרים שיתגלו עוד, בעת שיתגלו סתרי ורזי התורה האמתיים, על-כן צריכים להזהר לא ללעג ולבזות שום ספר ההולך על-פי דרך התורה הקדושה, על-פי הגמרא והמדרשים וספרי הזהר הקדוש והאריז"ל, כי כלם צריכים לעולם, וגם פי יש כמה וכמה מדינות ועירות של ישראל, ובמקומות אלו מתפשטים אלו הספרים והם מחיין את עצמן בהם, ובמקומות אחרים מחיין את עצמן בספרים אחרים דיקא וכו'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, כאשר יראה הרוצה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מכלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כן וכן, וכן עשב אחר, שמשקלו כן וכן, וכן שוקלים מכמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו

העשבים שנתערבו, ובזה הפך החדש של ההרכבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחייב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקהו בעונה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — בשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבבות, אשר רבים נתפסו בזה ביודעים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-פן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, באשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: כשיגיע בכתיבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, פי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשך, פי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, פי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ח).

על-פן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי

הַקְדָּמָה

י

הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקנות כל בית ישראל, ותקנות כל הדורות ותקנות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמת ונצחי, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתך געשה ויזכה לגאולה שלמה, אמן בן יהי רצון!

ספר אשר בנחל כרף לה

ה' תרמא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תרומה, כ"ה בשבט ה'תשד"ם.

שלום רב לידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור
חכמה, זכותו נגן עלינו ... גרו ואיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

והנה לעבר על הצרות שתכפו אותך, רחמנא לצלן וכו', העקר
הרגל עצמך במדת השכחה, ותכף-ומיד פשעובר רק רגע, שכוח
תשפח את העבר, ותתחיל התחלה חדשה. ורבנו ז"ל אמר: 'אצל
בני האדם השכחה חסרון, אבל אצלי השכחה מעלה, כי דרכי
תכף-ומיד מה שרק עובר, אני שוכח ומעבירו מדעתי לגמרי' (עין
שיחות ה'ר"ן, סימן כו).

מה אמר לך, ידידי היקר! אין לך עצה יותר טובה מזו. בודאי
טוב לזכור את העבר, באפן שיהיה לו למוד לקח להבא, שלא יחזר
אל שטותו וכו', אבל רק בשביל זה, אבל אחרת פדאי וכדאי לשפח
את העבר לגמרי, ולבלי להתבלבל ממנו כלל, כי החיים מלאים

יב אָשֶׁר ה' תרמב בַּנְחַל

נסיונות קשים ומרים, ומה לך להמשיך את עצמך אל הצער?! יותר טוב לך לברח אליו יתברך, ותרגיל את עצמך לדבר אליו יתברך, הינו שתדבר בלשון שאמה רגיל בה אל השם יתברך. ואף שבהתחלה יהיה נדמה לך כאלו כל דבוריך להכל ולריק וכו', ואף אחד אינו שומע אותך וכו', כל זה מחמת חסרון אמונתך, אבל אם תהיה חזק בעבודה קדושה זו, אזי לאט לאט תרגיל את עצמך להכנס באמונה ברוחה, עד שתגיע אל מדרגה גבוהה באמונה הקדושה, שממש תרגיש איה שמלא כל הארץ כבודו, והוא אתך, עמך ואצלך ממש, ואז תהיה התפלה שלך כדבר איש עם רעהו, אשר אין למעלה מזה, וכמאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק ב', סימן צט): כשהשם יתברך עוזר בהתבודדות, אזי ההתבודדות היא כאשר ידבר איש אל רעהו, עין שם.

מה אמר לך! אל תהיה בטלן, ותציית כל הנאמר כאן, והרגל את עצמך לשכח העבר, ואל תתפעל משום בריה שבעולם, ברח לך רק אליו יתברך, ואז טוב לך כל הימים. השם יתברך מנהיג את עולמו בחסד וברחמים ובחשבון צדק, עלינו רק לברח אליו יתברך.
הדורש שלומך...

ה' תרמב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה, כ"ו בשבט ה'תשד"ם.

שלום רב וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לכלליות אנשי שלומנו, חסידי ברסלב, תלמידי "היכל-הקדוש", קדוש קדושים, די בכל אתר ואתר, הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! חזקו ואמצו מאד מאד לאחוז תמיד במדת השלום, שהוא שמו של הקדוש-ברוך-הוא (שבת י:), ואז תעברו את העולם בטוב ובנעימים. ולעולם ראו שמצדכם יהיה רק שלום עם כל בר ישראל, ואז ממילא יתבטלו כל המתנגדים.

וביותר אתם צריכים לראות, שיהיה שלווים בין החברים העוסקים ביחד בעבודת השם ותברך בהיכלו של רבנו ו"ל, שהוא "היכל-הקדוש", כי האר"י ו"ל הזהיר על זה מאד מאד ואמר, שכמעט אי אפשר להגיע אל שום השגה בלי שלווים בין החברים העוסקים בתורה. ומכל שכן מי שיודע נגעי לבבו ומכאוביו במה שפגם בבְּרִית שלווים, הוא צריך ביותר להקפיד להמשיך את עצמו אל השלווים, ויודע שרק זה תקונו, שיהיה שלווים מצדו עם כל בר ישראל, ולא יקטרג על שום בר ישראל שהוא חלק אלוך ממעל, חלק מהשלווים הפללי.

ועל-כן תראו בכל פעם, מי שרק מעורר מחלוקת, בידוע שאצלו נפגם הבְּרִית שלווים, ועל-ידי-זה מחו מבהל ומבלבל, ועל-כן נדמה לו בכל פעם כאלו שיך דבר כזה, שחברו יקח משהו ממנו, ומעורר קנאה וּשְׂנְאָה ומחלוקת, וכזה פוגם בשלווים ומרבה במחלוקת, אשר מדה זו היא קללה, רחמנא לצלן, כי השלווים הוא הבְּרִכָּה הכי יפה, שהוא חי בשלום ובאהבה ובִּישׁוּב הַדַּעַת, ואין לו שום עסקים עם אחרים כלל. ועל-כן כשִׁמְלַךְ הַמְּשִׁיחַ בָּא, אינו פותח אלא בשלווים (ויקרא רבה, פְּרָשָׁה ט', סימן ט'); וְאֵת הַתְּפִלָּה אָנוּ מְסִימִים בְּכָל יוֹם בְּ"שִׁים שְׁלוּוֹם", כי לא מצא הקדוש-ברוך-הוא פלי מחזיק בְּרִכָּה אלא את השלווים (עקצין ג, יב).

ועל-כן, אחי ורעי היקרים! חדלו לכם מאנשי ריב ומדון, ותברחו מהם כמו שבורחים מאש שורף. ועליכם לדעת, כי דבר רבנו ו"ל אינו מתאכסן במקום אחד, רבנו ו"ל הוא מתנה לכלל ישראל, וכל מי שלומד יותר ספריו של רבנו ו"ל, כמו-כן מאיר בו יותר אור רבנו ו"ל. ועל-כן ראו להתמיד מאד מאד בספרו של רבנו ו"ל "לקוטי-מוהר"ן", שהבטיח: מי שילמד בו, תפתח לו קשיות גידיו, ויזכה למח ברור ומזכר, ויהיה נעשה בעל השגה ובעל מח עצום, כי האורות הרוחניים וההשגות הנפלאות, אשר גנוזים ומצומצמים בספר הזה, אי-אפשר להסביר כלל למי שאינו רגיל בו. ועל-כן ראו להתמיד בו מאד מאד, ואז תרגישו טעם אחר בחייכם, כי כל הלמודים שאתם תזכו ללמד: מקרא, משנה, בבלי, ירושלמי,

יד אֲשֶׁר ה' תרמב בנחל

תּוֹסֶפֶתָא, רַמְבַּ"ם, טוֹר, שְׁלַחַן עֲרוּךְ, כָּל הַמְדַרְשִׁים וְסִפְרֵי הַזֶּהָר וְהַתְּקוּנִים וְכוּ' וְכוּ', יִתְחִילוּ לְהַאִיר לְכֶם בְּהַאֲרָה נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה עַד מְאֹד, וְתִזְכּוּ לְהוֹצִיא לְעֵצְמְכֶם עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת אִיךְ לָשׁוּב וּלְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

נָא וְנָא רְאוּ לְשִׁבְר מִכֶּם אֶת מִדַּת הָרַע וְהַפִּילִי, הָרַע לֵב וְהַקְּמָצְנוֹת וְכוּ', שְׁפַל זֶה בָּא מִפְּגַם הַבְּרִית, קִלְקוּל הַמַּחֲזִין, הַפֶּה הַשְּׁלוּ"ם, כִּי כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּתְאַחַז בּוֹ הָרַע לֵב וְהַפִּילִי, הַקְּנָאָה וְהַשְּׁנָאָה וְכוּ' וְכוּ', בּוֹ נִתְאַחַזוּ כָּל הַקְּלָפוֹת, וְרַחֲמָנוֹת גְּדוּלָה עָלָיו, כִּי זִכִּי הָרְאוֹת רוֹאִים אִיךְ שֶׁהָאָדָם הַזֶּה מְלֵא רִוּחוֹת רָעוֹת, וּמְסַבְּכִים אוֹתוֹ שְׂדִים וְקְלָפוֹת וְכוּ', וְהוּא תָּמִיד רַק מְרַגֵּז וְכַעוֹס, וּמַעוֹרָר מְדַנְּנִים וּמַחְלֵקֵת, וְזֶה הוֹרֵס לוֹ אֶת חַיָּו. וְאִי־אֶפְשָׁר לְהִנָּצֵל מִכָּל זֶה, רַק עַל־יְדֵי רַבּוּי שְׁקִינָה ב"לְקוּי־מוֹהַר"ן" הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, כִּי מִסְפָּר זֶה בּוֹרְחִים כָּל הַמְּשַׁחֲתִים. וּמוֹהַר"ן ת"ל הַבְּטִיחַ, שְׁמִי שְׁיִלְמַד הַרְבֵּה "לְקוּי־מוֹהַר"ן" עַד שֶׁיְהִיָּה שְׁגוּר עַל פִּיו, יִזְכֶּה שֶׁהַתּוֹלְעִים בְּקֶבֶר לֹא יִגְשׁוּ אֵלָיו.

הַבֵּיטוּ וּרְאוּ וְהִתְבּוֹנְנוּ, מַה נַּעֲשֶׂה עִם הָאָדָם אַחַר מִיתָתוֹ, כַּמָּה אֲלֵפֵי תוֹלְעִים מְתַעֲפָלִים בְּתוֹךְ גּוֹפּוֹ, וְכַמָּה עֲשָׂרוֹת עֶכְבְּרֵי שְׂדֵה אוֹכְלִים מְמַנּוּ וְנוֹשְׁכִים אוֹתוֹ וְכוּ', כַּמָּה שְׂדִים וְרוּחוֹת מְתַאֲחָזִים בּוֹ עַל־יְדֵי עוֹנוֹתָיו שֶׁפָּגַם וְחָטָא בְּפִגְמֵי הַבְּרִית, וְעַל־יְדֵי שְׂזוּכִים לְלַמֵּד בְּסִפְר "לְקוּי־מוֹהַר"ן" — נִצּוּלִים מִזֶּה. וְעַכְשָׁו אֶשְׂאֵל אֶתְכֶם: הֵישׁ טַפֵּשׁ אוֹ שׁוֹטֵה שֶׁשׁוֹמֵעַ כָּל זֹאת, וְלֹא יִבְרַח אֶל הַ"לְקוּי־מוֹהַר"ן" הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא וְיִתְמַיֵּד בּוֹ?!

אֲחִי וְרַעֲי הַיְקָרִים! כַּמָּה דִּבְרָנוּ מִזֶּה הַרְבֵּה פְּעָמִים: "כְּלִי לַמּוֹד סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל אִי־אֶפְשָׁר לְהַקְרִיא עַל שְׁמוֹ כָּלֵל, כִּי לֹא עִם הָאָרֶץ חֲסִיד", וְעַל־כֵּן רְאוּ לְשַׁקֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְשֵׁם תִּרְאוּ אֶת אוֹרוֹ הַגְּנוּז.

אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַצִּית, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְכֶם...

ה' תרמג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה, כ"ו בשבט ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְעֻלָּה, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

עֲלִיף לְדַעַת, כִּי כָּל הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיווּנוֹת, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא מְסַתֵּיר אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל פֶּרֶט וּפְרֶט מִהַבְּרִיאָה, וְעַל-כֵּן נִקְרָא
'עוֹלָם' לְשׁוֹן 'הַעֲלָם', כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ נֶעְלָם לְגַמְרֵי. וּמִשָּׁם נִמְשָׁכִים
הַדֵּינִים; כִּי הַגְּלוּי זֶה הַחֲסֵד, וְהַהֶסְתֵּרָה זֶה הַדֵּין, וְעַל-כֵּן בְּשִׁבִיל
הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיוֹן — הַכֹּל מְסֻתָּר וְנֶעְלָם, וְזוֹהִי מַדַּת הַדֵּין, וְהָאֲדָם
צָרִיף לְהַפִּיף אֶת הַדֵּין לְחֲסֵד, הֵינּוּ לְמַצָּא אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ
בְּתוֹךְ הָעוֹלָם, וְאִזּוֹ נִתְהַפֵּף הַדֵּין לְחֲסֵד גָּמוּר. וְזֶה מֵה שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה יב, סִימָן טו): 'בְּתַחֲלָה עָלָה בְּמַחְשָׁבָה
לְבְרָא אֶת הָעוֹלָם בְּמַדַּת הַדֵּין', כִּי זֶהוּ עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת, לְהַמְשִׁיף אֶת
עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲף שֶׁהַכֹּל מְסֻתָּר וּמְכֻסָּה מִמֶּנּוּ, אֲף רָאָה שְׂאֵי
אֲפָשָׁר לְהָעוֹלָם לְהִתְקַיֵּם, כִּי בְּמַדַּת הַדֵּין חֲשָׁף, תָּהוּ וְכָהוּ, הָאֲדָם
יִשְׁבֵּר לְגַמְרֵי, עֲמַד וְהַמְשִׁיף אֶת הַחֲסֵד, וְכָף נִבְרָא הָעוֹלָם.

וּבְאֵמַת עָלֵינוּ לְהַתְּבוּנָה, הֲלֹא אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ לֹא שִׁיף שׁוּם שְׁנוּי
רְצוֹן כָּלֵל, מֵה שִׁיף שֶׁבְּתַחֲלָה וְכוּ' וְאַחֲרֵי-כֵן וְכוּ'? אֵלָּא הַפְּנִינָה, כִּי
הוּא יִתְבָּרַךְ בְּרָא אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה בְּמַדַּת הַצְּמֻצוּם, שֶׁהוּא סוּד הַדֵּין
וְהַהֶסְתֵּרָה, שְׁלֹא יִרְאֶה הָאֲדָם תְּכֵף-וּמִיד אֶת אֲמַתַּת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ,
כִּי אִם הָיָה רוֹאֶה, לֹא הָיָה שִׁיף לְגַמְרֵי לְקַרְאוֹ בְּרִיאָה, כִּי הָיָה הָאֲדָם
בְּדַגְמַת מְלֵא"ף, נִשְׁמָה בְּלֵי גוּף, שְׁתַּמִּיד מְשִׁיג וְרוֹאֶה וּמְרַגֵּשׁ
אֱלֻקוֹת. וְעַל-כֵּן עָלָה בְּמַחְשָׁבָה לְבְרָא אֶת הָעוֹלָם בְּמַדַּת הַדֵּין, שֶׁהִיא
הַהֶסְתֵּרָה, רָאָה שְׂאֵי אֲפָשָׁר לְעוֹלָם לְהִתְקַיֵּם, כִּי זְעִירִין אֵינּוּן
שִׁיכוּלִים לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ גַּם בְּתוֹךְ הַהֶסְתֵּר וְהַפְּסוּי, עֲמַד
וְשִׁתַּף אֶת מַדַּת הַרְחָמִים וְהַחֲסֵד, הֵינּוּ הַצְּדִיקִים הֵם עוֹבְדִים אוֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ גַּם בְּמַדַּת הַדֵּין, כְּמוֹ רַבִּי עֲקִיבָא, שְׁאֲמְרוּ לוֹ: שְׂתַק, כֶּף עָלָה
בְּמַחְשָׁבָה תַּחֲלָה (מְנַחוֹת כ"ט:), וְקִבֵּל עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם בְּאַהֲבָה, הֵינּוּ

אף בתקף החשף וההסתר פנים, עד שסרקו בשרו במסרק של ברזל, שהוא תכלית ההסתרה, שמסרו את כל הכחות לעפווים וכו', אף-על-פי-כן לא נפל בדעתו, רק עמד וקבל עליו על מלכות שמים באהבה, וגלה, שגם שם נמצא אלקותו ותברך. ועל-פני הצדיקים האלו, שהם עובדים את השם ותברך בבחינת הסתר פנים, הם מוסרים נפשם תמיד אליו ותברך, ולהם יש פח להפנס לפני ולפנים אל מדת הדין, ולצדקה אליה מדת החסד והרחמים, לגלות חסדיו ותברך, הינו לא שהשם ותברך, כביכול, משתנה, אלא הצדיקים שבכל דור ודור עומדים ומצדדים מדת החסד והרחמים, ומגלים לכל הדבקים להם את גדל החסד של השם ותברך, שהסתיר עצמו, ובוה הוא מחזקם.

וזה המעלה הנפלאה של הזוכה להתקרב אל הצדיקים האלו; כי בכל דור ודור יש צדיקים מפלגים במעלה נפלאה מאד מאד, כמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן קצב): כמו שהשם ותברך הוא נצחי, פן יש צדיקים בכל דור ודור; והצדיקים האלו נכנסים תמיד בתוך מדת הדין, בתוך ההסתר פנים והחשף, ומגלים גם שם אלקותו ותברך. ועל-פני אשרי ואשרי מי שזוכה להיות מקרב אל צדיקים כאלו, אשר הם מגלים את אמתת מציאותו ותברך, ואיך שהכל זולתו הוא דמיון גדול, כל ההסתר פנים בשביל הבחירה והנסיון, כמשל המלך, שבנה סביבו חומות וכו', והפן מלך צעק: "אבי, אבי, מדוע אתה מסתתר? הלא אתה פה" וכו' וכו'.

מה אמר לך, אהובי, אחי היקר! אין שום מציאות בלעדיו ותברך פלל, והכל לכל, דומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו ותברך ממש, ומי שזוכה להסתכל ולהתבונן בזה, רואה בכל רגע ודקה, על כל פסיעה ועל כל שעל נסים נגלים, והוא תמיד שמח, ומי שאינו זוכה לראות ולהרגיש דבר זה, הוא בצער ובמרירות גדולה, יושב בחשף ובצלמות, מר ושבר לו, מכסה בענן וערפל, וכל המסכים וההסתרות מכסים אותו, וכמעט שיוצא מדעתו מרב צער וכו', רחמנא לצלן וכו'. ומה העצה לזה, שיזכה להפך את כל המרירות להמתקות, החשף לאור גדול? הוא

"הדבור", שִׁירְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשֵׁיטוֹת גְּמוּרָה. וְאִף שֶׁבְּתַחֲלָה יִהְיֶה נִדְמָה לוֹ כִּי אֵין מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ אוֹתוֹ כָּלֵל, וְהַכֵּל הִסְתֵּר וְכוּ', אֶף-עַל-פִּי-כֶן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! בְּזֶה שִׁיְהִיָּה עֲקָשָׁן, וְיִתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהֵשֶׁם יִתְבַּרְךָ, וּיִבְקֹשׁ הַרְבֵּה עַל מַדַּת הַשְּׂמִיחָה וְהַחֲדוּדָה וְעַל אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל, לְהַכְּלִיל עִם כָּלֵל נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, זֶה יַעֲזֹר לוֹ לֹא לֹאט לְהוֹרִיד מִמֶּנּוּ כָּל הַמְּסַכִּים, וּבִלְבָד שֶׁתִּהְיֶה עֲקָשָׁן גָּדוֹל עַד מְאֹד, כִּי הוּא יִתְבַּרְךָ שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה.

וְזֶה עֵקֶר הַנְּסִיוֹן, שֶׁאֵין הָאָדָם מְרַגֵּישׁ דְּבָר. וְעַל-כֵּן אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן צט): כְּשֶׁהֵשֶׁם יִתְבַּרְךָ עוֹזֵר, הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת הוּא כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוּ, עֵינַי שָׁם. הֵינּוּ שְׂזוּכָה לְגִלּוּי פָּנִים, וּמְרַגֵּישׁ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ מִמָּשׁ פָּנִים בְּפָנִים.

וְהִנֵּה הָאָדָם מְחַמֵּת רַבּוּי פְּגָמָיו הַעֲצוּמִים מִתְּכֶסֶף בְּעֵנִים הַמְּכַסִּים עֵינָיו, וְאֵינוֹ זוֹכֵה לְרֵאוֹת וּלְהַרְגִישׁ זֵיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרְךָ, וּבְכַפְרֵטִיּוֹת כְּשֶׁקְּלַקֵּל בְּבְרִיתוֹ, אֲזִי מְחַשְׁבֵּתוֹ מְבַהֵלֵת וּמְבַלְבֵּלֵת (עֵינַי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ב'); וְאֲזִי אֵין שׁוֹם עֲצָה, רַק לְהַתְקַשֵּׁר אֶל הַצְּדִיקִים שְׂבִדוֹר, אֲשֶׁר הֵם מְגַלִּים וּמְפָרְסְמִים אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וּלֹאט לֹאט בּוֹנִים אֲצִלוּ בְּנֵינַי הַשְּׂכִינָה, הֵינּוּ שְׂזוּכָה לְהַרְגִישׁ אֲמַתַּת זֵיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרְךָ.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי אַחֵי הַיָּקָר! הַרְגֵל עֲצָמְךָ לְלַמֵּד הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וְאֲזִי תִהְיֶה מְקַשֵּׁר אֶל רַבֵּנוּ ו"ל, וּלֹאט לֹאט יִפְתַּח דַּעְתְּךָ וּלְבָבְךָ לְהַרְגִישׁ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ. וְאִף שֶׁבְּתַחֲלָה, מְרַב בְּלָבוֹל דַּעְתְּךָ, קָשָׁה וְכָבֵד לָךְ לְלַמֵּד וְכוּ', רֵאֵה עַל-כָּל-פָּנִים לְעֵינַי הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְּחַל", שֶׁהוּא סֵלֶת בְּרוּרָה מְסֻפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וְתִתְמִיד בְּזֶה הַרְבֵּה.

לְדַעֲתִי, אַתָּה צָרִיךְ לְבָלוֹת שְׁעוֹת שְׁעוֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּסִפְרֵי "אֲשֶׁר בַּנְּחַל", וְשֵׁם דִּיקָא תְּמַצָּא מְרַגֵּעַ לְנַפְשְׁךָ מְרַב שְׂבִרוּן לְבָבְךָ, וְתְּמַצָּא שָׁם עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת וְהַתְּחַזְּקוֹת עֲצוּמָה, וּלֹאט לֹאט תִּקְיִים אֶת כָּל אֲשֶׁר נֹאמַר שָׁם, וּבְיַדָּי אִם תִּלְמַד בְּסִפְרֵי זֶה, תִּקְבֵּל

חיות ומחין חדשים בכל פעם, עד שתזכה לבא אל דבקות עצומה בו יתברך.

אחי היקר! אל תהיה בטלן, ועזב כבר את כל הדמיונות והשטיות שלך וכו', ואל תחשב — לא מה לאחור, ולא מה לפנים, אין לך רק רגע זה, וכן הצרות והבעיות שלך הן רק שאתה מתבלבל מה שיהיה ואיך שיהיה וכו' וכו'. ובאמת האדם חושב ומלמעלה צוחקים עליו, כי מה שיך שאדם עושה לעצמו תכניות, מה יודע האדם מה שיהיה וכו'. וידוע פתגם העולם: "כשנבוא אל הגשר אז נחשב", הינו מה אתה מתבלבל מדברים של מה בכך, איך שיהיה ומה יהיה וכו', הלא אתה חושב שיהיה כך וכך, לפי דמיון דעתך אתה מצייר שיהיה הכל חשך, חס ושלוש וכו', ובאמת יהיה בדיוק ההפוך, שיהיה רק טוב, ועל-כן ראה לצייר הכל בצבע בהיר ויפה, ואז תזכה לשמח את עצמך, ותרגיש את אמתת מציאותו יתברך ורחמנותו עליך.

הלא עליך להתבונן איך שמסתובבים אלפי ורכבות בחורים מבגרים, בלי שום גזמא ממש, וקשה להם למצא זוגם, ולך עזר השם יתברך, בזכיות חנם ממש, למצא את זוגך, בזה בעצמו אתה צריך לשמח את נפשך. והנה למה אינך זוכה לראות את החסדים שעושה עמך השם יתברך? זהו רק מצד הגאות והישות; כי באמת כשאדם זוכה לבא אל בטול אמת אליו יתברך, ויודע שהוא אינו ראוי לשום דבר, והוא בעצמו פתור הנשבר וכאסקפה הנדרסת, תולעת ולא איש, עפר ואפר ממש, אז דיקא מרגיש את החסדים הגדולים שעושה לו השם יתברך, מה שאין בן מי שאינו מרגיש את גדל החסדים שעושה עמו השם יתברך, זה סימן שעדין הוא מלא ישות וגאות וכו' ועביות וכו'. וזה בעצמו מה שאמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן מב): החלוק בין עצבות ולב נשבר הוא, כי עצבות היא פמי שהוא בכעס וברגז עליו יתברך, מתרעם ומתלונן עליו יתברך, מה שאין בן לב נשבר, שהאדם בא אליו יתברך ברחמים ובתחנונים, עין שם. הינו מי שעדין מלא גשמיות ועביות וחשך וגאות, לו יש תמיד טענות עליו יתברך, מדוע אינו עושה רצונו,

אֲשֶׁר ה' תרמד בַּנְחַל יט

מה שָׁאִין בֶּן מִי שֶׁהוּא שָׁבוּר בְּעֵצְמוֹ לְגַמְרִי, הוּא תָּמִיד שָׁשׁ וְשִׂמְחָה, יוֹדֵעַ כִּי הַכֹּל חֶסֶד חַנּוּם.

זוֹהִי מִדְּרַגַּת הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים בְּמַעֲלָה נִפְלְאָה עַד מְאֹד, שֶׁהֵם מְרַגְּשִׁים וְאוֹחֲזִים אֶת עֵצְמָם כְּמוֹ הַפְּחוּתִים וְהִירוּדִים הַכִּי גְדוֹלִים מִמֶּשׁ, עֶפֶר וְאַפֶּר, כְּלֹא מִמֶּשׁ, וְעַל-כֵּן הֵם תָּמִיד שְׂמֵחִים, וְרוֹאִים רַק אֶת הַחֶסֶד הַגְּדוֹל בְּתוֹךְ הַדִּין וְהַסֶּתֶר. מֵה שָׁאִין בֶּן מִי שֶׁעֲדִין בְּעֵבְיוֹ וּבְגִשְׁמִיּוּתוֹ, הוּא תָּמִיד רוֹאֶה רַק אֶת הַחֶשֶׁךְ וְהַדִּין וְכוּ', וְהוּא תָּמִיד שָׁבוּר וְשׂוֹרָה בְּעֵצְבוֹן גְּדוֹל וּמְמַרֵר חַיָּו עַל לֹא דָבָר.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיֶּקָר, מֵה לְפָנֶיךָ! בְּרַח לְךָ אֵל הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרַגַע זֶה, וְתִדְבֵר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוּת וּבִכְפִּישִׁיטוּת, אִף שְׁנֵדָמָה לְךָ שָׁאִין מִי שֶׁשׂוֹמֵעַ אוֹתְךָ. וְתִהְיֶה רְגִיל בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, תָּמִיד תָּמִיד רַק לְדַבֵּר וְלִשְׁיַח עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה יִכְנִיס בְּךָ מִדַּת הַבְּטוּלָה, שֶׁתִּזְכָּה לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמְבֹטָל בְּאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹתֵרֵן, חֶלֶק א', סִימָן נב); וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּתְחִיל לְהִרְגִישׁ עֲרֻבוֹת נְעִימוּת זִיו חִיּוֹת אֲלֵקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, אִיךָ שֶׁמְחַיֶּה וּמְהַיֶּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה, וְהַכֹּל לְכָל אֹרֹךְ יִתְבָּרַךְ, וְהַכֹּל חֶסֶד וְרַחֲמִים רַבִּים. וְאִם קָשָׁה לְךָ, אֲזַי רְאֵה לְהַתְּמִיד בְּסִפּוֹר שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְחַל", וְשֵׁם תִּמְצָא עֲנֻנִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים עַד מְאֹד מְאֹד. אֲשֶׁרִי שִׂיאֲחֹז בְּהֵם!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' תרמד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי תְרוּמָה ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהֶאֱבָרְךָ הַיֶּקָר לִי מְאֹד, שׂוֹתָה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוֹ גְּאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצַחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

זֶה כְּפֹה זְמַן שָׁאִנִּי רוֹצֶה לְכַתֵּב לְךָ, אִף מְרַב טְרֵדוֹתֵי מַדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, קָשָׁה עָלַי לְהִשִּׁיב תְּכֵף-וּמִיד, אִף שְׁרַצוֹנֵי חֶזֶק עַד מְאֹד.

מה אמר לך, ידידי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד לְהַכְנִיֵס אֶת עֲצָמְךָ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, לִידַע כִּי הַכֹּל אֱלֻקוֹת גְּמוּר.

אָחִי, אָהוּבִי! רְאֵה לְהֵיוֹת רְגִיל לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבַּרְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשׁוּטוֹת גְּמוּרָה, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ. וְאִין לָךְ עוֹד דְּבַר הַבּוֹנָה אֲצֶל הָאָדָם אֶת הָאַמוּנָה כְּמוֹ הַתְּפִלָּה, אֲשֶׁר הִיא נִקְרָאת מַלְכוּת, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂמַתְמִיד בְּזֶה מְאֹד מְאֹד. וְאִף שְׁבַתְחֻלָּה נִדְמָה לְהָאָדָם כְּאִלוֹ אֵין שׁוֹמְעִים אוֹתוֹ כָּלֵל, כֹּל זֶה מֵרַב הַקְּלָפוֹת הַמְּסוּכָבוֹת אֶת כָּל אָדָם, אֲבָל כְּשֶׁאָדָם חֲזַק בְּדַעְתּוֹ: "יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, אֲנִי אֲדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ בְּכֹל מַחִיר", עַל-יְדִי-זֶה זֹכָה סוֹף כֹּל סוֹף שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ מְאִיר פְּנֵיו אֵלָיו בְּהֶאֱרָה וּבְגִלּוֹי נוֹרָא וְנִפְלָא. אֲשֶׁרִי הַמִּתְעַנֵּג בְּעֶנְג זֵיו אוֹר חַיּוֹת דְּבִקּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאִין לָךְ עוֹד עֲרֻבוֹת וּנְעִימוֹת יְדִידוֹת יוֹתֵר מִזֶּו.

אָחִי, אָחִי הַיָּקָר! הַעֲקֵר רְאֵה לֹא לְהַסְתַּפֵּל לְאַחֻרְיָךְ כָּלֵל וּכְלָל, רַק תְּמִיד לְלַכֵּת קְדִימָה עוֹד צַעַד וְעוֹד צַעַד וְכוּ' וְכוּ'. וְרַבְּנּוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ, שְׁצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת בְּכֹל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה. וּבִפְרָטִיּוֹת כְּשֶׁבָא אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, יֹאמֵר: רַבּוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי רוֹצֵה לְהַתְחִיל מֵעַכְשָׁיו וְכוּ', וְכֵן בְּכֹל פַּעַם, וּבְאִפְּנֵי הַזֶּה לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל חֲזָרָה, מֵאַחַר שֶׁאֲנִי עֹשֶׂה רַק מִתְחִיל. וּכְמוֹ-כֵן הוּא בְּעֵנִין הַשְּׂמֵחָה, שֶׁמֵּאֹד מְאֹד צָרִיךְ כָּל אָדָם הַרוֹצֵה לְהַכְנִיֵס בְּתוֹךְ הַקְּדוּשָׁה, פְּרָד"ס הַתּוֹרָה, גֵּן וְעֵדֶן הַתְּפִלָּה, הוּא צָרִיךְ לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהֵיוֹת עֲצוּב כָּלֵל, רַק לְהֵיוֹת שְׂמֵחַ וְטוֹב לֵב, וּלְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ עִם כָּל מֵה שֶׁרַק יְכוּל, וְהַעֲקֵר עִם "שְׁלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי", אֲשֶׁר שְׂמֵחָה זֶה עוֹלָה עַד אֵין סוֹף, כִּי בְּכֹל דְּבַר יְכוּל עֲדִין הַבְּעַל-דְּבַר לְהִתְאַחֵז, הֵינּוּ בְּכֹל עֲבוּדָה מְעֻבֹדֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, מֵה שֶׁרַק יַעֲשֶׂה, יָבֵא הַבְּעַל-דְּבַר וַיְכַנִּיֵס בּוֹ יֵאוּשׁ וּמְרִירוֹת וְעֲצָבוֹן וְדַפְאוֹן, כְּאִלוֹ שֶׁאֵין בְּעֻבּוּדָתוֹ שׁוֹם שְׂלֵמוֹת וְכוּ', וּכְאִלוֹ הַכֹּל מְלֵא מוֹמִיִן וְחִסְרוֹנוֹת וּפְגָמִים וְכוּ'. אֲבָל בְּזֶה שְׂמֵחָה אֶת עֲצָמוֹ עִם "שְׁלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי", בְּזֶה לֹא יְכוּל הַסְטֵרָא אֲחֵרָא לְהִתְאַחֵז, כִּי אִיךָ שֶׁהוּא אִיךָ שֶׁהוּא, עַל-כֹּל-פָּנִים אֵינִי גוֹי, וּבְשְׂמֵחָה זֶה אֵי-אֲפֹשֶׁר לְהִתְאַחֵז כָּלֵל. וְזֶהוּ בְּעֲצָמוֹ הַטַּעַם שֶׁלֹּא אוֹמְרִים "שְׁעֲשֵׂנִי יְהוּדִי", כִּי אִם הָיוּ אוֹמְרִים כֵּן, הָיָה תְּמִיד בָּא הַבְּעַל-דְּבַר

אֲשֶׁר ה' תרמה בנחל כא

ומוכיח אותו: הנה נקרא יהודי? ! כף נראה יהודי? ! והנה תמיד שובר אותו, אבל באפן שמברך "שלא עשני גוי", אין לו במה להתאחז כלל, כי איך שהוא אין אנו גויים, חס ושלום. ועל-ידי שמחה זו של נקדת יהודי, מחיה את הנשמה, ומאיר עליה אור נורא ונפלא עד מאד. אשרי מי שיהיה חזק בזה תמיד!

הדורש שלומך...

מי שהוא תמיד שמח בשמחת יהדותו, הוא זוכה להרגיש אור נורא ונפלא עד מאד, וכן ככל שיתמיד בשמחה זו, יותר אור וחיות ירגיש. והאר"י ז"ל גלה לתלמידיו, שהעקר למה זכה להגיע אל מדרגתו, היה רק על-ידי תקף הששון והשמחה בשמחת המצוות (עין בתחלת ספר ה'חרדים'). ורבנו ז"ל גלה לנו, שעל-ידי שהאדם שמח בשמחת קיום מצוותיו, יכול לעלות ברום המעלות, ולהשיג אלקותו יתברך למעלה מנפשו, ויחזין ונשמתי, שהוא עצם האצילות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כד).

ה' תרמה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה ה'תשד"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות כל הצרות שעוברות עליך וכו', עליך לינע, שזה חלק מהנפיון הכי קשה בחיים, ואי אפשר בשום פנים ואפן להחיות עצמו, רק על-ידי ספרי רבנו ז"ל, שהם מילחא הפמתיק מרירותא דהאי עלמא, ומי שאינו רוצה לקבל דברי אלו, זו הצרה והבעיה שלו. אני רואה שכל אחד מתעקש וכו', אזי מה יכולים לעשות להם? ! כבר אמר החכם מפל האדם (משלי יט, ג): "אולת אדם תסלף דרכו, ועל הנו"ה יזעף לבו", אדם עושה שטיות וטעיות וכו', ורוצים ללמדו ולהצילו, והוא אינו רוצה לצית ולשמע וכו', ואינו

כב אֲשֶׁר ה' תרמה בנחל

רוצה לקבל וכו', אזי מי חייב לו? ספרי רבנו ז"ל הם התרופה בדור הזה, כי עובר על בני-אדם כל-כף הרבה משברים וגלים, עד שאי אפשר כבר לסבל סבל כל-כף נורא. ורבנו ז"ל עם עצותיו הקדושות ודרכיו הנעימות מלמד אותנו — איך לצאת מכל הצרות. ולכן השומע ישמע והחדל יחדל, לא יכולים להכריח את אף אחד.

זה נוהג גם בעניני, שזכיתי לקרב למאות ולא לפים ממש אל דרכי רבנו ז"ל, אלו שהיו פקחים, והפירו את מקומם, נשארו אצל רבנו ז"ל, ותהלה לאל, לקחו עצמם בלמוד התורה הקדושה שעורים פסדרן במקרא, במשנה בגמרא [בבלי, ירושלמי תוספתא], ובמדרש רבה ותנחומא, ובספרי הזהר והתקונים. ועל כלם — למדו הרבה פוסקים: רמב"ם, טור ושלחן ערוך, והם מתבודדים בכל יום, וקמים בחצות, ואומרים את סדר תקון חצות בכל לילה, ומתפללים בכונה מתוך הסדור וכו', אלו עוברים את זה העולם בטוב ובנעימים. אבל אלו שהיו חכמים בעיניהם, וחסבו שהם יירשו אותי [כי הנה אני כבר הולך למות... לפי כסילות דעתם, כי רצו להשתלט], הם יצאו ונעשו גם 'מנהיגים', אשר אינם יכולים להנהיג את עצמם, ומכל שכן איך יכולים להנהיג את אחרים?! פמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא), והם מרב טפשותם כבר מדברים גדולות וכו', ומכל שכן שמדברים עלי, כאלו בזה שידברו עלי, אני אהיה משפל... ואנשים שמסתובבים יעזבו אותי וילכו אליהם, כמו שקרה עם כמה מחין קטנים, כגון ... אבל מסכנים, עכשו אחרי עשר שנים רואים מה נעשה עמם, ואיך הטפשים ... לא רק שלא עזרו להם, אלא עקרו אותם מחיותם, והם היום מסתובבים כמו בעולם התהו, ומאומה אין בידם. וחבל מאד מאד עליהם, אבל מה לעשות?! זה מעקרי הבחירה.

ולכן אני מבקש אותך, רחם על עצמך, תתחיל להתמיד הרבה בהתבודדות ושיחה בינה לבין קונך, וכן תתמיד בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך, ותחיה חיים חדשים לגמרי.

חזק ואמן מאד, כי גדול אדוננו ורב להושיע, שטארק זיך

אֲשֶׁר ה' תרמו בַּנְחַל כג

בְּרוּדָעַר, אָחִז עֲצָמָךְ, אָחִי! כִּי הָעוֹלָם מְלֵא נְסִיוונוֹת קָשִׁים וּמְרִים,
וְאִי אֶפְשֶׁר לְעֵבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם רַק עַל-יְדֵי סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' תרמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר תְּרוּמַה ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גִּירוּ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא רוּחַ סְעָרָה וְכוּ'.

קָדָם — אֲבָקֵשׁ אוֹתָךְ שְׁתַּרְגַּע, וְתִזְכֹּר (אִיּוֹב א, כא): "ה' גָּתַן וְה'
לָקַח, יְהִי שֵׁם ה' מְבָרָךְ". עוֹבְרִים עַל בְּנֵי-אָדָם כָּל מִינֵי מְרִירוֹת
דְּמִרִירוֹת, עֲגַמַת נֶפֶשׁ, צַעַר וּמְכַאוֹבִים, וְזֶה מֵה שְׁרוּאִים בְּעֵינַיִם,
יְלָדִים בְּעֵלֵי מוֹמִין וְכוּ', אֲשֶׁר הַהוֹרִים אוֹכְלִים עֲצָמָם חַיִּים, כִּי אֵין
עוֹד עֹנֵשׁ יוֹתֵר גְּדוֹל מְזֶה, וְאַתָּה בְּשִׁבִיל הַפְּסֵד שֶׁל מָמוֹן וְכוּ', צָרִיךְ
לְסַעַר וְכוּ'?! עַד שֶׁתִּכְתֵּב דְּבוּרִים כְּאֵלוֹ — שְׁאַתָּה רוֹצֵה לְאַבֵּד
עֲצָמָךְ וְכוּ'?! מָה אַתָּךְ?! הָאֵם אָבֵד שְׁכֻלְךָ?! נִרְאֶה שְׁכֵן, אַחֲרַת לֹא
הֵייתָ נֹשֶׁבֶר כָּל-כֶּף מִכָּל דָּבָר. הֲלֹא כָּל הַחַיִּים זֶהוּ סֶבֶל אֶחָד גְּדוֹל,
וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁסּוֹבֵל אֶת כָּל הַבָּא עָלָיו, וְאֵינוֹ מְבַעֵט וְכוּ'. אֲדַרְבֶּה, הוּא
בָּא אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּלֵב אֲמֵת, בְּלֵב נִדְכָּה וְנֹשֶׁבֶר.

בְּנִדְאֵי זֶה עֲגַמַת נֶפֶשׁ גְּדוֹלָה בְּמֵאֵד מְאֹד, שְׁגָרְמָה לָךְ צָרוֹת
מְשֻׁנוֹת כְּאֵלוֹ, אֲכַל עָלֶיךָ לְזִכֹּר אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת
אָמוּנָה, סִימָן ג'): בְּרִאוֹתָךְ שְׁנוּי מַעֲשֵׂה, אֵל תֹּאמֶר מְקַרָּה הוּא, אֶלֶּא
תִּאֲמִין כִּי זֶה הַשְּׁגָחַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וַיִּדְיָעָה זֶה הִיא עֵקֶר גְּדוֹל לִידַע,
כִּי בְּרַגַע שְׁאָדָם יוֹדַע, אֲשֶׁר הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאִי אֶפְשֶׁר לְהִתְחַמֵּק
מִזֶּה אֶפְלוּ שְׁיִשִּׁים אֶלְךָ שׁוֹמְרִים, אֲזִי כָּבֵר מְסִתֵּפֵל עַל הַכֹּל בְּאִפְּן
אַחַר לְגַמְרֵי, וַיּוֹדַע שְׁצָרִיכִים לְבָרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְרַק זֶה קָרַשׁ
הַהֲצָלָה — לְנוֹס עַד הַמַּכְהוֹ, וּלְחַזֵּק עֲצָמוֹ בְּכָל מִינֵי אֶפְנָיִם, וּלְמַצֵּא
אֶת הַהֲרַחְבוֹת בְּתוֹךְ הַצָּרוֹת, כְּמוֹבֵא בְּדְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן,

כד אֲשֶׁר ה' תרמוז בַּנְחַל

חלק א', סימן קצה) על הפסוק: "בַּצֹּר הִרְחַבְתָּ לִי", שְׁגַם בְּתוֹךְ הַצָּרוֹת צְרִיכִים לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ אַחַר הַהִרְחָבוֹת שֶׁמְרַחֵב לוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאָז מִמִּילָא יִתְבַטְּלוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַצָּרוֹת.

יֵישׁ עוֹד לְהֶאֱרִיךְ הַרְבֵּה בְּזֶה, אֲבָל יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר אָנִי כוֹתֵב — אָנִי מִבְּקֵשׁ, שְׂתַקְּףֶנּוּ וּמֵיד תְּבוֹא אֵלַי וּנְדַבֵּר, וְאֶסְבִּיר לָךְ אֵיךְ לְצִיאַת מֵהַצָּרָה, וְאָז טוֹב לָךְ תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' תרמוז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּרוּמָה ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרְכִים הַיְקָרִים לִי מְאֹד, שׁוֹתִים מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גַּרְם יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבְּכֶם הָאָרֶךְ.

אָנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם, שֶׁבְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפֵּן אֵל תִּעָשׂוּ לִי פְּרִסְמַת בְּעֵתוֹנִים, כִּי הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוֹת רוּחַ, כִּי כָּל אֵלוֹ שְׁעוֹסְקִים לְפָרְסֵם אֶת עֲצָמָם, לְבִסּוּף זְכָרָם נֶאֱבָד מִן הָעוֹלָם, וְהַפְּרִסּוּם שֶׁל שְׂקָר שֶׁמְפָרְסְמִים אֶת הָאָדָם, זֶה גּוֹרֵם לָהֶם הַרְבֵּה רְעוֹת עַל לֹא דָבָר.

וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם בְּמֵאֵד מְאֹד, לְבַל תִּעָשׂוּ לִי בּוֹשׁוֹת וְחֲרָפוֹת, וְאֵל תִּפְרָסְמוּ אוֹתִי, כִּי מָה אָנִי וּמָה חַיִּי וְכוּ' וְכוּ'. וְהַיּוֹם רוֹאִים, שֶׁעַל-יְדֵי כֶּסֶף יְכוּלִים לְפָרְסֵם אֶת הָאָדָם בְּכָל הָעֵתוֹנִים, עַד שֶׁחֹשְׁבִים כְּלָם מִיְהוּ וּמִהוּ?! וְלְבִסּוּף הוּא טִפָּה סְרוּחָה בְּעֵלְמָא, עֶפְר מִן הָאָדָמָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית ג, יט): "כִּי עֶפְר אֶתָּה וְאֵל עֶפְר תִּשׁוּב". וְלָכֵן אָנִי מְאֹד מְאֹד מִקְפִּיד שֶׁלֹּא לְפָרְסֵם אוֹתִי, אֵין מֵה לְפָרְסֵם, וְחֻבֵּל עַל הַכֶּסֶף, עַל הַטְּרָחָה וְהַמְאַמֵּץ וְכוּ'.

וְעַל כָּלֵם — אִם תִּפְרָסְמוּ אוֹתִי בְּזֶה הָעוֹלָם, יִהְיוּ לִי בְּזִיוֹנוֹת

אֲשֶׁר ה' תרמז בנחל כה

גְּדוּלִים בְּעוֹלָם הַבַּא. וְהִתְקַרַח לִי לֹאמַר לָכֵם, שְׂאֵף שְׂיֵשׁ בֵּין אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמִנּוּ, שֶׁבְכָל פֶּעַם מְשַׁלְּמִים כְּסֵף שְׂיִפְרָסְמוּ אוֹתָם וְכוּ', אִין זֶה אֶלָּא רַעוּת רוּחַ, הֵם מְדַבְּרִים עָלַי כָּל דְּבַר אָסוּר וְכוּ', וְלִבְסוּף הֵם מְשַׁלְּמִים בְּעֵתוֹנִים כְּסֵף מְלֵא כְּדֵי שְׂיִתְפָּרְסְמוּ, הָאִין זֶה מִגְּחָף? !

וְיִדוּעַ מַה שְׂאֲנִשִּׁי שְׁלוֹמִנּוּ הָיוּ אוֹמְרִים, אֲשֶׁר גַּם בְּדַבַּר רַבְּנּוּ ו"ל יֵשׁ מִפְּרָסְמִים שֶׁל שְׁקָר, אוֹי לְאוֹתָהּ בּוֹשָׁה, אוֹי לְאוֹתָהּ חֲרָפָה, אִם מִפְּרָסְמִים אֵת הָאָדָם בְּדַבְּרִים שְׂאִין בוּ, הֲלֵא זוֹ בּוֹשָׁה וְחֲרָפָה גְּדוּלָה מְאֹד. וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ וְאֶתְחַנֵּן אֲלֵיכֶם מְאֹד, אֵל תְּפָרְסְמוּ אוֹתִי! אִין מַה לְּפָרְסֵם! מִסְפִּיק שְׁזַפְנֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם סְפָרִים יְקָרִים, הַמְּחִיִּים וּמְחַזְּקִים וּמְעוֹדְדִים וּמְשַׁמְּחִים אֵת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְזֶהוּ הַפְּרָסוּם הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר. וְאֵף שְׂאִינִי מְנִיחַ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן שְׂיִהְיֶה שְׁמִי מְזוּכָר עַל הַסֵּפֶר, מְטַעְמִים הַכְּמוּסִים עִמִּי, עִם כָּל זֹאת סֵפֶר זֶה הַפְּרָסוּם הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר. וְלָכֵן אֵל תִּבְלָבְלוּ אֵת עֲצָמְכֶם מִשׁוּם דְּבַר, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם, וְנִזְכָּה תְּמִיד רַק לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֵת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם, עַל-יְדֵי שְׁנִגְלָה וּנְפָרְסֵם אֵת רַבְּנּוּ ו"ל בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר מוּבָא בְּדַבְּרֵי ו"ל לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵן, חֶלֶק א', סִימָן 10): כִּשְׁמַתְפָּרְסֵם שֵׁם הַצְּדִיק, עַל-יְדֵי-זֶה בְּעֲצָמוֹ מִתְפָּרְסֵם שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כְּבִיכּוֹל שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ מְשַׁתֵּף בְּשֵׁם הַצְּדִיק, כִּי הַצְּדִיק רַק מְגַלֶּה אֵת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ.

נֹא וְנֹא רֵאוּ לְעוֹר לִי לְהִדְפִּיס אֵת סְפָרֵי רַבְּנּוּ ו"ל, וְלִהְפִּיעֵם בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר זֶה הַפְּרָסוּם הַכִּי גְּדוֹל, כִּי פָרְסוּם צְרִיכִים לְפָרְסֵם רַק אֵת רַבְּנּוּ ו"ל, וְלֹא אֵת בְּנֵי-אָדָם, וְאֵל תִּסְתַּכְּלוּ עַל אֲנָשִׁים שׁוֹטִים וְאֹוִילִים, הַמְשַׁלְּמִים הוֹן רַב לְהַכְנִיס עֲמוּדִים שְׁלָמִים וְכַתְּבוֹת עַל עֲצָמָם, אוֹי לְאוֹתָהּ בּוֹשָׁה, אוֹי לְאוֹתָהּ חֲרָפָה! בְּאֵילוֹ פְּנִים נְבוֹא לְמַעְלָה, בְּשַׁעַה שְׂיִגְלוּ לָנוּ אֵת מַעֲשֵׂינוּ הַמְּגִנִּים וְכוּ' וְכוּ'. אָדָם צָרִיךְ לְהִתְבַּיֵּשׁ מְאֹד מְאֹד. וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (בְּרֻכּוֹת יב): כָּל הָעוֹבֵר עֲבָרָה וּמִתְבַּיֵּשׁ בָּהּ, מוֹחֲלִים לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וְלָכֵן עָלִינוּ לְהִתְבַּיֵּשׁ תְּמִיד רַק לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְרַבְּנּוּ ו"ל אָמַר פֶּעַם לְמוֹהֲרַנְתָּ ו"ל בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: וְוַעֲרִסְטוּ רִיץ רוֹיט פֶּאָר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ? ! (הֵאֵם אֲתָה מְסַמֵּיק לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ), הֵינּוּ אָדָם צָרִיךְ כָּל-כָּף

לְהַתְּבִישׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, עַד שִׁיְרָגִישׁ אֶת הַבּוֹשָׁה עַל פָּנָיו, עַד שִׁיתְאַדֵּם מֵרֵב בּוֹשָׁה. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לח): כְּשֶׁאֲדָם מִתְּבִישׁ לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְרָגִישׁ אֶת הַבּוֹשָׁה עַל פָּנָיו, עַל-יַדֵּי-זֶה מְאִירִים לוֹ הַמַּחֲזִין, עַד שֶׁזּוֹכֶה לְהַשִּׁיג רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת. וְלִכֵּן אֵל תִּבְלָבְלוּ עֲצָמְכֶם מִשׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם, וְתִשְׁמְרוּ מְאֹד מְאֹד מִפְּרִסּוּם שֶׁל שֶׁקֶר.

בְּעֵינַי כָּל אֵלוּ שֶׁעוֹבְדִים עַל בְּנֵי-אָדָם עִם לְשׁוֹנוֹת שֶׁל קִבְלָה וְכוּ', גַּם בְּזֶה יֵשׁ פָּגָם גָּדוֹל מְאֹד. כִּי יְדוּעַ, אֲשֶׁר מִי שֶׁעוֹסֵק בְּסִתְרֵי תוֹרָה, וּבִפְרָט בְּשִׁמוֹת וְיַחְוּדִים, הוּא יוֹשֵׁב בְּמָקוֹם צְנוּעַ, וְעוֹסֵק בְּ"עֵץ חַיִּים", וּבְ"פְרֵי עֵץ חַיִּים", וּבְ"שְׂמוֹנֶה שְׁעָרִים" בְּצִנְעָה, שֶׁאֵף אַחַד אֵינּוּ יוֹדֵעַ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁאֵינּוּ מְפָרְסִם לְמוֹדוֹ בְּכַתְבֵי הָאָרֶץ ז"ל, כִּי זֶה גְּאוֹת דֶּסֶטְרָא אַחֲרָא, וְצָרִיכִים לְהַשְׁמֵר מְאֹד מְאֹד מִזֶּה, כִּי הַיּוֹם עוֹבְדִים עַל בְּנֵי-אָדָם מְאֹד, עַל-יַדֵּי לְשׁוֹנוֹת שֶׁל קִבְלָה, אֲשֶׁר זֶה שֶׁכּוֹתֵב וְאוֹמֵר וּמְדַבֵּר — אֵינּוּ יוֹדֵעַ בֵּין יְמֵינוּ לְשִׁמְאָלוֹ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן זֶה שֶׁשׁוֹמֵעַ — אֵינּוּ יוֹדֵעַ מֶה שֶׁאֵינּוּ יוֹדֵעַ, וְשִׁנְיָהֶם מְטַעִים זֶה אֶת זֶה, עַד שֶׁחּוֹשְׁבִים כְּאֵלוּ מִי יוֹדֵעַ מֶה הוּא, וּלְבִסוּף נִתְגַּלָּה שֶׁהוּא בּוֹר וְעַם הָאָרֶץ, נוֹאֵף גָּדוֹל. וּכְבָר יְדוּעַ, שֶׁבָּאוּ פַעַם לְפָנָי רַבְּנוּ ז"ל שְׁנֵי חֲסִידִים וְכוּ', וְדִבְרוּ דְרוֹשׁ בְּקִבְלָה וְכוּ', עָנָה וְאָמַר לָהֶם רַבְּנוּ ז"ל: קִבְלָה בְּגִימְטְרִיָּה נְאוּף, חֲדָלוּ לְדַבֵּר נְאוּף. כִּי רַבְּנוּ ז"ל הֵבִין, אֲשֶׁר אֵינָם אוֹחֲזִים בְּלְשׁוֹנוֹת שֶׁל יַחְוּדִים וְזוּוּגִים וְכוּ', וּסְתָם מְנַבְּלִים אֶת פִּיהֶם, וְלִכֵּן אָמַר לָהֶם שִׁישְׁתְּקוּ, וְלֹא יִנְבְּלוּ אֶת פִּיהֶם וְכוּ'. וּמִכָּל זֶה רוֹאִים אִיךָ צָרִיכִים לְהַשְׁמֵר מִפְּרִסּוּם שֶׁל שֶׁקֶר, כִּי לְמַעַלָּה בְּשִׁמְיֵם מְאֹד מְאֹד מִקְּפִידִים עַל דְּבַר זֶה. וְלִכֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְחַנֵּן אֲלֵיכֶם, עֲזְבוּ אוֹתִי לְנַפְשִׁי, מִסְּפִיק צְרוּת וְיִסּוּרִים עֲבַרְתִּי בְּחַיִּי, מִסְּפִיק מִחֻלְקַת עֲבַרְתִּי, מֶה לִּי וּלְכָל פְּרִסּוּם הַהֵבֵל הַזֶּה, אֲשֶׁר אֵינְנוּ מִבִּיא לְשׁוּם תּוֹעֵלַת, רַק מִחֻלְקַת, וְהוֹרֵס אוֹתִי לְגִמְרִי.

נָא וְנָא רְאוּ לְהַתְּחַזֵּק יַחַד, וְתִצְאוּ לְשָׂדֶה, וְתִכְּף-וּמְיָד כְּשֶׁתִּגְיַעוּ לְתוֹכוֹ, יִלֵּךְ כָּל אַחַד בְּדַרְךָ אַחֲרַת וּבִשְׁבִיל אַחֵר, וְיִתְחִיל לְצַעֵק לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּיִבְקֵשׁ וְיִתְחַנֵּן אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, שֶׁיִּזְכֶּה לְמַחֲזִין נְקִיִּים, מַחֲזִין קְדוֹשִׁים. כִּי בְּפְרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,

אֲשֶׁר ה' תרמו בַּנְחָל כז

חֶלֶק א', סימן לו), אֲשֶׁר מִי שְׁפָגַם בַּפָּגַם הַבְּרִית, עָלָיו לְצַעֵק ע' קָלִין, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמָעוֹ, וְכֵן רְאִיתִי הַנְּהַגַת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁצָּעֲקוּ ע' קָלִין, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמָעוֹ, קוֹלֵי קוֹלוֹת, אֲבָל רַק בִּיעַר וּבִשְׂדֵה וְכו', בְּמָקוֹם שָׂאִין שָׁם אֲנָשִׁים, וְעַל-יְדֵי הַצָּעֲקוֹת שֶׁצָּעֲקוּ לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ — גִּזְדַּבְּרָה מַחֵם, אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקָם!

וְלָכֵן עֲזָבוּ כָּבֵר אֶת כָּל הַשְּׁטִיּוֹת, אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְהַפֵּל לַפֵּל אֱלֻקוֹת גָּמוֹר הוּא. בָּאוּ גִתְחִיל לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְנִעְבַד אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹרָה, שְׁנַתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם: מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, הִלְכוֹת וְאִגְדוֹת, בְּרִיתוֹת וְתוֹסְפּוֹתוֹת. וּבַתְּפִלָּה, שְׁנַתְפַּלֵּל הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת בְּכַחוֹת עֲצוּמִים, תְּפִלָּה בְּכַח, וְנִתְיַגַע לְקַשֵּׁר הַמַּחֲשָׁבָה אֶל הַדְּבוּר, כִּי עַל-פִּי-רַב אָדָם מִתְפַּלֵּל, וְאֵינוֹ מִקְשֵׁר אֶת הַמַּחֲשָׁבָה אֶל הַדְּבוּר, וְכָל הַתְּפִלָּה עוֹבֶרֶת לוֹ בְּמַחֲשָׁבוֹת רְעוֹת וְהִרְהוּרִים מְגַנִּים, וְכָל זֶה מִחֲמַת שְׁלֹא קָדַשׁ אֶת גּוּפוֹ, כְּמוֹבֵא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סימן עב); וְלָכֵן רָאוּ לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת גּוּפֵכֶם מִתַּאֲוֹת נְאוּף, מִתַּאֲוֹת אֲכִילָה וּשְׂתִיָּה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיוּ לָכֶם מַחֲזִין נְקִיִּים, מַחֲזִין קְדוֹשִׁים.

וְעַל כֵּלָם — תִּרְאוּ לְהִתְבּוֹדֵד הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר הַמְּנַקֵּה אֶת הָאָדָם מִבֵּית וּמִבְּחוּץ כְּתְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוֹת.

נָא וְנָא אֵל תִּטְעוּ עֲצָמְכֶם, הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁתְּחַשְּׁבוּ עַל הַתְּכִלִּית הַנִּצְחִית, מֵה יִהְיֶה הַסּוּף שֶׁל הָאָדָם, מְכַנִּיסִים אוֹתוֹ בְּקִבְר, וְשׁוֹפְכִים עָלָיו עֶפֶר, וּמִתְחִילִים לְהַגִּיעַ עַכְבְּרֵי הַשְּׂדֵה, נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים, תּוֹלְעִים וְכו', וְכֹו, וּמֵה יַעֲשֶׂה הַמֵּת עִם הַפָּרְסוּם שֶׁל שְׁקָר, עִם זֶה שֶׁהִטְעָה אֶת הַבְּרִיּוֹת?! וְלָכֵן תִּקְחוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַדְכֶם, וְעֲזָבוּ כָּבֵר אֶת כָּל הַשְּׁטִיּוֹת, הָאֵם זְכִיתֶם לְסִיִּים פְּעַם אַחַת אֶת הַתַּנּוּף כָּלוּ?! הָאֵם זְכִיתֶם לְסִיִּים פְּעַם אַחַת שְׂשֵׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה?! הָאֵם זְכִיתֶם לְסִיִּים פְּעַם אַחַת אֶת כָּל הַשֵּׁס בְּבִלִי, יְרוּשְׁלָמִי וְתוֹסְפָתָא, הָאֵם זְכִיתֶם לְסִיִּים פְּעַם אַחַת רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחָן עֲרוּף וְכו', שֵׁישׁ לָכֶם זְמַן לְהִבָּל וְלָרִיק?!

כח אשר ה' תרמח בנחל

וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, עֲזְבוּ אוֹתִי! וְאַל תִּבְיָשׁוּ אוֹתִי בְרַבִּים, כִּי אֲנִי מְאֹד מְאֹד בּוֹשׁ וְנִכְלָם מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ. אוֹי לְאוֹתָהּ בּוֹשָׁה, אוֹי לְאוֹתָהּ חֲרָפָה! וְאוֹי לְאָדָם שְׁטוּעִים בּוֹ, וְאוֹי לְאָדָם שְׁמַטְעָה אֶת הַבְּרִיּוֹת! מָה רְצוֹנְכֶם מִמֶּנִּי?!

אֲנִי אֶת שְׁלִי כָּתַבְתִּי, וְאֲנִי מְקוּהָ לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתַּעֲשׂוּ רְצוֹנִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תרמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמָה ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִירָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלְתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רָאָה לְבַטֵּל עֲצָמָךְ לְגַמְרֵי לְאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתַדַּע שֶׁהוּא יִתְבַּרְךָ מִחַיָּה וּמֵהוֹנָה וּמִקְיָים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבַּרְךָ. וְלִכֵּן יֵשׁ לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּי עֲבוּדוֹת: עֲבוּדַת הַלֵּב וְעֲבוּדַת הַמַּח. הַלֵּב צָרִיךְ לְכַעַר אֶל הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּתַבְעֵרָה עֲצוּמָה, וְהַמַּח צָרִיךְ לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרְךָ. וַיֵּשׁ לוֹמַר, שֶׁהַמַּח — בּוֹ מִשְׁפֵּן הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא חֲכָמְתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְהַלֵּב — בּוֹ מִשְׁפֵּן הַמְצוּוֹת, לְקַיֵּם רְצוֹנוֹ יִתְבַּרְךָ, וְזֶה מֵה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְנַחֵת לו'): סַח בֵּין תְּפִלָּה לְתְּפִלָּה — עֲבֵרָה הִיא בְּיָדוֹ, וְחוֹזֵר עָלֶיהָ מְעַרְכֵי הַמְלַחְמָה. תְּפִלִּין שֶׁל יָד מִנִּיחִים כְּנֶגֶד הַלֵּב, שֶׁשֵּׁם עֶקֶר הָעֲבוּדָה, כְּמֵאמָרָם ו"ל (תְּעִיבֵית ב'): עֲבוּדָה שְׁפִלָּב — זֶה תְּפִלָּה, שְׁנֵאמָר (דְּבָרִים יא, ג'): "לְעֵבְדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם"; וְהַתְּפִלָּה הִיא לְהַתְּפַלֵּל, כְּדֵי לְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת. וְתְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ הַנְּחֻתָם עַל מְקוּם הַמַּח, מִשְׁפֵּן הַדַּעַת וְהַשְּׂכָל, שֶׁזֶו חֲכָמַת הַתּוֹרָה, שְׁתַּלּוּיָהּ

אֲשֶׁר ה' תרמט בַּנְחַל כט

בְּדַעַת וְשִׁכְלִי, שְׁמַצַּד אֶחָד בַּמַּח צְרִיכִים לְהַכְנִיס רַק תּוֹרָתוֹ יִתְבָּרֵךְ,
לְלַמַּד הַרְבֵּה תּוֹרָה, עַד שְׁיִשְׁיג אֶת חֻכְמַת הַתּוֹרָה וּפְנִימִיּוּתָהּ, וּבִלְב
צְרִיכִים לְהִתְפַּלֵּל לְקַיִם אֶת כָּל הַמְצֻוֹת פְּשׁוּטוֹ כַּמְשֻׁמְעוֹ. וְלִכֵּן מִי
שֶׁסָּח וּמְפַסֵּיק בְּתַפְלִין שֶׁל יָד לְתַפְלִין שֶׁל רֹאשׁ, עֲבָרָה הִיא בְּיָדוֹ, כִּי
אֲסוּר שְׁתַּהֲיֶה חֲצִיצָה בֵּין תַּפְלָה לְקִיּוּם הַמְצֻוֹת לְבִין לַמּוֹד הַתּוֹרָה
שֶׁהוּא בַּמַּח, וּצְרִיכִים לְדַאֵג שֶׁהַמַּח יִהְיֶה שׁוֹלֵט עַל הַלֵּב. וְאִם אָדָם
סָח בִּינֵיהֶם, מְפָרִיד בִּינֵיהֶם, חוֹזֵר מֵעֲרֻכֵי הַמְלַחֲמָה, כִּי אֵינוֹ יָכוֹל
לְלַחֵם מִלְחָמוֹת ה', כִּי הַיָּצָר הַרַע מִתְגַּבֵּר עָלָיו.

וְלִכֵּן רָאָה לְדַבֵּק עֲצֻמָּה בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וּתְבָרֵךְ בְּכָל יוֹם
בְּרֻכּוֹת הַתּוֹרָה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי כְמוֹ שְׁאוּכָלִים פְּרִי חֲדָשׁ, וְעוֹשִׂים
בְּרֻכָּה וּשְׂמִחִים, כְּמוֹ-כֵן וְיֹתֵר מִכֵּן, צְרִיכִים לְשִׂמְחָה בְּשִׂמְחַת הַתּוֹרָה.
וְלִכֵּן בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִחֲדָשׁ צְרִיכִים לְהִתְחִיל לְלַמַּד תּוֹרָה כְּאִלוֹ עֲדִין
לֹא לָמַד, וְכֵן לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׁנֹזְכָה לְקַיִם אֶת הַמְצֻוֹת,
וְזֶה הַלֵּב צְרִיף לְבַעַר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא, כִּי תִבְעַרְת הַלֵּב תָּמִיד
בוֹעֵרַת אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, שֶׁזֶּה הַתַּפְלָה שְׁאָדָם צְרִיף לְהִתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ,
שֶׁזֶּה עֲבוּדָה שְׁבֵלֵב, וְהַמַּח צְרִיף תָּמִיד לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא חֻכְמַתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֲסוּר לְהַפְרִיד בִּינֵיהֶם. וְזֶה
מֵה שֶׁקְּבַלְנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל.

וְלִכֵּן אֵל תַּהֲיֶה בְּטָלָן, וְתִחְזֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְתַעֲשֶׂה לְעֲצֻמָּה
שְׁעוֹר בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּכָל יוֹם, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא.

הַדְּוִרֶשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תרמט.

בְּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְר תְּרוּמַה ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ
יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּיָתֶר שְׁאֵת וּבְיָתֶר עֲזוֹ, וְאֵל תִּתֵּן בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן שֶׁתִּפְגַּס לְרַגַע בְּחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, כִּי בְּאֵמֶת זֶה מָה שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם רוֹצֵה — לְשֹׁבֵר אוֹתָךְ עַל-יְדֵי חִלְשׁוֹת הַדַּעַת, מָה אִתָּךְ?! לְמָה אִתָּה צָרִיךְ לִהְיוֹת שְׂבוּר?! מָה חֶסֶר לָךְ?! הֲלֹא חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (בְּרִכּוֹת נו.): אֲפֹלוּ הֲרִיקְנִין שִׁבְרָךְ, מְלֵאִים מַצּוֹת פָּרְמוֹן; וְתִהְלֶה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ בְּכָל יוֹם מַצּוֹת חֲדָשׁוֹת: צִיּוֹת, תְּפִלִּין, תְּפִלָּה, תּוֹרָה, מְזוּזָה, כְּשֵׁרוֹת הָאֲכִילָה וְכוּ' וְכוּ'. וְזֹאת עוֹשֶׂה כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל. וְעַם זֶה צָרִיךְ לִהְיוֹת אֶת עֲצָמוֹ וְלִרְקֹד בְּכָל יוֹם וְיוֹם, כַּמוֹבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רפכ), שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא בְּעֲצָמוֹ נִקְדוּת טוֹבוֹת, שֶׁשֵּׁם אֵינוֹ רָשָׁע, וְעַל-יְדֵי שֶׁדָּן עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת, יוֹצֵא מִהֲרַע וְהַחֲשֵׁךְ שֶׁנִּפְּל לְשָׁם.

וְלִכֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטֹלָן! לְמָה לָךְ לִהְיוֹת שְׂבוּר?! וְלְמָה תִּפְּל בְּכָל פַּעַם בְּחִלְשׁוֹת הַדַּעַת?! הַאִינְךָ רוֹאֶה שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם שׁוֹבֵר אוֹתָךְ?! וְלִכֵּן הַעֲצָה הַיְעוּצָה לָךְ, שֶׁתִּחַזַּק אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כַּמוֹבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קו) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים לב, א): "אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל דָּל"; אֲשֶׁרִי הָאָדָם הַמְּכַנִּיס שָׂכָל בְּדָל, כִּי מִי שְׁרוּצָה לְהִגִּיעַ לְגַדְלוֹת הַמַּחִיץ, הוּא צָרִיךְ לְהִשְׁפִּיל אֶת אַחֲרָיו. וְזוֹ צָרִיכָה לִהְיוֹת כָּל עֲבוּדָתְךָ — לְחִזּוֹק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמֵּחַ אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְכֵן הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל מְאֹד (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קפד), שֶׁצָּרִיכִים לְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ בְּיִרְאַת שָׁמַיִם, כִּי בְּזֶה שֶׁמְדַבְּרִים עִם אַחֲרָיו, נַעֲשֶׂה אֹר יִשָּׁר וְאֹר חוֹזֵר. כִּי כָּל אֶחָד לְבוֹ בּוֹעֵר אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲבָל הָאֹר נִשְׁאַר בְּתוֹךְ הַלֵּב, וּבְזֶה שֶׁמְחַזֵּק אֶת אַחֲרָיו, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְלַהֵב לְבוֹ בְּיָתֶר שְׁאֵת וּבְיָתֶר עֲזוֹ, וְעַל-פִּי-רֵב כְּשֶׁמְדַבְּרִים עִם אַחֲרָיו, הוּא מִתְעוֹרֵר קָדָם. וְלִכֵּן זֶה צָרִיכָה לִהְיוֹת כָּל עֲבוּדָתְךָ, שֶׁתִּדְבֹר עִם אֲנָשִׁים בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּבִפְרָט הַתְּחַזְּקוֹת, שֶׁלֹּא יִטְעוּ אֶת עֲצָמָם וְלֹא יִלְכוּ אַחַר הַהֶבֶל וְהַדְּמִיוֹנוֹת, כִּי בְּאֵמֶת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלָל. וְאֵת זֹאת צָרִיכִים לְהַחֲדִיר בְּעֲצָמוֹ

אֲשֶׁר ה' תרנ בְּנַחַל לא

כָּל־כֶּף חֲזָק, עַד שֶׁלֹּא יִרְאֶה לְפָנָי מִרְאֵה עֵינָיו רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תרנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמַת ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרֶךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֵינְךָ צָרִיף לְתֵן שׁוֹם דִּין וְחֻשְׁבוֹן לְשׁוֹם בְּרִיָּה, וּמִמִּילָא לֹא תִפְגַּס בְּשׁוֹם וּפְחוּחִים עִם אֵף אָחָד, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשְׁלוֹם, כָּל הַצָּרוֹת שֵׁישׁ לְאָדָם הֵן רַק כְּשֶׁהוּא עוֹשֶׂה חֻשְׁבוֹן לְאַחֵרִים, וְכֵן תָּמִיד חוֹשֵׁב מָה אַחֵרִים יִגִּידוּ. אֲבָל תִּכְף־וּמִיד כְּשֶׁתִּזְכֶּה לְהִגִּיעַ אֶל בְּטוּל אֱמֶת, לְהִיּוֹת בְּטוּל וּמִבְטָל לְאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, אִזּוּ לֹא תִצְטָרֵךְ לְתֵת דִּין וְחֻשְׁבוֹן לְשׁוֹם בְּרִיָּה — רַק לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְזֶה כָּל הָעֲנָנִי שֶׁל הַתְּבוּדָדוֹת, שְׂרַבְנוּ ו"ל גְּלָה לָנוּ, שְׂאָדָם צָרִיף לְהַתְּבוּדָד רַק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד לְבַקְּשׁוּ יִתְבָּרַךְ כָּל צָרְכֵינוּ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְכֵן תָּמִיד רַק לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁר כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ אֵינוֹ שׁוֹה לְדַבְּקוֹת אַחַת שְׂאָדָם דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

עֲלִיף לְזָכֹר, אֲשֶׁר תָּמִיד מֵה שְׂתֵאמֵר וּמֵה שְׂתַעֲשֶׂה — הַזּוּלָת יֵאמֵר לָךְ הַפּוֹף, כְּפִתְגָם הָעוֹלָם: יְהוּדֵי צָרִיף לוֹמַר הַפּוֹף מִיְהוּדֵי שְׁנֵי, הוּא אוֹמֵר 'שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם', וְהַהוּא עוֹנֶה לוֹ: 'עֲלֵיכֶם הַשְׁלוֹם', הַהַפּוֹף מֵמֵה שְׂאֵתָה אִמְרָתָה. וְלִכֵּן לָמָּה לָךְ לַעֲשׂוֹת חֻשְׁבוֹן לְאַחֵר? ! אֵף שִׁזּוּ רַק מְלִיצָה, אֲבָל בְּכָל מְלִיצָה יֵשׁ מְעַט אֱמֶת, מֵה שֶׁלֹּא תֵאמֵר לְזוּלָת, הוּא יֵאמֵר הַהַפּוֹף. וְלִכֵּן לָמָּה לָךְ לְהַפְגִּס בְּוִכּוּחִים? ! מֵה חֶסֶר

לב אָשֶׁר ה' תרנא בנחל

לך? ! רָאָה רַק לְבָרַח אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּלְדַבֵּר אֵלָיו, וְלִשְׁחַח וּלְסַפֵּר כָּל לְבַבְךָ לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבִין אֶל אָבִיו, וְאִם תִּהְיֶה חֲזֹק בְּזֶה, שׁוּם דְּבָר לֹא יוּכַל לְשֹׁבֵר אוֹתָךְ.

רָאָה לְהִתְמַיֵּד הַרְבֵּה בְּלִמּוּד מִשְׁנִיּוֹת, אֲשֶׁר זֶה הַלְמוּד הַמְטֵהָר אֶת הַנְּשֻׁמָּה מְכֹל מִיָּנִי חֲלָדָה. וְתֹאמִין לִי, אִם אָדָם הִיָּה לוֹמֵד הַרְבֵּה מִשְׁנִיּוֹת, הִיָּה זֹכֶה לְנִשְׁמָה מְצַחֶצֶחַת וּמְזַכֶּכֶת. אֲשֶׁרִי מִי שְׁאִינוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, וּמְצִיֵּת לְכָל דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תרנא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמַה ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחֲל נּוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ, אֲשֶׁר מִי שֶׁהִיָּה אֶצְלוֹ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, רָאוּי לוֹ לְשַׁמַּח כָּל הַשָּׁנָה, וְעָלָיו נֹאמַר (עִין נִחְמָה ת, י): "אֲכָלוּ מִעֲדָנִים וּשְׂתוּ מִמִּתְקִים". וְלִכֵּן אֵל תִּפְחַד, הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה. בְּוַדָּאֵי הַצָּרָה שְׁלָךְ הִיא צָרָה גְּדוֹלָה מְאֹד, שֶׁנִּטְלוּ אֶת כָּל סְחוּרְתְּךָ וְהִתְחַרִּימוּ אוֹתָהּ, אֲבָל הִיּוֹת שְׁזָכִיטָה לְהִיּוֹת אֶצְל קַבּוּץ רַבְּנוּ ז"ל בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, טְלִטְלֵת עֶצְמְךָ טְלִטוּל קָשָׁה כְּזֶה וְכו', בְּוַדָּאֵי רַבְּנוּ ז"ל יַעֲשֶׂה לְךָ טוֹבָה.

וַיֵּמָר שְׂאֵתָה מְבַקֵּשׁ מִמֶּנִּי וְכו', אֲנִי בְּעַמְדֵי בְּעֵת חֲצוֹת, לוֹמֵד אֶת הַמֶּאֱמָר בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלֵק א', סִימָן רטו, הַמְדַּבֵּר מִפְּדִיוֹנוֹת, שְׁיֵשׁ כ"ד בְּתֵי דִינִים וְכו', וְאֲנִי אוֹמֵר עַל זֶה אֶת הַתְּפִלָּה מ"לִקוּטֵי-תְּפִלוֹת", תְּפִלָּה קַד, הַמְדַּבֵּרֶת מֵהַמְתַּקֶּת הַדִּינִים וּמְפַדְיוֹן הָעָלְיוֹן, וְאֲנִי מֵאֲמִין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה, אֲשֶׁר בְּזָכוֹת הַמֶּאֱמָר הַזֶּה

אֲשֶׁר ה' תרנב בַּנְחַל לג

וְהַתְּפִלָּה הַזֹּאת, יִמְתְּקוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַדֵּינִים, וְכָל הַסְּחוּרָה תִּחְזַר לָךְ בְּחִזְרוֹתָהּ, בְּלִי שׁוּם הַפְּסָדִים כָּלֵל. וְתִזְכֶּה לְהַנְצִיל מִצְפָּרְנֵי הַרְשָׁעִים וְכוּ', וְכָל שׁוֹנְאֵיךָ וּמְתַנַּגְדֵיךָ יִפְלוּ תַּחַת רַגְלֶיךָ, וְתִהְיֶה לָךְ יְשׁוּעָה גְדוֹלָה מְאֹד.

נָא וְנָא אֵל תִּפְחַד מִשׁוּם דְּבָר. עֲלֶיךָ לְזַכֵּר שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְחַיֶּה וּמְהַיֶּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוֹמֵם, צוֹמַח, חַי, מְדַבֵּר, הוּא לְבוּשׁ לְגִבֵּי אֵינן סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְלִכְּנֹן אֵל תִּחַשְׁשׁ כָּלֵל, רַק רְאֵה לְהַתְּחַזֵּק, וְאֵז תִּרְאֶה נְסִים נְגָלִים שְׂעִישֵׁה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תרנב.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּרוּמַת ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֵז, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל כָּל הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שְׁעוֹבָרִים עֲלֶיךָ — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת, עֲלֶיךָ לְהִיּוֹת רַק דְּבוּק בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִמִּיד תִּחַשְׁבׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם לֶיץ הַמְּתַלּוֹצֵץ מִהַסְּפָרִים וְכוּ', כִּי זֶה דְּבַר בְּרוּר, אֲשֶׁר מִי שֶׁמְתַלּוֹצֵץ מִהַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים הַמְּגָלִים אֶת אֲמֵתוֹ מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, סִימָן שֶׁהוּא בְּעַל עֲבָרָה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְעוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה זְמָרִי בְּסִתְרָה, וּמְבַקֵּשׁ שְׂכָר כְּפִינְחָס בְּגִלוּי. וְלִצְעָרָנוּ הָרַב, יֵשׁ הַיּוֹם הַרְבֵּה שְׁקָרָנִים, רְמָאִים וְצָבוּעִים, שְׁעוֹבָדִים עַל בְּנֵי-אָדָם, וּבִכְפָּרֵט עַל בְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה, שְׁמִסְכָּנִים אֵינָם יוֹדְעִים בֵּין יְמִינָם לְשְׂמָאלָם, וְיִכּוּלִים לַעֲשׂוֹת לָהֶם שְׁטִיפַת מַח, וְרַחֲמָנוּת גְּדוֹלָה עֲלֵיהֶם.

לד אשר ה' תרנג בנחל

העקר אל תטעה את עצמך, תדבר בכל יום אליו יתברך, כאשר
ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, ותבקש ממנו יתברך, שינקה
לך את המח-מחשבה, שתזכה להיות דבוק רק בהקדוש-ברוך-הוא,
ולחשב רק ממנו יתברך. ואל תכניס במחך שום מחשבה חיצונית,
שום מחשבה זרה, רק אמתת מציאותו יתברך, ואם תלך בדרך זו,
כל חייך יהיו חיים אחרים לגמרי, ותחיה בצורה חדשה.

נא ונא לבל יחסר לך יום אחד מבלי למוד מקרא, משנה,
גמרא, מדרש. אשר הד' למודים האלו הם פנגד הד' עולמות:
אצילות, בריאה, יצירה, עשייה, כי מקרא בעשייה, משנה ביצירה,
גמרא בבריאה ואגדה באצילות, ואם לומדים בכל יום שעור מהד'
למודים האלו, נמשך עליו אור גדול מאד. ולכן תדע לך, שזה
העקר! אל תגרע ואל תוסיף! ואל תחיה באשליה ובדמיונות,
תקיים את דברי רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות. וכלל זה תקח בידך:
מי שמדבר על רבנו ז"ל יהיה מי שיהיה וכו' וכו', תדע שהוא מצד
הסטרא אחרא והקלפות, וזה הכלל תקח אתך תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ה' תרנג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תרומה ה'תשד"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי
מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו
י'איר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, אשר בו אתה שופך לבך מכל
העובר עליך בפית וכו' וכו'.

מה אמר לך, אני רואה, שכל צרותיך רק מחמת שאתה מפקיר
את דבורך, אשר תמיד אתה צריך להיות צודק, וזה טבע רע אצל
בני-אדם, שתמיד צריכים להיות צודקים, כי אם היו מותרים,

אֲשֶׁר ה' תרנד בנחל לה

על-ידי-זה הנה שלום-בית נפלא, אף שנה מאד מאד קשה, אבל צריך להיות גם חכם, אם חכמינו הקדושים אמרו (מדרש אגדה): נשים עם בפני עצמו; אז צריכים לדעת איך להתנהג עם העם הזה, ולכן אל תאשים את אשתך, תאשים את עצמך, אין זו חכמה לילך תמיד במריבות, ראש בראש, אשר אל מאומה לא יביאו אותך, ועל-כן אל תהיה חכם בעיניך, ואל תשמע לעצות מעקמות של פמה חסרי דעת.

הרגל את עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ותספר לו יתברך כל העובר עליך — בין בגשמיות ובין ברוחניות, כי הקדוש-ברוך-הוא מנהיג עולמו בהשגחה פרטית, ואם הנה יודע האדם איך הקדוש-ברוך-הוא מנהיג עולמו, כל חזיונו היו אחרים לגמרי, אלא טבע של האדם שהוא חי עם דמיונות וחזיונות, ובין כך עוברים לו הימים והשנים בשטיות. ולכן ראה לחזק את עצמך עם אמונה פשוטה בו יתברך, ואז תראה את הנסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד מאד...

ה' תרנד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תרומה ה'תשד"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברהם הנקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... גרו זאיר.

לנכון קבלתי מכתבך.

בענין הצרות שסוכבות אותך מכל הצדדים וכו' וכו', ובכל פעם נפתחת עליך חזית אחרת וכו', ראה לקיים דברי רבנו ז"ל שאמר (ספורי-מעשיות, מעשה יג): "עם שתיקה אחת מתרצים את הכל"; הינו צריכים לשתק ולא לענות למתחפף ולמבזי נפשך דבר.

אתה רק ראה לשמח עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, והעקר תשיר לעצמך נגונים של שמחה, ותתנה חיים טובים. ורבנו ו"ל גלה לנו (ספורי-מעשיות, מעשה יג, מיום ב'), שהחרש, אשר לא שמע את הסרונות של זה העולם, על-ידי-זה הוא חי חיים טובים. ועל-פן למה לך לשמע מה שאחרים מדברים? ! אתה ראה לחזק עצמך להיות דבוק בחי החיים בו יתברך, אין לך בזה העולם רק הקדוש-ברוך-הוא. הדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא, ותדע שכל הבריאה פלה זה אלקות, והכל דמיון אחד גדול, שנדמה לאדם, שיש איזו בריאה בלעדי הקדוש-ברוך-הוא, כי באמת דומם, צומח, חי, מדבר, זה לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא, דבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון. ועל-פן למה לך להכנס בעמות עם אחרים וכו' וכו', ולהתנפח עמם? ! ברח לך רק אליו יתברך, ואל תכנס בשום וכוונתם, אתה עשה מה שטוב בעבורך. העקר תהיה תמיד בשמחה, ותשמע כלי זמר, ותצחק מכל העולם כלו, ותשמח עם כל מצוה ומצוה שיש בך.

כל בר ישראל יש לו זקן ופאות, יש לו ציצית ותפלין ומזוזה, הוא שומר שבת, אוכל כשר, שומר טהרת המשפחה, ומכל שכן וכל שכן שזוכה להתפלל בכל יום: שחרית, מנחה, מעריב, חצות, שזו המתנה הכי גדולה, שאדם יכול לשפף לבו להקדוש-ברוך-הוא. וכן כשאדם לומד בכל יום מקרא, משנה, גמרא, מדרש, אשר הד' למודים האלו הם פנגד הד' עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשייה. ועל כלם — אם אדם זוכה ולומד שלחן ערוך, ויודע את ההלכה, איזו שמחה היא זו! כי סוף כל סוף לא ישאר מאתנו רק מה שאדם זוכה לסים ששה סדרי משנה פעם אחר פעם, וזה ישמר אותו בעולם הזה ובעולם הבא, כי כל שגיונות האדם נשברים על-ידי למוד משניות, ולכן תמיד יהיו משניות בידך, ותחזר פרק אחר פרק, ואז תראה איזו הנגשה תהיה לך בחיים. למה לך לרוץ אחר אלו שרודפים אחריך? ! רוצ לך אל הקדוש-ברוך-הוא, רוצ לך אל התורה! כי בשעה שצד וזר לאדם, עקר העצה לנוס אל

אֲשֶׁר ה' תרנד בְּנַחַל לו

הַתּוֹרָה, וְלִסִּים פָּרַק אַחַר פָּרַק מִשְׁנֵיּוֹת, עַד שֶׁתּוֹכָה לְסִים שְׁשֵׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה כֹּל יְמֵי חַיֵּיךָ פַּעַם אַחַר פַּעַם, פַּעַם אַחַר פַּעַם, וְאִין תַּעֲנוּג גְּדוֹל מְזָה, כִּי מִשְׁנָה אוֹתִיּוֹת מִשְׁנָה, שְׁמִשְׁנָה טַבַּע הָאָדָם. וְכֵן תִּלְמַד הַרְבֵּה גְמָרָא, שְׁשׁוֹבֵר אֶת הָרַע שֶׁל הָאָדָם, וְתַהֲיֶה רַק בְּשִׁמְחָה, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נְגָלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הָעֵקֶר תִּשְׁחַק מִכָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאֵל תַּעֲשֶׂה שׁוּם פְּעֻלָּה שֶׁתִּסְתַּכֶּסֶף עַל יָדָה עִם בְּנֵי-אָדָם, רַק סְבָלָנוֹת וְתַתְּבוּרָד לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מִשְׁמַחוֹת תָּמִיד.

וְהָעֵקֶר זָכוֹר, שֶׁהַדְּבוּר שֶׁלָּךְ צָרִיךְ לִהְיוֹת שְׁמוּר, כִּי הִפָּה שֶׁל הָאָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת תָּמִיד סְגוּר, 'סִיג לְחֻכְמָה שְׁתִּיקָה' (אָבוֹת ג, יג), וְאִין צָרִיכִים לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחְךָ. אִם תִּכְנִיס בְּעֶצְמְךָ דְּבַר זֶה, אִז תַּחְיֶה חַיִּים טוֹבִים. וְתַעֲשֶׂה לְעֶצְמְךָ גְּדֵר, שְׁאִינְךָ מִתְחִיל לְדַבֵּר עִם אִף אֶחָד, אִם אֶחָד שׁוֹאֵל אוֹתְךָ — תַּעֲנֶנּה לוֹ, וְאִם לֹא — אֵל תִּתְחִיל לְדַבֵּר אִתּוֹ, מַה יֵּשׁ לָךְ עִם אַחֲרִים? ! אִינְךָ כְּפוּף אֶל אִף אֶחָד. אִם תַּחְדִּיר דְּבַר זֶה הֵיטֵב בְּלִבְךָ, אִז תַּחְיֶה חַיִּים טוֹבִים בְּזֶה וּבְכָפֵא לְנִצַּח נִצְחִים.

וְדַבֵּר זֶה עֲלֶיךָ לַעֲשׂוֹת — הֵן עִם אֲשֶׁתְּךָ וְהֵן עִם יְלָדֶיךָ, וְהֵן עִם קְרוּבֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ, הָעֵקֶר רַק לִהְיוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאִם אֶחָד בָּא וְשׁוֹאֵל אוֹתְךָ — תַּעֲנֶנּה לוֹ, וְגַם אִז לְרְאוֹת לְקַצֵּר, כִּי כָּל הַצָּרוֹת שְׁבָאוֹת לְאָדָם, הֵן מִחֻמַּת הַדְּבוּר שֶׁמִּפְקִירוֹ, וְכַמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ וְ"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לח), עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים קמח, ח): "רוּחַ סְעָרָה עָשָׂה דְּבָרוֹ", עֵקֶר הַרוּחַ סְעָרָה שֶׁקוֹרָה לְאָדָם, זֶה רַק עַל-יַדֵי הַדְּבוּר, שֶׁמִּדְּבַר כָּל הָעוֹלָה עַל דַּעְתּוֹ. וְלִכֵּן מָה אַתָּה צָרִיךְ אֶת בְּנֵי-אָדָם, שֶׁסֶתֶם יִשְׁבְּרוּ אוֹתְךָ וַיִּבְלְבְּלוּ אוֹתְךָ, וַיִּכְנִיסוּךָ בְּחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, עַד שֶׁתִּכְנַס בְּמַרְרֵירוֹת וּבְדַכְּאוֹן, מָה אַתָּה צָרִיךְ אֶת כָּל זֶה? ! לְמָה לָּךְ לִהְיוֹת בְּעֶצְבוֹת, הֲיֵה בְּשִׁמְחָה, שֶׁיֵּשׁ לָנוּ רַבֵּי כְּזֶה, הַמְּחִיָּה וּמְחִזֵּק אוֹתָנוּ מְאֹד, אֲשֶׁרִינוּ, מַה טוֹב חֶלְקֵנוּ וּמַה נְעִים גּוֹרְלָנוּ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

לח אָשֶׁר ה' תרנה בנחל
ה' תרנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּרוּמַת ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּרוּ
יְאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

אוֹדוֹת הַמַּחְלָקָת שֶׁנִּתְהַנְּהָ בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ, צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי
פְּעֻלוֹת שְׁבָעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְעַל-יַד־יְהוָה יִתְרַחֵב מַחְךָ וְיַדְעָתְךָ,
וְתִשְׁלִים עִם בְּנֵי בֵּיתְךָ וְעִם יְלָדֶיךָ. כִּי יִמְיֵנוּ כָּצֵל עוֹבֵר, וְצָרִיכִים
לְמַחֵל לְכֻלָּם. אָמֵת — מֵצֵד אֶחָד אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, שְׁלֹא צָרִיכִים
לְהִיּוֹת כָּל-כֶּף כְּרוּכִים אַחַר הַיְלָדִים, וּמֵצֵד שְׁנֵי צָרִיכִים לְאַהֵב אוֹתָם,
כִּי סוֹף כָּל סוֹף הֵם יְלָדֶיךָ. וְלִכֵּן אֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם דְּבָר בְּעוֹלָם,
וּרְאֵה לְהִשְׁלִים אֹתָם, וְתִמְחַל לָהֶם וּתְרַחֵם עֲלֵיהֶם, וּמָה שֵׁיִשׁ לָךְ
כָּל-כֶּף הַרְבֵּה צֶעַר מֵהֶם, עֲלֶיךָ לְדַעַת שְׁאֵלוֹ הַמַּחְשְׁבוֹת זְרוֹת שְׁלָךְ
וְהַהֲרַהוּרִים רְעִים שְׁלָךְ, שְׁכַל-כֶּף נִכְנָסֵת בְּזָה וְהַרְהֵרָתָ, עַד שֶׁבִּאתָ,
רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, לַעֲוֹנוֹת מְגַנִּים מְאֹד מְאֹד, וְלִכֵּן אִתָּה מְשַׁלֵּם עַל כֶּף
עֲתָה מְחִיר כְּבֹד מְאֹד, שֵׁיִשׁ לָךְ צְרוֹת מִיְלָדֶיךָ, אֲבָל רְאֵה לְמַחֵל לָהֶם,
כִּי אֵין זֹאת אֶלָּא מַחֲמַת חֲטָאֵיךָ הַמְרַבִּים, וְעַל זֹאת רְאוּי לָךְ לְהַרְהֵר
בְּתִשׁוּבָה. וְזָכוֹר תִּזְכֹּר מָה שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת בְּנִים, סִימָן
צו): מִי שֶׁאֵין לוֹ רַחֲמָנוּת עַל בְּנָיו, בְּיָדוּעַ שֶׁאֵין לוֹ חֵלֶק בְּשִׁכְּל
דְּקַדְשָׁהּ. וְלִכֵּן רְאֵה לְרַחֵם עַל יְלָדֶיךָ, וְאִזּוּ תִרְאֶה סוֹף כָּל סוֹף נְסִים
נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַעֲקָר תִּהְיֶה וְתִרְן בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ, וְתִאֲהַב אֶת אֲשֶׁתְךָ וְאֶת בְּנֶיךָ
וּבְנוֹתֶיךָ וְכֹל יוֹצְאֵי חַלְצֶיךָ, וְעַל-יַד־יְהוָה תִּאֲהַב גַּם אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל.
וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'): אֲהַבְּ"ה גִּימְטְרִיָּה
אֶחָד, וַיֵּשׁ לוֹמֵר: מִי שֶׁזּוֹכֵה לְהַחְזִיק בְּאֶחָד — אַחֲדוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ,
הוּא אוֹהֵב אֶת כָּלָם, אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל. וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים
(יְבָמוֹת סב:): הָאוֹהֵב אֶת אֲשֶׁתוֹ כְּגוּפוֹ וְהַמְּכַבְּדָהּ יוֹתֵר מִגּוּפוֹ,

אֲשֶׁר ה' תרנו בְּנִחַל לט

וְהַמְשִׁיא אֶת בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ סְמוּךְ לְפָרְקָן, עָלֵינוּ נֹאמֵר (איוב ה, כד):
"וַיְדַעַת כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶה".

וְלִכְּנָן רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְאַל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם, רְאֵה
לְהַשְׁלִים עִמָּהֶם, וְאַף שְׂכֹאֵב לָךְ מְאֹד מֵה שְׁעָשׂוּ לָךְ, שְׁחָרְפוּ וּבְזוּ
אוֹתָךְ, עִם כָּל זֹאת רְאֵה לְמַחֵל לָהֶם, וְאַזּוּ הַכֹּל יִתְהַפְּףוּ לְטוֹבָה.

הַעֲקֹר רְאֵה לְהִתְדַיֵּר בְּעִצְמָךְ אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וּבְזֶה תִּזְכֶּה
לְהַגִּיעַ לְכָל טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי.

אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוּ מְטַעֵה אֶת עֵצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, וְאַזּוּ טוֹב
לוֹ בְּזֶה וּבְכָבֵד וּלְנִצְחֵי נִצְחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תרנו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר תְּצַנֶּה ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִירִי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֵה מִיַּמֵּי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עָלֶיךָ לְדַבֵּק עִצְמָךְ רַק בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְרַק אֲצִלוּ יִתְבַּרְךָ
תִּרְאֶה לְהִתְחַבֵּא. יֵשׁ מְאֹמֵר חַו"ל (אֲבוֹת דְּרַבֵּי נֶטוּן, פָּרָק א'): כָּל הָעוֹשֶׂה
עֵצְמוֹ גָּדוֹל — אֵינוֹ גָּדוֹל, אִם אֵין אַחַר גָּדוֹל מִמֶּנּוּ לְגִדְלוֹ, מְלֶךְ
מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גָּדֵל אֶת מֹשֶׁה, וּמְלֶךְ מַלְכֵי
הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא קִדְשׁוֹ. לְמִדֵּים מְכַאֵן, שָׂרַק הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ
צָרִיךְ לְהַגְדִּיל אֶת הָאֲדָם, וְאַף שְׁאֵנוּ רוֹאִים בְּחוּשׁ, שְׁנִתְקִים אֲצִלְנוּ
עִכְשָׁו מְאֹמֵרם ח"ל (סִנְהֶדְרִין קה.): עֲזוּת מַלְכוּתָא בְּלֹא תְּגָא; כָּל מִי
שְׁיֹוֹתֵר עֲזוּ פָּנִים — תּוֹפֵס אֶת הַמַּלְכוּת, אֲבָל זֶה בְּלֹא כְּתֹר, כְּאוֹמֵר
שְׁזֶה כְּלוּם, כִּי בְּלִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַכֹּל כְּלוּם. וְלִכְּנָן אֵל תִּבְלַבֵּל

מ אֲשֶׁר ה' תַּרְנֵז בְּנַחַל

עֲצָמָךְ מְשׁוּם דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם, אַתָּה בָּרַח לָךְ רַק אֲלִיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִז
תִּרְאֶה אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שִׁיעֲשֵׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. תִּאֲמִין לִי,
מִי שָׂרַק מִסִּתְּפָל עַל הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, שְׁתַּנְּה אָנוּ כְּאֵן, וְהִנֵּה אָנוּ
יוֹצְאִים מִפֶּה, כְּכֹר אֵינוּ רוֹצֵה לְהַתְּנַשֵּׂא עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם. כִּי
אֵין עוֹד טוֹב מִהַדְּבָקוֹת בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. וְאָמַר רַבְּנוּ וְ"ל
(לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימָן עב): כִּכְל שִׁיתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק הַאֲמֵת, כֵּן
הוּא זוֹכֶה לְרֵאוֹת בְּשִׁפְלוּתוֹ; וּמִי שֶׁזוֹכֶה לְרֵאוֹת בְּשִׁפְלוּתוֹ הַאֲמֵתִית,
הוּא זוֹכֶה לְחַיּוֹת חַיִּים נְצַחִיִּים. וְלִכֵּן פִּלְךְ לָךְ מִכָּל הַשְּׁטִיּוֹת. וְאָמַר
פַּעַם רַבְּנוּ וְ"ל לְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ שֶׁרָצָה לְהַתְּנַשֵּׂא, עָנָה וְאָמַר
לוֹ: אֲפֹלוּ בְּרַפְתְּ-הַמְּזוֹן אַחַת לֹא תוּכַל לְבָרֵךְ בְּכוֹנֶה, כִּי תִמִּיד תִּחְשַׁב
מֵאֲחֵרִים. וְלִכֵּן לָמָּה לָךְ כָּל זֹאת? ! וְזֶה אָנִי אוֹמֵר לָךְ גַּם-כֵּן, לָמָּה
לָךְ כָּל הַשְּׁטִיּוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת הַלְלוּ? ! בָּרַח לָךְ רַק אֲלִיו יִתְבָּרֵךְ,
וְתִתְעַנֵּג בְּנַעַם זִיו שְׁכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ.

תִּאֲמִין לִי, מִי שְׁלוֹמֵךְ "לְקוּטִי-מוֹהֲרָן" בְּהַתְּמַדָּה רַבָּה, הוּא
כְּכֹר אֵינוּ רוֹצֵה שׁוּם הַתְּנַשֵּׂאוֹת עַל זולתו, אֲשֶׁרִי מִי שְׁאֵינוּ מְטַעֵה
אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תַּרְנֵז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר תְּצִיָּה ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרֵךְ הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ
וְיֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתְּבֶךָ.

רֵאָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמָךְ בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֲזוֹ, וְתִהְיֶה דְּבוּק
בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כִּי בְּאֲמֵת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ
כָּלֵל, וְהַכָּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְאָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר

אָשֶׁר ה' תרנח בַּנְחַל מַא

אָליוּ יתְבַרֵךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבִּין אֶל אָביו, וְזוֹ שְׁלֵמוֹת
הַדְּבָקוֹת, וְזֶה מַה שְּׁגָלָה לָנוּ רַבְנוּ ו'ל. וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי הָאָדָם הַזּוֹכֶה
לְהַגִּיעַ לְזֶה — תָּמִיד לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֵיכֵן שֶׁהוֹלֵךְ וְכֹא
רַק יִצְעַק אֵליוּ יתְבַרֵךְ, וַיִּבְקֹשׁ וַיִּתְחַנֵּן מִמְּנוּ יתְבַרֵךְ שְׂיַחֲוֶס וַיִּרְחַם
עָלָיו.

רְאֵה לְשִׂמְחָה אֶת עֲצָמֶךָ בְּכֹל מִיָּנִי אָפְנִים שְׂבַעוּלָם, כִּי תִהְיֶה
לְאֵל, יֵשׁ לְךָ הַרְבֵּה נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וְכַמְאַמְרָם ו'ל (בְּרִכּוֹת נו.). אֶפְלוּ
רִיקָנִין שְׂבָךְ, מְלֵאִים מְצוּוֹת כְּרַמּוֹן; וּמוֹבָא בְּדַבְרֵי הַמְקַבְּלִים, שְׂרַמּוֹן
יֵשׁ בּוֹ תְּרִי"ג גְּרַעֲיָנִים, וְלִכֵּן כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ בּוֹ תְּרִי"ג מְצוּוֹת,
וְהוּא עַל דְּרָךְ שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְגִלָּה יג.): כָּל הַכּוֹפֵר
בְּעִבּוּדָה זָרָה — נִקְרָא יְהוּדִי; נִקְרָאת הַיְהוּדִית נִמְצָאת אֶצְלָךְ כָּל בֵּר
יִשְׂרָאֵל, יְהִיָּה מַה שְּׂיִהְיֶה וַיְהִיָּה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, כִּי בְּרַגַע שְׂאָדָם דְּבוֹק
בּוֹ יתְבַרֵךְ, וְהוּא כּוֹפֵר בְּעִבּוּדָה זָרָה, וּמִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ
יתְבַרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה זּוֹכֶה שְׂמֵאִיר עָלָיו הָאוֹר הַגָּנוּז. וְלִכֵּן כָּל יְהוּדִי
כּוֹפֵר בְּעִבּוּדָה זָרָה, וְאִין לוֹ שְׂיִכּוֹת לְעִבּוּדָה זָרָה, כָּל יְהוּדִי מוֹכֵן
לְמַסַּר נַפְשׁוֹ בְּשִׁבִּיל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן הוּא מְלֵא מְצוּוֹת
כְּרַמּוֹן, כִּי מִי שְׂכּוֹפֵר בְּעִבּוּדָה זָרָה, הוּא נִכְלָל בְּאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא.
וְלִכֵּן רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּיִתְרָה שְׂאֵת וּבְיִתְרָה עוֹ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּיִדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תרנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרַת תְּצִינָה ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיִּקָּר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מב אשר ה' תרנח בנחל

אין זו עצה לפל בְּדַעְתּוֹ, וְלַחֲשֵׁב תְּמִיד כְּאִלוֹ סוֹף הָעוֹלָם וְכוּי' וְכוּי', הֲלֹא רַבְּנוּ ו"ל גְּלָה לָנוּ עֵצָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב) עַל הַפְּסוּק: "אֲזַמְּרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי", שְׁאֲדָם צָרִיף תְּמִיד לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא בְּעֵצְמוֹ נִקְדוֹת טוֹבוֹת, וּלְשַׁמַּח אֶת עֵצְמוֹ, וְזֶה הִיְסוּד — שְׁאֲדָם צָרִיף תְּמִיד לְרֹאוֹת לְשַׁמַּח אֶת עֵצְמוֹ, וְלֹא לְהַפִּיל עֵצְמוֹ. וּמִי שְׂזוּכָה לְהַגִּיעַ לְזֶה, זוּכָה לְהַגִּיעַ לְשִׁלְמוֹת שְׁאֵין שְׁלֵמוֹת אַחֲרָיו. וְלִכֵּן אַל תִּהְיֶה בְּטָלָן! אֵין זוֹ עֵצָה לְהַמְשִׁיף עֵצְמוֹ אֶל הָעֵצְבוֹת וְהָעֲצָלוֹת וְהַדְּכָאוֹן, זוֹ עֵצָת הַיֵּצֶר.

אֲצַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַתּוֹרָה הַזֹּאת שְׁנִקְרֵאת "אֲזַמְּרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי", זֶה יְסוּד גְּדוֹל מְאֹד, כִּי כִּף אָמַר מוֹהֲרַנ"ת ו"ל, שְׁרַבְּנוּ ו"ל הַזֵּהִירְנוּ מְאֹד לִילָף עִם תּוֹרָה זוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְשַׁמַּח כָּל הַחַיִּים.

וּבְאֵמֶת מַה לָּךְ לְהִיּוֹת בְּעֵצְבוֹת?! תִּשְׁמַע כְּלֵי זֶמֶר וְתִרְחִיב בְּדַעְתְּךָ, וְתִהְיֶה רַק בְּגַדְלוֹת הַמַּחֲזִין. סוֹף כָּל סוֹף אַתָּה חַי רַק בְּהַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלָמָּה לָּךְ לְהִתְפַּלְּל, וְלָמָּה תִּהְיֶה בְּעֵצְבוֹת וּבְדְכָאוֹן, אֲשֶׁר לֹא יִבְיָאָךְ אֶל שׁוֹם דְּבַר, הֲלֹא אַף אֶחָד בְּעוֹלָם לֹא יִרְחַם עָלֶיךָ. וְזֹאת עָלֶיךָ לְזַכֵּר הֵיטֵב — אִם אַתָּה לֹא תִקַּח עֵצְמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְאִם אַתָּה לֹא תִהְיֶה שְׁמַח וְתִרְקַד בֵּינֶךָ לְבִין עֵצְמְךָ, אַתָּה אֲבוֹד לְגַמְרִי, חַס וְשָׁלוֹם, וְלִכֵּן אַל תִּהְיֶה בְּטָלָן! אַף אֶחָד לֹא יַחוּס עָלֶיךָ, וְזָכוֹר תִּזְכֹּר אֶת אֲשֶׁר אָנִי אוֹמֵר לָּךְ, בְּגִי-אֲדָם אֲכַזְרִיִּים בְּטַבְעָם, וְלֹא יִחְזְקוּ אוֹתְךָ — רַק יִשְׁבְּרוּ אוֹתְךָ. וְלִכֵּן לָמָּה לָּךְ הָעֲזוּרָה שְׁלֵהֶם, וּמָה אַתָּה צָרִיף אֶת הַהִתְחַזְקוֹת שְׁלֵהֶם?! אַתָּה תִּהְיֶה דְּבוּק בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִזּוֹ תִרְאֶה נְסִים נְגִלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. רְאֵה לְצִיַּת לְדְבָרֶי, וְתִצְלִיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

אָשֶׁר ה' תרנט בְּנַחַל מַג
ה' תרנט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תְּצוּהָ ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל גּוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי שְׁשָׂאֵלְתָּ, הָאֵם חוֹשְׁשִׁים בְּזִמְנֵי הַזֶּה לְצוּאָת ר' יְהוּדָה
הַחֲסִיד שְׁכַתְּבִי, שְׁלֹא יִמְשַׁח אָדָם מִנְעֻלָּיו בְּיוֹם שְׁבִדְעָתוֹ לְצִאֵת לְדֶרֶךְ;
בְּאֵמֶת זֶה דְּבַר שֶׁהִקְפִידוּ עָלָיו מְאֹד מְאֹד, וְאִין בּוֹ שׁוֹם טַעַם.
וּמִסְפָּרִים, שֶׁהִבְעֵל-שָׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ זי"ע אָמַר, שְׁפֹלָא גְדוּל בְּעֵינָיו,
אִיךָ יְלוּד אִשָּׁה הָיָה יָכוֹל לְהַשִּׁיג הַדְּבַר הַגְּדוּל הַזֶּה. וְעַל-כֵּן נִזְהָרִים
לֹא לְהַקְלֵל בְּדִבְרֵים אֱלוֹהֵי, וְאִפֵּי שְׂאִין לָנוּ שׁוֹם יְדִיעָה מֵהַ זֶה וְעַל מֵה
זֶה. וְכֵן מוּבָא מִהֶרֶב הַקְדוּשׁ בְּעַל הַתְּנִיָּא וְהַשְּׁלָחַן עֲרוּךְ זי"ע,
שְׂאָמַר: אִם נִבְאָר טַעְמוֹ שֶׁל דְּבַר זֶה, יִהְיֶה חֲבוּר גְּדוּל כְּחֲבוּר
הַשְּׁל"ה הַקְדוּשׁ, וְזֶה פְּלֵא.

וְאִם-כֵּן אָנוּ רוֹאִים, שְׁצַדִּיקִים הִקְפִידוּ עַל דְּבַר זֶה, וַיֵּשׁ עַל-כֵּן
לְהַקְפִיד לֹא לְצַחֲצַח נְעֻלִים בְּיוֹם שְׁנוֹסְעִים אִיזוֹ נְסִיעָה. וְגַם אֲנִי נִזְהָר
בְּזֶה. אָבֵל יוֹם אוֹ לִילָה קָדָם לְזֶה — אִין מֵה לְחַשְׁשׁ.

גַּם יֵשׁ הַמְקַפְּדִים מְאֹד כְּשֶׁנוֹסְעִים לְאִיזָה מְקוֹם, שְׁנוֹטְטִים
עִמָּהֶם אֶת הַטְּלִית וְתַפְּלִין, וְכֵן נֶהְגַּ הַחֲזוֹן אִישׁ זי"ע, וְאִפְלוּ שְׂיִדְעַ
שְׁחוּזָר בּוֹ בְּיוֹם, כִּי אִפֵּי פַעַם אִין יָכוֹלִים לְדַעַת הֵיכֵן יִשְׂאָר לִישׁוֹן,
וְעַלִּיל לְהִיּוֹת בְּלִי טְלִית וְתַפְּלִין, וְלִכֵּן צָרִיךְ לְקַחַת אוֹתָם עִמוֹ.

גַּם רַבְּנּוּ ז"ל אָמַר (סְפָר-הַמִּדּוֹת, אוֹת דֶּרֶךְ, סִימָן א'): מִי שְׁרוּצָה
לְעֵבֶר עַל הַיָּם, יוֹלִיף עִמוֹ אִיזָה צְפוּר וְאִיזָה דָג הַיָּם, וְזוֹ סִגְלָה לְעֵבֶר
אֶת הַיָּם בְּשָׁלוֹם. שְׁמַעְתִּי מֵאֲנָשִׁי שְׁלוּמֵנוּ, שְׁטוֹב לְקַחַת עִמוֹ סְרַדִּינִים
אוֹ דָג מְלוּחַ וְכוּ' לְאָכֵל, בְּשַׁעָה שְׁנוֹסֵעַ עַל הַיָּם אוֹ בְּאִוִירוֹן, שְׁגַם-כֵּן
טַס מֵעַל הַיָּם. וַיֵּשׁ שְׂאִינָם חוֹשְׁשִׁים לְדִבְרֵים כְּאֵלוֹ.

מד אשר ה' תרס בנחל

העקר להתפלל להקדוש-ברוך-הוא, שישגיע למחוז חפצו בשלום, וזה בכלל תפלת הדרך, שמלבד שצרכים לומר נסח תפלת הדרך, ובפרט בעתים הללו, שהצרכים בחזקת סכנה מהרוצחים פראי אדם וכו' וכו', מה טוב ומה נעים גם להרבות בתפלה והתבודדות, וכל צרכיו יבקשו יתברך, ועל-ידי-זה נכון לבו יהיה בטוח, שלא יחסר לו שום דבר.

רק חזק ואמץ, ותעשה לעצמך סדר בתנ"ך, במשניות, בגמרא, בזהר, בשלחן ערוך, ואז טוב לך כל הימים. גמינו כצל עובר, הגה אנו פה, ועוד מעט נצא מזה העולם, ולכן חבל מאד שעובר יום אחר יום, שאינך לומד תורה, כפי שאתה כותב לי, למה אכל גשמי אתה אוכל בכל יום, ואכל רוחני אתה מתרשל?! ולכן אל תהיה בטלן, למד בכל יום מקרא, משנה, גמרא, מדרש, אשר הד' למודים הללו הם כנגד הד' עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, ובזכות ארבעה למודים אלו, תמשיך על עצמך אור וזיו וחיות ודבקות עליונה וכו'.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ה' תרס.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תצוה ה'תשד"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אלא אהובי, ידידי היקר לי מאד ... גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך.

תאמין לי, שיש הרבה לדבר בענין הדמיונות וכו', אבל לקצר אני צריך, פי הזמן אינו בנדי, ואשתדל רק להבהיר לך מעט את דברי רבנו ז"ל המובאים בדבריו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כה), שאדם צריך להוציא את עצמו מהמדמה, ולבוא אל השכל וכו'.

והגה רב העולם שורים במדמה אחד גדול כל-כף; כל אחד

אֲשֶׁר ה' תרס בַּנְחַל מה

שְׁקוּעַ בַּמַּדְמָה שְׁלוֹ, וּמְדַמְּנֵן כָּל מִינֵי דְמִיוֹנוֹת שֶׁל הַבֵּל וְרִיק, כָּל אֶחָד כְּפִי הַתְּאֻוֹת וְהַהֲרָהוּרִים רְעִים שְׁלוֹ, עַד שְׁשׂוֹכְחִים מֵהַתְּכַלִּית הַנִּצְחִית, אֲשֶׁר בְּשִׁבְלָהּ נִבְרָאנוּ. וְזֶה שִׁיף לְרַב הָעוֹלָם, מְסֻכָּנִים, שְׂאִינָם יוֹדְעִים בֵּין יְמִינָם לְשִׂמְאַלָם, וְכַח הַמַּדְמָה, כַּח הַבְּהִמְיוֹת מִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם בְּאִפְּן מְבִהִיל. אֲבָל יִשְׁנֵם גַּם כְּאִלוֹ הַזּוֹכִים לְדַעַת, שֶׁהַתְּכַלִּית בְּזֶה הָעוֹלָם לְעֻלוֹת מַעְלָה מַעְלָה: בֶּן חֲמֵשׁ לְמִקְרָא, בֶּן עֶשְׂרִים לְמִשְׁנָה, בֶּן חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה לְתַלְמוּד, בֶּן שְׁמוֹנֶה-עֶשְׂרֵה לְחֻפָּה, בֶּן עֶשְׂרִים לְכַח, בֶּן שְׁלֹשִׁים לְרֹדֶף, בֶּן אַרְבָּעִים לְבִינָה, בֶּן חֲמִשִּׁים לְעִצָּה, בֶּן שְׁשִׁים לְזֻקְנָה, בֶּן שִׁבְעִים לְשִׁיבָה וְכו' (אָבוֹת ה, כא), הַכֹּל אִלוֹ מְדַרְגּוֹת שְׂאֵדָם צְרִיף לְהַתְּעִלוֹת בְּמִשְׁפָּף יְמֵי חַיָּו, לְהַפִּיר אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לג), שֶׁכָּכֵל שְׁעוֹלִים יוֹתֵר — מוֹרִידִים מֵעַל עֲצָמָם לְבוֹשִׁים, וּמִתְאַהֲבִים יוֹתֵר בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי מְרַגְּשִׁים רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת.

אֲבָל בְּכָל פַּעַם בְּפַעַם כְּשֶׁאֵדָם רוֹצֶה לְהַגִּיעַ לְדַרְגָּה כְּזוֹ — לְהַרְגִּישׁ אֱלֻקוֹת, וּכְבָר הָרַג אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת, כִּי הַגִּיעַ לְהַשְׁגָּה שֶׁהַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת, וְהִנֵּה כְּבָר הַגִּיעַ לְהַחֲלֻטָּה, שֶׁהוּא בְּטוּחַ שְׁעִכְשׁוֹ יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת, וּפְתָאם שׁוֹב מִתְגַּבֵּר עָלָיו כַּח הַמַּדְמָה, דְּמִיוֹנוֹת שֶׁל כְּבוֹד, שֶׁל שֵׁם וְכו', וּשְׂאֵר מִינֵי תְּאֻוֹת וּמַדּוֹת רְעוֹת, אִזּוֹ אֵדָם נִשְׁבֵּר וְאוֹמֵר: "זֶה לֹא בְּשִׁבְלִי" וּבּוֹרֵחַ. אֲבָל מִי שְׂזוֹכָה, וַיֵּשׁ לוֹ דַּעַת וְשִׁכְל, וַיִּוֹדֵעַ שֶׁכָּף הוֹלֵף, שֶׁכָּכֵל דַּרְגָּה וְדַרְגָּה, בְּכָל פַּעַם שְׂרוּצָה לְהַשִּׁיג הַשְּׂגוֹת אֱלֻקוֹת, בְּאִ עָלָיו כַּח הַמַּדְמָה — אִינְנוּ מִתְפַּעֵל, אֲלֵא שׁוֹבֵר אוֹתָם עַל-יְדֵי גְדֻלַּת הַבוֹרָא. כְּמוֹכָא בְּכַתְּבֵי הָאֲר"י ז"ל (פְּרִי עֵץ חַיִּים, שַׁעַר הַזְּמִירוֹת, פֶּרֶק א'), שֶׁבְּשִׁבְלֵי זֶה תִּקְנּוּ לומר 'הוֹדוּ', שֶׁזֶה לְקוּטֵי פְּסוּקִים הַמְּדַבְּרִים מִגְּדֻלַּת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ, כִּי בְּעוֹלָם הָעֶשְׂיָה דְּבָרוֹ שֶׁם מֵהַקְּרַבְנוֹת וְכָל פֶּרֶט הַשִּׁיף בְּעֶשְׂיָה, וְהִנֵּה רוֹצֶה לְהַתְּעִלוֹת לְהַפְּנִס בְּעוֹלָם הַיְצִירָה, שֶׁשֵּׁם מְשַׁבְּחִים אֶת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ, שְׂאִלוֹ הַזְּמִירוֹת שֶׁתִּקְּן דוֹד הַמֶּלֶךְ, וְהִנֵּה פְתָאם נִכְנָסִים בּוֹ כָּל מִינֵי מַחֲשָׁבוֹת זְרוֹת וְשׁוֹבְרִים אוֹתוֹ, אִזּוֹ אוֹמְרִים פְּסוּקֵי הַיְחוּד, שֶׁהֵם פְּסוּקִים שֶׁל 'הוֹדוּ', שֶׁשֵּׁם מִתְגַּלֶּה גְדֻלַּת

הבורא יתברך שמו, ועל-ידי-זה מתבטלות כל הקלפות, כי רואים שהכל רק דמיונות, ועולים למעלה, ואחר-כך נעשה שוב, שאדם רוצה להכנס בעולם הבריאה, ושוב מתגברות עליו כל הקלפות, שזה מה שאנו אומרים: "יוצר אור ובורא חשך", שואל האר"י ז"ל: הלא צריך להיות ההפך: "יוצר אור" — אם היצירה זה אור, אז הבריאה — חשך? אלא לגבי היצירה — הבריאה זה חשך, כי מרב אור שיש בבריאה, אזי בעולם שלמטה מאיר, אבל העולם שלמעלה זה חשך, כי שוב מתגברת הקלפה, וכן מדרגה לדרגה, וזה שיהיה לכל יהודי אפלו שמנח בשאול תחתית ומתחתיו, תכף כשנכנס בו איזה רצון להתקרב אל הקדוש-ברוך-הוא, ויש לו כבר איזה אור, אהבה פשוטה אל האין סוף, פתאם נחשך לו, פתאם נכנסים בו הרהורים רעים, הרהורי נאוף של נשים, הרהורי כסף וזהב, הרהורים של תאות כבוד ושם, ואז הוא נשבר. אומר רבנו ז"ל (שם), שזו הטעות שטועים החסידים, כשרואים שהתלהבו ופתאם נופלים, חושבים שזהו זה, ועוזבים עצמם, אך לא-כן הוא, אלא מי שיודע שכל זמן שהוא חי, תמיד כשרוצה להרגיש איזו תשוקה באלקות, כבר מתגבר עליו כח הבהמיות והדמיון, אזי אינו מתפעל מזה, רק מחדיר בעצמו גדלת הבורא יתברך שמו.

ואומר רבנו ז"ל: איך מכניעים את הקלפות, ואיך מכניסים את גדלת הבורא יתברך שמו? על-ידי צדקה. צדקה זה כסף וזהב, ומהם? אלקות, כמו שכתוב (חגי ב, ח): "לי הכסף ולי הזהב", ולכן אנו רואים, שבני-אדם מאד מתאווים לכסף, ולא רק לכסף, אלא למי שיש לו ממון, ומאין זה בא? אלא כסף וזהב זה רוחניות אלקות, שהתלבש בדבר גשמי, ועם זה יכולים לרכש חפצים, ובלעדי זה אי אפשר להתקיים וכו', מי שאין לו שכל, הוא עושה מהכסף וזהב עבודה זרה, אשר זה מה שאומר דוד המלך (תהלים קטו, ד): "עצביהם כסף וזהב מעשה ידי אדם". מתי בא אדם לעצבות? כשחושב שהכסף והזהב מעשה ידי אדם, אזי נשבר: "מדוע אני עובד קשה ואיני משיג כסף וזהב, ואחר איננו עובד, ויש לו עשר רב". וזה 'עצביהם' — לשון עצבות, כסף וזהב מעשה ידי אדם,

חושב שהם משגים על-ידי בני-אדם, כי עושה מהפסך וזהב עקר, וזו עבודה זרה. ולכן רואים, שכל עבודה זרה נכנסת בתוך הפסך וזהב, כמובא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כג), שעושים מציאות מפסך וזהב, ושוכחים שפה מלבש אור אלקי, אשר כסף זה לשון פסופים להקדוש-ברוך-הוא, זהב — כתוב בזהר (השמטת בראשית דף רסו:): שזה ז' ספירות וחקמה עליונה ובינה עמקה, שזה ז' וב', וזהו הם החמשה פרצופים, כי יש בזה השגת אלקות. אז מי שדבוק בהקדוש-ברוך-הוא, אינו עושה מהפסך עקר, ומשליכים עליו פסך, ואינו צריך אותו, ותכף כשפא אליו — מחלקו לצדקה, מפזרו לעניים, בונה מקנאות, משפץ בתי פנסיות, ומשתמש בכסף רק לדברים שבקדשה, וככל שמשתמש בכסף לקדשה, אזי נותנים לו עוד ועוד ממון, והוא אינו צריך את הפסך כלל, כי הוא חפץ רק באלקות. לעמתו שאר בני-אדם עושים מפסך וזהב מציאות, עבודה זרה, ומזה נובע, שישנם כל מיני גנבים וגזלנים, וכל אחד מרמה ומשטה בבריות וכו', שזה כלל עבודה זרה, שאדם מנתק עצמו מהקדוש-ברוך-הוא. ולכן צריכים לתת צדקה לפני התפלה, כדי שהתפלה תעלה מעולם לעולם, שזה גונין על-אין. וכן במשך היום צריכים לתן צדקה.

וזה שמספר, כשהיה רבנו ו"ל ילד קטן, פרט שטר גדול לפרוטות, ותמיד נתן עוד פרוטה ועוד פרוטה וכו' (שבחי-הר"ן, סימן יג), כי עוד בהיותו קטן, השיג רבנו ו"ל השגה זו, שכדי להשיג רוחניות אלקות, צריכים להרבות בצדקה, וממילא אדם עולה מעלה מעלה, כי בזה שמגלה, אשר "איני צריך כסף, אני נותן את הפסך לצדקה, אם-כן איני כלול מגשמיות וחקריות העולם הזה". כי הפסך, כתוב בזהר (עין תקוני-זהר קמ:): חייבית לון, ולבתר קטילת לון; קדם משחק אתו, ולבסוף הורג אותו; ואנו עדים למציאות העגומה הזו, שבני-אדם משקיעים כספם וכל הונם ומרצם בעסקים, במקנות וכו', ובתחלה זה עולה מעלה מעלה, ונכפל פעמים ושלש, ולפתע פתאם ישנם ועזועים כלכליים, ואחר-כך מפלה והתמוטטות, ומאבדים הכל, ויורד כל כספם לטמיון, והנה הם שבורים כחרס

הַנְּשֹׁבֵר, וּמִדּוּעַ? כִּי הִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם כַּח הַבְּהֵמִיּוֹת, כִּי הִנֵּה חָשְׁבוּ שְׂיִרְוִיחוּ הַרְבֵּה כֶּסֶף, וַיְהִיוּ עֹשִׂיִים גְּדוֹלִים, וְלֹא יָדְעוּ מַה יַּעֲשׂוּ בְּכָל הַעֲשִׂירוֹת וְכוּ', וּמִדְּמִינִים דְּמִיּוֹנוֹת וְכוּ'. אֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל, שְׂיִכּוֹל לֵהִיּוֹת לְאָדָם הַרְבֵּה כֶּסֶף, וּפְתָאֵם לֹקְחִים אוֹתוֹ מִהַכֶּסֶף, וְאִם-כֵּן מַה כָּבֵד הַרוּיִחַ מְכַל הָעֵמֶל וְהַטְרַח וְהֵיגַע שְׂיַגַע עַל הַפְּמוֹן הַזֶּה?!

וְלָכֵן עָקַר הַתְּכַלִּית רַק לְצֵאת מִהַמְדָּמָה, שֶׁהַיּוֹם הַיֵּצֵר הָרַע נִקְרָא כַּח הַמְדָּמָה, שָׁזָה כַּח הַבְּהֵמִיּוֹת, נִכְנָסִים בְּאָדָם כָּל מִינֵי דְמִיּוֹנוֹת, וְזֶה מַה שֶּׁהוֹרֵס אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, כִּי הַדְּמִיּוֹן הוּא הַיֵּצֵר הָרַע הַקָּשָׁה בְּיֹתֵר. רוֹאִים בְּגֵי-אָדָם מִתְקוּטָטִים זֶה עִם זֶה רַק מִחֲמַת כַּח הַמְדָּמָה, שֶׁכָּל אֶחָד חוֹשֵׁב: הֵהוּא רוֹצֵה כְבוֹד, הֵהוּא רוֹצֵה אֶת הַשִּׁיף לִי וְכוּ', בְּשַׁעַה שְׁמִי חוֹשֵׁב לְגַמְרֵי מִמֶּךָ וְכוּ'?! אִף אֶחָד אֵינוֹ רוֹצֵה מִמֶּךָ מְאוּמָה, אִף כַּח הַמְדָּמָה הוֹרֵס אֶת הָאָדָם, עַד שֶׁחוֹשֵׁב שֶׁהַזּוּלַת רוֹצֵה לְעַקְרוֹ, אוֹ לְהַתְּגַבֵּר עָלָיו וְלְהַתְּנַשְׂאוֹת עָלָיו. וְזֶה עֲנָן דַּק מְאֹד, כִּי כַּח הַמְדָּמָה נִכְנָס בְּמִחַ כָּל אָדָם מִקְטָנוּתוֹ, שֶׁכָּבֵד אִזּוֹ יֵשׁ לוֹ כַּח הַדְּמִיּוֹן, שֶׁמִּדְּמִין לְעַצְמוֹ: כְּשֶׁאֵהִיָּה גְדוֹל — אֵהִיָּה שׁוֹטֵר, אוֹ מְלֶךְ, אוֹ בַּעַל מַפְעַל וְכוּ', וּכְכֹל שֶׁגְדַל, יֵשׁ לוֹ דְמִיּוֹנוֹת אַחֲרִים, עַד שֶׁיִּשְׁנֵם אֲנָשִׁים שֶׁהַתְּבַגְרוּ, וּבַד בְּכַד הַתְּגַבֵּר אֶצְלָם גַּם כַּח הַמְדָּמָה, וְחַיִּים בְּדְמִיּוֹן עֲצוּם מְאֹד, שֶׁאֵינָם יְכוֹלִים לְצֵאת מִזֶּה, וְזֶה הוֹרֵס אוֹתָם לְגַמְרֵי.

וְדַבֵּר זֶה בָּא לְחַדֵּשׁ לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁצָּרִיף כָּל אֶחָד לְהוֹצִיא עַצְמוֹ מִהַמְדָּמָה, וְלַעֲלוֹת אֶל הַשָּׁכַל, כִּי כְּשֶׁאָדָם נִמְשָׁף אַחַר הַמְדָּמָה, זֶה הַדְּמִיּוֹן שֶׁבֶלֶב, שֶׁהוֹלֵךְ אַחַר הַמְדָּמָה שֶׁבֶלֶבּוֹ, וְאִזּוֹ יֵשׁ לוֹ לֵב הָאֶבֶן, אֵין לוֹ הַרְגָּשָׁה בְּרוּחַנִיּוֹת, אֵין לוֹ הַרְגָּשָׁה לִיהוּדֵי שְׁנֵי. וְלִהְפּוֹף לְהַרְגִישׁ אֶת הַזּוּלַת, זֶה הַמְדָּרְגָה הַכִּי עֲלִיוֹנָה, וְזֶה תְּהִיָּה הַגְּאֻלָּה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (יְחֻזְקָא לֹ, כו): "וְהִסִּירְתִּי אֶת לֵב הָאֶבֶן מִבְּשָׂרְכֶם, וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב בָּשָׂר".

וְזֹאת אֵין יְכוֹלִים לְהַשִּׁיג, אֲלֵא עַל-יַדֵּי שְׁמִיר, אֲשֶׁר זֶה בְּחִינַת תּוֹלַעַת. כְּמֵאמְרָם ז"ל (סוֹטָה מ:), שֶׁשְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ חָתַף אֶת אֲבְנֵי הַמְּזֻבָּח עִם תּוֹלַעַת, כִּי כְּתוּב (דְּבָרִים כו, ה): "לֹא תִנִּיף עֲלֵיהֶם בְּרִזְלוֹ",

אֲשֶׁר ה' תרס בְּנַחַל מט

וכיצד חתך אותם? נטל תולעת שמיר וחתכה את האבן. ואומרים חכמינו הקדושים (עין מדרש תהלים, מזמור כב): מה תולעת אין כחה אלא בפיה, כך ישראל אין כחם אלא בפיהם. נמצא, שכל ענין תולעת זה תפלה, ואין עוד דבר ששובר את הדמיון מהאדם כמו תפלה, כשאדם מרגיל עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא בשפת האם שלו, שזו נקראת התבודדות, על-ידי-זה חותך את לב האבן שלו, וזוכה להגיע ללב בשר. וזה מרמז בתוך דברי רבנו ו"ל שאומר, שהשכל הוא בכח של האדם, וכל אדם יכול להגיע לשכל הזה, אבל צריכים להוציא את השכל מהכח אל הפעל, וזה בחינת נפת צופים, כמו שכתוב (שיר השירים ד, יא): "נפת תטפנה שפתותיך", שהוציא מהכח שכלו אל הפעל, שפתותיך זה הדבור.

למדים מפאן, שרבנו ו"ל בעצמו אומר, שהשמיר שחוטכת את האבן — הוא הדבור, וכשאדם מדבר תמיד עם אחרים רק מהקדוש-ברוך-הוא, וכן מדבר רק אל הקדוש-ברוך-הוא, בזה שובר את לב האבן שלו, ועל-ידי-זה יוצא מכח הדמיון וכא אל השכל. אדם כזה אינו מקנה לכסף, ואף שיש לו כסף, עושה בזה רק דברים טובים, ומתגלה על ידו גדלת הבורא יתברך שמו. אבל לא גמר, כי כל זמן שאדם חי, עליו לידע שזו מלחמה תמידית, ולא שייך לומר: "אני כבר השגתי אלקות", כי מה אפה יודע מה יהיה מחר, היום מאיר לה, וכל היום אפה מרגיש אלקות, והנה אפה הולך לישן, ופתאם מתגברים עליה הדמיונות, שזה כלל החלומות שאדם חולם בלילה, שהם דמיונות, ומדמה לעצמו כאלו הוא מלך, כאלו הוא ראש ומנהיג, כאלו הוא עשיר, ושאר תאוות והרהורים על עצמו, השם ישמר, עד שבא לידי טמאה, רחמנא לצלן, ומתעורר בבקר, והוא שבור וקץ בחייו, וכיצד יתכן?! הלא אתמול הרגשתי אור כזה, שרקדת מרב האור, והיה אצלך בטול המציאות, ועכשו אפה כבר רוצה למות, ואינך רוצה לחיות יותר, ונכנסת בדפאון?! אלא שזה יום חדש, התגבר כח המדמה חדש, וצריך להתחיל שוב.

ואין זה רק בכל יום, אלא בכל שעה ורגע יש לאדם המלחמה

הזו. וְלִכֵּן לֹא כָּל אֶחָד יְכוּל לְנַצַּח בַּמִּלְחָמָה, כִּי לְצֵאת לְמִלְחָמָה צָרִיכִים לְלַמַּד הַרְבֵּה טְכְסִיסֵי הַמִּלְחָמָה, וְהַהֲכָרַח לּוֹ כְּשֶׁנִּגְשׁ לְקָרֵב, צָרִיף תְּחִלָּה לְהִתְאַמֵּן בְּאִמּוּנִים קָשִׁים וְכו', אִילִי יְבוֹא הָאוֹיֵב מִצַּד זֶה, אִילִי יִתְקִיף הַשּׁוֹנֵא בְּתַחְבוּלָה כְּזוֹ אוֹ אַחֲרַת, וְצָרִיכִים לְלַמַּד אֶת כָּל נְכִלֵי עֲרַמְמִיּוֹת הָאוֹיֵב, וְכֵן יֵשׁ לְהִיּוֹת בְּקִיָּאִים בְּכֻלְלֵי הַלּוּחָמָה, וְאַחַר שֶׁהִתְאַמֵּן הַיֵּטֵב, וַיֵּשׁ לוֹ כָּלִי הַזֵּינִן שְׁלוֹ, אֲזִי אֵינְנוּ פּוֹחַד, וְנִכְנָס בְּקִשְׁרֵי הַמִּלְחָמָה, וְאֵינּוּ מִתְיָרָא כָּלֵל, וְאַף שֶׁנִּפְגַּע מְכַדּוּרִים וְנִפְצָע בְּחֻלְקֵי גּוֹפּוֹ, אֵינּוּ נִכְנָע וְאֵינּוּ עוֹזֵב, וְנִלְחַם בְּחִירוּף נֶפֶשׁ וְאוֹמֵר: "אֲנִי אֲנַצַּח בַּמִּלְחָמָה, אֲנִי אֲשַׁבֵּר אֶת הָאוֹיֵב".

כָּל זֹאת בְּדַבָּר גִּשְׁמִי, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בְּאֵין עֲרַף בְּדַבָּר רּוֹחֲנִי, אָדָם צָרִיף לְהִיּוֹת כָּל-כָּף חֲזָק בְּאִמּוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁאֶפְלוּ כְּשִׁרְוֹאָה שֶׁחֲשֵׁף לוֹ, וְאַף שֶׁשׁוּמַע כְּרוֹזִים מִהַשָּׁמַיִם: "אֵין צָרִיכִים אוֹתָךְ, אֵין לָךְ חֻלְק לְעוֹלָם הַבָּא". וְאַף אֲנָשִׁים אוֹמְרִים לוֹ: "עֲשִׂיתָ מַעֲשִׂים כְּאֵלוֹ, שְׁלֹא תֵצֵא אֶף פֶּעַם מִהַגִּיחָנוּם", הוּא אֵינּוּ מְסַתְּפֵל עַל זֶה, לֹא אֲכַפֵּת לוֹ מְאוּמָה, הוּא צָרִיף לְגַלוֹת אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא צָרִיף לְמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם עִם אֱלֻקוֹת, וְרוּצָה לְהוֹצִיא אֶת הַתְּאֵנָה שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִהַכַּח אֶל הַפַּעַל. מַהִי תְּאֵנָתוֹ יִתְבָּרַךְ? אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תַּנְחוּמָא תְּשֵׁא ג'): מִיּוֹם שֶׁבָרָא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹלָמוֹ, נִתְאָנָה שְׂיֵהִיָּה לוֹ דִּירָה בַּתְּחִתּוֹנִים. וְלִכֵּן אָדָם שְׂרוּצָה רַק לְגַלוֹת אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא מְבִיא אֶת הַתְּאֵנָה שֶׁל הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ לְקִיּוּמָה. וְזֹאת עַל-יַדִּי שְׁעוֹזֵר לְעַנְיִים, מְרַבֵּה בְּצַדִּיקָה וְחֹסֵד לְנִזְקָקִים וְלִנְצֻרְכִים, מְחַזֵּק וּמְעוֹדֵד מְדַכְּאִים וְכו', בְּזֵה מְגַלֵּה אֶת גְּדֻלַּת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְעַל-יַדִּי-זֶה לְבַסּוּף גִּשְׁרָפוֹת הַקְּלָפוֹת. אֲבָל צָרִיכִים לְהִיּוֹת חֲזָקִים בְּזֵה מְאֹד, כִּי הֵם אֵינָם שׁוֹקֵטִים כְּרַגַע, וְחַפְצִים רַק לְהֵרֵס אֶת הָאָדָם.

אֲבָל לְהַגִּיעַ לְכָל זֶה, צָרִיכִים לְלַמַּד אֶצֶל הַצַּדִּיק הַרְבֵּה הַרְבֵּה, כּוֹלֵי הָאִי וְאוֹלֵי יְזֻכָּה לְצֵאת עִם יְדַע עֲצוּם בְּצִיּוּן טוֹב, עִם 'תְּאֵר' מְצִיָּן שֶׁל 'חִיל' מְצַלַח. וְצָרִיכִים הַרְבֵּה תְּפִלוֹת, שְׁלֹא יִפֹּל בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רְבָא, כִּי לְפַעְמִים אָדָם מוֹעֵד, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (סְפָרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת נְפִילָה, סִימָן א'): לְפַעְמִים אָדָם נוֹפֵל מִמְדַּרְגָּתוֹ לְעֵת

זְקַנְתּוֹ; הוּא כָּבֵד יָגַע וְטָרַח שָׁנִים רַבּוֹת כָּל-כֶּף, וְחָשַׁב: "אֵינְנִי צָרִיף לְפָחַד כָּל־ל", וּלְפָתַע פְּתָאם בָּא הָאוֹיֵב וְלוֹכַד אוֹתוֹ. וְלָכֵן כָּל זְמַן שְׂאָדָם חִי, עָלְיוֹ לִידַע שְׂזוֹ מְלַחְמָה תְּמִידִית, וְלֹא לִפְלֵל כָּל־ל, זֹו מְלַחְמָה מְשֻׁף כָּל חַיָּו. וְזוֹ הֵיְתָה טְעוֹת יוֹחֲנָן כֹּהֵן גָּדוֹל, שֶׁשְּׂמוֹנִים שָׁנָה נִכְנָס לְפָנָי וּלְפָנָי, שְׂזוֹ הַמְדַרְגָּה הִכִּי עֲלִיוְנָה שְׂאָדָם יְכוֹל לְזַכּוֹת בְּיוֹם הַכְּפוּרִים, לְהַכְלִיל בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וּלְבַסּוֹף נַעֲשֶׂה צְדוּקִי (בְּרַכּוֹת כט.). וְעַל זֶה בָּא מִתְתִּיהוּ בֶּן יוֹחֲנָן כֹּהֵן גָּדוֹל וְתַקַּן אוֹתוֹ, עַל-יְדֵי שְׂנַכְנָס בְּתוֹף הַיּוֹנִים וְלַחַם עֲמָהֶם וְנִצְחָם, שְׂזֵה סוּד חֲנֻכָּה.

וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוֹלִים לְהַבִּין דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ז'), שְׂכַפֵּי ה'סֶלַח נָא' שְׂפוּעֵלִים בְּיוֹם הַכְּפוּרִים, כֶּף זוֹכִים לְחֲנֻכָּה. כִּי הִנֵּה אָנוּ רוֹאִים יוֹחֲנָן כֹּהֵן גָּדוֹל, שְׂנַכְנָס לְפָנָי וּלְפָנָי שְׂמוֹנִים שָׁנָה, וּלְבַסּוֹף נַעֲשֶׂה צְדוּקִי שְׂכַפֵּר בְּעֶקֶר. וְכֹא מִתְתִּיהוּ בֶּן יוֹחֲנָן כֹּהֵן גָּדוֹל וְתַקַּן אֶת זֹאת, וּבְחֲנֻכָּה לַחַם עִם הַיּוֹנִים, אֲשֶׁר הֵם הֵם הַתְּגַלְמוֹת כַּח הַמְדַמָּה, וְאֵין עוֹד אִמָּה וְלִשׁוֹן שֶׁהִגְבִּירוּ כַּח הַמְדַמָּה בְּעוֹלָם כְּמוֹ הַיּוֹנִים. וְזֶה יְסוּד תְּרַבּוֹת יָוֵן, סְגִידָה לַכַּח וְלַתְּרַבּוֹת הַגּוֹף, פְּתוּחַ הַשְּׂרִירִים וְכוּ', כְּדוּר רַגְלָה, כְּדוּר סֵל וְכוּ', וְשָׂאָר מִיְּנֵי הַתְּעַמְלוֹת, מִשְׂחָק וְתַחֲרִיזוֹת, אֲשֶׁר הַכַּל בָּא מִדְּמִיוֹן אֶחָד גָּדוֹל. וְזֶהוּ שְׂכַתוּב (תְּהִלִּים סט, ג): "טְבַעְתִּי בֵּינוֹן מְצוּלָה וְאֵין מְעַמֵּד"; אוֹמֵר עַל זֶה מוֹהַר"ן ז"ל, שְׂזוֹ קְלַפְתַּ יָוֵן, כְּמִי שְׂנַכְנָס לְבִיצָה וְטוֹבֵעַ בָּהּ, זֹו טְמֵאת יָוֵן: "טְבַעְתִּי בֵּינוֹן מְצוּלָה", צוּעַק דּוֹד הַמְּלָךְ, נִכְנָסְתִּי בְּבִיצָה וְאֵינִי יְכוֹל לְצַאת מִזֶּה, אֲנִי שׂוֹקֵעַ וְשׂוֹקֵעַ. וְכֶף קוֹרָה עִם כָּל אָדָם שְׂנַכְנָס בְּבִיצַת הַדְּמִיוֹן, שְׂאֵינוֹ יְכוֹל לְצַאת מִזֶּה, עַד שְׂנַעֲשֶׂה מְמַרְמֵר, שְׂבוּר וּמְדַכְדֵּךְ וְכוּ', וְעַל מָה וְלָמָּה? לָמָּה תִּהְיֶה שְׂבוּר, מָה הַפְּסֻדָּת בְּזֵה הָעוֹלָם?! נִכְנָסְתָּ עִרְם לְזֵה הָעוֹלָם וְתִצֵּא עִרְם מִזֶּה הָעוֹלָם, וּמָה שְׂתַּרוּיַח בְּזֵה הָעוֹלָם — זֶהוּ רִוַח נָקִי, כְּמוֹ הַתָּם הַקְּדוֹשׁ הַמּוּבָא (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה ט', מִהַחֲכָם וְהַתָּם), שְׂהִיָּה תְּמִיד שְׂמַח. וְאָמַר: "מָה הַפְּסֻדָּתִי?! זֶה עֲלָה לִי כֶּף וְכֶף, וְזֶה עֲלָה לִי כֶּף וְכֶף, וּבֵין כֶּף הַרְּוַחְתִּי מִיָּד לְיָד". וְהַחֲכָם הַתְּבוּנָן בּוֹ כְּשׂוֹטָה — הֵיְתַכֵּן?! וְכוּ'. אֲלָא פַּה סוּד הַצְּלַחַת הָאָדָם וְכְשְׁלוֹנוֹ גַּם יַחַד;

כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שְׂאִין מִשָּׁג שֶׁל שְׁלֵמוֹת, אָדָם נוֹלֵד חֶסֶד וְיִמּוֹת חֶסֶד, כִּי כָּל זְמַן שְׂאָדָם חִי, אֵינָנו יְכוּל לְהִגִּיעַ לְשְׁלֵמוֹת, לְתַכְלִית הַשְׁלֵמוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב אֲצֵל מֹשֶׁה רַבְּנוֹ (תְּהִלִּים ח, ו): "וַתַּחֲסֶרְהוּ מֵעַט מֵאֱלֹקִים", תְּמִיד חֶסֶד לְאָדָם מִשֶּׁהוּ מֵאֱלֹקִים, כִּי אִם הוּא מִשְׁלֵם לְגַמְרִי, אָז הוּא כְּבָר יוֹצֵא מִזֶּה הָעוֹלָם וּמְשִׁיג רוּחַנִיּוֹת אֱלֹקוֹת, כִּי כָּל זְמַן שְׂאָדָם מְלַבֵּשׁ בְּגוּף הַגִּשְׁמִי, אֲצֵלוֹ נֹאמֵר: "וַתַּחֲסֶרְהוּ מֵעַט מֵאֱלֹקִים", עֲדִין חֶסֶד לוֹ, תְּמִיד יֵשׁ בּוֹ צְמֵאוֹן. וְאִם-כֵּן אָדָם הַיּוֹדֵעַ שְׂיֵשׁ לוֹ חֶסֶד, וְאֵינוֹ יְכוּל לְהַשְׁלִים עֲצָמוֹ אֶלָּא מֵעַט וְעוֹד מֵעַט וְכוּ' — הוּא שְׂמַח. מֵה שְׂאִין כֵּן, כְּשֶׁאָדָם רוֹצֵה רַק אֶת הַשְׁלֵמוֹת וְאֵינוֹ הוֹלֵךְ לוֹ — אֲזִי נִשְׁבֵּר. זֶה עֵקֶר הַבְּעִיָּה שֶׁל כָּל אֶחָד, שֶׁצָּרִיךְ שְׁלֵמוֹת — אוֹ הַכֹּל אוֹ כְּלוּם, אוֹ שְׁחַר אוֹ לְבָן, אֲשֶׁר אֵין זֶה נוֹהֵג כֶּף כָּלֵל וְכָלֵל, הַחַיִּים הֵם — הַגָּה שְׁחַר וְהַגָּה לְבָן, "וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר", 'בְּרִישָׁא חֲשׂוֹכָא וְהָדָר נְהוֹרָא' (שְׁבַת עז:). וְלִכֵּן אָמַר רַבְּנוֹ ז"ל לְמוֹהַרְנ"ת ז"ל אֶת הַכָּלֵל הָרֵאשׁוֹן בְּעִבּוּדַת ה': 'מֵעַט גַּם-כֵּן טוֹב'. וּבְרַגַע שְׂאָדָם יוֹדֵעַ כָּלֵל זֶה, הוּא תְּמִיד שְׂמַח, כִּי מֵה הַפְּסִיד?! וְהוּא שְׂמַח גַּם כְּשִׂישׁ לוֹ לַחֵם וּמִים בְּלִבָּד, וּמִכָּל שְׂכָן אִם זוֹכֵה גַם לְקִצַּת שְׂמֻנָּה, חֲמָאָה וּגְבִינָה וְכוּ', הוּא עוֹד יוֹתֵר שְׂמַח, וּמִכָּל שְׂכָן שְׂנוֹתָנִים לוֹ גַם יִרְקוֹת — הוּא כָּל-כֶּף שְׂמַח וְכוּ', וּמִכָּל שְׂכָן אִם מְקַבֵּל מֵעַט בְּשֵׁר — לְשִׂמְחָתוֹ אֵין קֶץ, וְכֵן עוֹלָה בְּכָל פַּעַם בְּפַעַם. לֹא-כֵן הַחֶכֶם, הוּא רוֹצֵה תְּכֵף-וּמִיד אֶת הַשְׁלֵמוֹת, וְאִם לֹאוֹ — הוּא שְׂבוּר, הוּא צָרִיךְ אֶת הַכֹּל, וְאִם לֹאוֹ — הוּא בְּעֲצָבוֹת וּבְמִרְיוֹת וּבְדִכְאוֹן. וְטַעוֹת זֹ נִטְבָּעָה בְּהִרְבֵּה בְּגִי-אָדָם, שְׂרוּצִים רַק אֶת הַשְׁלֵמוֹת, וְאִם אֵינִם מְשִׁיגִים אוֹתָהּ — הֵם שְׂבוּרִים וְרָצוּצִים. זֶה רוֹצֵה כָּל הוֹן דְּעֵלְמָא, וְאִם אֵינוֹ מְקַבֵּלוֹ — הוּא שְׂבוּר, זֶה רוֹצֵה שְׂדוּף הַטוֹב וְהַמְצֻלָּח בְּיוֹתֵר, וְאִם אֵינוֹ זוֹכֵה לְזֶה נִשְׁבֵּר, וְכֵן בְּכָל פְּרָט בְּעוֹלָם רוֹצֵה רַק אֶת הַטוֹב בְּיוֹתֵר, וְאִם לֹאוֹ — הוּא נִשְׁבֵּר, וְהוֹלֵךְ מְמַרְמֵר מְאֹד, כִּי רוֹצֵה רַק לְבָן, וַיֵּשׁ לוֹ שְׁחַר, רוֹצֵה אֶת הַכֹּל, וְאֵין לוֹ כְּלוּם...

זֶה הִיָּה הַהִפְרָשׁ בֵּין הַחֶכֶם וְהַתָּם, הַתָּם הִיָּה שְׂמַח עִם מֵה שְׂנֵתָנוּ לוֹ, הִיָּה לוֹ קִצַּת טוֹב — הִיָּה שְׂמַח מְאֹד, זֶה נִקְרָא שְׂבִירַת הַדְּמִיוֹן, כִּי הוּא חִי עִם הַמְצִיאוֹת, וַיּוֹדֵעַ שְׂזָהוּ זֶה! הַחֶכֶם הֵלֵךְ בְּכַח

אֲשֶׁר ה' תרס בַּנְחַל נג

הדמיון שלו: "אני צריך את השלמות, ואם לאו — אינני צריך מאומה". וכך שכב במטה עצוב וכו'.

כמו־כן לענין רוקים ורוקות, מדוע אינם מוצאים שדוכם? ! כי חושבים שצריכים את השלמות הגדולה ביותר, ואם לאו — אזי אינם רוצים להתחתן וכו', אף אין זה נעשה כף, לוקחים מה שנותנים לה ותהיה שמח, ואם תאמר: "אבל אחר־כך אין זה כפי שרציתי", "וימה בכך?!" אם אדם הולך בדרך התם, שמעט גם־כן טוב, הוא כל־כך שמח, וצוחק מכל העולם. וזה נקרא חיים טובים, ועל זה עלינו לעבד כל ימי חיינו — לשבר את הדמיון הזה ולהגיע אל השכל, וברגע שמגיעים אל השכל הזה — האדם מאשר ביותר.

וזה כל ענין התנפה, שמאירים את האור בתוך הבית, ומאירים עם גר אחד, ואחר־כך עוד גר, ואחר־כך עוד גר, ומוסיפים גר לגר, עד שבאים לשלשים וששה גרות, שזה סוד הל"ו צדיקים שבדור, שאלו הל"ו מסכתות שיש לנו בתורה שבעל־פה, להורות שכל נהג בעולם, להשיג אלקות לאט לאט, וכך יש להקדוש־ברוך־הוא בכל יום, בכל שעה ובכל רגע שלשים וששה צדיקים אחרים, כי הם מתחלפים, כי בכל פעם מי שמשיג את הקדוש־ברוך־הוא, הוא אחד מל"ו צדיקים, שרואים אנפי שכונתא בכל יום (ספא מה:). אבל צריכים לזכר שמעט גם־כן טוב, ואם חיים כף — זו המציאות! ואם אין רוצים לחיות כף — חיים בדמיון אחד גדול.

ועלינו לשמח, שיש לנו רבי נפלא כזה, המגלה לנו סודות כאלו ודברים פשוטים כאלו, עד שמגשמים כמנו גם־כן יכולים להשיג אלקות. וזה היה החדוש של רבנו ז"ל, שאין אצל אף אחד, שיכול לקחת אורות צחצחות, ולהוציאן מכל הלבושים, ולתת לנו שנגיש את הקדוש־ברוך־הוא, בלי כל הלשונות של הגשמה שמובא בספרי קבלה; כי באמת כל דברי רבנו ז"ל — הכל קבלה עמקה, אבל הפשיט זאת מכל הלבושים, שזה נקרא אורייתא דעתיקא סתימאה, שאומר רבנו ז"ל (לקוטי־מנהר"ן, חלק א', סימנים: לג, מט), שהקדוש־ברוך־הוא יוריד את הלבושים מעצמו כפי־כח, ויראו

אותו יתברך עין בעין, כדכתיב (ישעיה נב, ח): "עין בעין יראו בשוב הנבי"ה ציון", ולזה אנו מקנים ומצפים. וזאת עלינו להחדיר בזולת.

ולכן נר חנכה עקר המצוה — 'לראותם', רק להסתפל על האור, ולפרסומי נפא, שגם אחרים יראו את זאת. ומי שזוכה לזה — חי חיים טובים, ונותן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'): 'מי חנכה הם ימי הודאה, שמהללים את הקדוש-ברוך-הוא, ובזה שוכרים את קלפת יון, שהיא כלל הדמיונות, תרבות הגוף והשרירים וכו', כלל השגיונות והשגעונות של טמאת היונים, הליכה על הראש ועל הרגלים וכו', שהעושה כן נדמה כמשגע וכו', והמשגע אומר: "לאו, האחר שאינו נוהג כמוני, הוא בלתי שפוי", והשפוי אומר: "ראו אותו, קופץ וזורק את ידיו ורגליו, הלא הוא חסר דעת" וכו' וכו', אשר זה היה הופח בין החכם והתם, החכם אמר לתם: "הנך משגע, שאינך עושה התעמלות וכו', הלא אם הולכים על הראש מחזקים את השרירים, אם רצים בכל יום — מאריכים ימים" וכו'. והתם אומר: "למה אנהג כך, אני שמח בענייני" וכו'. והחכם משיב לו: "אם לא אעשה התעמלות אלא אשב אצל הספר, אהיה משגע" וכו'. ודבר זה אי אפשר להסביר לאחר, כי כל אחד נתפס בכח הדמיון שלו, והעקר לצאת מכח המדמה.

וכן רואים אנשים הרודפים אחר הכבוד, רוצים להתפרסם, רוצים שיהיה להם שם עולמי, ואם אינם משיגים זאת, הם שבורים ורצוצים, וכמה אדם מוכן להתבזות בעבור מעט כבוד. אבל מי שדבוק בהקדוש-ברוך-הוא, נוכח שהכל דמיון אחד גדול, כח המדמה, היצר הרע, שמונע ממנו להשיג אלקות. וזאת עלינו לקבל מרבנו ז"ל, ואם מתמידים בספרי רבנו ז"ל — מוצאים את זאת.

ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קסג), שיש אדם שנעשה מפל פלו דבור, שכלם מדברים ממנו ולועסים אותו, שזה עוזר לאדם לשבר אצלו את כח הדמיון, שאם, חס ושלום, חושב שהגיע לאיזו דרגה, אזי לפתע פתאם מדברים עליו, וחושדים בו

אֲשֶׁר ה' תרס בַּנְחָל נה

בְּמָה שָׁאִין בּוֹ, אֲשֶׁר הִכַּל כְּנֻנָה מִמְּנוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׁלֵא יִכְנַס בְּאִיזוֹ יִשׁוּת וְגִדְלוּת. וְלִכֵּן אֹמֵר רַבְּנוּ ו'ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ר'), שֶׁהַצְּדִיקִים שְׁמִשְׁיגִים רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת, צְרִיכִים לְסַבֵּל בּוֹשׁוֹת וְחֲרָפוֹת. וּמִי לָנוּ גְדוֹל כְּמִשָּׁה רַבְּנוּ, שֶׁהִיָּה מְבַחֵר הָאֲנוּשׁוֹת, שֶׁהוֹרִיד לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, וְהַתּוֹרָה מְעִידָה עָלָיו (דְּבָרִים לז, ו): "וְלֹא קָם נְבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמִשָּׁה", וְקָמוּ עָלָיו קִרְח וְעֵדְתוֹ וּמֵאֲתִים חֲמִשִּׁים רַבָּנִים, וּבָזוּ אוֹתוֹ, וְחִשְׁדוּהוּ בְּאִשְׁתּוֹ אִישׁ (סְנֵהֲרִין קי), וְאָמְרוּ: מִשָּׁה גָּבַהּ הָיָה וְכוּ', עַד שֶׁכָּתוּב (בַּמִּדְבָּר טז, ד): "וַיִּפֹּל עַל פָּנָיו", אֹמֵר הַתְּרַגּוּם יוֹנָתָן: 'מִפְּנֵי הַבּוֹשָׁה'. וְאִיךָ יִתְכַּן הַדְּבָר? אֵלֶּא צְדִיק הַדְּבּוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, יִגַּע וְטָרַח כָּל-כָּף הַרְבֵּה שָׁנִים, אֲזִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְרַחֵם עָלָיו שְׁלֵא יִפֹּל, עַל-כֵּן שׁוֹלַח לוֹ בּוֹשׁוֹת וּמַחֲלֶקֶת, כְּדִי שְׁלֵא יִמְעַד לְרַגַע בְּגִדְלוּת וּבִישׁוּת, אֲשֶׁר זֶה הַנְּפִילָה הִכִּי גְדוֹלָה לְאָדָם, שְׁחֹשֵׁב שֶׁהוּא מִשָּׁהוּ, אָבֵל כְּשִׁחֻלְקִים עָלָיו הוּא נִשְׁפָּר, וְ"לֵב נִשְׁפָּר וְנִדְכָּה אֱלֻקִּים לֹא תִבְזֶה" (תְּהִלִּים נא, יט), וְאִזּוֹ זֹכָה לְהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת. וְזֶה מֵה שֶׁהַצְּדִיקִים חוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה בְּכָל פַּעַם בְּפַעַם, אִף שֶׁהִשְׁיגוּ אֱלֻקוֹת, אָבֵל אֹמְרִים: "אֲתָמוּל חִשְׁבֹּתִי שֶׁהִגַּעְתִּי לְמִדְרָגָה, וְעַתָּה אֲנִי רוֹאֶה, שֶׁעֲדִין לֹא הִתְחַלַּתִּי, וְכֵן בְּכָל פַּעַם.

תֵּאֱמִין לִי, שְׁיִכּוֹלִים לְהַאֲרִיךְ עוֹד מֵאוֹת וְאַלְפֵי עֲמוּדִים, אָבֵל אִין לִי הַכַּח עֲכָשׁוּ, וְכָל אֵלוֹ הַדְּבּוּרִים לְקוֹחִים מֵה"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" הַקְדוּשִׁים, שֶׁחֲבַר מוֹהַר"ן ת' ו'ל, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְתַמִּיד בְּדְבָרָיו הַקְדוּשִׁים, אֲזִי שׁוֹם בְּרִיָּה לֹא תוּכַל לוֹ, וְלֹא תִהְיֶה לוֹ שׁוֹם שְׁיִכּוֹת עִם אֵלוֹ קִטְנֵי הַדַּעַת, הַנִּמְצָאִים גַּם בְּפָנִים וְכוּ', שֶׁכָּל מְגַמְתָּם הִיא קֶסֶף וְכַבּוּד וְכוּ', וְכִדִּי לְחַפּוֹת עַל עֲצָמָם, מְשֻׁלְּכִים אֶת זֹאת עַל הַזּוּלָת 'הַפּוֹף עַל הַפּוֹף' וְכוּ'.

זְכַר גַּם זְכַר! רַבְּנוּ ו'ל אֵינּוּ נִמְצָא ב'שׁוּל', הִכַּל דְּמִיּוֹן אֶחָד גְּדוֹל! שֶׁם זֶה מוֹשֵׁב לְצִים, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן. רַבְּנוּ ו'ל נִמְצָא רַק בְּמִקּוֹם שְׁלוּמְדִים "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", אֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה לָזֶה!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד מְאֹד...

נו אֲשֶׁר ה' תרסא בנחל
ה' תרסא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר כי תשא ה'תשד"ם.

שלום רב וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לכלליות אנשי שלומנו,
”חסדי ברסלב”, תלמידי ”היכל-הקדש”, קדש קדשים, די בכל
אתר ואתר, הוי”ה עליהם ישרה שכנתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! חסדי השם יתברך, אַתְּמוֹל בַּלֵּילָה זַפְנִי
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְחֹזֵר מִצִּיּוֹן הַמְצַיֵּנֵת שֶׁל רַבְּנֵנוּ ו”ל בְּעִיר אֹמֶן, אֲשֶׁר
כָּל נְסִיעָתִי הִזְאת הִיְתָה נִפְלְאוֹת תְּמִים דְּעִים, מִמֶּשׁ לֹא יַדְעָתִי כָּל
הַזְּמַן מִיּוֹם אֵל יוֹם וּמִשְׁעָה אֵל שְׁעָה, מַה יְהִיָּה וְלֹהִיכֵן אָסַע, וְרֵאִיתִי
בְּנִסְיָתִי זֶה יָד ה' גְּלוּיָהּ, וּמִמֶּשׁ לֹא הָיָה שׁוֹם זֵיז כְּלִשְׁהוּ בְּכָל
הַנְּסִיעָה וּבְכָל דְּבָר אֲשֶׁר הָיָה קָשׁוּר אֵל הַנְּסִיעָה, שְׁלֹא יְהִיָּה בְּזָה
הַשְּׁגָחָה גְלוּיָהּ, יָד ה' מִמֶּשׁ, שְׁהוֹלִיךְ וְהִבִּיא אוֹתִי, וְכֵן יַעֲזֹר הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ כָּל יְמֵי חַיֵּי, שְׁתַּהֲיָה רַק יְדוֹ יִתְבָּרַךְ גְּלוּיָהּ עָלַי, וְיִוְלִיכֵנִי
בְּהַשְּׁגָחָה מְגֵלָה, וְכֵן אֲזַכֶּה לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַהַשְּׁגָחָה הַנִּפְלְאָה הַזֹּאת גַּם
עֲלֵיכֶם.

אחי ורעי היקרים! תאמינו לי, שאין לנו להתבייש כלל
מ”היכל-הקדש” שבמתבתא דרבנו ו”ל, ונא ונא תמשיכו מאד מאד
להתמיד בספרי רבנו ו”ל, ואל יחסר לכם יום מבלי למוד:
”לקוטי-מוהר”ן”, ”ספורי-מעשיות”, ”ספר-המדות”, באפן שעל-
כל-פנים פעם בחדש תזכו לסימם, ובזה תזכו להיות מקשרים אל
רבנו ו”ל, כי בלי למוד בספריו הקדושים, כל ההתקרבות היא דמיון
גדול, ורק זה רצונו של רבנו ו”ל — שנתמיד בדבריו, ועל-ידי-זה
נזכה שיהיה בתוכנו, וישפיע עלינו אורו הגנוז, כי פניו, שכלו
וחכמתו — בספריו הם גנוזים.

אחי ורעי היקרים! בקשתי בעבורכם הרבה, והזפרתי את כל
אחד ואחד בלי שום יוצא מן הפלל, ובקשתי בעבורו בפרטי
פרטיות, יעזר השם יתברך שתקבל תפלתי לרחמים ולרצון, ואזכה
לראות במו עיני מה שפעלתי בעבור כל אחד ואחד: הן זווגים, והן

אֲשֶׁר ה' תרסא בְּנַחֵל נו

בָּנִים, וְהֵן שְׁלוֹם-בַּיִת, וְהֵן פְּרִנְסָה, וְהֵן תּוֹרָה וַיִּרְאֵת שְׁמַיִם. וּבְעֵבוֹר
כָּל זֶה אֲנִי מִבְּקֵשׁ מִכֶּם, שְׁגַם אַתֶּם תִּתְּפַלְּלוּ הַרְבֵּה עַל בְּרִיאוֹתַי וְכוּ',
שְׁגַם אֲנִי אֲזַכֶּה לַחֲזוֹת בְּנַעַם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ וְכוּ'.

נָא וְנָא לְהַתְנַהֵג בְּדַרְךְ אַרְץ גְּדוֹל, וּלְעוֹלָם אֵל תִּפְנְסוּ בְּשׁוֹם
וּפְוִחִים כָּלֵל, עֲלִינוּ רַק לְבָנוֹת אֶת "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" שֶׁבְּמִתְיבְתָא דְרַבְּנֵינוּ
ו"ל, וְלֹא לְבִטֵּל אַחֲרֵיכֶם, כָּל מְגַמְתָּנוּ צְרִיכָה לְהִיּוֹת רַק לְתַקֵּן אֶת
עֲצָמָנוּ, אֶת מַעֲשֵׂינוּ, שְׂיִהְיֶה כְּפִי רְצוֹן רַבְּנֵינוּ ו"ל, וְלֹא לְהַתּוֹכַח עִם
אַחֲרֵיכֶם. יִהְיֶה לְכָל אֶחָד מֵה שְׂיִהְיֶה, וְאַנְחָנוּ נֹאחֵז אֶת עֲצָמָנוּ בְּלִמּוּד
הַפְּשׁוּט וּבְהַתְעוֹרְרוֹת הַפְּשׁוּטָה, בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה, כְּמוֹ
שְׁמוּבָא בְּסַפְרֵי הַקְּדוּשִׁים.

וְעַל-כֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד מְאֹד לֹא לְהַתּוֹכַח עִם שׁוֹם בְּרִיָּה
כָּלֵל, רַק לְדַבֵּר עִם כָּל בְּרִיָּה דְבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִי פְּרָטִית,
אֲשֶׁר כָּל דְבוּר בְּעֲצָמוֹ הוּא מְצוּה רַבָּה עַד מְאֹד, הַמְשַׁכַּח גְּלוּי
אֱלֻקוֹתוֹ בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר רַק זֶה שְׁלִיחוֹתָנוּ בְּעוֹלָם.

עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי לְרַבְּנֵינוּ ו"ל יֵשׁ הַרְבֵּה כְּתוּב שְׁנִקְרְאוֹת לְמַעְלָה
הֵיכְלוֹת, יֹאחֲזוּ כָּל אֶחָד בְּפִתְּהּ וּבְהִיכַל שְׁלוֹ, וְאַנְחָנוּ נִשְׂאָר בְּכַתְּתָנוּ
— הֵיכְלָנוּ "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים, שָׁבוּ עוֹסְקִים רַק לְגִלּוֹת
וּלְפָרְסֵם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעֵגוּלָא וְרַבּוּעָא, וּלְקַרְב אֲנָשִׁים אֵל תּוֹרָה
הַקֹּדֶשׁ, לְהוֹסִיף בְּתֵימִים אֵל רַבְּנֵינוּ ו"ל (עֵינ לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן
ט).

וְעַל-כֵּן הַעֲבוּדָה הַזֹּאת צְרִיךְ שְׂתִּהְיֶה אֲצִלְכֶם קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים, לֹא
מִבְּעֵיִא שְׂאֵתֶם בְּעֲצָמְכֶם רְאוּ לְהַתְקַרֵּב בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִחֲדָשׁ אֵל רַבְּנֵינוּ
ו"ל, אֲלֹא בְּכָל יוֹם וַיּוֹם לְדַבֵּר עִם אַחַר מְרַבְּנֵינוּ ו"ל. וּמִכָּל שְׁכָן אֱלוֹ
אֲשֶׁר זוֹכִים גַּם לְהַפִּיץ סַפְרֵי רַבְּנֵינוּ ו"ל — אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקֵם!
וְאֲפִלוּ אֱלוֹ שְׁהוֹלְכִים בְּעֵבוֹר צְדָקָה, עֲלֵיהֶם לִידַע, כִּי הַחֲצִי שֶׁל כָּל
הַצְּדָקוֹת שְׁלֵהֶם, מְכָרַח לִילָף רַק לְצַרְף הַדְּפָסָה וְהַפְּצָה, אֲשֶׁר אֵין
לְמַעְלָה מִזֶּה בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ".

וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂתַקְיָמוּ דְבְרֵי אֱלֹהֵי, כִּי אֲנִי רוֹצֵה

שְׁכַל תְּלַמִּיד וְתַלְמִיד מִ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" יַעֲסֹק בְּפִרְסוּם שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, הֵן בְּדַבּוּרוֹ, וְהֵן בְּכַתְּבוֹ, וְהֵן בְּהַפְּיָצוֹ אֶת הַסְּפָרִים, וְהֵן בְּהַצְדָּקָה, כִּי זֶה הֵיִסוּד וְהַעֲקָר אֲצִלְנוּ — לְהִתְקַרֵּב בְּעֲצָמֵנוּ אֶל רַבְּנוּ ז"ל וּלְקַרֵּב גַּם אֲחֵרִים.

נא וְנֵא רְאוּ לְתַקֵּן אֶת מִדּוֹתֵיכֶם, וּתְבַקְשׁוּ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם עַל הַמִּדּוֹת כְּפִי סֵדֵר הָא"ב, הֵינּוּ: אֲמוּנָה, אֱמֶת, אֲכִילָה וְכוּ', בְּרִית, בְּשִׁחוּן, בְּיוֹשָׁה וְכוּ', וְתִרְבוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַרֵּךְ עַל-פִּי סֵדֵר הָא"ב, בְּאִפְּן שְׂיִצְאוּ הַצְּרוּפִים הָרַעִים מֵעֲצָמוֹתֵיכֶם, וְתִזְכּוּ לְהִיּוֹת כְּלִים רְאוּיִים לְקַבֵּל פְּנֵי שְׂכִינָה, וְלַחֲזוֹת בְּקַבִּיעוֹת בְּאוּרוֹ הָאֵין-סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה אֵי-אֶפְשָׁר בְּשׁוּם אִפְּן, כִּי אִם עַל-יְדֵי וְדוּי דְּבָרִים, שֶׁהוּא הַתְּבוּדוֹת בְּפִרְטוּת עַל כָּל הָא"ב, וְעַל-יְדֵי רֵאִית פְּנֵי הַצְּדִיק, שֶׁהִיא הַתְּמִדָּה נִפְלְאָה בְּסִפְרֵי הַקְּדוֹשִׁים, וְצְדָקָה לְצְדִיק, שֶׁהִיא אֶף וְרַק בְּשִׁבִיל הַדְּפָסֶת וְהַפְּצַת סִפְרֵי וְדַעַתוֹ בְּעוֹלָם, וּבְלִי שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים אֱלוֹ, אֵי-אֶפְשָׁר כָּלֵל לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עַרְבוּת גְּעִימוֹת זֵיו אוּרוֹ הָאֵין-סוּף בְּרוּךְ הוּא (כְּמוֹבָא הַרְבֵּה בַתּוֹרָה ד'). וְעַל-כֵּן בְּכָל יוֹם וַיּוֹם רְאוּ לְקַיֵּם אֶת הַשְּׁלֹשָׁה דְּבָרִים אֱלוֹ, וְאֵז דִּיקָא תִזְכּוּ בְּרַבּוּת הַזְּמַן לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵיכֶם שְׁפַע וְגִלּוּי אֱלֻקוֹת מֵאֵין-סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַד שֶׁתְּמִיד תִּהְיוּ מְסַבְּבִים עִם אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְתִרְגְּשׁוּ אֶת אוּרוֹ יִתְבַרֵּךְ, אִיךָ שְׁמַסְבֵּב אֶתְכֶם, וְאֵין בְּלַעֲדוֹ יִתְבַרֵּךְ כָּלֵל.

אחי וְרַעֵי הַיְקָרִים! שְׁמְרוּ מְאֹד מְאֹד עַל הַזְּמַן הַיְקָר, שֶׁאֵינּוּ נִקְנָה בְּשׁוּם מְמוֹן שְׁבַעוֹלָם, וְתַכְּף-וּמִיד כְּשֶׁרַק עוֹבֵר הַזְּמַן, כְּבָר לֹא יְכוּלִים לְהַחֲזִירוֹ כָּלֵל, וְעַל-כֵּן מָה וְלָמָּה לְכֶם לְבָלוֹת אֶת הַזְּמַן בְּהִבָּל וְרִיק, רְאוּ לְבָלוֹת הַזְּמַן (אֶפְלוּ בְּשַׁעַה שֶׁהִכְרַח לְבַטֵּל בְּשִׁבִיל קִיּוּם הַמַּחֲזִין), עַל-כָּל-פְּנִים שִׁיְהִי בְּדָבָר שֶׁבִקְדָּשָׁה, וְהוּא הִלִּיכָה לְצְדָקָה, אוֹ אֵיזָה שְׁמוּשׁ בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ לְנִקּוֹת וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר כָּל זֶה הוּא מְצוּה בְּפְנֵי עֲצָמָה, וּמְכַל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה בּוֹרְאִים מְלֻאָכִים, וּבְפִרְטוּת כְּשֶׁמְכַוְּנִים לְשֵׁם שָׁמַיִם, אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל מָה שְׁנַעֲשֶׂה מִזֶּה.

מָה אָמַר לְכֶם, אחי וְרַעֵי הַיְקָרִים! תְּדַעוּ כִּי שׁוּם דְּבָר אֵינּוּ הוֹלֵךְ

אָשֶׁר ה' תרסב בְּנַחַל נט

לְרִיק, חס וְשָׁלוֹם, כִּי אָפְלוּ קוֹל פְּסִיעָה שֶׁל אָדָם עוֹשֶׂה רֶשֶׁם גְּדוֹל לְמַעְלָה, וּמִכָּל שֶׁכֶּן קוֹל תְּפִלָּה וְקוֹל תּוֹרָה, קוֹל צְדָקָה, קוֹל אַמּוֹנָה וְקוֹל נְגִינָה. עַל־כֵּן שָׁמְרוּ הֵיטֵב עַל כָּל קוֹל שְׁלָכֶם, וְתָמִיד תִּזְכְּרוּ שֶׁהַכֹּל רָשׁוּם לְמַעְלָה, וּכְפִי שְׂאֵתֶם מִתְנַהֲגִים כְּאִן לְמַטָּה, כְּמוֹ־כֵן מִתְנַהֲגִים עִמָּכֶם מְלַמְעָלָה, כִּי הַכֹּל קָשׁוּר וּמִיָּחַד וּמְשֻׁלָּב לְמַעְלָה, וּכְשֶׁאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְחֶשֶׁב בְּזָה, עַל־יְדִי־זָה נִטְהָר מְאֹד, כִּי מְמַשִּׁיף עַל עֲצָמוֹ תָּמִיד עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת זֵיו חֵיוֹת אֱלֻקוֹתָיו תִּתְבָּרַךְ, כִּי יוֹדֵעַ אֲשֶׁר אֵין דְּבַר כְּזֶה שֶׁל "לְבַטְלָה", וּמִכָּל שֶׁכֶּן שֶׁכָּבַר נִזְהָר מְעַבְרוֹת, חס וְשָׁלוֹם.

אֲחִי וְרַעֲי הַיְקָרִים! בְּיָדָאֵי זֶה מְדַרְגָּה גְּדוֹלָה עַד מְאֹד, לְהֵיוֹת רַגִּיל לְחֶשֶׁב כָּל־כֶּף הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁאָפְלוּ כְּשֶׁמְדַבֵּר עִם בְּנֵי־אָדָם, יִהְיֶה רַק דְּבוּרוֹ לְמַטָּה, אֲבָל כָּל מִחְשַׁבְתּוֹ תִּתְהַיֶּה דְּבוּקָה בְּחֵי הַחַיִּים וְכוּ', אֶף־עַל־פִּי־כֵן אֲגַם מְעַט טוֹב, אִם רַק זֹכִים לְאִיזוֹ נִקְדָּה שֶׁל דְּבֻקוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם — גַּם־כֵּן טוֹב, וּמִכָּל שֶׁכֶּן עוֹד מְעַט וְעוֹד מְעַט וְכוּ', וְכֶף תְּרַגֵּילוּ אֶת עֲצָמְכֶם לְהֵיוֹת דְּבוּקִים תָּמִיד בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֶף אִם אֵתֶם נוֹפְלִים מְזָה — אַל יֵרַע לְבַכְּכֶם, כִּי לֹא בְּנִקְל זֹכִים לָזֶה, רַק תַּעֲשׂוּ הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּכָל פַּעַם.

עֲלֵיכֶם לְדַעַת כִּי רַק זֶה רוּצָה רַבְּנוּ וְ"ל מֵאֲתָנוּ, שֶׁתָּמִיד נִזְכָּר תְּכִלְתֵּינוּ הַנְּנֻחִית, וְתָמִיד נִחְשָׁב מְעַלְמָא דְאַתִּי, וְרַק שֵׁם יִהְיוּ דְּבוּקִים מִחְשַׁבוֹתֵינוּ וְרִצּוֹנוֹתֵינוּ וְכִסּוּפֵינוּ וְכוּ'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תרסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שְׁבֵת־קִדְשׁ לְסַדֵּר כִּי תִשָּׂא ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֲהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נְרוֹ וְאִיר וַיִּזְרַח לְנֻצַח נְצָחִים.

את מכתבך לנכון קבלתי כבר כמה פעמים, אך מרב הטרדות לא היה הפנאי להשיבך.

חסדי ה' יתברך, זכני השם יתברך להיות לפני שבוע עם שני בני שיחיו על ציון רבנו ז"ל בעיר אומן, והרבה בקשתי בעבורך, שתצליח דרכך בקרוב רחוקים, ותזכה לצאת מחובותיך בגשמיות וברוחניות, ויהיו לך תמיד רק שמחות והרחבות, ויהי רצון שתקבל תפלתנו לרחמים ולרצון, אמן.

מה אמר לך, אהובי, ידידי היקר! הענין הקדוש הזה שאפה עוסק בו לקרב רחוקים — עולה על הכל, כי זה מגלה טהר פנימיות לבבו שפונתו לשמים, כי מי שאוהב את השם יתברך, הולך לו בנפשו לקרב גם את בניו.

ובסעדה שלישית דברנו מענין זה; כי בזה שמקרבים את אחרים אליו יתברך, זו טובה גדולה גם בשבילו, כי רואים אשר לאחד יש גפרור בוער, אם לא ידליק בו בנריות לכל הפחות עוד כמה נרות, הסוף יהיה שיכבה, ואם לא הדליק שום נר אחר, גם לו לא יהיה כבר איזה אור, מה שאין פן מי שיש בו איזה נצוץ אור, והלך תכף-ומיד והדליק כמה וכמה נרות עם הגפרור, ואפלו שאחר-כך כבה, יקבל אחר-כך את האור מאלו הנרות שהדליק. פמו-כן כשנדלק באחד נצוץ אור באורו האין סוף ברוך הוא, עליו להזדרז תכף-ומיד להדליק עוד נרות שהם נשמות — "נר ה' נשמת אדם" (משלי כ, כז), ואז אפלו כשלו יכבה ויחשף האור, יקבל חזרה את החיות והמחין והאור מאלו שזכה לקרב, ועל-כן אשרי ואשרי מי שזכה לקרב תמיד אחרים אליו יתברך, ויגלה את האור הגנוז של רבנו ז"ל לאחרים, אשר אין למעלה מזה, ויזכה בזכות זו, שגם לו יאיר תמיד האור הזה כי טוב.

ובפרטיות אפה, שלקחת על עצמך לקרב את אלו היושבים חשף, בגיא צלמות, ואסורים בבית-הסתר, ירחם עליהם השם יתברך, אשר הרחמנות עליהם גדולה עד מאד, כי יושבים בבית-הסתר מפני מעשיהם וכו', ומה הם אשמים בזה? כי קבלו

חַנוּךְ כַּפְרָנִי, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, בְּמִקּוּם שְׁכַל מְגַמְתּוּ לְהַשְׁכִּיחַ אֶת שֵׁם ה' מֵעַם יִשְׂרָאֵל, הִיָּה לֹא תִהְיֶה, וְזֶה עֵקֶר הַלְמוּד זְכוּת עֲלֵיהֶם. וּבִנְדָאִי אִם הָיוּ מְקַבְּלִים חַנוּךְ תּוֹרָתִי, הָיוּ גְדֻלִּים יְרֵאִים וְשְׁלָמִים, וְעֲכָשׁוּ שְׁעָקְרוּ מֵהֶם אֶת הַתּוֹרָה וְהֶאֱמוּנָהּ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, עַל-יַד־זֶה גְדָלוֹ רוֹצְחִים וּמְפַקְרִים, לוֹקְחֵי סַמִּים, גְּנָבִים וְגִזְלָנִים וְכוּ' וְכוּ'. וְעַל-כֵּן עֲלֵינוּ נִפְלְאָה חוֹבַת הַיּוֹם לְקַרְבָּם, וּלְגִלוּת לָהֶם אֶת תּוֹרַת ה', וְאֲשֶׁרִי מִי שֵׁישׁ לוֹ חֵלֶק בְּמַצָּנָה רַבָּה זֶה. וּבְכַרְט אֲתָהּ, שְׁכַבְרַת עֲבֵרְתָּ אֶת כָּל הַשְּׁבִיל הַזֶּה, בִּנְדָאִי עֲלֶיךָ נִפְלְאָה חוֹבַת הַיּוֹם, וְתִהְיֶה חֲזַק בְּזֶה בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ, וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה אֵל מָה אֲנִי מִתְכַּוֵּן. וְעַל-כָּל-פְּנִימִים רֵאָה לְהִיּוֹת חֲזַק מֵעֲכָשׁוֹ לְהַמְשִׁיךְ בְּלְמוּד גְּמָרָא, וְתִתְבַּדֵּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם אֲלֵיו יִתְבַּרֵךְ, וְאִזּוֹ תִרְאֶה נִפְלְאוֹת, כִּי הַלְמוּד גְּמָרָא יִשְׂרָף אֶת כָּל הָרַע שְׁבַרְךָ, וְהַתְּבַדְדוֹת תִּרְחֹץ מִמֶּךָ אֶת כָּל הַלְכָלוֹךְ שְׁנֹדֵבֶק בְּךָ.

מָה אָמַר לְךָ! רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֲלֻקָנוּ, אֲשֶׁר בַּנְחַל שֵׁם חֲלֻקָנוּ וְגוֹרְלָנוּ, שְׁזַכֵּינוּ לְהַתְּנַדֵּעַ מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֶה, מְסַפְרִים קְדוּשִׁים כְּאֵלוֹ, וְתִהְיֶה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, שְׂאִין אָנוּ מִתְנַגְּדִים עֲלָיו, חַס וְשְׁלוֹם, כִּי כְּפִי גְרִיעוֹת מַעֲשֵׂינוּ, הֵיִינוּ יְכוּלִים לְהִיּוֹת גַּם מִתְנַגְּדִים גְּדוּלִים עֲלָיו, וּבַחֲסֵדוֹ יִתְבַּרֵךְ, אָנוּ מְקַרְבִּים אֲלָיו וְנִקְרָאִים עַל שְׁמוֹ, אֲשֶׁר זֶה בְּעֲצָמוֹ טוֹב וְהַגּוֹן עַד מְאֹד.

נָא וְנָא לְאַחֲזוֹ אֶת עֲצָמְךָ עִם תְּלִמִּידֵי רַבְּנּוּ ו'ל', אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים הַלּוֹמְדִים בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", וְתִרְגִּישׁ טַעַם וְנַעַם אַחֵר בְּהַתְּקַרְבוֹת אֶל רַבְּנּוּ ו'ל', חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנְעִימִים, אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלֻקָנוּ!

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כְּפִי שֶׁהָאָדָם מְשַׂמַּח אֶת עֲצָמוֹ עִם הַהַתְּקַרְבוֹת אֶל רַבְּנּוּ ו'ל', כְּמוֹ-כֵן מְאִיר בּוֹ יוֹתֵר אֹרֶךְ רַבְּנּוּ ו'ל', וְכְפִי שֶׁמְאִיר בּוֹ אֹרֶךְ רַבְּנּוּ ו'ל', כְּמוֹ-כֵן שְׂמִיחַ בּוֹ, כִּי זֶה תְּלוּי בְּזֶה. וּבִנְדָאִי זְכוּתוֹ הַגְּדוּלָּה שֶׁל רַבְּנּוּ ו'ל' תִּגַּן עֲלֶיךָ, מִכָּל שְׂכָן כְּשֶׁתְּזַכֶּה לְהוֹצִיא מִהַכַּחַס אֶל הַפְּעֵל, וּלְבַקֵּר בְּצִיּוֹן הַמְצִינָת, קֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים שֶׁל רַבְּנּוּ ו'ל' בְּעִיר אוּמָן, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' תרסג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פי תשא, י"ג באדר א' ה'תשד"ם.

שלום רב להבחור היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי. ולהשיבך — יקצרו המון יריעות, ובפרטיות כי ספרי רבנו ו"ל בידיך — הפך בהם, ושם תמצא מרגע לנפשך; כי עקר ההתקרבות אל רבנו ו"ל היא רק על-ידי שקידה נפלאה בספריו הקדושים. וראה, שלבל יחסר לך יום מבלי למוד "לקוטי-מוהר"ן", "ספר-המדות", "ספרי-מעשיות" והשיחות הקדושות שב"שיחות-הר"ן" וב"חיי-מוהר"ן", ובאפן הזה תרגיש באמת נעם זיו אור רבנו ו"ל, כי בלי למוד בספריו, האדם מטעה את עצמו ואת אחרים. עליך לדעת, פשאדם רואה שהוא וחברו — שניהם, היו במעמד אחד אצל צדיק, וחברו נושע והוא עדין לא, אל ירע בעיניך פלל, כי בודאי חברו האמין בדברי הצדיק בתמימות ובפשיטות, וקבל על עצמו בקבלה מחלטת בלי שום ספק ספקא לקיים דבריו, ועל-פן נושע, והוא עדין היו בו ספקות, ולא האמין בשלמות, זה עשה חור בהיכל שלו. ודבר זה ברור, כי "צדיק ה' בכל דרכיו" וכו' (תהלים קמה, יז), ובודאי לא יעזב אותך השם יתברך, וסוף הכבוד לבא, שתזכה להאיר נפשך בהארת מלא כל העולם כבודו, בהארה ובזיו ובחיות נורא ונפלא עד מאד.

אקווה להשם יתברך, שפכר חלקת את כל הספרים שהדפסנו, הינו ספר "אסירי ארץ", ואם צריך עוד, ראה להתקשר, ונדפס את זה עוד פעם ועוד פעם, עד שלא יהיה אסיר אחד, שלא יהיה אצלו ספר זה. אנב, ראה לתקן בדרך ד', בסעיף ב' פתיב: בן אני מבקש וכו', צריך להוסיף תבה אחת: על-פן אני מבקש וכו', אם אפשר לתקן — מה טוב ומה נעים.

הדורש שלומך...

ה' תרסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיִּקְהַל, ט"ז בְּאֶדְרָא 'ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכוּן אָנִי מְקַבֵּל בְּכָל פֶּעַם, וּמִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים
אֶתָּה נוֹפֵחַ בִּי, בֵּן תַּתְּמִיד לְכַתֵּב לִי אֵף שְׂאִינִי עוֹנָה לָךְ תַּכְּף-וּמְיָד,
רְאוּי לָךְ לְדוֹן אוֹתִי לְכַף זְכוּת, מְרַב טְרִדוֹתֵי קֶשֶׁה לְעֲנוֹת תַּכְּף-וּמְיָד
לְכָל אֶחָד.

בְּשָׁבוּעַ שְׁעֵבֶר זַפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְחִזּוֹר מֵהֲצִיּוֹן הַקְּדוֹשׁ בְּעִיר
אוּמָן, שְׁזֻכִּיתִי לְהֵיוֹת שָׁם, וְהִרְבֵּה בַקְּשָׁתִי בְּעֵבוּרְךָ בְּכִלְלֵיּוֹת
וּבַפְּרָטִיּוֹת, יַעֲזֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁתַּקְּבַל תַּפְלָתִי לְרַחֲמִים וּלְרִצּוֹן,
וְתִנְשַׁע בְּרוּחָנִיּוֹת וּבַגְּשָׁמִיּוֹת גַּם יַחַד.

הַעֲקָר רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים, כִּי מֵה יוֹדֵעַ
הָאָדָם מָה רוּצָה מִמֶּנּוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּנֹדָאֵי הַכֹּל לְטוֹבָה, אֵף צְרִיכִים
לְהַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ יְדִיעָה זוֹ, שֶׁהַכֹּל לְטוֹבָה. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְשַׁמַּח אֶת
עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים, וְנָא וְנָא אַל תַּפַּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, יִהְיֶה אִיךָ
שְׂיִהְיֶה, תְּמִיד רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ בְּעֲצָמְךָ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתַדַּע
כִּי רַחֲמָיו יִתְבָּרַךְ עַל כָּל מַעֲשָׂיו. לֹא נִשְׁאָר מֵהָאָדָם רַק הַנִּקְדוּת
טוֹבוֹת שְׁזוּכָה לְלַקֵּט בְּכָל יוֹם וַיּוֹם: צִיצִית, תַּפְלִין, מְזוּזָה, צְדָקָה,
תּוֹרָה, תַּפְלָה וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁרֵי מִי שְׁשַׁמַּח עִם נִקְדוּתָיו הַטוֹבוֹת, שְׂבִינָה
מִגְלָה טֵהָר לְבוֹ שְׂפָנָתוֹ רְצוּיָה.

תַּדַּע, אַחֵי הַיְקָר! כִּי הַנְּסִיוֹנוֹת בְּזַה הָעוֹלָם הֵם רַבִּים עַד מְאֹד,
וְעַל כָּל בְּרִיָּה עוֹבֵר מֵה שְׁעוֹבֵר, זֶה בְּכַה וְזֶה בְּכַה, עַד שְׁגִזֹר וְאָמַר
הַחֲכָם מְכָל אָדָם (קִהְלַת ז'): "טוֹב שֵׁם מְשָׁמֵן טוֹב, וַיּוֹם הַמָּוֶת מִיּוֹם
הַיְלָדוֹ". וְאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִדְרָשׁ רַבָּה, פְּרָשַׁת וַיִּקְהַל, פְּרָשָׁה מַח,
סִימָן א'): שֵׁם טוֹב הוֹלֵךְ מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, וַיּוֹם מִיִּתְּתוֹ שֵׁל
אָדָם גְּדוֹל מִיּוֹם הַיְלָדוֹ, כִּי אַז מִתְּגַלָּה מַעֲלָתוֹ וּפְעֻלָּתוֹ שְׂפָעַל בְּזַה

סד אָשֶׁר ה' תרסה בנחל

העולם. ועל-פני העקר רק להמשיך את עצמו תמיד אליו: תברך, ובכל המצבים צריכים להמשיך בעצמו הארת זיו אור האין סוף ברוך הוא, ולידע אשר בכל צרתם לו צר, כי גם הוא: תברך מסתתר בצרתו, וכל המשתף שם שמים בצערו, כופלים לו פרנסתו (ברכות 10ג.), וכל המצטער בתחלתו, נוח לו בסופו (מדרש תנחומא, פרשת עקב).

נא ונא אל תפל בדעתך כלל מכל מה שעבר ועובר עליך, כי בהדי פבשי דרחמנא למה לך (ברכות י.). וכן ראה להיות בכל יום במצב רוח טוב, ותהיה תמיד מוחל על עלבונך, ותהיה נדחה מפני השעה. והעולה על הכל — ראה לדבר הרבה עמו: תברך, והחזק בהשעורים קבועים שלך בכל יום: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, ואז תראה נפלאות, וסוף הכבוד לבא.

הדורש שלומך...

ה' תרסה.

בעזרת השם: תברך, יום ראשון לסדר ויקהל ה'תשד"ם.

שלום רב לידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מוסר כתב זה נוסע לארץ ישראל. אמרתי: ארוצה שורתים אלו אליך.

חסדי השם: תברך, שזפני בזכיות חנם להיות על ציון רבנו ז"ל בעיר אומן עם שני בני שיחיו לפני שבוע, והרבה בקשתי שם בעבורך בכלליות, וגם בפרטיות שתזכה להגיע לשם בנקל, אקנה להשם: תברך, שהתפלול נתקבלו ברחמים וברצון, ובקרוב גם אתה תזכה לזה.

כל הנסיעה הזו ממש פתאומית, ובאה לי בהפתעה גדולה, כי אחד מאנשי שלומנו מצא דרך לא דרך' להפגס למדינה הזו, ולשבר את מסך הברזל, וחסדי השם: תברך, נתנו לי ויזה לנסע

אָשֶׁר ה' תרסה בַּנְּחַל סה

לְאוֹמֵן, וְנִסְעָתִי בְּרִשּׁוֹת אֶף הָיוּ נִסִּים גְּדוֹלִים, כִּי יָרַד שְׁלֹג כְּבֹד כָּל הַדֶּרֶךְ, וְהַמְּכֹנֶיִת נִסְעָה בְּמִהִירוֹת גְּדוֹלָה, וְכַמָּה פְּעָמִים כַּמְעַט שְׁנַתְּהַפְּכָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, אֲבָל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עֶזֶר שֶׁהִגְעֵנוּ בְּשָׁלוֹם.

עֲכָשׁוּ, כְּשֶׁהֵיִתִּי שָׁם, סִדְרָתִי לְשָׁנֵי בַּחוּרִים, וְאִם יִקְבְּלוּ גַם-כֵּן וַיְזָה, וְהִפְּל יַעֲבֹר בְּשָׁלוֹם, אֲזִי תִכְףּ-וּמִיד אֶרְאֶה לְסִדֵּר בְּעִבְרֵךְ וַיְזָה, (כִּי אֵינִי רוֹצֶה לְהַכְנִיס אוֹתְךָ בְּסַפֵּק, חֵס וְשָׁלוֹם, לְנִסְעַ וּלְחֹזֵר לְרִיק, חֵס וְשָׁלוֹם). הַעֲקֹר הוּא תִפְּלָה, כִּי כִּפִּי גְדֹל מְעַלְת צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אִי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְשָׁם רַק עַל-יְדֵי תִפְּלָה וְכִסּוּפִין חֲזָקִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעֲם חֻלְקָנוּ, אֲשֶׁר בַּנְּחַל שָׁם גּוֹרְלָנוּ, חֲזֹק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד! וְתִרְאֶה לְהַמְשִׁיךְ בְּעֲצָמְךָ תְּמִיד הָאֶרֶת הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִצְיֵר בְּדַעְתְּךָ תְּמִיד, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְסַבֵּב עִם אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִנְצֹל מִכָּל רַע. כִּי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְחֲזֹק אֶת עֲצָמוֹ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁזּוֹכֶה לְרִאוּת וּלְהַרְגִישׁ אֵיךְ שֶׁהוּא מְסַבֵּב עִם עֲרִבוּת נַעֲמִוּת זֵיו חַיּוֹת אֱלֹקִיתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁמַר מִכָּל מִינֵי פְּגָעִים וּמְזִיקִים, כִּי הָאוֹר מְעוֹר עֵינֵיהֶם. וְלִזֶּה זּוֹכִים עַל-יְדֵי רַבּוּי דְּבוּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, לְהִיּוֹת רְגִיל הַרְבֵּה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ תְּמִיד, הֵיכֵן שָׂרַק הוֹלֵךְ יְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן לְדַבֵּר עִם אַחֲרִים, מִי שָׂרַק בָּא אֵלָיו, יְדַבֵּר עִמוֹ מְאַמְתֵּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּרְגֵּל אֶת עֲצָמוֹ כָּל-כֶּף לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ וּמִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁכָּל דְּבוּרוֹ יִהְיֶה מְלֵא מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַכֹּל תְּלוּי בְּדְבוּר, אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכֶה לָזֶה!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

מַחֲמַת נַחֲצוּת מוֹסֵר כֶּתֵב זֶה אֶקְצֹר. רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ חַיִּים תִּנְפַח בִּי.

ה' תִּרְסוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיִּקְהַל ה'תּשׁד"ם.

שְׁלוֹם רַב וּבִרְכָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד,
שׁוֹתָה מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נִרוּ יְאִיר
וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

הִנֵּה מוֹסֵר כְּתָב זֶה נוֹסֵעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, אֲמַרְתִּי לְכַתֵּב לָךְ
שׁוֹרְתִים אֱלוֹ.

בְּחִסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ זְכִיתִי לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל עִם שְׁנֵי בְּנֵי
שִׁיחֵיו, וְהִרְבֵּה הַתְּפִלָּלוֹתַי בְּעַבְדוּךָ, וְגַם בְּעַבּוֹר גִּיסְתָּךְ, יַעֲזֹר הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, שְׁתַּצֵּא מֵהַצָּרָה וְהַפַּח שְׁנַפְלָה בּוֹ, וְגַם לָךְ יִתְרַחֵב בְּרוּחֵינִי
וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וַיִּתְרַבֶּה גְבוּלְךָ בְּתַלְמִידִים, לְבָנוֹת "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ"
בִּירוּשָׁלַיִם.

מָה אֲמַר לָךְ! רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נֵעַם חֻלְקֵנוּ,
שְׁזָכֵנוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וּמֵאַחֵר שְׁזָכֵנוּ בְּזִכְיוֹת חַנּוּם לְהַתְנוּעַע
מִמֶּנּוּ, עָלֵינוּ לְגַלוֹתוֹ גַּם לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ. עַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטֹלָן,
רַק יוֹמָם וְלַיְלָה רְאֵה לְדַבֵּר עִם כָּל בְּאֵי בֵיתְךָ מַעֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל,
וּתְקַרְבֶּם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְהַתְנָא אוֹמֵר (אָבוֹת א, יב): אוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת
וּמְקַרְבֵּן לַתּוֹרָה, הֵינּוּ רַק זֶה נִקְרָאת אֲהַבַת הַבְּרִיּוֹת — כְּשֶׁמְקַרְבֵּן
לַתּוֹרָה, כִּי אַחֲרַת זֶהוּ סֵתֶם בְּזַבְיוֹ זְמַן, וְלִטּוֹבַת עֲצֻמוֹ הוּא דוֹרֵשׁ.
עַל-כֵּן עִם כָּל מִי שֶׁרַק תְּבוֹא בְּמַגָּע, תִּכְף-וּמָיִד תְּעוֹרֵר אוֹתוֹ עַל
לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה כְּפִי סֵדֶר-דְּרָךְ-הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל,
וּבְפִרְטִיּוֹת לְהִיּוֹת רְגִיל בְּאַמִּירַת ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם,
אֲשֶׁר הוּא הַמְּקַל הַשׁוֹבֵר הָרַע מֵהָאָדָם, וּמְזַכֵּךְ נַשְׁמַתוֹ לְהִיּוֹת כְּלִי
לְקַבֵּל בּוֹ הָאֵרַת הָאֵיִן סוּף בְּרוּךְ הוּא.

אָחִי, אָחִי הַיְקָר! הַדְּבֵק מִחֲשַׁבְתְּךָ תְּמִיד רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְכַל
דְּבַר תִּבְרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵינְ שׁוֹם דְּבַר נִמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם
הַגִּשְׁמִי, עוֹלָם הָעֲשִׂיָּה, אֲשֶׁר אֵינְ בּוֹ הָאֵרַת הַתְּנוּצָצוֹת אוֹר קֹדֶשְׁתּוֹ
יִתְבָּרַךְ מֵעוֹלָם הָאֲצִילוֹת דִּיקָא, כִּי סוּף מַעֲשֵׂה בְּמַחֲשָׁבָה תַּחֲלָה,

וְהַכֵּל קָשׁוּר וּמִשְׁלָב מְרֵאשׁ אֶל הַסּוּף אֶל הָרֵאשׁ, כִּי הַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת
 גְּמוּר הוּא רַק בְּהַתְלַבְּשׁוֹת זֹו. אֶף כִּדֵי לְקַבֵּל אֶת הָאוֹר הַזֶּה, צָרִיף
 לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ עַל מְלֻכוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּזְכֶּף אֶת הַשְּׂבָעָה גְרוֹת: הָעֵינַיִם
 וְהָאֲזָנַיִם, הַחֲטָם וְהַפֶּה, וַיִּסִּיר אֶת כָּל הַמַּסְפִּים הַמְבַדִּילִים בֵּינוֹ לְבֵין
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַד שִׁזְכָּה לְהַשִּׁיג עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת אוֹרוֹ
 יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד יִזְכָּה שְׂמֵחוֹ יְשׁוּטֵט בְּהַד' שְׂמוֹת הַנְּי"ה בְּרוּךְ הוּא,
 שְׂהֵם: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, וַיִּכְנֶה בְּדַעְתּוֹ וּבְמַחְשַׁבְתּוֹ בְּנִינַיִם
 וְהִיכְלוֹת, כִּי בַע"ב בַּעֲצָמוֹ יֵשׁ בּוֹ ד' בְּחִינּוֹת: ע"ב דַּע"ב, ס"ג דַּע"ב,
 מ"ה דַּע"ב, ב"ן דַּע"ב, וְכֵן בַּשָּׂאֵר הָעוֹלָמוֹת, וְגַם נִתְחַלַּק לְעוֹד
 חֲלָקִים וּמִתְפָּוֶרֶר בְּפִרוּרִים עַד אֵין סוּף. אֲשֶׁרֵי מִי שְׂמֵחוֹ תָּמִיד
 מְשׁוּטֵט בְּהַשְׂגַּת הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּמְרַגֵּישׁ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת אוֹרוֹ
 יִתְבָּרַךְ.

...הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תרסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְהַל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר
 חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

אֶת מְכַתְּבֶךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וְשִׂמְחָתִי מְאֹד לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, כֵּן תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמָךְ לְהִיּוֹת
 רְגִיל לְבִשָׁר לִי בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת מִמֶּךָ תָּמִיד. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר
 (סְפָר־הַמִּדּוֹת, אוֹת בְּשׁוּרָה, סִימָן א'): מִי שֶׁרְגִיל לִזְמַר בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת, הוּא
 נִתְלַבֵּשׁ מְבַחֲשֵׁת אֱלֹהֵי, עֵינֵי שָׁם; כִּי אֱלֹהֵי מְמַנֶּה עַל בְּשׁוֹרוֹת
 טוֹבוֹת, וְהוּא יְבִשָׁר אֶת הַגְּאֻלָּה, וְהוּא תָּמִיד מְבִשָׁר רַק טוֹב, כִּי אֵין
 אֱלֹהֵי בָּא לְטַמֵּא וּלְטַהֵר, לְרַחֵק וּלְקַרֵּב, אֲלֵא לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם (עֲדִיּוֹת
 פ"ה). וְזֶה כָּל עֲנִינּוֹ שֶׁל אֱלֹהֵי הַנְּבִיא, שְׂמֵבִשָׁר בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת
 וּמְגַלֶּה סוֹדוֹת הַתּוֹרָה, רְזִין עֲלָאֵין, וּמַה לְמַעַלָּה וּמַה לְמַטָּה, מַה

לוֹמְדִין בְּמַתִּיבְתָא דְרַקִיעַ, כִּי כָל עֲנִינֵנוּ הוּא רַק לְבִשָׁר לְאָדָם מֵה טוֹב מִחֻכָּה לוֹ.

אֲחֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וּלְעוֹלָם אֵל תִּסְתַּכַּל לְאַחֲרִיךָ כָּלֵל, רַק בְּכָל פַּעַם רְאֵה לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְתִהְיֶה רְגִיל לְשִׁפְחָת אֶת הָעֶבֶר עָלֶיךָ, כִּי אֵין זֶה עֲצָה תְּמִיד לְחֹשֶׁב עַל הַפְּשָׁלוֹנוֹת שְׁלוֹ, וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, כִּי דָּבָר זֶה יִשְׁבְּרוּ לְגַמְרִי, צָרִיךְ לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְחֹשֶׁב רַק עַל הַטוֹב שֶׁבּוֹ וְעַל מֵה שֶׁפָּעַל כְּבָר לְטוֹבָה, וְאֶת גְּדֹל הַחֲסָדִים שֶׁכָּבַר עָשָׂה עִמּוֹ הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ עַד עַכְשָׁיו.

רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (סְפֹרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה יֵג, מִיּוֹם ב'), שֶׁהַחֲרַשׁ שְׁלֹא שָׁמַע אֶת חֲסְרוֹנוֹת הָעוֹלָם, הוּא דִּיקָא חֵי חַיִּים טוֹבִים, עֵינֵי שָׁם; כִּי מִי שֶׁסוֹתָם אֲזַנְיָו לֹא לְשָׁמַע אֶת חֲסְרוֹנוֹת הָעוֹלָם, הוּא דִּיקָא חֵי חַיִּים טוֹבִים, כִּי בְּדַרְךָ כָּלֵל מִי שֶׁמְעַנֵּן לְשָׁמַע כָּל דְּבָר הַקּוֹרֶה בְּעוֹלָם — הֵן אֶצֶל אַחֲרִים, וְהֵן אֶצֶל שְׂכֵנָיו, וְהֵן אֶצֶל הוּא תְּמִיד מִתְמַרְמֵר מְקַנְאָה וּמְכַעֵס וְחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, אֲבָל מִי שֶׁזוֹכֶה לְסִתָּם אֲזַנְיָו, וְלֹא אֲכַפֵּת לוֹ שׁוֹם דְּבָר, רַק דְּבוּק בְּחֵי חַיִּים, הוּא חֵי חַיִּים נְעִימִים, חַיִּים מְתֻקִּים. וְזֶה שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּתֻחוֹת ה.): מֵאֵי דְכָתִיב (דְּבָרִים כג): "וַיִּתֵּד תִּהְיֶה לְךָ עַל אֲזַנְךָ", אֵל תִּקְרִי: אֲזַנְךָ אֶלֶּא: עַל אֲזַנְךָ, שָׁאֵם יִשְׁמַע אָדָם דְּבָר שֶׁאֵינוֹ הַגּוֹן, יִנִּיחַ אֶצְבְּעוֹ בְּאֲזַנְיָו, עֵינֵי שָׁם. כִּי רַק זֶהוּ עֵקֶר הָעֲצָה לְעֶבֶר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּטוֹב וּבְנֻעִימִים, שְׁלֹא יִשְׁמַע כָּל דְּבָר. וּבְכָלֵל, בְּדְבָר זֶה נִכְנָס גַּם כָּל עֲנִין שְׁלוֹם-בַּיִת, לֹא תְּמִיד צָרִיכִים לְשָׁמַע אֶת צַעֲקַת אִשְׁתּוֹ וְלְהַתְעַצֵּב בְּעִבּוֹר זֶה, צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת עֲצָמוֹ כַּחֲרַשׁ הַזֶּה שֶׁאֵינוֹ שׁוֹמֵעַ כָּלֵל, וְאִזּוֹ יִחְיֶה חַיִּים טוֹבִים.

אֲסוּר לְאָדָם לְהִיּוֹת רְגִישׁ לְכָל דְּבָר שֶׁאֲוֹמְרִים לוֹ, כִּי אִזּוֹ חֲזִיוֹ אֵינָם חַיִּים כָּלֵל, וְעַל-כֵּן מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְסִתָּם אֲזַנְיָו, וְאֵינוֹ שׁוֹמֵעַ כָּל מֵה שֶׁאֲוֹמְרִים וּמְדַבְּרִים מִמֶּנּוּ, לֹא יִקְפֹץ עַל חֲבָרוֹ וְלֹא יִכְעֵס, וְתִהְיֶה לוֹ אַרְיִכוֹת אַפִּים וַיִּחְיֶה חַיִּים טוֹבִים, אֲשֶׁרֵי הַשׁוֹמֵעַ וּמְקַיֵּם זֹאת! עָלֶיךָ לְדַעַת כִּי צָרִיכִים לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְשָׁמַע רַק

אֶת קוֹל הַפְּנִימִי שֶׁבְּכֹל דְבָר, שֶׁהוּא אוֹר אֶלְקוּתוֹ? תִּבְרָךְ הַמְּחִיָּה וּמְהִיָּה אֶת זֶה הַדְּבָר, אִז תִּמְיֵד יְזַכֶּה לְשִׁמְעַ בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת, עַד שֶׁמֶרֶב הַתְּמַדְתּוֹ בְּזֶה יְזַכֶּה לְגִלּוֹי אֵלֵיהוּ הַנְּבִיא, שֶׁיִּשְׁמַע קוֹלוֹ מִמֶּשׁ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תרסח.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיְקַהֵל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב.

אֶת מַכְתְּבֵיךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי כְּכֹר כַּמָּה פְּעָמִים, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה לְכַתֵּב לָךְ, כִּי כּוֹאֵב לִי מְאֹד מְאֹד צַעֲרָךְ, וְלִפְנֵי שְׁבוּעִים זְכִיתִי לֵהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּעִיר אוֹמֵן, וְהִרְבֵּה בְקִשְׁתִּי בְּעַבְוֹרְכֶם, אַךְ מַה לַעֲשׂוֹת, כִּי בְּעֵלְךָ אֵינּוּ רוֹצֵה לְצִיַּת אוֹתִי, וּמַה אֲנִי יְכוֹל לַעֲשׂוֹת יוֹתֵר מִזֶּה? ! אֲנִי נִתְתִּי לוֹ כַּמָּה הִנְהַגוֹת פְּרִטִּיּוֹת, וּכְפִי הַנִּרְאָה הוּא בּוֹחֵר יוֹתֵר לְהַתְעַצֵּל בַּמָּטָה וְלִישֵׁן עַד אַחַר הַצְּהָרִים, וְאִם-כֵּן מַה אַעֲשֶׂה? ! אֲנִי אֲשַׁתְּדֵּל לְכַתֵּב לּוֹ עוֹד פְּעַם עֶכְשָׁו מַכְתֵּב, אוֹלֵי אֲזַכֶּה לְשַׁכְנֵעַ אוֹתוֹ שִׁיִּחְזוֹר בְּתִשׁוּבָה, כִּי הוּא אִישׁ מְסֻפֵּן וְרַחֲמָנוּת גְּדוֹלָה עָלָיו, כִּי מִי שִׁיּוֹדֵעַ שֶׁהוּא רַחוּק וְאֵינּוּ מִתְּנַהֵג כְּשׁוֹרָה, אֲזִי כְּכֹר נוֹשֵׁעַ בַּחֲצִי יְשׁוּעָה, כִּי יִשְׁתַּדֵּל לְתַקֵּן חֲסָרוֹנוֹ, אֲבָל מִי שֶׁחֹשֵׁב שֶׁהוּא כְּכֹר מְתַקֵּן, וְהוּא כְּכֹר בְּעַל תְּשׁוּבָה גָּמוּר, עָלָיו רַחֲמָנוּת גְּדוֹלָה עַד מְאֹד, כִּי כָּל הַדְּרָכִים דּוֹמוֹת לוֹ כְּמִישׁוֹר.

מַה אֲמַר לָךְ! עֲלִיךָ לְדוֹן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, כִּי בּוֹדָאִי בַּפְּנִימִיּוֹת רְצוֹנוֹ לְשׁוֹב בְּאַמַּת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אַךְ כְּפִי הַנִּרְאָה שֶׁשְׁתָּה מִיָּם הַמְּאָרְרִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, מְבוֹר שְׁבוּר, וְשֵׁם לְמַדּוֹ עֲמוֹ דְרַכֵּי פְרִישׁוֹת וְכוּ', וְהַלְבִּישׁוּ אֶת זֶה בְּקִדְשַׁת הַבְּרִית וְכוּ', וְאֲשֶׁר דְבָר זֶה רַבִּים חֲלָלִים הִפִּילָה, כִּי הָאָדָם אֵינּוּ אֶלָּא בְּשׂוֹר וְדָם, וְלָנוּ אֵין רַק תּוֹרַתְנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְאִם הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה צְוִתָּה אוֹתָנוּ מְצוֹת עוֹנָה, וּבִשְׁלַחַן עֲרוּךְ יֵשׁ כָּל מִינֵי שְׁעוּרִים וְזִמְנִים, אִז אֵין לָנוּ לֵהִיּוֹת חֲכָמִים וְלִילָךְ בְּדְרָכֵי פְרִישׁוֹת. וּבַפְּרִטִּיּוֹת בְּעַל תְּשׁוּבָה, שֶׁקָּדֵם הַתְּנַהֵג כְּסוּס וּכְפָרֶד

ע אֲשֶׁר ה' תּוֹסֵחַ בְּנַחֵל

וְכוֹי מִכָּל הַבָּא בְיָדוֹ וְכוֹי, וְאַחֲר־כֵּן לּוֹמְדִים עִמּוֹ דְרַכֵי וְהַנְהִיגוֹת פְּרִישׁוֹת וְכוֹי, בְּנֻדְאֵי שְׁהַסּוֹף הוּא שְׁמַתְהַפֵּף מֵהַפּוֹף אֶל הַהַפּוֹף, וְכִמּוֹ שְׁאָמַר רַבְּנּוּ וְ"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת פְּרִישׁוֹת, סִימָן א'): אָדָם הַמִּתְנַהֵג בְּפְרִישׁוֹת, וְאַחֲר־כֵּן חוֹזֵר מִפְּרִישָׁתוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא נוֹפֵל לְתַאֲנֶה נּוֹסֶפֶת מִמֶּה שֶׁהָיָה לוֹ קִדְּם פְּרִישָׁתוֹ, עַיִן שָׁם.

וּבְדִיוִק דְּכָר זֶה נִתְקַיֵּם בְּכַעֲלָף, וְעַל-כֵּן עָלִיף לְדוֹן אוֹתוֹ לְכָף זְכוּת, וְלֹא לְקַפֵּץ לְהַתְגַּרֵּשׁ וְכוֹי, וְאִף שְׁאֲנֵי יוֹדֵעַ הֵיטֵב, שֶׁכָּל הַעֲנָיִן הַמֵּר וְהַנְמָקֵר כּוֹאֵב לָף עַד מְאֹד מְאֹד, רְאֵי לְדַבֵּר עִמּוֹ שְׁיִצִּית אוֹתִי, כִּי אֶצְלָנוּ אֵינן לּוֹמְדִים הַנְהִיגוֹת כְּאֵלוֹ, חֲסִדֵי הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, כָּל מִי שְׁשׁוֹתָה מִיָּם מֵהַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה שֶׁב־הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ, חָזִיו חַיִּים נְעִימִים, וּמִתְמִיד עַד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנּוּ וְ"ל, וּמִצִּית אֶת רַבְּנּוּ וְ"ל, וְשׁוֹקֵד עַל דְּלִתֵי הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה יוֹמָם וְלַיְלָה, וְיֵשׁ לוֹ שְׁלוֹם-בֵּית נִפְלָא, וְהַמְּפָרְסְמוֹת אֵינָן צְרִיכוֹת לְרְאָיָה. וְעַל-כֵּן רְאֵי לְדוֹן אוֹתוֹ לְכָף זְכוּת, וְלַעֲוֹרְרוֹ שְׁיִצִּית אוֹתִי, וְאִז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא לְנַצַּח נְצַחִים.

וְאוֹדוֹת שְׁלַקְחָתָ לְטַפֵּל בִּילְדִים, עֲצַתִי לְשַׁלַּח אוֹתָם תְּכַף-וּמְקִד, וְאֵינן אֶת צְרִיכָה לְהַתְעַסֵּק בְּזֶה, יֵשׁ לָף מְסַפִּיק עִם שְׁלָף, וּבְפְרִטִיּוֹת שְׁאֵת הָרָה, בְּחֲסִדֵי הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, עָלִיף לְשִׁמּוֹר עַל בְּרִיאוֹת גּוֹפֵף עַד מְאֹד, וְתַאמְרֵי לְבַעֲלָף שְׁאֲנֵי לֹא מְסַכִּים בְּשׁוּם אִפְּן לְזֶה, רַק רְאֵי לְמַסֵּר אֶת עֲצַמְךָ לְהִילְדִים שְׁלָכֶם.

וְאוֹדוֹת לְהַכְנִיס אֶת הַיָּלֵד בְּחֶדֶר, לְדַעַתִי, רְאֵי לְשַׁלַּח אוֹתוֹ לְחֶדֶר סִפְרֵי חֲרָדֵי דִיקָא, כִּי אֲתָם מְאַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסִּפְרָדִים, וְאֵינִי רוֹאֶה אֶת הַיִּתְרוֹן לְשַׁלַּח לְלַמֵּד בְּחֶדֶר אֲשַׁכְנִזִי, הַעֲקֵר שְׁיִהְיֶה חֶדֶר חֲרָדִי.

וְאוֹדוֹת שְׁאֵת עוֹזְרָת לְבַשֵּׁל לְתַלְמִידֵי הַיְשִׁיבָה, תְּדַעֵי שְׁזֶה בְּכָלֵל צְדָקָה וּגְמִילוֹת חֲסִדִים, אֲשֶׁר מְעַלְתָּם יְדוּעָה מְדַבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, וְעַל-כֵּן רְאֵי לְהַתְמִיד בְּזֶה, וּבְשִׁכַר הַמְצוּהַ הַגְּדוּלָה הַזֶּה

אָשֶׁר ה' תרסט בְּנַחֵל עא

יִשְׁתַּנֶּה כָּל הַמַּצֵּב אֲצִלְכֶם, וַיִּתְרַחֵב לְכֶם בְּפִרְנֶסָה וַיְהִיֶה לְכֶם שְׁלוֹם.

הַמְּבָרֵךְ אֶתְכֶם...

הַכֶּפֶל הַדָּבָר, שֶׁלֹּא תִמְכְּרוּ שׁוֹם דְּבַר מִהַבֵּית, וְגַם לֹא לַגִּדּוֹל
וְלֵאמֹץ אַחֲרֵים בְּשָׂבִיל פִּרְנֶסָה, רַק לְשֹׁמֵר עַל בְּרִיאֹת גּוֹפֶךְ, וּבַעֲלֵךְ,
אִם יִרְצֶה ה', יָבִיא פִּרְנֶסָה, אִם יִצִּית אוֹתִי בַּמִּכְתָּב שֶׁאֲנִי שׁוֹלַח לוֹ
עַכְשָׁיו.

ה' תרסט.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עָרַב שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיִּקְהַל, כ"א בְּאָדָר, יוֹמָא
דְּהַלּוּלָא דְרַבְּנּוּ אִישׁ הָאֱלֵקִים, רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ מְלִיז'עֵנְסֶק זי"ע, ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאבְרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֵת מִכְתְּבֶיךָ לְנִכּוֹן אֲנִי מְקַבֵּל בְּקִבְיָעוֹת, וּמְאֹד מְאֹד אֶתָּה מַחֲיָה
וּמְחִזֵּק אוֹתִי, שֶׁאֲנִי זֹכֶה לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ, כֵּן יַעֲזֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ
שֶׁתַּעֲזָרְנִי עִם תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת, לְבַקֵּשׁ תְּמִיד בְּעַדִּי, שֶׁאֲצַלִּיחַ דְּרָכֵי
לְהַכְנִיס אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנּוּ ז"ל בְּעוֹלָם.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! זְכַנִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לְהִיּוֹת עִם שְׁנֵי בְּנֵי עַל צִיּוֹן
הַמְצִינָת, קֹדֶשׁ הַקִּדְשִׁים שֶׁל רַבְּנּוּ ז"ל בְּעִיר אוּמָן, וְהַרְבֵּה בְּקִשְׁתִּי
בְּעַבּוּרֶךָ שֶׁתַּצְלִיחַ תְּמִיד.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שֹׁמֵחַ שֶׁאֶתָּה עוֹסֵק בְּקִרּוּב רַחוּקִים, לְגִלּוֹת
וּלְפָרֶסֶם לָהֶם אֵת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. מָה אִמְר לָךְ, אֵינִן לְמַעַלָּה מְזֵה,
וְאֶתָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת חֲזָק בְּזֵה מְאֹד מְאֹד, כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים,
בְּדוֹרוֹת אֱלוֹ נִתְקַיְמָה בְּמֵלֶא מוֹכֵן הַמְּלָה נְבוֹאָת רַבְּנּוּ ז"ל, שֶׁכָּל
הָעוֹלָם יִתְמַלֵּא עִם כְּפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת, עַד שֶׁגַּם בֵּין אֲנָשִׁים כְּשֵׁרִים
יִכְנָסוּ סִפְקוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן וְכוּ'. וְעַל־כֵּן אֲשַׁרִּי וְאֲשַׁרִּי מִי שְׁזוֹכֶה

עב אָשׁר ה' תרע בנחל

לגלות ולפרסם בעתים הללו את האמונה הקדושה בו יתברך וקיום מצוות מעשיות דיקא.

העקר אל תפל בדעתך כלל, כי אנחנו שלוחים מרבנו ו"ל, והפל הולך על דעת המשלח, וכבר ידוע פתגם רבנו ו"ל שאמר, שיידברו עם אנשים ביראת שמים, ולא לגלות מאין באים הדבורים, כי מה אכפת לי, שאחד יברך ברכת-המזון רציני, ולא ידע מאין זה בא, והבן למעשה להתנהג כן גם עם אברכי הפולל.

העקר ראה ללמד את התורה "היכל-הקדש" בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נ"ט, ולומר עליה התפלה מלקוטי-תפלות, ושם מגלה לנו רבנו ו"ל, איך מקרבים בני אדם אליו יתברך, וממה צריך המקרב להשמר, ומה עליו לעשות, עין שם.

מחמת טרדות השבת אקצר. ופה תקבל שני חלקי "אשר בנחל" חדשים.

הדורש שלומך...

ר' אברהם בר' נחמן ו"ל ה"ה רגיל לומר בארץ ישראל: "דער רבי איז דא און דארט" (הינו רבנו ו"ל נמצא כאן ובאומן).

ה' תרע.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ויקהל, כ"ב באדר א' ה'תשד"ם.

שלום רב להאברהם היקר לי מאוד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי כמה פעמים, אך מאחר שאני רואה שאינך מציית, על-כן חדלתי מלענות לך. ואמרתי לנסות לכתב לך עוד פעם אחת אולי יועיל, ואם לא, אזי גבה טורא בינן, ואין לי עסק עמך וכו'.

אֲשֶׁר ה' תרע בַּנְחַל עג

בַּחֲסִדוֹ יִתְבַּרַךְ הַיִּיְתִי עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל, וְהִרְבֵּה בְקִשְׁתִּי
בְּעִבּוּרְכֶם, יַעֲזֹר הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, שְׁתִּקְבְּלֵנָה הַתְּפִלוֹת לְרַחֲמִים וּלְרַצּוֹן.

תַּדַּע לָךְ, כִּי כָל הַצָּרוֹת שְׁאַתָּה סוֹבֵל בְּחֲסִרוֹן פְּרִיָּסָה, וְגַם
נִשְׁקַעְתָּ בְּחוֹבוֹת, הוּא רַק מִפְּנֵי שְׁאִינְךָ מְכַבֵּד אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְאַתָּה
מִתְנַהֵג עִמָּה בְּצוּרָה בְּרוּטָלִית עַד מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלּוּן, אֲשֶׁר מִתְאַיִם
רַק לְעַרְכִּי אוֹ לְסִתָּם עָרַל, אֲשֶׁר בְּשֵׁר חֲמוּרִים בְּשָׂרָם (יחזקאל כג, כ).
אִינִי יוֹדֵעַ אִיךָ אֵינְךָ מִתְבַּיֵּשׁ בְּעִצְמְךָ עַל רַע מַעֲשֶׂיךָ וְכו'.

עֲלֶיךָ לְדַעַת כִּי עַל הַכֹּל הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ מוֹחֵל, אַךְ לֹא עַל צַעַר
שְׂמֻצְעָרִים אֶת אֲשֶׁתּוֹ, וּמְכַל שְׂפֵן כְּשִׁגוֹרִם שֶׁהִיא תְּבַכָּה, עַל חֲטָא זֶה
לֹא יֵאבֶה ה' סֶלַח כָּלֵל. וְחֲכַמִּינוּ הַקְּדוּשִׁים הַקְּפִידוּ עַל זֶה מְאֹד מְאֹד,
וְאָמְרוּ (בְּכֹא מְצִיעָא נט.): לְעוֹלָם יִהְיֶה אָדָם זֹהִיר בְּאוֹנָאֵת אֲשֶׁתּוֹ,
שְׂמִתוּךָ שְׂדֵמְעָתָה מְצוּיָה אוֹנָאֵתָה קְרוּבָה, עֵינֵי שָׁם; וְרַבְּנוּ ו'ל הַקְּפִיד
עַל כָּךְ מְאֹד מְאֹד (עֵינֵי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רסד). וְעַל-כֵּן מִי שְׂרוּצָה
לְהַקְרִיא עַל שֵׁם רַבְּנוּ ו'ל, עֲלִיו לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ו'ל בְּכֹל, וְלֹא רַק
בְּמָה שְׂקַל לוֹ... אוֹ בְּמָה שְׂמִתָּאִים לוֹ...

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אִם לֹא תִשְׁתַּנֵּה בְּהִנְהַגְתְּךָ עִם אֲשֶׁתְּךָ, מְרָה
תִּהְיֶה לָּךְ בְּאַחֲרוֹנָה, אֵל תִּהְיֶה חֲכָם בְּעֵינֶיךָ, שְׂכַבְרָ קְנִיַת אֶת אֲשֶׁתְּךָ...
הִיא יְכוּלָה לְכַרַח לָךְ עִם שְׂגֵי הַיְלָדִים, וְתִשְׁאַר לְבַד עִם הַד' קִירוֹת
שְׂבִיבִית... תִּאֲמִין לִי, כִּי מְאֹד מְאֹד כּוֹאֵב לִי בְּכִיוֹת אֲשֶׁתְּךָ, וְאַתָּה רַק
מְצַעַר אוֹתִי עַד מְאֹד בְּזָה, וְאִנִּי עוֹמֵד וּמִתְפַּלֵּא — מֵאִין לָךְ כָּל אֱלוֹ
הַהִנְהַגוֹת הַהַפּוּכוֹת: לְשֹׁכֵב בְּמִטָּה עַד מְאַחַר כְּמוֹ נְבִלָה, וְלִקּוּם אַחַר
הַצְּהָרִים, וְלַעֲבֹד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע וְתַפְלָה וְכו', וְכו',
וּמָה רוּצָה מִמֶּךָ אֲשֶׁתְּךָ? שְׂתַקּוּם לְזִמְן תַּפְלָה וְתַתְּפַלֵּל בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת
וְכו', וּמָה אַתָּה עוֹשֶׂה שְׁאַתָּה עוֹמֵד וּמְצַעַר אוֹתָהּ וְכו'. עֲלֶיךָ לְדַעַת,
כִּי אִם הַיִּיְתִי בְּמַחֲצִיתִי, הַיִּיְתִי זוֹרֵק וּמְגַרֵּשׁ אוֹתְךָ, כִּי בַּחֲסִדוֹ יִתְבַּרַךְ
אֲצַלְנוּ אֵינן הַנְּהַגוֹת כְּאֱלוֹ וְכו', וְהִיִּסוּד אֲצַלְנוּ הוּא שְׁלוֹם-בֵּית, וְלִכְבֵּד
אֶת אֲשֶׁתּוֹ וְלֶאֱהֹב אוֹתָהּ, כְּמֵאֲמָרָם ו'ל (יְבָמוֹת סב.): הָאוֹהֵב אֶת
אֲשֶׁתּוֹ כְּגוּפוֹ, וְהִמְכַבְּדָהּ יוֹתֵר מְגוּפוֹ, עֲלִיו הַכְּתוּב אוֹמֵר (אִיּוֹב ה, כד):
"וַיִּדְעַתָּה כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶיךָ", עֵינֵי שָׁם.

ובכלל איני יודע איך אתה קורא את עצמך על שם רבנו ז"ל, בה בשעה שאתה עובר רצונו. על-כן עצתי, ראה לשנות דרכיך, ותתחיל לכבד את אשתך, וכל מה שתכבדה יותר, כמו-כן ישפע עליך שפע בפרנסה, ותזכה לצאת מחובותיך ויתרחב לך.

מאד מאד אני מבקש אותך אישית, שתראה לשנות דרכיך, כי הנה יום והנה לילה והכל כצל פורח, ועל-כן מה שייכולים לחטף בזה העולם, איזה טוב אמתי ונצחי בכל יום ויום, צריכים להזדרז ולחטף אילו דבורים אלו יתברך. ועל-כן ראה להרגיל את עצמך לדבר בכל יום ויום לפניו יתברך, ותספור לו בפרטיות את כל מה שעובר עליך, כמו שמדברים עם חבר טוב. עליך לדעת, כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ל'): השגת אלקות אי אפשר להשיג, כי אם על-ידי צמצומים רבים וכו'. ואמרו על זה אנשי שלומנו הקדושים: הינו כדי לזכות להגיע אל השגות אלקות, צריך שיעברו עליו צמצומים וצרות רבים, ואשרי מי שמחזיק את עצמו ועומד על עמדו, ואינו חוזר לאחוריו.

כשהייתי בארץ ישראל יעצתי לך, שתלך לאסוף צדקה כל היום וכל הלילה, וחצי תקח בעבור פרנסתך וחובותיך, וחצי תמסר בידי בעבור צדקת רבנו ז"ל. ואם היית מצית אותי, הייתה נכנסת בידך ברכה, והיית רואה נפלאות, ומחמת שאתה חכם וכו', על-פל-פנים ראה להתחיל לצית מעכשו, ואז תראה נפלאות.

הדורש שלומך...

ראה לכבד את אשתך מאד מאד ולעזר לה בכל מיני אפנים, כי היא עכשו בהריון, וקשה לה מאד מאד. אל תהיה רגיש כל-כך על כל דבר שבא בדרךך כלל מקטנות המחין והדעת, ושיך לילדים קטנים ולא למבגרים, אקנה להשם יתברך שתצית אותי.

ראה לכתב לי תכף-ומיד מכתב על כל הנ"ל, אם תקים הנ"ל.

הנ"ל.

ה' תרעא.

בעזרת השם ותברך, מוצאי שבת קדש לסדר ויקהל, כ"ב באדר א' ה'תשר"ם.

שלום רב, לידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד לשמע את הטוב ממך, בן יעזרני השם ותברך לשמע ממך תמיד רק טוב.

מוהרנ"ת ז"ל אמר, אשר אין שום דבר שלא אמר לנו רבנו ז"ל מה לעשות אחר הסתלקותו, ואם יעינו וישימו היטב את הלב אל דבריו הקדושים, אז ימצאו הכל ברור ונכון (עין מי מוהרנ"ת, חלק א', דף מה:); ועל-כן ראה להתמיד בספרי רבנו ז"ל ב"לקוטי-מוהר"ן" וב"ספורי-מעשיות" וב"ספר-המדות" ובהשיחות שלו שב"חיי-מוהר"ן" וב"שיחות-הר"ן", ושם תמצא נפלאות.

עליך להתחזק מאד מאד באמונה פשוטה, ולידע כי הכל אלקות גמור הוא, כי אין שום מציאות בלעדיו ותברך כלל. ועל-כן אל ירע לך מכל מה שעובר עליך, רק ראה להשלים עם המצב שאתה נמצא בו כעת, ואז תראה שכל אלו הדברים, שהיו נדמים לך למונעים ולצרות וכו' — כלם רק ישועות ועזר גדול בעבורך, כי השם ותברך אב הרחמן, ורוצה רק להיטיב לאדם, ומי שיש לו שכל ודעת, הוא חותר אף ורק אחר הטוב שיש בכל דבר, ואז מוצא את הטוב הגנוז, כי בכל דבר — שם גנוזה טובה גדולה, אף צריכים לחפש ולבקש ולהתבונן הרבה אחריה, ומי שאין לו שכל ודעת, הכל חשוף לו, ורואה ומרגיש רק רע כל היום, ומרים לו החיים עד מאד וכו'.

ועל-כן אהובי, אחי היקר, אל תהיה בטלן! וראה להמשיך את עצמו תמיד אחריו ותברך, ותשמח את עצמך, שאתה זוכה לידע מרבי אמת כזה, ותהיה רגיל לדבר עמו ותברך בכל יום ויום אפלו

מַעַט דְּמַעַט, וְזֶה יִכְנִיֵס בְּלִבָּךְ תִּקְוָה גְּדוֹלָה, וְיִמְשִׁיךְ לָךְ אֲשֶׁר וְעֲשֶׂה רִיחֵנִי וְגִשְׁמִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תֵּרַעֵב.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, מוֹצְאֵי שְׁבֵת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְיִקְהַל, כ"ב בְּאֶדֶר א' ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִיְמֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְגַצַּח נְצִיחִים.

זַכְּנֵי הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ לְהִיּוֹת עִם שְׁנֵי בְּנֵי שְׁיָחִיו עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וְהַרְבֵּה בְּקִשְׁתֵּי בְּעִבּוּרָךְ, שְׁתִּזְכֶּה לְרַב נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיךָ, וְתִזְכֶּה יַחַד עִם זִוְגָתְךָ לְהוֹלִיכֶם אֶל הַחֲפָה בְּכַרְיָאוֹת הַשְּׁלָמָה, אָמֵן בֵּן יְהִי רַצוֹן.

נָא וְנָא לֹא לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמָךְ אֶל הַצַּעַר כָּלֵל, רַק הַרְגֵּל אֶת עֲצָמָךְ לְהִתְמַיֵד בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּסִפְרֵי־הַמִּדּוֹת, כִּי הַסֵּפֶר הַזֶּה הוּא שְׁלֶחֶן עֲרוּף שֶׁל מִדּוֹת, וְכָל פְּסָקָא הִיא הַלְכָה פְּסוּקָה, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁיִתְמַיֵד בּוֹ! כִּי רַבְּנוּ ו"ל מְאֹד מְאֹד בְּקִשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁנֵהֲיָהּ רַגְלִים בְּסִפְרָ זֶה, וְגַם אָמַר שְׁסֹפֵר זֶה עֲשֵׂה אוֹתוֹ לִיהוּדֵי.

תִּדְעַ, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! כְּשֶׁאֲדַם הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ שֶׁל חֶסֶד וְרַחֲמִים, כְּמוֹ־כֵן מִתְנַהֲגִים עִמּוֹ מְלַמְעֵלָה. וְעַל־כֵּן רָאָה לְהַמְשִׁיךְ דְּרָכֶיךָ שְׁאֵתָהּ מִתְנַהֵג זֶה יָמִים וְשָׁנִים לְעֲשׂוֹת צְדָקָה וְחֶסֶד וְלִרְחֹם עַל הַבְּרִיּוֹת, וּבּוֹדָאֵי בְּשֹׁכֵר זֶה תִּבְאֵ גַם עַל שְׂכָרְךָ.

רָאָה לְעִזּוֹר לְשְׁנֵי הָאֲבָרְכִים הַיָּקָרִים, עוֹבְדֵי ה' הָאֲמִתִּיִּים, תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים אֲמִתִּיִּים וְיִרְאֵי ה' אֲמִתִּיִּים, הֲלֹא הֵם: ר' ... גְּרוֹ יְאִיר, ר' ... גְּרוֹ יְאִיר, וּבְכַפְרִטִיּוֹת לְסַפֵּק לָהֶם לְצָרְכֵי שְׁבֵת, וּבְזִכּוֹת זֶה תִּזְכֶּה שֶׁהַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ יִהְיֶה בְּעִזְרוֹךְ, לִילֵךְ תְּמִיד מְעֵלָה מְעֵלָה בְּעִבּוֹדַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן פו):

אָשֶׁר ה' תרעג בְּנַחֵל עז

בְּשִׁנּוֹתַי צְדָקָה לְאָדָם עַל שַׁבֵּת, בְּפִרְטוּיֹת לְהַגִּי בְּרָכִי דְרַבְּנָן דְּשָׁלְהִי, אֲזִי זֹכָה שְׂיִתְפָּרְדּוּ מִמֶּנּוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אָוֶן, וְיִזְכָּה שְׂיֵאִיר לוֹ תָּמִיד, עַיִן שָׁם. וְאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל: צְדָקָה מִגֵּן עַל וְרַעוּ שֶׁל אָדָם (סְפָר־הַמִּדּוֹת, אוֹת צְדָקָה, סִימָן נא); מִי שֶׁעוֹשֶׂה חֶסֶד עִם אוֹהֲבֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה מִתְקַן פָּגַם הַבְּרִית (שָׁם, סִימָן נד); שְׁמָא תֵּאמַר, כָּל הַבָּא לְקַפֵּץ וְלִתֵּן צְדָקָה, מִסְפִּיקִין בְּיָדוֹ וּמְמַצִּיאִין לוֹ אֲנָשִׁים מְהַגְנִים, תִּלְמוּד לֹא מֵר: "מֵה יִקָּר", צָרִיף לְטַרַח וְלָרֶדֶף אַחֲרֵיהֶם, לְפִי שְׂאִינָם מְצוּיִים לְזָכוֹת עִם מְהַגְנִים (שָׁם, סִימָן סד).

רֵאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמָךְ לְהַשְׂאֵר אֵיתָן אֲצֶל רַבֵּנוּ ו"ל, וְכֹל מֵה שְׁשִׁמְחִים עִמּוֹ וּמִשְׁתַּוְּקָקִים אַחֲרָיו, הִנֵּה הוּא בָּא. וְתֵן צְדָקָה לְשִׁגִי הַאֲבָרְכִים הַנ"ל עַל צְרָכֵי שַׁבֵּת, אֲזִי תִזְכָּה אֶתָּה וְזוֹנְתָךְ תִּחְיֶה, לְרוֹת רַב נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיךְ, וְלֵהֲשִׂיאָם לְמִזְל טוֹב.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וּמְבָרְכֶךָ בְּבִרְכַּת אוֹהֵב נְאֻמָּן.

ה' תרעג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי שַׁבֵּת-קִדְשׁ לְסִדֵּר וַיִּקְהַל, כ"ב בְּאֶדֶר א' ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב.

אֶת מִכְתָּבֶיךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי כְּכֹר כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים, אִף מְרַב טְרִדוֹתִי, קִשָּׁה לִי לְעִנּוֹת תִּכְף-וּמִיָּד.

וְאִף שֶׁכָּל הָעֵנָיִן מַעֲיֵק לָךְ עַד מְאֹד, אִף מֵה אֶעֱשֶׂה, כִּי אֵין לִי פְּנָאֵי כְּרַגַע, וְאֵנִי מְכַרַח לְשִׁמְעַע אֶת כָּל הַבָּא אֵלַי, אֶת שְׂבָרוֹן לְבוֹ, צַעֲרוֹ וּמְכַאוֹבִיו, יִרְחַם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּכֹר עַל עִמּוֹ וְיִרְחִיב לָהֶם, וְיוֹצִיאֵנוּ מֵהַגְּלוּת הַמְּרָה הַזֹּאת, וְנִזְכָּה לְחִזּוֹר לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּבִיאַת מְשִׁיחַ צְדִקְנוֹ, וְיִבְנֶה בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ, וְשֵׁם נֶעֱבַד אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּשִׁמְחָה וּבְשִׁשׁוֹן.

עַל-כֵּן רְאֵי לְסַלַח לִי שְׁנֵתְעַכְבָּה הַתְּשׁוּבָה עַד עַכְשָׁיו, כִּי לֹא בְּמִרְדּוֹ וּבְמַעַל עֲשִׂיתִי זֹאת, רַק הַטְּרִדוֹת שֶׁבְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּעֶסֶק

עַח אֲשֶׁר ה' תַּרְעַג בְּנַחַל

הַרְבִּים, שְׁעוּמָדִים עָלַי אֲנָשִׁים מִהַבְּקָר וְעַד הָעֶרֶב, זֶה אֲשֶׁר מַעֲכָבֵנִי.

רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמָי בְּכֹל מָה שְׁאַתּוֹ יְכוּלָהּ, כִּי אֵין זֹו עֲצָה לְהַשְׁבֵּר מִכָּל דְּבָר וְכוּ', הֵן אָמַת שְׁכָל הַמַּצָּב וְהַמְתַּח הַשְּׂרוּי בְּבִיתְכֶם, יֵשׁ דֵּי בְּזָה לְשִׁבֵר אֶפְלוּ אֲבָן וְכוּ'. אָבֵל עָלֶיךָ לְזָכֹר, שֵׁישׁ לָנוּ רַבִּי גָדוֹל מְאֹד מְאֹד שְׂיָכוֹל לְתַקֵּן הַכֹּל, אִם רַק גִּלְיָהּ בְּדַרְכֵי שְׁגָלָה לָנוּ, הֵינּוּ לְהִיּוֹת רְגִיל לְפָרֵשׁ שִׂיחַתָּנוּ אֵלָיו יְתַבְּרָהּ, וְלִדְבַר הַרְבֵּה עֲמוּ בְלִשׁוֹן וּבִשְׂפָה הַשְּׂגוּרָה בְּפִינוּ, וּנְסַפֵּר לְפָנָיו יְתַבְּרָה אֶת הַכֹּל, כְּמוֹ שְׂמַדְבָּרִים וּמְסַפְרִים לְפָנָי חֵבֵר טוֹב, לְפָנָי אָבָא וְאִמָּא, אֵין לְשַׁעַר וְאֵין לְסַפֵּר מָה שְׁנַעֲשָׂה מִכָּל זֶה לְמַעְלָה.

וְעַל-כֵּן רְאֵי מְאֹד מְאֹד לְהִזְדַּרֵּז בְּדַבָּר זֶה, וּבִשְׂעָה שְׁבַעֲלֶיךָ אֵינוּ בְּבִית, רְאֵי לְבָכוֹת אֵלָיו יְתַבְּרָהּ וּלְסַפֵּר לְפָנָיו אֶת כָּל הַמַּצָּב, וּבִקְשֵׁי רַחֲמִים רַק מִלְּפָנָיו יְתַבְּרָה שִׂישְׁתָּנָה כָּל הַמַּצָּב, אָבֵל נָא וְנָא לֹא לְדַבָּר מְזָה עִם בְּעַלְיָהּ, כִּי הַבְּכִיּוֹת וְהַדְּבוּרִים לֹא יוֹעִילוּ כָּלֵל, יוֹתֵר טוֹב לְבָכוֹת וְלִדְבַר עֲמוּ יְתַבְּרָהּ, אֲשֶׁר בְּוִדְאֵי יוֹעִיל לְשָׁנוֹת כָּל הַמַּצָּב לְטוֹבָה.

מְאֹד מְאֹד אָנִי מְבַקֵּשׁ מִמֶּךָ, שְׁתֹּאכְלֵי בְּשָׂר בְּכֹל יוֹם וְיוֹם, וּמִכָּל שְׂכָן לַתֵּן לְהִילָדִים, וְתֹאמְרֵי לְבַעֲלֶיךָ כִּי אָנִי צוֹיִתִּי דְבָר זֶה, וְאֵל יִקְמָץ מִמֶּךָ כָּלֵל, וְתִרְאֵי לְנוּחַ הַרְבֵּה מְאֹד בַּמַּטָּה, וְהַשֵּׁם יְתַבְּרָה הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל — יִשְׁמַע תְּפִלַּתָּנוּ, וְיִמְשִׁיךְ לָכֶם הַרְחֻבָה, וְתִזְכֵּי לְעַבֵּר אֶת הַהֲרִיזוֹן בְּנִקְלָה.

הַמְּבָרָךְ...

רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר: "אֵיךְ הָאֵב שׁוֹיֵן מִיַּנֵּעַ אוֹיְגָן אוֹיִסְגָּעֻקוֹקֻט אוֹיְף אֵיטְלִיכֵן פּוֹן אֵיִיךְ" [שְׂמַתִּי עֵינַי עַל כָּל אֶחָד מִכֶּם], וְעַל-כֵּן צָרִיךְ לְדַעַת, כִּי כָּל מִי שְׂקוֹרָא עֲצָמוּ עַל שֵׁם רַבֵּנוּ ז"ל וְאוּחִזּוּ עֲצָמוּ לְתַלְמִיד, כְּבָר הָיָה לְפָנָי מְרָאָה עֵינַי רַבֵּנוּ ז"ל, וְצָרִיכִים לְכַבְּדוֹ.

אָשֶׁר ה' תעדר בְּנַחֵל עט
ה' תרעד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי שְׁבֵת־קִדְשׁ לְסֵדֶר וַיִּקְהַל, כ"ב בְּאֶדְרָא א' ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִיָּמֵי הַנַּחֵל נוֹבַע מְקוֹר
חֲקֻמָּה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.
אֵת מַכְתְּבֶיךָ לְנִכּוֹן אָנִי מְקַבֵּל בְּכֹל פַּעַם בְּאַרְיִכוֹת גְּדוּלָּה.

לְדַעֲתִי, יוֹתֵר טוֹב לְהֶאֱרִיךְ הַרְבֵּה בְּדַבּוּרִים עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְסַפֵּר
לְפָנָיו אֵת כָּל לְבוֹ, כָּל מַה שְּׁמַעִיק לְךָ, כִּי לְדַעֲתִי, אֵין מִי שְׁיִבִין
אוֹתָךְ, רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ, שֶׁהוּא אָב הַרְחֻמָּן וְעוֹנֵה לְקוֹרְאָיו.
עַל-כֵּן רָאָה בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם בְּקַבִּיעוֹת לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו
הַכֹּל, וּבִנְדָאֵי תַרְאָה יְשׁוּעָה — אִם תַּתְּמִיד בְּדַבֵּר זֶה, אָשֶׁר כָּל דְּבוּר
וְדַבּוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה רֶשֶׁם גְּדוֹל לְמַעֲלָה, וְנַעֲשֶׂה כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ
כָּל מִיָּנִי הַשְּׁפָעוֹת וּבְרָכוֹת וַיְשׁוּעוֹת.

נָא וְנָא רָאָה לְהִיּוֹת מְעַבִּיר עַל מַדוּתֶיךָ, וְרָאָה לְחַפֵּשׂ תְּמִיד רַק
אֲחֵר הַשְּׁלוֹם, אֵל תִּסְתַּפֵּל עַל הַחֲסוּרוֹנוֹת שְׁיִשׁ בְּאַשְׁתְּךָ וְכוּ', תַּתְּחִיל
לְהַסְתַּפֵּל בְּמַעֲלוֹת שְׁיִשׁ בָּהּ וְכוּ', הֲלֹא יִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה, בְּנְדָאֵי
נִמְצְאָת בָּהּ עַל-כָּל-פָּנִים אֵיזוֹ מַעֲלָה אַחַת לְכָל הַפְּחוֹת וְכוּ'.

זְכַנּוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל עִם שְׁנֵי בְּנֵי שְׁיִחְיוּ,
וְהַרְבֵּה הַתְּפִלָּתִי בְּעַבּוּר שְׁנֵיכֶם, שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם-בֵּית בִּינֵיכֶם, עַל-כֵּן
רָאָה שְׁמַצְדֶּךָ תִּקְבַּל תְּפִלָּתִי לְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן.

מַה טוֹב וּמַה נְּעִים אִם תַּרְגִּיל אֵת עֶצְמְךָ לֹאמַר בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם
ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, אָשֶׁר הִיא סִגְלָה גְּדוּלָּה לְהַנְשָׁמָה, כִּי כִּפִּי
הַנִּרְאָה שְׁאֵתָה הִיִּיתָ כְּבָר פַּעַם בְּזֶה הָעוֹלָם, וּכְפִי רַבּוּי הַצָּרוֹת
וְהַמְרִירוֹת שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּחַיֶּיךָ, עָלֶיךָ לְתַקֵּן מַשֶּׁהוּ וְכוּ', וְגַם לְסַבֵּל
בְּעַבּוּר מַשֶּׁהוּ וְכוּ'. עַל-כֵּן לְדַעֲתִי, הַרְגֵּל עֶצְמְךָ בְּאַמִּירַת ח"י פְּרָקִים
מְשֻׁנִּיּוֹת בְּכֹל יוֹם, וּבִנְדָאֵי יִתְקַן הַכֹּל עַל גְּכוּן, וְסוּף הַכְּבוֹד לְבֹא,
שְׁתַּזְכֶּה לְהַכְּלִל בְּמִלְךָ הַכְּבוֹד, וַיִּמְשֶׁךְ עָלֶיךָ רַק שְׁפַע חַיִּים וְאַרְיִכוֹת
יָמִים וּשְׁמָחוֹת וְנַחַת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' תערה.

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת-קדש לסדר ויקהל, כ"ב באדר א' ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לַיְדֵיךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי, וְגַם אֶת כֶּסֶף הַפְּדִיּוֹן.

חֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, זְכִיתִי לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּעִיר אוֹמֵן לְפָנָי שְׁבוּעִים, וְהִרְבֵּה בְקִשְׁתִּי בְעַבְדוֹךָ וּבְעַבּוֹר בְּגִי בִיתְךָ וְהִילָדִים, יְעוֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁתֵּצֵא מֵהַכַּח אֶל הַפַּעַל כָּל תְּפִלָּתִי וּבְקִשְׁתִּי עֲלֵיכֶם לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה, לְשִׁשׁוֹן וּלְשִׁמְחָה, לִישׁוּעָה וּלְנַחֲמָה תָּמִיד.

אָחִי, אָחִי הַיְקָר! תִּדַע כִּי רַבְּנוּ ז"ל הוּא אֶצְלָנוּ, וּכְשִׁיּוֹדְעִין וּמְאֲמִינִים זֹאת, אֲזוּ זוֹכִים שֶׁנִּפְתָּחִים הָעֵינַיִם שְׁלָנוּ לְהִסְתַּפֵּל הֵיטֵב הֵיטֵב עַל עֲצָמָנוּ, הֵיכֵן אָנוּ בְּעוֹלָם, וּמָה נַעֲשֶׂה עִמָּנוּ, וּבְאִיזָה מַצָּב אָנוּ נִמְצָאִים (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סז); וְעַל-כֵּן זֶה בְּעֲצָמוֹ הַסִּימָן הָאֲמִתִּי אִם רַבְּנוּ ז"ל אֶצְלָנוּ — אִם אָנוּ מְסִתְּפָלִים וּמִתְבּוֹנְנִים תָּמִיד עַל עֲצָמָנוּ, הֵיכֵן אָנוּ בְּעוֹלָם וּמָה קוֹרָה אֲתָנוּ.

חֲמִדַּת לְבָבִי! הַרְגַּל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר תָּמִיד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲפִלּוּ מְעַט דְּמַעַט בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּקַבִּיעוֹת, וְאֲזוּ תִרְאֶה נִפְלְאוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' תרעו.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ויקהל, כ"ב באדר א' ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבָרְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ עִם הַמַּעוֹת לְפְדִיּוֹן נָפֵשׁ — לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

אָשׁוּר ה' תרעו בְּנַחֵל פּא

נא וְנָא אל תתִּיאָשׁוּ כָּלֵל, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, עֲלִיכֶם לִידַע כִּי מִפְתַּח שֶׁל בָּנִים מִנַּח רַק בְּיַדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וְלֹא אֲצִל הַרוּפָאִים, וְעַל-כֵּן אֵל תִּנְיָחוּ אֶת הָעֲצָבוֹן בְּכֶם, מֵהַשְּׁהוּרָפָאִים יֵאָשׁוּ אֲתֹכֶם, אֲדוּרְבָה, לְדַעְתִּי זֶה לְבַד יִשׁוּעַתְּכֶם, כִּי כֹף הֵייתֶם מִמְּשִׁיכִים לְרוּץ מְרוּפָא לְרוּפָא אוּלַי יֵשׁ תִּקְוָה, וּמֵאַחַר שֶׁהֵם הִחְלִיטוּ שְׂאִין לְכֶם שׁוּם תִּקְוָה, חֵס וְשָׁלוֹם, לְדַעְתִּי זֶה עֲקָר יִשׁוּעַתְּכֶם, כִּי עֲכָשׁוּ תִפְנּוּ רַק אֵלֵינוּ יִתְבָּרֵךְ וְאֵל הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים.

הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עֶזֶר לִי, וְזָכִיתִי לִהְיוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהִרְבָּה בְּקִשְׁתִּי בְּעִבּוּרְכֶם, יְהִי רְצוֹן שֶׁתִּקְבַּל תְּפִלַּתִּי לְרַחֲמִים וּלְרְצוֹן, וְתִפְקְדוּ בְּפִקְדַת יִשׁוּעָה מִשְׁמֵי קָדָם, בְּבִגְדֵי חַיִּי וּמְזוּגֵי, אָמֵן.

רְצִיתִי לְנִסֵּעַ מְעִיר אוּמָן אֶל עִיר בְּרֶסֶלֶב, אָף לֹא אֶסְתַּיַּע מִלְתָּא מִפְּנֵי כְּמָה סְבוּת שֶׁסָּבַב מְסוּבָב כָּל הַסְּבוּת, הַנְּסִיעָה מְעִיר אוּמָן לְעִיר בְּרֶסֶלֶב הֵיטָה בְּעֶרְךָ מֵאָה קִילוֹמֶטֶר, וְהִדְרָךְ הִיא כֹּף: אוּמָן, טֵעֶפְלִיק, קוּבְלִיטְש, הֵיִסִין, לֵאדִיז'יִן, בְּרֶסֶלֶב, וְזֶה אוּרֶךְ בְּעֶרְךָ כְּשֶׁלֶשׁ שְׁעוֹת, כִּי הִדְרָךְ אֵינָה מְתַקְנֶת הֵיטֵב, כִּי אֵינּוּ כְּבִישׁ רְאִשִׁי, רַק דְּרָךְ הָעִירוֹת הָאֵלוּ, הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וְנִכְנִי עוֹד לִהְיוֹת בְּעִיר בְּרֶסֶלֶב עַל צִיּוֹן מוֹהֲרֵנִי"ת ז"ל.

נא וְנָא לֹא לְהִטְעוֹת אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל, רַק לְהִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם עֲמוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה פּוֹתַח אֶת הָעֵינַיִם לְהִסְתַּפֵּל עַל עֲצָמוֹ הֵיכָן הוּא בְּעוֹלָם.

עֲלִיד לְדַעַת כְּשֶׁאִין אָדָם יוֹדַע הֵיכָן הוּא וְאֵיךְ אוֹחֵז בְּמִדּוּתוֹ וְכוּ', אָדָם זֶה הוּא רְקוּב (פֶּאֶרְפוּיִלְט דוּרְךְ אוּן דוּרְךְ), כִּי מִטְעָה אֶת עֲצָמוֹ. וְרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד, שְׁלַבֵּל גִּטְעָה אֶת עֲצָמֵנוּ כָּלֵל, וְאָמַר: אֶת זֶה תִּקְבְּלוּ מֵאַתִּי, שְׁלַבֵּל תִּנְיָחוּ אֶת עֲצָמְכֶם לְהִטְעוֹת, שְׁלֹא יִטְעָה אֲתֹכֶם הָעוֹלָם (עֵיִן שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נא). ר' גַּחְמָן טוֹלֵטְשִׁינְעֶר ז"ל הִתְבַּטָּא פְּעַם: לָמָּה זָכִיתִי לְקַבֵּל מִמוֹהֲרֵנִי"ת ז"ל יוֹתֵר מִכָּלֵם? כִּי כָּל הַתְּלַמִּידִים בָּאוּ רַק בְּאַמִּירַת הַתּוֹרָה, אָבֵל אֲנִי יִשְׁבְּתִי אֲצִלוּ בְּקִבְיעוֹת, וְהֵייתִי אִתּוֹ וְעֲמוֹ אֲפִלוּ בְּהַמְצָכִים שֶׁל

פב אָשׁר ה' תרעז בנחל

הקטנות וכו', ועל-כן חטפתי ממנו דבורים כאלו, ששום בריה לא תפסה.

הדורש שלומך...

ה' תרעז.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ויקהל, כ"ב באדר א' ה'תשד"ם.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבכי לטוב כל הימים, שותה מימי נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד לחדש את עצמך תמיד, וזה יכניס בך רפואה גם בגשמיות, ומכל שכן ברוחניות, כי העקר הוא התחדשות, לחדש עצמו בכל יום ויום, ובכל שעה ושעה, ובכל רגע ורגע.

ובאמת כפי שהאדם זוכה להכניס את עצמו באמונה הקדושה, ולהמשיך על עצמו ערכות נעימות זיו אורו יתברך, ממילא מחדש את עצמו בכל פעם, וזה כבר ממשו לרפואה גם בגשמיות; כי עקר כל המחלות והחלשות בא מהתרשלות, שמתרשל בעצמו וכו'.

עליך לדעת, כי עקר דבר רבנו ו"ל הוא התחדשות אמתית, להתחדש בכל יום ויום מחדש, הן בתורה והן בתפלה, וכל מה שזוכים להתחדש ביותר, כמו-כן מעלים שעשועים גדולים למעלה, אשרי שיחדש את עצמו תמיד!

הדורש שלומך...

אנשי שלומנו באומן היו עונים לאלו ששאלו אותם: מדוע אין לכם רבי, כמו שנהוג בין תלמידי הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע ותלמידי תלמידיו; רואים אצל הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, כל דור

אֲשֶׁר ה' תרעה בנחל פג

שָׁבָא אַחֲר־כֶּף וְנִסְתּוֹפֵף אֶצֶל רַבֵּי חֲדָשׁ, שָׁנָה מֵהַדְרֵךְ הַקּוֹדֶמֶת בְּרַב
הַפְּרָטִים, וְרַבְּנּוּ ז"ל לֹא רָצָה שִׁישְׁנוּ אֶפְלוּ נִקְדָּה אַחַת מִמֶּנּוּ.

ה' תרעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר פְּקוּדֵי, כ"ג בְּאֶדָר א' ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

מְאֹד מְאֹד שִׁמְחָתִי לְשִׁמְעַת הַבְּשׂוּרָה טוֹבָה מְאֹשְׁתָךְ, כֵּן יַעֲזֹר
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁתַּעֲבֹר אֶת הַהַרְיוֹן בְּנִקְלָה וְתִלְדַּת בְּנִקְלָה.

עָלֶיךָ לְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד עַל בְּרִיאוֹתֶיהָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים,
וּבִפְרָטִיּוֹת עֲכָשׁוּ בְּחֻדָּשִׁים הָרֵאשׁוֹנִים מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לָּהּ, הֵן
מֵהַכְּאִבִּים, וְהֵן מִשְׁאָר הַיִּסּוּרִים שְׁעוֹבֵר בְּחֻדָּשִׁים הָרֵאשׁוֹנִים שֶׁל
הַעֲבוּר, יַעֲזֹר לָּהּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר בְּנִקְלָה.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, זְכִיתִי לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנּוּ ז"ל בְּעִיר אוֹמֵן,
וְהַרְבֵּה בַקְּשָׁתִי בַעֲבוּרְכֶם, שֶׁתִּזְכּוּ לְשְׁלוֹם־בֵּית אִמְתִּי, וְאַחַד יַעֲזֹר
לְהַשְׁנִי, וְשִׁתְּבִנוּ יַחַד בֵּית נְאֻמָּן בִּישְׂרָאֵל עַל טְהַרַת הַקֹּדֶשׁ.

נָא וְנָא לְהַרְחִיק מִמֶּךָ אֶת הָעֲצָבוֹת לְגַמְרִי, וְצָרִיכִים לְהַכְנִים אֶת
עֲצָמוֹ לְגַמְרִי בְּמִדַּת הַשְּׂמִחָה, וְלֹא דֵי שִׁיּוּדָעִים שֶׁצָּרִיכִים לְהִיּוֹת
בְּשְׂמִחָה, אֲלֹא צָרִיכִים לְהַכְנִים אֶל תּוֹךְ מִדַּת הַשְּׂמִחָה, וְלִשְׂמַחַת מְאֹד
מְאֹד עַל נֵעַם חֶלְקוֹ, שְׂזָכָה לְהַתּוֹדֵעַ מִרַבְּנּוּ ז"ל, אֲשֶׁר הַשְּׂמִחָה הַזֹּאת
הִיא מִתְּנַת חֲנֻם מִמֶּשׁ, וְכֵן לִשְׂמַחַת בְּשְׂמִחַת נִקְדַּת יְהוּדוּתוֹ, שְׂזָכָה
לְהַפְּרָאוֹת מְזֻרַע יִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשָׁתוֹ, אֲשֶׁר שְׂמִחָה זוֹ הִיא שְׂמִחָה אֵין
סוֹפִית, שֶׁבְּחֹר בָּנוּ לְהִיּוֹת מִחֶלְקוֹ יִתְבָּרַךְ. וְכֵן צָרִיף לְהִיּוֹת בְּכֹל מִדָּה
וּמִדָּה, לְהַכְנִים אֶת עֲצָמוֹ אֶל תּוֹךְ הַמִּדָּה, וְלְהִיּוֹת חֶלֶק וְעֶצֶם מֵהַמִּדָּה,
וְלֹא מִסְפִּיק שִׁיּוּדָעִים שִׁישׁ מִדָּה טוֹבָה כְּמוֹ שְׂמִחָה, אֲמוּנָה, סְבֻלָּנוֹת

פד אָשֶׁר ה' תרעט בנחל

וכו', רק צריכים להכניס את עצמו בתוך המדה, ולהיות חלק ממנה. אֲשֶׁרֵינוּ, שָׁאֵנוּ יודעים מרבי אמת כֵּזֶה, רבי המלמדנו עצות אמתיות כאלו!

ואני מאד מאד שמח שהתחלת לנגדב על הדפסת ספרי רבנו ז"ל, לכן נסכם בדעתי לשלח לך עכשו כמה מאות ספרי "אשר בנחל", ואת המעות תחזיק אצלך עד שאבא לארץ ישראל, בעזרתו יתברך, ותמסר לי באופן שאוכל לשלם כאן למדפים, ובזה יצא זכות הרבים, שנוזקה להדפיס כאן עוד ספרים חדשים הרבה, אשר כבר מוכנים לדפוס.

מה אמר לך! אין עוד דבר יותר גדול מהדפסת והפצת אור רבנו ז"ל בעולם, כי מזפים לעוד יהודים להתנדע מלמוד עמק כֵּזֶה, גלוי אלקות כֵּזֶה, עד שנפתח הפה לדבר עמו יתברך ולהרבות בלמוד התורה הקדושה.

הדורש שלומך...

תכתב לי אם אתה מסכים שאשלח לך את הספרים, והמעות תחזיק אצלך עד שאבא, וכן תשאל דבר זה לאחיד, גרו יאיר.

מוהרנ"ת ז"ל אמר: אם לא היו חולקים על רבנו ז"ל, הנה מושף את כל העולם פלו אל השם יתברך, וכלם היו דבקים רק בו יתברך.

ה' תרעט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פקודי, כ"ג באדר א' ה'תשר"ם.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

אֲשֶׁר ה' תרעט בְּנַחַל פה

חֲמִדַּת לְכַבִּי! הֶעֱקַר אֶתְּהָ צְרִיף לְשֹׁמֵר עַל עֲצָבֶיךָ, וְזֶה יִהְיֶה
עַל-יְדֵי שְׁתַּנּוּחַ הַרְבֵּה, וּבְשִׁעָה שְׁאֵתְהָ צְרִיף לִישׁוֹן, לָךְ תִּכְתֹּף-וּמְיָד
לִישׁוֹן, כִּי אֵין זֶה עֲצָה לְסַגֵּף עֲצָמוֹ בְּשָׁנָה כָּלֵל, כִּי בְּפִרוּשׁ אָמַר רַבְּנוּ
ו"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רנ"ג), שְׁעַל-יְדֵי מַעוֹט שָׁנָה נִתְקַלְקַל
הַמַּח, וְכֵן עַל-יְדֵי רַבּוּי שָׁנָה, עֵינַי שָׁם. וְיָדוּעַ שְׁרַבְנוּ ו"ל אָמַר לְאַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ: מַעַן דַּאֲרָךְ הֵיטֵן דְּעַם שְׁלֹאָף [צְרִיכִים לְשֹׁמֵר אֶת הַשָּׁנָה],
כִּי בְּהִכְרַח לְתַת גִּיחָא לְהַמְחִין (עֵינַי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לה).
וְעַקֵּר הַגִּיחָא לְהַמְחִין הוּא הַשָּׁנָה. וְעַל-כֵּן רוֹאִים בְּחוּשׁ, כִּי מִי שֵׁיִשׁוֹן
כָּל צָרְפוֹ, הוּא מֵיִשָּׁב מְאֹד, וּמִי שֶׁמְחַסֵּר בְּשָׁנָתוֹ, הוּא עֲצָבָנִי מְאֹד.
וְעַל-כֵּן רָאָה לְשֹׁמֵר אֶת זְמַנֵּי הַשָּׁנָה וּלְלַכֵּת לִישׁוֹן מִקֵּדָם, וּבְאִפְסוֹן הַזֶּה
תּוֹכֵל לְקוֹם מִקֵּדָם. וּכְמֵאֵמַר אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים: "לִיִּיגֵן זִיף פְּרִי,
אִיזוֹ אַ הַאֲלָבָן אוֹיִפְשֵׁיִין" [לְלַכֵּת לִישׁוֹן מִקֵּדָם, זֶה כְּבָר חֲצִי קִימָה].
וּבְכָלֵל כְּשֶׁאֲדָם יִשׁוֹן כָּל צָרְפוֹ, אִזִּי מוֹחוֹ מֵיִשָּׁב מְאֹד, וְיָכוֹל לְלַמֵּד
הַרְבֵּה בְּהִבְנָה טוֹבָה.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! רָאָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי
אֲפָנִים, כִּי אֵין זֶה עֲצָה לְפַל כָּל-כָּף בְּדַעְתָּךְ בְּכָל פַּעַם, הַרְגֵּל אֶת
עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ אֶת כָּל לְבָבְךָ וְכָל מָה
שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְתִאֲמִין
לִי, כִּי אֵין לָךְ טוֹב מִזֶּה, כִּי הַתְּפִלָּה וְהַשִּׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ,
מְמַשְׁכֵּת עַל הָאָדָם שְׁפַע וְרַחֲמִים רַבִּים, וְגַלּוּי אֹרֶךְ אֲלֵקוּתוֹ יִתְבַּרְךָ,
וּמִשָּׁנָה אֶת טְבַע הָאָדָם לְגַמְרֵי.

רָאָה, אֶהוּבֵי, אַחֵי הַיְקָר, מָה כְּבָר עָבַר בְּאֵלוֹ הַשָּׁנִים שֶׁחָלְפוּ
וְעָבְרוּ עָלֶיךָ וְכוּ', הֲלֹא בְּלֵי קִיּוֹם עֲצוֹת רַבְּנוּ ו"ל פִּרְחוּ עָלֶיךָ הַיָּמִים
וְהַלִּילוֹת, הַשְּׁבוּעוֹת וְהַחֲדָשִׁים וְהַשָּׁנִים בְּהִבָּל וְרִיק, וּמֵאוּמָה אֵין
בְּיָדְךָ. מִדּוּעַ לֹא תִקְבֵּל אֶת סִדְרֵ-דְרָךְ-הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וּבְאִפְסוֹן
הַזֶּה לֹא יִחַסֵּר לָךְ יוֹם מִבְּלֵי לְמוּד: מִקְרָא, מִשָּׁנָה, גְּמָרָא (בְּבָלִי,
ירוּשְׁלָמִי, תּוֹסֵפְתָא), רַמְבַּ"ם, טוֹר, שְׁלַחֵן עֲרוּף, זֶהר וְתַקוּנִים, מְדַרְשׁ
רַבָּה וּמְדַרְשׁ תַּנְחוּמָא וְכוּ' וְכוּ', אֲפֵלוֹ מְעַט דְּמַעַט בְּכָל יוֹם וְיוֹם,

וּלְאֵט לְאֵט יִצְטַרֵף לְחֶשְׁבוֹן גָּדוֹל. אֲשֶׁרֵי הַמְצִיית וְאֵז טוֹב לוֹ לְנִצָּח.
הַדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...
...

ה' תרפ'.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר פְּקוּדֵי ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיב הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.
אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְאֲנִי שָׂמַח לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ.

רְאֵה לְשִׂמְחָה אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים, וְאֵל תִּמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ
אֶל הַצֵּעַר וְהַעֲגַמַת נַפְשׁ, אֲשֶׁר לֹא יָבִיא אוֹתְךָ אֶל שׁוֹם דְּבָר, רַק, חֵס
וְשְׁלוֹם, אֶל הַתְּהוֹם, לֹא עָלֵינוּ. עַל-כֵּן עֲשֵׂה מַה שֶׁתַּעֲשֶׂה לְהַחְיֹת
אֶת עֲצָמְךָ, וְתִהְיֶה שְׂמֵחַ וְטוֹב לֵב תָּמִיד, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׂזֻכִּית לְהַתְּנַדֵּעַ
מִרְבֵּנוּ ו'ל, אֲשֶׁר שְׂמַחָה זֹאת עוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי סוֹף כָּל סוֹף עַל יָדוֹ
נִזְכָּה לְהַתְּעַלּוֹת מַעֲלָה מַעֲלָה, אִם רַק נִצִּית אוֹתוֹ בְּתַמִּימוֹת
וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, עַל כָּל אֲשֶׁר יֵאמַר כִּהוּא זֶה (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֲלֵק
א', סִימָן קכג), שְׂרַק זֹאת נִקְרָאת הַתְּקַרְבוֹת אֲמַתִּית.

וְרְאֵה לְהַתְּחַבֵּר תָּמִיד עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים "חֲסִידֵי
בְּרֶסֶלֶב", תִּלְמִידֵי "הַיִּכְלֵל-הַקֵּדוֹשׁ", אֲשֶׁר אֶצְלָם תִּקְבַּל הַתְּחַזְּקוֹת
עֲצוּמָה לְעִבּוֹר אֶת חַיֵּי יוֹם יוֹם בְּטוֹב וּבִנְעִימִים, וְתִזְכָּה לְדַלֵּג עַל כָּל
הַבְּעִיּוֹת וְהַצְּרוֹת שְׂאֵתָה נִפְגָּשׁ עִמָּהֶם מְדִי פַעַם בְּפַעַם.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְקַבֵּעַ אֶת עֲצָמְךָ לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם וְיוֹם תּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה, עַל-פִּי סֵדֵר-דִּרְדֵר-הַלְמוּד שֶׁל רַבֵּנוּ ו'ל: מְקַרָּא, מְשֻׁנָּה,
גְּמָרָא, מְדַרְשׁ וְכוּ' וְכוּ', וְרְאֵה לְהִיּוֹת סְבֻלָּן גָּדוֹל עִם אֲשֶׁתְּךָ וְהַיְלָדִים,
וְתִתְנַהֵג עִמָּהֶם בְּמִדַּת הַרְחֻמָּנוּת וְאַהֲבָה, וְתִשְׂמַח אוֹתָם בְּכֹל מִינֵי
אֲפָנִים, וְאֵז טוֹב לָךְ לְנִצָּח.

הַדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...
...

אֲשֶׁר ה' תרפא — ה' תרפב בנחל פז

מוֹהַרְנֵי ו'ל הַתְּבַטָּא פֶּעַם: אִם ר' אָבָא קָבַל מֵרַבּוּ רִשְׁבֵּי רַק
מֵה שְׁכֵתָב, אִז אֲנִי קָבַלְתִּי הֶרְבֵּה יוֹתֵר מֵרַבּוּ ו'ל.

ה' תרפא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר פְּקוּדֵי ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָרַב ... שְׁלִיט"א.

לְנִכּוֹן קָבַלְתִּי אֶת מִכְתָּבְכֶם, וְלֹא אָכַנְס בְּשׁוּם פְּלִפּוּל, כִּי הוּא
לְמוֹתָר. רַק כְּדֹאֵי לְמַעַלְתּוֹ לְעֵין בְּנוֹדַע בִּיהוּדָה מִהַדוּרָה תִּנְיָנָא (סִימָן
נג, וְסִימָן נד), שֶׁהוּא מְנַהֵג פְּשׁוּט אֶצְלָם בְּמִדִּינַת פּוֹלִין לְהַשִּׁיא הַבְּנִים
וְכוּ' בְּגִיל צְעִיר, עֵינֵי שָׁם. וְכֵן הוּא בְּתִשׁוּבָה מֵאַהֲבָה, שֶׁהָיָה תִּלְמִידוֹ,
כָּתַב בְּסִימָן תל"ה, עֵינֵי שָׁם. כִּי אֲנִי לֹא יָכוֹל לְכַתֵּב הַכֹּל עַל פְּנֵי
הַכְּתָב, אֲךָ צְרִיךְ שֶׁתִּדַּע שְׁרָאִיתִי, אֲשֶׁר מֶרֶן הַחִיד"א הִתְחַתֵּן בְּגִיל
אַרְבִּיסָר, וְיָדוּעַ אֲשֶׁר רַבּוּ ו'ל וְכֵן מוֹהַרְנֵי ו'ל הִתְחַתְּנוּ בְּגִיל בַּר
מִצְוָה, וְכֵן הָיָה נְהוּג בְּתַקּוּפָה הַהִיא, וְכַפִּי דְבָר זֶה הִילְדִים אֲךָ פֶּעַם
לֹא בָאוּ לְיַדִּי מְכֻשׁוּלִים רְעִים, רַחֲמֵנָא לְצִלָּן, שֶׁהַיּוֹם כָּל-כָּף מְצוּיִים,
לֹא תִקּוּם פֶּעַמִּים צָרָה.

וּבְנוֹדֵאֵי גַם אֲתֵם מוֹדִים, שֶׁצְרִיכִין לְהֶרְבּוֹת טְהָרָה בֵּין בְּנֵי
הַנְּעוּרִים, שֶׁלֹּא יִדְעוּ מַה זֶה חֲטָא וְעוֹן שֶׁל חֲטָאת נְעוּרִים, וְאִין כָּאֵן
הַמְּקוֹם לְהַאֲרִיךְ בְּכַתָּב.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמוֹ וּמְבָרְכוֹ בִּיקְרָא דְאוּרִיטָא

ה' תרפב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר פְּקוּדֵי ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קָבַלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עֲלִיף לְזֵכֶר, אֲשֶׁר דָּף גַּמְרָא רַש"י וְתוֹסְפוֹת זֶה חֵיוֹת לְנַפְשׁ. וְלָכֵן
 חֲזֹר חֲזֹר בְּכָל יוֹם וְיוֹם עַל דָּף גַּמְרָא כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים, וּבְמִשְׁךָ
 כַּמָּה שָׁנִים תִּזְכֶּה לְסִיִּים אֶת כָּל הַש"ס כַּמָּה פְּעָמִים לְפִי חֲשָׁבוֹן זֶה.
 בְּיָדָי דָּף הַיּוֹמִי שֶׁתִּקְנֶה רַבִּי מֵאִיר שֶׁפִּירָא זצ"ל, אֵין דְּבַר גְּדוֹל מִמֶּנּוּ.
 וְכִּי כָּבֵד וְזָכוּ רַבּוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְסִיִּים כַּמָּה פְּעָמִים אֶת כָּל הַש"ס
 כָּלוּ, אֲבָל לֹא כָּל אֶחָד יָכוֹל לַעֲמֹד בְּאוֹתוֹ קָצֵב שֶׁל סֵדֶר דָּף הַיּוֹמִי,
 כִּי יֵשׁ יָמִים שֶׁמְחַסְרִים וְאַחֲרֵי-כֵן נִשְׁבָּרִים, כִּי לֹא נִמְשָׁךְ, אֲבָל אִם
 עוֹשֶׂה לַעֲצָמוֹ סֵדֶר, אֲזִי יִחְזִיק מֵעֲמֹד כָּל יוֹם דָּף, וְחוֹזֵר עַל הַדָּף
 כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים עִם מְפָרְשִׁים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְהִבִּין, וְזֶה
 הַשְּׁעוֹר עֵיוֹן שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עו), גַּם צְרִיכִים קִצְת
 עֵיוֹן, עֵיוֹן שָׁם; מְלַבֵּד זֹאת יַעֲשֶׂה לַעֲצָמוֹ שְׁעוֹר פְּשׁוּט, לְגַרְסַת הַרְבֵּה
 דְּפִים גַּמְרָא כְּסִדְרָן, אֲפֹלוּ בְּלִי פְרוּשִׁים, כְּדִי לְהִיוֹת בְּקִי בַש"ס, וְזוֹ
 עֲצָה נִפְלְאָה, וַיֵּשׁ עוֹד הַרְבֵּה לְדַבֵּר מֵעַנְיָן שְׁעוֹר בַּגְּמְרָא, אִף הַהֶכְרַח
 לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' תרפג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר פְּקוּדֵי ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רַק חֻזַּק וְאַמִּץ, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. אֵין שׁוֹם עֲצָה
 אַחֲרֵת לְהַנְצִיל מִפְּגַעֵי וּמִמְקָרֵי הַזְּמַן, אֲלֵא עַל-יְדֵי אַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּו
 יִתְבָּרַךְ, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדֵעַ, אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרַךְ מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ
 בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִי פְּרָטִית, וְדָבַר גְּדוֹל וְדָבַר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מֵעֲצָמוֹ,
 אֲלֵא בְּהַשְׁגָּחַת הַמְּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, וְדָבַר זֶה לֹא יִכִּילֵהוּ הַרְעִיּוֹן, אִיף
 הַכָּל מִשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחָה נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה, עַד שֶׁאֵין דְּבַר וְדַבּוּר
 וּמְחַשְׁבָּה, שְׁלֹא יִהְיֶה גְנוּז וְסִתּוּם שָׁם אֲלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם. וְאִיף
 מִתְבַּטָּאת הָאֱמוּנָה? אִם אָדָם מְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ

אָשֶׁר ה' תרפד בַּנְחַל פט

עם רעהו והבן אל אביו, ויבוא וישטח בפניו אליו יתברך, ויבכה בךמעות שלישי כמו תינוק המתחנן ומבקש מלפני אביו. זה עקר שלמות האמונה, ומי שמתנהג כך, בידוע שאמונתו שלמה עמו יתברך, וכך התנהג רבנו ז"ל כל ימי חייו עד ימיו האחרונים, אף שפבר זכה למה שזכה, עם כל זאת לא קרר עצמו, אלא תמיד בכה והתחנן עוד ועוד, ותמיד היה שרוי בלב נשבר, עד שזכה למה שזכה וכו' וכו'.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ה' תרפד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פקודי התשד"ם.

שלום וברכה אל האברהם היקר ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר זהו שלום-בית, אף שמאד מאד קשה לכם, ראה שאתה מצדך יהיה לך שלום עם אשתך, פי כך גלה לנו רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן רסג), שהבעל-דבר עושה כל מיני פעולות לשבר את השלום-בית, כדי להכשיל את בני הנעורים בעברות, רחמנא לצלן, ולכן תמסר נפשך על שלום-בית, ואף פעם אל תתנוכח עם אשתך. יש פתגם עממי: "היה חכם ואל תהיה צודק", וזה כלל גדול בחיי הנשואין, תהיה בר דעת אבל לא צודק, פי חבל מאד מאד, שבשביל הצדק תשבר את ביתך, וכואב הדבר מאד, וזה הפוף ההגיון — למה היא צריכה להיות תמיד צודקת, בשעה שגם היא יודעת שאינה צודקת, אבל האמת אמר לך, מי שרוצה לעשות את רצונו יתברך, עליו לברח רק אליו יתברך, ויתבודד רק עמו יתברך, ולא יכנס בשום וכוחים עמה, ואז יקיים מאמר התנא (אבות ב, ד): 'בטל רצונך לרצונו, כדי שיבטל רצון אחרים לרצונך', שאשתך תבטל אליך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ה' תרפה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פקודי ה'תשד"ם.

שלום וברכה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַזּוֹכָה
וּמְזַכָּה אֶת הַרְבִּים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ.

אודות שאתה רוצה לזכות את כלל ישראל, שכל אחד יאמר
דף אחד זהר, וכך ביחד כאלפים אנשים בכל העולם, ובפרט
בארצנו הקדושה, יסימו ביחד את הזהר בכל יום — זהו רעיון
נפלא, ואני מברך אותך, כי בזהר דא יפקון ביה מגלותא (זהר חלק
ג' כד:), וזכות הרבים תלויה בך. וידוע שרבינו הרמח"ל זצ"ל ביקמו
תקן בין תלמידיו תקופה, שייסימו את הזהר בכל יום, הינו שחלק
את הזהר לפי מספר התלמידים, וכל אחד אמר חלקו, וכך סימו את
הזהר, כדי לזכור את אור העולם.

ולכן דבר גדול אתה עושה, ותתברך מפי אל עליון. וכבר
ראיתי שעשו כך בין הנשים, שחלקו להם את התהלים, וביחד
מסימות קבוצה כמה פעמים את התהלים, ואין דבר יותר גדול מזה,
וכל מה שעושים בשביל השם יתברך, זה מעלה שעשועים גדולים
למעלה בכל העולמות.

מה אמר לך! אם הזהר הקדוש יתפשט בין נשמות ישראל
יותר ויותר, זה זכוף הגפוש גדול מאד, והאריו"ל נתן תקון לבעל
תשובה לומר בכל יום חמשה דפים זהר וחמשה דפים תקונים, וזה
כל-כך קל, ובפרט היום, שיש הדפסה גדולה [מהדורות זהר עם
אותיות גדולות מאירות עינים עם נקודות], זה ממש חיות לנפש,
וזוכים על-ידי-זה לטהרת וזכוף הגפוש.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

אֲשֶׁר ה' תרפו בְּנַחַל צא
ה' תרפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר פְּקוּדֵי ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרָה הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.
לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

כְּפִי שֶׁאַתָּה כְּתַבְתָּ וְכוּ', וְהֵאָרַכְתָּ מְאֹד בְּדִבְרֵי אֱלֹהֵי וְכוּ', אָנִי רוֹאֶה אִיךָ הַסֵּמ"ך-מ"ם רוֹדֵף אַחֲרַיךָ לְתַפְסֹף בְּמַצּוּדָתוֹ, וְלִכְּנֹן רְאֵה לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהִלְכֹד בְּמִלְכֻדַת שְׁשֵׁם תַּחַת רַגְלֶיךָ, וְהִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד מִהֲרֵהוּרִים רְעִים, הֲרֵהוּרִין בִּישׁוּן, שְׁשֵׁם שׁוּרָה הַסֵּמ"ך-מ"ם, וְשֵׁם תּוֹפֵס אֶת הָאָדָם. וְכִבֵּר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סְנֵהדְרִין מ.ה.): אִין יִצָּר הָרַע שׁוֹלֵט אֶלָּא בְּמָה שְׁעֵינִיו רוֹאוֹת; וְלִכְּנֹן שְׁמֹר מְאֹד מְאֹד עַל עֵינֶיךָ, וּבְפִרְטוּיֹת עֲכָשׁוּ, שְׁהִפְקָרוֹת גְּדוּלָה מְאֹד, וְהַפְרִיצוֹת עוֹשֶׂה פְרִצוֹת בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי אַמּוֹת הָעוֹלָם מִפְקִירִים עֲצָמָם לְעֲרִיוֹת וְכוּ', וְהַנְּשִׁים הוֹלְכוֹת בְּפִרִיצוֹת אֵימָה, כְּדִי לְהַכְשִׁיל בְּרֵאוֹת אֲסוּרוֹת, וְכַמוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רמב), שְׁאֵרֶיךָ אֲנִפִין דְּטַמְאָה מִתְפַּשֵּׁט מְאֹד מְאֹד, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁרַק צָרִיךְ לְהִסְתַּוֵּב הוּא רוֹאֶה קְלָפָה שֶׁל נְאוּף, עֵינֵי שָׁם.

וְצָרֶיךָ שֶׁתִּדַע, יְדִידִי! אֲשֶׁר כָּל הַסְתַּכְלוֹת רְעָה עוֹשֶׂה כְּנִיָּה בְּנִשְׁמָה, וּבְגִי-אָדָם אֵינָם קוֹלְטִין דְּבָר זֶה, וּמְסַכְּנִים מְאֹד מְאֹד אֶת נִשְׁמָתָם, עַד כְּדִי כִּף שְׁמוֹרִידִים עֲצָמָם בְּשִׂאוֹל תַּחְתִּית וּמִתַּחְתִּיו. כִּי בְּרַגַע שֶׁאָדָם מְהַרְהֵר הֲרֵהוּרִים רְעִים, הֲרֵהוּרִין בִּישׁוּן, נִשְׁמָתוֹ יוֹרֶדֶת לְשִׂאוֹל, וְיִכּוֹל לְאַבְדָּה לְגַמְרִי, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְרַבֵּנוּ ז"ל גְּלַה נּוֹרְאוֹת גְּפִלְאוֹת מִמַּעַלֶּת קִדְשָׁת הַמִּחְשָׁבָה, וְאָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ט): מִחְשָׁבוֹת טוֹבוֹת וּקְדוּשׁוֹת — זֶה הֵיִצָּר טוֹב, וְלִהְפּוֹף מִחְשָׁבוֹת רְעוֹת וְהֲרֵהוּרִים רְעִים — זֶה הֵיִצָּר הָרַע, כְּשֶׁאָדָם חוֹשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, הוּא מַעֲלָה אֶת נִשְׁמָתוֹ בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים, שָׂזוּ הַמַּעֲלָה שֶׁל יְחוּדִים קְדוּשִׁים לְיַחַד שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂאֵז נִמְשָׁף אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, וּמּוֹרִיד עַל עֲצָמוֹ אוֹר וְזִיו וּדְבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ, מִה שֶׁאֵין כֵּן אִם מְהַרְהֵר הֲרֵהוּרִים רְעִים, עַל-יְדֵי-זֶה מּוֹרִיד עֲלָיו אֶת הַשִּׂאוֹל תַּחְתִּית,

אֲשֶׁר הִגִּיהֵנוּם, אֲשֶׁר נָרָה בּוֹעֲרֵת בּוֹ, אוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ! וְצָרִיךְ לְהִשְׁמֵר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהִתְחַבֵּר אֶל אֲנָשִׁים פְּחוּתֵי עֲרֵף, שֶׁהֵם יִמְשְׁכוּ אוֹתָךְ עַל-יְדֵי נְבוּל פֶּה וְדְבוּרִים מְגַנְיִם אֶל הַשְּׂאוֹל. וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן מַג), שֶׁהַדְּבוּרִים שֶׁל הַרְשָׁעִים מוֹלִידִים נֶאֱוָף בְּהִשׁוּמֵעַ דְּבוּרֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בַּמִּדְבָּר לֹא, טז): "הֵן הִנָּה הָיָה בְּדָבָר בְּלָעַם" וְגו', 'בְּדָבָר' בְּלָעַם דִּיקָא, בְּלָעַם הַרְשָׁע וְהִנּוּאֵף רַק דְּבָר, וּכְבָר הוֹלִיד רוּחִין רַעִים שְׁנֹכְנְסוּ בְּהִשׁוּמֵעִים דְּבָרֵיו. וְזֶה שִׁיף גַּם עֵכָשׁוּ, צָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִשְׁמֵר לֹא לְשִׁמְעַ רְשָׁעִים לְדָבָר, וּבַפְּרָטִיּוֹת כְּשֶׁהֵם מְדַבְּרִים דְּבוּרֵי נֶאֱוָף — זֶה סֵם הַמּוֹת מִמֶּשׁ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

הַיִּיתִי מֵיַעֲזֵן לָךְ, שֶׁתִּבְרַח בְּכָל פַּעַם אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ו"ל, וְשֵׁם תִּצְעַק וְתִתְחַנֵּן, כִּי רַק רַבֵּנוּ ו"ל עוֹסֵק בְּתַקּוּן זֶה, וְרַק לוֹ מְסֻרוֹ לְעֵסֶק בְּתַקּוּן זֶה, וְאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁיִּתְרַבּוּ הַמוֹנְעִים לְבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ו"ל, וּבַפְּרָטִיּוֹת שְׁבִי-אָדָם יִקְרְרוּ אוֹתָךְ: מַה פְּתָאֵם לְצֵאת מֵהָאָרֶץ? ! מַה פְּתָאֵם הַצְּדִיק הַזֶּה? ! וְכַדּוּמָה כָּל מֵינֵי פְּטוּטֵי סָרְק וְהַבֵּל, אֲבָל צָרִיךְ שֶׁתִּדַּע, שֶׁזֶה הַנְּסִיּוֹן שֶׁלָּךְ. וְרֵאָה וְחַכֵּם לְבָרַח מֵדֵי פַעַם אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ו"ל, וְלִטְבֵּל בַּמְקוּהָ קָדָם, וְלִתֵּת פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה, וְלוֹמַר הֲעֵשְׂרָה מְזֻמּוּרֵי תְהִלִּים הַנִּקְרָאִים 'תַּקּוּן הַכְּלָלִי', וְזֶה תַקּוּן עַל הַכֹּל בְּרוּר כְּשִׁמְשׁ. וְאֵל תֵּאבֶה וְאֵל תִּשְׁמַע לְקוֹל הַטְּפָשִׁים, הַקּוֹרְאִים עֲצָמָם 'מַעֲמִיקִים בְּדְבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל'... וְאוֹמְרִים שְׂאֵלוֹ הֲעֵשְׂרָה מְזֻמּוּרֵי תְהִלִּים, הֵם רַק עַל טְמֵאת קָרִי, אֵינִן זֶה כֶּף כָּל וְכָל! אֲדַרְבֶּה, רַבֵּנוּ ו"ל גְּלָה, אֲשֶׁר אֵלוֹ הֲעֵשְׂרָה מְזֻמּוּרֵי תְהִלִּים, הֵם תַּקּוּן עַל כָּל מֵינֵי פְּגָמֵי הַבְּרִית. וּבַפְּרָטִיּוֹת מִי שְׁזוֹכָה לְבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ו"ל, יֵשׁ לוֹ תַקּוּן אֲפֹלוֹ עַל וְכו', בֵּן נִשְׁמַע מִפִּי רַבֵּנוּ ו"ל, וְלִכֵּן אֵל תִּשְׁמַע לְאֵף אֶחָד.

וְעֲלֶיךָ לְהִבִּין, שֶׁכָּל אֵלוֹ הַקּוֹרְאִים עֲצָמָם שְׁלוּמֵדִים בְּעַמְקוֹת, הֵם סֵתֵם בּוּרִים וְעַמֵּי אֲרָצוֹת, כִּי כָּלֵל אֵינָם יוֹדְעִים בֵּין יְמִינָם לְשִׁמְאֵלָם, כִּי מִי יוֹכֵל לֹמַר שֶׁהִבִּין כְּבָר אֵת דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל? ! וְרִשׁוֹת נִתְּנָה לָנוּ רַק לְחִדּוּשׁ, כְּדֵי לְקָרֵב אֵת דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל אֶל הַמוֹן עַם, כְּדֵי לְקַיֵּם אֵת עֲצוֹת רַבֵּנוּ ו"ל בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת, בְּלִי שׁוּם

אֲשֶׁר ה' תרפז בַּנְחַל צג

חֲכָמוֹת וְהַשְׁפָּלוֹת כָּלֵל. וְהָאֲבִירָה הַטָּפֵשׁ הַזֶּה הָרוֹכֵל, הַמְרַבֶּה בְּמַחְלָקֵת בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֵינוֹ יוֹדֵעַ שְׂאִינוֹ יוֹדֵעַ, וְאִם אוֹמֵר לָךְ דְּבַר פְּזָה, הוּא סֶתֶם רוֹדֵף אַחַר הַכְּבוֹד, וּמְקַנָּא בְּכָל אֶחָד שֶׁכָּבַר זָכָה לָמָּה שְׂזָכָה וְכוּ', וְלִכֵּן הַכְּבוֹד בּוֹרַח מִמֶּנּוּ, וּמְסַפֵּן אֵין לוֹ אָדָם אֶחָד שֶׁיְהִיָּה פְרוּף אַחֲרָיו, וְאֲנִי כָּבֵר מִפִּירוֹ לְשַׁקְרָן וּלְלַץ גְּדוֹל זֶה יוֹתֵר מֵעֶשֶׂר שָׁנִים, וְרַבִּים הִרְחִיק מִרְבֵּנוּ ז"ל עַל-יְדֵי הַחֲכָמוֹת שֶׁל הֶבֶל וְהַחֲקִירוֹת בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל וּפְלִפּוּלָיו פְּלִפּוּלֵי סָרְק. וְלִכֵּן שָׁמַע בְּקוּלִי, וְתַעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְתַהֲיֶה רְגִיל בְּמַכְתָּבִים שֶׁנִּדְפְּסוּ כָּבֵר עַד עַכְשָׁיו, וְנִקְרָאִים בְּשֵׁם "אֲשֶׁר בַּנְחַל", וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָּע לְנַפְשָׁךְ, כִּי כָל הַמַּכְתָּבִים נִכְתְּבוּ בְּשִׁבְלֶךְ — קַחֵם מֵשָׁם.

הַעֲקֵר סַע אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ז"ל, כִּי שֵׁם תִּקְוֶנָּה. וּמְסַפֵּר בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר הָרַב הַחֲסִיד ר' יִשְׂרָאֵל קֶאֱרִדוֹנֶעֶר ז"ל, הָיָה מְבִיא אַנְשִׁים אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ז"ל, וְאָמַר: "עַד כָּאֵן אֲנִי עֹשִׂיתִי אֶת שְׁלִי, מֵעַכְשָׁיו כָּבֵר רַבֵּנוּ ז"ל יִטַּפֵּל בָּהֶם".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תרפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר פְּקוּדֵי ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבִירָה הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

עֲלִיךָ לְזָכֹר, כִּי הַחַיִּים הֵם מְאֹד מְאֹד מְסֻבְּכִים, אִם אָדָם מְנַתֵּק עֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וּבְמִקּוֹם לְחֻשְׁבֵּי רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כָּל מִחַ-מַחְשַׁבְתּוֹ נִמְצָא בְּהֶבְלֵי עוֹלָם הַזֶּה, בְּדַמְיוֹנוֹת גְּדוֹלִים וְכוּ', אֲזוֹ רַעִים וּמְרִים לוֹ הַחַיִּים מְאֹד מְאֹד, וְיִהְיֶה לוֹ הַרְבֵּה אַכְזָבוֹת בְּחַיָּיו, לֹא-כֵן מִי שֶׁדְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְצִיר תְּמִיד בְּדַעְתּוֹ אֶת אֲמַתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אִיךָ שֶׁדְּבַר קִטָּן וְדְבַר גְּדוֹל אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מֵעַצְמוֹ, אֶל־אֵל בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיוֹן, עַל-יְדֵי-זֶה חַי חַיִּים נְצַחִיִּים. וּכְבֵר אָמֵר

צד אֲשֶׁר ה' תרפו בנחל

רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא): חיים נצחיים הם רק להשם
?תַּבְּרוּךְ, ומי שֶׁנִּכְלָל בוֹ ?תַּבְּרוּךְ, גַּם-כֵּן מי חיים נצחיים. וְלִכְּן רק אֵלוֹ
צָרִיכִים לְהִיּוֹת כָּל כְּסוּפֵיךְ — לְהִכְלִיל בוֹ ?תַּבְּרוּךְ, וְתָמִיד תִּחְשַׁב רַק
מִמְּנוֹ ?תַּבְּרוּךְ.

הַעֲקָר לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ. וּכְבָר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל
(חי-מוהר"ן, סימן תנג), שְׂאֵפְלוֹ אִם הֵייתִי עוֹשֶׂה עֲבֵרָה, חֵס וְשְׁלוֹם,
לֹא הֵייתִי נִשְׁבָּר, אֲלֵא הֵייתִי עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה, עֵינַי שָׁם. וְהִכְלִיל, שְׂאֵסוּר
לִפְּל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, ?הֵיָה מַה שְּׁיִהְיֶה וְיִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה, וְכֹל זֶה זוֹכִים
דִּיקָא עַל-יְדֵי אֲמוּנָה, שֶׁהִיא הַדְּבָקוֹת, כְּמֵאמַר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב
הַקְּדוֹשׁ זי"ע: "אֲמוּנָה הִיא הַדְּבָקוֹת וְהַדְּבָקוֹת הִיא אֲמוּנָה". עָלֶיךָ
לְזַכֵּר, אֲשֶׁר מַה שֶׁנִּגְזַר עָלֶיךָ זֶה מַה שְּׁיִהְיֶה לְךָ, לֹא פְּחוּת וְלֹא יוֹתֵר,
וְלִכְּן הַעֲקָר רַק לְבַטֵּל עֲצָמוֹ אֵלָיו ?תַּבְּרוּךְ לְגַמְרֵי, וְלְדַעַת, שְׂאֵין
יּוֹדְעִים כָּלֵל, וְכִמּוֹ שְׂצַעַק פְּעַם רַבְּנוּ ז"ל (עֵינַי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סימן ג'):
גָּאֵט אִיז גְּרוֹיִס מֵעַן וְוייסט גְּאָרְנִישְׁט עֵס טוּעַן זײַךְ אויף דָּער וועלט
אַזוֹינע זאַכִּין אַז מֵעַן וְוייסט גְּאָרְנִישְׁט [הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גְּדוֹל
מְאֹד, עַד שְׂאֵין יּוֹדְעִין וּמְשִׁיגִין גְּדֻלָּתוֹ, נַעֲשִׂין דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים בְּזֶה
הָעוֹלָם, עַד שְׂאֵין יּוֹדְעִין כָּלֵל מַה זֶה וְעַל מַה זֶה].

וְלִכְּן אָסוּר לְךָ לִפְּל בְּדַעְתְּךָ, אֲלֵא מְסוּר עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי אֵלָיו
?תַּבְּרוּךְ, כִּי מַה אַתָּה יוֹדֵעַ מַה רוֹצֶה מִמֶּךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִכְּן
חֻזַּק וְאַמֵּץ, וְאַל תִּשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, וְאַדְרָבָה כָּלֵל שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מַה
שְּׁעוֹבֵר, זָכַר מֵאֲמָרָם ז"ל (בְּרֵכוֹת ה.): כֹּל שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חָפֵץ
בוֹ מְדַכָּאוֹ בְּיַסּוּרִין; וְלִכְּן מַה אַתָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּעֲצָבוֹת וּבְדַכָּאוֹן,
חֻזַּק עֲצָמְךָ עִם הַטּוֹב שֶׁהֵיטִיב עִמְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַד עַכְשָׁו,
וְעוֹד תִּרְאֶה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמְךָ הַבוֹרָא ?תַּבְּרוּךְ שְׁמוֹ, רַק
תִּחְזִיק מֵעַמֵּד!

הַרְגֵּל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ ?תַּבְּרוּךְ, זֶה דֶּרֶךְ חֲדָשׁ וְיִשָּׁן שֶׁל הָאֲבוֹת
הַקְּדוֹשִׁים וְהַנְּבִיאִים, הַתְּנָאִים וְהָאֲמוֹרָאִים וְרַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהֵם חֲדָשׁוּ.
וְאֵנּוּ הַעֲנִיִּים, הַקְּטָנִים וְהַבְּזוּיִים, רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח שְׁנַפְּלָנוּ בְּחֻלְקוֹ שֶׁל

אַשֶׁר ה' תרפח — ה' תרפט **בַּנְחַל** **צה**
רַבְנוּ ו"ל; טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֵשֶׁם יִתְבַּרְךָ עַל כָּל הַחֶסֶד חָנָם שֶׁעָשָׂה
עִמָּנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תרפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר פְּקוּדֵי ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הִזָּה כְּדַאי לְדַבֵּר עִם הָרַב ... שְׁלִיט"א, וְתֹאמַר לוֹ שְׂעִינִי
בְּתִשׁוּבַת הַגָּאוּנִים מֵרַב סְעֵדָיָה גְּאוּן, שֶׁכָּתַב בְּעֵנֶיךָ שֶׁשָּׂאָלוּ אוֹתוֹ —
הֲאִם יְכוּלִים לְדוֹן קִדְּם הַיּוֹתוֹ בֵּין אַרְבָּעִים, וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ שָׁם: ... הָא
מִלְתָּה תְּמִיחָא הָא ר' אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה קָם בְּנִשְׂיאוֹת בֶּן י"ח שָׁנָה
(בְּרִכּוֹת כח). וְרַבָּה כָּל שְׁנֵי חַיִּי מ' שָׁנִין מְנַהוֹן כ"ב יְתִיב בְּרִישָׁא (סוֹטָה
כב.), וְלִכְּן אֵין מַה לְחַשֵּׁשׁ כָּלְל! הָעֵקֶר שֶׁיְהִיָּה תְּלִמִּיד חֶכֶם וִירָא
שְׁמַיִם, מְדַקְדָּק בְּקִלְיָה כְּבַח־מוֹרָה, אֶפְלוּ דְבַר קַל מְדַבְּרֵי סוֹפְרִים
וְהַנְּהַגָּה יִשְׂרָה מִמָּה שְׁנוֹהֲגִים הִירָאִים וְהַשְּׁלֵמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' תרפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר פְּקוּדֵי ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבַע
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מַכְתְּבֶךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

תְּדַע, שְׁמוֹהֲרַנ"ת ו"ל אָמַר, שֶׁלְּבַעַל בְּחִירָה זֶה הַדְּבַר הַכִּי קָשָׁה
לְעוֹר, וְלִכְּן אֵין זֶה פְּלֵא שְׁתַּהֲיָה כָּל-כָּף הַתְּנַגְּדוֹת, וְיִהְיוּ עֲלִיּוֹת

צו אֲשֶׁר ה' תרצ בַּנְחָל

וַיְרִידוֹת וְכוּ', כִּי אֶפְלוּ כְּשֶׁכָּבַר מְקַרְבִּים אֶל רַבְּנוּ ז"ל, יֵשׁ בְּחִירָה אֶצֶל מִי לְהִסְתַּוְּבַב.

הַרְבֵּה הַקְּדוּשׁ ר' שְׁלֵמָה מִקַּרְלִין זי"ע אָמַר: "יֹוֹתֵר קָל לְהַחֲיוֹת מֵתִים, לְפָקֵד עֲקָרוֹת וְלַרְפָּא חוֹלִים מִלְּעֹזֵר לְבַעַל בְּחִירָה, וְלְהַכְנִיס בּוֹ יִרְאַת שָׁמַיִם".

עֲמַד וּרְאָה וְהִתְבּוֹנֵן, אִם בְּעַל נַפֶּשׁ אַתָּה, מֵהֵם דְּבוּרִים אֱלוֹ שֶׁל צְדִיק קְדוֹשׁ כְּזֶה! וְלִכֵּן אֵין זֶה פֶּלֶא, שְׁהִסְמַ"ךְ-מ"ם יַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעְעוֹלָם לְדַבֵּר עָלַי כָּל דָּבָר אֶסוּר. וְאִם הֵייתָ מִתְבּוֹנֵן, הֵייתָ רוֹאֶה וּמִבִּין, אֲשֶׁר כָּל אֱלוֹ שְׁחוֹלְקִים עָלַי, הֵיוּ בְּעֵבֶר תְּלַמִּידֵי, שְׂאֲנֵי הוֹצֵאתִי אוֹתָם מִהַבּוֹץ וְהַלְכֵלוּךְ שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית וְכוּ' וְכוּ', וְכַנְרָאָה שְׁהִיוּ מִתְבַּיְשִׁים שְׂאֲנֵי יוֹדְעֵי אֵת מַעֲשֵׂיהֶם הַמְּלַכְלָכִים, וְאֲנִי יוֹדֵעַ בְּדִיוֹק בְּאֵילוֹ מְקוֹמוֹת מְטַנְפִים הֵיוּ וּמָה עָשׂוּ, וְלִכֵּן הִיוּ הֵם בּוֹשִׁים וְנִכְלָמִים מִמֶּנִּי, וְאֲזִי זֶה עוֹבֵד "הַפּוֹף עַל הַפּוֹף" — שְׂזוֹרְקִים אֵת הַזָּבֵל וְהַכְּבִיסָה הַמְּלַכְלָכֶת עַל זֶה שְׁעָסַק לְנִקּוֹת אוֹתָם... מֵה לַעֲשׂוֹת?! הַכֹּל בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה. וְעַיִן בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן רכח), וְתַבִּין אֵת הַכֹּל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תרצ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁמַיִם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר פְּקוּדֵי ה'תּשׁד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֵת מִכְתָּבְךָ.

הַעֲקָר הוּא סְבָלְנוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְעַבֵּר אֵת זֶה הָעוֹלָם אֶלָּא עִם מִדָּה זוֹ, אֲשֶׁר הִיא הַמְּדָה הַכִּי יִפָּה וְהַכִּי יִקְרָה וּתְלוּיָה בְּאֶמוּנָה, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנח): הַחַיִּים כָּל-כָּף מְסַבְּכִים, אֲנָשִׁים סוֹבְלִים מַעֲצָמָם, אֵין לָהֶם

אָשֶׁר ה' תרצא בְּנַחֵל צו

בְּרִיאוֹת וְכוּ', אֵין לָהֶם פְּרִנְסָה וְכוּ', הֵם בְּמִצּוּקָה שֶׁל חוֹבוֹת וְכוּ', אֵין לָהֶם שְׁלוֹם-בֵּית וְכוּ', אֵין יְלָדִים וְכוּ', יֵשׁ יְלָדִים חוֹלִים וְכוּ', אֵין גַּחַת מִיְלָדִים וְכוּ', אֵין לְתֵאֵר וְאֵין לְשַׁעַר מָה עוֹבֵר עַל בְּנֵי-אָדָם — צָרוֹת מְשׁוּנוֹת, שְׂיִכּוּלִים לְהִשְׁתַּגֵּעַ מְרַב צַעַר וְעִגְמַת נַפֶּשׁ, וְלֹא דְבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל, אֵין שׁוּם חֲזוּק. וְלִכֵּן כָּל הָעֲנִיָּן שֶׁל הַדְּפֶסֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל הֵיא מַעֲלָה כָּל-כָּף גְּדוּלָּה, וְהִצְדָּקָה בְּעִבּוּר זֶה עוֹלָה עַל כָּל הִצְדָּקוֹת, כְּמוֹכָא בְּדְבָרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל (לְקוּטִי-הֶלְכוֹת, בְּרִכּוֹת הַשַּׁחַר, הַלְכָה ה'), שְׂזֵה פְּרוּשׁ (תְּהֵלִים קִיט, קמב): "צְדָקָתָךְ צְדָק לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ אָמֶת", אֵיזוֹ צְדָקָה נִשְׁאָרֶת לְאָדָם לְעוֹלָם? כְּשִׁנּוּתָן בְּעִבּוּר הַדְּפֶסֶת תּוֹרַת הַצְּדִיק הָאָמֶת הַמְּחִיָּה בְּנֵי-אָדָם, שְׂאֵין עוֹד מִצְוָה יוֹתֵר גְּדוּלָּה מִזֶּה. וְלִכֵּן רָאָה לְעוֹזֵר לִי לְהַדְּפִיס, וְלֹא לְהַפְסִיק מִלְּהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ו"ל, עַד שֶׁכָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל יִתְעַנְּגוּ מֵאוֹרוֹ הַגְּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וְיִדַּע כָּל פְּעוּל כִּי אֶתָּה פְּעַלְתּוֹ וְיִבִּין כָּל יִצְוֹר כִּי אֶתָּה יִצְרָתּוֹ, וַיֹּאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ הַיּוֹנִ"ה מְלֶךְ, וּמִלְכוּתוֹ בְּכֹל מְשָׁלָה. וְזוֹ כָּל עֲבוֹדָתִי בְּזֵה הָעוֹלָם, וְלִכֵּן אֲנִי סוֹבֵל כָּל-כָּף, כִּי הַסֵּמ"ך-מ"ם שׁוֹנָא אֶת רַבְּנוּ ו"ל, וְאֵינוֹ רוֹצֵה שְׂיִתְפָּרֶסֶם, וְלִכֵּן רָאָה לְעוֹזֵר לִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תרצא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר וַיִּקְרָא ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֲנִיָּן סִפְרֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת וְכוּ', אֲנִי תָמִיד מְמַלִּיץ לְעֵינֵי הַרְבֵּה בָּהֶם, כִּי דְבָר זֶה מְחַדֵּד אֶת הַמַּחֲזִין, קִשְׁיוֹת וְתוֹרוֹצִים וְכוּ', וְכֹל מִינֵי שְׂאֵלוֹת שְׁעוֹלוֹת עַל הַפֶּרֶק. וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קה), שְׁלַחֲדָשׁ בְּתוֹרָה זֶה תִּקּוֹן הַבְּרִית, כִּי כְּנֶגֶד שְׂהִכְנִיס בְּמַחוּ טַנְפַּת שֶׁל מַחְשְׁבוֹת זְרוֹת, יְכַנִּיס בְּעִצְמוֹ תוֹרָה. וְלֹא כָּל אֶחָד מְסַגֵּל

צח אָשֶׁר ה' תרצא בַּנְחַל

לחדש, ולכן לעין בספרי שאלות ותשובות — זו תשובה אמתית על מה שפגם במחין.

אבל ההכרח לומר לך, שצריכים מאד להשמר לא לפסק בעניני מראות וכו' מתוך ספרי שאלות ותשובות, אלא לשאל מורה הוראה ירא שמים, וכן יש שאלות מסבכות, שההכרח לשאל בהן, ואין לדון אלא מה שענינו רואות. הספרי שאלות ותשובות זה טוב לקחת סעיף ללמד להתר או לאסור, אבל בדברים חמורים טוב לשאל מורה הוראה, כי הרבה פעמים לא מבינים היטב מה שפתוב בשאלות ותשובות, ויכול להיות בדיוק ההפוך ממה שהבין, ולכן אין לסמוך אז על דעת עצמו, אלא להתיעץ עם מורה הוראה, ולהביא לפניו את השאלות ותשובות שראה.

מה אמר לך! ראוי לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, אשר בנחל שם חלקנו וגורלנו.

ידוע, שאנשי שלומנו מספרים, שפעם נגש רב גדול בישראל, ושאל את הרב הקדוש מטשעהרין ז"ל, מדוע אינו מחבר ספר שאלות ותשובות, כדי שגם עולם הלומדים יהנו ממנו? ענה ואמר: אני עשיתי שאלות ותשובות מן השמים... כאומר שכתב ספרים לקרב את נשמות ישראל אל אבינו שבשמים. וזה לדעתי כל ספרי בשאלות ותשובות "אשר בנחל", שנכתבו בישועת ה', והיתה לי בזה הרבה סיעתא דשמיא גדולה מאד — הן בכתיבה, והן בהדפסה, והן בהפצה, וכבר נדפסו כמה וכמה פעמים, ואיתא בשם צדיקים, שספר שנדפס שלש פעמים בחיי המחבר, סימן שהסכימו על זה בשמים.

מה אמר לך! מה רבו מעשיך ה', כלם בחכמה עשית, הספרים "אשר בנחל" כבר החיו מאות ואלפים ורבבות בחורים ואברכים, ואני מקווה שינדפסו ויחזרו ונדפסו. ומי שרק ידפיס כרך אחד, יראה ישועה מן השמים, ואני חזק בזה. ובחנוני בזאת ותראו נפלאות, מי שינדפיס כרך אחד משאלות ותשובות "אשר בנחל", יראה פלאות, פלאי פלאות. אשרי שיאחז בזה!

אֲשֶׁר ה' תרצב בַּנְחָל צט

אני כְּשֶׁלְעֶצְמִי, אֵינִי צָרִיךְ כְּלוּם, רַק לְגִלוֹת אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ
יְתָבְרָךְ, כְּפִי שְׁגִלָּה לָנוּ רַבְּנוּ וְ"ל בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, שֶׁהֵם תּוֹרָה מִן
הַשָּׁמַיִם, הַשְּׂגוֹת אֱלֻקוֹת בְּמַדְרָגָה עֲלִיוֹנָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' תרצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתָבְרָךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נְרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

אודות עֵין הָרַע וְכו', זֶה עוֹד מוּבָא בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה (עֵין רִש"י
בְּרֵאשִׁית טז, ה), שְׁכֵן מְצִינוּ בְּשָׂרָה אֲמֵנוּ, שֶׁהַכְּנִיסָה עֵין הָרַע בְּהַגֵּר,
וְעַל-יְדֵי-זֶה הַפִּילָה. וְאַחֲרֵי-כֵן אָנוּ מוֹצְאִים כַּמָּה מֵאֲמֵרֵי חַז"ל בְּעֵנִין
עֵין הָרַע, רוֹאִים אִם-כֵּן, שֶׁיֵּשׁ מְצִיאוֹת כְּזוֹ שֶׁל עֵין הָרַע. וְכֵן אָנוּ
מִתְפַּלְלִים בְּכָל בִּקְרָה וּמְבַקְּשִׁים מִמֶּנּוּ יְתָבְרָךְ שֶׁיִּצְלֵנוּ מֵעֵין הָרַע, כִּי
יְכוּל לְהַזִּיק לְאָדָם, לְהַכְשִׁילוֹ וּלְהַפִּילוֹ. וְלִכֵּן עָקֵר הָעֵצָה לְהַנְצִיל מִזֶּה,
לְהַרְבוֹת בַּתְּפִלָּה וּלְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּרַחֲמִים וּבַתְּחִנּוּנִים,
וּבְרַגְעַ שְׂאֵדָם חֲזֵק בַּתְּפִלָּה, שׁוּם עֵין הָרַע לֹא יְכוּל לַגֵּעַ בּוֹ.

וּבְעֵינֵי חֲצָפָה שֶׁל יְלָדִים שֶׁשָּׂאֵלָתָ, זוֹ הַבְּעֵיָה הַקָּשָׁה בְּיוֹתֵר
שְׁקוּרִית הַיּוֹם, אֲשֶׁר אָנוּ עֲדִים, שֶׁיְלָדִים מִתְחַצְּפִים מְאֹד לְהוֹרִיחֵם,
וְעַל זֶה צְרִיכִים גַּם-כֵּן לְבַקֵּשׁ כָּל יוֹם רַחֲמִים מֵהַשָּׁמַיִם, שֶׁתְּהִיָּה לָנוּ
סִיעָתָא דְשָׂמְיָא, וַיְהִי לָנוּ יְלָדִים מִמֶּשְׁמַעִים וּמִצְלָחִים. אֲבָל צָרִיךְ
לְרַדֵּת לְסוּף דַּעַת הַיֶּלֶד, מֵהַ בְּדִיוֹק כּוֹאֵב לוֹ, מֵהַ הוּא צָרִיךְ וּלְמַה
זָקוּק וְכו', שְׂגוֹרָם לוֹ לְחֲצָפָה, אוֹלֵי הוּא רוֹצֵה מִשְׁהוֹ וּמִתְבַּיֵּשׁ
לְבַקֵּשׁ, חוֹשֵׁשׁ לְדַבֵּר וְכו' וְכו' וּמִתְבַּטֵּא בְּחֲצָפָה, וְאוֹלֵי אִם הָיוּ
יוֹשְׁבִים אִתּוֹ וּמְדוּבָבִים אוֹתוֹ — מֵהַ חֲפָצוֹ וּרְצוֹנוֹ וְכו', הָיוּ מְגִיעִים
לְעֵצָם הַבְּעֵיָה וְשָׂרְשָׁה, מֵהַ מְלַחֵץ אֶת הַיֶּלֶד וְכו', כִּי עַל-יְדֵי הַדְּבָרוֹת
יְכוּלִים לְפַעַל אֲצֵלוֹ הַרְבֵּה יוֹתֵר מֵהַכָּאָה וְכו'.

והקדוש-ברוך-הוא יַעֲזֹר, שְׁתַּרְוֶה רב נחת דְקַדְשָׁה מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיךָ.

הדורש שלומך...

ה' תרצג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקרא ה'תשד"ם.

שלום רב אֶל ידידי הַיְקָר ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מה אמר לך, ידידי הַיְקָר! אָנוּ נִמְצָאִים עֲכָשׁוּ בְּמִצְבַּח קֶשֶׁה מְאֹד. מִחַד — אֵין יוֹדְעִים מַה יוֹלֵד יוֹם, וְהַפְחַד גָּדוֹל. וּמֵאִינְךָ — הַשְּׁקָר כָּל-כֶּף נִפּוֹץ, וְהִסְתַּר פָּנִים נוֹרָא. אַף דִּיקָא עֲכָשׁוּ, אִם יְהוּדֵי יַחֲזֹר בְּתִשְׁבֻּחַה שְׁלֵמָה, וַיִּקְיִים מִצְוֶה לְשֵׁם אֵל עוֹלָם, וַיִּשְׂמַח עִם הַמִּצְוָה, הוּא יָכוֹל לַעֲשׂוֹת יַחֲזֹר כְּזֶה, שְׁגָדוּלֵי עוֹלָם לֹא זָכוּ לָזֶה. וַיְדוּעַ מַה שְּׂאֵמֵר הָאֶרֶץ וְ"ל לְפָנַי אֲרַבֵּעַ מְאוֹת שָׁנָה לְתַלְמִידוֹ רַבִּי חִיִּים וַיִּטְאַל, שְׁבַדוֹר הֵהוּא עִם מְעוֹט פְּעֻלוֹת, יְכוֹלִים לְהַגִּיעַ לְמַדְרַגַּת רַבִּי עֲקִיבָא, כִּי הִהְעֵלֵם וְהִסְתַּר הָיָה גָדוֹל מְאֹד, וְאִם אָמַר כְּזֹאת לְפָנַי אֲרַבֵּעַ-מְאוֹת שָׁנָה, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בְּדוֹר הַזֶּה, אִם יְהוּדֵי מְקִיִּים מִצְוֶה בְּשִׂמְחָה, הוּא יָכוֹל לְהַגִּיעַ לְרוּם גְּבוּהֵי הַמְּעֻלוֹת, וְהוּא חָשׁוּב מְאֹד בְּשָׂמִים. וְלָכֵן דִּיקָא עֲתָה הוּא הַזְּמַן לְחִזּוֹק וּלְעוֹדֵד אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּלְהַתְאַחַד בְּאַחֲדוּת אַחַת, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְרְאוֹת בְּגִלּוּי שְׁכִינָה.

וּבְאַמַּת, אִם יֵשׁ לְאָדָם פְּחָדִים בְּלִבּוֹ, סִימָן שְׂאֵמוּנָתוֹ אֵינָה חֲזָקָה, כִּי מִי שְׂאֵמָאִין שְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיִּים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, הוּא אֵינוֹ מְפַחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲעוֹלָם, אֶלָּא חֲזָק וּבּוֹטָח. וְאֵלוּ מִי שְׂמַתִּירָא וּמְתַפְחַד, הַפְּחָדִים הוֹרְסִים אֶת חַיּוֹתוֹ, כְּמֵאֲמָרָם וְ"ל (עֵין בְּבֵא בְּתָרָא י.): הַפְּחַד מְכַחֵּשׁ פָּחוּ שֶׁל אָדָם; וְלָכֵן עַקֵּר הָעֲצָה כְּנֶגֶד כָּל הַחֲשָׁשׁוֹת וְהִירָאוֹת — לְהַתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה, וּלְהַתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וּלְשִׁיחַ לְפָנָיו בְּשִׂפְתַּי הָאֵם, שְׁזֶה נִקְרָא בְּלִשׁוֹן רַבֵּנוּ וְ"ל הַתְּבוּדוֹת, וּבְזֶה אָדָם נִדְבֵּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, נִכְנָס

אֲשֶׁר ה' תרצג בְּנַחַל קא

בו בַּטְחוֹן עֲצָמִי, וְאֵינוֹ מִפְּחַד מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם; אֲשֶׁר בְּאָמַת
אֵין לָנוּ מַה לְּפַחַד, כִּי אָנוּ בִּיְדֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּכְכֹל שְׂאֵדָם
מִסְתַּתֵּר בְּסִתְרֵי צֶל כְּנָפָיו יִתְבָּרֵךְ — אֵינָנוּ מִתְפַּחַד.

הַכֶּפֶל הַדָּבָר — הָעֵקֶר לְהִרְבוֹת בְּשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ,
וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכָּה לְמַגֵּר אֶת הַפְּחַד, וְתִתְחַזַּק בְּבִטְחוֹן חֲזָק וּבְאִמּוּנָה
בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, וַיִּמְלְאוּ מִשְׁאֲלוֹת לְבָבָה לְטוֹבָה.

רַבְּנוּ ו"ל אֹמֵר (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב): אִם הָיָה אָדָם
מֵאֲמִין, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא וְאֵין בְּלַעֲדָיו נִמְצָא, וַיִּמְלֵא כָּל
הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, תָּמִיד הָיָה מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלָמָּה אָדָם אֵינוֹ מְדַבֵּר
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ? כִּי אֵינוֹ מְרַגֵּשׁ שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא אִתּוֹ, עִמּוֹ
וְאֶצְלוֹ, וְזוֹ נִקְרָאת הַתְּבוּדָּדוּת. הַרְמַב"ם מְבִיא בְּהַלְכוֹת תְּפִלָּה (פְּרָשָׁה
א', הַלְכָה ד'), שֶׁקֹּדֶם שְׂאֲנָשִׁי כְּנִסֵּת הַגְּדוּלָּה תִּקְנֵנוּ הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת:
שְׁחִרִית, מְנַחֵה, עֲרֵבִית, כָּל יְהוּדֵי שְׁהִיָּה זָקוּק לְמִשְׁהוֹ, הָיָה הוֹלֵךְ
לְפָנָה וּמִבְּקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל צְרָכָיו, וְזוֹ מְצִוַּת עֲשֵׂה מִן הַתּוֹרָה —
לְבַקֵּשׁוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל צְרָכָיו, וּבְזֶה נִבְנִית אִמּוּנָתוֹ, אֲבָל רָאוּ אֲנָשִׁי כְּנִסֵּת
הַגְּדוּלָּה שֶׁתְּבוּא גְּלוֹת גְּדוּלָּה, וְנִשְׁפַּח, חֵס וְשְׁלוֹם, מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ,
וְעַל-כֵּן תִּקְנֵנוּ לָנוּ שְׁלֹשׁ תְּפִלוֹת סְדוּרוֹת: שְׁחִרִית, מְנַחֵה, עֲרֵבִית, וְאָנוּ
צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים שְׁנִכְנֹן אֶל פְּרוּשׁ הַתְּפִלָּה, כִּי יְכוּלִים לְדַבֵּר
מִלוֹת הַתְּפִלָּה, הֵינּוּ שֶׁהִפָּה מְדַבֵּר, אֲבָל בּוֹ זְמַנִּית הַמַּח חוֹשֵׁב
מִחֲשָׁבוֹת אַחֲרוֹת, וְלִכֵּן בָּא רַבְּנוּ ו"ל וּמְגַלֵּה לָנוּ, שֶׁמְלַבֵּד הַשְּׁלֵשׁ
תְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת, צְרִיף אָדָם לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ
בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלוֹ, בְּשִׁפְהַ הַמּוֹכֵנֶת לוֹ וּקְרוּבָה אֵלָיו, וְאִם יִהְיֶה חֲזָק
בְּזֶה, יִרְאֶה בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשָׂיו, וְתִתְחַזַּק אִמּוּנָתוֹ. וְזוֹ נִקְרָאת
תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּדוּת, וְזוֹ הַדְּרָף שֶׁכָּל הַצַּדִּיקִים הַקְּדוֹשִׁים זָכוּ לָזֶה,
וְהִגִּיעוּ לָמָּה שֶׁהִגִּיעוּ רַק עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּדוּת.

וְלִכֵּן זֶה הָעֲצָה עֲכָשׁוּ בְּעֵת קִשָּׁה כְּזוֹ — לְהִרְבוֹת בְּתְפִלָּה, הֵן
בְּשִׁבְלֵיהָ, הֵן בְּשִׁבִיל אֲשֶׁתָּהּ, הֵן בְּעִבּוּר יְלָדֶיהָ, הֵן בְּעִבּוּר פְּרִנְסָה
וּבְרִיאוֹת, הִסְרַת הַפְּחַדִּים, הַצְּלָחָה וְכוּ', וּמִי שֶׁמְרַגֵּיל עֲצָמוֹ בְּתְפִלָּה
וְהַתְּבוּדָּדוּת, יוֹדֵעַ שְׂיֵשׁ לוֹ אֲבָא בְּשָׁמַיִם לְפָנוֹת אֵלָיו בְּכָל עֵת; כִּי

קב אשר ה' תרצד בנחל

מהיכן בא עצבות ודכאון, מרירות ויאוש, פחדים של הבל ונחרדות שוא, שחושב שאין צריכים אותו כלל וכו' וכדומה? מחסרון אמונה, אבל כשאדם מאמין שהקדוש-ברוך-הוא אתו, עמו ואצלו, אינו צריך אף אחד, יודע שיש לו בורא כל עולמים, והיכן שנמצא יכול לבקש ממנו יתברך. וזה הסוד שגלה לנו רבנו ז"ל, שנגיל עצמנו לדבר אליו יתברך, ואז אף פעם אין הולכים לבד, וכן יש כחות הנפש לחזק ולעודד ולאמץ את נשמות ישראל, אשרי מי שמקיים את זאת, ואז ירגיש טעם אחר בחייו.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ה' תרצד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקרא ה'תשד"ם.

שלום רב אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי.

אודות שאלתך וכו'; רבנו ז"ל הבטיח בחיים חיותו עם שני עדים כשרים, שאחר הסתלקותו, כל מי שיבוא לקברו בעיר אומן, ויתן פרוטה לצדקה, ויאמר עשרה מזמורי תהלים הנקראים 'תקון הפללי', אפלו אם גבהו ועצמו חטאיו ופשעיו, יוציאו מהשאול תחתית. ובאמת עוד לא היה צדיק מיום ברא אלקים אדם עלי אדמה, שהבטיח על-ידי שני עדים, שיוכלו לתבע ממנו תביעה בבית-דין של מעלה — "הבטחת, שמי שיבוא לציון שלך, ויתן פרוטה לצדקה ויאמר 'תקון הפללי', תוציאו מהשאול תחתית". ואם הבטיח הבטחה כזו, כדאי לכסף ולהשתוקק להגשימה ולקיים זאת, וכן לבקש שם ממנו יתברך, שבזכות הצדיק השוכן פה, תעזר לי, רבנו של עולם, בפרנסה, בבריאות, בשלום-בית, בילדים, בנחת וכו', כי כל מה שאדם רוצה יכול לפעל בציון רבנו ז"ל. והמציאות הראתה, שכל מי שנסע לציון הקדוש בתמימות ובפשיטות וקיים פנ"ל, בזכות הצדיק הזה לא שב ריקם. ודבר זה יכולים לספר מאות

אָשֶׁר ה' תרצה בנחל קג

וּאֶלְפֵי אַנְשֵׁים שֶׁזָּכוּ לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבְּנוּ נַחְמֵן מִבְּרֶסְלֵב זִי"ע בְּעִיר
אוּמָן, וּבְקֶשׁוֹ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְזָכוֹת הַצַּדִּיק הַזֶּה זָכוּ לְגִסִּים
וְלִישׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת.

וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי מִי שְׂאִינּוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ, חֲיִינּוּ קִצְרִים מְאֹד, הִנֵּה
אָנוּ פֹּה, וְהִנֵּה אָנוּ עוֹזְבִים אֶת הָעוֹלָם, וְאִזּוּ גִזְדַּק לְעוֹרֶךָ-דִּין גְּדוֹל,
הַנְּשָׂמָה עוֹלָה לְכֹסֵא הַכְּבוֹד, וְאִין מִי שְׂיִטְעֵן בְּעִבּוּרָהּ, וְהִנֵּה יֵשׁ צַדִּיק
גְּדוֹל כְּרַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהִבְטִיחַ הַבְּטָחָה — "רַק תִּתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה,
וְתֹאמַר עֲשֶׂה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים, אֲנִי אֶעֱשֶׂה לָּךְ טוֹבָה". וְלִכֵּן אֵיךְ יֵשׁ
לָנוּ זְמַן לְהִתְפַּלֵּל לְהִתְנַפֵּחַ — הָאֵם זוֹ אֲמַת וְכוּ', הֲלֹא רַבְּנוּ ז"ל
הִבְטִיחַ! אִזּוּ הִבָּה נְקִים אֶת זֹאת בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת, וְנִזְכָּה
לִישׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת מְאֹד.

וְאֲנִי בְּעַצְמִי שֶׁמַּעֲתִי אֵילּוּ גִסִּים נִגְלִים רוֹאִים בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ נַחְמֵן
מִבְּרֶסְלֵב זִי"ע, וְיִכּוּלִים לְכַתֵּב עַל כָּף סְפָרִים עֲבִי כָרֵס. וְאִין צְרִיךְ
לְפָחוּד, אֶלָּא לְהִרְבּוֹת בְּתַפְלָה וּבְתַחֲנוּנִים לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ לְזָכוֹת לְמַמַּשׁ
אֶת רְצוֹנוֹ וְהַשְׁתַּוְקוּתוֹ לְהַגִּיעַ לְצִיּוֹן הַקְּדוּשׁ, וּבְנֹדָאֵי אִם יִכְסֶּף
בְּכֹסוּפִים חֲזָקִים, יַעֲזְרֵהוּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהוֹצִיא רְצוֹנוֹ מִהַכַּח אֶל
הַפֶּעַל, וְיִזְכָּה לְתַקּוּנוֹ הַנִּצְחִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' תרצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיִּקָּר לִי
מְאֹד, גַּר לְהַצַּדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּר
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אִמַּר לָךְ! בְּזֶה הָעוֹלָם מְכַרְחִים בְּכֹל יוֹם לְעֲשׂוֹת הַתַּחֲדָשׁוֹת
חֲדָשָׁה כְּפִי פִגְעִי וּמְקַרֵּי הַזְּמַן. וְהַעֲקָר לְהַתַּחֲדָשׁ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (אֵיכָּה

ג. (כג): חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה אֲמוֹנַתְךָ, כְּשֶׁאַדָּם מִתְחַדֵּשׁ בְּכָל בִּקְרָה, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְגַּדְּלַת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדָּיו יִתְבָּרַךְ כָּל־ל. הָאֵם אֵינְךָ תּוֹפֵס, כִּי כָל הָעוֹלָם כְּלוֹ הוּא דְמִיּוֹן אֶחָד גְּדוֹל, הַמַּעֲלִים וּמְסַתִּיר אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׁזֶה מֵה שְׁגִלָּה הַבְּעַל תְּפִלָּה, דָּעַר כְּשֶׁרָעַר בְּעַל תְּפִלָּה, כַּמּוּבָא (עֵין סְפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה י"ב), שֶׁהָיוּ כְּתוּת כְּתוּת בְּהַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְכָל אַחַת מֵהַכְּתוּת עָשׂוּ תְּכֵלִית מַשְׁטוֹת אַחֲרַת בְּזֵה הָעוֹלָם. וְעַל כֵּלָם, שָׂרַב רַבָּם שֶׁל הָעוֹלָם נִפְלוּ בְּעַבְדוּתָה זָרָה שֶׁל מָמוֹן, וְנִסְעוּ לְמִרְחָקִים, כְּדִי לְהַרְוִיחַ כֶּסֶף, שְׁזֶה מֵה שְׁאֲנַחְנוּ רוּאִים פְּהִיּוֹם, אֲנָשִׁים נוֹסְעִים מֵהֶכָּא לְהֵתָם וּמֵהֵתָם לְהֶכָּא לַעֲשׂוֹת כֶּסֶף, מֵאֲכֵן גְּעֻלָּט, זֶה נוֹסֵעַ לְגִיּוֹ יוֹרֵק, וְזֶה נוֹסֵעַ לְכִינֵעַ (סִין), זֶה נוֹסֵעַ לְאִירוּפָּה, וְזֶה נוֹסֵעַ לְדְרוּם אֲפְרִיקָה, כָּל אֶחָד נוֹסֵעַ לַחֲפֵשׁ הֵיכֵן שְׁעוֹשִׂים כֶּסֶף, מֵאֲכֵן גְּעֻלָּט, וְאֵף אֶחָד אֵינוֹ נָקִי מִזֶּה, וְאֶפְלוּ בֵּין הִירָאִים וְהַשְּׁלָמִים נוֹסְעִים צוּ מֵאֲכֵן גְּעֻלָּט, וְשׁוֹכְחִים שֶׁהַכֹּל רַק כְּסוּת עֵינַיִם, לְכַסּוֹת אֶת הָעֵינַיִם לֹא לְרֹאוֹת אֶת הַשְּׂגָחַתוֹ יִתְבָּרַךְ הַפְּרָטִי פְּרָטִית. וְכַמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יג): לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׂגָחָה אֵינוֹ אֵלָא שִׁישְׁבּוּר תְּאֻת מָמוֹן. וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כג): אֵלוּ הַכְּרוּכִים בְּתֵאֻת מָמוֹן, הֵם תְּמִיד בְּעַלֵּי חוֹבוֹת, כִּי נִדְמָה לָהֶם צְנוּאָה מֵאֲבִיהֶם, אִז מְעַן דִּארְךָ מֵאֲכֵן גְּעֻלָּט, שְׂצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כֶּסֶף. וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן מ'), שֶׁכָּל אֵלוּ שְׂאִין לָהֶם אֲמוּנָה, צָרִיכִים לְנִסְעַ גַּע וְנָד, כְּדִי לְמַצֵּא פְּרֻנְסָתָם, וְהַבְּעַל תְּפִלָּה שֶׁהוּא הַצְּדִיק הַגָּאֵת, רַבְּנּוּ ז"ל, הוּא אֲשֶׁר מְגַלֵּה אֶת שְׁטוֹת הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם תְּכֵלִית אַחֲרַת בְּזֵה הָעוֹלָם, רַק לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּתוֹרָה וּבְתִפְלָה וּבְקִיּוּם הַמְצוּוֹת; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְטָה אֶזֶן קָשְׁבַת אֵלָיו! כִּי בְּאֲמַת הַמֵּאֲמִין הַגָּאֵתִי, שֶׁמֵּאֲמִין אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדָּיו יִתְבָּרַךְ, הוּא יוֹדֵעַ, שֶׁדָּבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ גַּעֲשֵׂה מַעֲצָמוֹ, אֵלָא בְּהַשְּׂגָחַת הַמֵּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, וְדָבָר זֶה לֹא יְכִילָהוּ הַרְעִיּוֹן, כִּי אֶפְלוּ נְסִיעָה שְׂאָדָם צָרִיךְ לְנִסְעַ, אָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (שִׁחוֹת-הַר"ן, סִימָן פה), זֶה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאִסּוּר לְהַתְעַקֵּשׁ לֹא לְנִסְעַ, כִּי מָה אַתָּה יוֹדֵעַ מֵה תְּפַעֵל שָׁם, אוֹ שְׂתִתְפַּלֵּל שָׁם אִיזוֹ תְּפִלָּה: שְׁחֲרִית, אוֹ מְנַחָה, אוֹ עֶרְבִית, וְעַל-יְדֵי כָּל תְּפִלָּה מִמְּשִׁיכִים מַחֲזִין, וְזֶה נִצְרָךְ עֲכָשׁוּ לְאוֹתוֹ מְקוּם שְׂאֵתָה

אָשֶׁר ה' תרצה בַּנְחֹל קה

נמצא שם, או שתקנים איזו מצנה, או שתאמר איזו ברכה, או שתצטרך לאכל שם איזה פרי, להעלות את הנשמה המגלגלת שם, או שתפגש איזה בן אדם שהוא מרחק מהקדושה, ונפל לעמקא דתהומא רבה, וכשרואה אותך הוא מתעורר. ולכן אסור לפל בדעתו כלל מהטלטולים והנסיעות שלו, כי הכל משגח ממנו יתברך, אבל לא לנסע מאכין געלט, לעשות כסף, כי מי שנקלל בו יתברך, כל מה שהוא צריך, ממילא יבוא אליו בסבה קלה, ולא צריך לעשות שום דבר, והפל תלוי רק כפי תקף אמונתו בו יתברך, ואז אינו צריך לחנף שום בריה שבעולם, אדרבה, רצים אחריו, ומשליכים עליו כסף.

העקר רק להתחדש בכל יום יום מחדש באמונה הקדושה, לידע אשר דבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, והסוף יהיה, שתצטרך לצאת מזה העולם, ולא יועיל לך שום הון דעלמא להצילך מזה, כי לא יועיל הון ביום עברה, הכסף ישאר לאחרים, ואותך לקבר יובילו.

ולכן היה פקח, כל זמן שאתה חי — תרבה במצוות, ותגלה את אמתת מציאותו יתברך בעולם, ותפרסם את שמו של הצדיק האמת, שהוא החן והיפי והפאר של כל העולם, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סז); וכשהוא יתגלה, ממילא כבר יתגלה המאורי אור, כי הצדיק מאיר את אורו יתברך בעולם בהארה נוראה ונפלאה מאד, והוא מגלה לנו את ענין התפלה וההתבודדות, לדבר ולשית רק עם הקדוש ברוך הוא, ולספר לפניו יתברך את כל לבו, אבל אסור לפל בדעתו — אם רואה שמתפלל ועדין אינו נענה, אלא יקיים "קנה אל הוי"ה חזק ויאמץ לבך וקנה אל הוי"ה" (תהלים כז, יד), יחזר ויקנה ויחזר ויקנה, כי אין לדחק עצמו, שהוא יתברך מוכרח לעשות רצונו, שזו גזלה, וכמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצו) על מאמרים ז"ל (אבות ב, יג): וכשאתה מתפלל, אל תעש תפלתך קבע — שהוא לשון גזלה ודחיקת השעה, אלא רחמים ותחנונים, אם יתן — יתן, ואם לאו — לאו. ואסור שיפל בדעתו משום דבר, רק צריכים להחזיר בעצמו אמתת

מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים אֲשֶׁר חַי בְּזֶה הָעוֹלָם.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה עַד מָאֵד...

ה' תרצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִי'.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּדַרְךָ כָּלֵל לֹא מַגְלִים אֶת הַהֲרִיזוֹן לְפָנַי שְׁלֹשָׁה חֲדָשִׁים, שְׂאֵז
כְּבוֹד מִמִּילָא מְכִירִים, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַחֲבִיא אֶת זֶה, וְחֲכַמְיֵנו הַקְּדוֹשִׁים
אָמְרוּ (נִגְדָה ח:): הַכֶּרֶת הָעֶבֶר זֶה שְׁלֹשָׁה חֲדָשִׁים; וְלִכֵּן לֹא נוֹהֲגִים
לְסַפֵּר קֶדֶם — רַק לְהוֹרִים בְּסוּף חֲדָשׁ הַשָּׁנִי.

וּבְעֵינַי שְׂשֹׂאֲלָתְךָ, הָאֵם שְׂיָךְ עֵין הָרַע וְכוּ', אוֹ אִיךָ שְׂיָךְ עֵין הָרַע,
כְּמוֹכָא בְּרַש"י עַל הַפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית טז, ה): "אֲנֹכִי נִתְתִּי שְׂפָחֲתִי" וְגו',
וּפְרָשׁ רַש"י, שְׂהִכְנִיסָה עֵין הָרַע בְּעֵבֶרָה שֶׁל הַגֵּר וְהַפִּילָה עֲבָרָה
וְכוּ', עֵין שָׁם; רוֹאִים מְזֵה, שְׂשֹׂאֲךָ עֵין הָרַע בְּעֵבֶר, וְלִכֵּן צְרִיכִים
לְשֹׁמֵר, וְזֶה לֹא 'סְפוּרֵי סִבְתָּא' כְּמוֹ שְׂאֵת כּוֹתְבָת.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר אוֹתְךָ, וְתוֹלִידֵי בְּנֵיךָ, וְנִשְׁמַע בְּשׁוֹרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ לֵידָה קְלָה.

ה' תרצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה ... אֶל גֵּר וְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲשֶׁר ה' תרחצ בַּנְחַל קז

הנה רבנו ז"ל מאד מאד הקפיד לשמר על השנה, ואמר (שיחות-הר"ן, סימן קו), שביותר מועילה השנה לענייני בלבולי אמונה, כי כשאדם עגף מאד ואינו ישן, אזי יש לו בלבולים. והעצה היעוצה — ללכת לישן, ויקום עם מחין צלולין. ובכלל טוב מאד לשמר על השנה, כי עדיף להיות ער כמה שעות עם מחין צלולין, מאשר יסתובב כסוס שאינו צריך לישן. כי אדם צריך לתת נוחה למחין, וכן מובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לה), שצריכים לישן, כדי לתת נוחה להמחין.

העקר לא להתבלבל משום ברירה שבעולם, שב בפנה שלך, והקדוש-ברוך-הוא יוציא את ענייך, גאט וועט דיר אויס פירן, חזק ואמץ! כל הפרסומות — הכל הכל ורעות רוח, מוהרנ"ת ז"ל הנה חוזר תמיד על הפסוק (איוב ג, יט): "קטן וגדול שם הוא", הינו מי שהוא גדול ומי שקטן, זה יודעין רק בעולם העליון, ולכן לא כדאי להתבלבל משום ברירה שבעולם, החזק בנקדה שלך, ואז טוב לך כל הימים.

...הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ה' תרחצ.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקרא ה'תשד"ם.

שלום וברכה אל, אהובי, ידידי הקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נא ונא ראה להתחזק, ואל תהיה שבור מפל מה שעובר עליך עכשו, רק זכור תזכור, אשר יש פה יד הנ"ה ברוך הוא, שום דבר אינו לבד, הכל משגח בהשגחה נפלאה ממנו יתברך. וכבר אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות אמונה, סימן ג'): בראותך שנוי מעשה, אל תאמר מקרה הוא, אלא תאמין כי זו השגחת השם. ולכן מאחר שעוברים עליך עכשו מקרים מזעזעים כאלו, שראים עין בעין

קח אֲשֶׁר ה' תרצט בַּנְחַל

שָׁאִין זֶה טָבַע, מִקְרָה וּמִזֶּל כָּלֵל, כִּי כָל צַעַר וּמְכַאוֹב, כָּל עֲגָמַת נֶפֶשׁ, יְכוּלִים לְהִלְבִּישׁ אֶת זֶה כְּאִלּוּ אָדָם עֹשֶׂה טְעוּת, בְּבַחֲיִנַת (מְשָׁלִי יט, א): "אֲנֹלֶת אָדָם תְּסַלֵּף דְּרָכּוֹ וְעַל הַיְגִי"ה יִזְעַף לְבוֹ", אֲכַל כְּאֵן בְּסִפּוּר שְׁלֵף, לֹא יְכוּלִים לֹאמַר דְּבַר זֶה כָּלֵל, כִּי כָל מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ אֶת הַסִּפּוּר הַזֶּה, אֵינּוּ יְכוּלִים לְהֶאֱמִין שֶׁקְרָה לָךְ דְּבַר כְּזֶה. וְלָכֵן בְּנִדְאֵי הַכַּל מְשַׁנָּח רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְקִבֵּל אֶת כָּל הַבָּא עֲלֶיךָ בְּשִׂמְחָה, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹלַח לָךְ אֶת כָּל זֶה, וְרָאָה לְבָרַח עַל-יְדֵי-זֶה יוֹתֵר אִלּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים, וְיִמְשֵׁךְ עֲלֶיךָ חֶסֶד וְרַחֲמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' תרצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תּשׁד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבֵרָה הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַהוֹדָעָה שֶׁנּוֹלַד לָךְ בֵּן לְמִזֶּל טוֹב, יַעֲזוֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה הַבְּרִית בְּעֵתוֹ וּבְזִמְנוֹ.

בְּעֵנֵן מוֹהֵל, צְרִיכִים לְקַחַת רַק מוֹהֵל מִמְּחָה, שֶׁכָּבֵר עֹשֶׂה לְכָל הַפְּחוֹת מְאֹה בְּרִיתוֹת, כִּי לֹא נוֹתְנִים אֶת הַבֵּן שְׁלוֹ לְמוֹהֵל שְׁאֵף מִתְחִיל וּמִתְלַמֵּד, כִּי דְבַר זֶה מְסַכֵּן, הוּא יְכוּל לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹ כְּרוֹת שְׁפָכָה, רַחֲמָנָא לְצִלּוֹן, וְאֵל תַּעֲשֶׂה דְבַר זֶה, וְתִסְבִּיר אֶת זֹאת לְחוֹתְנֶךָ, לֹא שְׂיִישׁ לָךְ מְשָׁהוּ נִגְדַּת הַמוֹהֵל, אֲכַל שְׂיִתְלַמֵּד קִדְּם עַל עַרְבִים וְלֹא עַל בְּנֵךְ.

הַעֲקָר תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, שֶׁנּוֹלַד לָךְ בֵּן לְמִזֶּל טוֹב, וְתִכְנִיסוּ בְּבְרִיתוֹ שֶׁל אֲבֵרָה אֲבִינוּ בְּעֵתוֹ וּבְזִמְנוֹ, וְכָל זְמַן שֶׁלֹּא הָיָה הַבְּרִית צְרִיכִים לְבָרֵךְ כָּךְ.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר מִפְּנֵי טְרִדוֹת הַזְּמַן...

אֲשֶׁר ה' תש בנחל קט
ה' תש.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֵה מִיַּמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... גְרוּ
יְאִיר.

לְנַכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הַעֲקָר לְשִׁמּוֹר אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר, וְחָבַל לְדַבֵּר דְּבוּרִים בְּטִלִּים, אֲשֶׁר
לֹא מְבִיאִים לְשׁוֹם תּוֹעֵלָת, רַק לְבִלְבּוֹל הַמַּחֲזִין, כְּמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵינוּ
ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כט), שֶׁתְּדַמִּים מִתִּיזִים לַמַּח, רַק עַל-יַדֵּי
פָּגָם הַדְּבוּר, עֵינֵי שָׁם. וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ בְּמֵאֵד מְאֹד, הֲיִהָ פִקְח!
וְאֵל תִּדְבֹר שְׁטִיּוֹת וְסִפּוּרִים שֶׁל מַה בְּכָךְ, אֲשֶׁר מְמִילָא לֹא יֵצֵא לָךְ
מִזֶּה שׁוֹם דְּבַר, אֲנָשִׁים מְמִילָא יִשְׁנָאוּ אוֹתְךָ, אִזּוּ לְמָה לָךְ כָּל זֶה?!
רַק תִּדְבַּק עֲצָמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאִזּוּ תִרְאֶה אֶת הַנְּסִים נְגָלִים
שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. חֲזוּק וְאַמֵּץ!

רְאִיתִי בַּחֲלוּמֵי אֶת אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהִיָּה רָגִיל לְבוֹא
הַרְבֵּה לְבֵית מְדַרְשֵׁי, וְשָׁבַק חַיִּים לְכָל חַי. וְהִנֵּה הַתְּרָאָה אֶצְלִי
בַּחֲלוּמֵי, וְאָמַר לִי: "אֵין אַתָּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר מַעְלַת רַגַע אֶחָד
בְּעוֹלָם הַבָּא, מַה שְׂאָדָם יְכוּל לְזַכּוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה". וְנִתְעוֹרְרָתִי
מִהַשְׁנָה, וְהִבְנַתִּי מִרְחוֹק מַה זֶה רַגַע אֶחָד בְּעוֹלָם הַזֶּה. וּבִקְאֻמַּת זֶהוּ
מֵאֲמַר חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אָבוֹת ד', יז) 'יִפָּה שְׁעָה אַחַת בְּתִשְׁבּוּבָה
וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּעוֹלָם הַזֶּה, מִכָּל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא'. הֵינּוּ אָדָם
מְסֻתּוֹבֵב בְּזֶה הָעוֹלָם הַגִּשְׁמִי וְהַחֲמָרִי, וְשְׁעָה אַחַת הוּא מְדַבֵּר אֶל
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְשָׁב בְּתִשְׁבּוּבָה שְׁלָמָה, וְשָׂמַח עִם הַמַּצּוֹת וְלוֹמַד
תּוֹרָה, זֶה שְׁוֶה יוֹתֵר מִכָּל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁזֶהוּ דְּבַר נִצְחִי. הֲרִי
זֶה מְבַהִיל עַל הַרְעִיוֹן!

וְלִכֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! אֵל תִּמְשֶׁךְ עֲצָמְךָ אֶל הַצֶּעַר, אִף שְׂאֲנִי
מִבֵּין אֶת צֶעַרְךָ הַקָּשָׁה מַה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, תִּזְכֹּר
אֲשֶׁר סוּף הַכְּבוֹד לְבוֹא, וְעוֹד תִּרְאֶה נְסִים נְגָלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ

ק' אֲשֶׁר ה' תִּשׁ בְּנַחֵל

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵל תִּשְׁכַּר מִשׁוֹם דְּבָר, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנָיו וְרַב
לְהוֹשִׁיעַ, וּמִהֲמַצְבִּים הֵכִי קָשִׁים יְכוּלִים לְצַאת, רַק לֹא לְהִתְיַאֵשׁ!

הַרְגֵל עֲצָמָךְ לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּדִי
שְׂיִתְרַחֵב לְבָבְךָ, וְאַחֲרֵי-כֵן אַתָּה יְכוּל לְבַקֵּשׁ כָּל אֲשֶׁר אַתָּה צָרִיךְ, שְׁנֵה
חֶרֶב הַתְּפִלָּה, אֲשֶׁר יֵשׁ בָּהּ שְׁתֵּי פִיּוֹת, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (תְּהִלִּים קמט, ו):
"חֶרֶב פְּפִיּוֹת" (עֵינִי לְקוֹטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'); וּבְאַמַּת רַבְּנֵנוּ וְ"ל
אָמַר (לְקוֹטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), שְׂתוֹדָה וְהוֹדָאָה זֶה שְׁעִשׂוּעַ עוֹלָם
הַבָּא; הֵינּוּ שְׂאָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ לְהוֹדוֹת וּלְהִלָּל וּלְשַׁבַּח
וּלְפָאֵר אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה שְׁעִשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא; כִּי בְּאַמַּת
כָּל הַצָּרוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עַל הָאָדָם, זֶה מִהֲדָמִים שְׁלוֹחֲצִים אוֹתוֹ בְּלֵב,
וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ לְשִׁית לְעֲצָמוֹ עֲצָה, אֲבָל כְּשִׁמְרָגִיל עֲצָמוֹ לְתַת תּוֹדָה
לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲזִי נִתְרַחֵב לוֹ הַכֹּל, כִּי הֲדָמִים יוֹרְדִים מִהֶלֶב וְנִתְרַחֵב
לוֹ. וְזֶה מֵה שְׂאָנוּ רוֹאִים בְּנֵי-אָדָם נִכְנָסִים בְּצָרָה גְדוֹלָה, וְהַכֹּל מְפָנִי
שְׂמִתְיַאֵשִׁים מִחַיֵּיהֶם, וְחוֹשְׁבִים שְׁנֵה סוּפָם, וְאֵף פֶּעַם לֹא יֵצְאוּ
מִהַצָּרָה שְׁנִפְלוּ לְתוֹכָהּ, אֲבָל אִם אָדָם מִתְחִיל לְהִתְבּוֹנֵן עַל גְּדוֹל
הַחֶסֶד שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עָשָׂה אִתּוֹ, חֲסָדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים
מִמֶּשׁ, וְכִבֵּר רָאָה נְסִים נִגְלִים מִשָּׁךְ יְמֵי חַיָּיו, וְנוֹתֵן תּוֹדָה לְהַשֵּׁם
יִתְבַּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְרַחֵב לְבוֹ, וְיְכוּל לְבַקֵּשׁ יוֹתֵר וְיוֹתֵר.

וְלִכֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! תִּתֵּן תּוֹדָה לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, רְאִיתָ כְּבָר נְסִים
נִגְלִים שְׁעִשָּׂה עִמָּךְ. וְתִאֲמִין לִי, שְׂאֲנִי כְּבָר רְאִיתִי אֲצִלָּךְ נְסִים שְׁעִשָּׂה
עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן לְמָה תִּתְיַאֵשׁ עִכְשָׁו?! וְלְמָה לָךְ
לְהַמְשִׁיךְ אַחֵר הַצָּעֵר?! זְכֹר גַּם זְכֹר אֶת הַלִּילוֹת וְהַיָּמִים שְׂבִלִיתָ
בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-כֵּן הִתְעוֹרֵר מִחֲדָשׁ, וְאֲזִי תִרְאֶה אִיךָ
שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזוֹב אוֹתָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

אָשֶׁר ה' תשא — ה' תשב בַּנְחֹל קיא

ה' תשא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צוֹ ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזְקֵךְ אֶת עֲצָמְךָ בְּיָתֵךְ שְׂאֵת וּבְיָתֵךְ עֵז לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה.
וּבְאֵמֶת רְאוּי לָנוּ מְאֹד מְאֹד לְשִׁמְחָה, שְׂאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֵמֶת כְּזֶה,
רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, וּמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ו"ל?! וְזוֹ צְרִיכָה
לְהִיּוֹת הַשִּׁמְחָה הַכִּי גְדוֹלָה שְׁלָנוּ. וְתֵאמִין לִי, שְׂמָה שְׂרוּאִים בְּעוֹלָם,
שְׂעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד כָּל מִינֵי סְפָקוֹת וּבְלִבוֹלִים וְכוּ' וְכוּ', כְּזֶה רְאוּי
לָנוּ לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמֵנוּ, שְׂאֲנֵנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֵמֶת גְּדוֹל כְּזֶה, כְּמוֹכָא
בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ו"ל (שיחות-הַר"ן, סִימָן קעז), שְׂרְאוּי לָנוּ לְשִׁמְחָה בְּהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, וְאֶף-עַל-פִּי שְׂאִין אַתֶּם יוֹדְעִים מְגִדְּלַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, רְאוּי
לְכֶם לְסַמֵּךְ עָלַי, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ מְגִדְּלָתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְגַם אָמַר, שְׂצָרִיכִים
לְשִׁמְחָה שְׂזָכִינוּ לִידַע מְרַבֵּי אֵמֶת כְּזֶה, וּבְזֶה נִצְלִיחַ דְּרַפְּנוּ, כְּזֶה
שְׂנִשְׂמַח בְּרַבְּנוּ ו"ל! וְהַעֲקָר לְהַתְמִיד מְאֹד מְאֹד בְּלִמּוּד סְפָרְיוֹ
הַקְּדוּשִׁים, וְעַל-יְדֵי-זֶה גִּזְכָּה לְהַגִּיעַ לְכָל טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי כְּזֶה וּבְכָא
בְּנִצְחָה נִצְחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תשב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צוֹ ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ
יְאִיר.

קִיב אֲשֶׁר ה' תִּשְׁב בְּנַחֵל

רָאָה לְחֹזֶק עֲצָמָךְ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְהֶעֱקַר תִּשְׁמֹר עַל הַשְּׁבָעָה גְרוֹת שְׁלֶךְ, הִינּוּ שִׁתְּשָׁמֹר מְאֹד מְאֹד עַל הַדְּבֹר, לֹא לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחְךָ, וְכֵן תִּשְׁמֹר עַל הָאֵף, לֹא לְהִיּוֹת בְּכַעַס, וְכֵן תִּרְגֵּל עֲצָמָךְ בְּמַדַּת הַסְּבָלָנוּת, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד מִדָּה טוֹבָה יוֹתֵר מִזֶּה. וְכֵן תִּטֶּה אֲזַנְךָ רַק לְדַבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, וְתִתְמַד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וּבְכָל יוֹם יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ פְּחָדְשִׁים מִמֶּשׁ. וְעַל כָּלֵם — תִּשְׁמֹר עַל עֵינֶיךָ, שְׁלֹא תִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם דְּבָר הַמְּבִיא לִיְדֵי הַרְהוּר רַע, וּמִכָּל שְׁכָן וְכָל שְׁכָן לֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל נְשִׁים, וּבִפְרָט בְּעֵתִים הַלְלוּ, שְׁהוֹלְכוֹת לְגַמְרֵי פְרוּצוֹת, וְזֶה גְלוּי עֲרִיוֹת מִמֶּשׁ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְאֵין זֶה חֲמָרָה, אֲלֵא אִסּוּר חֲמוּר מְאֹד מְאֹד. וְאִזּוֹ אִם תִּשְׁמֹר אֶת הַשְּׁבָעָה גְרוֹת הָאֵלוֹ, תִּזְכֶּה לְזִכּוֹן וּלְטַהֲרַת הַמַּח, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ"א); וְאֵנִי יוֹדֵעַ שְׁזֶה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לָךְ, אֲבָל אִם תִּרְגֵּל עֲצָמָךְ לְהִסְתַּכֵּל בְּעֵינֶיךָ רַק עַל רוּחְנֵינוּ חַיִּוֹת אֱלֹקִיּוֹת, שִׁתְּצִיר בְּדַעְתְּךָ אִיךָ שְׁכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ — זֶה אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲלֵא מְלַבֵּשׁ בְּלָבוּשׁ כְּזֶה אֲשֶׁר לְפָנַי מְרָאָה עֵינֶיךָ, וְתִצְרִי אֶת שֵׁם הַיְיָ"ה לְפָנַי מְרָאָה עֵינֶיךָ, וְכֵן תִּטֶּה אֲזַנְיָךְ בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, שִׁתְּקַבֵּעַ לְעֲצָמָךְ קְבִיעוֹת חֲזָקָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר: מְקַרָּא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, בְּבָלִי, יְרוּשְׁלָמִי, תּוֹסְפֹתָא, מְדַרְשִׁים, וְעַל כָּלֵם — הַלְכָה: רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּף, עִם כָּל הַנוֹשְׂאֵי כְּלִיָּהֶם, וְכֵן תִּעֲזֵן בְּכָל יוֹם בְּכַמָּה שׁו"תִים, שְׁזֶה יִזְכֶּךָ לָךְ אֶת הַמַּח. וְתִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהִיּוֹת כַּעֲסָן וְקַפְזָן, אֲלֵא בַעַל אֲרֵךְ אַפִּים, שִׁתְּאַרִיךְ אַפְךָ עַל כָּל מִה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְתִתְבּוֹדֵד רַק עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִתְמַד תְּדַבֵּר רַק עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל הַיּוֹם כְּלוֹ, הֵיכֵן שִׁאֲתָה הוֹלֵךְ — תְּדַבֵּר רַק אִתּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאִם בָּא אֵלֶיךָ אָדָם לְדַבֵּר עִמָּךְ, תְּדַבֵּר אִתּוֹ רַק דְּבוּרֵי אַמּוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, אֲזִי אִם תִּלָּךְ בְּדַרְךָ זֶה, לֹא תִפֹּל בְּדַעְתְּךָ כְּלָל.

אֲתָה צְרִיךְ רַחֲמִים רַבִּים לְתַקֵּן אֶת עֲבֻרְךָ, וְלִכֵּן אֵל תִּטְעָה עֲצָמָךְ, כִּי אִם אֲתָה מְטַעָה עֲצָמָךְ, אֵינְךָ מְטַעָה אֲלֵא אוֹתָךְ לְבַד וְלֹא אֶת אַחֲרִים. וְעָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר כָּל אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם דּוֹאֵג רַק לְצָרְכֵי עֲצָמוֹ, רַק הַצְּדִיק הָאֲמֵת הוּא מְשַׁלֵּיךְ נִפְשׁוֹ מִמְּנַגֵּד לְהַצִּילְךָ, וְלִכֵּן

אֲשֶׁר ה' תשג בְּנַחֵל קיג

תתמיד מאד בספרי רבנו ז"ל, כי עקר ההתקבנות אל רבנו ז"ל, זה רק על-ידי התמדת ספריו הקדושים, ולא שפרוץ אל ר' ברל ואל ר' שמרל ואל ר' זרח וכו' וכו', ההתקבנות אל רבנו ז"ל תלויה רק כפי שלומדים ספריו ז"ל! כי פניו, שכלו וחקמתו ונשמתו הם בתוך הספר, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב); וראוי לה לסיים בכל חדש את ה"לקוטי-מוהר"ן", ורבנו ז"ל אמר, שהספר הזה יעשה אתכם בעל תשובה גדול ובעל השגה גדולה, ויפתח את קשיות הגידים שנסתמו.

ולכן קח את עצמך בידך, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ה' תשג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר צו ה'תשד"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר והנעלה, הרוצה להאיר נפשו באור האורות, צח הצחצחות, הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

העקר רק תתחזק להיות בשמחה, ותשמח את אשתך, ותראה ללמד בכל יום דף גמרא אחד, אם תוכל עם רש"י ותוספות — אין יותר טוב מזה, ואם לא — תלמד רק עם רש"י, ואם לא תוכל עם רש"י, תלמד רק גמרא בעצמה, כי דף גמרא מביא הצלחה לאדם, ומאיר לו את הנפש. וכן תראה לדבר חמש דקות אל הקדוש-ברוך-הוא לספר לפניו יתברך כל צרכיך, וכל אשר עובר עליך, והקדוש-ברוך-הוא יעזר — אם תהיה חזק בשני דברים אלו, אז תגיש שעשית משהו ביום הזה; כי דף גמרא מאיר את הנפש עם כל מיני אורות. ואם היו בני-אדם יודעים מה זה ללמד גמרא, היו עוסקים בזה כל היום, כי על-ידי למוד גמרא ממשיך על עצמו הארבעה מלאכים השומרים את האדם, שזה ראשי תבות גמרא:

קיד אָשׁר ה' תּשׁד בּנחל

ג'בֵּרִיאֵל, מ'יכָאֵל, ר'פָּאֵל, א'וֹרִיאֵל. וְלִכְּנֵן אֲשֶׁרִי מִי שְׁלוֹמֵד כָּל יוֹם גְּמָרָא, וְאֵל תְּהִיָּה בְּטֻלָּן! כִּי דָף גְּמָרָא לְיוֹם — זֶה הַצְּלַחַת הָאָדָם.

וְכֵן רְאֵה לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. רַבְּנֵנוּ ו'ל רְצָה שְׁנַדְבֵּר כָּל הַיּוֹם, וְאָמַר: אֲנִי רוֹאֶה שְׂאִינְכֶם יְכוּלִים, אֲזוּ לְכָל הַפְּחוֹת תְּדַבְּרוּ שְׁעָה אַחַת. וְהַיּוֹם אָנוּ כָּל-כָּף שְׁבוּרִים, שְׁגָם שְׁעָה אֵינְנוּ יְכוּלִים, אֲזוּ לְכָל הַפְּחוֹת חֲמֵשׁ דְּקוֹת, אֵינְנוּ קָשָׁה כָּל-כָּף. וְאִם תִּקְרִים אֶת זֹאת תְּהִיָּה הַכִּי מְצַלַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תּשׁד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר צוֹ ה'תּשׁד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִרָף הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאֶרֶץ.

מָה אָמַר לָךְ, אִם אַתָּה בְּאַמַּת רוֹצֶה לְדַעַת מַה קּוֹרָה כָּאֵן וְכוּ', הַהֲכָרַח לֹמַר לָךְ דְּבָרִים אֱלוֹ: כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ זֶהוּ שְׁחוּק אַחַד גְּדוֹל, בְּגִי-אָדָם עוֹשִׂים כָּל מִינֵי שְׁטִיּוֹת, וְתוֹלִים בּוֹקֵי סְרוּקֵי בְּאַחֲרִים. וְזֶה מַה שְׁקוֹרָה מְדוּר דוּר, שֶׁהַתְּלַמִּידִים שְׁלֹא שְׁמָשׁוּ כָּל צָרְכָם, תְּלוּ בּוֹקֵי סְרוּקֵי בְּרַבָּם, וְשָׂאֵר הַתְּלַמִּידִים קָבְלוּ אֶת הַדְּבָרִים, וְכָף גְּרָמוּ חֲרָבָן. וְלִכְּנֵן לֹא בַחֲנָם שֶׁהִזְהִירוּנוּ רַבְּנֵנוּ ו'ל בְּמָאֵד מְאֹד, שְׁנַתְּבוּדָד בְּכָל יוֹם, כִּי כְּשֶׁאָדָם מְתַבּוּדָד, כָּל חֲתִיו חַיִּים אַחֲרִים, כִּי עַל-יְדֵי הַתְּבוּדָדוֹת בָּא לִיִּי יֵשׁוּב הַדַּעַת. וּמַה זֶה הַתְּבוּדָדוֹת? עֶשֶׂר לְשׁוֹנוֹת שֶׁל תְּפִלָּה, וְאַחַת מֵהַלְשׁוֹנוֹת שֶׁל תְּפִלָּה זֶה יֵשׁוּב הַדַּעַת, חֲשָׁבוֹן הַנְּפֶשׁ, חֲרָטָה עַל הָעֶבֶר וְקַבְּלָה עַל לְהַבָּא, כְּשֶׁאָדָם מְתַבּוּדָד לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עוֹשֶׂה לְעֶצְמוֹ חֲשָׁבוֹן הַנְּפֶשׁ, וּמִיֵּשֵׁב עֶצְמוֹ: מִי אֲנִי, מָה אֲנִי, מַה תְּכַלִּיתִי בַחַיִּים, מַה יֵּשׁ לִי לַעֲשׂוֹת, הֵיכָן עָלִי לְלַכֵּת, הֵיכָן עֲשִׂיתִי

אֲשֶׁר ה' תשד בנחל קטו

טְעוּיֹת, אֵיךְ הַדְמיוֹנוֹת שְׁלִי, הֵיכֵן אָנִי נִכְשָׁל וְכוּ' וְכוּ', כָּל מִינֵי כְשָׁלוֹנוֹת שְׁיִישׁ לְאָדָם בְּחַיִּים, וְאִם הוּא מִתְבוֹדֵד, יֵשׁ לוֹ יִשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי וַיִּוֹדַע לְתַקֵּן. כִּי הָרִי זֶה גְדֵלֶת בֵּר יִשְׂרָאֵל, שְׁלֵא נוֹלֵד מִלְאָךְ, אֲלֵא נוֹלֵד מִטְּפָה סְרוּחָה, וְהַטְּפָה סְרוּחָה הַזֶּה יָכוֹל לְהַגִּיעַ לְמַדְרָגָה כְּזוֹ, שְׁמִלְאָכִים וְשִׁרְפִים וְאוֹפְנֵי הַקֶּדֶשׁ אֵינָם יְכוֹלִים לְהַגִּיעַ, הוּא יָכוֹל לְמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ עִם אֱלֻקוֹת — אִם רַק יִשְׁלִיךְ שְׁכָלוֹ וַיִּשְׁחַק מִכָּל הָעוֹלָם.

אָבֵל זֶה לְגַבֵּי יְחִיד, שְׁיִכּוֹל לְחִיוֹת בְּאִפְּן הַנִּלְחִים מְאֻשְׁרִים. אָבֵל בּוֹ בְּרַגַע שְׁיִישׁ לוֹ לְאָדָם עֶסֶק עִם רַבִּים — אוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ. וְלִכֵּן הָיוּ רַבִּים וְכֵן שְׁלָמִים, שְׁלֵא רָצוּ לְהַכְנִס בְּעַל הַרְבִּים. וּמִי לָנוּ גְדוֹל מִמֹּשֶׁה רַבְּנוֹ, שְׁאָמַר לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא (שְׁמוֹת ד, יג) "שְׁלַח נָא בְּיַד תְּשַׁלַּח", אֵינֶנִּי רוֹצֵה לְלַכֵּת, עַד שֶׁהִכְרִיחוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יח), שֶׁהַצְדִּיקִים שְׁאֵינָם רוֹצִים לְהִנְהִיג אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, זֶה רַק מִחֲמַת שֶׁהַתַּגְבֵּר בָּהֶם חֲרוֹן אַף, כִּי סוּף כָּל סוּף אָדָם צָרִיךְ לְרַחֵם עַל גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּכְשֶׁרוֹאֶה אֲנָשִׁים טוֹבְעִים בַּיָּם, בְּרִיוֹת טוֹבְעוֹת בַּמַּיִם הַזְּדוֹנִים, צָרִיךְ לְקַפֵּץ לְחוּף הַמַּיִם וְלְהִצִּילָם, וְלֹא לֹאמַר: מָה אֲכַפֵּת לִי שְׁיִטְבְּעוּ? אֲלֵא הַהִכְרַח לְרַחֵם עֲלֵיהֶם וְלַחֹשׁ לְהַצִּילָם. לִכֵּן אוֹמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'): מִי יָכוֹל לְהִיוֹת מְנַהִיג? מִי שֶׁהוּא רַחֲמָן. אָבֵל אוֹמַר גַּם רַבְּנוּ ז"ל בְּפִירוּשׁ (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עא), שֶׁקֶשֶׁה מְאֹד לְהִיוֹת מְפָרְסֵם, כִּי מִי שֶׁמְפָרְסֵם זֶה מַזִּיק לוֹ, וְצָרִיךְ לְסַבֵּל יְסוּרִים בְּשִׁבִיל רַבִּים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעִיָּה נג, ה): "וּבִחְבָרְתוֹ נִרְפָּא לָנוּ", וְאַחַר שֶׁהוּא מְפָרְסֵם, עָלָיו לְסַבֵּל בְּעִבּוֹר רַבִּים, וְכֹלֵם שׁוֹנְאִים אוֹתוֹ וּמַדְבְּרִים עָלָיו, זֶה אוֹמַר בְּשֵׁם זֶה וְזֶה בְּשֵׁם זֶה, וְהוּא צָרִיךְ, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, לְסַבֵּל מֵהֶם. אָבֵל רַבְּנוּ ז"ל אוֹמַר, שְׁיִישׁ אֲנָשִׁים שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ מְפָרְסֵמָם. וְזֶה הָיָה מִשֶּׁה רַבְּנוּ, שֶׁהַבוֹרָא תְּבַרְךָ דִּיקָא רָצָה וּפְרָסְמוֹ, וְזֶה הָיָה אֶחָד מֵהַנְּסִיוֹנוֹת הַקְּשִׁים שֶׁל מֹשֶׁה וְהַבְּחִירָה שְׁלוֹ, כְּמוֹ שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצ), שֶׁמֹּשֶׁה הוֹסִיף יוֹם אֶחָד מִדַּעַתוֹ (שְׁבַת פז). וְזוֹ הַבְּחִירָה שֶׁל הַצְדִּיקִים, כִּי אֵינָם רוֹצִים בְּזֶה, וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן

קטז אֲשֶׁר ה' תִּשְׁד בַּנְחֹל

מִפְרָסְמִים אוֹתָם, וְאַחַר־כֵּן הֵם סוֹבְלִים סָבֵל. וְלִכֵּן זֶה אֶחָד מֵהַנְּסִיווֹנוֹת הַקָּשִׁים בְּיֹתֵר שֶׁהָיוּ לְמַעַשׂה רַבָּנוּ, כִּי בֵּין אִם הָיָה מִסְכִּים וּבֵין אִם לֹא, בְּהִכָּרַח שֶׁהָיוּ מִפְרָסְמִים אוֹתוֹ, כִּי אִם הָיָה בְרָצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ שֶׁהוּא יוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפֶּעַל רָצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, לֹא הָיָה מוֹעִיל לוֹ מְאוּמָה, וּכְמוֹ שֶׁרַבָּנוּ ו"ל אוֹמֵר (סִפְרֵי־הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, חֶלֶק ב', סִימָן ב'): יֵשׁ מִפְרָסְמִים, שֶׁכֹּל פְּרָסוּמָם נַעֲשֶׂה עַל־יַדֵּי מַחְלָקָת, הַיְנוּ אִם אֵינָךְ רוֹצֶה לְלַכֵּת בְּטוֹב, נַעֲשֶׂה עֲלֶיךָ מַחְלָקָת כְּזוֹ, שֶׁמִּמֶּילָא תִתְפָּרֵס, נִמְצָא, שְׁאִין עֲצָה אַחֲרֵת — רַק לְהִתְחַבֵּא אֶצֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְלִגְלוֹת וּלְפָרֵסִם אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְזוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת עֲבוּדַת כָּל אֶחָד, וּמִי שֶׁחֻזַּק בְּזֶה, יְכוּל לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד.

אֲבָל כְּשֶׁאָדָם יֵשׁ לוֹ יַעֲסֹק עִם רַבִּים, הוּא צְרִיךְ לְשַׁנּוֹת אֶת הָאֱמֶת שֶׁלוֹ בְּכָל מִינֵי בַחֲיִנוֹת, כְּמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבָּנוּ ו"ל (לְקוּשֵׁי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סו) עַל מֵאֲמָרָם ו"ל (בְּרַכּוֹת ו:): כִּינּוֹן שֶׁנֶּצֶטְרֵךְ אָדָם לְבְרִיּוֹת, פָּנִיו נִשְׁתַּנּוֹת כְּכַרוּם; פָּנִיו זֶה הָאֱמֶת, הוּא צְרִיךְ לְשַׁנּוֹת אֶת הָאֱמֶת שֶׁלוֹ לְכַמֵּה צוּרוֹת, לְכָל אֶחָד צְרִיךְ לְהִרְאוֹת פָּנִים אַחֲרוֹת, וְלִדְרֹת לְכָל אֶחָד כְּפִי הַדַּעַת וְהַשְׂכָּל שֶׁלוֹ. וְזֶה מֵה שֶׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (רִש"י בַּמִּדְבָּר כז, יח): שֶׁיְהִיָּה יוֹדֵעַ לְהִלָּף נִגְדַד רֹחוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. וְלִכֵּן כָּל אֶחָד חוֹשֵׁב שֶׁזֶהוּ זֶה, הִנֵּה הַבְּנֵי אֶת הַצְּדִיק, וּיְכַבֵּר מִדְּבַר בְּשֵׁם הַצְּדִיק, כִּי חוֹשֵׁב שֶׁהַשִּׁיג אֶת הַצְּדִיק, וְיְכוּל לְהִיּוֹת שֶׁכְּפִי דְרָכּוֹ הוּא מְשִׁיג אֶת הַצְּדִיק, אֲבָל זֶה רַק כְּפִי בַחֲיִנַת דַּעַתוֹ, בְּאַשֶׁר יֵשׁ לוֹ מִחַ קָטָן, עַל־כֵּן מִבֵּין אֶת הַצְּדִיק בְּקִטְנוֹתוֹ, לְאֶחָד יֵשׁ מִחַ גְּדוֹל מִבֵּין אֶת הַצְּדִיק בְּמַחַ גְּדוֹל, וּמִמֶּילָא מֵה שֶׁאוֹמֵר הַקָּטָן בְּשֵׁם הַצְּדִיק, וּמֵה שֶׁאוֹמֵר הַגְּדוֹל בְּשֵׁם הַצְּדִיק, רוֹאִים כְּבָר הֶפְרֵשׁ בֵּינֵיהֶם, וּמִזֶּה בָּאָה כָּל הַמַּחְלָקָת. וְלִכֵּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סִנְהֵדְרִין פח:): מִיּוֹם שֶׁנִּתְרַבּוּ תַלְמִידֵי שְׁמַאי וְהִלֵּל שֶׁלֹּא שָׁמְשׁוּ כָּל צָרְפֵן, רַבָּה הַמַּחְלָקָת בְּיִשְׂרָאֵל, הֵם הִבִּיאוּ אֶת כָּל הַמַּחְלָקָת. וְלִכֵּן צְרִיךְ עַל עַנְיָן זֶה הַתְּחִזְקוֹת עֲצוּמָה מְאֹד, לִידַע מֵה כֵּן אָמַר הַצְּדִיק וּמֵה לֹא, אִם כֵּן אָמַר אִם לֹא, וְאִם אָמַר — לְמִי אָמַר, וְאֵיךְ אָמַר, וּבִאֲזֵינָה נִגּוֹן אָמַר אֶת הַדְּבָרִים וְכוּ' וְכוּ'. וְזֶהוּ שֶׁאוֹמֵר רַבָּנוּ ו"ל (לְקוּשֵׁי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'), שֶׁהַחֲכָם מִדְּבַר בְּרַמְזִים, יִשְׁנֵם דְּבָרִים שְׁאִין יְכוּלִים לְהַסְבִּיר

אֲשֶׁר ה' תשד בנחל קיז

בפה, רק עם הידים מרמוז להם, וכל אחד עם הדמיון שלו מדמה דמיונות, עד שנכנס בו דמיון עצום, וזה הורס לאדם את כל החיים.

הנה אנו אומרים בפיוט של מוצאי-שבת: "איש אשר שחו אחריו הנו"ה הוא אלקים", אליהו הנביא, אמרו עליו שהוא גלה "הנו"ה הוא אלקים"; כי בזמנו היו עובדי הבעל, אשר הם פסו את הקדוש-ברוך-הוא, ורצו להראות שהכל טבע, מקרה ומזל, בא אליהו הנביא וגלה לכלם: תדעו לכם, שהכל דמיון אחד גדול, הכל זה אלקות ואלקות זה הכל, וגלה כל-כף את הבורא ותברך שמו, עד שדברו כלם גם-כן מהקדוש-ברוך-הוא, אם ברצונם או שלא ברצונם. וזו גדלתו של המנהיג, שכל-כף מכניס את הקדוש-ברוך-הוא, עד שנעשה דבר פשוט, כמובא בדברי רבנו ז"ל (ספורי-מעשיות, מעשה יא), מהבן מלך וכן שפחה שנחלפו, שהגיע למקום שרודפים אותו, אמר לו אדם היער — אם נכניס את האדם בתוך הגן, כלם יוכלו להכנס, אף אחד לא ירדף אותו. והאדם הזה הוא הצדיק, כמאמרם ז"ל (ברכות ו: שבת ל:): מאי כי זה כל האדם? כל העולם כלו לא נברא אלא לצוות לזה. ואליהו הנביא כל-כף גלה את הקדוש-ברוך-הוא, עד שאפלו שנסתלק מזה העולם, מה דברו: "איש אשר שחו אחריו — הנו"ה הוא אלקים", הכל דברו: היודעים אתם מה אליהו הנביא עשה? פרסם לכל באי עולם את הקדוש-ברוך-הוא! זו היתה עבודתו של אליהו, ואלו הם המופתים שלו.

ולכן בכל דור ודור אם בוחר הקדוש-ברוך-הוא במישהו, לא יועיל לו מאומה! אף שיתחבא בכל מיני מחבואים וכו', השם יתברך כבר יעשה פעלות, שיתחילו לחלק עליו, וכך יפרסמו אותו, ולא ידע מה רוצים ממנו. ועל-כן אם הוא כבר מפרסם, כדאי שיקח את המלכות שלו, ולא להשתמש בה לצרכו, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן נו), אלא לקחת את המלכות, ולגלות לכלם את הקדוש-ברוך-הוא. ואמר רבנו ז"ל: כל אחד יש לו בחינת מלכות, יש אחד שהוא מולך על אשתו, "את אשתי ועליך לשמע דברי" וכו', ומחובה להיות צינתנית אליו ולהשמע להוראותיו. אחד

קִיח אֲשֶׁר ה' תִּשְׁד בְּנַחֵל

יֵשׁ לוֹ יְלָדִים — מְכָרִיחַ אֶת יְלָדָיו, אֶחָד מְלַמֵּד — מְכָרִיחַ אֶת
הַתְּלָמִידִים, אֶחָד רֹאשׁ יְשִׁיבָה — מְכָרִיחַ אֶת הַבְּחוּרִים, אֶחָד יֵשׁ לוֹ
הַשְּׁפָעָה יוֹתֵר, אֲזִי עָלְיוֹ לְקַחַת אֶת הַמְּלָכוֹת בְּשָׂבִיל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא לֹא לְהִנָּאֵתוֹ וְכוּ', וּמִי שְׂאִין לוֹ שְׂכָל, לוֹקֵחַ אֶת הַמְּלָכוֹת
לְהִנָּאֵתוֹ. וְהָרִי זֶה כְּעֶבֶד שֶׁמְמַלֵּא תַּאֲוָתוֹ וְכוּ', אֲשֶׁר אֵינוֹ אֵלָּא שׁוֹטֵה
גְּדוּל בְּיוֹתֵר, שְׂאִינוֹ יוֹדֵעַ, שֶׁהַיּוֹם כָּאֵן וּלְמַחֵר בְּקָבֶר וְכוּ', וְחוֹשֵׁב
שֶׁיֵּשׁ לוֹ פֶּה עוֹד הַרְבֵּה זְמַן לְחַיּוֹת, וּבֵינֵן כֶּף מְאֻבֵּד אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה
וְהָעוֹלָם הַבָּא גַם יַחַד, כִּי הוּא רוֹצֵה כְּבוֹד וְשֵׁם, וּלְבַסּוֹף הַכֹּל טוֹפֵחַ
עַל פְּנָיו, אֲבָל יֵשׁ אֶחָד בְּעַל הַשְּׁפָעָה, וְרַק רוֹצֵה לְגָלוֹת אֶת
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵינוֹ רוֹצֵה שׁוֹם מְלָכוֹת, אַדְרָבָה, הוּא רוֹצֵה
לְהִתְחַבֵּא בְּחֹדֶר בְּתוֹךְ חֹדֶר, כְּדִי שֶׁיַּעֲזֹבוּ אוֹתוֹ. אֲבָל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא מְרַחֵם עַל עַם יִשְׂרָאֵל, אֲזִי גוֹרֵם שְׂיִתְפָּרְסְמוּ עַל-יְדֵי מַחְלָקֶת.
וּבְמַחְלָקֶת יֵשׁ וַיֵּשׁ, יֵשׁ דּוֹרְשִׁים לְשִׁבְחָהּ, וַיֵּשׁ דּוֹרְשִׁים לְגַנְאִי, וְזוֹ
הַבְּחִירָה, וּמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׂכָל, מְסַתְּפֵל תְּמִיד מֵהַ יֵשׁ לוֹ בַּיָּד, וּמִי שְׂאִין
לוֹ שְׂכָל — מְסַפֵּן, מְאֻבֵּד הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא וְכוּ' וְכוּ',
וְחוֹשֵׁב — "תְּרַאֶה גַם הוּא חוֹשֵׁב מְכַסֶּף, וְגַם-כֵּן רוֹצֵה כְּבוֹד" וְכוּ',
זוֹ הַבְּחִירָה, אֲבָל מִי שֶׁמִּתְחִיל לְהַרְיֵחַ וּמְרַגֵּשׁ (יִשְׁעִיָּה י"א, ג): "וַיַּהֲרִיחוּ
בְּיִרְאֵת הַהוֹי"ה", כָּאֵן יֵשׁ רֵיחַ טוֹב שֶׁל אֱלֻקוֹת, בֹּא נְרִיחַ וְנִכְנַס, אִף
שֶׁלֹּא נִקְנָה כָּאֵן כְּלוּם, וּכְמֵאמָרָם ו"ל (לְלִקוּט מִשְׁלֵי תַחֲקֹנ): מִי שֶׁנִּכְנַס
לְחַנוּת שֶׁל בְּשָׂמִים — מִתְבַּשֵּׂם מְרִיחֵם וְכוּ', וּבְחֻצֵי שְׁעָה שְׂשִׁיב
שֵׁם, כֹּל בְּגִדָיו נוֹדְפִים רֵיחַ טוֹב וְנֹעִים שֶׁנִּסְפַּג בָּהֶם, אִף שֶׁלֹּא קָנָה
מְאוּמָה. וְעַל זֶה צְרִיכִים הַרְבֵּה רַחֲמִים רַבִּים, שֶׁלֹּא יִכְבְּסוּ בְּגִדָיו וְכוּ',
הֵינוּ כִּי מִי שֶׁכָּבֵר קָבֵל וְסַפֵּג בְּעֵצְמוֹ רֵיחַ טוֹב, שֶׁלֹּא יַעֲבֹדוּ עָלָיו
אַחֲרֵי-כֵן וְכוּ'.

וּבְקִאֻמַּת עֲנִיֵן הַמַּחְלָקֶת בָּא מֵהַשְּׂמִים; רַבְּנוּ ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רַחח): הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹאֵה נְשִׂמָה, שֶׁיִּכּוֹלָה
לְהַחֲזִיר אֲנָשִׁים בְּתִשׁוּבָה, הוּא מְעוֹרֵר עָלֶיהָ מַחְלָקֶת, כְּדִי
שֶׁתִּמְקַרְבִּים יִהְיוּ עִם אָמֶת, וְאִם רוֹאִים שֶׁקָּרַב הַרְבֵּה אֲנָשִׁים,
וְאַחֲרֵי-כֵן אֵלוֹ הָאֲנָשִׁים בְּעֵצְמָם חוֹלְקִים עָלָיו, זֶה הַכֹּל כְּדִי לְפָרְסֵם
אוֹתוֹ יוֹתֵר וַיּוֹתֵר, בְּגִי-אֲדָם רוֹצִים לְהִתְעַנֵּן וְאוֹמְרִים: "רַגַּע, אֲנִי

אֲשֶׁר ה' תּשׁד בְּנַחַל קִיט

יודע שהוא צדיק, הוא עורני, ואתה טוען שלא כן הוא, בא נכנס, נוכח ונראה, נבחן יותר, ומביא עוד אנשים, ויש מביניהם שמקבלים, ויש שבורחים, כי זה מסוד הבחירה. וכמו בטפת זרע, מכל טפה נוצר ולד? אלא הולכים הרבה לאבוד, שעל זה צריכים לבקש הרבה את הקדוש-ברוך-הוא, כמו-כן מכל דבור ודבור של הצדיק, לא כל דבור עושה רשם, אבל אם יש תלמיד מסור לגמרי, כמו שמוהרנ"ת ו"ל היה מסור לרבנו ו"ל, הוא כתב כל דבור — זה נשאר לדורי דורות! ודברים אלו צריכים לדעת, ולא בחנם שמוהרנ"ת ו"ל אמר פעם אחר הסתלקות רבנו ו"ל: חבל לי על התורה והתפלה שלי, הייתי יכול לשבת אצל רבנו ו"ל כל הזמן ורק לכתב. ותתאר לעצמך, אם היו לנו עוד ספרים פי אלף כאלו, מה היה נעשה אתנו, אם פשיש לנו "שיחות-הר"ן" ו"חיי-מוהר"ן" — נעשה מהפכה בעולם, יש "לקויטי-מוהר"ן" — ונעשה שבר עננים בעולם, וכמו שרבנו ו"ל אמר (חיי-מוהר"ן, סימן שנב): הבעל-דבר יכול לחפות ולכסות את העינים מאד, אבל בלא זה היה הספר עושה התעוררות גדולה מאד בעולם; ואמר בזו הלשון: דער בעל-דבר קען זייער פאר שטעלין, אבער זוסט וואלט דאס ספר מחיב גיווען א גרויסן בראך צו טאהן אויף דער וועלט; יהיה שבר בעולם על-ידי הספר הזה, שישבר את הרע. תתאר לעצמך, אם מוהרנ"ת ו"ל היה כותב יותר ויותר, כי הרי הוא לא היה תמיד עם רבנו ו"ל, ובמעט זמן שהיה עם רבנו ו"ל — תראה כמה כתב, על אחת כמה וכמה אם היה יושב יותר, היה כותב עוד גזמאות, כי רבנו ו"ל תמיד דבר רק מעבודת השם יתברך. אבל זו היתה גם הבחירה של מוהרנ"ת ו"ל, שלא כל-כף הבין שהדבורים הללו יחיו פעם את כל העולם, וכמו שאמר עליו רבנו ו"ל (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא): יש אחד שאינו מאמין בהחדושים שלו, שיחיו אנשים; ואת זה אמר ורמז על מוהרנ"ת ו"ל, עד שהגיע לארבעים שנה, ועד שהתקרב אל רבנו ו"ל, אז השיג את דעת רבנו ו"ל בשלמות, כמאמרם ו"ל (עבודה זרה ה:): אין אדם עומד על דעת רבו, אלא עד ארבעים שנה; ויש אומרים שצריך להיות בגיל ארבעים שנה, שאז עבר רב חזיו, כי "ימי שנותינו בהם שבעים שנה" (תהלים צ, י).

קב אָשֶׁר ה' תּשׁד בַּנְחֵל

וְחֻצִים — שְׁלֵשִׁים וְחֲמֵשׁ, וּבֶן אַרְבָּעִים לְבִינָה (אָבוֹת ה, כא) — שָׁאוּ אָדָם מִתְחִיל לְרֵאוֹת אֶת הָעוֹלָם בְּצוּרָה אַחֲרַת, כִּי עֶבֶר עָלְיוֹ מֵה שְׁעֵבֶר — מְשֻׁבְּרִים וְגָלִים שְׁלֵא תֵאָר וְשֵׁעַר כָּלֵל, תְּמִיד חָשֵׁב שֶׁתְּהִיָּה לוֹ מְנוּחָה, וְהִנֵּה לִפְתָּע פְּתָאֵם נִתְהַפֵּף הַכֵּל, וְכֻלָּם רוֹדְפִים אוֹתוֹ, אָזִי מִתְחִיל עוֹד פַּעַם; אוֹ הִנֵּה הוּא הוֹלֵךְ לַעֲבֹד וּמְרוֹיַח כֶּסֶף, וְהִנֵּה פִטְרוֹ אוֹתוֹ מַעֲבוּדָה, וְלֹא דֵי שְׁלֵא קָבֵל פְּצוּיִים, עוֹד הֶצְרֵךְ לְשַׁלֵּם מִסִּים שְׁלֵא תֵאָר וְשֵׁעַר כָּלֵל, וּמְאוּמָה לֹא נוֹתֵר בְּיָדוֹ, וְכֵף עוֹבְרִים עַל הָאָדָם בְּחִיִּים חִיּוֹתוֹ עֲלִיּוֹת וִירִידוֹת, עַד שֶׁמִּגִּיעַ לְגִיל אַרְבָּעִים, וְאָז מִתְחִיל לְהִבִּין אַחֲרַת אֶת כָּל הָעוֹלָם, וְרוֹאֵה שְׁכָל הָעוֹלָם זֶהוּ מְשֻׁחַק אֶחָד גָּדוֹל, וְכָל אֶחָד דּוֹאֵג רַק לְעֻצְמוֹ. וַיֵּשׁ אוֹמְרִים, שְׁאַרְבָּעִים שָׁנָה צָרִיף לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק, אָזִי זוֹכֵה לְבוֹא לְחֻכְמָתוֹ.

וּלְגַבֵּי חִבּוּר הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", הַפְּרוּשׁ הָרֵאשׁוֹן נִרְאֶה יוֹתֵר, בְּאֶשֶׁר עֶבֶר מוֹהֲרֵנִי ת' ו"ל אֶת גִּיל הָאֲרָבָעִים, וְהִסְתַּכַּל עַל כָּל חִיּוֹ בְּצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרִי. כִּי מוֹהֲרֵנִי ת' ו"ל הִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנֵנוּ ו"ל בְּשֵׁנֵת תַּקְס"ב, שָׁאוּ הִנֵּה בֶן עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם, וְהִנֵּה שְׁמוֹנֶה שָׁנִים אֶצֶל רַבְּנֵנוּ ו"ל, הִרִי זֶה שְׁלֵשִׁים, וְאַחֲרֵי כֵן הִחֲלוּ לַעֲבֹר עָלָיו כָּל-כֵּף הַרְבֵּה צְרוֹת בְּעֶשֶׂר הַשָּׁנִים הַלְלוּ עַד אַרְבָּעִים: מִחֻלְקַת מְכָל תְּלַמִּידֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל בְּעֵנִין רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְכָל מִינֵי עֲלִיּוֹת וִירִידוֹת שֶׁעָבְרוּ עָלָיו, וְכָל מְרִי נֶפֶשׁ וְשִׁבּוּרֵי לֵבָב בָּאוּ לְשַׁפֵּף לְפָנָיו שִׁיחָם וְצַעֲרָם וְכוּ', אָזִי מִמִּילָא הִחֵל לְהִבִּין אֶת הָעוֹלָם בְּצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרִי.

וּבְאִיזָה זְמַן בְּדִיוֹק כָּתַב אֶת הַהֲלָכוֹת — זֶה לֹא כָל-כֵּף בְּרוּר, אֲלֹא מִפְּעַם לְפַעַם יֵשׁ מִכְתָּבִים בְּ"עֲלִים לְתְרוּפָה", וְשֵׁם מְזִפִּיר: 'הַשְּׁבֵת הַזֶּה דִּבְרָנוּ מִפְּרִשְׁת פָּרָה', 'שְׁבֵת זֶה דִּבְרָנוּ מִתּוֹרָה פְּלוּנִית', [אֶחָד מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ סֵדֵר תְּאָרִיכִים לְ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", אֲבָל אֵין זֶה מִתְּאִים כָּלֵל, זֹהִי רַק הַשְּׁעָרָה].

וּמֵה שֶׁשְּׂאֵלָתָּ בְּעֵנִין שְׁמוֹהֲרֵנִי ת' ו"ל אָמַר, שֵׁיֵשׁ לוֹ עוֹד שִׁיחָה, שֶׁהִיא בְּטוֹל הַבְּחִירָה, זֶה סוֹכֵב עַל הַלְכוֹת שְׁלוּחִין, הַלְכָה ב', שֶׁעַל זֶה אָמַר מוֹהֲרֵנִי ת' ו"ל: אֲבָל יֵשׁ לִי שִׁיחָה אַחַת, שְׂאֵם הִיִּיתִי מְגַלָּה

אָשֶׁר ה' תשד בַּנְחַל קכא

לְכֶם שִׁיחָה זו, הִיָּה לְכֶם בְּטוֹל הַבְּחִירָה. וְאַנּוּ יוֹדְעִים, שְׁמוֹהֶרְנִי תָּ
 ו"ל הִיָּה טוֹב עֵינַי, וּמָה שֶׁיִּדְעַע — גְּלָה לְאַחֲרִים, אֲלֵא שֶׁהַבְּלִיעַ אֶת
 זֹאת. נוֹתְנִים רְשׁוּת לְאָדָם — לֶף תַּחֲפֹשׁ, אִם תַּחֲפֹשׁ — תִּמְצָא, כָּל
 סוּדוֹת הַתּוֹרָה הֵיוּ מִדְּפָסִים, וְזֶה מוֹל הָעֵינַיִם, וְלֹא כָּל אֶחָד תּוֹפֵס,
 יֵשׁ בְּ"חֵי-מוֹהֶר"ן שִׁיחוֹת כְּאֵלוֹ מִרְבֵּנוֹ ו"ל, שֶׁאֵף אֶחָד אֵינּוּ קוֹלֵט
 מֵה כְּתוּב שֵׁם, אָדָם מִסְתַּכֵּל בְּשִׁיחָה, וְחוֹשֵׁב — שִׁיחָה יִפְה מְאֹד,
 וְאֵינּוּ מִתְּבוֹנֵן בְּעֵמֶק שֵׁי שֵׁם, אָשֶׁר הֵם גְּלוּיִים כְּאֵלוֹ, שֶׁיִּלּוּד אִשָּׁה
 לֹא הִיָּה יָכוֹל לְדַבֵּר אוֹתָם כָּלֵל.

וּבְעֵינַיִן שֶׁשָּׂאֵלָתָּ וְכוּ', מָה אָמַר לָךְ! אַחֲרֵי שֶׁעָבַר כְּכֹר מֵה שֶׁעָבַר
 וְכוּ', אָזִי כָּל אֵלוֹ הַנְּסִיווֹת שֶׁעוֹבְרִים, זֶה מִחֲמַת שֵׁי שֵׁם אֹר גְּדוֹל,
 אָשֶׁר אֲזוּ כָּל הַזְּבוּבִים מִתְּחִילִים לְהִתְפָּרֵעַ, וְכָל הַדְּבוּרִים מִסְתּוֹכְבוֹת
 סְבִיב הַדְּבֶשׁ, וּמִי שֶׁרַק נִגַּשׁ לְמִקּוֹמָן — נִעְקָז. בְּנִי-אָדָם אֵינָם
 יָכוֹלִים לְהִבִּין דְּבַר זֶה, וְנִעְשָׂה רַבּוּי אֹר אֲצֵלָם, אָזִי מִרְבוּי אֹר
 נִעְשָׂה רַבּוּי חֲשֵׁךְ, כִּי אֵיךְ יָכוֹל לְהִיוֹת — אָדָם, שֶׁעוֹרֶת לוֹ, עֲשִׂיתָ
 לוֹ שְׁלוֹם-בֵּית, עֲמַד לְפָנַי גְּרוּשִׁין, וְאָמַר: "זֶהוּ זֶה, אָנִי מִתְּגַרֵּשׁ, בֵּיתִי
 נִהְרָס", וְהִיָּה נִרְאָה לוֹ הַכֹּל שְׁחוֹר, עֲנָן, חֲשֵׁךְ וְעֶרְפֶּל, וְהִנֵּה עֲזָרוֹ
 הַצְּדִיק, וְעֲשָׂה לוֹ שְׁלוֹם-בֵּית, וְהוּא בְּעֲצָמוֹ אֵינּוּ קוֹלֵט כִּיִּצַד זֶה
 נִעְשָׂה, בְּאָשֶׁר הִיָּה הַכֹּל חֲשׁוֹךְ בְּעֵדוֹ, וְהִנֵּה חוֹר אֵל אִשְׁתּוֹ, וְהִבִּיא
 עוֹד כְּמָה יְלָדִים לְזֶה הָעוֹלָם, וְאַחֲרֵי כֵן חֲתַן אֶת יְלָדוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם
 בְּזִכּוֹת הַצְּדִיק, וְעוֹד כִּהְנֶה וְכִהְנֶה טוֹבוֹת לְרַב שֶׁעֲשָׂה בְּעִבּוּרוֹ הַצְּדִיק
 וּמִסַּר נַפְשׁ בְּעֵדוֹ, וְאֵיךְ יִתְכַן שְׁאַחֲרֵי כֵן הַתְּהַפְּכָה הַקְּעָרָה עַל פִּיהָ,
 וְאַחַר כָּל הַטּוֹבוֹת וְהַחֲסָדִים שֶׁאָדָם קִבֵּל מִהַצְּדִיק, יִלְךְ לְפָתַע פְּתָאֵם
 וְיֹאמַר: "אֵין זֶה צְדִיק כָּלֵל, זֶה נוֹכַל, רַמְאִי וְצָבוּעַ", וְאִם לֹא דִי בְּזֶה,
 עוֹד יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁמְאַמִּינִים לוֹ — הִיתְכַּן?! אֵין זֹאת אֲלֵא מִטְעָמִי
 הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיוֹן, כִּי אָדָם עִם מַעַט יָשׁוּב הַדַּעַת, הִיָּה צְרִיף לְשָׂאֵל
 אֶת עֲצָמוֹ: "הֵלֵא פְּלוּנִי זֶה שֶׁמְדַבֵּר עַל הַצְּדִיק, הוּא כְּלִי רִיק,
 מְאִינְשִׁי דָּלָא מְעַלִּי וְכוּ', וְכִיִּצַד אֲשַׁמַּע אוֹתוֹ וְאֲאָמִין לוֹ יוֹתֵר
 מִהַצְּדִיק?! אֵין זֹאת אֲלֵא מִחֲמַת שֶׁחֲטָאתִי כָּל-כֵּף הַרְבָּה בְּפָגַם
 הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁרוּצִים לְרַחֵק אוֹתִי מִהַצְּדִיק, וְלִטַּל
 מִמֶּנִּי הַיָּשׁוּב הַדַּעַת הַזֶּה", וְכַמוֹכָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוֹ ו"ל (עֵינ לְקוּשֵׁי-מוֹהֶר"ן,

קכב אָשֶׁר ה' תּשׁד בְּנַחֵל

חֶלֶק א', סימן ה'), אִיךְ שֶׁפָּרַשׁ רַבְּנוּ יו"ל אֶת הַפְּסוּק (מְשָׁלֵי טו, לא): "אֵיזֶן שִׁמְעַת תּוֹכַחַת חַיִּים, בְּקֶרֶב חֲכָמִים תִּלְיִן", כְּשֶׁאֶחָד פּוֹגֵם בַּבְּרִית, הוּא צָרִיךְ לְשִׁמְעַ מְרִיבוֹת וּמַחְלָקַת עַל הַצְּדִיק.

וְלָכֵן עָקַר הַעֲצָה — לְצַעֵק הַרְבֵּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִנְפֹף לָנוּ אֶת הַמַּח, וְזֶה הַצַּעַר שֶׁיֵּשׁ לְצְדִיק בְּעֲצָמוֹ, שֶׁהַנְּמִלָּה בְּתוֹךְ הַפֶּה שֶׁל הַנְּחָשׁ, הַנְּמִלָּה זֶה הַצְּדִיק, כִּי שְׁלֵמָה הַמְּלָךְ אוֹמֵר (מְשָׁלֵי ו, ו): "לֵךְ אֶל נְמִלָּה עֲצָל", וְאוֹמֵר רַבְּנוּ יו"ל (סְפָר־הַמִּדּוֹת, אוֹת זְרִיזוֹת, סימן א): עַל-יְדֵי זְרִיזוֹת זוֹכָה לְהִיּוֹת רוֹעֵה נְאֻמָּן, סימן לְדָבָר: "לֵךְ אֶל הַנְּמִלָּה עֲצָל", דְּכָתִיב (בְּרֵאשִׁית מֵט, כד): "מִשָּׁם רוֹעֵה אָבֶן יִשְׂרָאֵל", וּבְזֶה צָרִיכִים הַרְבֵּה רַחֲמִים. הַסּוֹפֵי תְבוּת שֶׁל מִשָּׁם רוֹעֵה אָבֶן יִשְׂרָאֵל' — נְמִלָּה, מִשָּׁם נַעֲשֶׂה מְנַהֵיג יִשְׂרָאֵל, וְכִמוֹ נְמִלָּה קִטְנִטְנָה, שְׂאִין נוֹתְנִים לָהּ אֶפְלוּ לְרַחֵשׁ עַל הָאָרֶץ, כִּי בָּא הַנְּחָשׁ וּבוֹלְעָה, כְּמוֹ-כֵן רוֹעֵה נְאֻמָּן, שְׁנוֹשְׁכִים אוֹתוֹ מִכָּל הַפּוֹנִיִם, וְהוּא מַחְזִיק מַעֲמָד, וּמְנַסִּים אוֹתוֹ בְּמָאֵד מְאֹד, אִם אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (אָבוֹת ה, ג): 'עֲשֶׂרָה נְסִיוֹנוֹת נִתְּנָה אֲבָרְהָם אֲבִינוּ וְעָמַד בְּכָלֵם, סימן שֶׁעָבְרוּ עָלָיו נְסִיוֹנוֹת מְאֹד קָשִׁים וּמְרִים, אֲבָל הָיוּ הַרְבֵּה צְדִיקִים שְׂאֻמְרוֹ: לֹא מְנִיחַ וְלֹא מְקַצְתִּיה, לֹא מְעַקְצֵךְ וְלֹא מַדְבִּשֶׁךְ, אֵינִי רוֹעֵה לֹא מִהַעֲקֹץ וְלֹא מִהַדְּבֵשׁ וְכוּ'.

אֲבָל כְּפִי דְבָרֵי רַבְּנוּ יו"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סימן עא): יֵשׁ אֶחָד שֶׁמִּהְשָׁמִים מְגַלִּים וּמְפָרְסְמִים אוֹתוֹ, בְּרִצּוֹנוֹ אוֹ שְׁלֹא בְּרִצּוֹנוֹ, וְאֵין מוֹעִיל לוֹ מְאוּמָה, הוּא רוֹעֵה לְהִתְחַבֵּא, וְאֵין מוֹעִיל לוֹ דְּבָר. וְלָכֵן אוֹמֵר רַבְּנוּ יו"ל (סְפָר־הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, חֶלֶק ב', סימן ב'): יֵשׁ מְפָרְסְמִים, שֶׁעָקַר הַפְּרָסוּם שְׁלֵהֶם נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַמַּחְלָקַת, מִתְחִילִים לְחַלֵּק עֲלֵיהֶם — זֶה אוֹמֵר כֵּן, זֶה אוֹמֵר לֹא, זֶה בָּעַד וְזֶה נִגְד, וּלְפַתַּע פְּתָאֵם הֵם מִתְפָּרְסְמִים, אֲבָל צָרִיכִים הַתְּחִיבוֹת לְהִתְחַזֵּק. וְהַעֲקָר — לְהַשְׁמֵר מְאֹד מְאֹד, כְּשֶׁאֶדָם שׁוֹמֵעַ בְּשֵׁם הַצְּדִיק, בְּזֶה צָרִיכִים לְהִזְהַר, כִּי זֶה מְסַכֵּן מִהַכֵּל, וְאֵין לְקַבֵּל אֶת הַדְּבָרִים, אִם לֹא שִׁמְעַת בְּעֲצָמָךְ בְּאֵזְנֶיךָ, שְׂיוֹצְאִים הַדְּבוּרִים מִפִּי הַצְּדִיק.

נִמְצָא, שְׂיִוְתֵר מְקַבְּלִים דְּרַךְ הַסְּפָרִים מֵאֲשֶׁר מְקַבְּלִים מִהַצְּדִיק

אֲשֶׁר ה' תשד בְּנַחֵל קכג

בְּעֶצְמוֹ, כִּי רַבְּנוּ ו'ל אוֹמֵר (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב), אֲשֶׁר פָּנִיו, שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ, הֵם בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר, וְאִם הִזָּה רוֹאֶה אֶת הַצְּדִיק בְּגוֹף הַגִּשְׁמִי, הִזָּה בּוֹרַח מִמֶּנּוּ. וְכִמוֹ שְׁאַנְחָנוּ הַיּוֹם מִדְּמִינִים — אִם הִינּוּ רוֹאִים אֶת הָאֶרֶץ הַקְּדוֹשׁ, הֲלֹא הִינּוּ יוֹשְׁבִים בְּבֵית מְדַרְשׁוֹ, וְלֹא יוֹצְאִים מִפְּתָחוֹ לְרַגַע. וּבְאֵמֶת מִי שְׁבָקִי בְּסֵדֶר הַדּוֹרוֹת, הָאֶרֶץ הַקְּדוֹשׁ הָיָה לוֹ בְּקִשֵׁי עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים, וְהִזְהִיר אֶת ר' חַיִּים וַיִּטָּאֵל תְּלִמִּידוֹ, שֶׁלֹּא יִגְלֶה אוֹתוֹ וְלֹא יִפְרֹסֵמוֹ, וְאָמַר לוֹ, שְׂתַהֲיֶה לוֹ צָרָה גְדוֹלָה, וְר' חַיִּים וַיִּטָּאֵל כּוֹתֵב: הִיִּתִי שׁוֹטָה, וְהִלְכְּתִי וּפְרֹסַמְתִּי אֶת רַבִּי, וְאָמַר: אוֹי, מָה עָשִׂיתָ לִּי, עֲכָשׁוּ גְרַמְתָּ לִּי שְׂאֵנִי צָרִיף לְמוֹת. ר' חַיִּים וַיִּטָּאֵל כּוֹתֵב, שְׂרָצָה לְגִלּוֹת גַּם לְאַחֲרִים אֶת הַצְּדִיק הַגִּנּוּזִי הַזֶּה, וְכוֹנְנָתוֹ לְטוֹבָה הִיִּתָּה וְכוּ'. לְמַדִּים מִכָּאן, אִף שֶׁהִזָּה הָאֶרֶץ הַקְּדוֹשׁ גְּדוֹל בְּמַעֲלָה נּוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, עִם כָּל זֹאת, הָיָה לוֹ רַק עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים, וַיֵּשֶׁב בְּחֻדְרוֹ וְגִלְיָה אֱלֻקוֹת, מִבְּהִיל עַל הַרְעִיוֹן, שֶׁלֹּא רָאוּ רַק אֱלֻקוֹת, רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְחוּץ לְדַלְתוֹ, הַסּוֹבְבִים אוֹתוֹ לֹא יָדְעוּ כְּלוּם, וְלֹא שָׁמְעוּ כְּלוּם, וְאֲדַרְבֵּה רָאוּ עָלָיו בְּדִיוֹק הַהֶפֶךְ וְכוּ'.

וְהִנֵּה אֲסַפֵּר לָךְ, אֲשֶׁר אֶתְמוֹל הָיָה לִי הַמּוֹן בְּזִיּוֹנוֹת, שְׁפִיכוֹת דְּמִים כְּזוֹ, עֲלֻבוֹנוֹת וְכוּ' שֶׁבָּזוּ אוֹתִי, וּבְעֵבּוֹר זֶה יְכַלְתִּי לְכַתֵּב עַד חֲמֵשׁ וְחֻצֵי לְפָנוֹת בְּקָר, וְכֵן גַּם עָתָה אֲנִי יְכוֹל לְדַבֵּר עוֹד עֲשָׂרִים שָׁעוֹת, אִם הִזָּה לִי מִי שֶׁהִזָּה כּוֹתֵב, כִּי כִּפִּי הַבְּזִיּוֹנוֹת שֶׁקִּבַּלְתִּי אֶתְמוֹל בְּרַבִּים, הָרִי זוֹ כִּפְרַת עוֹנוֹנוֹת אֲמֵתִית, חֲרוּפִין וְגִדּוּפִים כְּאֵלוֹ, שֶׁלֹּא תֵאָרְתִי וְשַׁעֲרָתִי כָּלֵל, שֶׁיְכוּלִים לִהְיוֹת חֲרוּפִין וְשְׁפִיכוֹת דְּמִים כְּזוֹ. וְהַגְּדִלוֹת הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר — שֶׁהַחֲזִיקְתִּי מֵעַמֵּד וְלֹא נִשְׁבַּרְתִּי וְכוּ'. אֲזִי כְּתִבְתִּי מִזְמַן שֶׁחֲזַרְתִּי — בְּשַׁעַה שְׁלֹשׁ אַחַר הַצְּהָרִים, עַד חֲמֵשׁ וְחֻצֵי לְפָנוֹת בְּקָר, לְלֹא הַפְּסָקָה, בְּרָצֶף אֶחָד. וְרֵאִיתִי שְׂאִין עוֹלָם כָּלֵל וּכְלָל.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שֵׁישׁ לָנוּ לְמוֹדִים כְּאֵלוֹ, כִּי בְּלַעֲדֵיהֶם הִינּוּ נֶאֱבָדִים מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, אֲבָל צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק. רַב בְּנֵי-אָדָם סוֹבְלִים סָבֵל גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, עוֹבֵר עֲלֵיהֶם כָּל-כֶּף הַרְבֵּה צְרוֹת וַיִּסּוּרִים, וְהֵם בְּעֶצְמָם אֲשֵׁמִים בְּדַבָּר, כִּי שְׁלֵמָה הַמְּלֶךְ אוֹמֵר (מְשָׁלִי יט, ג): "אֲוֹלֵת

קכד אָשֶׁר ה' תשה בַּנְחַל

אָדָם תְּסַלֵּף דְרָכּוֹ, וְעַל הַנִּי"ה יִזְעַף לְבוֹ", ה' נוֹתֵן לְאָדָם רַק טוֹב, וּמִסְכֵּן אָדָם, עוֹשֶׂה שְׁטִיּוֹת, וְאַחֲרֵיכֶּן יֵשׁ לוֹ טַעֲנוֹת עָלָיו יִתְבַּרֵּךְ.

הִנֵּה נָתַן לָנוּ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְּנָה אֶת רַבְּנוּ וְ"ל בְּדוֹר הַזֶּה, וְהוּא יְכוּל לְהַחְיֹת אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ — מִהֲלוֹמְדִים הֵכִי גְדוֹלִים, עַד עַמֵּי אֲרָצוֹת הֵכִי גְדוֹלִים. כִּי לְרַבְּנוּ וְ"ל יֵשׁ דְּבוּרִים לְכֻלָּם. אָבֵל לֹא כָּל אֶחָד רוֹצֶה לְקַבֵּל דְּבָרָיו, וּמִדּוּעַ? כִּי אֵיזָה רִיק וּפּוֹחַז דְּבַר שְׁאֲסוּר לְהִסְתַּכֵּל בְּסִפְרִים אֵלּוּ, אוֹ אֵיזָה קַל דַּעַת אוֹמֵר, שְׂיֵשׁ לוֹ קַבְּלָה מִהִסְבָּא, שְׁאֲסוּר לְעֵיִן בְּהֵם, וְאֶלְמוּנֵי אוֹמֵר, שְׁהֲרֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלוֹ אוֹמֵר, שְׁאֲסוּר לְלַמֵּד בְּהֵם וְכוּ', וְזֶה הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן שֶׁל הָאָדָם. אִף אִם הָיָה לְאָדָם יְשׁוּב הַדַּעַת — הָיָה נוֹהֵג בְּאִפְסָן אַחֵר לְגַמְרֵי.

וְהַעֲקָר — שְׁצָרִיכִים רַק לְגִלוֹת אֶת רַבְּנוּ וְ"ל. וְאִם כָּבֵר נוֹתְנִים לְאָדָם אֶת הַפֶּה לְדַבֵּר, יוֹתֵר טוֹב לְדַבֵּר רַק מִהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּמַעֲצוֹת רַבְּנוּ וְ"ל, וְעַל-יַד־יָזָה גְצָלִיחַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תשה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁמִינֵי ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצָמֶךָ בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֵז, וְשׁוּם דְּבַר שְׁפָעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ.

וְהִנֵּה אֶת כָּל אֶחָד מִפְּחִידִים בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּרָא עוֹלָמוֹ בְּצוּרָה כְּזוֹ, שְׁמַצֵּד אֶחָד רוֹאִים גְּלוּי אֱלֻקוֹת, הַשְּׁגָחָה

אֲשֶׁר ה' תִּשׁוּ בְּנַחֵל קִכָּה

פְּרָטִית, לְמִי שֶׁרַק שָׁם לֵב, וּמִצַּד שְׁנֵי רוּאִים רַק טֹבֵעַ, מִקְרָה וּמִזֵּל, וּמִפְּחִידִים אֶת הָאָדָם כְּאִלּוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לוֹ אֵינְהָ דְבָר מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵּךְ. וּבְאֵמַת גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן טו): כְּשֶׁאָדָם מִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם, וְשׁוֹפֵט אֶת עַצְמוֹ, מִדַּת הַיְרָאָה אֵינְהָ יְכוּלָה לְהִתְלַבֵּשׁ בְּשׁוּם דְּבָר וּלְהַפִּילּוֹ. אֲדַרְבֵּה הוּא אֵינוֹ מִפְּחָד — לֹא מִשׁוֹר וְלֹא מִכָּלֵב וְלֹא מִשׁוּם חַיָּה רָעָה. וְלִכֵּן רָאָה לְהִתְבּוֹדֵד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְבַקֵּשׁוּ יִתְבַּרֵּךְ כָּל צָרְכֶיךָ, כִּי אֵינְךָ יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר גְּדֵל הַזְּכוּת שֶׁיֵּשׁ לְאָדָם הַמְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ.

הַעֲקָר אֵל תִּפְחָד מִבְּנֵי-אָדָם שֶׁמִּפְּחִידִים אוֹתְךָ, כִּי אֵין יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לְךָ מְאוּמָה, בְּרַגַע שֶׁתִּהְיֶה דְבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּתְדַבֵּר רַק מִמְּנוֹ יִתְבַּרֵּךְ, תִּרְאֶה שֶׁיִּקְרָא אֶצְלֶךָ (שְׁמוֹת טו, טז): "תִּפְּלַעְלִיָּהֶם אֵימַתָּה וּפְחָד, בְּגִדְל זְרוּעֶיךָ יִדְמוּ כְּאֶבֶן", לֹא יוּכְלוּ לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ וּלְהַפִּילְךָ. אַתָּה רָאָה לְהִיּוֹת דְבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּלְמַד הַרְבֵּה מְשֻׁנּוּת, כְּמוּכָא בְּמִדְרָשׁ תְּלִפְיּוֹת, אֲשֶׁר אֲשֶׁר בֶּן יַעֲקֹב יוֹשֵׁב עַל פֶּתַחוֹ שֶׁל גִּיהֲנוּם, וְכָל מִי שֶׁלְּמַד מְשֻׁנּוּת, אֵינוֹ נוֹתֵן לוֹ לְהִכְנִס. מְשֻׁנָּה אוֹתִיוֹת מְשֻׁנָּה, מִי שֶׁמְרַגֵּיל עַצְמוֹ לְלַמֵּד הַרְבֵּה מְשֻׁנּוּת, זוֹכֵה לְשִׁנוֹת אֶת הַרְגְּלוֹ הַרְעָ. וְלִכֵּן רָאָה לְהִתְחַזֵּק, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְהִכְנִיס בְּךָ פְּחָד וְאֵימָה, וְזִכֹּר דְּבָר זֶה, וְאִז תִּצְלִיחַ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תִּשׁוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁמִינֵי ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֵל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

קבו אָשׁר ה' תשו בנחל

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך.

מה שאתה כותב, שהלכת להפיץ, ואחד אמר לך, שהוא מפיר מישוהו שצריך לזה, כי הקונטרס הזה הציל את חייו וכו', כי רצה לאבד עצמו לדעת, רחמנא לצלן, וקבל קונטרס, וזה החיה אותו וכו', ועכשו הוא רוצה עוד אחד וכו', תדע, שזהו האדם בעצמו נצול מזה, ואשריך שנתת לו!

ר' אברהם בר' נחמן טולטשינער ז"ל אמר, ששמע מאביו, ששמע ממוהרנ"ת ז"ל, ששמע מרבנו ז"ל, אשר אם יבוא תינוק קדם שבע שנים לציון רבנו ז"ל, על-ידי-זה יהיה נצול מהחטא, וכתב על זה ר' אברהם בר' נחמן ז"ל: "והפרתי אחד שקיים את זה, ונתקיים פך, שהלך עם פתנת נקיה לחפה". ואמרו אנשי שלומנו היקרים, שזה סובב על עצמו — מה שכתב: "הפרתי אחד שקיים את זה והצליח". ולכן כשאחד אומר, שהוא מפיר את אחד, שהספר הציל לו את החיים, תדע שזה סובב עליו. ולכן ראה להפיץ את אור רבנו ז"ל, אשר אין למעלה מזה, ואם היו בני-אדם יודעים מה זה להפיץ ספרי רבנו ז"ל, היו עוסקים בזה יומם ולילה, ולא היו מפסיקים כרגע. ולכן אל תהיה בטלן, לך להפיץ בכל יום.

ותאמין לי, בימי צעירותי, הלכתי להפיץ ברחובות, באוטובוסים, ברפבות, בכל הישיבות, בכל בתי הכנסיות ובתי המדרשות, בכוללים, והפצתי עם עוד הרבה מאנשי שלומנו, ואדרבה הראיתי להם דרך איה יכולים להפיץ, כי כל הגאולה תלויה רק בהפצת מעינות החכמה חוצה, ולכן אל תהיה בטלן! ראה להפיץ בכל יום ויום, כי זה תקוונך לפני יודע תעלומות.

עליך להבין, כשאדם חוטא, כמה יכול הוא לצום, וכמה תקונים יכול לעשות? ובזה שמקרב עוד יהודים אליו ותברך, בזה מציל נשמות מרדת שחת. על-כן אל תהיה בטלן, לך להפיץ פי זה תקוונך, ואל תסתפל על שום בריה שבעולם, ואפלו על אנשי שלומנו אל תסתפל, מה יש לך אתם?! הלא כשיבוא היום שתצטרך לשכב בקבר — תשכב לבד, ואף אחד לא יעזר לך, יעזבו

אָשֶׁר ה' תשז בְּנַחֵל קכז

אוֹתָךְ לְבַדְּךָ. וְזָכַר דְּבָרְךָ זֶה, כִּי לֹא יֵאָרֶךְ הַרְבֵּה זְמַן, שְׁתַּגִּיעַ לְזֶה, וְלָכֵן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, בְּרַח לְךָ אֱלֹהֵי תִּבְרַתְךָ, וְאַז תִּרְאֶה נְסִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תשז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמִינִי ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

עֲלִידָה לְזָכַר, כִּי אֵין לָנוּ אֵלָא אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ רַק בְּעִבּוּרוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִבְקָשׁ וּלְהַתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׁלֹא יִטְעֶה עֲצָמוֹ כָּלֵל, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן נא), יְכוּלִים לְהַטְעוֹת עֲצָמוֹ מְאֹד, וְאֵת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי, שְׁלֹא יִטְעֶה אֶתְכֶם הָעוֹלָם. וְיִדְוַע מֶה שֶׁהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע אָמַר לְפָנָי הַסִּתְּלָקוֹתָיו לְעֵילָא: וְוַעֲלֵט וְוַעֲלֵט, וְוַאֲוִיל אֵיז דְּעַר וְוַאֲס אֵיז נִישְׁט גִּיּוּוֹעַן אֵין דִּיר [עוֹלָם, עוֹלָם, אֲשֶׁרִי מִי שְׁלֹא הִיָּה בְּךָ], הֵינּוּ שְׁעֵבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם וְלֹא הִיָּה בְּתוֹכוֹ, לֹא הִתְעַרְבַּ עִם שׁוֹם בְּרִיָּה, רַק חֵי אֶת הַחַיִּים שְׁלוֹ, וְעֵבֵר אֶת מְשָׁף חַיָּיו בְּשְׁלוֹם. כִּי בְּאַמַּת הַנְּשָׁמָה הִיא חֶלֶק אֱלֹהִים מִמַּעַל מִמַּשׁ, וְיִוְרְדַת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ אֵל זֶה הָעוֹלָם, לְמִשְׁפַּחַת תְּקוּפַת זְמַן, וְאַחֲרֵי-כֵן חוֹזְרֵת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבְמִשְׁפַּחַת הַנְּשָׁמָה שֶׁל הַנְּשָׁמָה בְּזֶה הָעוֹלָם, הִיא חוֹבֶרֶת רַק עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אָדָם חֵי עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוֹלֵךְ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, נוֹשֵׁם אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי יוֹדֵעַ אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, אֵין מְצִיאוֹת שְׂיִהְיֶה הָעוֹלָם: דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ. וְהוּא מְפָרְסֵם אֶת אַמַּת מְצִיאוֹתָיו יִתְבָּרַךְ לְכָל בְּרִיָּה, כִּי כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּמִדְבָר רַבָּה, פָּרָשָׁה יג, סִימָן ו'): מִן הַיּוֹם הָרֵאשׁוֹן שֶׁבָּרָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת עוֹלָמוֹ, נִתְאַוָּה לְדוֹר עִם בְּרִיּוֹתָיו בְּתַחְתּוֹנִים; וְאַף שְׁבִין כֵּן עוֹבֵר עַל בְּנֵי-אָדָם כָּל מִינֵי יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, וְנוֹפְלִים בְּבוּץ גְּדוּל, תְּאוֹת רְעוֹת שֶׁל נְאוּף,

קכח אֲשֶׁר ה' תשז בנחל

שֶׁל מָמוֹן, שֶׁל אֲכִילָה וְשִׁתְיָה, עַד שֶׁמִּתְגַּשְׁמִים מְאֹד מְאֹד, עִם כָּל זֹאת הַצְּדִיקִים אֲשֶׁר דְּבוּקִים בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, יוֹרְדִים אֶל הַצְּנוּר שֶׁל הָאָדָם שֶׁנֶּפֶל לְמָקוֹם שֶׁנֶּפֶל, וְשׁוֹבְרִים אֶת הַצְּנוּר שְׁלוֹ, וּמִהֶפְכִים מְצַנּוֹר לְרִצּוֹן, שִׁיְהִיָּה לוֹ רִצּוֹן לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, כִּי הַצְּדִיק גְּדוֹל מְאֹד, וְיִכּוֹל לְהִפְגֹּס בְּצַנּוֹר שֶׁל הַרְשָׁע, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ח'). וְלִכֵּן הָעֵקֶר רְאֵה רַק לְגִלוֹת לְכֻלָּם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְתַעֲזֹר לְכָל אֱלוֹ שֶׁנֶּפְלוּ לְמָקוֹם שֶׁנֶּפְלוּ לְצֵאת מִשָּׁם, וְאֵל תִּתְבַּיֵּשׁ כָּלֵל, כִּי לְצַעֲרֵנוּ הַרְבֵּ, הַסְטֵרָא אַחֲרָא מְעַלְמַת וּמִסְתַּרַת אֶת אוּרוֹ יִתְבַּרֵּךְ עַל-יְדֵי הַשְּׁלֵשׁ תַּאֲוֹת רְעוּת: נֶאוּף, מָמוֹן, אֲכִילָה, שֶׁהֵן שְׁלֵשׁ תַּאֲוֹת שֶׁמְקַרְרוֹת אֶת הַיִּרְאָה מִן הָאָדָם, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן א'); מָה אָמַר לָךְ, הָעֵקֶר רַק הַדְּבַק עֲצֻמָּה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְתַדַּע שֶׁאֵין בְּלַעֲדֵיו כָּלֵל, אֵין מְצִיאֹת שֶׁל עוֹלָם, וּמָה שֶׁאַתָּה נוֹפֵל בֵּין כָּךְ, אֵל תִּסְתַּכֵּל עַל זֶה כָּלֵל, רַק הַקּוּם וְתַחֲיָה וְתַחֲזֹק אֶת אַחֲרִים, וְתַתְחִיל לְהִבִּין אֲנָשִׁים רַחוּקִים, וְתִקְרָבֵם אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְתֹאִיר גַּם בָּהֶם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּתְלַהֵב נִשְׁמַתָּם גַּם-כֵּן אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ. כִּי הַנִּשְׁמָה הִיא חֵלֶק אֱלוֹהִים מִמַּעַל מִמַּשׁ, וְהִיא עֵצָם אֲצִילוֹת בְּלִי שׁוּם הַתְּלַבְּשׁוֹת כָּלֵל, וְהִיא לְמַעַלָּה מִהַכֵּל, וְאֶפְלוּ בְּאֲצִילוֹת אֵין לָהּ מָקוֹם, כִּי אֲצִילוֹת הוּא מְלִשׁוֹן נֶאֱצַל וְנִתְרַחַק וְכוּ', וְכִמּוֹ שֶׁכְּתוּב (בַּמִּדְבָּר יא, יז): "וְאֶצְלַתִּי מִן הַרוּחַ אֲשֶׁר עָלֶיךָ" וְגו', כִּי מָה שֶׁמֵּאִיר כְּכֹר יְכוּלִים לְהֶאֱצִיל גַּם עַל אַחֲרִים, כִּי יֵשׁ מְאֹר וְיֵשׁ אֹר, מְאֹר הוּא עֵצָם הָאוֹר, שֶׁלֹּא יְכוּלִים לַגֵּעַ בּוֹ, וְלֹא שִׁיף בּוֹ צְמֻצוּם וְחֻלְל הַפְּנוּי, כִּי נִכְלָל בְּמָקוֹם שֶׁנִּכְלָל, אֵלֹא הָאוֹר שִׁיּוּצָא מִשָּׁם זֶה נִקְרָא אֲצִילוֹת, לְשׁוֹן נֶאֱצַל מִהֶמְאֹר, וְשֵׁם הָיָה הַצְּמֻצוּם וְהַחֻלְל הַפְּנוּי, וְהַפְּלָל, שֶׁגַּם בְּחֻלְל הַפְּנוּי צְרִיכִים לְמַצָּא אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכִמּוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סד), שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה הַצְּדִיק יוֹרֵד וּמַעֲיֵן בְּסַפְרֵי וְכוּ', כִּדְּי לְהוֹצִיא מִשָּׁם אֶת אֱלוֹ הַנִּפְשׁוֹת שֶׁנֶּפְלוּ לְשָׁם, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

וְלִכֵּן רַק חֲזוּק וְאֶמֶץ מְאֹד מְאֹד, וְאֵל תְּנִיחַ עֲצֻמָּה לְפַל בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן, עַל אֵף כָּל הַנְּסִיווֹת הַקָּשִׁים שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ בְּכָל פַּעַם, צְרִיף שֶׁתַּדַּע שֶׁזֶּה בְּעֲצֻמוֹ הַנְּסִיווֹת שֶׁמְנַסִּים אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, וְהוּא

אֲשֶׁר ה' תשח בנחל קכט

בְּכֹל הַעֲשָׂרָה נְסִינּוֹת שֶׁנִּסּוּ אֶת אַבְרָהָם אָבִינוּ, וְכָל זֶה עוֹבֵר עַל כָּל מִי שֶׁבָּא לְהִכָּנֵס אֶל הַקְּדוּשָׁה, הַעֲקָר אֶל תְּשִׁים לֵב לְשׁוֹם דְּבָר, זָכַר אֲשֶׁר אֵינְךָ צָרִיךְ אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כָּל מְגֻמּוֹתֶיךָ צָרִיכוֹת לְהִיּוֹת אִיךָ וְרַק לְהִכָּלֵל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כֵּן לְהִתְפָּרֵס לֹא לְהִתְפָּרֵס — זֶה אֵינוֹ עֲגִיז שֶׁלְךָ, אֵתָּה צָרִיךְ רַק לְהִיּוֹת בְּטֵל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלִקְיָם אֶת מֵאֲמָרָם ו"ל (אֲבוֹת ב, ד): 'בְּטֵל רְצוֹנְךָ לְרְצוֹנוֹ, כְּדֵי שֶׁיִּבְטַל רְצוֹן אַחֲרֵים לְרְצוֹנְךָ'. וְלִכֵּן כָּל זְמַן שֶׁאַתָּה לֹא זָכִיתָ לָזֶה, לְבּוֹא לְבִטּוֹל כְּזֶה, מָה אֵתָּה מְצַפֶּה שֶׁאַחֲרֵים יִתְבַּטְּלוּ אֵלֶיךָ? ! וּבְאֵמֶת כְּפִי אֲמַתַּת הָאֵמֶת, הָאָדָם צָרִיךְ לְהִגִּיעַ לְבִטּוֹל כְּזֶה, עַד שֶׁאֵין כְּבָר לְפָנָי מְרָאָה עֵינָיו עוֹלָם כָּלֵל, וְלֹא שֶׁיְךָ לְרְצוֹת אֵיזָה רְצוֹן אַחֵר, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (סְפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה י"ג, מִיּוֹם א'), שֶׁהִבְעֵטְלִיר הַעוֹר הַתְּפָאָר: אֵיךְ גִּידְעֵנִי גָאָר נִישֵׁט (אֲנִי זוֹכֵר לָאוּ כְּלוּם), הֵינּוּ אֵת הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא קֹדֶם שֶׁנִּתְהַוָּה הַמְרָאָה, הַטַּעַם וְהַרִיחַ וְכוּ', קֹדֶם שֶׁהִמְצִיאוּ הַחֲכָמִים הַגְּרָעִין וְכוּ', וְקֹדֶם שֶׁנִּתְרַקַּם הַפְּרִי וְכוּ', וְזוֹ הַמְדְּרָגָה הַכִּי עֲלִיוֹנָה, וְשֶׁם כְּבָר לֹא צָרִיךְ שׁוֹם צְמִצּוּם וּפְרָסוּם כָּלֵל, וְהֵבֵן לְמַעֲשֶׂה.

הַהֲכָרַח לְקָצֵר.

הַמְצַפֶּה לְרֵאוֹתֶיךָ וְלְדַבֵּר עִמָּךְ פְּנִים אֶל פְּנִים...

ה' תשח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר שְׁמִינֵי ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אָהוּבֵי, יְדִידֵי ...
נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, אֲפֵלוּ שֶׁעָבַרְתָּ עִכְשָׁו מָה שֶׁעָבַרְתָּ וְכוּ' וְכוּ', כְּבָר הַקְּדִים רַבֵּנוּ ו"ל, וְאָמַר (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קיב): אִם אֵתָּה מֵאֲמִין שֶׁיִּכּוֹלִים לְקַלְקֵל,

קל אָשֶׁר ה' תשח בַּנְחַל

תִּאֲמִין שְׂיִכּוּלִים לְתַקֵּן, וְאָמַר (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עח): אֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל, אֵין דְּבַר כְּזֶה לְהַתִּיאַשׁ.

וְהִנֵּה רַבְּנֵי ז"ל גָּלַה לָּנוּ (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כה), אָשֶׁר מִסְפָּר שְׁמָה שֶׁל הַקְּלָפָה הַמַּחֲטֵאת אֶת הָאָדָם בַּפְּגָם הַבְּרִית הוּא ת"פ, וְיָדוּעַ, אָשֶׁר אַר"ץ כְּנַע"ן עִם הַכּוּלָל עוֹלָה ת"פ, שְׁזֶה מַה שְׁהִזְהִירָנוּ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא (וַיִּקְרָא יח, ג): "וּכְמַעֲשֵׂה אַר"ץ כְּנַע"ן, אָשֶׁר אָנִי מְבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה לֹא תַעֲשׂוּ וּבַחֲקִיתֶהֶם לֹא תִלְכוּ" וְגו', כִּי הֵם הָיוּ מְזֻהָמִים מְאֹד בַּתְּאֻנֹת נְאוּף, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְרַבְּנֵי ז"ל אָמַר (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קט), אָשֶׁר אַר"ץ יִשְׂרָאֵל הוּא תְּקוּן הַבְּרִית, וְלָכֵן בְּמָקוֹם שֶׁהוּא כָּל־כַּף קְדוֹשׁ, שָׁם מִתְּגַבְּרֵת הַטְּמֵאָה וְהַזְּהֻמָּה בְּיוֹתֵר. וְלָכֵן קִדְּם שְׁנֹכְנֵס עִם יִשְׂרָאֵל לְאַר"ץ יִשְׂרָאֵל, הִיָּתָה נִקְרֵאת אַר"ץ כְּנַע"ן, מִסְפָּר ת"פ, כְּמִסְפָּר שֶׁם הַקְּלָפָה לֵילִית, שֶׁהִיא מַחֲטֵאת אֶת הָאָדָם בְּנְאוּף. וְיָדוּעַ אָשֶׁר הַשְּׂבִירָה הִיָּתָה בְּדַעַת, כִּי מִהַדַּעַת וּלְמִטָּה נִפְלוּ וְנִשְׁבְּרוּ, וְלָכֵן לֹא בָחֲנָם שְׁמֵי שְׂרוּצָה לְהַתְּעַלּוֹת בַּקְּדוּשָׁה, עָלָיו מִתְּגַבְּרֵת וּמִתְּפַשְׁטֵת הַקְּלָפָה בְּיוֹתֵר. וְלָכֵן אָנִי מְבִין אוֹתָךְ.

טוֹב, טוֹב, וְרֵאוּי לָךְ לְלַמֵּד עַכְשָׁו אֶת הַמְּאָמַר (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קיז), וְשֵׁם תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת מַה שְׁמַגְלֶה רַבְּנֵי ז"ל, מַה כְּשֶׁאָדָם נִכְנָס בַּקְּדוּשָׁה, מִתְּפַשְׁטֵת עָלָיו הַקְּלָפָה וְכו', עֵינֵי שָׁם. וְלָכֵן אֵל תַּתִּיאַשׁ, אֲלֹא דִיקָא מֵאֲחֵר שְׁנִפְלֵת עַכְשָׁו, דִּיקָא אַחֲרֵי הַהֶאֱרָה כְּזוֹ שְׁהִיָּתָה לָךְ וְכו', בְּמָקוֹם חֲשֵׁף וְנִהְיָה וְכו', מִזֶּה אַתָּה צָרִיךְ לְהַתְּחִיל הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְתִרְאֶה אֵיךְ שְׁהַסְמ"ךְ־מ"ם רוֹדֵף אַחֲרֶיךָ, וְלָךְ תַּתְּעַלֶּה עוֹד יוֹתֵר בְּדַבְּקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שָׁמוּ, וְאֵל תִּפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִכְרַח מִכַּעַס שְׂבָא עַל־יָדֵי נְאוּף, כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנֵי ז"ל (שִׂיחוֹת־הַר"ן, סִימָן רמט): "וַיְהִי יַעֲרֵב עַל־בְּעֵינֵי הַנְּוִי"ה וְגו' (בְּרֵאשִׁית לח, ז), מְלִשׁוֹן בְּיַד כַּעַס. וְעַל זֶה צָרִיכִים לְלַכֵּת לְמִקְוֵה שֶׁהוּא שְׁעוֹר תַּתְּק"ס לוֹגִין, שְׁמִטְהֵרֵת אֶת הַנְּפִ"שׁ רו"ח נְשִׁמָּה חִי"ה יַחֲדָה שֶׁל הָאָדָם, שְׁעוֹלָה ה' פְּעֻמִּים תַּתְּק"ס; וְלָכֵן מִי שְׁנֹלְכֵד בְּעוֹן נְאוּף, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, צָרִיךְ לְהִזְהַר בְּטְבִילַת מִקְוֵה, וְכַנְרְאָה שְׂאֵתָה לֹא נִזְהַר בְּכָלָל

אֲשֶׁר ה' תשט בַּנְחַל קלא

בְּזֶה, יְכוּלִים לְחַלֵּף יָמִים שְׂאִינָךְ הוֹלֵךְ לַמְקָנָה, וְלִכְּנֹן לֹא בְּחִנּוּם שְׁהֶסְמִ"ךְ-מ"ם רוֹדֵף אֶחָרֶיךָ, וּמְטַמֵּא אוֹתְךָ בְּטַמְאֵת קַרְ"י, וּמֵה גַם שְׂאֵתָה מְלֹא הִרְהוּרִים רְעִים, רַחֲמָנָא לִישׁוֹנָן. וְלִכְּנֹן תִּתְחִיל מֵהַיּוֹם לְלַכֵּת לַמְקָנָה טְהוֹרָה, שְׂיֵשׁ בּוֹ תַתְק"ס לוֹגִין, וְתִטְבַּל לְכֹל הַפְּחוּת חֲמֵשׁ פְּעָמִים, כַּנְּגֵד נִפְ"שׁ רו"ח נְשָׁמ"ה חַי"ה יְחִיד"ה, וְתִרְגִּישׁ הָאָרֶז עֲצוּמָה. וְאָמַר הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע, שְׂוָכָה לְהַגִּיעַ לַמְּדֻרְגוּתוֹי רַק עַל-יְדֵי רְבוּי טְבִילוֹת בַּמְקָנָה, וְלִכְּנֹן רֵאָה לְהִיּוֹת זְהִיר בְּזֶה, וְאִם לֹא תוּכַל בַּבְּקָר, לֵךְ בְּמִשְׁךָ הַיּוֹם, וְעַל-כָּל-פָּנִים לִפְנֵי אַמִּירַת חֲצוֹת, וְאִז תִּרְאֶה שְׁנוּי לְגַמְרֵי אֶצְלָךְ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַצִּיל אוֹתְךָ מִכָּל רַע, וְיִמְשְׁכוּ עֲלֶיךָ רַק מִחֲשָׁבוֹת קְדוּשׁוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' תשט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר תְּזַרִיעַ ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבֵרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רַק חֲזַק מְאֹד, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל. לְדַעְתִּי, תַעֲסֵק בְּהַפְּצַת מַעֲיִנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים, כִּי זֶה תִקְוֹן גְּדוּל מְאֹד, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנּוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יד): תִקְוֹן קַרְ"י הוּא לְהוֹצִיא יְק"ר מְזוּלָל, וְהַעֲקָר לְהַשְׁקוֹת אוֹתָם אֲנָשִׁים שְׁהֵם מִבְּחוּץ עִם תוֹרָה. וְלִכְּנֹן כָּל מִי שְׂיִוְדַע שְׁפָגַם וְחָטָא בַּפְּגָם הַבְּרִית וְכו', עָלָיו לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנּוּ ו"ל, כְּדֵי לְקַרֵב עוֹד נְשָׁמוֹת קְדוּשׁוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי רַבְּנּוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'), אֲשֶׁר צְרִיכִים לְהַרְבּוֹת נְשָׁמוֹת לְבֵית הַתְּפִלָּה, שְׂיִצְאוּ מֵהֶם צְרוּפִים חַדְשִׁים, אֲשֶׁר עוֹד נְשָׁמוֹת יִתְחִילוּ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וּבְזְכוּת זֶה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל לָךְ עַל הַכֹּל.

קלב אָשֶׁר ה' תשי בנחל

חזק וְאַמֵץ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה, שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ
בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִי פְּרָטִית. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (ספֿר-הַמִּדּוֹת, אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן
לג): עַל-יְדֵי אֲמוּנָה יִסְלַח לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ.

חזק, חזק, וְאֵל תִּתְיַאֵשׁ! וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תשי.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תּוֹרֵיעַ ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרֶךְ הַיֵּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת וְכו'.

מָה אָמַר לָךְ! מוֹהֲרֵינִי ז"ל כָּתַב לְבָנוּ ר' יִצְחָק ז"ל (עֵין עֲלִים
לְתַרוּפָה): "מְנַסִּים אֶת כָּל אָדָם, אוֹתֵי נְסוּ כָּבֵר הַרְבֵּה מְאֹד"; וְלִכֵּן
תִּחְדִּיר אֶת זֹאת בְּדַעְתְּךָ, אֲשֶׁר נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים יֵשׁ לְכָל אֶחָד,
אֵין אָדָם שְׁלֵא יַעֲבֹרוּ עָלָיו אֵילֹו מְשַׁבְּרִים בְּחַיֵּיו הַפְּרָטִיִּים, וְאֵף בְּרִיָּה
אֵינָה יוֹדַעַת מְזֶה, לְכָל אֶחָד נִדְמָה, שֶׁהַצְּרוּת וְהִיסוּרִים שְׁלוּ יוֹתֵר
גְּדוֹלִים מְשַׁל אַחֲרֵים, וְאֵף אֶחָד אֵינּוּ שָׁם לֵב, כִּי יֵשׁ בְּגִי-אָדָם
שְׁפוּבָלִים סָבֵל כְּזֶה, שְׁלֵא נִתֵּן לְסַפֵּר כָּלֵל. וְלִכֵּן אֵל תִּמְשַׁךְ עֲצָמְךָ
כַּל-כָּף אֶל הַצַּעַר, כִּי זֶה לֹא יָבִיא אוֹתְךָ אֶל שׁוֹם דְּבָר, רַק יִמְשִׁיךְ
אוֹתְךָ אֶל הַשְּׂאוֹל תַּחְתִּית וּמִתַּחְתִּיו, כִּי הֵיאֹוֶשׁ וְהַדְּכָאוֹן יְכוּלִים
לְהַרְגֵךְ אוֹתְךָ לְגַמְרִי, וּכְבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סִנְהֵדְרִין ק:): לֹא
תַעֲלֵל דּוֹיָא בְּלַבְךָ, דְּגַבְרִי גַבְרִין קָטַל דּוֹיָא; אֵל תִּכְנִיס דְּאָגָה בְּלַבְךָ,
כִּי אַנְשִׁים גַּבּוּרִים הִרְגָה הַדְּאָגָה.

וְלִכֵּן מָה לָךְ לְהִיּוֹת שְׂרוּי בְּדָאָגָה, אֲשֶׁר אֶל מְאוּמָה לֹא תִבְיָאָךְ,
וְרַק תִּכְלֶה אֶת כַּחֲךָ לְגַמְרִי, וּכְבָר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (ספֿר-הַמִּדּוֹת, אוֹת
עֲצָבוֹת, סִימָן א'): מִי שְׁלֵא תִקֵּן חֲטָאֵת נְעוּרִים, עַל-יְדֵי-זֶה בָּאִים לוֹ
דְּאָגוֹת; וְלִכֵּן כְּשֶׁעוֹלוֹת לָךְ דְּאָגוֹת, עָלֶיךָ לְדַעַת שְׂאֵתָה צְרִיךְ לְתַקֵּן
אֶת חֲטָאֵת נְעוּרֶיךָ. הַעֲקֵר חֲזַק וְאַמֵץ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל

אָשֶׁר ה' תשיא בְּנַחַל קלג

אָמַר (ספֿר-הַמִּדּוֹת, אוֹת עֲצָבוֹת, סִימָן יד): עַל-יְדֵי עֲצָבוֹת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵין עֵמוֹ. וְלִכֵּן רְאָה לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, וּלְשִׂמְחָה אֶת עֲצָמָהּ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים, בְּאִפְּן שֶׁהַשְּׂכִינָה תִשְׁרָה בָּהּ, כִּי אֵין הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה אֶלָּא מִתּוֹךְ שְׂמֻחָה שֶׁל מְצוּנָה (בְּרִכּוֹת ל.א.), וְזוֹ תִהְיֶה לָּהּ הַשְּׂמֻחָה הַכִּי גְדוּלָּה, שֶׁתִּדַּע שֶׁהַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה אֶצְלָהּ. רְאָה רַק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאֵל תִּקְבַּל בְּשׁוּם פְּנִים לְשׁוֹן הָרַע וְכוּ', וְאִזּוֹ לֹא תִצְטָרֵךְ לִהְיוֹת בְּעֲצָבוֹת וּבְמִרְרוֹת וּבְדַכְאֻוֹן וְכוּ', זֶה לֹא כְּפִי שְׂמֻסְפָּרִים לָּהּ.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תשיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹרֵיעַ ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּר יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבָהּ.

עֲלִיף לְדַעַת, אֲשֶׁר כָּל יוֹם הוּא יוֹם חֲדָשׁ לְגַמְרִי, וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם יְכוּלִים לְקַנּוֹת לְעֲצָמוֹ אוֹצְרֵי אוֹצְרוֹת שֶׁל תּוֹרָה וּמִצְוֹת מַעֲשִׂיּוֹת דִּיקָא, וְלִכֵּן רְאָה שְׂכָל יוֹם יִהְיֶה אֶצְלָהּ יוֹם חֲדָשׁ; הַיּוֹם תִּלְמַד כְּמָה פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, וְכְמָה דְּפִים גְּמָרָא, וְכְמָה סִימָנִים טוֹר וְשִׁלְחָן עָרוּף, וְאִם רוֹצִים יְכוּלִים לְהִרְאוֹת אֶת זֶה, הַתּוֹרָה אֵינָה נִקְנִית אֶלָּא בִּיסוּרִים וְלֹא דִרְךָ עֲנוּגִין, שׁוּם דְּבָר אֵינּוּ הוֹלֵךְ בְּנִקְלָה, כִּי אֶפְלוּ בְּעֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה צְרִיכִים לְטָרַח הַרְבֵּה, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן אִף אֶחָד אֵינּוּ מִתְלוֹנֵן, הָאָדָם מְלֹא שְׂמֻחָה שֶׁהוֹלֵךְ לְהַרְוִיחַ כֶּסֶף, אֶפְלוּ שְׂבָא לוֹ הַדְּבָר קֶשֶׁה מְאֹד מְאֹד, הוּא צְרִיף לְהַתְיַגֵּעַ בִּיגִיעָה גְדוּלָּה עַד מְאֹד, וְנוֹסֵעַ נְסִיעוֹת אֲרָפוֹת, וּמְסַכֵּן אֶת נַפְשׁוֹ, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, וְהַכֵּל בְּשִׁבִיל סִפְק סִפְקָא שֶׁל רֹחַ, וְעַם כָּל זֹאת הוּא נוֹסֵעַ וְטוֹרַח וּמְתַיַּגֵּעַ, עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה בְּאֵין עֶרֶךְ כָּלֵל, כְּמָה כְּדָאֵי לְהַתְיַגֵּעַ עַל לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵין עֶרֶךְ לְשִׁכְרָה, אֶפְלוּ בְּעוֹלָם

קלד אָשׁר ה' תשיב בַּנְחֹל

הַזֶּה, וּמִכָּל שְׁפָן בְּעוֹלָם הַבָּא, כִּי הַתּוֹרָה הִיא חֻמַּתּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְקִיּוּם
הַמְצֻוֹת הֵן רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּכְדָאֵי וּכְדָאֵי לְטָרַח בְּעִבּוּרוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאַפְלוּ
לְמִסַּד נִפְשׁוֹ בְּעִבּוּרוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי סוּף כָּל סוּף אֲנַחְנוּ חוֹזְרִים אֵלָיו
יִתְבַּרֵךְ.

יְדִידֵי הַיְקָר! צָרִיךְ רַק לְהִתְחַזֵּק וְלִכְרַח מִכָּל הַדְּמִיוֹנוֹת שְׁנֹכְנָסִים
בְּאָדָם מְרַב עוֹנוֹתָיו, וְצָרִיךְ רַק לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא,
לְצִיָּר בְּדַעְתּוֹ, שֶׁהַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת וְאֱלֻקוֹת זֶה הַכֹּל, וְאִם כֵּן לָמָּה
צָרִיכִים לְחַיּוֹת בְּמַתַּח וּבְפַחַד, וְלְהִתְבַּלְבֵּל מֵאֲנָשִׁים, אֵין לָנוּ עַל מִי
לְהִשְׁעַן אֶלָּא עַל אֲבִינוֹ שְׁבַשְׁמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תשיב

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הַיְקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק גַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֻמָּה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.
לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזָּק עֲצָמְךָ בְּיָתֶר שְׂאֵת וּבְיָתֶר עוֹ, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב
לְהוֹשִׁיעַ. הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, מָה
אֲתָה יוֹדֵעַ מַה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה מִמֶּךָ, הֲרֵי הַכֹּל סְבוּבִים שֶׁהוּא
מְסַבֵּב עִמָּךְ, שִׁיְהִיָּה לְךָ כָּף, וְיַעֲבֹר עָלֶיךָ כָּף וְכוּ' וְכוּ'. וְלִכֵּן רְאֵה רַק
לְכַרַח אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְאִז כָּל הַחַיִּים שְׁלֶךְ יִשְׁתַּנּוּ לְגַמְרִי. וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ
ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן ג'): בְּרֵאוֹתֶךָ שְׁנוּי מַעֲשֵׂה, אֵל תֹּאמַר
מְקַרְהֵה הוּא, אֶלָּא תֵאמְרִין כִּי זוֹ הַשְׁגָּחַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ. אֵין מִשְׁגַּג שֶׁל
מְקַרְהֵה אוֹ מִזֵּל אוֹ טָבַע, יֵשׁ פֶּה רַק יַד הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ. וּבִידְעוֹת אֵלוֹ
תְהִיָּה כְּבָר אָדָם אַחַר לְגַמְרִי. אֲשֶׁרִי מִי שְׁחִי עִם אֲמוּנָה, וּמְקַיִם (חֻבְקוּק
ב, ד): "וְצַדִּיק בְּאֲמוּנָתוֹ יִחְיֶה", וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

אֲשֶׁר ה' תשיג בַּנְחַל קלה
ה' תשיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹרֵיעַ ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִיְמֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן אֲנִי מְקַבֵּל בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ חִיוֹת חֲדָשָׁה
אֶתָּה נוֹפֵחַ בִּי, כְּשֶׁאֲנִי שׁוֹמֵעַ שְׁאֵתָּה מְחֻזָּק אֵת עֲצָמְךָ.

מָה אָמַר לְךָ! כָּל הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיוֹנוֹת, וְאִי אֶפְשֶׁר לַעֲבֹר אֵת
הָעוֹלָם רַק עִם הַתְּחֻזָּקוֹת, וְכָל אֶחָד כְּפִי מִדַּת הַהֲתַחֲזָקוֹת שְׁלוֹ, כֵּן
זוֹכֵה לְהַגִּיעַ אֶל דְּרָגָה בְּיִרְאַת שָׁמַיִם. וּפְעַם אַחַת הַתְּלַהֵב מוֹהֲרֵנִי"ת
ו"ל וְאָמַר: לְמָה זָכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי לְמָה שְׁזָכָה? מִפְּנֵי
שְׁהִיְתָה לוֹ מִדָּה זוֹ בְּהֲתַחֲזָקוֹת (עַר הָאֵט זִיף אַזוֹי דְּעַרְהָאֲלֻטָּן), וְלְמָה
זָכָה הָאֲר"י ו"ל לְמָה שְׁזָכָה? מִפְּנֵי שְׁהִיְתָה לוֹ מִדָּה זוֹ בְּהֲתַחֲזָקוֹת
וְכוֹ, וְלְמָה זָכָה הַבְּעַל-שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ לְמָה שְׁזָכָה? מִפְּנֵי שְׁהִיְתָה
לוֹ מִדָּה זוֹ בְּהֲתַחֲזָקוֹת וְכוֹ, וְלְמָה זָכָה רַבִּנוּ ו"ל לְמָה שְׁזָכָה? מִפְּנֵי
שְׁהִיְתָה לוֹ מִדָּה זוֹ בְּהֲתַחֲזָקוֹת. וְסִיִּים: וְלְמָה זְכִיתִי אֲנִי? מִפְּנֵי שֵׁישׁ
לִי מִדָּה זוֹ בְּהֲתַחֲזָקוֹת; הֲרִי שְׁעַקֵּר מַעֲלַת קִיּוֹם הָאָדָם בְּזֵה הָעוֹלָם,
הוּא רַק כְּפִי מִדַּת הַהֲתַחֲזָקוֹת שְׁלוֹ. וּבְאֵמַת כְּשֶׁבָּאָה צָרָה עַל הָאָדָם,
הוּא חוֹשֵׁב שֶׁהוּא הָאָדָם הַכִּי אֲמָלָל בְּחַיִּים, וְעָלָיו עוֹבְרִים מִשְׁפָּרִים
וְגַלִּים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר עֲדִין לֹא עָבְרוּ עַל אֵף אֶחָד, וּמִתְחִיל לְהַשְׁבֵּר
לְגַמְרִי, וַיֵּשׁ לוֹ קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת עָלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִבּוֹ נִתְעַקֵּם
בְּעַקְמוּמִיּוֹת וְכוֹ, וְזֶה יוֹתֵר וַיִּוֹתֵר מִשְׁבָּרוֹ וְכוֹ; כִּי עַקֵּר הַשְּׁלֵמוֹת
הוּא רַק כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְדַבֵּק אֵת עֲצָמוֹ בְּאֵין סוֹף בְּרוּף הוּא, וַיִּוֹדַע
שֶׁהַכֹּל לְפַל מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂאֵז בָּא אֵלָיו בְּלִב אֵמַת, לֵב נִשְׁבֵּר,
וְשׁוֹפֵף גִּפְשׁוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ כְּפַיִם, וְעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכֵה שְׁמֵאִיר עָלָיו
אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ בְּהָאֲרָה וּבְזִיו גִּפְלָא עַד מְאֹד.

וְהִנֵּה עַקֵּר הַהֲתַחֲזָקוֹת זוֹכִים דִּיקָא עַל-יְדֵי שְׁמֻחָה; כָּל מָה
שְׂאָדָם מְחֻזָּק אֵת עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת בְּשְׁמֻחָה רַבָּה, כְּמוֹ-כֵן וַיִּוֹתֵר מִזֶּה
נִתְרוֹמֵם מִצַּב רִיחוֹ וְנִתְרַחֵב דַּעְתּוֹ, וְזוֹכֵה לְהֲתַחֲזָקוֹת יוֹתֵר גְּדוֹלָה.

קלו אָשֶׁר ה' תשיג בַּנְחַל

וְרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירוּנוּ עַל שְׂמִיחָה יוֹתֵר מִהַכֵּל, וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן מ"ח), שְׂתַכְּף-וּמִיד כְּשֶׁאֲדָם רוֹצֵה לְהַכְּנִס בְּעִבּוּדָתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲזִי תַכְּף הִיא עֲבֵרָה גְדוֹלָה כְּשֵׁיִשׁ לוֹ עֲצָבוֹת, חֵס וְשֵׁלוֹם, כִּי עֲצָבוֹת הִיא הַסְטֵרָא אַחֲרָא, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ שׁוֹנֵא אוֹתָהּ, עֵינַי שָׁם. וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂפָעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְלְהִיּוֹת רְגִיל לְשִׂמְעַ כְּלֵי זִמְרָה, שְׂמִיחָה הַרוּחַ טוֹבָה מִהַרוּחַ נִכְאָה, כִּי בְשִׂמְיעַת כְּלֵי זִמְרָה נִתְעַלָּה וְנִתְרוֹמַם רוּחוֹ שֶׁל הָאָדָם, וְהוּא נִכְנָס בְּמַצַּב רוּחַ טוֹב, וְזֶה כְּבָר מְגִבִּיהַ אֶת כָּל חֲשָׁקוֹ לְחִיּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, וְלְהִתְעַנֵּג בְּנֵעָם עֲרֻבוֹת אוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ.

וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת וְעֲצוֹת לְהִיּוֹת תָּמִיד רַק שְׂמִיחָה, וְתָמִיד תִּשְׁמַע כְּלֵי זִמְרָה שִׂיגְבִיהוּ אֶת רוּחְךָ, וְתִרְאֶה לְפָרֵשׁ שִׂיחַתְךָ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲפֹלוּ מְעַט דְּמַעַט, כִּי כָל דְּבוּר שְׂמִיחָתְךָ עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ — הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, עֵינַי לֹא רְאִתָּה וְכוּ'.

וְכֵן רְאֵה לְהַכְּנִיס אֶת עֲצֻמְךָ בְּאִמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לְהִאֲמִין בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ מְשַׁיֵּחַ עֲלֶיךָ בְּהַשְׁגָּחָה נִפְלְאוֹהַ עַד מְאֹד, וְשׁוּם דְּבָר, שׁוּם זִיז, שׁוּם תְּנוּעָה וְשׁוּם עֶסֶק שְׁלֶךְ, אֵינּוּ הוֹלֵךְ וְאֵינּוּ נֶעֱשֶׂה מְעַצְמוֹ, אֲלֵא הַכֵּל בְּחֻשְׁבוֹן צְדָק מִהַמְּשַׁיֵּחַ הָעֲלִיּוֹן, וְהוּא יִתְבַּרֵךְ מְסַבֵּב עִמָּךְ בְּסִבּוֹת גְּעֻלָּמוֹת וְנִסְתָּרוֹת וְכוּ', וּבְיַדָּיו הַכֵּל לְטוֹבָתְךָ, לְקַרְבֶּךָ וְלְהַבִּיאֶךָ אֶל טוֹבָה נְצַחִית, וְתִזְכֶּה אֶל דְּבָרִים כְּאֵלוֹ שְׂעֵדִין אֵין לָךְ מִשְׁגַּבְּזָה.

אֲקוּהָ לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, שְׂתַחַזִּיק מְעַמְד בְּמַצְבְּךָ, וְאֲזוּ סוּף הַכְּבוֹד לְבוֹא, שְׂתִזְכֶּה לְהִאֲרֹת מְלֵא כָּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ וְתִרְאֶה נִפְלְאוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ר' אַבְרָהָם בֵּר' נַחֲמָן ז"ל הִזְהִיר רְגִיל לוֹמַר בְּאֲרֶץ יִשְׂרָאֵל: "דְּעַר רַבִּי אִיז דָּא אוֹן דָּאֲרִט" [הִינּוּ רַבְּנוּ ז"ל נִמְצָא כָּאֵין וּבְאוּמָן].

אֲשֶׁר ה' תשיד בנחל קלו
ה' תשיד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע ה'תשד"ם.

שלום רב לידיד נפשי, ותיק וחסיד, שותף מימי הנחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

אקנה להשם יתברך, שסוף כל סוף תזכה להוציא מהכח אל
הפעל רצונך וכסופיך להגיע אל ציון רבנו ז"ל. העקר ראה לבקש
על זה בכל יום ויום ברחמים ובתחנונים, ולא לדחק את השעה.
וכן בכל דבר ודבר, כל קדשה ועבודה שרוצים לזכות, צריכים רק
לבקש ממנו יתברך, אבל רק ברחמים ובתחנונים, ולא להתעקש
שמכרח תכה-ומיד, כי אסור לדחק את השעה בתפלה, כמובא
בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כ' וסימן קצו).

ומוהר"ן ז"ל מסביר ענין השחיטה, שהיא להוציא את הנפש
מגלותה, יש בה כמה הלכות שהיה שאסורה בשחיטה, זה בחינת
(חלין ד): "ולא יכלו להתמהמה", צריכים להזדרז ולא לחכות כרגע,
דרסה אסורה בשחיטה, על-כל-פנים אסור לדחק את השעה,
שמכרח להיות בבת אחת, והשחיטה צריכה להיות בהולכה והבאה,
זה בחינת רצוא ושוב, עיל ונפיק, ואז כששוחט באפן הזה — הכל
כשר.

ודבר זה טוב והולך על כל פרט ופרט בעבודת השם יתברך,
צריכים להזדרז עד מאד — מצד אחד, אבל מצד שני — צריכים
לחכות הרבה, ולא לדחק את השעה. וזה בעצמו הבקיאות של
רצוא ושוב, עיל ונפיק (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ו'); כי אפלו
שעוברים עליו ימים ושנים וכו', ועדין נדמה לו שלא פעל וכו',
מתגברים עליו יותר ויותר וכו', עליו לחזק את עצמו בכל מיני
אפנים, ואז סוף הכבוד לבא, שזיכה שיאיר עליו אור הכבוד
העליון, וירגיש ערבות נעימות זיו חיות אלקותו יתברך, שרוצה
רבנו ז"ל לזכות אותנו.

אשרינו, מה טוב חלקנו, שאנו זוכים להיות בחלקו של רבנו

קלח אֲשֶׁר ה' תשטו בַּנְחַל

ו"ל, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, חבלים נפלו לנו בנעימים.

וראה לסיים את ה"לקויטי-מוהר"ן" בכל חדש, כפי שחלקנוהו לימי החדש, ובאפן הזה תרגיש את נעימות אור רבנו ו"ל תמיד, אשר פניו, שכלו וחקמתו גנוזים ונסתרים בתוך ספרו (עין לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב).

הדורש שלומך...

ה' תשטו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע ה'תשר"ם.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מאד מאד אני משתוקק לדעת איך אתה מסתדר, אקנה להשם יתברך שיהל על הצד היותר טוב. מאד רציתי לראותך, ועל-כל-פנים פתב יךך למען תחייני.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, וראה שתהיה שרויה בביתכם תמיד רק שמחה, ואזי יהיה הבית כלי להשראת השכינה, כי אין השכינה שרויה רק במקום שמח ועל לב שמח, ותתמיד מאד מאד בלמוד התורה הקדושה, ואל יחסר לך יום מבלי למוד: "מקרא, משנה, גמרא, מדרש", אשר מאד מאד מכרח לטובת הנשמה, והד' למודים האלו הם נגד עשיה, יצירה, בריאה, אצילות, ובלמודם ממשיך על נשמתו אור עליון מאד מאד. ורבנו ו"ל למד ושקד בלמודים אלו עוד מימי קטנותו, והלואי שנזכה ונעשה כמהו על-כל-פנים מעכשו.

הדורש שלומך...

מאד מאד אבקש אותך, שלבל תפרסם אותי בשום אפן

אֲשֶׁר ה' תשטז בַּנְחַל קלט

שִׁבְעוּלָם, וְאֵל תַּעֲשֶׂה מִמְּנֵי שׁוֹם יְשׁוּת, לֹא עַל-יַדֵּי הַצְּלוּמִים שֶׁעָשׂוּ
הַבְּחוּרִים, וְלֹא עַל-יַדֵּי עֲתוּנִים וּמוֹדְעוֹת, אֲנִי לֹא צָרִיךְ דְּבָרִים אֵלּוּ,
כִּי מִמִּילָא רַב רַבּוֹ אֲנִי כֹבֵד שָׁם, וְעוֹד מְעַט גַּם הַשָּׂאָר כֹּבֵד יִהְיֶה
בְּקִבְרֵי וְכוּ', וְעַל-כֵּן מָה וְלָמָּה לִּי כָּל הַלִּיצָנוֹת הַזֹּז, לְפָרֶסֶם אוֹתִי
עַל-יַדֵּי הַתְּמוּנוֹת?! תִּאֲמִין לִי, כִּי גַם אֶת כָּל הַהֶסְרָטָה שֶׁהֶסְרִיטוּ,
לֹא מְחִיתִי עַל זֶה, כִּי כָּל כּוֹנְנֵי הַיְתָה, שְׂיָבֵא הַיּוֹם וְהַשְּׁעָה, שְׂאֲזַנְּךָ
לְצֵאת מִהַגּוֹף וְכוּ', וְאִזּוּ יִהְיֶה לְמִרְאָה עֵינֵיכֶם כָּל מַה שֶׁדְּבַרְתִּי עִמָּכֶם
וְכוּ', וְכֵן הַתְּנַהֲגוּתִי וְכוּ', בְּאִפְּן שְׂגַם אַתֶּם תִּהְיוּ אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים.

ה' תשטז.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹרֵיעַ ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזֹר לָכֶם בְּגַשְׁמִיּוֹת
וּבְרוּחָנִיּוֹת, וְיִהְיֶה אֲצִלְכֶם תּוֹרָה וּגְדֻלָּה צְמוּדִים עַל שְׁלֹחַן אֶחָד
תְּמִיד.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! עָלֵינוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אִפְּנִים
שִׁבְעוּלָם, וּבְכַפְרֻטִיּוֹת בְּזֶה שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְוַדַּע מִרְבֵּי אֱמֶת בְּזֶה, אֲשֶׁר בְּזֶה
בְּעֲצָמוֹ יְכוּלִים לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמֵנוּ כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ. וְרַבְּנוּ ז"ל לָמַד
אוֹתָנוּ אֶת הַלְמוּד הַנּוֹרָא לְהַכְנִיס בְּדַעְתָּנוּ אֶת הַיְדִיעָה, שֶׁכָּל מַה
שֶׁעוֹבֵר עָלֵינוּ זֶה לְטוֹבָתָנוּ, וַיְדִיעָה זֹה הִיא הָאֶרֶת הָעוֹלָם הַבָּא (עֵין
לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד').

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! מַה כֹּבֵד עָבַר עָלֶיךָ בְּחַיֶּיךָ בְּמַעַט
הַשָּׁנִים שֶׁעָבְרוּ וְחִלְפוּ מֵאִז שֶׁמְצֵאתָ מִכְתָּב אֶחָד מְשֻׁאלוֹת וּתְשׁוּבוֹת
"אֲשֶׁר בַּנְּחַל" בִּישִׁיבְתָּךְ, וְנִתְקַרְבְּתָ אֵלַי, זְכוֹר, זְכוֹר, מַה עָבַר עָלֶיךָ
בִּימֵי בְחִרוּתְךָ, וְאַחֲרֵי-כֵן זְכִיתָ לְמִצָּא בֵּת זׁוּגָךְ, וּמַה שֶׁעָבַר אַחֲרֵי-כֵן,
עַד שֶׁעֲזַר לָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּחֻסְדֵּךְ חָנּוּם בְּכַנִּים וּבְכַוֵּנוֹת, אֶף-עַל-פִּי-כֵן

קמ אָשֶׁר ה' תשיז בנחל

לא עֲזַבְתָּ אֶת דְּרֹךְ הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת שֶׁקִּבַּלְתָּ אֶצְלָנוּ, וְשִׁתִּית מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר הַחֲכָמָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הַמַּיִם הָאֵלוּ מְחִיִּים וּמְחַזְקִים וּמְאֱמָצִים אוֹתְךָ עַד הַיּוֹם, וּמָה גַם שָׁעוֹד אַתָּה זוֹכָה לְהִיּוֹת טוֹפֵחַ עַל מְנַת לְהִטְפִּיחַ, וְאַתָּה מְקַרֵּב אַחֲרַיִם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, עַל־פִּי הַהִקְדָּמוֹת הַנוֹרָאוֹת שֶׁקִּבַּלְנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל.

אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, אֲשֶׁר בַּנַּחַל שָׁם גּוֹרְלָנוּ וְחֲלָקְנוּ, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲיָמִים, אֲשֶׁרִינוּ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' תשיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, רֵאשׁ חֹדֶשׁ נִסָּן ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְגַצַּח נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי, וְשִׂמְחָתִי כְּעַל כָּל הַזֶּן, וְלִהְשִׁיבְךָ — יִקְצְרוּ הַיָּמִים יְרִיעוֹת.

מָה אָמַר לְךָ! עֲלִיךָ לְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד עַל בְּרִיאוֹת גּוֹפְךָ, וְלֶאֱכַל וְלִישֵׁן דִּיקָא, כִּי אֲסוּר לְסַגֵּף אֶת עֲצָמְךָ עַל חֲשִׁבוֹן הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה שְׁלֶךְ, כִּי, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, בְּדוֹרוֹת אֵלוּ אָנוּ חֲלוּשֵׁי כַח, וְתַכְּף־וּמִיד כְּשֶׁאֲדָם מְסַגֵּף אֶת עֲצָמוֹ בְּאֲכִילָה וּבִשְׁנָה, עַל־יְדֵי־זֶה נִחְלָשׁ מְאֹד, וּכְבָר אֵין לוֹ מַח וְדַעַת לְצַמְצָם עֲצָמוֹ לְלַמַּד תּוֹרָה וְלַעֲסֵק בַּתְּפִלָּה. וְעַל־כֵּן הַחֲכָם — עֵינָיו בְּרֵאשׁוֹ, לְרֵאוֹת בְּרֵאשׁ מָה שִׁיחֶיָּה בְּסוּף, וַיִּשְׁמַר מְאֹד מְאֹד עַל בְּרִיאוֹת גּוֹפוֹ, וּכְבָר יְדַעַת מְאֹד הַבְּעַל־שֵׁם טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע: "כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה חוֹר קָטָן בְּהַגּוֹף — נַעֲשֶׂה חוֹר גְּדוֹל בְּהַנְּשִׂמָה", כִּי כְּשֶׁנִּחְלָשׁ כְּבָר, מִמִּילָא אֵין לוֹ מַח וְרֵאשׁ לַעֲסֵק בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. וְעַל־כֵּן רְאֵה לְשִׁמּוֹר עַל בְּרִיאוֹת גּוֹפְךָ עַד מְאֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' תשיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, רֵאשׁ חֹדֶשׁ נִסָּן ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי בְּצִרוּף הַמַּעֲוֹת לְהַדְפָּסָה, וּתְשׁוּאוֹת חֵן לְךָ עַל זֶה.

אוֹדוֹת לְהִיּוֹת בְּקִי בְּהִלְכָה וְכוּ', עָלֶיךָ לְדַעַת פִּי חֶתֵן בְּשָׁנָה הִרְאִישׁוֹנָה צְרִיף לְלַמֵּד הַרְבֵּה טוֹר בֵּית יוֹסֵף וְשִׁלְחָן עָרוּף, הִלְכוֹת נְדָה, וְרְאוּי לְעֵבֵר אֶת כָּל הַפּוֹסְקִים שֵׁישׁ רַק עַל הַלְכָה זֶה, מְהִרְאִישׁוֹנִים וְעַד הָאֲחֵרוֹן שְׁבִאֲחֵרוֹנִים.

וּכְלָל זֶה נִקְט בְּיָדְךָ, כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְבֵית-הַמְדָּרֶשׁ בְּלֹא חֲדוּשׁ, וּבְכָל סֵפֶר וּבְכָל פּוֹסֵק תִּמְצָא אֵילוֹ חֲדָשׁוֹת, וּמְאֹד מְאֹד צְרִיכִים לְהִיּוֹת בְּקִי בְּהִלְכָה זֶה, אֲשֶׁר הִיא מַעֲקָרֵי הַיְהִדּוּת.

וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמַּעֲוֹרֵר גַּם אֶת אֲשֶׁתּוֹ שֶׁתִּלְךָ אֶל שַׁעוֹר שֶׁל נָשִׁים, אֲשֶׁר לוֹמְדוֹת בְּרַבִּים הִלְכוֹת אֵלוֹ הַשְּׂיִכּוּם לְהֵן, אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקָם שֶׁל אֵלוֹ הַמְזַפִּים אֶת הַרְבִּים.

הַדּוֹרֶשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' תשיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, רֵאשׁ חֹדֶשׁ נִסָּן ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי.

קמב אָשֶׁר ה' תשכ בַּנְחַל

וְהִיָּה מִהַנִּמְנָע עָלַי לְכַתֵּב לָךְ, מְרַב הַטְרָדוֹת וְהִיסוּרִים שְׁעָבְרוּ
עָלַי בַּחֲדָשׁ הַזֶּה, חֲדָשׁ הָעֵבוֹר, אֲדָר ב', וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחַם עָלַי
מֵעַתָּה.

הָעֵקֶר רָאָה לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמְךָ בְּאֵמוּנָה הַקְדוּשָׁה, וְעָלֶיךָ
לְהַתְּבוּנָן, כִּי הַכֹּל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְעַל־כֵּן לָמָּה לָךְ לִפְלֵ כָּל־כָּךְ
בְּדַעְתְּךָ, רָאָה אֶת גְּדֹל הַנְּסִים וְהַנִּפְלְאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
עַד עַכְשָׁו, וּבִוְדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ לְהֵלֵן.

מִי שֶׁעַר בְּדַעְתּוֹ עֵצָם נִפְלְאוֹת הַיְשׁוּעָה שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, וְעַכְשָׁו
תִּהְיֶה כָּל־כָּךְ שְׂבוּר?! חֲבַל מְאֹד מְאֹד לְצַעַר עֲצָמְךָ בְּחַנּוּם עַל לֹא
דָּבָר, רַק מִצַּד הַדְּמִיוֹן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' תשכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵ טְהָרָה, ד' בְּנִיסָן ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחֹר הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב
כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ
... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצָח נְצָחִים.

אֲחֵי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת מְשׁוּם
בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם.

אֲנִי יוֹדֵעַ הֵיטֵב אֶת מְכֹאֲבֵי לְבָבִי, וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ עַכְשָׁו,
אֲבָל תֵּאֱמִין לִי, שְׂאִין זֹו עֲצָה לִפְלֵ בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, רַק רָאָה לְהַחֲיֹת
אֶת עֲצָמְךָ עִם כָּל מָה שֶׁתּוֹכֵל. וְהָעֵקֶר — רָאָה לוֹמַר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם
אֶת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שֶׁהוּא מְסַגֵּל לְתַשׁוּבָה,
וּפְתִיחַ אֶת הַשְּׁעָרִים שֶׁנִּסְגְּרוּ מִמֶּנּוּ, וּמְקַשְּׂרוּ אֶל הָאוֹת הַשְּׂיִכָּת לְשַׁרְשׁ
נִשְׁמָתוֹ (עֵינֵי לְקוּטִי־מוֹהֶר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עג).

וּבַעֲת אוֹמְרָךְ תְּהִלִּים, תְּבַקֵּשׁ עָלַי בֵּין פָּרֶק לְפָרֶק בְּלִשׁוֹן אִיִּדִישׁ,

אֲשֶׁר ה' תשכא בנחל קמג

וכן ראה לתן על פדיון בכל יום אשר רבנו ז"ל אומר, שהוא המפקת הדינים, ובפרוש אמר: אם היה לו למי לתן לפדיון — היה נותן בכל יום יום.

עקר הכל ראה להיות בשמחה תמיד, והשם יתברך בודאי לא יעזב אותך, אם תחזיק בכל זה — תהלים ופדיון.

הדורש שלומך...

מוהרנ"ת ז"ל אמר: אם לא היו חולקים על רבנו ז"ל, היה מושך את כל העולם כלו אל השם יתברך, וכלם היו דבקים רק בו יתברך.

ה' תשכא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר אחרי, ו' בניסן ה'תשד"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל אהובי וידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון אני מקבל בכל שבוע. מאד מאד אני נהנה לשמע הטוב מך, ואיך שאתה מתקדם בכל המצבים וכו', ואף שכל הזמן לא ענית לי, זה היה מפני סבות וטרדות שונות שעברו עלי בשבועות האחרונים, ולא בזדון, חס ושלום, אף-על-פי-כן אתה ראה להמשיך לכתב לי, וממש חיים חדשים תכניס בי בכל פעם.

מה אמר לך, אהובי, ידידי היקר! כל החיים מלאים נסיונות ומרירות והרפתקאות וכו', ואין אדם שיהיה נקי מזה. ובאמת עליך לדעת, כי לאדם הראשון היה ספר, שבו היה כתוב כל מה שיעבר על כל אחד ואחד מכל הדורות בפרטי פרטיות, כל מחשבה, דבור ומעשה של כל יום ויום וכו', ומשיח יבא ויספר לכל אחד בפרטי

קמד אָשר ה' תשכב בנחל

פּרטיטיות, וַיִּסְבִּיר לוֹ אֶת כָּל עֲנִינּוֹ, וַיְבַדְּאֵי כָּל הַסְּפוּר שְׁלֶךְ כָּבֵד כְּתוּב וַחֲקוּק בְּסִפְרָא דְאָדָם קְדָמָא וְכוּ', וַיְבַדְּאֵי יֵשׁ פְּרוּשׁ וְכוּנְנָה עֲמָקָה בְּכָל הַסְּפוּר שְׁלֶךְ, בְּכָל מְכַל כָּל, מִמָּה שְׁעֵבֵר וְעוֹבֵר עָלֶיךָ.

וְעַל-כֵּן, אָהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר לִי מְאֹד! רְאֵה לְהַחְזִיק מֵעַמָּד, וְאֵל תִּשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר וּמִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם.

מָה אִמַּר וּמָה אֲדַבֵּר לָךְ! מָה שְׁאַנִּי רַק שׁוֹמֵעַ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מְכַל מִינֵי בְּעִיּוֹת וְצָרוֹת וַיִּסּוּרִים וְהִרְפָּתְקָאוֹת וּמְרִירוֹת וְכוּ', שְׁעוֹבְרִים עַל בְּנֵי-אָדָם, וְאֲשֶׁר דְּבָר זֶה מִשְׁבֵּר אוֹתִי לְגַמְרִי, וְאֲנִי צָרִיךְ בְּעֲצָמֵי לְרַחֲמִים גְּדוֹלִים וּלְרַחֲמִים עֲצוּמִים לְהַתְחַזֵּק וּלְהַחְזִיק מֵעַמָּד, וְאֲנִי רוֹאֶה בְּחוּשׁ, כִּי אֵין מְקוֹם לְנוֹס מְכַל פְּגִעֵי וּמְקַרֵי הַזְּמַן רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר אֲצִלוֹ הוּא מְקוֹם שְׁמוֹר וּבְטוּחַ.

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַחְזִיק אֶת עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְשׁוֹמֵעַ תָּמִיד כְּלֵי זִמְרָה, וְכֵן מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וַיִּסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לְבוֹ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת גְּמוּרָה, כְּאֲשֶׁר מְסַפְּרִים לְחֵבֵר טוֹב.

רְאֵה לְהַחְזִיק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מָה שְׁאַתָּה יְכוֹל, וְאֵל תִּנְיַח אֶת עֲצָמְךָ לְפַל. סוּף כָּל סוּף לְמְקוֹם טוֹב בְּרַחֲמֵי, וְאַתָּה נִמְצָא בְּאַרְץ הַחַיִּים, אֲשֶׁר בְּוִדְאֵי הַמְּקוֹם בְּעֲצָמוֹ מְסַגֵּל לְהַרְגִּישׁ עֲרֻבוֹת נֶעַם זֵיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְרְאֵה לְעֲשׂוֹת עִמִּי חֶסֶד חֲנֻם, וְתִתְפַּלֵּל בְּעַדִּי בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, שְׁאַזְכֶּה גַם-כֵּן לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפֶּעַל, וְלָבֵא וּלְהַתְיַשֵּׁב שָׁם בְּקָרוֹב מְאֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' תשכב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת אַחֲרֵי ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֲשֶׁר ה' תשכג בנחל קמה

את מכתבך לנכון קבלתי. ומאד מאד שמחתי לקראת הבשורה הטובה, שבקרוב תכנס אל ביתך החדש. כמו-כן מאד הייתי שמח, אם תבשרני גם בשורה טובה, שאתה בונה לה גם בית ברוחני, הינו שאתה שוקד בלמוד ב'בלי, ירושלמי, תוספתא (ב'ית'), ואתה נכנס גם שם לגור.

ועליך לדעת, כי בנקל לזכות לזה, אם רק שומר את זמנו, כי שמירת הזמן היא היסוד והעקר בעבודת השם יתברך ושיקידה בתורה, וצריכים לברח מאד מאד מעצלות, רק להיות זריז גדול בעבודת השם יתברך: תורה ותפלה וחדושי דאורייתא, התבודדות ויחודים, אשרי המזרז את עצמו, ואינו מטעה את עצמו בזה העולם.

ומספרים על מוהרנ"ת ז"ל, שהיה השעון (הזייגער) תמיד לפני עיניו, ובכל שעה חטף איזה טוב. ובאפן הזה זכה להאריך כל יום ויום עם טוב אמתי ונצחי. וכן אתה צריך להרגיל את עצמך להסתפל בכל שעה על השעון, ולשמר שלא יעבר השעה בלי איזה דבורים אליו יתברך, ואיזה למוד ואיזה יחוד, ואז דיקא יעבר לה היום בטוב ובנעימים. אשרי לה אם תקיים את דברי אלה!

הדורש שלומך...

אנשי שלומנו אמרו: כל התורות והשיחות שאמר רבנו ז"ל, רק הוא אחז בזה, אבל אנחנו צריכים להתקשר אליו, ולהמשיך על עצמנו את האורות וההשגות וההנהגות שלו, ובאפן הזה גם אנחנו נתבטח בהם.

ה' תשכג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר אהרי, ו' בניסן ה'תשד"ם.

שלום רב לידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור

קמו אשר ה' תשכג בנחל

חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי.

מה אמר לך! אני מרגיש היטב היטב את מכאובי נפשך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות מבית ומבחוץ וכו', אך עליך להרגיל את עצמך לילה בדרך הנפלאה של רבנו ז"ל, שגלה לנו להיות רגיל לתן תודה והודאה לפניו יתברך, שזה בעצמו שעשוע עולם הבא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'); ועל-ידי-זה יתרחב לבו לבקש ולדבר עמו יתברך כל מה שעובר עליו. כי באמת עליך לדעת, אשר אין לאדם שום תקנה בעולם, להנצל מפגעי וממקרי הזמן, רק על-ידי שירגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, ומשרה עליו הארת זיו שכינת עזו יתברך. ואף שבתחלה נדמה לאדם, כאלו אין מי ששומע אותו וכו', וכאלו לריק דבוריו, חס ושלום וכו', כל זה בא לו מרבו מרירותו ועקמומיות לבבו, מרב הרפתקאותיו וכו', אשר על-ידי-זה נתרחק ממנו יתברך. אבל בזה שירגיל את עצמו לתן תמיד תודה והודאה להשם יתברך, על-ידי-זה יזכה שיתרחב לבו, ויזכה לדבר עמו יתברך ככל צרכו.

מה אמר לך, ידידי היקר! אתה יושב לבד כל הזמן בבית-המדרש, אין לך טוב מדבר זה, הינו להיות רגיל לדבר עמו יתברך, ולפרש את כל שיחתך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, כאשר תדבר עם חבר טוב.

ויותר טוב לדמות ולצייר לפני עיניו שם הנו"ה ברוך הוא, ולדבר אליו יתברך, מלצייר איזה בשר ודם ולדבר אליו, כי זה בא מדמיונות שנוכנסו בו מרבו צרותיו וכו', אבל לדבר עמו יתברך — זה ברור המדמה; כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל: דומם, צומח, חי, מדבר, אלקות ממש הוא, ומה שאין האדם זוכה להשיג ולתפס דבר זה במחו ובדעתו, כל זה מרבו העיונות, שעושים פרוד בינו לבינו יתברך.

אֲשֶׁר ה' תשכג בְּנַחֵל קמז

ועל-כן מה טוב ומה נעים להיות רגיל לדבר רק אליו יתברך, ולציר תמיד לפני עיניו אמתת מציאותו יתברך, ולידע בידיעה ברורה ומחלטת, אשר אין בלעדיו יתברך, ודבר זה יטהר את לבבו ונדעתו, כי האמונה בו יתברך משרה על האדם אור נורא ונפלא, אשרי עין ראתה זאת!

על-כן, אהובי, אחי היקר! ראה להיות חזק בדעתך מאד מאד, כל זמן שאתה יושב בבית-המדרש, ראה לדבר עמו יתברך, ולספר לפניו יתברך כל הקורות אותך מימי קטנותך וכו'. ומה לך לדבר עם בן-אדם, שממילא אינו מבין אותך, רק משליך וזורק את כל האשמה עליך תמיד, יותר טוב לברח רק אליו יתברך, אשר רק הוא מבין אותך. וכן ראה להיות רגיל בלמוד שלחן ערוך: "מחבר, רמ"א", ותתחיל מהתחלת ארץ חיים, וכשתזכה לסימו, תתחיל יורה דעה, ואחר-כך אבן העזר, וחשן משפט, ואחר-כך תתחיל עוד פעם ועוד פעם כמה פעמים.

אהובי, אחי היקר! ראה להיות חזק בלמוד שלחן ערוך "מחבר רמ"א", וזה אינו דבר קשה, אדרבה, במשך הזמן תפתח דעתך לעין גם במגן אברהם ובטורי זהב וכו' וכו'. אבל ראה קדם להיות חזק ואמין בלמוד זה בתמימות ובפשטות גמורה.

והעקר תהיה עקשן גדול על דבר זה, כי רבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד ללמד שלחן ערוך, ואמר בפרוש: אם אי אפשר את השלחן ערוך הגדול, דהינו עם כל הפוסקים, ללמד על-כל-פנים שלחן ערוך הקטן, שהוא מחבר רמ"א, שהיה אז נדפס בכרך מיחד, כידוע.

נא ונא אל תפל בדעתך כלל מפל מה שעובר עליך, רק ראה לשמח את עצמך בכל מיני אפנים, וכן תעורר ותחזק את אחרים, ובזכות זה גם אתה תהיה חזק עד מאד.

מה טוב ומה נעים, שתרכה בלמוד שיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל: "שבחי-הר"ן" ו"שיחות-הר"ן", ועל-ידי-זה ממש עליך

קמח אֲשֶׁר ה' תשכד בַּנַּחַל

אורו הַגִּנוּזוּ שֶׁל רַבְּנוּ ו'ל. וּבְפִרוּשׁ אָמַר רַבְּנוּ ו'ל, שֶׁבְּכָל שִׁיחָה וְשִׁיחָה שֶׁלוֹ יְכוּלִים לֵהִיּוֹת אִישׁ כְּשֶׁר, כְּמוֹ שֶׁהוּא רוֹצֵה, וְכִמוֹ שֶׁהוּא יוֹדֵעַ מַה זֶה אִישׁ כְּשֶׁר.

אָחִי הַיְקָר! אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁקָּשָׁה לְחַזֵּק וּלְנַחֵם אוֹתְךָ מְרַב צְרוּת וּמְרִירוֹת שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ עוֹד מִימֵי קִטְנוּתְךָ, אֲךָ אֵין זוֹ עֲצָה לִפְלֵ כַּל-כֶּף בְּדַעְתּוֹ, כִּי זֶה יִהְרַס אֶת כָּל בְּרִיאוֹתְךָ, וַיַּעֲקֵם יוֹתֵר וַיּוֹתֵר לְבַבְךָ וְדַעְתְּךָ וְכו'. עַל-כֵּן עָשָׂה מַה שֶׁתַּעֲשֶׂה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמְךָ וְלִשְׁמַח בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים, וּבְפִרְטוּיּוֹת בְּשִׂמְיעַת כְּלֵי זָמֵר, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ו'ל אָמַר, שֶׁמְבַרֵּר הַרוּחַ טוֹבָה מִהַרוּחַ נִכְאָה וְהַעֲצוּבּוֹן וְכו'.

אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשְׂמַח תְּמִיד עִם נְקֻדּוֹתָיו שְׂיֵשׁ לוֹ בְּיַהֲדוּתוֹ, וְאֵינוֹ נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ כְּלָל מִשּׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, וְאִזּוֹ תְּמִיד יִצְלִיחַ דְּרָכּוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה עַד מָאֵד...

ה' תשכד.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר אַחֲרֵי ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְאַהֲבָי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי מָאֵד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וְשִׂמְחָתִי מָאֵד שֶׁאַתָּה עֲדִין מַחְזִיק בְּתַמְךָ לְשָׁקֵד עַל דְּלִתּוֹת "הַיִּכְל-הַקֶּדֶשׁ", אֲשֶׁר צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים לְהַשְׁאֵר שָׁם, כִּי הַבַּעַל-דְּבָר אוֹרֵב מָאֵד מָאֵד עַל כָּל מִי שֶׁרוֹצֵה לְהַכְנִס בְּתוֹךְ הַקֶּדֶשׁ, וְלַעֲשׂוֹת בְּקִרְבּוֹ הַיִּכָּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן מִי שֶׁרוֹצֵה לְחַגֵּר מְתַנְיּוֹ, וְלְהַכְנִס בְּהַיִּכָּל-הַקֶּדֶשׁ, צְרִיף לְחַגֵּר מְתַנְיּוֹ מָאֵד מָאֵד בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים.

וְהַעֲקָר הוּא לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי אֵין לָךְ עוֹד דְּבָר הַמְבַטֵּל אֶת הַקְּלָפוֹת, כְּמוֹ הַשְׂמִיחָה הַתְּדִירִית בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְשִׂמְחָה זֶהוּ

אָשֶׁר ה' תשכה בַּנְחַל קמט

עָקַר הַחֲגוּרָה לַחֲגוּר אֶת עֲצָמוֹ מִכָּל מִינֵי פְּגָעִים רָעִים הָרוֹצִים לְהִתְאַחֵז בָּאָדָם.

עַל־כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְזֶה יִרְחִיב אֶת מַחְךָ וְדַעְתְּךָ, בְּאִפְּן שְׁתּוּכַל לְעַבֵּר עַל כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ. כִּי בְּאֵמֶת אֵין לְךָ אָדָם שֶׁלֹּא יַעֲבֹר עֲלָיו בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מְרִירוֹת וְהִרְפָּתָקָאוֹת חֲדָשׁוֹת, וְהָאָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּרִיָּה, וּלְגַרֵּשׁ מִמֶּנּוּ הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת, וְלִהְפֹּךְ אֶת כָּל עֲנִיָּנוּ לְשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְזֶה יִרְחִיב אֶת דַּעְתּוֹ.

רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי! לֹא לְהִיּוֹת כָּל־כֶּף רָגִישׁ לְכָל דְּבָר. רָאָה לְלַכֵּת בְּהִרְחִיב הַדַּעַת דוֹקָא, הֵינּוּ לְהִסְתַּפֵּל בְּכָל דְּבָר רַק עַל רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, הַמְחִיָּה וּמְהִיָּה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וּבְכָל תְּנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם. וְאִם תִּלְךָ בִּידִיעָה זוֹ, אֲזִי לֹא תִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי מֵה יַעֲשֶׂה לְךָ אָדָם?! וּמֵה גַם, שְׂיִדְיעָה זוֹ תִכְנִיס בְּךָ שִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְלֹא תִפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם כָּלֵל.

וּמֵאֵד מֵאֵד אָנִי שֹׂמֵחַ, שְׂאִתָּה חֲזַק בְּאֵמִירַת ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר דְּבָר זֶה הוֹרֵג אֶת הַיֶּצֶר הָרַע מִן הָאָדָם, וּמְכַנִּיס בּוֹ תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה לְלַמֵּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּתִשׁוּקָה וּבְחִמּוּדָה חֲדָשָׁה בְּכָל פַּעַם, וּמְחַלִּיף אֶת נִשְׁמָתוֹ לְטוֹבָה. כִּי מִשְׁנ"ה אוֹתִיּוֹת נִשְׁמ"ה, כִּי הַרְגִיל בְּמִשְׁנִיּוֹת, מְשַׁנֶּה תְּמִיד אֶת נִשְׁמָתוֹ בְּלְבוּשִׁים אַחֲרִים, וּכְבָר אֵין לְקַלְפוֹת שְׂיָכוֹת עִמּוֹ. רָאָה לְהַכְנִיס אֶת הַשִּׂמְחָה גַם בְּבֵיתְךָ, וְדְבָר זֶה יַגְדִּיל אֶת הַשְּׁלוֹם־בֵּית שְׁלֶךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' תשכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר אַחֲרֵי, ט' בְּנִסָּן ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְאֶהוּבֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, מְזַכֶּה אֶת הַרְבִּים, אֲשֶׁר זְכוֹת הַרְבִּים תְּלוּיָהּ בּוֹ, שׁוֹתָה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוֹתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נְרוֹ וְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצָח נְצָחִים.

את מכתבו קבלתי זה פַּעַמַּיִם, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממנו ומבני ביתו, כן יתן השם יתברך החיים, שנוזפה לשמע ולהשמיע תמיד רק בשורות טובות אחד מהשני.

הנה ימי הפסח הקדושים ממשמשים ובאים, שאז היתה התגלות הדעת דמשה, אשר אז זכו לג' השפעות: אכילה, שתיה, לבושין, שהם: מן, באר, ענן, אשר הם כלל ההצטרכות של האדם לקיום גופו הגשמי בעולם, כדי להיות פלי מכשר לקבל בו רוחניות חיות אלקותו יתברך, אשר לקך נבראנו, כי רק זה עקר התכלית בזה העולם להשיגו יתברך. אף באפן שיזכה להארת הנשמה, צריך לכלי הגוף. ועקר התכלית — להפך גם הגוף הגשמי לרוחני. וזה זוכה דיקא על ידי שמקדש את אכילתו ושתיתו ולבושו, בבחינת: מן, באר, ענן. ועל-כן דיקא כשיצאו ממצרים, שהוא מצרים, צמצום המחין, קטנות הדעת וכו', דיקא אז זכו בזכות משה להשלים השפעות: מן, באר, ענן, לגלות כי גם הגשמיות הם בשביל תכלית הרוחניות. וכן אז מקבלים את הדעת הזו לידע כי כל הגשמיות — אכילה, שתיה, לבושין, הם רק ממנו יתברך, כמו הפן והבאר והעננין, שבאים רק ממנו יתברך. וכשאדם יודע ידיעה זו, אזי מהפך הכל אל רוחניות, וכן תמיד בורח רק אליו יתברך, ומזה באה לו פרנסה בנקל, שאינו צריך להיות נע ונד וכו', וכן אינו צריך להיות רחוק מביתו.

כי המאמין האמתי בו יתברך, אשר מלא כל הארץ כבודו, ימשיך לעצמו השפעתו יתברך במקומו, ותהיה כל הצטרכותו הגשמית: אכילה, שתיה, לבושין, בבחינת: מן, באר וענן; כי מי שזוכה לקצת ישוב הדעת, ומתבונן היטב, רואה ומבין כי הכל ממנו יתברך, ועל-כן הוא יושב במקומו, והשם יתברך יכול להמשיך לו גם במקומו השפעה מרבה.

ואל כל זה מרמזין הג' מצות להמשיך הג' מיני השפעות של האדם, שהם: באר, מן, ענן, ולידע כי הכל ממנו יתברך, ואז נגאל מפל צרותיו.

אָשֶׁר ה' תִּשְׁכּוּ בְּנַחַל קִנְיָא

וַיֵּצֵן שְׁצָרִיף עֲכָשׁוּ לְחַתֵּן אֶת בְּנוֹ הַיָּקָר לִי מְאֹד, וּבְיַדֵּי צָרִיף
לְהַשְׁפִּיעוֹת מְרֻבּוֹת, וְכֵן צָרִיף לְפָרְנָס אֶת בְּנָיו וּבְנֵי בֵּיתוֹ, וַיְהִי רַעְוָא,
שְׂבֻזְכוֹת קִיּוֹם הַמְצֻוֹת יִזְכֶּה לְצֵאת מֵהַמְצַר וְהַגְלוֹת שְׁלוֹ, וַיֵּשֶׁב
בְּבֵיתוֹ בְּהֶרְחֵבָה, וַיִּמְשֹׁף לוֹ שְׁפַע רוּחָנִי — גְּלוּי אֱלֹקוֹתָיו יִתְבַּרֵּךְ,
וְשְׁפַע גְּשָׁמִי — פָּרְנָסָה בְּשִׁפְעוֹ, שְׂיִהְיוּ נְשִׁפְעִים מִבְּחִינּוֹת בְּאֵר, מִן,
עֲנָן, וְלֹא יִצְטָרֵף לְהִיּוֹת בְּגִלוֹת רְחוּק מִבֵּיתוֹ.

וּתְזַכּוּ לְחוּג אֶת הַחֵג הַקְּדוֹשׁ בְּחֵרוֹת, בְּתוֹף כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,
בְּגֵאֻלָּה שְׁלֵמָה בְּבִיאַת מְשִׁיחַ צְדָקְנוֹ, שֶׁהוּא מְשִׁיחַ בְּעֶצְמוֹ, אָשֶׁר אָז
יִחַזְרוּ לָנוּ הַשְּׁלֵשׁ הַשְּׁפָעוֹת: בְּאֵר, מִן, עֲנָן, וְנִדְעַ כִּי הַכֹּל אֱלֹקוֹת
גְּמוּר הוּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' תִּשְׁכּוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר אַחֲרֵי, ט' בְּנִיסָן ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכַבִּי
לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן
עֲלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבִיף אָנִי מְקַבֵּל בְּקִבְיָעוֹת, וְכָל מִכְתָּב מִמֶּךָ זֶה מִמֶּשׁ
הַחַיִּים שְׁלִי, כִּי אָנִי מְאֹד שְׂמֵחַ, שְׁשֵׁם אוֹתָךְ רַבְּנוֹ ז"ל לְגַר הַמְּאִיר
בְּעִיר מְאֻנְטְשֶׁעֶסְטֶער, וְגַם שֵׁם יֵשׁ סְנִיף לְרַבְּנוֹ ז"ל, שֶׁהוּא בּוֹנֵה
"הַיִּכְל־הַקְּדוֹשׁ" לְקַרְבַּ בְּנֵי-אָדָם אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, אָשֶׁר דָּבָר זֶה עוֹלָה עַל
הַכֹּל.

כִּי בְּאֵמֶת הוּא יִתְבַּרֵּךְ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבְתוֹף
כָּל עֲלָמִין, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, כִּי הַכֹּל לְכֹל —
דוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, עֶצֶם אֱלֹקוֹתָיו יִתְבַּרֵּךְ, אִף גַּתְלִבֵּשׁ וְנִסְתָּר
בְּתוֹף זֶה הָעוֹלָם, וְנִקְרָא עוֹלָם — לְשׁוֹן הָעֵלָם וְהַסְתָּר, שְׁמַעְעֵלִים
עֶצְמוֹ בְּשָׂבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן, וְעֲלֵינוּ לְגִלוֹת אֶת הַהַסְתָּרָה וְלְמַצֵּא

קנב אָשֶׁר ה' תשכו בַּנְחַל

אותו, וזו כל עבודתנו. ועל-ידי שאנו זוכים לגלותו ולמצא אותו, על-ידי-זה אנו נכללים בו ותברך, וכוללים את כל הבריאה כלה אליו ותברך. וזה עקר התכלית שבעבודה נבראנו.

והנה עליה ומדרגה נקרא כשאדם זוכה להרגיש בעצמו אור אלקותו ותברך בידיעה מבררת וכו'. ולהפך — ירידה ונפילה נקרא כשנחשכת מהאדם דעה זו, וחושב בדעתו כאלו עוב אלקים את הארץ וכו', וכאלו הכל מתנהג כפי בחירת האדם וכו', אשר מדעת זו משתלשלין אחיות הקלפות, שהם הסתרת אלקותו ותברך, ומזה בא שיש שני בני-אדם, לשניהם יש אותו יום, רק אצל זה הדבוק בו ותברך בדבקות אמת נקרא יום טוב, וזה שנעלם ונסתר ממנו ידיעת אמתת מציאותו ותברך נקרא יום רע. ובאמת אין רע כלל, רק הכל לכל אלקות גמור הוא, וזה עקר הבחירה והנסיון לאדם — איך שימשיך על עצמו ידיעת אלקותו ותברך, ואשרי מי שזוכה לבחור בטוב, אז חיו חיים נעימים, חיים מתוקים, חיים ברוכים, אשרי לו!

מה אמר לך, ידידי, אחי היקר! ראוי לנו לשמח בשמחה שאין לה סוף וקץ, שזכינו בזכויות חנם לדעת מרבנו ו"ל, אשר הוא אור המאיר את אורייך דעתיקא סתימאה, שאז תתגלה אלקותו ותברך בלי שום לבושים, ויזכו למצא את האלקות בכל יום ויום, ויקשרו את הדעת אל הלב, ותתגלה לכל אחד האהבה שבתענוגים, האהבה שבין האב לבן, כשעדין הם במח האדם וכו' (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לג).

ובפרט אמה, שזכית להיות בעל שמחה, שנולד לך בן למזל טוב, ולקיים בו מצות הבורא בקרוב, שהיא מצות מילה, שהוא גלוי החסדים עד למטה וכו', אמה צריך בודאי להיות שמח מאד מאד. העקר ראה להרחיק ממך כל הפחדים של הבל, כי מה יעשה לך אדם; ואם האדם זוכה להיות דבוק בו ותברך בדבקות אמת, ויודע שהכל רק ממנו ותברך, אז אין לו שום פחד משום בריה שבועולם,

אֲשֶׁר ה' תִּשְׁכַּז בְּנַחֵל קִנְג

וּבִפְרָטִיּוֹת בְּעֶסֶק הַפְּרָנְסָה, אֲשֶׁר זֶה רַק בְּיָדוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלֹא בְּיַד בָּשָׂר וְדָם.

וְאִם-כֵּן מֵה צְרִיכִים לִהְיוֹת בְּקִטְנוּת וּבַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, רְאֵה רַק לְהִתְחַבֵּא אֶצְלוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתִרְגֵּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו אֶת כָּל לִבְךָ וְדַעְתְּךָ, וְאִזּוּ דִּיקָא תִּצְלִיחַ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

עֲכָשׁוּ נִכְנָסִים וּבָאִים יְמֵי פֶסַח הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁהַחֲמִץ שֶׁהוּא הַסְּפָקוֹת, חֲמוּץ הַמַּח, אֲסוּר אֶפְלוּ בְּמִשְׁהוֹ, וּבְזֶה דִּיקָא תְלוּיָהּ הַגְּאֻלָּה בְּכָל־לֵיּוֹת וּבִפְרָטִיּוֹת וְכוּ', לְזִכְרוֹת לְצֵאת מִמִּצְרַיִם, מִמִּצְרַיִם הַמַּחֲזִין, קִטְנוּת הַדַּעַת וְכוּ'. רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמְךָ אֲמוּנָה פְּשוּטָה, שֶׁזֶהוּ מִצְּהָ, יְדִיעַת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּוַדָּאוֹת.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יְאִיר עֵינֵינוּ בְּאוֹר תּוֹרָתוֹ, וְנִזְכֶּה לְשִׂמְחַת תְּמִיד בּוֹ יִתְבַּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' תִּשְׁכַּז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר אַחֲרֵי ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְכָל־לֵיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, תְּלַמִּידֵי "הַיִּכְל־הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קִדְּשִׁים, דֵּי בְּכָל אֲתָר וְאֲתָר, הַיּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תְּמִיד.

אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ אֵיךְ שְׁעוֹבָרִים הַיָּמִים וְהַשְּׁבוּעוֹת, הַחֲדָשִׁים וְהַשָּׁנִים, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (יְרוּשָׁלַיִם בְּרִכּוֹת, פָּרָק א', הַלְכָה ה'): יוֹם נִכְנָס יוֹם יוֹצֵא, שַׁבַּת נִכְנָסֶת וְשַׁבַּת יוֹצֵאת, חֲדָשׁ נִכְנָס וְחֲדָשׁ יוֹצֵא, שָׁנָה נִכְנָסֶת וְשָׁנָה יוֹצֵאת, עֵינֵי שָׁם; וְאֵי אֶפְשָׁר לְתַפֵּס אוֹתָם, כִּי אִם עַל-יְדֵי שִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וְעַל-יְדֵי לְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּאֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁאֵין שׁוּם תְּכֵלִית אַחֲרָת רַק לְעַבֵּד אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה. וְרַבְּנוּ ו"ל הוֹרָה לָנוּ דְרָךְ תָּם וּפְשׁוּט, דְרָךְ קַל וְנֹעִים מְאֹד מְאֹד, לִהְיוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלִסְפֹּר

קנר אֲשֶׁר ה' תשכז בנחל

לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ. עַל-כֵּן רָאוּ לְהִיּוֹת חֲזָקִים בְּעִבּוּדָה קְדוּשָׁה זוֹ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת, וּמִהֲרָגַע שְׂאֵתָם קָמִים בְּבִקְרָה עַד שְׂאֵתָם הוֹלְכִים לִישׁוֹן, תְּהִיּוּ רְגִילִים לְדַבֵּר רַק עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו אֶת כָּל לִבְכֶם, וְדַבֵּר זֶה יִהְיֶה קְבוּעַ בְּקִבְעוֹת אֲצֻלְכֶם כְּמִי שְׁנוֹשֵׁף אוֹיֵר לְנִשְׁימָה. וּבְמִשְׁפָּךְ הַיּוֹם תִּרְאוּ לְחֻטָּף אֶת הַד' תְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת: "שְׁחֵרִית, מְנַחֵה, מְעַרִיב, חֲצוֹת", אֲשֶׁר גַּם בְּתוֹךְ הַתְּפִלָּה תִּשְׁלְבוּ דְבוּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכֵן בְּתוֹךְ הַיּוֹם תִּרְאוּ לְחֻטָּף תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְגַם אִזְ לַעֲשׂוֹת תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת. וְהַכֵּל, שְׂדָבָר זֶה יִהְיֶה אֲצֻלְכֶם קְבִיעוֹת — לְדַבֵּר רַק עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂזַהוּ עֵקֶר הַדְּבָקוֹת, לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהִיא מְצוֹת עֲשֵׂה, וְתִהְיֶה מִחֻשְׁבְּתוֹ תְּקוּעָה תָּמִיד בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְיִהְיֶה חֲקִיךְ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּפִנְיִמִיּוֹת לְבָבוֹ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעְדָּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ מִמֶּשׁ. וְכָל מַה שֶּׁתְּחַקְּקוּ יִדְעֶה זֶה בְּלִבְכֶם וּבְדַעְתְּכֶם, יוֹתֵר תִּזְכּוּ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַמְּאֲמִין שְׂאֵין בְּלַעְדָּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, אִזִּי לְעוֹלָם יְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי תְּפִלָּה וְאַמוּנָה תְּלוּיּוֹת זֶה בְּזוֹ.

מה אמר לכם! מי שמרגיל את עצמו בדרך זו, ומצית את רבנו ז"ל שְׂאֵמֵר (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן צו): רְצוּנִי הִיָּה, שְׂתִּתְּהִיָּה לְכֶם כָּל הַיּוֹם הַתְּבוּדָדוֹת, אִזִּי זוֹכָה לְהַכְּנִס לְפָנָיו וּלְפָנִים וְכוּ', וְנִפְתָּחִים לוֹ הַיְכָלוֹת כָּאֵלוֹ, אֲשֶׁר לֹא יוּכַל לְשַׁעַר. כִּי הָעֵקֶר הוּא תְּפִלָּה, שֶׁהוּא הַשַּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהַכְּנִס אֵלָיו יִתְבָּרַךְ (עֵין לְקוּטֵי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן פד), וּבְאִפְּנֵי פְּנֵי לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּקִבְעוֹת, זֶה נִקְרָא תְּפִלָּה כָּל הַיּוֹם, אֲשֶׁר רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר: וְלוֹאֵי שְׂיִתְּפַלֵּל כָּל הַיּוֹם כְּלוֹ (בְּרִכּוֹת נא.); וּבִירוּשָׁלַיִם (בְּרִכּוֹת ח.) מוּבָאֵת הַנִּסְחָא: וְלוֹאֵי שְׂיִתְּפַלֵּל אָדָם כָּל הַיּוֹם כְּלוֹ, לְמָה? שְׂאֵין תְּפִלָּה מִפְּסָדָת, עֵינֵי שָׁם; הֵינּוּ מִי שְׂמַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּדֶרֶךְ וּבְאִפְּנֵי הַזֶּה לְדַבֵּר וְלִהְתְּפַלֵּל עִמוֹ יִתְבָּרַךְ כָּל הַיּוֹם כְּלוֹ, אִזִּי אֵינוֹ מִפְּסִיד כָּלֵל, רַק יְרוּיַח הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד, כִּי כְּנֶגֶד כָּל דְּבָקוֹת שְׂיִשׁ לְאָדָם, זוֹכָה שְׁנִפְתַּח לּוֹ הָאֶרֶץ הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְכָל מַה שֶּׁמְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, יוֹתֵר זוֹכָה לְטֵהַר וּלְזִכְרוֹ אֶת

אֲשֶׁר ה' תִּשְׁכַּח בְּנַחֵל קִנְיָה

נִשְׁמָתוֹ, עַד שְׁזוּכָה לְהַעֲשׂוֹת כְּלֵי שְׁתַּשְׂרָה בּוֹ הַשְּׂכִינָה בְּקִבְיֵעוֹת,
זוּזָכָה לְרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ בְּרוּרָה.

נָא וְנָא אֵל תִּסְתַּכְּלוּ עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וּמִכָּל שְׁפָן עַל
הַעֲרֹב־רַב שֶׁנִּתְעַרְבוּ בֵּינֵינוּ, שְׂאוּמְרִים שֶׁהֵם גַּם כֵּן מְקַרְבִּים אֶל רַבְּנוּ
ז"ל, אֲשֶׁר בְּאֵמֶת זֶהוּ שְׁקַר מַחְלָט, כִּי מִי שְׂאִינוּ שׁוֹקֵד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ
ז"ל בְּקִבְיֵעוֹת, וּמִי שְׂאִינוּ מִתְבּוֹדֵד בְּקִבְיֵעוֹת, וְאִינוּ מְדַבֵּר תְּמִיד עִמוֹ
יְתִבְרֵךְ, וְלִבּוֹ אִינוּ בּוֹעֵר בְּקִבְיֵעוֹת אֵלָיו יְתִבְרֵךְ, הוּא עֹדֵן שְׂרוּי
בְּדַמְיוֹן גָּדוֹל, וְרַחוּק לְגַמְרֵי מַרְבְּנוּ ז"ל. כִּי עַקֵּר הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוּ
ז"ל תְּלוּיָהּ רַק בְּלִמּוּד סִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, אֲשֶׁר
מְאֹד מְאֹד הִזְהִיר עַל זֶה, שֶׁנִּתְמַיֵּד בְּזֶה, עַד שֶׁנּוֹזְכָה לִידַע אוֹתוֹ
בְּעַל-פִּה מִמֶּשׁ. וְעוֹד הִפְלִיג בְּהַפְלָגוֹת רַבּוֹת לְמִי שְׁזוּכָה לְלַמֵּד
בְּקִבְיֵעוֹת סִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ, עַד שֶׁגָּזַר וְאָמַר, שֶׁסִּפְרוֹ הוּא 'אֶתְחַלְתָּא
דְּגֵאֲלָה, וְרִצּוֹנוֹ שֶׁנִּלְמַד בְּזֶה הַרְבֵּה (עֵינִי חֵי-מוֹהַר"ן מְעַלֵּת סִפְרֵי בְּאַרְיִכוֹת),
וְכָל מֵה שְׁזוּכִים לְשִׁמְעַ בְּקוּלוֹ, זוּכִים שֶׁנִּפְתַּח הַפֶּה לְדַבֵּר עִמוֹ יְתִבְרֵךְ
(עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ס'); וְעַל-כֵּן רָאוּ לְהִתְמַיֵּד מְאֹד מְאֹד
בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, וְתָרְאוּ לְסִימּוֹ בְּכָל חֹדֶשׁ כַּאֲשֶׁר
חִלְקֵנוּהוּ לְיָמֵי הַחֹדֶשׁ, וְאִם בְּאַיִזָּה יוֹם לֹא סִימְתָם — תִּדְלָגוּ
וְתִלְמְדוּ מֵה שֶׁשִּׁיף לַיּוֹם הַהוּא שֶׁל הַחֹדֶשׁ, וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי תִשְׁלִימוּ
אֶת הַשְּׁעוֹר, וּבְאִפְסָן הַזֶּה תִּתְּמִיד תִּהְיוּ קְבוּעִים בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהוּא
סִפְרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ. וְעַל-יְדֵי שְׁקִידָה בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ, תִּחַקֵּק בְּכֶם אֵמֶת
אַחֲרַת לְגַמְרֵי, כִּי עֲצוֹת הַצַּדִּיק הָאֵמֶת הֵן כְּלוּ זָרַע אֵמֶת (עֵינִי
לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ז'), וְהַזּוּכָה לְשִׁמְעַ בְּעֲצַת רַבְּנוּ ז"ל, נִטְהַר
מִחוּ וְדַעְתּוֹ מִכָּל מִינֵי לְכַלּוּכִים וְטִנְפֹת וְכוּ' שֶׁנִּדְבָקוּ בּוֹ עַל-יְדֵי
חֻטְאָיו הַמְרַבִּים (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סא).

אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂרָגִיל בְּדַבָּר זֶה, שֶׁתְּמִיד חוֹטֵף דְּבוּר אֵלָיו
יְתִבְרֵךְ וְעוֹד דְּבוּר, וּבֵינִי עֶסֶק לְעֶסֶק, בֵּין הַלִּיכָה לְהַלִּיכָה, בֵּין לְמוֹד
לְלַמּוֹד וְכוּ', וּבֵינִי כָּל מֵה שְׂרָק עוֹשֶׂה, חוֹטֵף אֵילּוֹ דְּבוּרִים אֵלָיו
יְתִבְרֵךְ, וּבְאִפְסָן הַזֶּה כָּל הַיּוֹם מְדַבֵּר עִמוֹ יְתִבְרֵךְ, אֲשֶׁר בְּוִדְאֵי מִי
שֶׁיְהִיָּה רָגִיל בְּזֶה — לֹא יִפְסִיד כְּלָל, רַק יִזְכָּה לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ
יְתִבְרֵךְ, וְיֵאִיר עַל נַפְשׁוֹ הָאֲרֵת נַעַם זִיו הַשְּׂכִינָה, וְיֵצֵא מִהַרְע וְהַחֲשֵׁף

קנו אֲשֶׁר ה' תשכז בנחל

והבלבולים שִׁנְפַל בָּהֶם, כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ וְעֲנִיָּנוּ, כִּי
עַל-יָדֵי אֹרֶךְ הַשְּׂכִינָה, שְׁמַאִיר עַל עֲצָמוֹ אֹרֶךְ הָאֲמוּנָה, יַעֲוֶר אֶת עֵינָי
הַקְּלוּפוֹת, וְלֹא יִשְׁאַר מֵהֶם שׁוֹם דָּבָר, וְהוּא יֵצֵא לְחִפְשֵׁי.

אחי ורעי הַקָּרִים! נָא וְנָא אֵל תִּטְעוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּשׁוֹם אִפְּן
שֶׁבְעוֹלָם כָּלֵל, רַק עֲלִיכֶם לְדַעַת, כִּי כָּל יוֹם וְיוֹם שְׁעוֹבֵר, לְעוֹלָם לֹא
יִחְזֹר לָכֶם, וְעַל-כֵּן אֵל יִחְסֹר לָכֶם יוֹם אֶחָד, שְׁלֹא תַעֲשׂוּ בּוֹ שְׁעוֹר
בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא (בְּבִלִי, יְרוּשְׁלָמִי, תּוֹסֶפְתָּא), רַמְבַּ"ם, טוֹר,
שְׁלַחַן עֲרוּךְ, וּבְמִדְרָשִׁים, וְזֶהר וְתַקוּנִים וְכוּ', מְכַל אֶחָד שְׁעוֹר אֶחָד,
פַּעַם שְׁעוֹר גְּדוֹל וּפַעַם שְׁעוֹר קָטָן, כְּפִי הַעֵת וְהַזְּמַן וּכְפִי הַמָּצָב, כִּי
אֵין יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת כָּלֵל מְסִים, כִּי הָאָדָם מִשְׁתַּנֵּה בְּכָל יוֹם וְיוֹם —
הֵן מֵצֵד הַזְּמַן וּמֵצֵד הַמָּצָב שְׁעוֹבֵר עָלָיו, אֲבָל עַל-כָּל-פְּנִים צָרִיכִים
לְהִיּוֹת חֲזָק, לְלַמֵּד אֶפְלוּ קִצַּת דְּקִצַּת מְאֹלוֹ הַשְּׁעוֹרִים, וּבְאִפְּן הַזֶּה
בְּמִשְׁךְ הַיָּמִים, הַשְּׁבוּעוֹת, הַחֲדָשִׁים וְהַשָּׁנִים, יִזְכֶּה לְסִים הַכֵּל, אֲשֶׁר
אֵין לָךְ עוֹד טוֹב וְנֹעַם מִזֶּה.

אָנִי יוֹדֵעַ, שֶׁהַבְּעַל-דָּבָר אֹרֵב עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, אִךְ אֵין אַתָּם
צָרִיכִים לְהִסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמַעֲכֹב, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם בְּנִקְל לְאַבֵּד,
חֵס וְשְׁלוֹם, הַכֵּל, עַל-יָדֵי שְׁמַטִּים אֲזַן אֶל קָלִים וְלָצִים, מִיָּנִי עֶרְב-רֵב
הַבָּאִים מִזֶּה־מַת הַנְּחָשׁ. רְאוּ לְבָרַח בְּכָל יוֹם וְיוֹם אֶל הַתּוֹרָה וְאֶל
הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, וְאִז תִּמְשִׁיכוּ עַל עֲצָמְכֶם עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זֵיו אֹרֹךְ
יְתִבְרַךְ.

עֲלִיכֶם לְדַעַת, אִם תִּזְכּוּ שְׁיִכְנַס בְּכֶם חֲמִידוֹ דְּאוֹרִייתָא, אִז לֹא
תִצְטָרְכוּ שְׁיַעֲוֹרְרוּ אַתְכֶם, וְלֹא תִצְטָרְכוּ אֶל כּוֹלָל אוֹ יְשִׁיבָה, כִּי בְּכָל
מְקוֹם שֶׁרַק תְּבוֹאוּ שְׁמָה, תַּחֲזִיקוּ בְּאֶחָד מֵהַשְּׁעוֹרִים הַנּוֹצְרִים,
וְתִלְמְדוּ — אוֹ מִשְׁנִיּוֹת, אוֹ גִמְרָא, אוֹ מִדְרָשׁ, אוֹ עֵין יַעֲקֹב וְכוּ'
וְכוּ', כִּי תִמִּיד תִּהְיוּ לְהוֹטִים אַחַר אֵיזָה לְמוֹד, וְתִמִּיד תִּדְבְּרוּ אֵלָיו
יְתִבְרַךְ, כִּי תִהְיוּ מְקַשְׂרִים בּוֹ יְתִבְרַךְ, וּכְרוֹכִים אַחֲרָיו יְתִבְרַךְ.

אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלַקְנוּ, שְׁאֲנוּ זוֹכִים לִידַע מְרַבִּי אֲמַת כְּזֶה, רַבִּי
קְדוֹשׁ כְּזֶה, רַבִּי הַמְחִיָּה וּמְחַזֵּק אוֹתָנוּ כָּל-כֶּף, רַבִּי הַמְקַרֵּב אוֹתָנוּ
אֵלָיו יְתִבְרַךְ וְאֶל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה; אֲשֶׁרִינוּ, אִזּוֹן פְּאָרְט אֲשֶׁרִינוּ! אִזּוֹן

אֲשֶׁר ה' תשכח בְּנַחַל קנז

וּוִידָעַר אֲשֶׁרִינוּ! און טאָקע אֲשֶׁרִינוּ! אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִינוּ! מה טוב
חֻלְקֵנוּ, ומה נְעִים גּוֹרְלֵנוּ, ומה יָפֵה יִרְשָׁתֵנוּ!

הדורש שלומכם...

ה' תשכח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר אחרי, י' בניסן ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רב להבחור היקר לי מאד, שוֹתָה מימי הנחל נובע מקור
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

מה אמר לך! אין אתה יכול לתאר לעצמך, ואין אתה יכול
לשער כָּלֵל אֶת גְּדֹל הַצֵּעַר וְהַעֲגָמַת נַפְשׁ וְהַשְׁפִּיכוֹת דָּמִים וְהַבְּזִיווּנוֹת
שְׁגָרְמַת לִי, בְּזָה שְׁבִרְחַת מִכָּאן כַּמָּה פְּעָמִים בְּלִי רְשׁוּתִי, פֶּעַם לְעִיר
שִׁיקָאגוֹ ופֶעַם לְעִיר קְלִיווֹלָאֵנְד, וְגָרְמַת חֲלוּל ה' גְּדוֹל מְאֹד, עַל-יְדֵי
מַעֲשֵׂיךָ, וּבִפְרִטִיּוֹת בְּזָה שְׁהֵיִת בְּשִׁבְתָּ שְׁעֲבָרָה בְּמוֹנְרוֹ, וְהַתְּנַהֲגָתָּ
בְּדַרְךְ פָּרָא אָדָם, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וְגָרְמַת שֵׁם רַע מְאֹד לְתַלְמִידֵי
"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", אֲשֶׁר בְּעֶזֶר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כָּלֵם אַהוּבִים, כָּלֵם בְּרוּרִים
— הֵן בְּהַנְהַגְתָּם בֵּין אָדָם לְחֻבְרוֹ, וְהֵן בְּהַנְהַגְתָּם בֵּין אָדָם לְמָקוֹם,
אֲשֶׁרִי חֻלְקָם מִמֶּשׁ, וּבְכָל מָקוֹם שְׁבָאִים, הֵם מְקַדְּשִׁים שֵׁם שְׁמַיִם,
וְאַתָּה יוֹצֵא מִן הַכָּלֵל, וּמְקַדִּיחַ תְּבַשִּׁילְךָ בְּרַבִּים, וְגוֹרֵם לָנוּ שֵׁם רַע
מְאֹד מְאֹד.

ובפְּרִטִיּוֹת עֲכָשׁוּ, שְׁהַגְעַת לִירוּשָׁלַיִם, מִי יוֹדֵעַ מַה תִּגְרַם לִי שֵׁם
יוֹתֵר מִכָּל הַחוּלְקִים וְהַשׁוֹנְאִים שְׁלִי, כִּי מִסְתַּמָּא, תִּכְנַס לְבֵית-
הַמִּדְרָשׁ בְּמֵאָה שְׁעָרִים, וְתִהְיֶה פָּרָא אָדָם, מְחַרְחַר רִיב וְכוּ' וְכוּ',
וְיִחְשְׁבוּ כָּלֵם כִּי זֶה לְמוֹדֵנוּ, חַס וְשָׁלוֹם.

ועל-כֵּן אֲנִי בָּא עֲכָשׁוּ לְהַזְהִיר אוֹתְךָ בְּאַזְהָרָה חֲמוּרָה, אִם לֹא
תִּיטִיב מַעֲשֵׂיךָ, אֲנִי לֹא רוֹצֵה לְרְאוֹתְךָ עוֹד כָּלֵל — לֹא בְּזָה וְלֹא
בְּבָא! אֲנִי יָכוֹל לְתַאֵר לְעַצְמִי, אִיךָ נִהְפַּכְתָּ לִי לְאוֹיֵב כְּזֶה, אַחֲרֵי
שְׁהַשְׁקַעְתִּי בְּךָ כָּל-כּוֹף הַרְבֵּה יְגִיעוֹת יוֹמָם וְלַיְלָה, וּלְבַסּוֹף תִּהְיֶה אִישׁ

קנח אָשֶׁר ה' תשכח בְּנַחֵל

פָּרָא כְּזֶה, בּוֹרַח וּמְשַׁקֵּר וּמְצַעֵר אוֹתִי, וּבִפְרִטִי פְּרִטִיּוֹת אֶת הוֹרִיךְ הַיְקָרִים.

מדוע לא תזכור, שעל הכל תשלם מחיר יקר עד מאד, כי כבוד אב ואם היא מהחמורה שבחמורות (דברים רבה, פרשה ו', סימן ב'), והקדוש-ברוך-הוא מקפיד על כבודם יותר מעל כבודו, הם חכו לך ביום שני בשדה התעופה, כמו שהבטחת שתסע ישירות הביתה, וחרור בפחי גפוש שבורים ורצועים, ולי נתנדע, שבמקום לנסע הביתה — היית בבלגיה, איני יכול להבין, איך יש בכחור צעיר רשעות ורציחה כזו?! וכנראה לא בחנם בקש דוד המלך, עליו השלום, הרבה ממנו יתברך: שלא ימצא בישיבתו בן או תלמיד, שיקדיח תבשילו ברבים (ברכות יז); ואני בעוונותי הרבים, לא התפללתי מספיק תפלה זו.

והנה העבר אין, ותשובה מועלת תמיד. באתי בשורתים אלו לבקש אותך ולהזהירך: אם תקים את התנאי הזה — הרי טוב, ותוכל פעם לחזור אלי, ואם לא — שכווח תשפח מזה. והתנאי הוא, שכל תכנס בשום וכוונים עם שום בריה בעולם, ולא תדפיס שום ספר, וכן אל תלך להפיץ ספרים. ואף שאתה מתפאר, שיש לך מעות להדפסה, ראה למסור את זה רק — או לאברך היקר ... גרו יאיר, שהוא עוסק בהדפסת ספרי "אשר בנחל", או ביד הבחור היקר לי מאד ... גרו יאיר, אשר הוא מדפיס את כל הספרים החדשים. ואני מבקש אותך ומזהירך, לבל תשנה מדברי אלה כהוא זה, ואם אתנדע שאינך מקים את דברי, אני אומר לך, שלא יאבה השם יתברך סלח לך על כל הצער והעגמת גפוש שגרמת לי, ותבא על ענשך, חס ושלום.

זכר כמה קרבתני אותך, כמה מסירות גפוש השקעתי בך, ולבסוף אתה מתפרע, רחמנא לצלן. אם לא תשנה דרכך, אזי תצא מדעתך ממש, רחמנא לצלן, ראה לשוב בתשובה אמתית ותצית, ותראה לצמצם את עצמך, ותצית אותי ואת הורייך, ואז טוב לך כל הימים.

אֲשֶׁר ה' תשכט בְּנַחַל קנט

ומכלל הן אתה שומע לאו, השמר והזהר, כי בלי שום ספק תקבל ענש — אם לא תצית.

הדורש שלומך...

אני רוצה שתתקן-ומיד בקבלתך מכתבי זה, תכתב לי באריכות הכל, ואפלו שיהיה בחל המועד, ראה לכתב לי, כי הוא בכלל דבר האבד, ומי יודע — אם לא תכתב לי, כמה טובות רוחניות תאבד לנצח על-ידי-זה, ועל-כן החוב מנח עליך לכתב לי בפרטי פרטיות.

ונא ונא לא להדפיס בעצמך שום ספר, ולא לילך להפיץ ספרים, ולא לעשות שום זיופים נגד הוריה ומוריה. איני יכול לקרר את צערי הקשה, איך נתהפכה להיות לי לאויב כזה.

והשם יתברך הרואה בצערי הקשה, יבטל ממני כבר את כל הצרות בכלליות, והצער הזה שנתנה לי ממך בפרטיות.

הנ"ל...

ה' תשכט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר אחרי, י' בניסן ה'תשד"ם.

שלום רב לידידי היקר לי מאוד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מאד מאד אני מצטער בצערך הקשה, ומכל העבר שלך, אשר אתה סובל זה ימים ושנים, רחמנא לצלן, אך זו תקונתי ונחמתי, שבזכות שאתה משמש את רבנו ז"ל בהפצת ספריו הקדושים בעולם, בודאי יתקן הכל, ותזכה לתקון נפלא, כי אין עוד דבר גדול בעולם יותר מהפצת דעתו הקדושה בעולם.

העקר ראה להיות שמח על הנקודות טובות שאתה זוכה לחטף בכל יום ויום: ציצית, תפלין, צדקה, תורה, תפלה, וכו' וכו'.

קס אֲשֶׁר ה' תשל בַּנְחַל

רְאֵה לְהַתְמִיד בְּאֲמִירַת מְשָׁנִיּוֹת, וְתֹאמְרָם כְּמוֹ שְׁאֵתָה אוֹמְרָם,
אֲשֶׁר בְּנִדְאֵי יַעֲזֹר לָךְ.

מָה אָמַר לָךְ! רְאוּי לָנוּ לְשִׁמְחַ מְאֹד מְאֹד עַל נֵעַם חֲלֻקְנוּ, אֲשֶׁר
בַּנְחַל שָׁם גּוֹרְלָנוּ, וְאָנּוּ יוֹדְעִים מְרַבְּנוּ ז"ל, וְזֶה עֵקֶר שְׁמִחָתָנוּ
וְנִחְמָתָנוּ, וְעַלֵּינוּ לְהַתְמִיד בְּיֹתֵר בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר שָׁם גְּנוּז
אוֹר פְּנִיּוֹ. אֲשֶׁרֵי הַמְתְּמִיד בְּהֵם תְּמִיד!

הַמֵּאֲחִיל לָךְ חַג כְּשֶׁר וְשִׁמְחָה.

נָא וְנָא אֵל תְּדַאֵג כָּלֵל, רַק רְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ
בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ אֵת כָּל לְבָבְךָ וְכָל
מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

ה' תשל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי אַחֲרֵי ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מְאֹד מְאֹד אָנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתִּהְיֶה תְּמִיד בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה,
וְאֵל תְּדַאֵג דְּאֲגַת חַנּוּם, וְאֵז תִּרְאֶה נְסִים נְגַלִּים תְּמִיד.

וּבַכְּרִטִיּוֹת אִם תִּזְכֶּה לְהַשְׁאֵר אֶצְלָנוּ, אֲזִי יִרְחִיב לָךְ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ
בְּכָל מִינֵי הַרְחִבוֹת, וְתִזְכֶּה לְרְאוֹת גְּלוּי אֱלֻקוֹת עַל כָּל פְּסִיעָה וְשַׁעַל
שָׂרֵק תִּסְתַּוְּבָב.

נָא וְנָא לֹא לְהִיּוֹת שְׁבוּר כָּלֵל, רַק רְאֵה לְהַרְבּוֹת בְּצַדִּיקָה
וּבְאֲמִירַת תְּהִלִּים וּבְלִמּוּד מְשָׁנִיּוֹת, וְאֵז תִּרְאֶה נְפִלְאוֹת רְבוּת.

גַּם רְאֵה לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת
גְּמוּרָה, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ וְהֵבֵן עִם אָבִיו.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: חֲסִידוֹת וְנִסְחַת הַתְּפִלָּה אֵינָם סוֹתְרִים זֶה אֶת זֶה, וְאֵין צְרִיף לְשִׁנוֹת הַנִּסְחַח כָּלֵל, יְכוּלִים לִהְיוֹת חֲסִיד, וְלִהְתְּפַלֵּל נִסַּח אֲשֶׁכְּנֹז, כִּי אֵין זֶה סוֹתֵר.

ה' תשלא.

בַּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי אַחֲרֵי ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נִצְחִים.

מִכְתָּבְךָ מִיּוֹם ו' לְסִדְרֵי טְהָרָה — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

מְאֹד אָנִי שְׂמֵחַ לְשִׁמְעַע בְּשׁוֹרָה טוֹבָה מִמֶּךָ, אֵיף שְׁאַתָּה מְחַזֵּק עֲצָמְךָ עִם הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שְׁיִישׁ בְּךָ.

מָה אָמַר לְךָ! אֲלֵמְלָא לֹא בְּאֵנוּ אֵל זֶה הָעוֹלָם רַק לְשִׁמְעַע אֶת הַגְּלוּי הַנִּפְלֵא הַזֶּה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, גַּם־כֵּן הָיָה כְּדָאִי; כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל הָאָדָם נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ תָּמִיד, וְחוֹשֵׁב שְׁעֵדִין לֹא עָשָׂה שׁוּם דְּבָר, וְזֶה מְשַׁבְּרוֹ וּמְרַחֲקוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְהַסְּבָה לְזֶה הִיא רְבוּי הָאוֹר הַגּוֹרֵם שְׁבִירַת הַכְּלִים; כִּי כָל אָדָם בְּטִבְעוֹ רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת דְּבָר בְּשְׁלֵמוֹת, וּכְשֶׁרוֹאֶה שְׁאֵינּוּ הוֹלֵךְ לוֹ, אָזִי נִשְׁבֵּר לְגַמְרִי, וְאֵינּוּ יְכוּל לַעֲשׂוֹת אֶפְלוֹ הַמַּעַט שְׁעָלָיו, וְנוֹפֵל אֶל תוֹף שְׁנָה עֲמָקָה, שְׁהַמְחִין שְׁלוֹ יִשְׁנִים בְּשִׁנָּה חֲזָקָה, וְאֵינּוּ מְרַגֵּישׁ אֶת עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זֵיו אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲבָל עַל־יְדֵי עֲצָה נִפְלְאָה זֹו — לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ עִם כָּל נְקֻדָּה שְׁיִישׁ בוֹ, עַל־יְדֵי־זֶה יִזְכֶּה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ, וְלִהְמַשִּׁיף עָלָיו אוֹר נוֹרָא וְנִשְׁגָּב מְאֹד.

כִּי כָל אֵלוֹ הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שְׁיִישׁ בְּכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל, הֵן בְּחִינַת צְנוּרוֹת, שְׁהַצְּדִיק מִמַּשִּׁיף בָּהֶם הַשְּׂגוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ; הֵינּוּ כְּשֵׁאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי מִתְּלַבֵּשׁ בְּכָל יוֹם בְּצִיצִית וּתְפִלִּין, וְשְׂמֵחַ עִם הַמַּצּוֹת, אֶפְלוֹ שְׁאֵין בָּהֶם שׁוּם שְׁלֵמוֹת, וְכֵן נוֹתֵן כַּמָּה פְּרוּטוֹת לְצַדִּיקָה, וַיִּשׁ

קסב אֲשֶׁר ה' תשלא בַּנְחֹל

לו מְזוּזָה עַל פֶּתַח בֵּיתוֹ, וְשׁוֹמֵר שִׁבְתוֹ, וְאוֹכֵל כֶּשֶׁר וְכוּ', וְכוּ', וּמְכַל שִׁכְנֵי כְּשֵׁלֹמֵד אֵילָנוֹ שְׁעוּרִים קְבוּעִים כְּסִדְרָן: מְקַרָּא, מְשַׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ וְכוּ' וְכוּ' וְכוּ', אִף שְׁעֵדִין הֵם רְחוּקִים מִהַשְּׁלֵמוֹת לְגַמְרֵי, אִף-עַל-פִּי-כֵן אִם זֹכֶה לְשִׂמְחָה עִמָּהֶם, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה מְכַל נִקְדָּה וּנְקָדָה מִהַמְצוּוֹת שְׂקִיָּם, וּמִהַתּוֹרָה שְׁלֵמָה, וּמִהַתְּפִלָּה שֶׁהַתְּפִלָּל וְכוּ', שְׁעָרִים וְצִנּוּרוֹת שִׁיפְתָּחוּ לוֹ אֹר גָּדוֹל בְּהַשְּׁגַת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וְיִמְשֹׁךְ לוֹ שִׁפְעָה רַב.

וְעַל-כֵּן לֹא בְּחִנּוּם הִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל כָּל-כֶּף לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמָנוּ עִם הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת, כִּי זֶה הֵעֱקָר בְּקִיּוּם הָאָדָם. וְכִמוֹ בְּגִשְׁמִיּוֹת, רוֹאִים שְׁמִנְצוּץ אֹר אֶחָד יְכוּלִים לְהִלְהִיב אֹר גָּדוֹל וְנוֹרָא, כְּמוֹ-כֵן בְּרוּחַנִיּוֹת — עַל-יְדֵי נִקְדָּה אַחַת שֶׁל מִצְוָה אַחַת, עַל-יְדֵי לְמוּד אֶחָד, אוֹ עַל-יְדֵי תְּפִלָּה אַחַת, יְכוּלִים לְהִלְהִיב אֹר נִשְׁמָתוֹ, וְיֵאִיר בּוֹ אֹרֹו יִתְבָּרַךְ בְּגִלּוּי נוֹרָא וְנִפְלְאָה עַד מְאֹד, בְּדַגְמַת הָאֶרֶת הַנִּשְׁמָה בְּעוֹלָם הָאֲצִילוֹת מִמֶּשׁ, שְׁשֵׁם מֵאִיר עֲצָם הַנִּשְׁמָה, שֶׁהוּא חֵלֶק אֶלּוֹךְ מִמֶּשׁ.

אֲחֵי הַיְקָר! חֲזוּק וְאַמֵּץ לְדַבֵּר עִם כָּל מִיִּדְעִיךָ רַק דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְּׁגָחָה פְּרָטִית, וְרֵאָה לְדַבֵּק עֲצָמְךָ בְּדַבְּקוֹת אֱמֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵל יְהִי אַכְפַּת לְךָ שׁוּם דְּבָר, וְאִם אַתָּה מְכַרְח לִילְךָ וְלִנְסֵעַ וְלִהְיוֹת בְּאֵיזָה מְקוֹם, אֵל תִּפַּל בְּדַעְתְּךָ, רַק דַּע לְךָ, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ סִבֵּב עִמָּךְ שֶׁתְּהִיָּה שֵׁם, וּמִשֵּׁם דִּיקָא תִּגְלָה אוֹתוֹ לְכָל אֱלוֹ שְׂבָאִים בְּקִשָּׁר עִמָּךְ. וְכֵן אִם אֶחָד בָּא אֵלֶיךָ, תִּדַּע שֶׁזֶה עֲנִינְךָ, וְאַתָּה צְרִיךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ דִּיקָא דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְּׁגָחָה פְּרָטִית. וְדַבֵּר זֶה תִּדַּע, שְׂאִם אֵין שׁוּם בְּרִיָּה בָּאָה אֵלֶיךָ, וְכֵן אֵינְךָ צְרִיךָ לְנִסְעַ שׁוּם נְסִיעָה, תִּדַּע שְׂבֻדָּאֵי אֵינְךָ צְרִיךָ לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַחֲרִים כָּלֵל. וְעִנְיָן זֶה הוּא יְדִיעָה נִפְלְאָה; כִּי עַל-פִּירֵב הָאָדָם נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ תָּמִיד, וְחוֹשֵׁב שְׁעָלָיו לַעֲשׂוֹת דְּבָרִים שְׁלֵמָעֵלָה מִכְחוֹתָיו וְהַשְּׁגוּתָיו וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ וְכוּ', אֲבָל כְּשֶׁהוּא דְּבוֹק בְּחֵי הַחַיִּים, וְלֹא אַכְפַּת לוֹ שׁוּם דְּבָר, אֵלָא כְּפִי שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְנַהִיגוֹ, אָדָם שְׂאוּחֻז בְּמִדְרָגָה זוֹ, אִף פַּעַם לֹא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ, וְלֹא יִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר שְׂבַעוֹלָם.

אָשֶׁר ה' תִּשְׁלַב בְּנַחֵל קִסֵּג

רֵאָה לְהַמְשִׁיךְ בְּשִׁעוּרֶיךָ כְּסִדְרֵן דִּיקָא, וְאִז תִּרְאֶה הַצְּלָחָה רַבָּה
בְּחַיֶּיךָ. הֶעֱקַר אֶל תִּסְתַּפֵּל כַּמָּה לְמִדָּת, אֲלֵא רֵאָה לְבָלוֹת כָּל יוֹם וְכָל
לַיְלָה בַּתּוֹרָה, וְכָל שְׁעָה וְשְׁעָה שְׁאַתָּה לּוֹמֵד וּמְעַיֵן בַּתּוֹרָה, אַתָּה
מִתְקַשֵּׁר בְּקֶשֶׁר אֲמִיץ וְחִזְק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ. אֲשֶׁרִי מִי שְׁאַיִנו מִטְעָה אֶת
עֲצָמוֹ כָּלֵל!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תִּשְׁלַב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסִדְרֵי אַחֲרֵי ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֻכְמָה, זְכוּתוֹ גֵּן עָלֵינוּ ... גֵּרֵי יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח גְּצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שָׂמַח, שְׁלֵאֵט לְאֵט חוֹדְרַת בְּלִבְךָ וּבִדְעָתְךָ
אֲמוֹנָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאַתָּה מִתְחִיל לְהִתְעַמֵּק בְּעִיּוֹן עֵמֶק, אֲשֶׁר הַכֵּל לְכָל
אֲלָקוֹת גְּמוּר הוּא, וְהַפְרָנְסָה תְלוּיָהּ רַק בְּיָדוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא שִׁיכַת בְּיַד
בְּשׂוֹר וְדָם וְכוּ'. וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּעִנְיָן שְׁלֵף, אֲשֶׁר מִי שְׁיִישׁ לוֹ רַק קָצַת
יָשׁוּב הַדְּעַת, רוֹאֶה שֶׁהַכֵּל שְׁקָר, שְׁאַתָּה לֹא מְקַבֵּל מִהַכּוֹלֵל כְּסָף,
אֲדַרְבָּה, אַתָּה עוֹד נוֹתֵן לְרֵאֵשׁ הַכּוֹלֵל, כִּי מֵאַחַר שְׁאַתָּה צָרִיךְ לְצַאֵת
פַּעַם בְּשָׁנָה לְעוֹלָם לְעִשׂוֹת מְגִבִּית בְּעִבּוּר הַכּוֹלֵל, הֲרִי אַתָּה אוֹסֵף
בְּשָׁבוּעִים אֶת כָּל דְּמֵי הַכּוֹלֵל שְׁלֵף עַל כָּל הַשָּׁנָה, וְעוֹד נִשְׁאַר קָצַת
לְרֵאֵשׁ הַכּוֹלֵל וְכוּ', וְעַל־כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ אֵיזוֹ טוֹבָה עוֹשֶׂה עִמָּךְ הֲרֵאֵשׁ
כּוֹלֵל שְׁמִחִיָּק אוֹתְךָ?! אֲדַרְבָּה, אַתָּה מִחְזִיק אוֹתוֹ קָצַת, וְהֶעֱקַר
בְּשָׁבוּעִים אַתָּה עוֹשֶׂה אֶת כָּל דְּמֵי הַכּוֹלֵל שְׁלֵף.

וְעַל־כֵּן מֵה וְלָמָּה לָךְ לְהִיּוֹת מְשַׁעֲבָד שֵׁם בְּפִחְדִים וּבְקִטְנוֹת כְּזוֹ,
יֹתֵר טוֹב לִילָף בְּעִבּוּר עֶסְקִי רַבְנוּ ז"ל, וְתַהֲיֶה מְשָׁרַת בְּדַבַּר רַבְנוּ
ז"ל, וְתִקַּח לְעֲצָמְךָ הַחֲצִי, שְׁיִהְיֶה חֲצִי לְה' וְהַחֲצִי לָכֶם וְכוּ', וּבִאֲפֹן
הַזֶּה תּוֹכֵל לְעֶסֶק בְּעִבּוּדַת ה' בְּהִתְמַדָּה רַבָּה וּבְהִרְחַבַת הַדְּעַת, כְּלִי

קסד אָשׁר ה' תּשׁלֵב בְּנַחַל

שׁוּם פְּחָדִים שֶׁל הֶבֶל וּבְלֵי שׁוּם עַל מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע־עוֹלָם, וְתִזְכָּה לְהִיּוֹת בֶּן חוֹרֵין דִּיקָא. וּבִפְרָטִיּוֹת אֲשֶׁר עֲכָשׁוּ גְכֻנְסִים וּבָאִים יְמֵי הַפֶּסַח, זְמַן חֲרוּתָנוּ, שְׁתִּזְכָּה לְהַגָּאֵל בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת תָּמִיד.

הַעֲקָר רְאֵה לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמְךָ, אֲהוּבֵי, אַחֵי הַיְקָר! בְּתוֹךְ סִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָּע לְנַפְשְׁךָ. וּבִפְרָטִיּוֹת לְהִיּוֹת רְגִיל הַרְבֵּה בְּלַמּוּד "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, אֲשֶׁר אֵין חֶקֶר לְעִמְקוֹת הַסֵּפֶר, וְכֹל מֵה שְׁתִּזְכָּה לְדַלּוֹת בּוֹ יוֹתֵר, יִהְיֶה נוֹבֵעַ מִים חַיִּים, הַמְזֻכָּרִים וּמְטַהֲרִים אֶת הַנֶּפֶשׁ לְהַאִיר בְּאוּרוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וְהִנֵּה מְבֹאֵר (בְּלַקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סח), אֲשֶׁר רְאוּי שִׁישְׁפַּע עַל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל שֶׁפַּע גִּשְׁמִי, שִׁיְהִיָּה לוֹ מְמוֹן וּפְרֻנְסָה בְּשַׁפְּעָה, כִּי הַמְמוֹן בָּא מִהַשְׂרֵשׁ שְׁמֵשׁם בָּאִים הַנִּפְשׁוֹת, אִךְ יֵשׁ מְדָה מְגַנָּה, שְׁמֵאֲבֹדֶת אֶת הַפְּרֻנְסָה וְהַשַּׁפְּעָה, וְהַמְדָּה הַזֶּה הִיא בְּאָדָם עוֹד מִיַּמֵּי קִטְנוּתוֹ, וְקִשָּׁה לוֹ לְהַנְצִיל מִזֶּה, וְהִיא מְדַת הַכַּעַס, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה שׁוֹבֵר אֶת הַחוּמָה וְעוֹשֶׂה חֲמָה; הֵינּוּ כִּי בְּאַמַּת הַשְׂרֵשׁ שְׁמֵשׁם בָּאוֹת נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, הוּא גְלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, עֲצָם הָאֲצִילוֹת, שֶׁזֶה הַחוּמָה, שֶׁכָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל מְסַבֵּב עִם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּחוּמָה, אֲכַל תִּכְרֹם-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם כּוֹעֵס, אֲזִי מוֹרִיד מִמֶּנּוּ צֶלֶם אֱלֻקִּים, וּמְסַלֵּק אֶת הַשְּׂכִינָה מִמֶּנּוּ, וּכְאִלוֹ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה, וְנִעֲשֶׂה מְחוּמָה חֲמָה, וְאִז רַחֲמָנָא לְצַלָּן, גְּפִסֵּק מִמֶּנּוּ הַשַּׁפְּעָה, וְאֵין לוֹ פְּרֻנְסָה.

וְזֶה כָּל עֲנִין חֲמֵץ וּמִצָּה, הַגְּלוּת וְהַגָּאֵלָה, כִּי חֲמֵץ הוּא בְּחִינַת חֲמוּץ הַמַּח, שֶׁהוּא תָּמִיד בְּמִצָּב רֹחַ שְׁבוּר, וְאֵינוֹ שָׁלֵם עִם עֲצָמוֹ, וְתָמִיד בְּכַעַס — הֵן עַל עֲצָמוֹ, הֵן עַל מְקוֹמוֹ, הֵן עַל אִשְׁתּוֹ, וְהֵן עַל פְּרֻנְסָתוֹ, וְכֹל זֶה הוּא בְּחִינַת כַּעַס, שֶׁהוּא בְּכַעַס וּבִקְפֻדוֹת עֲלֵיהֶם וְעַל עֲצָמוֹ. וּמִזֶּה נִתְהַיָּה לוֹ חֲמִימוֹת הַמַּח וְהַלֵּב בְּקִשְׁיוֹת וְעִקְמִימוֹת, וְהוּא בְּכַעַס וּבִקְפֻדָּה שְׁנִקְרָא זוּיַעֲר. וְלִהְיוֹת — הַגָּאֵלָה זֶה בְּחִינַת מִצָּה, שְׂאִין לוֹ זְמַן לְהִיּוֹת זוּיַעֲר בְּחֲמוּץ הַמַּח, בְּכַעַס וּבִקְפֻדוֹת, רַק תָּמִיד שֶׁשׁ וְשִׁמְחָה בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְזֶהוּ שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה מז): ג' חֲנוּת יֵשׁ, חֵן מְקוֹם עַל יוֹשְׁבָיו, חֵן אִשָּׁה עַל בַּעְלָהּ, וְחֵן מְקַח עַל מְקַחוֹ; כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל עֲקָר הַגְּלוּת הוּא רַק

אֲשֶׁר ה' תִּשְׁלַב בְּנִחַל קִסָּה

מֵרַב כֶּעֶס וְחִמְץ, חֲמוּץ הַמֶּחַ, זֶה בְּכַעַס וְעֲצָבוֹן וְזוּיָעַר עַל מְקוֹמוֹ — "הֲלוֹאֵי הָיִיתִי בְּמָקוֹם אַחֵר, וְאִז הָיָה לִי יוֹתֵר טוֹב", וְאֵינִי מִשְׁלִים עִם מְקוֹמוֹ וּמְצָבוֹ, וְהוּא בְּכַעַס עַל שְׂצָרִיף לְגוֹר בְּמָקוֹם זֶה וְכוּ', וְזֶה מְאֹד שְׂבוּר עַל שְׂצָרִיף לַעֲשׂוֹת עֶסֶק וּמִקָּח זֶה, וְהוּא בְּחֲמוּץ הַמֶּחִין תָּמִיד, וְזוּיָעַר עַל מְצָבוֹ וּבְכַעַס גָּדוֹל "מִדּוּעַ אֲנִי צָרִיף לַעֲבֹד וּלְהִתְעַסֵּק בְּעֶסֶק זֶה דִּיקָא", וְהוּא כָּל-כָּף שְׂבוּר כְּחֶרֶס הַנְּשָׁבֵר וְכוּ', וְזֶה מְאֹד שְׂבוּר עַל אֲשֶׁתּוֹ, מִדּוּעַ קִבַּל אִשָּׁה פְּזוּ רָעָה וְכַעֲסָנִית, וְהוּא כָּל-כָּף חֲמוּץ וְזוּיָעַר, בְּחֲמוּץ הַמֶּחַ וּבְכַעַס גָּדוֹל עַל מְצָבוֹ וְכוּ'. וְכָל זֶה גוֹרֵם לוֹ כָּל הַצָּרוֹת וְהַגְּלוּת. מֵה שְׂאִין בֵּין מִי שְׂזוּכָה לְאֹכֵל מִצָּה, שֶׁהִיא הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְאֵינִי שׂוֹאֵל שׁוּם קְשִׁיּוֹת, וְהוּא שְׂמֵחַ בְּחֻלְקוֹ, אֵינִי שׂוֹאֵל עַל שׁוּם בְּרִיָּה, רַק דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים, אָדָם זֶה נִגְאָל מִכָּל הַמְּצָרִים שְׂעוּבָרִים עֲלָיו וְיוֹצֵא לְחֵרוֹת.

וְהִנֵּה רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן א'), שְׂעָקָר הַחֵן נִתְּהֵיָה רַק עַל-יַדֵּי שְׂמִקְשָׁר אֶת הַחֲכָמָה אֶל הַמַּלְכוּת, הֵינִי שְׂמֵתְבוֹנֵן בְּחֲכָמָתוֹ, וְיוֹדֵעַ שְׂבָכָל דְּבָר יֵשׁ חַיּוֹת אֱלֻקוֹת, וּמִקְבָּל עֲלָיו עַל מַלְכוּתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, מִזֶּה נִתְקַשֵּׁר וְנִתְחַבֵּר הַחַי"ת וְהַנּוּי"ן וְנַעֲשֶׂה ח"ן, שֶׁהוּא קָשׁוּר וְשְׁלוּב חֲכָמָה עִם מַלְכוּת.

וְעַל-כֵּן מִי שְׂזוּכָה לְחֲכָמָה אֱלֻקִּית, שֶׁהִיא אֹכִילַת מִצָּה, אֲזִי זוּכָה לְהִגָּאֵל מִכָּל צָרוֹתָיו; זֶה בְּמָקוֹמוֹ — הוּא שְׂמֵחַ בְּמָקוֹם שֶׁהוּא גֵר בּוֹ, 'חֵן מְקוֹם עַל יוֹשְׁבָיו', וְהוּא שֵׁשׁ וְשֵׁשׁ בְּחֻלְקוֹ וּבְנִחְלָתוֹ, וּמְגַלָּה מִשָּׁם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ. וְזֶה עִם אֲשֶׁתּוֹ — הוּא שְׂמֵחַ עִם הָאִשָּׁה שֶׁנִּתְּנָן לוֹ הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, וְאֵינִי כְּפוּי טוֹבָה, וְאֵינִי מְקַנָּא שׁוּם בְּרִיָּה, כִּי נַעֲשֶׂה אֶצְלוֹ 'חֵן אִשָּׁה עַל בַּעֲלָהּ'. וְזֶה שֵׁשׁ וְשֵׁשׁ עַל פְּרִנְסָתוֹ, 'חֵן מְקָח עַל מְקָחוֹ', וְהוּא אֵף פֶּעַם לֹא בְּעֲצָבוֹן וּבְמִרְרִירוֹת וּבְחֲמוּץ הַמֶּחַ, שְׂקוּרִין זוּיָעַר, אֲלֹא שְׂמֵחַ בְּחֻלְקוֹ. זֶהוּ עָקֵר הַגְּאֻלָּה, אֹכִילַת מִצָּה, שְׂנֻזָּפָה לְזֶה בְּחָג הַזֶּה.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ יַעֲזֹר לָךְ לְצֵאת מִקְטָנוּת הַדַּעַת וְהַמֶּחַ וּמִחֲמִץ, שְׂנִקְרָא זוּיָעַר, וְתִזְכָּה לְהֵיוֹת רַק בְּהִרְחַבַת הַדַּעַת, בְּחִינַת מִצָּה, שְׂבִיבָה תְלוּיָה כָּל הַגְּאֻלָּה, וְיִשְׁפַע עֲלֶיךָ שְׁפַע פְּרִנְסָה וְאֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת

קסו אָשֶׁר ה' תּשֶׁלֶג בְּנַחַל

בו יתְבַרֵךְ, עַד שִׁיִּהְיֶה יַחַן מְקוֹם עַל יוֹשְׁבָיו, חֵן אִשָּׁה עַל בְּעֻלָּהּ, וַחֵן מְקַח עַל מְקַחוֹ, וּמְמַקֵּם שְׂאֵתָה נִמְצָא שֵׁם, תְּגַלֶּה וּתְפַרְסֵם אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְאֶת הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים.

וְהַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ יַעֲזֹר, שְׁנוֹזְכָה לְקַבֵּל אֶת יְמֵי הַפֶּסַח בְּשִׂמְחָה רַבָּה וּבִטּוֹב וּבְנִעִימִים, וְתִמְשָׁךְ הַשִּׂמְחָה עַל כָּל הַשָּׁנָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תּשֶׁלֶג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר קְדוּשִׁים ה'תּשׁד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִיְמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ מִמוֹצְאֵי שַׁבַּת-קֹדֶשׁ פְּקוּדֵי — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְצִטְעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, אַךְ אֶתָּה צָרִיךְ לְקַחַת אֶת עֲצָמְךָ בְּיָדֶיךָ, וּלְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים, כִּי סוּף כָּל סוּף הֲלֹא הַחַיִּים הֵם כְּנִים סוּעֵר, וְעוֹבֵר עַל הָאָדָם מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים בְּחַיּוֹ הַפְּרִטִיִּים, מִמָּשׁ כָּל הַתַּנְי"ךְ עוֹבֵר עָלָיו מִיּוֹם הַוָּלְדוֹ עַד יוֹם מוֹתוֹ, אַךְ בְּכָל פַּעַם נִקְרָא בְּשֵׁם אַחֵר: פַּעַם אָדָם וַחַוָּה, פַּעַם נֶחַם וּבְנָיו, פַּעַם אַבְרָהָם וְשָׂרָה וְכוּ' וְכוּ', וְאִם לוֹמְדִים תַּנְי"ךְ בְּאִפְנֵי הַזֶּה יְכוּלִים לְמַצֵּא אֶת עֲצָמוֹ הַיֵּטִב בְּכָל פְּסוּק וּפְסוּק. וּבְזֶה יוֹבְנֵנו אֲמֵרוֹתָיו שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, שְׂאֵמֵר: "מִיִּין מוֹסֵר סֵפֶר אִיז דְּעֵר תַּנְי"ךְ", הַסֵּפֶר מוֹסֵר שְׁלִי הוּא הַתַּנְי"ךְ.

נָא וְנָא לְהַשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה וּלְשִׂמְחָה אֶת אִשְׁתְּךָ, כִּי עֲנִין הַפְּלָה גוֹרֵם דְּכַאוֹן עֲמֵק לְאִשָּׁה, וְהַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ יְרַחֵם עָלֵיכֶם מֵעַתָּה, וְלֹא תִשְׁמְעוּ כְּכֹר שׁוֹם שְׁבֹר וְהַפְּלָה כָּלֵל. מְקַבֵּל אֶצֶל אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל סִגְלָה לְאִשָּׁה הַרְהָ, שְׁתַּחֲגֹר אֶת עֲצָמָה עִם חוּט צְמֹר שְׁחָגְרוֹ קֹדֶם סְבִיב מִצָּבַת קְבוּרַת רַחֵל אֲמֵנוּ, וְהוּא מְסַגֵּל מְאֹד נִגְדַּת הַפְּלָה.

אֲשֶׁר ה' תשלד בְּנַחֵל קסז

והנה בנדאי "ספר-המדות" בידך, ראוי לך ללמד ולעין שם באות מפלת, הסגלות והסבות לזה, וראו לקיים כל הנאמר שם, ואז תצליחו בעזרתו ותברך, כי כל סעיף מ"ספר-המדות" הוא פסק הלכה בשלחן ערוך של מדות, אשרי מי שימדיד תמיד ב"ספר-המדות", ובמדה שאדם מודד — בה מודדים לו (סוטה ט).

ראה להחיות את עצמך במה שאתה יכול, כי אין זו עצה לפל בדתו בכל פעם, ואף שאני יודע, שמצבך וכו' שובר אותך, תאמין לי כי אין אדם שיהיה נקי ממשברים וגלים, רק כל אחד חושב שמשברי חברו וגליו — בנקל לקבל, וכמאמר העולם: "השור חושב שהדשא בשדה חברו יותר ירק".

ברוך ה', שאתה גר בארץ ישראל, בזה עצמו ראוי לך להחיות את עצמך, ומי יתן שתזכה גם לדבר עמו ותברך, ולספר לפניו את כל נבכי לבך, אז בנדאי תרגיש אדם אחר לגמרי, כי אין לך עוד דבר המפשט העקמומיות שבלב, כמו הדבור אליו ותברך, אשר מלא כל הארץ כבודו, והוא שומע ומאזין אל כל דבור שמדברים אליו.

וכן ראה לשמע תמיד כלי זמר, ובפרטיות בשעה שאתה נוסע על הדרך, ומוכא בפוסקים, שמי ששרוי בדכאון וכו', מתר לשמע אפלו בימי הספירה. והנראה בעיני כתבתי לך.

המאחל לך כל טוב.

הדורש שלומך...

ה' תשלד.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר קדושים ה'תשד"ם.

שלום רב ל ידידי הנקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

קסח אָשֶׁר ה' תשלה בַּנְחָל

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי.

וּבְאַמֶּת אֲגִיד לְךָ, כִּי אֵינִי מִבִּין אוֹתְךָ, כָּלֵל וּכְלָל לֹא; הֲלֹא זֶה יָמִים וְשָׁנִים צְפִיתָ לִישׁוּעָה זוֹ, וְעַכְשָׁו כְּשֶׁהֵבִיא לְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֶת הַיְשׁוּעָה, אַתָּה מְזַלְזֵל בָּהּ וְכוּ'?! הֲנֵן אָמַת שֶׁהַיְשׁוּעָה בָּאָה מִלְּבַשְׁתָּ בְּצַעַר וּבְעִגְמַת נֶפֶשׁ הַרְבֵּה, אֲבָל סוֹף כָּל סוֹף בָּאָה הַיְשׁוּעָה, וּמִי תֵאָר וּמִי שֶׁעַר בְּדַעְתּוֹ עַל זֶה לִפְנֵי שָׁנָה וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן, לְדַעְתִּי, כָּלֵךְ מֵעֲצָבוֹן וְדִכְאוֹן, אֲשֶׁר אֵינִי מִבִּיא אֶל שׁוֹם תּוֹעֵלֶת, רַק מְמַרֵר לְךָ אֶת הַחַיִּים יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְאַתָּה נֹעֵשֶׂה חוֹלָה וְכוּ', רַחֲמָנָא לְצַלֵּן.

רְאֵה לְהַשְׁלִים עִם גּוֹרְלְךָ, וְאִזּוּ דִּיקָא תִּרְאֶה וְתִבִּין אֶת הַיְשׁוּעָה בְּשִׁלְמוֹת, כִּי מֵאֵתוֹ יִתְבָּרַךְ יוֹצֵא רַק טוֹב.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' תשלה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר אָמֵר ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהִיקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

חֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עַל הַבְּשׂוּרָה טוֹבָה שֶׁזִּכִּיתִי לְהַתְּבַשֵּׁר, שֶׁכָּבֵר הַכְּנִסֶּת לְבֵית הַדְּפוּס אֶת קוֹנְטֵרַס "גְּלוֹי אַמוֹנָה", וְכֵן כָּבֵר מְנַקֵּד כָּל הַקוֹנְטֵרַס "אוֹר אַמוֹנָה", מִי יִתֵּן שִׁידוּפָס וְיִתְפַּשֵּׁט בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נג), שֶׁהָעֵקֶר הוּא אַמוֹנָה, וּמִי שִׁישׁ לֹא אַמוֹנָה — חַיָּיו חַיִּים, וְלִהְיוֹת — עֵקֶר הַמְּרִירוֹת וְהַגְּלוּת, כְּשִׁישׁ לֹא חֲסָרוֹן אַמוֹנָה; כִּי בְּאַמֶּת אַמוֹנָה, לְהֵאֱמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה, זֶהוּ הַשַּׁעַר לְהַכְּנִס בְּכָל מִינֵי הַשְּׂגוּת וְהִכְלוּת. וְעַקֵּר הָאַמוֹנָה הוּא בְּתַמִּימוֹת בְּלִי שׁוֹם חַכְמוֹת, לִידַע כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וּמְחִיָּה וּמְהִיָּה אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְהַכּוֹל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא. וְאֵף שֶׁבְּתַחֲלָה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לְאָדָם לְהַכְּנִיס

אֲשֶׁר ה' תשלה בַּנְחַל קסט

יְדִיעָה זוּ בְּמַחֲוֹ וְדַעְתּוֹ, אֲבָל עַל-יְדֵי שְׂיִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ
יִתְבַּרֵּךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וַיִּסְפָּר אֶת כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו בְּפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת,
כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וַיִּשְׁיַח וַיִּסְפָּר אֶת כָּל לְבוֹ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל
בָּהּ, בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת, זֶה בְּעֲצָמוֹ יַגְדִּיל וַיִּרְחִיב לוֹ אֶת הָאֲמוּנָה
הַקְּדוּשָׁה, שְׂיִזְכֶּה לְהַרְגִּישׁוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֵיךְ שֶׁהוּא מְסַבֵּב אוֹתוֹ וּמְחַיֶּה
וּמְהַנֶּה אוֹתוֹ, וּמְמַשִּׁיף לוֹ חַיּוֹת.

גַּם צְרִיכִים לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר תָּמִיד עִם חֲבֵרָיו וְעִם כָּל
מִי שֶׁרַק פּוֹגַע בְּדַבְּוֹרֵי אֲמוּנָה בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת, לְגַלוֹת לָהֶם
שְׂאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּי יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל רַק מִמֶּנּוּ. וְאִף שֶׁעֲדִין
אֵינּוּ אוֹחֲזֵ בְּמַדְרָגָה זוּ, אִף-עַל-פִּי-כֵן עָלָיו לְדַבֵּר כָּל הַיּוֹם עִם כָּל
אֶחָד רַק דַּבְּוֹרֵי אֲמוּנָה, וְזֶה מִמִּילָא יָבִיא אוֹתוֹ לְאֲמוּנָה בְּרוּרָה
וּמְזוֹפֶכֶת, לְהַאֲמִין בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ. הַכָּלֵל, שְׂצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי
פְּעֻלוֹת לְזִכּוֹת לְאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שְׂיֵאִיר עָלָיו תָּמִיד אֹר זִיו שְׂכִינַת
עִזּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וַיִּרְגִּישׁ אֵיךְ שֶׁהַכֵּל לְכָל אֹר הָאֵין סוֹף וְהוּא בְּתוֹכוֹ, הֵינּוּ
שֶׁהוּא יִתְבַּרֵּךְ מְסַבֵּב אוֹתוֹ עִם אֹרוֹ וְזִיו שְׂכִינַתוֹ. וְזֶה זֹכִים רַק
עַל-יְדֵי רַבּוּי דַּבְּוֹרִים, הֵן לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְהֵן לְדַבֵּר עִם אֲחֵרִים,
כִּי הַדַּבּוּר נִקְרָא מַלְכוּת, וְהִיא בְּעֲצָמָה מַדַּת הָאֲמוּנָה, כִּיְדוּעַ מְסַפְּרֵי
קְבֵלָה.

וְהֵנָּה הוּא יִתְבַּרֵּךְ אֹר פְּשׁוּט, וְאֵין בּוֹ שׁוֹם תְּפִיסָה וְהַרְגָּשָׁה
כָּלֵל, כִּי בְּדַבֵּר רוּחָנִי אֵי אֶפְשֶׁר לְדַבֵּר, כִּי לֹא נִתֵּן לְצַמְצָמוֹ כָּלֵל,
וּבְפִרְטִיּוֹת עִם שְׂכָל מְגִשֵּׁם וּמַח פָּגוּם וְכוּ', כִּי קָשָׁה לְהַשִּׁיג וְלְתַפֵּס
וְלְהַרְגִּישׁ אֹר רוּחָנִי וְכוּ', וּבְפִרְטִיּוֹת כִּי לְמַעַלָּה אֵין שׁוֹם דְּמוּת
וְתַבְּנִית וְצוּרָה כָּלֵל. וְעַל-כֵּן מַה שֶּׁיֵּךְ לְהַשִּׁיגוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אִף הוּא יִתְבַּרֵּךְ
הַלְּבִישׁ עֲצָמוֹ בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת: כְּתוּר, חֲכָמָה, בִּינָה, חֶסֶד, גְּבוּרָה,
תְּפָאֶרֶת, נְצִחַת, הוֹד, יְסוּד, מַלְכוּת, אֲשֶׁר בְּכָלֵלוֹת נִקְרָא פְּרָצוּף אֶחָד,
הַכְּתוּר נִקְרָא אֲרִיף אֲנָפִין — שֵׁם אֲקִי"ק, רַעְוָא דְרַעְוִין. חֲכָמָה בִּינָה
נִקְרָאִים אַבָּא וְאַמָּא — שֵׁם י"ק. וּבְסְפִירוֹת חֶסֶד גְּבוּרָה תְּפָאֶרֶת
(חַג"ת), נְצִיחַת הוֹד יְסוּד (נְה"י), נִקְרָא זְעִיר אֲנָפִין שֵׁם ו', וְהַמַּלְכוּת
נִקְרָאִים נִקְבָּא דְזְעִיר שֵׁם ה', וּבְיַחַד נִשְׁלָם הַנְּחִי"ה אֶחָד. וְכֵן בְּפִרְטִיּוֹת
אַבָּא וְאַמָּא זְעִיר וְנִקְבָּא שֶׁהֵן הַסְפִירוֹת: חֲכָמָה, בִּינָה, תְּפָאֶרֶת,

קע אָשׁר ה' תּשׁלּה בּנחל

מלכות פנ"ל, נחלקים אחר-כך לר' עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשייה, שהם הד' שמות: ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן (כמובא בספר ברית שלום).

ובזה הינו על-ידי השמות הקדושים, יכולים להשיגו יתברך, וזה כל ענין היחודים, שהאדם הזוכה ליחדם בקביעות, על-ידי-זה נמשך עליו אור נורא ונפלא מאד מאד, בהארה ובזיו נפלא פשמש בצהרים. הינו על-ידי שאדם מדביק מחשבתו בשמות אלו, ומצירם לפני עיניו, על-ידי-זה יש לו איזו השגה ותפיסה ברוחניות, ובנדאי עד שאין האדם מזכיר כל צרכו, קשה וכבד לו לצייר את השמות האלו לפני עיני שכלו, כי הלא עד עכשו הרהר בהרהורים רעים, וחשב מחשבות זרות וכו', ואיך יכול כבר לצייר במחשבתו שמו יתברך. ועל-כן צריכים הרבה תפלה והתבודדות, שיוזקה לזכור את המחזין שלו, וכן קדש את עיניו, אוניו, חטמו ופיו, ואז יאירו לפני עיניו השמות הנזכרים, ובזה יכול כל אדם לבחון בעצמו באיזו מדה או באיזה עולם פגם, אם אינו יכול לצייר איזה שם וכו', זה סימן שבמקום הזה פגם, ועליו לתקן דבר זה וכו'.

והצדיקים הגדולים במעלה, אשר כבר דבוקים בו יתברך בדבקות אמת, והם כבר יותר בעולמות העליונים, מאשר הם בעולם הזה, הינו שמחם ומחשבתם תמיד מטייל רק בשמות וספירות עליונות, אצלם נעשה ענין אחר לגמרי, כי תכף-ומיד מי שנגש אליהם, ונתחשף לפני מראה עיניהם איזה שם או איזו אות פרטית, הם כבר יודעים היטב במה פגם האדם הזה וכו', ושרש נשמתו וכו', ועוד הרבה דברים שאי אפשר לדבר מזה, ומכל שפן לכתב מזה.

על-כל-פנים איך שהוא, העקר רק להיות רגיל לדבר עמו יתברך כמו איש פשוט, פראסטאק ממש, ויתמיד בזה — בין בהלוכו בדרך ובין בשבתו בביתו, בין ביום ובין בלילה, ואז במשך הזמן פתח מחו ודעתו להשיג ולהרגיש אמתת מציאיותו יתברך, ויוזקה להתענג בערבות נעימות זיו שכנית עזו יתברך.

אֲשֶׁר ה' תִּשְׁלוּ בְּנַחַל קַעֲא

כָּל זֶה כְּתַבְתִּי לָךְ רַק רְאֵשִׁי פְּרָקִים מֵעֶסֶק הַיְחִוּדִים שֶׁבְּקִשְׁתָּ
מִמֶּנִּי לְכַתֵּב לָךְ, כִּי יֵשׁ בְּזֶה אַרְיכוֹת גְּדוֹלָה וְלִמּוּדִים עֲמֻקִּים.

עַל-כֵּל-פָּנִים פָּטוּר בְּלֹא כְּלוּם אֵי אֶפְשֶׁר, עַל-כֵּן כְּתַבְתִּי לָךְ רַק
אֵת הַמַּעֲט הַמִּתְחַזֵּק הַרְבֵּה, וְעוֹד חֲזוֹן לִמּוּעַד. גַּם אֶקְנֶה לְכַתֵּב לָךְ
עוֹד הַיּוֹם, בְּלֵי גֶדֶר, עוֹד מִכְּתָב.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

מוֹהַרְנ"ת ז"ל הָיָה לוֹ שְׁמוֹנִים אֲבָרְכִים שֶׁבְּעָרוּ מְאֹד בְּעַבְדוּת
הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְהַתְּפִלָּה שֶׁלָּהֶם בְּקַעֲזָה רְקִיעִים, אַף אַחַר הַמִּחְלָקַת
נִשְׁאַרוּ רַק חֲמֵשֶׁה אֲבָרְכִים, וְאַחַד מֵהֶם הָיָה ר' נַחֲמָן טוֹלֵטְשִׁינְעֵר,
שֶׁהוּא נִשְׁאַר עִמּוֹ בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ יוֹצֵאת מִן הַכֶּלֶל.

ה' תִּשְׁלוּ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר אֱמֹר ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצַחִים.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שְׂמֵחַ לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמָּךְ, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׂאֵתָה בּוֹרַח
מְדִי פַעַם בְּפַעַם אֶל שַׁעַר הַשָּׁמַיִם, לְבַקֵּשׁ וּלְעוֹרֵר רַחֲמִים — הֵן
עֲלֶיךָ וְהֵן עָלַי, תְּשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל זֶה.

כִּי בְּאַמַּת אֵין כַּחֲנוּ אֶלָּא בְּפִינוּ, וְרַק זֶה עָקֵר הַכְּלִי וַיֵּן שְׁלָנוּ,
וְרַק דְּבַר זֶה יְכַנִּים מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ בְּעוֹלָם, כִּי תִכְרֶף-וּמִיד כְּשִׁיבָא הָאָדָם
לִיְדֵי הַכְּרָה בְּרוּרָה וְלִיְדִיעָה, שִׁינְדַע לוֹ כִּי הַכֹּל לְכַל מְשַׁנַּח בְּהַשְׁגָּחָה
פְּרָטִי פְּרָטִית, וְהוּא תְּלוּי רַק בְּיָדוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי כָּבֵר נִגְאָל מִכָּל
צְרוּתָיו, כִּי תְּמִיד רַץ וּבּוֹרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמִסְפָּר לְפָנָיו אֵת כָּל
לְבוֹ וְכָל מַה שֶׁמַּעִיק וּמַצְעֵר אוֹתוֹ, וְשׁוֹפֵף נִפְשׁוֹ וּלְכַבּוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ.

אַחִי, אַחִי הַיְקָר! מַה אֱמַר לָךְ, אֵין לָךְ עוֹד אָדָם מֵאֲשֶׁר בְּעוֹלָם

קעב אָשׁר ה' תּשׁלוּ בַּנְחַל

כְּמִי שְׁמַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְשִׁפְךָ שִׁיחַ וּתְפִלָּה אֲלֵיו יִתְבַּרֵךְ, וּמְסַפֵּר
לְפָנָיו אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לִבּוֹ, כְּאֲשֶׁר יְסַפֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְאֶלמְלֵא
לֹא זְכִינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבּוֹנוֹ וְלֵאמֹר, שְׂרַשׁ נִשְׁמַת מְשִׁיחַ, אֲלֵא רַק לְקַבֵּל
יְדִיעָה וְהַנְהִיגָהּ זֶה, גַּם־כֵּן כָּבֵר הָיָה כְּדָאִי כָּל הַהִתְקַרְבוּת, מְכַל שְׁכֵן
שְׁבַח־סִדּוֹ יִתְבַּרֵךְ, זְכִינוּ לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ עוֹד הַרְבֵּה עֲצוֹת נוֹרְאוֹת
וְנִפְלְאוֹת. אֲשֶׁרִינוּ, מֵה טוֹב חֻלְקָנוּ, וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, וּמֵה יִפָּה
יִרְשָׁתָנוּ!

הַעֲקֵר רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַע־עוֹלָם, כִּי בֹא
יָבֵא יוֹם יְשׁוּעָתְךָ, וְאִם תִּזְכָּה לְהִתְחַזֵּק, תִּרְאֶה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת רַבּוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' תּשׁלוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שַׁבַּת־קִדְשׁ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְרֵי אָמוֹ ה'תּשׁד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירֵךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבַע מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצַחִים.

מְאֹד מְאֹד אָנִי מִתְפַּלֵּא עֲלֶיךָ, שְׂאִינִי רוֹאֶה מִמֶּךָ, אֲפִלּוֹ שׁוֹרָה
אֶחָת לְכַתֵּב לִי מְשָׁלוֹמְךָ וְכוּ', אַחֲרֵי שְׂאִינִי מְסַרְתִּי אֶת נַפְשִׁי עֲלֶיךָ
מִמֶּשׁ, וְסַפְּנָתִי עֲצָמִי בְּשִׁבְלֶיךָ, כִּי הוֹצֵאתִי אוֹתְךָ מִבֶּן גְּדוֹל, שְׂאֲחֶיךָ
שָׂדְכוּ אוֹתְךָ עִם חוֹלָה וּמְשַׁבֵּשֵׁת בְּשִׁכְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְאָנִי לֹא
נִחַתִּי וְלֹא שְׁקֻטִּי עַד שְׁעֵשִׂיתִי מֵה שְׁעֵשִׂיתִי וְהוֹצֵאתִי אוֹתְךָ מִשָּׁם,
וְאֲחֶיךָ נַעֲשׂוּ לִי שׁוֹנָאִים גְּדוֹלִים בְּעַבּוֹר זֶה, לֹא דִי שְׁלֹא נָתַנוּ לִי
תּוֹדָה, עוֹדִם בְּכַעַס וְרִצְיָחָה עָלַי. וּבֵינֵן כֶּף סַפְּנָתִי אֶת עֲצָמִי, כִּי יְדַעְתִּי
וְגַם יְדַעְתִּי שְׂיִהְיֶה לִי הַהֲכָרַח לְשִׁלְּם מְחִיר יְקָר בְּעַבּוֹר זֶה, כִּי
הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְשַׁלֵּם מְדָה כְּנֻגַד מְדָה, וּבִפְרָטִיּוֹת לְשִׁבּוֹר שׁוֹדֵף,
בְּזֶה גּוֹרְמִים בְּזוּי בֵּת יִשְׂרָאֵל, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אֲף־עַל־פִּי־כֵן רְאִיתִי אֶת
הַפַּח שְׁבּוֹר שְׂרוּצִים לְהַשְׁלִיךְ אוֹתְךָ וְכוּ', וּמְסַרְתִּי נַפְשִׁי וְנַפְשׁ לְדִי
הַיְקָרִים, וְלֹא הִסְתַּכַּלְתִּי עַל שׁוֹם דְּבָר, וְעַכְשָׁו אַחַר כָּל הַטּוֹבָה, אֵינְךָ

אָשׁוּר ה' תשלז בַּנְחַל קעג

כּוֹתֵב לִי אֶפְלוּ שׁוֹרָה אַחַת, וּמְפַל שְׁפָן שְׁכַחַת כְּבָר אֶת הַחֹב הַגָּדוֹל שְׁלָךְ וְכוּ'.

וְהִנֵּה הָעֵבֶר אֵין, עֲלִיךָ לְדַעַת כִּי קָרָה לִי אֶסוֹן נוֹרָא וְכוּ', וְאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁאֲנִי מְשַׁלֵּם עֲכָשׁוּ אֶת הַמַּחִיר שְׁלָךְ, לְכֵן כְּדֵי לְתַקֵּן זֹאת וּלְהוֹרִיד אֶת הַקְּטָרוֹג מִמֶּנִּי, אַתָּה מְחַיֵּב לְנִסְעַ אֶל צִיּוֹן קְדָשׁוּ שֶׁל הַתַּנָּא רַבִּי מֵאִיר בְּעַל הַנֶּס בְּעִיר טְבַרְיָה, וְתַדְלִיק שֵׁם אַרְבַּע כּוֹסוֹת עִם שְׁמֵן זַיִת (רְאֵה לְהִבִּיא עִמָּךְ שְׁמֵן זַיִת וּפְתִילוֹת זַד' כּוֹסוֹת, וּלְהַכְנִיסֵם וּלְסַדְרָם שֵׁם), וְתֹאמֶר שְׁאֵתָה מְדַלִּיק אֶת זֶה לְעֻלּוֹי וּלְתַקּוֹן נַשְׁמָתִי, (תּוֹצִיא בְּפִיךָ אֶת שְׁמֵי וְשֵׁם אֲמִי), וְתֹאמֶר ז' פְּעַמִּים: 'אֶלְקָא דְרַבִּי מֵאִיר עֲנִנִי', וְתִבְקֶשׁ שֵׁם הַרְבֵּה מְחִילָה וְסְלִיחָה וְכַפָּרָה, וְתִסְפֹּר אֶת כָּל הַטּוֹבוֹת שְׁקִבְלָתָה מִמֶּנִּי מֵעוֹדָךְ, וְאִיךָ שְׁפָל כְּפִנְתֵי הַיְתָה רַק לְטוֹבָה, לְמַעַן הִצִּיל אוֹתָךְ וְכוּ' וְכוּ', וְתַרְבֵּה שֵׁם בְּתַפְלוֹת וְלַמּוֹד זְכוֹת עֲלֵי וְכוּ', וְאַקְוֶה לְהֵשֵׁם יְתַבְרַךְ שְׁיַעֲבֹר הַכֹּל, וְשֶׁב וְרַפָּא לִי.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שְׁתַּזְדַּרוּ עִם הָעֲנִיָּן הַזֶּה, לְנִסְעַ מִיָּד אֶל עִיר טְבַרְיָה, אֶל הַצִּיּוֹן שֶׁל רַבִּי מֵאִיר בְּעַל גֶּס (תַּכְנִס מַצַּד הָאֲשִׁכַּנְזִים), וְכִשְׁתַּגְּמֹר תַּסַּע חֲזָרָה, הִינּוּ שְׁלֵא תַסַּע עוֹד לְשׁוּם מְקוֹם אַחֲר־כֵּן.

גַּם אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד, שְׁתּוֹצִיא אֶת עֲצֻמָּךְ מִדְּמִיוֹנוֹת, וְכֵן אֶל תִּלָּךְ עוֹד אֶל בְּעֻלֵי דְמִיוֹנוֹת וְכוּ', לֹא בְּתֵל אָבִיב וְלֹא בִירוּשָׁלַיִם וְכוּ', כִּי הַכֹּל הֵבֵל וְרַעוֹת רוּחַ, רְאֵה יוֹתֵר טוֹב לֹאמֹר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת לְתַקּוֹן נַפְשְׁךָ, וְתַפִּיץ סִפְרֵי רַבְנוּ ז"ל, וְשֶׁב וְרַפָּא לָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

תִּכְתֵּב לִי בְּפִרְטִיּוֹת עַל סֵדֶר הַנְּסִיעָה שְׁלָךְ, אֶת הַיּוֹם וְהַשָּׁעָה וְהַרְגַע שְׁהֵייתָ בְּטְבַרְיָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

קעד אָשׁר ה' תשלח בנחל
ה' תשלח.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר אמר ה'תשד"ם.

שלום רב לידידי היקר לי מאד, שוּתָה מימי הנחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתביך אני מקבל בכל שבוע, וממש חיים חדשים אפה
נופח בי לשמע הטוב ממך.

תאמין לי שלא שכחתי ממך פרגע, רק ההכרח לדון אותי לכף
זכות, כי מה שעבר בביתנו בשני החדשים אדר ב' וניסן, זה אי
אפשר לספר כלל, וממש כח ברזל נתן לי השם יתברך, כי מלבד
מה שאני צריך לשמע צעקת עניים ואמללים, יתומים ואלמנות,
חולים ושבורים וכו' וכו', עוד קרו כמה אסונות בביתנו, השם
יתברך יעזר מעתה. ועל-כן לא הנה לי הפנאי לכתב לאף אחד,
וראה לדון אותי לכף זכות, וכן כל אחד ואחד שכתב אלי ולא
עניתי לו, ראוי לו שידון אותי לכף זכות, כי לא במקר ובמעל
עשיתי זאת, רק כי אנוס הייתי, וגם עכשו עדין לא יצאנו מהצרה,
יתן השם יתברך סוף וקץ לכל צרותינו, וימתקו מאתנו ומעל כלל
ישראל כל הדינים.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד, חסדי השם יתברך למקום
טוב ברוחה, בודאי הכל ממנו יתברך בהשגחה פרטי פרטית, אין
אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם-כן מכריזין עליו מלמעלה (חליו
ז); ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא (יומא
לח); ואפלו ריש גרגיתא מן שמיא מוקמינן ליה (ברכות נח); ועל-כן
מה שיך שתהיה שבור בעצמך אפלו פרגע, על שהיה ההכרח לך
לרוץ ולעלות אל ארצנו הקדושה, אשר עיני ה' שם תמיד בגלוי
נפלא, אשרי מי ששם לב לזה, ואז ירגיש את זיו שכונת עזו יתברך
על כל פסיעה ופסיעה ועל כל שעל ושעל, ובכל תנועה ותנועה
ירגיש את אלופו של עולם.

ומי יתן, שגם אני אזכה לזה, לקום ולברח אל ארצנו הקדושה,

אֲשֶׁר ה' תשלח בַּנְחָל קעה

וְהִנְרָאָה שְׁעָדִין צְרִיכִים לְהַמְתִּין לְיִשׁוּעַת ה', וְלִהְרַבּוֹת בֵּין כָּךְ
בְּתַפְלָה וּבְתַחֲנוּנִים.

עֲלִיף לְדַעַת, כִּי כָּל הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיוונוֹת, וְאִי אֶפְשָׁר לְעַבֵּר
אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּטוֹב וּבְנִעְיָמִים, כִּי אִם עַל-יַדֵּי רַבּוּי תַפְלָה וְשִׁיחָה
בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ, לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבַכְּפִשִׁיטוֹת
גְּמוּרָה, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִינוּ, וְיִרְכָּה בְּעֵנְיָן זֶה,
וְכָל מַה שְּׁמַעִיק וְלוֹחֵץ לָךְ עַל הַלֵּב וְכוּ', רְאֵה לְסַפֵּר לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ,
אֲשֶׁר מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וְתַדַּע שֶׁכָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁאַתָּה מְדַבֵּר
עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, תִּכְרַף-וּמִיד גִּשְׁמַע וְנִתְקַבֵּל לְמַעַלָּה, כִּי כָּל דְּבוּר וְשִׁיחָה
שֶׁאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ — בּוֹקֵעַ
רְקִיעִים. וְאִם הִיָּה הָאָדָם יוֹדֵעַ מַעַלְת תַּפְלָתוֹ וְשִׁיחָתוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ,
הִיָּה תָמִיד עוֹסֵק בְּזֶה, וּמַה שְּׁמִתְאַחֲרֵת הַיִּשׁוּעָה לְבֵא, זֶה מְנַפְּלָאוֹת
תְּמִים דְּעִים, וְאִין לְנוּ רְשׁוֹת לְחַקֵּר וְלִשְׁאֹל עַל זֶה, רַק עֲלֵינוּ לַעֲשׂוֹת
אֶת שְׁלֵנוּ. וְנָא וְנָא לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע-עוֹלָם.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, אִין לִי שְׂיָכוֹת עִם אָף אֶחָד בְּעוֹלָם, רַק עִם
הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, עִם הַתּוֹרָה וְעִם רַבּוּנוּ ז"ל, וְיֹתֵר מְזֵה אִין לִי הֶפְרוּת
עִם אָף אֶחָד. וְעַל-כֵּן אֵל יִכְנִיס בְּךָ הָאֲבָרָה ... גְּרוּ יְאִיר, שׁוּם דְּמִיּוֹן
מְאִיזָה צְדִיק גָּנוּז וְכוּ', כִּי הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ וְכוּ', וּסְתָם בְּטוֹל
זְמַן, יֹתֵר טוֹב לְבָרַח רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּבְשִׁעָה שֶׁאַתָּה חוֹזֵר לְבֵיתְךָ,
רְאֵה לְהַמְשִׁיף בְּשַׁעוּרֵיךָ הַקְּבוּעִים שְׂיֵשׁ לָךְ: בְּמַקְרָא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא,
מְדַרְשׁ, וְכוּ' וְכוּ', כִּי רַק זֶה יִשְׁאָר לָךְ.

רְאֵה לְהַמְשִׁיף עֲלִיף תָּמִיד אֶת עֲרַבּוֹת נְעִימוֹת זִיו יְדִידוֹת חַיּוֹת
אֶלְקוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתָמִיד תִּקְשֶׁר בְּמַחְשַׁבְתְּךָ רַק אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ
יִתְבַּרֵךְ, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ רַק לְחֶשֶׁב מְמַנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְתִהְיֶה סְבֻלָּן
גְּדוֹל, וְשָׁמַר אֶת עֲצָמְךָ מִכַּעַס וּקְפָדוֹת וְכוּ', וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

אוֹדוֹת אָבִיךָ, גְּרוּ יְאִיר, עֲלֵיו לְבָרַח וְלַצָּאָת מֵהַפַּח הַנּוֹשֶׁבֶר, כְּמָה
שְׂיֹתֵר מֵהַר, כִּי זֶה אֵינוּ זּוּוּגוּ כָּלָל, וְהִיא סְתָם אִשָּׁה חוֹלְנִית וּמְרַת
נֶפֶשׁ, וְרוּחָה רַק אֶת כְּסָפוֹ וְכוּ', וְעַל-כֵּן יִהְיֶה אֲשֶׁרִי לוֹ וְאֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ
אִם יִנְצַל תִּכְרַף-וּמִיד.

קעו אַשר ה' תשלט בנחל

והשם יתברך ישמיע לנו בשורות טובות, ונזכה לעשות שדוכים טובים עם בנינו ובנותינו בין כלל ישראל, ולא יתחלפו הזווגים כלל.

הדורש שלומך...

ה' תשלט.

בעזרת השם יתברך, מוצאי־שבת־קדש לסדר אמו ה'תשד"ם.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ומאד מאד שמחתי לשמע בשורה טובה, שעוד נפש יקרה זכתה להתנדע מרבנו ו"ל, אשר על־ידי־זה נתרבים הצרופים בכל העולמות לאין קץ ולאין מספר (במובא בלקוטי־מורה"ן, חלק ב', סימן ח'; ובחיי מוהר"ן על זה), כי כל נפש של הזוכה להצטרף אל הקבוץ הקדוש שלנו, ומרבה בתפלה והתבודדות — אין לשער ולספר כלל את גדל הנחת רוח והשעשועים שגורם למעלה בכל העולמות; כי מעלת הזוכה להתבודד ולדבר עמו יתברך — אי אפשר לתאר כלל, כי כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך — בוקע רקיעים, וממשיך חסדים ורחמים גמורים לכל ישראל, כי נפשות ישראל מאחדות יחד, וכשאחד מתעורר בתשובה, הרי הוא מעורר ומנענע את כל נשמות ישראל. ועל־כן אשרי ואשרי מי שזוכה תמיד לשוב בתשובה, ויודע בידיעה ברוכה ומחלטת, שכלל נשמות ישראל תלויים ועומדים בו אם יחזר אליו יתברך, אזי ממילא כלם יחזרו, וכן להפוך, חס ושלום וכו'. על־כן ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים, והעקר שלבל תכניס את עצמך במתח חזק, רק לידע תמיד כי מעט גמ־בן טוב, ותלמד מכל שעור מעט, ועוד מעט וכו', ויעולם אל תהיה תובע מעצמך הרבה, כי האדם צריך להיות בן חורין, ולא לחיות במתח ופחד וכו', אפלו בדברים קדושים, כגון:

אֲשֶׁר ה' תשלט בְּנַחַל קְעֹז

תורה ותפלה ומצוות, אסור להיות במתח, רק ללמד ולהתפלל ולקיים את מצוותיו יתברך באהבה ויראה, שלא על מנת לקבל פרס, רק לזכות על-ידי הלמוד להמשיך עליו ערבות נעימות זיו שכנית אורו יתברך. וכן על-ידי התפלה להמשיך על עצמו חסד ורחמים וגלוי אלקות, וכן על-ידי קיום מצוותיו יתברך להמשיך על עצמו אורות צחצחות, שפע הדעת ושמחה עצומה.

נא ונא להיות חזק בלמוד ספרי רבנו ז"ל, כי עקר ההתקרבות אליו ז"ל הוא רק על-ידי שקידה רבה בספריו הקדושים, ואל יטעה אותך יצרך, כאלו שיך להיות מקרב בלי למוד ספרי רבנו ז"ל, כי הכל הבל ודמיון ורעות רוח, חדשים מקרוב באו וכו', ואם תזכה לשקד בספרי רבנו ז"ל, אז ממילא תראה שדרך רבנו ז"ל היא דרך נעם ואהבה, שמחה ושלום, וישוב הדעת נפלא, ולא להתפרע כאיש פראי וכו', ולהשתולל ברחובות ובשדות וביערות, אשר כל זה בא מחטאת נעורים, שמטמטם את המוח, רחמנא לצלן.

ראה להזהר מאד בטבילת מקנה בכל יום ויום, באשר הבטיחנו מוהרנ"ת ז"ל. ורבנו ז"ל אמר: המקנה ממתיק הדין (ספר-המדות, אות המתקת דין, סימן פא). ובפרטיות כשזוכה גם ליחד אילו יחודים קדושים, ממשיך עליו טהרה וקדושה עצומה. ואמר רבנו ז"ל (שם אות יראה, סימן לא) ליראה תלך למקנה, עין שם; ומובא בתקוני-זהר (תקון לט): מקנ"ה הוא שעור קומ"ה, דהכי אינון אתון דמקנ"ה קומ"ה, פי בזה שהאדם זוכה להכנס למקנ"ה, ומיחד יחודים קדושים, על-ידי-זה מקשר עצמו בשעור קומ"ה, הינו בפרצוף כל העולמות, פי נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, פי קדם הכל הנה כל העולם מים, ועל-כן פשםסתת אדם בתוך המים, הוא כולל את עצמו בהתחלת הבריאה, ונמתקים ממנו כל הדינים, וממשיך על עצמו חסדים ורחמים גמורים.

אחי, אחי היקר! ראה להיות חזק באמירת ח"י פרקים משניות בכל יום ויום, כי הוא סגלה להרג את יצרו הרע, וגם משנה את הרגלו הרע שנתרגל בו מקטנותו, ומאיר את נשמתו באורו יתברך.

קעח אָשֶׁר ה' תשמ בנחל

ומחמת טרדותי — אקצור עכשו, ועוד חזון למועד.

ראה לכתב לי משלומך ומשלום ביתך, והשם יתברך יעזר לה שתעבר הכל בנקל. ראוי לכם להדליק לכבוד שבת שני גרות של שמן זית (הינו נוסף על הגרות שאתם מדליקים), והרגיל בגר הוֹנֵן ליה בגין תלמידי חכמים (שבת כג:).

הדורש שלומך...

ה' תשמ.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בהר ה'תשד"ם.

שלום רב לידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך היקר לנכון קבלתי, ומאד מאד אני שמח לשמע הטוב מך, ומי יתן שתבשרני תמיד רק בשורות טובות, ובפרטיות בעסק עבודת ה' שלך.

מה אמר לך! חבלים נפלו לנו בנעימים, שזכינו לפל בחלקו של רבנו ז"ל, המאיר עינינו להרגיש ולהסתפל על עצמנו, באיזה מעמד ומצב אנו נמצאים וכו', ולחזות בנעם גדלת ה' וכו', אשר זה הרוח שאנו מרויחים בהתקרבותנו אל הצדיק האמת (עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן 10); כי בלא התקרבות להצדיק האמת, האדם יכול להטעות את עצמו, ויחשב שהוא הגיע כבר לאיזו דרגה וכו', ואינו רואה חסרונותיו, ועל-ידי-זה מטעה את עצמו, רחמנא לצלן. אבל על-ידי התקרבות להצדיק האמת — נפתחות העינים, והעקר — להסתפל על עצמו, באפן שיזכה לתקן עצמו יותר ויותר וכו', וכן על-ידי שמסתפל היטב על עצמו ועל גריעות מעשיו, ממילא מתבטלת ישותו וגשמיותו וכו', וזה פותח לו פתח להסתפל ולהביט ולהתבונן על אמתת מציאותו יתברך, אשר מלא כל הארץ כבודו, אשר אין לך עוד חיות וערכות ונעם וזיו יותר מהמשכת אור אלקותו יתברך על עצמו, אשרי שיאחו בזה!

אֲשֶׁר ה' תשמ בְּנַחַל קַעַט

אחי היקר! ראה לקדש תמיד את מחשבתך, ותקשר אלקותו
יתברך במחשבתך, כי עקר קדשת ישראל הוא קדשת הברית,
שמתחלת מהמח-מחשבה, כי כשאדם חושב תמיד רק ממנו יתברך,
אזי אינו מפחד משום רע וחשף וכו', כי אין רע וחשף שישתיר
אותו יתברך ממנו. ועל-כן צריכין לשמר מאד את המח-מחשבה
שלא יפגם, חס ושלום, אפלו פלשהו, כי הוא שרש כל הדברים,
ובמקום שאדם חושב — שם כל האדם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א',
סימן כא); והמחשבה של האדם הולכת כפי מדותיו שאוחז בהם, כי
המחשבה שבמח היא כפי המדות שבאדם, וכפי המדה שהאדם
אוחז בה, כן חולפין ועוברין עליו המחשבות שבמח (עין לקוטי-
מוהר"ן, חלק א', סימן כט).

ועל-כן מה טוב ומה נעים, שיזכה לקבוע לעצמו שעורין כסדרן
בהלכות התורה, שזה קיום המעשים טובים ומצוותיו יתברך,
שעל-ידי-זה ממילא יזכה לטהר המחין.

ועל-כן ראה להיות קבוע ללמד בכל יום שעור ברמב"ם, טור
ושלחן ערוך כסדרן, וזה יזכך את מחך.

אחי, אחי היקר! ראה איך שימי חיינו פורחים, הנה יום והנה
לילה, והנה הכל כצל פורח, ולא נשאר לנו רק מה שזכינו לחטף
בכל יום ויום איזה טוב אמת ונצחי, ובפרטיות בלמוד התורה
הקדושה, אשר רבנו ז"ל אמר בפרוש (ספר-המדות, אות למוד, סימן י'):
כל ידיעה במשפטי התורה — הן מצוות שבין אדם לחברו, הן
מצוות שבין אדם לקונו, הידיעה הזאת בעצמה היא הצלחת הנפש,
עין שם. ועל-כן אשרי מי שמכניס את עצמו בהלכות התורה
הקדושה, ולומד שעורין כסדרן, אשרי לו ואשרי חלקו!

והנה היסוד בעבודת השם יתברך הוא קדשת המח-מחשבה,
להיות רגיל תמיד לחשב ממנו יתברך, ואז מתפאר עמו הקדוש-
ברוך-הוא בכל העולמות: "ראו בני זה מסתובב בזה עולם העשייה,

קפ אָשֶׁר ה' תשמ בנחל

אָשֶׁר מְלֵא קִלְפוֹת וְהִסְתְּרוֹת וְכוּ', וְהוּא חוֹשֵׁב בְּכַף מִמְּנֵי וְאֵינוֹ מְהַרְהֵר עָלָיו וְכוּ', כִּי זֶה גַם יְסוּד בְּקִדְשֵׁי הַמִּחְשָׁבָה, שֶׁלֹּא יִהְיֶה אַחֲרָיו יְתַבְּרֶה כָּלֵל, יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִי, וְלֹא יִנְסֶה אֶת הַשֵּׁם יְתַבְּרֶה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים ו, טז): "לֹא תִנְסוּ אֶת ה' אֱלֹהֵיכֶם", כִּי אֲסוּר לְנִסּוֹת אֶת הַשֵּׁם יְתַבְּרֶה. וְרֵאִיתִי עַל פְּסוּק זֶה מַחְלֶקֶת בֵּין הַסֵּמ"ג וְהַרְמַב"ם, כִּי הַסֵּמ"ג בְּלֹא תַעֲשֶׂה ד' אוֹמֵר, שֶׁפְּסוּק זֶה סוֹכֵב עַל "לֹא תִנְסוּ אֶת ה' אֱלֹהֵיכֶם", שֶׁלֹּא יֹאמֵר אָדָם אַעֲשֶׂה מִצְוֶה זוֹ, וְאֶרְאֶה אִם אֶתְבְּרֶה. (בְּפָרָק י' מֵהַלְכוֹת יְסוּדֵי הַתּוֹרָה, הַלְכָה ה') סוֹבֵר, שֶׁבָּא לְהַזְהִיר שֶׁלֹּא לְנִסּוֹת אֶת הַנְּבִיא, עַיִן שָׁם. וּבְאִמַּת עַל-פִּי יְסוּד הַהִקְדָּמוֹת הַנוֹרְאוֹת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרְבֵּנוּ ו"ל, אֶפְשֶׁר לִישֵׁב, כִּי שְׂגִיָּהם עוֹלָיִם בְּקִנְיָה אֶחָד, וְאֵין כָּאֵן מַחְלֶקֶת; כִּי הַצְּדִיק הוּא הַמְּגַלֵּה אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בֵּה', וְכְמוֹ שֶׁיֵּשׁ קְשִׁיוֹת עַל הַשֵּׁם יְתַבְּרֶה, כְּמוֹ-כֵן יֵשׁ קְשִׁיוֹת עַל הַצְּדִיק (עַיִן לְקוּטֵי-מִוֵּהָר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן נב). וְעַל-כֵּן רִבֵּנוּ הַסֵּמ"ג מְפָרֵשׁ אֶת הַפְּסוּק עַל הַשֵּׁם יְתַבְּרֶה, שֶׁלֹּא לְנִסּוֹת אֶת הַשֵּׁם יְתַבְּרֶה — אִם עֲשֶׂה מִצְוֶה זוֹ הַתְּבָרָה, כִּי צְרִיךְ לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יְתַבְּרֶה, שֶׁלֹּא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס. וְרִבֵּנוּ הַרְמַב"ם מְפָרֵשׁ אֶת הַפְּסוּק עַל הַנְּבִיא, שֶׁלֹּא נִנְסֶה אֶת הַצְּדִיק, עַיִן שָׁם.

וְכַעֲיֵן זֶה יֵשׁ גַּם בְּמַכְלֵתָא עַל פְּסוּק (שְׁמוֹת יז, ב): "וַיֹּאמֶר לָהֶם מֹשֶׁה מַה תְּרִיבוּן עִמָּדִי, מַה תִּנְסוּן אֶת ה'", כֹּל זְמַן שֶׁאַתֶּם מְדַיְיָנִים עִמָּדִי, אַתֶּם מְנִסִּים לְמָקוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר: "מַה תִּנְסוּן אֶת ה'", עַיִן שָׁם; נִמְצָא, שֶׁשְׂגִיָּהם עוֹלָיִם בְּקִנְיָה אֶחָד, כִּי צְרִיךְ לְהֶאֱמִין בֵּה' וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ.

וְהַשֵּׁם יְתַבְּרֶה יִזְכְּנוּ לְהַתְּקַרֵּב בְּאִמַּת אֶל רִבֵּנוּ ו"ל, שֶׁהוּא הַצְּדִיק שֶׁבְּדוֹר הַזֶּה, וְנוֹזֵקָה לְהַגִּיעַ עַל יְדוֹ אֶל אֱמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יְתַבְּרֶה, וְתִמִּיד נִחְשָׁב מִמֶּנּוּ יְתַבְּרֶה, עַדִּי עַד שְׂנוֹזֵקָה לְגֹאֲלָה הַשְּׁלָמָה בְּבִיאַת מְשִׁיחַ צְדִקְנוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תשמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּהַר ה'תִּשְׁד"ם.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלַח נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְכָל־לַיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, תְּלַמִּידֵי "הַיִּכְל־הַקֶּדֶשׁ", קִדְּשׁ קִדְּשִׁים, דֵּי בְּכָל אֲתַר
וְאֲתַר, הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתּוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! זָכְרוּ הַיֵּטֵב אֵת אֲשֶׁר נִדְּבַר בִּינֵינוּ, וְתַחֲקֹקוּ
זֹאת עַל לְבָבְכֶם, בְּאִפְּן שְׂתִזְכְּרוּ לְקַיֵּם 'פִּי לֹא הִמְדִּירְשׁ עַקֵּר אֶלָּא
הַמַּעֲשֶׂה' (אֲבוֹת א, יז).

רְאוּ לְהַכְנִיס אֵת עֲצָמְכֶם הַיֵּטֵב בְּמִדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר
בְּזֶה תְּלוּיָהּ כָּל הַגְּאֻלָּה (עֵינֵי לְקוּיִטִּי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן ז'); כִּי כְּשֶׁאָדָם
מֵאֲמִין בְּתַמִּימוֹת וּבַכְּפִשִׁיטוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּוֹדַע וַיַּעַד שֶׁהַכֹּל לְכָל
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא תָּמִיד מְסַתְּפֵל רַק עָלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲזִי לֹא שִׁיךְ
אֶצְלוֹ כָּל עֲנֵינֵי גְלוּת, כִּי יוֹדַע שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְשַׁגִּיחַ עָלָיו בְּהַשְׁגָּחָה
פְּרָטִית, וְהוּא מְסַבֵּב עִמּוֹ לְפִי שְׂרָשׁ נִשְׁמָתוֹ, וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת — הַכֹּל לְטוֹבָתּוֹ.

נָא וְנָא לְהַרְגִיל אֵת עֲצָמְכֶם בְּמִדַּת הַבּוֹשָׁה, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר
(עֵינֵי לְקוּיִטִּי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן ו'), שֶׁעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה הִיא הַבּוֹשָׁה,
לְהַתְּבַיֵּשׁ תָּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, הֵינּוּ כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִיל אֵת עֲצָמוֹ
כָּל-כָּף בִּיְדֵיעַת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד אֲשֶׁר תָּמִיד תִּתְּהֶיָה עַל
פְּנֵי מִדַּת הַבּוֹשָׁה, לְהַתְּבַיֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְכֵן כְּשֶׁאָדָם אַחַר מְבֻזָּה
וּמְבִישׁ אוֹתוֹ, צָרִיךְ לְדַם וְלִשְׁתַּק, וּלְקַבֵּל הַכֹּל בְּאַהֲבָה, כִּי יַדַּע,
שֶׁבּוֹדָאֵי אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם מְסַתְּתֵר בְּאוֹתוֹ אָדָם, וּמְבִישׁוֹ וּמְבִזּוֹ בְּאִפְּן
שִׁיזְכָּה לְשִׁבֹר וּלְהַכְנִיעַ אֵת הַדָּם שֶׁבְּחָלָל הַשְּׂמָאֵלִי, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי
הַכְּנָעַת הָרַע שֶׁנִּמְשָׁךְ מִשָּׁם, יִזְכָּה לְהַכְּלִיל בְּאִיִן סוּף בְּרוּךְ הוּא.

וְרְאוּ לְבָרוּחַ תָּמִיד מְמַדַּת הַגְּאֻוָּה וְהַגְּדֻלוּת, אֲשֶׁר רַק מְסִתִּירָהּ
מִמֶּנּוּ אֵת הָאֲמַת, כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְבֹא עַל-יְדֵי אֱמוּנָה וְהַבּוֹשָׁה אֶל
בְּטוֹל כְּזֶה, עַד שֶׁלֹּא יִרְגִישׁ אֵת עֲצָמוֹ לְגִמְרִי, וְלֹא יִרְאֶה וְלֹא יַחֲוֶשׁ
שׁוֹם בְּרִיָּה אֶפְלוֹ אֵת עֲצָמוֹ, כִּי אִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ (עֵינֵי

קכב אָשֶׁר ה' תשמא בַּנְחַל

לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נה). וְאֵל כָּל זֶה זֹכִים עַל-יְדֵי הַדְּבֹר,
שִׁישְׁמֵר מְאֹד דְּבוּרוֹ, וְלֹא יִדְבֹר כְּכֹל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, אֲשֶׁר מְבַלְבֵּל
אֶת דַּעְתּוֹ, וּמַעוֹרֵר בּוֹ רוּחַ סְעָרָה (עֵין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לח),
אֲלֹא תָמִיד יִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית.

וְעַל-כֵּן, אַחֲרֵי הַיְקָרִים! זֶה צָרִיף לְהֵיוֹת הָעֶקֶר וְהִיסוּד
אֲצִלְכֶם — לְשֹׁמֵר דְּבוּרֵיכֶם מְאֹד מְאֹד, שֶׁיְהִי רַק דְּבוּרֵי אֱמוּנָה
וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וּמִכָּל מִינֵי שִׁיחוֹת וְדְבוּרִים שֶׁתִּדְבְּרוּ עִם בְּנֵי-אָדָם,
תִּרְאוּ שֶׁתָּמִיד תִּחְזְרוּ אֶל דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, אֲשֶׁר זֶה
בְּעֲצָמוֹ יְרוּמֵם אֶת דַּעְתְּכֶם. מִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁתִּזְכְּרוּ לְאַחֲזוֹ תָּמִיד
בְּמִדַּת הַתְּבוּדוּת, לְהַתְּבוּדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְדַבֵּר וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ
אֶת כָּל לְבָבְכֶם, וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם, כַּאֲשֶׁר יִדְבֹר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ,
אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר מֵה שֶׁנַּעֲשֶׂה מִזֶּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. כִּי כְּשֶׁאָדָם
מִתְּבוּדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְסַפֵּר אֶת כָּל לְבוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְעוֹשֶׂה
מִתּוֹרוֹת תְּפִלוֹת, הֵינּוּ מִכָּל מֵה שֶׁלָּמַד מִבְּקֶשׁ אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שִׁיזְכֶּה
לְקִיּוּמוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה מַעֲלָה שֶׁעוֹשִׂים גְּדוֹלִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת (עֵין
לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כה).

וּבְכֹלל זֶה הוּא גַם עֲנִין הַיְדוּי דְּבָרִים, שֶׁצָּרִיף לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ
תָּמִיד לְהַתְּבוּדוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ כָּל מֵה שֶׁפָּגַם וּפּוֹגַם, חַס וְשָׁלוֹם,
בְּמַחְשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֶׂה, כִּי עַל-יְדֵי כָּל חַטָּא וְעוֹן וּפָגַם, נִחְקַק הָרַע
בְּעֲצָמוֹתָיו, וְזֶה מְמִית אוֹתוֹ מִמֶּשׁ, כַּאֲשֶׁר רוֹאִים בַּחוּשׁ, שֶׁרַב
בְּנֵי-אָדָם שְׁבוּרִים בְּתַכְלִית הַשְּׁבִירָה וְכוּ', וּמְרִים לָהֶם הַחַיִּים מְאֹד
מְאֹד, עַד שֶׁחַפְצִים לָמוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן וְכוּ', כָּל זֶה מְרַב הָעוֹנוֹת
שֶׁנִּחְקְקוּ בְּתוֹף עֲצָמוֹתֵיהֶם וְכוּ', וְזֶה הוֹרֵג אוֹתָם, אֲבָל עַל-יְדֵי
שֶׁמְרַגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְהַתְּבוּדוֹת תָּמִיד לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה יוֹצֵאִים
כָּל הַצְּרוּפִים הָרָעִים מִעֲצָמוֹתָיו, וְזוֹכֶה לְהַרְגִישׁ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ, וְיוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל לְטוֹבָתוֹ הַנְּצָחִית (עֵין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן
ד').

רְאוּ לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד אֶת הַזְּכוּר, לְזִכֹּר תָּמִיד בְּעֵלְמָא דְאַתִּי,
שִׁישׁ עוֹד עוֹלָם וְכוּ', וְסוֹף כָּל סוֹף יִהְיֶה הַהֲכָרַח לְצֵאת מִזֶּה הָעוֹלָם,

אֲשֶׁר ה' תשמא בַּנְחַל קפג

ועל-כן מה שִׁמְכִין לַעֲצֹמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, זֶה יִהְיֶה מְזוֹנֵנוּ בְּעֵלְמָא דְאַתִּי.
ועל-יְדֵי שְׁתַּרְגִּילוּ אֶת עֲצֹמְכֶם לְזִכֹּר תְּמִיד בְּעֵלְמָא דְאַתִּי, תִּמְשִׁיכוּ
עַל עֲצֹמְכֶם עֲרֵבוֹת נְעִימוֹת זֵיו אֹרוֹ יִתְבַּרְךָ בְּגִלּוּי כְּזֶה, עַד שֶׁתִּזְכּוּ
לְהִבִּין אֶת הָרְמִזִּים שֶׁהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ מְרַמֵּז לָכֶם בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וּבְכָל
שָׁעָה וְשָׁעָה, וּבְכָל רִגַע וְרִגַע, עַל-יְדֵי כָּל מַחֲשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה, כִּי
הֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ מְצַמֵּם עֲצֹמוֹ מֵאִין סוּף עַד אִין תְּכֵלִית, וּמַעוֹרֵר אֶת
כָּל אֶחָד וְאֶחָד לָשׁוּב אֵלָיו (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נד), עַל-יְדֵי
הָרְמִזִּים שֶׁמְרַמֵּז לוֹ. אֲבָל לֹא כָּל אֶחָד זוֹכֵה לְהִבִּין אֶת הָרְמִזִּים,
ועל-כן שׁוֹכַח מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, וּבְמִשָּׁף הַזְּמַן נֶעְקָר לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ,
רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְעוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר. אֲבָל בְּזֶה שְׂזוֹכִים לְשִׁמּוֹר עַל
הַזְּכוּר, תְּמִיד לְזִכֹּר בְּעֵלְמָא דְאַתִּי, עַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכּוּ לְהִבִּין אֶת כָּל
הָרְמִזִּים שֶׁמְרַמֵּז לָכֶם. וְזוֹ בַּחֲיָנָה קִטְנָה שֶׁל נְבוּאָה וְרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ,
אֲשֶׁרִי שִׁיאֲחֹז בְּזֶה !

נא וְנָא לְבָרַח מִכָּל מִינֵי חֲכָמוֹת שֶׁל הֶבֶל הַמְצוּיִים עֲכָשׁוּ אֶפְלוּ
בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל, עֲלֵיכֶם לְהַשְׁלִיךְ מִכֶּם אֶת כָּל מִינֵי חֲכָמוֹת
וְהַשְׁפָּלוֹת, וְלַצִּיֵּת אֶת רַבְּנוּ ו"ל בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת עַל כָּל אֲשֶׁר
יֹאמֵר כִּהוּא זֶה, כִּי רַק זוֹ נִקְרָאת הַתְּקַרְבוֹת אֲמַתִּית (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן קכג), וּבִלְאִי זֶה אֵינּוּ נִקְרָא הַתְּקַרְבוֹת כָּלֵל. וְצָרִיכִים לְשַׁקֵּד
הַרְבֵּה בְּדַבְּרֵי הַקְּדוּשִׁים הַמּוּבָאִים בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וּמֵה שֶׁצָּנְהָ
צָרִיכִים לְקַיֵּם בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת
וְהַשְׁפָּלוֹת שֶׁל שָׁכַל עֲצֹמוֹ כָּלֵל, וְזֶה נִקְרָא מְקַרֵּב אֲמַתִּי, הַמְצִיֵּת אֶת
רַבְּנוּ ו"ל בְּאַמַּת.

וְתַרְגִּילוּ אֶת עֲצֹמְכֶם לְאַחֹז בְּמִדַּת הַטוֹב, לְהִיּוֹת אִישׁ טוֹב תְּמִיד,
וְלַעֲשׂוֹת צְדָקָה וְחֶסֶד עִם כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, וְלִמְצָא בּוֹ רַק טוֹב, כִּי
"טוֹב עֵין הוּא יְבָרַךְ" (מִשְׁלֵי כב, ט), מִי שֶׁמְרַגֵּל אֶת עֲצֹמוֹ לְהַסְתַּפֵּל
תְּמִיד רַק עַל הַטוֹב שֶׁל כָּל אֶחָד, אֲצֵלוֹ שְׂרוּיָה הַבְּרָכָה, וְכֵן עַל-יְדֵי
שְׂמוּצָאִים אֶת הַטוֹב בְּעֲצֹמוֹ וְאַצֵּל אַחֲרֵי, יְכוּל לְהַתְּקַרֵּב בְּנֶקֶל אֵלָיו
יִתְבַּרְךָ, וְלְהַתְּפַלֵּל תְּמִיד לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
רפב).

קפד אָשר ה' תשמא בַּנְחל

ראו להיות רגילים ביחודים, ליחד תמיד שמו יתברך לפני עיניכם, אשר זה משרה על האדם הארה נוראה ונפלאה מפל העולמות. ומכל שכן כשתזכו להרגיל את עצמכם ליחד את השמות של הד' עולמות, שהם: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, על-ידי-זה יפתחו לכם ארבות השמים, ויהיה נמשך עליכם חיים מחי החיים, מהמקום שמשויף משיח אורו על כל העולם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב'), שהם התרפ"ו אורות נוקבא דפרדשק"א, אשר באמת כל חכמת הקבלה תלויה בזה, ליחד תמיד העולמות יחד, ולהמשיך משם זיו ונעם ערבות ידידות האור. ועל-פן קבל"ה במלואו כזה: קו"ף, בי"ת, למ"ד, ה"י — עולה תרפ"ז, שהם השמות: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, עם הכתיבין שלהם: קס"א, קמ"ג, קנ"א — עם הכולל, פי בזה שאדם זוכה לסתם עיניו, ומיחד לפני עיניו את השמות האלו, על-ידי-זה זוכה לזכך נשמתו עד מאד מאד, ויכול לזכות למדרגות רמות בעבודת השם יתברך בזמן קצר; פי עסק היחודים גדול מאד מאד, ומי שרגיל בזה נצל מהרהורים רעים וממחשבות זרות, אשרי שיאחז בזה!

וכל זה תעשו בשעת התבודדות ועת רצון, אבל פונת התפלה שלכם צריכה להיות רק פרוש המלות, כאשר הזהירנו רבנו ז"ל, לא לכונן שום פונות בשעת התפלה, רק להשמיע לאזניו מה שמוציא מפיו, ויפרש לעצמו פונת התפלה על עצמו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קכו). ויאמר בסדרן סדר התפלה בתמימות ובפשיטות גמורה, ויקשר מחשבתו אל דבורו למה שמדבר, אשר זהו עקר פונת התפלה — פרוש המלות, ובפרטיות כשאתם רואים את שם הנו"ה ברוך הוא, תנדעזעו מרב פחדו יתברך, וזה מועיל להשגה. ובשביל זה טוב להתפלל תמיד רק מתוך הסוד, שאז רואה לפני עיניו את תבות התפלה, ויכונן אל מה שאומר, ובפרטיות להתפלל בסוד כזה, שפתוב שם שם הנו"ה ברוך הוא, באפן שתמיד יראה אותו יתברך, וזה ימשיך עליו קדשה ואור וחיות וזיו נפלא ונורא מאד מאד.

ראו להתמיד מאד מאד בספרו של רבנו ז"ל, שהוא ספרו של

אֲשֶׁר ה' תשמא בְּנַחֵל קפה

מְשִׁיחַ, וְהוּא הַ"לְקוּי־מוֹהַר"ן" הַקְדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֲשֶׁר רִבְּנוּ ו"ל
אָמַר בְּפִרוּשׁ, שֶׁהַסֵּפֶר שְׁלוֹ הוּא אֶתְחַלְתָּא דְגַאֲלָה, וְהַמְשִׁיחַ בְּדַעְתּוֹ
יִכְבַּשׁ אֶת הָעוֹלָם, וּמִי שִׁיזְכֶּה לְלַמֵּד וְלַהֲגוֹת בְּסִפְרוֹ, יִזְכֶּה שְׁתַּפְּתַח
קִשְׁיוֹת גִּידְיוֹ, וַיְהִי נַעֲשֶׂה בְּעַל מַח גְּדוֹל, וּבְעַל הַשְּׂגָה וּבְעַל
תְּשׁוּבָה, אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְמִיד בְּזֶה תְּמִיד!

וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים לְסִימּוֹ בְּכָל חֹדֶשׁ, כִּפְּאֲשֶׁר חֲלַקְנוּהוּ לְיָמֵי
הַחֹדֶשׁ, שְׂאֵז תִּזְכּוּ לְהִיּוֹת בְּקִיָּאִים בּוֹ בְּעַל-פֶּה, וַיְהִי רִבְּנוּ ו"ל
עִמְכֶם תְּמִיד; כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג וְלִידַע מִרְבְּנוּ ו"ל, רַק עַל יְדֵי
הַתְּמִיד סִפְרוֹ הַקְדוֹשׁ, אֲשֶׁר פָּנְיוֹ, שְׁכָלוֹ וְחַכְמָתוֹ שֶׁם גְּנוּזִים (עֵין
לְקוּי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב), וְכָל מָה שִׁזּוֹכִים לְהַתְּמִיד בּוֹ יוֹתֵר,
זוֹכִים לְהַפִּיר אוֹתוֹ, זְכוּרָנוּ לְבִרְכָה, וּמִמְשִׁיכִים עַל עֲצָמוֹ אוֹרוֹ הַגְּנוּז
וְהַצָּפוּן. וְעַל-כֵּן רָאוּ לְהַתְּמִיד מְאֹד מְאֹד בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּלִמּוּד
"לְקוּי־מוֹהַר"ן", וְתִזְכּוּ לְכָל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי.

הַעֲקָר רָאוּ לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת מַח מִחֲשַׁבְתְּכֶם, שֶׁמְאֹד מְאֹד
הִזְהִירוּ עַל זֶה רִבְּנוּ ו"ל, וְאָמַר (לְקוּי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן נב):
הַמִּחְשָׁבָה בְּיַד הָאָדָם לְהַטּוֹתָהּ כְּרִצּוֹנוֹ לְמָקוֹם שֶׁהוּא רוֹצֶה; כִּי אֵי
אֶפְשָׁר לְהַמְחֵ-מִּחְשָׁבָה שִׁיחֲשַׁב שְׁתֵּי מִחְשָׁבוֹת יַחַד, וְעַל-כֵּן כִּשְׁהַמְחֵ-
מִחְשָׁבָה הוֹלֵךְ וְסוֹר לְמִחְשָׁבָה זֹרָה, יְכוּלִים לְהַחֲזִירוֹ עַל-יְדֵי הָאֶפְסֶר,
וּכְמוֹ-כֵן הַמִּחְשָׁבָה שֶׁל הָאָדָם, כִּשְׁנוּטָה אֶל מִחְשָׁבָה זֹרָה אוֹ הִרְהוּר
רַע, חֵס וְשָׁלוֹם, צְרִיכִים תִּכְף-וּמִיד לְהַתְּחִיל מִחְשָׁבָה אַחֲרָת. וְעַל-יְדֵי
שֶׁתִּזְכּוּ לְשְׁמִירַת וּקְדוּשַׁת הַמִּחְשָׁבָה, תִּזְכּוּ לְהַנְצִיל מִתְּאֹת נְאוּף, שֶׁהִיא
תְּאֹה מְרָה מְאֹד מְאֹד, וְעוֹקְרַת אֶת הָאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.
וְהַתְּאֹה הַזֶּה תְּלוּיָהּ הַעֲקָר בְּמִחְשַׁבְתּוֹ שֶׁל אָדָם, כִּפִּי שְׁמַהֲרֵהּ —
כֵּן עוֹשֶׂה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְהַנְּאוּף גוֹרֵם לְהָאָדָם עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, צָרוֹת
וְיִסּוּרִים, חוֹבוֹת וּבִלְבוּלִים וְכוּ'.

וְתִכְף-וּמִיד כִּשְׁתִּזְכּוּ לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת עֲצָמְכֶם מִתְּאֹת נְאוּף,
רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְתִזְכּוּ לְקַדֵּשׁ הַמִּחְשָׁבָה, לְחֲשַׁב תְּמִיד רַק מִמְּנוּ
יְתִבְרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכּוּ לְהַגִּיעַ אֶל סוּדוֹת הַתּוֹרָה; כִּי אֵי אֶפְשָׁר
לְהַגִּיעַ אֶל סוּדוֹת הַתּוֹרָה, רַק עַל-יְדֵי שְׁמִזְכוּף קִדְּם אֶת מַח מִחְשַׁבְתּוֹ,

קפו אֲשֶׁר ה' תשמא בנחל

וְחוֹשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ. אֲשֶׁרֵי הַשׁוֹמֵר מִחֲשֻׁבְתּוֹ, קְדוֹשׁ יֵאמַר לוֹ.
וְלִהְיֶיעַ אֶל סוּדוֹת הַתּוֹרָה אֵי אֶפְשֶׁר, כִּי אִם עַל-יְדֵי מְסִירוֹת נֶפֶשׁ
(עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹחֲרִין, חֶלֶק א', סִימָן טו).

וְלִמְעַן טוֹבֶתְכֶם הַנְּצַחִית, רְאוּ לְבָרַח מֵעֲצָבוֹת, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר
(עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹחֲרִין, חֶלֶק ב', סִימָן מח): תִּכְרֶף-וּמְיָד כְּשֶׁאָדָם רוֹצֵה לְהִיּוֹת
אִישׁ כָּשֶׁר, עֲבָרָה גְדוֹלָה כְּשֶׁהוּא בְּעֲצָבוֹת; כִּי בְּאֵמֶת הַעֲצָבוֹת
מִקְטִינָה אֶת הַדַּעַת, וּמְכַנְיֶסָה בְּאָדָם סִפְקוֹת וּבְלִבּוֹלִים, עַד שֶׁרוֹאִים
בְּמַצִּיאוֹת שָׂרֵב הַמְשַׁגְּעִים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, מִשְׁתַּגְּעִים רַק עַל-יְדֵי רַבּוּי
סִפְקוֹת וּבְלִבּוֹלִים שֵׁישׁ לָהֶם, וְזֶה מִפִּיל אוֹתָם אֶל עֲצָבוֹן וְדַכְאוֹן
עִמָּךְ, וְהַעֲצָבוֹת הוֹרְסוֹת אֶת חַיֵּיהֶם לְגַמְרֵי.

גַּם הַמְדָּה רְעָה שֶׁל פֶּחַד בָּאָה לְאָדָם עַל-יְדֵי שְׁשׁוּרָה בְּעֲצָבוֹת
וּבְדַכְאוֹן, שְׂאֵז פּוֹחַד מְכַל בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, וּמְכַל מֵאֲרַע שְׁעוֹבֵר עָלָיו
נוֹפֵל אֶל פֶּחַד גְּדוֹל, וְזֶה הוֹרֵס אוֹתוֹ לְגַמְרֵי. וְאֵי אֶפְשֶׁר לְהַנְצִיל
מִפְּחָדִים שֶׁל הֶבֶל, כִּי אִם עַל-יְדֵי מַדַּת הַמְשַׁפֵּט, שֵׁישֶׁפֶט אֶת עֲצָמוֹ
תָּמִיד, כִּי כְּשֵׁישׁ דִּין וּמִשְׁפָּט לְמַטָּה, אֵין דִּין וּמִשְׁפָּט לְמַעְלָה (עֵינִי
לְקוּטֵי-מוֹחֲרִין, חֶלֶק א', סִימָן ט"ו); כִּי בְּזֶה שֶׁהָאָדָם זוֹכֵה לְשִׁפְט אֶת
עֲצָמוֹ וְאֶת דְּרָכָיו וְהַנְּהַגוֹתָיו, אֲזַי יוֹרִיד מִמֶּנּוּ כָּל הַפְּחָדִים שֶׁל הֶבֶל,
וְלֹא יִירָא וְלֹא יִפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם רַק מִהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ בְּעֲצָמוֹ.

וְלִזְכוֹת לְהַגִּיעַ אֶל מַדַּת הַמְשַׁפֵּט הוּא, עַל-יְדֵי שְׂאוּחֻזִים בְּצַדְקָה,
כִּי עַל-יְדֵי שֶׁהָאָדָם נוֹתֵן צַדְקָה — אוֹחֻז בְּמַדַּת הַמְשַׁפֵּט (עֵינִי
לְקוּטֵי-מוֹחֲרִין, חֶלֶק א', סִימָן ב').

וְעַל-כֵּן רְאוּ לְהִזָּהֵר לִתֵּן בְּכָל יוֹם וַיּוֹם צַדְקָה, וְכֵן לִילָף בְּעִבּוּר
צַדְקָה, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל מְאֹד מְאֹד הִזְהִירָנוּ וְזָרוּ אוֹתָנוּ בְּעִבּוּר זֶה.
וְעַקֵּר הַצַּדְקָה — לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת הָאֵמֶת בְּעוֹלָם, כִּי אֵין לָךְ
עוֹד צַדְקָה וְחֶסֶד יוֹתֵר גְּדוֹלִים מִזֶּה, שֶׁמְקַרְבִּים אֶת בְּנֵי-אָדָם אֵלָיו
יִתְבַּרֵךְ. וּבְזֶה שֶׁתִּזְכּוּ לִתֵּן צַדְקָה, תִּזְכּוּ לְהַנְצִיל מִמַּדַּת הַקְּנָאָה, כִּי
קְנָאָה בָּא עַל-יְדֵי שְׂאִינוֹ רוֹצֵה לְהִתְחַלֵּק עִם חֲבֵרוֹ, וּמִזֶּה בָּא שֶׁמְקַנָּא
בְּחֲבֵרוֹ, אֲבָל עַל-יְדֵי שְׁנוּתֵן צַדְקָה, וְעוֹשֶׂה חֶסֶד עִם כָּל בְּרִיָּה, מִמִּילָא
נִתְבַטְּלַת מִמֶּנּוּ מַדָּה רְעָה שֶׁל קְנָאָה, שֶׁהִיא מַדָּה מְגַנָּה מְאֹד מְאֹד,

אָשׁר ה' תשמב בְּנַחַל קפז

רַחֲמָנָא לְצִלָּן. וּמַמְדַת הַקְּנָאָה בָּאָה לְאָדָם רְשָׁעוֹת, שֶׁהוּא נֶעֱשֶׂה רְשָׁע, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, כִּי אֵינוֹ סוֹבֵל אֶת חֲבֵרוֹ כָּלָל, וְעוֹשֶׂה לוֹ כָּל מִינֵי רְשָׁעוֹת עַל לֹא דְבָר.

וְעַל-כֵּן נָא וְנָא רְאוּ שְׂמֵצְדְכֶם יִהְיֶה תָּמִיד רַק שְׁלוֹם, וְאֵל תִּקְנָאוּ בְּשׁוֹם בְּרִיָּה שְׂבָעוּלָם, יִהְיֶה אִיף שִׁיְהִיָּה, רַק תַּחֲיוּ אֶת עֲצָמְכֶם עִם הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שִׁישׁ בְּכֶם, וְאֵל תִּסְתַּפְּלוּ עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׂבָעוּלָם, וְתָמִיד תִּזְכְּרוּ מֵאֲמַר הַתַּנָּא הַקְּדוֹשׁ (אֲבוֹת ו, ה): 'אֵל תִּתְאַנֶּה לְשִׁלְחָנָם שֶׁל מַלְכִים, כִּי שִׁלְחָנָךְ גָּדוֹל מִשִּׁלְחָנָם', כִּי לְכָל אַחַד יֵשׁ נִקְדָּה אֲשֶׁר אֵין בְּחֵבְרוֹ כָּלָל (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לד); וְאִז אִם תִּזְכּוּ לְקַיֵּם אֶת כָּל זֶה, תִּבְאוּ אֶל תְּקוּנָתְכֶם הַנְּצָחִי, כִּי כָל מֵה שֶׁכָּתוּב כָּאֵן — אִם תִּזְכּוּ לְקַיֵּם אֶת כָּל זֶה, תִּזְכּוּ לְתִקּוּן נְצָחִי. אֲשֶׁרִי שִׁיאַחֲזוּ בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח נְצָחִים.

הדורש שלומך...

ה' תשמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בְּהַר ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנַצַּח נְצָחִים.

אֶת מַכְתְּבֵיךְ הַיְקָרִים אָנִי מְקַבֵּל כְּמַעַט בְּכָל שָׁבוּעַ. מְאֹד מְאֹד אָנִי שֹׂמֵחַ לְשִׁמְעַת וּלְקַבֵּל בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת מִמְּךָ, שֶׁאַתָּה מִתְחַזֵּק וְגַם מִחֲזֵק אֲחֵרִים, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ יְקָר מְאֹד מְאֹד כְּשׁוֹזוּכִים לְקָרֵב עוֹד נִשְׁמָה, וּלְהֵאִירָה מִזִּיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי שְׂמֵקָרְבִים עוֹד נִשְׁמָה, מִמִּילָא גְתוּסָף אֹר וְחִיּוֹת לְנִשְׁמָתוֹ, כִּי כָל בַּר יִשְׂרָאֵל הוּא חֶלֶק אֱלֹהִים מִמַּעַל, וּבְהַצְטַרְפוֹת הַנְּשָׁמוֹת יַחַד, נִמְשָׁף אֹר גָּדוֹל יוֹתֵר וַיּוֹתֵר לְמַעְלָה וְכוּ', וְעַל-כֵּן הִיא מַעְלָה יִתְרָה לְדַבֵּר עִם הַרְבֵּה נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מֵאַחֲדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְהַמְשִׁיף הָאֹר עָלֵיהֶם, וּבִיחַד יְאִיר הָאֹר עַד מְאֹד. וְעַל-כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים

קפח אָשֶׁר ה' תשמב בְּנַחֵל

(עין רש"י ויקרא כו, ח): אינו דומה לרבים העושים את המצוות וכו'.
כי בזה שמתאחדים יחד, מאיר עליהם אור יותר גבוה וכו'.

מה אמר לך! ראוי לנו לשמח מאד מאד כל ימינו על נעם זיו
ערכות חלקנו, אשר בנחל שם גורלנו ונחלתנו, ובפרטיות אתה,
שזכות בזכות חנם להתקרב, וגם פבר אתה זוכה לקרב אחרים,
אשריך ואשרי חלקך, יהי חלקי בחלקך תמיד.

ראה להתחזק באמונה פשוטה, ולידע אשר בכל תנועה ותנועה
שם אלופו של עולם, ואפלו מה שנעשה לך מבעל בחירה, הכל
מרצונו יתברך. ועל-כן חקק היטב בדעתך, מי ששיך לשרש
נשמתך, הוא יבא וידבק עצמו אליך ויניק ממך, ומי שאינו שיך אל
שרש נשמתך, ממילא לא יבא. ועל-כן אל תצטער כלל על שום
דבר שבועולם, יהיה איך שיהיה, ומי שבא לדבר אתך, עליך לדעת
כי יש לכם שיכות גדולה, ותהיה שמח מאד מאד שהזמין לך
הקדוש-ברוך-הוא נצוץ משרש נשמתך, ובזה שתדבר עמו, יתרבה
האור גם בנשמתך. אשר זהו עקר הטעם — למה מצוה לדבר עם
מי שבא אליו, כי בודאי שיך לשרש נשמתו, ובזה שמדבר עמו,
נעשה אור ישר ואור חוזר, שגם הוא נתעורר וגם ההוא נתעורר,
ומאירים זה לזה את האור האין סוף ברוך הוא.

חמדת לכבי! בתקף הקטנות, הדחקות והחשכות שנגחשך ממך
הכל וכו', עליך להתחזק עד מאד, ולהאיר נפשך באורו יתברך
בתמימות ובפשטות גמורה, ואל זה תזכה על-ידי רבוי הדבורים,
שתרגיל עצמך לדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, וכל מה
שרק עובר עליך, תספר לפניו יתברך, פאשר ידבר איש עם רעהו,
וכל מה שתתמיד בזה ביותר, פמו-כן תזכה שימשיך עליך אורו
יתברך; כי עקר המשכת האור תלוי רק על-ידי שקידה רבה בשיחה
בינו לבין קונו, כי הדבור אליו יתברך זה הצנור הממשיך את אורו
יתברך. העקר ראה לחזק את עצמך במדת השמחה, בין קדם
התפלה ובין אחר התפלה, כי כשאדם מתפלל ומתבודד עמו יתברך,
הוא נכלל באותה שעה בו יתברך, כפי ערך נשמתו, ואם לא מקדים
את השמחה קדם לכן ואחר-כן, הוא יכול לפל בנוקבא דתהומא

אֲשֶׁר ה' תשמג בְּנַחֵל קפט

רְבָה, כִּי הִקְלַפּוֹת וְהַחִיצוֹנִים מִתְגַּבְּרִים מְאֹד מְאֹד בְּמִי שֶׁרוֹצֶה לְכַלּוֹת אוֹתָם, וְעַקֵּר הַכְּלִיָּה שֶׁלָּהֶם הִיא נִיָּקָא בְּעַת הַמְשַׁכֵּת אוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּמִדַּת הַשְּׂמֵחָה, שֶׁהִיא הַמְּגַן מִלְּפָנָיו וּמִלְאַחֲרָיו, שְׁלֹא יִפֹּל, חֵס וְשְׁלוֹם.

וּתְהִלָּה לַהֲשֵׁם יִתְבַּרֵךְ, יֵשׁ וְיֵשׁ לָנוּ בְּמָה לְשִׂמְחָה, שֶׁזְּכִינוּ לְהִתְנוּעַע מִרְבֵּי אֲמַת כְּזֶה, הַמְּאִיר עֵינֵינוּ בְּתַקְּףָהּ חֲשֻׁכוֹתֵנוּ.

רְאֵה לְהַתְמִיד בְּיוֹתֵר בְּסִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר רַק בְּזֶה תִּהְיֶה מְקַרֵּב אֵלָיו ז"ל, כִּי פָּנָיו, שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ — שָׁם גְּנוּזִים וּמְסֻתָּרִים. אֲשֶׁרִי שְׂיֵאֱחֹז בָּהֶם תְּמִיד, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח נְצָחִים.

וּמַחְמַת טְרִדוֹתֵי עֵכָשׁוֹ — אֲקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ...

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְכַתֵּב לִי, וְאַף שְׁלֹא פִתְּבִיתִי לָךְ, כִּי הֵייתִי טְרוּד בְּשִׁנֵי הַחֲדָשִׁים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר רַק הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יוֹדֵעַ מִכָּל מַה שֶׁעָבַר עָלֵינוּ, וְלֵה' הִישׁוּעָה לְעֶזֶר תְּמִיד.

ה' תשמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּהַר ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ זְאִיר וְיִזְרַח לְנַצַּח נְצָחִים.

אֶת מַכְתְּבֵיךְ הַיְקָרִים — לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי בְּצִרוּף הַמַּעוֹת לְהַדְפָּסָה, וּתְשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל זֶה, כִּי הִיא זְכוּת הַרְבִּים לְדוֹרֵי דוֹרוֹת.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! אָנוּ נִמְצָאִים בְּעַת כְּזֹאת עֵכָשׁוֹ, אֲשֶׁר הָאוֹר וְהַחֲשֵׁף מְשַׁמְשִׁים בְּעַרְבוּבִיָּה יְחַד, הִנֵּה הָאוֹר שֶׁל מְשִׁיחַ עוֹמֵד לְהַתְגַּלוֹת, שֶׁהוּא גְלוֹי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, עַרְבוּת נְעִימוֹת זֵיו יְדִידוֹת

קצ אשר ה' תשמג בנחל

אור השכינה, עד יחידה דיחידה וכו', שתאיר יחידה אצל כל בר ישראל וכו', והנה עביות החשך וההסתר והגלות והשקר מתגבר, לכסות ולהעלים הכל וכו'. ועלינו לברר הטוב והגאולה מן הרע והגלות, ולקרב יותר ויותר נשמות, שיזכו להאיר נפשם באורו ותברך. וכפי רבוי הנפשות, בן תגלה ויתפשט האור על כל העולם כלו. ועל-כן אשרי מי שעוזר לזה, לקרב את הגאולה, ותהיה זכות הרבים תלויה בו.

העקר ראה לשפח תמיד העבר, ותעשה בכל פעם התחלה חדשה, ולשמח את נפשך, כי ממילא עוברים היום והלילה עם שמחה אמיתית. ועקר השמחה היא שמחת גלוי אלקותו ותברך, שצריך תמיד לחשב ממנו ותברך, ולהסתפל עליו ותברך, ולשמע אותו ותברך, ולהרגישו ותברך, ולדבר עמו ותברך.

כי באמת אין שום מציאות בלעדיו ותברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ומה שאין האדם זוכה לחשב בזה, ולהסתפל ולעשות ולהרגיש את זה, כל זה בא מרבוי עוונותיו, שמכניסים בו דפאון פנימי ועצבות גדולה וכו', אבל כשאדם מחזק את עצמו להיות תמיד רק שמח, על-ידי-זה נתרחב לבו ודעתו, עד שמתחיל להאיר לו האור כי טוב, והוא רק חושב ממנו ותברך, ומסתפל על כל דבר רק על האלקות שבדבר, וכן שומע ומזים מכל דבר וכו'. אשרי הזוכה להיות דבוק בו ותברך, ואף-על-גב דאיהו לא חזי, מזליה חזי (עין מגלה ג), ולאט לאט יזכה לצאת מהרע והחשך שנלכד בו.

אחי, אחי היקר! מה ולמה לך להיות שבור, הלא אתה זוכה לידע מרבי אמת בזה, רבי המחיה ומחזק אותך, רבי המאיר עיניך, רבי המקשר אותך אליו ותברך.

ועל-כן ראה מה לפניך, והתמד בספריו הקדושים, ושם תמצא מרגוע לנפשך, כי אין לך טוב שלא יהיה כתוב ומבאר באר היטב בספריו הקדושים, ואשרי שיאחז בהם.

אָשֶׁר ה' תשדמ בַּנְחַל קצא

חֲבָלִים נָפְלוּ לָנוּ בַּנְּעִימִים, שְׁאֲנוּ זֹכִים לִידַע מֵהַנְּחַל הַנוֹבֵעַ בּוֹ
מְקוֹר הַחֲכָמָה הַקְּדוּמָה, הָאֶרֶת אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִהְיֶה לְהֵשֶׁם
יְתַבְרַךְ, אֵין אָנוּ מִתְנַגְּדִים עָלָיו, חֵס וְשְׁלוֹם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

בְּעֵינֵי הַמַּעוֹת לְצַרְכֵי בֵיתִי, שְׁאַתָּה רוֹצֵה לְשַׁלַּח אֵלַי, תִּרְאֶה
לְעֵטָף בְּנִיר שְׁלֵא יֵרְאוּ, וְתִשְׁלַח בְּדָאָר אַחֲרֵיכֶם דִּיקָא וְלֹא אֶקְסִפְרָס.

אוֹדוֹת לְהַפִּיץ סְפָרִים, רְאֵה לְשֹׁמֵר שְׁלֵא יִתְוַדַּע לְמִשְׁפַּחְתָּךְ,
וְתִהְיֶה לְהֵם עֲגָמַת נֶפֶשׁ, וְעַל־כֵּן לְעַת עֲתָה חֲדַל לָךְ מִזֶּה.

רְאֵה לְעוֹר לְאִשְׁתְּךָ, כִּי בְּחֻדְשֵׁי הָעֵבוֹר מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לָהּ,
תִּהְיֶה רַק בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְתִשְׁמַח אוֹתָהּ בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוּלָם,
זָכָה לְאִשָּׁה מְשֻׁכָּלֶת — זָכָה לְהַפֵּל, וּכְשֶׁתִּכְבֵּד אֶת אִשְׁתְּךָ — הִיא
תִּכְבֵּד אוֹתְךָ. רְאֵה לֹא לְהִיּוֹת קִמְצָן נִגְדָה בְּשׁוֹם דְּבָר, הֵן בְּמִמּוֹן וְהֵן
בְּדַבְרֵי חֶבֶה וְאַהֲבָה, וְהֵן בְּעֵזֶר, וְהַעֲקֵר שְׂיֵהִיָּה עַל־פִּי דַעַת הַתּוֹרָה
וְהִירְאָה, וְהֵשֶׁם יְתַבְרַךְ יַעֲזֹר שְׁתַּעֲבֹר עַל הַפֵּל בְּנִקְלָל, וְגַם שְׂיֵהִיָּה לְכֶם
רַב נַחַת מִבְּנֻכְם הַיָּקָר, גְּרוּ יֵאִיר, אָמֵן.

ה' תשדמ.

בְּעֵזְרַת הֵשֶׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר ה' תשדמ"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהָאֲבָרְךָ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת נִצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

מְאֹד מְאֹד אָנִי שׁוֹמֵחַ לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ, שְׁאַתָּה זֹכָה לְחֻטָּף
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם נִקְדוּת: מְקָרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ וְכוּ'.

מָה אִמַּר לָךְ! רְאוּי לָךְ לְשִׁמְחַת בְּזָה מְאֹד מְאֹד, כִּי יִמְיֵנוּ כְּצֵל

קצב אשר ה' תשמ בנחל

עובר, ולא נשאָר לְאָדָם, רק אֵלו הַנְּקִדוֹת טוֹבוֹת שְׁחוּטָף, וּבְמָקוֹם שְׁזוּכָה לְטִיֵּל בְּזֶה הָעוֹלָם, יִזְכֶּה לְטִיֵּל בְּעוֹלָם הַבָּא.

ועל־כֵּן חֲזוּק וְאִמָּץ מְאֹד מְאֹד לְהִתְמַיֵּד מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּשַׁעוֹרִים פְּסֻדָּרָן, וְתִשְׁמַח בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי אֵין לָךְ עוֹד שְׂמִיחָה לְפָנָיו יִתְבַּרַּךְ. כְּמִי שְׁזוּכָה לְלַמֵּד תּוֹרָתוֹ יִתְבַּרַּךְ, וְהַלּוֹמֵד תּוֹרָתוֹ יִתְבַּרַּךְ, הַשֵּׁם יִתְבַּרַּךְ מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עוֹנוֹתָיו.

עֲלֶיךָ לִזְכֹּר הַיָּטֵב, כִּי הַתּוֹרָה מְשַׁמֶּרֶת אֶת הָאָדָם מִנְּעֻרוֹתָיו וְעַד זְקֻנוֹתָיו, וְכִשֶּׁהוּא לוֹמֵד הוּא יוֹדֵעַ מָה רְצוֹנוֹ יִתְבַּרַּךְ, וְכִשֶּׁיּוֹדֵעַ רְצוֹנוֹ יִתְבַּרַּךְ, הָרִי הוּא מְקַיֵּם רְצוֹנוֹ.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! כָּל מִי שְׁאוֹהֵב תּוֹרָה, אֵינוֹ אוֹהֵב אֶלָּא אֶת הַחַיִּים, וּמִי שְׁאוֹהֵב אֶת הַחַיִּים, בְּיָדוּעַ שְׁיֵשׁ לוֹ תְּקוּנָה לְאַחֲרִיתוֹ. וְעַל־כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, רק רָאָה לְהִתְמַיֵּד יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְאִף שְׂאִתָּה מְרַגֵּשׁ עֲדִין כָּל מִינֵי מְרִירוֹת, עֲלֶיךָ לְדַעַת כִּי הַתּוֹרָה מְרָה בְּתַחֲלִתָּהּ וּמִתּוֹקָהּ בְּסוּפָּהּ, כִּי בְּתַחֲלָה מְנַסִּים אֶת הָאָדָם בְּמִים הַמְּרִים, לְרְאוֹת אִם יַעֲמֹד בָּהּ, וְכִשֶּׁזוּכָה לְעַבֵּר אֶת הַכָּל, אֲזַי מְאִירָה לוֹ הָאָרֶז נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה כְּשֶׁמֶשׁ בְּצַהֲרִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקָךְ, אֲשֶׁר בְּנַחַל שֵׁם חֻלְקָךְ וְגוֹרְלָךְ, וְתֹאִיר עַל נִפְשֶׁךָ תְּמִיד הָאֶרֶץ זֵיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרַּךְ. וְתִדַּע שְׂאִפְלוֹ בְּתַקְּךָ קִטְנוֹתְךָ וִירִידַתְךָ, גַּם שֵׁם מְאִיר אֹרוֹ יִתְבַּרַּךְ. וְלִזֶּה תִזְכֶּה עַל־יְדֵי שְׂתִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרַּךְ אִפְלוֹ כְּמָה דְּבוּרִים, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, וְתַכְּךָ כְּשֶׁאָדָם מְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרַּךְ, נִמְשָׁךְ אֹר גָּדוֹל עַל נִשְׁמָתוֹ, בְּדַבְּקוֹת אִמָּת, וְאִזּוֹ שׁוֹם דְּבַר שׁוֹם בְּרִיָּה לֹא תוֹכֵל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ, וְעוֹבֵר עַל הַכָּל, אֲשֶׁרִי לוֹ!

חֲמַדַּת לְכַבִּי! רְאֵה לְשִׂמְחָה אֶת עֲצֻמָּךְ וְאֶת אַחֲרִים, אֲשֶׁר הִיא הַמְּצֻנָה הַכִּי גְדוֹלָה בְּדוֹר הַזֶּה — לְשִׂמְחָה בְּנֵי־אָדָם, וְעַל־יְדֵי שְׂמִיחָה מִתְרַחֵב הַלֵּב וְהַדַּעַת, וַיְכּוֹלִים לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרַּךְ, וְלִשְׁקֹד וְלִהְיוֹת וְלְטִיֵּל בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

הַדְּוִרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

אֲשֶׁר ה' תשמה בְּנַחַל קצג

ה' תשמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּחֻקֵּי, י"א בְּאִיר ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, זֹכָה וּמְזֻכָּה אֶת הַרְבִּים, שׁוֹתֶה מִיְמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח וְנִצָּחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שָׂמַח לְשָׁמַע אֶת הַטוֹב מִמֶּךָ, וְעַקֵּר הַטוֹב שֶׁאַתָּה מֵיְטִיב לְאַחֲרִים, כִּי הִסְיַמְן שֶׁהָאָדָם הוּא בְּעֵצָם טוֹב — כְּשֶׁמְשַׁפֵּיעַ אֶת הַטוֹב לְאַחֲרִים, כִּי דֶרֶךְ הַטוֹב לְהֵיטִיב, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאֵין הָאָדָם מֵיְטִיב לְאַחֲרִים, סִימָן שֶׁהוּא בְּעֵצָמוֹ אֵינוֹ טוֹב, וְלִהְפֹּךְ — כְּשֶׁהוּא מֵיְטִיב מְטוֹבוֹ לְאַחֲרִים, בְּזֶה מְרָאָה פְּנִימִיּוֹת לְכַבוֹ, שֶׁהוּא אֵף טוֹב. וּבְחֹסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, זָכָה אוֹתָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִם לֵב טוֹב, וְאַתָּה מֵיְטִיב עִם אַחֲרִים, וּבְזֶה אַתָּה מְגַלֶּה אֶת פְּנִימִיּוֹת הַטוֹב שֶׁבְּלִבְךָ.

וַיֵּשׁ לוֹמֵר, שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁאֶחָד מִהַשְּׂמוֹת שֶׁהָיוּ לְמִשָּׁה רַבָּנוּ הָיָה טוֹבָיָה, כִּי הָיָה עֵצָם הַטוֹב, וְתָמִיד חֲפִץ הָיָה רַק בְּטוֹבוֹת עִם יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְנַחֵת סה:): מִשָּׁה אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל הָיָה; וּמוֹבָא בְּזִהַר הַקְּדוֹשׁ (עִין ח"ב עח: וְח"ג רפו:), שֶׁזוֹ הָיְתָה מְדֻרְגֶת מִשָּׁה רַבָּנוּ, שֶׁתָּמִיד הֵלֵךְ עִם מַחְשְׁבוֹת וּרְצוֹנוֹת חֲזָקִים, אֵיךְ לְהַשִּׁיב אֶת כָּלֵל נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְשִׁיּוּכֵל לְהָאִיר בָּהֶם אוֹתָהּ הַהֲאָרָה בְּגִלּוֹי הָאֵין סוֹף שֶׁמְאִיר בּוֹ.

וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַת לְבָבִי! רְאוּי לְךָ לְשָׂמַח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חִלְקֶךָ, שֶׁזְּכִיתָ לְחִזֹּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּרִצּוֹנְךָ הַטוֹב, וְהִרְאִיָּה שֶׁכְּפִנְתָּךְ לְאַמֵּת, כִּי אֵינְךָ נָח וְאֵינְךָ שׁוֹקֵט, עַד שֶׁתִּזְכָּה לְקַרֵב וְלִהְיוֹצִיא גַם נַשְׂמוֹת אַחֲרוֹת שֶׁנִּפְלוּ בְּאוֹתוֹ בְּיָד וּבְאוֹתוֹ פָּח שֶׁאַתָּה נִפְלֵת בּוֹ. אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֵי חִלְקֶךָ, וְרְאוּי לְךָ לְשָׂמַח בְּזֶה מְאֹד מְאֹד.

קצד אָשֶׁר ה' תשמו בנחל

וְהַעֲוֹלָה עַל הַכֹּל, שְׁאַתָּה זֹכֶה לֵידַע מֵרַבִּי אֲמַת כְּזָה, אֲשֶׁר עֹמֵד עַל יְמִינְךָ, וּמֵאִיר בְּךָ בְּגִלּוּי אֱלֻקוֹת כְּזָה, שְׁלֹא תִפְחַד מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְשְׁלֹא תִהְיֶה מְצַמְצָם בְּמָקוֹם אֶחָד, אֲדַרְבֵּה בְּכֹל מָקוֹם בּוֹאֵךְ תִּרְאֶה לְהֵאִיר אֶת אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ וְאַמְתַּת אֲמוֹנָתוֹ בְּכֹל הִרְחֻקִים.

נָא וְנָא לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל הַמְצַבִּים שְׁבַעֲוֹלָם, וְאַל תִּחְלַשׁ דַּעְתְּךָ כִּלְלִי, כִּי כִּף זֶה לְמַעַן הַנְּסִיּוֹן, לְנִסּוֹת אוֹתְךָ אִם כְּוֹנֵתְךָ בְּאַמְתָּה, וְאִם תִּתְחַזֵּק מֵעַמֵּד, יַעֲזֹר לְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּשִׁפְעַת בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה.

הַעֲקֹר רְאֵה לְהִיּוֹת שְׂמִיחַ וְטוֹב לֵב תָּמִיד, שְׁאַתָּה זֹכֶה לֵידַע מֵרַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁהַתְּפֹאֵר בְּעֶצְמוֹ וְאָמַר: אֲנִי אִישׁ פֶּלֶא, וְנִשְׁמַתִּי הִיא פֶּלֶא גָדוֹל (עֵינֵי חַיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן רנז).

וּבְאַמְתָּה רוֹאִים אֶת הַמְצִיאוֹת, אִיךְ שְׁכָל עֲגִינֵי רַבֵּנוּ ז"ל הוּא פֶּלֶאִי פֶּלֶאֹת, דְּבָר נֶעְלָם וְנִסְתָּר וְגִנּוּז מֵרַב הַעוֹלָם, וְאֲנִי הַעֲנִיִּים וְאֲבִיוֹנִים, הַשְּׁבוּרִים וְהִרְצוּצִים, זֹכִים לֵידַע מִמֶּנּוּ, וּמִתְעוֹרְרִים כָּל-כֶּף בְּתִשׁוּקָה עֲצוּמָה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר עוֹד לֹא הִיָּה לְעוֹלָמִים, עַד שֶׁנִּפְתַּח פִּינוּ לְדַבֵּר וְלִשְׁיַח עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, הֵרִי הוּא פֶּלֶא שְׁבַפְלָאִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

ה' תשמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת בְּחֻקֵּי, י"א בְּאֵר ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֻצָּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי.

מֵאֵד מֵאֵד אֲנִי שְׂמִיחַ לְקִרְאָת כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב שְׁאֲנִי מְקַבֵּל מִמֶּךָ, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׁאַתָּה מְבַשֵּׂר לִי בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת, שְׁאַתָּה מְחַיֶּה אֶת

אֲשֶׁר ה' תִּשְׁמוּ בְּנַחַל קִצָּה

עֲצָמָךְ עִם הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שְׁגָלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל. וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל, שֵׁשׁ לָךְ שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן בְּכֹל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה כָּלֵל. כִּי אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים: כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה לְשִׁמָּה, מְשִׁים שְׁלוֹם בְּפִמְלִיָּה שֶׁל מַעְלָה וּבְפִמְלִיָּה שֶׁל מַטָּה, וּמִגֵּן עַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וּמְבִיא אֶת הַגְּאֻלָּה (סְנֵהֲרִין צח:). וּמִי יוֹדֵעַ, אִם אֵין לָךְ חֻלֵּק טוֹב בְּכֹל זֶה. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמָךְ מְאֹד מְאֹד, וְלִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאֵל תִּסְתַּפֵּל בְּזֶה שַׁחֲשֹׁף לָךְ וְלֹא אוֹר בַּעֲדָךְ, כִּי הַתּוֹרָה בְּתַחֲלָתָהּ מְרָה, וּלְבִסּוּף נַעֲשִׂית מְתוּקָה כְּדָבֶשׁ, וּמִן הַשָּׁמַיִם מְנַסִּים אֶת הָאָדָם אִם כּוֹנֵנִתוֹ בְּאֵמֶת לְאַמְתּוֹ, וְעַל-כֵּן מְכַסִּים מִמֶּנּוּ אֶת עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זֵיו אוֹר הַתּוֹרָה. וּכְשֶׁאָדָם עֵקֶשׁן גְּדוֹל, וְלוֹמֵד מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ שְׁעוֹר בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא, בְּמִדְרָשׁ, בְּרַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּף, בְּזִהָר וְתַקוּנָיִם וְכוּ', אֲזִי סוֹף כָּל סוֹף נִפְתַּח לוֹ עֲרֻבוֹת וּנְעִימוֹת הַתּוֹרָה, וְלֹא יִרְצָה לְעֹזֵב אוֹתָהּ.

נֹא וְנֹא לֹא לְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם, רַק רְאֵה לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ וְטוֹב לֵב תָּמִיד, שְׂזֵה יִרְחִיב לָךְ אֶת מִתְּךָ, כִּי הַשִּׂמְחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַמַּחֲיוֹן. וְתַהֲלֵה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יֵשׁ לָנוּ עִם מֵה לְשִׂמְחָה, שְׂזַכֵּינוּ בְּזַכִּיּוֹת חֲנָם לְהַתְּנִיעַ מְרַבֵּי אֵמֶת כְּזֶה, הַמְּקַרְבֵּנוּ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמוֹצִיא אוֹתָנוּ מִהַבֵּץ וְהַלְכֵלוֹף שְׂנִפְלָנוּ לְשָׁם, וְעַלֵּינוּ לְבַקֵּשׁ בְּכֹל יוֹם וְיוֹם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׂנִזְכֶּה לְהַשְׁאֵר וְלִהְיוֹת תַּלְמִידָיו; כִּי כָּל זְמַן שְׂאֲנוּ בַחַיִּים חַיּוֹתָנוּ, אָנוּ בְּסַכְּנָה גְּדוֹלָה, שֶׁלֹּא יִבְלָבְלוּ לָנוּ אֶת הַמַּח וְכוּ', כְּאֲשֶׁר בְּעֲצָמוֹ הַתְּפֹאֵר רַבְּנוּ ז"ל וְאָמַר, שְׂאוֹתֶם שְׂכַבְרֵי גִסְתְּלִקוּ וְהִסְתַּוְּבְבוּ אֲצִלוּ, הֵם בְּוִדְאֵי מְאֲנָשִׁיו, אֲבָל אֵלּוּ שְׂעֵדִין בַּחַיִּים חַיּוֹתֶם, עֵדִין הֵם בְּסַכְּנָה גְּדוֹלָה (עֵינ חַיִּי-מוֹתֵר"ן, סִימָן רנז); כִּי כְּשֶׁאָדָם בַּחַיִּים חַיּוֹתוֹ, עֵדִין יְכוּלִים לְבַלְבְּלוּ בְּכֹל מִיַּגֵּי דְמִיוֹנוֹת וּבְלִבּוּלִים, בְּאִפְּן שִׂיתְרַחֵק מִרַבְּנוּ ז"ל. וְעַל-כֵּן עַל זֶה צְרִיכִין הַרְּבֵה תַּפְלָה וְהַתְּחַזְּקוֹת, לְבַל יוּכְלוּ לְהִטּוֹתוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, מִדְּרָף הָאֵמֶת כָּלֵל, כִּי הָאָדָם בְּסַכְּנָה גְּדוֹלָה עַד מְאֹד מְאֹד בְּזֶה הָעוֹלָם.

אָחִי, אָחִי הַיְקָר! כְּתַבְתָּ לִּי, שֶׁהִלַּכְתָּ אֲצִל מְשִׁהוּ עִם אֲשֶׁתְּךָ וְעִם בְּנֵךְ לְקַבֵּל בְּרַכָּה, וְהָהוּא הִפְחִיד אוֹתְךָ וְכוּ', תִּדַּע כִּי הַכֹּל דְּמִיוֹנוֹת, אֵל תִּפְחָד כָּלֵל, כִּי הַכֹּל שְׂקָר וְכֹזֵב, אֵין לְאָדָם הַזֶּה שׁוּם שִׁיכוֹת אֵלֵי

קצו אשר ה' תשמז בנחל

כָּלֵל, כִּי בַחֲסֵדוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֵין לִי שׁוֹם שְׁיִכּוֹת עִם אֶף בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם,
לִי יֵשׁ רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעַצְמוֹ, וְרַק הוּא עוֹזֵר לִי, וְרַק הוּא
עוֹמֵד לִימִינִי.

וְעַל-כֵּן כָּל מֵה שְׁאָמְרוּ לָךְ בַּשָּׁמַי, שְׁיֵשׁ לִי אֵיזָה צְדִיק גָּנוּז בְּתֵל
אָבִיב, אוֹ בִירוּשָׁלַיִם, אוֹ בַשָּׂאֵר מְקוֹמוֹת וְכוּ' — הַכֹּל הֶבֶל, שְׁקָר
וְכֹזֵב.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל — שֵׁם יְגִיעֵי וְטִרְחָתִי,
וְשֵׁם אָנִי מְבַלָּה אֶת זְמַנֵּי הַיָּקָר, "וְאֲדַבְּרָה בְּעֵדוּתֶיךָ נֶגֶד מְלָכִים וְלֹא
אָבוֹשׁ" (תְּהִלִּים קיט, מו), וּבַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה אָבִטַח וְאֶקְנֶה, וְרַק זֶה עֲנִין
רַבְּנֵי ז"ל — תּוֹרָה וְתַפְלָה.

וְעַל-כֵּן רָאָה לֹא לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמָךְ אֵילוֹ פְּחָדִים שֶׁל הֶבֶל,
שְׁאָמַר לָךְ אֵיזָה בַעַל דְּמִיוֹן, כִּי הַכֹּל "הֶבֶל הֶבְלִים הַכֹּל הֶבֶל" (קֹהֵל
א, ב). רָאָה לְהִיּוֹת בְּשִׁלוֹם וְאַהֲבָה עִם אֲשֶׁתְּךָ, וְכֵן רָאָה לְהַחֲבִיא אֶת
כָּל עֲנִין הַהִתְקַרְבוֹת מִכָּל מִשְׁפַּחְתְּכֶם — הֵן מִצְדָּךְ וְהֵן מִצְדָּהּ, כִּי
מֵה אַתָּה צָרִיךְ בְּלִבּוֹלִים מִצְדַּת הַמִּשְׁפָּחָה, יוֹתֵר טוֹב לְהִיּוֹת הַצְּנַע
לְכַת.

הַעֲקָר רַק שְׂמִחָה, לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְהִיא רְפוּאָה לְאָדָם
— בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אִם אַתָּה רוֹצֵה לְשַׁלַּח מְעוֹת, אַתָּה יְכוֹל לְשַׁלַּח בְּדָאָר רְשׁוּם
בְּאַחֲרִיּוֹת.

ה' תשמז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר בְּחֻקְתִּי, י"א בְּאִיר ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה לְהַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה, זוֹכָה וּמְזוּכָה אֶת

אֲשֶׁר ה' תשמז בַּנְחַל קצז

הרבים, אֲשֶׁר זכות הרבים תלוי בו, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאד שאתה עדין מחזיק בתורה, ועוסק בעבודת השם יתברך כפי שקבלת אצלנו.

ראה להמשיך בלמודים כסדרן כמו שנהגת אצלנו, ואל יחסר לך יום מבלי ללמד מקרא, משנה, גמרא, מדרש, רמב"ם, טור, ושלחן ערוך, מכל למוד שעור קטן או גדול. והעולה על הכל — להתמיד בספרי רבנו ז"ל, שלא יניחו אותך לפל. ובחסדו יתברך טעמת אצלנו את היין ההונגרי, אֲשֶׁר רבנו ז"ל אמר: מי שטעם את היין הזה, כבר לא יוכלו להטעותו כלל (עין חיי-מוהר"ן, סימן רס).

נא ונא ראה להיות תמיד רק בשמחה עצומה, וזה ירחיב לך את המחין, שלא תפחד משום בריה שבעולם, כי השמחה מרחבת את המחין, וממשיכה עליו בטחון חזק, שלא ידאג שום דאגה יתרה כלל.

ובפרט אתה, שתהלה להשם יתברך, קבלת אצלנו את המתנינות והדעת וכו'. ואמר החכם: אין דבר שמורה על דעת הדעתן כמנהגו הטוב, הינו שרואים איך מתנהג בין אדם לחברו ובין אדם למקום, כבר רואים את דעתו. ועל-פן מאחר שרק זו תשוקתך — להתקרב אליו יתברך, על-פי הדרך התם והפשוט שקבלנו מרבנו ז"ל, על-פן מה לך לפחד מאיזה אדם, או לתן דין וחשבון לאיזה אדם. ואמר החכם: ראוי למחזיק בחכמה ובצדק, שלא יירא משום אדם; כי מי שמתנהג בחכמה עצומה, ויודע להתחכם לפני מתנגד ולץ, והולך בתמו ובצדק, מה לו לירא מאיזה אדם?! על-פן כלך מכל אלו הפחדים של הבל, שרוצים להפחיד אותך.

עליך לדעת, כי בא יבא יום ישועתך, ותמצא את בת זוגך, ומה שזכית לחטף טוב אמתי ונצחי — זה נשאר עמך. ועל-פן מה ולמה לך להמשיך עליך פחדים יתרים, אינה צריך לתן דין וחשבון רק להקדוש-ברוך-הוא בעצמו. אם רוצה להחזיק אותך בישיבה —

קצח אָשֶׁר ה' תשמח בְּנַחֵל

מה טוב ומה נעים, כי באפן הזה תוכל לעורר ולחזק את הבחורים להתבודדות ולשעורים כסדרן, ונחצות וכו' וכו', ואם לא ירצה — גם-כן טוב, תוכל לישב באיזה בית-הכנסת מצנע, ולהתמיד שם בתורה ובתפלה, ונא ונא לא להתפחד משום בריה שבעולם.

ראה לדבק עצמך רק בו יתברך, ויתדבר עמו יתברך תמיד בלשון שאתה רגיל בה, ובנדאי לא יעזב אותך השם יתברך.

גם ראה לשמור את עצמך מחובות, והכל תעשה בשכל ודעת.

הדורש שלומך...

רבנו ז"ל אמר: "איך האב שוין מיינע אויגן אויסגעקוקט אויף איטליכן פון אייך", (שמתי עיני על כל אחד מכם); ועל-כן צריך לדעת, כי כל מי שקורא עצמו על שם רבנו ז"ל, ואוחז עצמו לתלמיד, כבר היה לפני מראה עיני רבנו ז"ל, וצריכים לכבדו.

ה' תשמח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בחקתי, י"א באיר ה'תשד"ם.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד מאד שמחתי, כי כל מכתב ומכתב ממך מחיה אותי עד מאד.

ועקר הבשורה טובה שנולד לך בן למזל טוב, והכנסת אותו בבריתו של אברהם אבינו, בזה ראוי לך לשמח מאד מאד, כי הוא מצוה רבה וגדולה ונפלאה עד מאד, וכאלו מקריב קרבן את בנו, כמובא בזוהר הקדוש (ח"א צג. צה. ח"ג מד. קסד. ותקוני זהר ע), והוא מצוה שעדין מחזיקים בה בשמחה עצומה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (עין ילקוט דברים תתפד).

אֲשֶׁר ה' תשמח בנחל קצט

חֲמַדַּת לְבָבִי! עָלֵינוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקָנוּ, אֲשֶׁר
בְּנַחַל שֵׁם גּוֹרְלָנוּ וְנַחֲלָתָנוּ, וְאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי אֲמֵת כְּזֶה.

וּמוֹהַרְנֵ"ת ז"ל סֵפֶר, שֶׁבְּלִילָה שְׁקוֹרִין וּוּאָף נֶאֱכָט (לִילָה שְׁקָדֶם
הַבְּרִית), שֶׁל בֶּן רַבְּנוּ ז"ל שְׁלֵמָה אֶפְרַיִם, יָשַׁב רַבְּנוּ ז"ל עִם אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמְנוּ, וְדִבֵּר עִמָּם הִרְבֵּה מִגְּדֻלְתּוֹ וְאֲמַתּוֹת הַפְּלָגַת מַעֲלָתוֹ, וְאָמַר
אֲזוּ, שְׁקֻשָּׁה לְהַכְנִיס בְּלֵב עֵינַיִן גְּדֻלְתּוֹ, וְאִי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר מִזֶּה, כִּי גַם
אַחֵרִים אוֹמְרִים כֵּן, וּמְדַבְּרִים בְּלִשׁוֹנוֹת כְּאֵלוֹ, וְכָל מֵה שֶׁהִפָּה יְכוּל
לְדַבֵּר, אוֹמֵר הַשְּׂנִי גַם-כֵּן כֵּן, וְעַל-כֵּן קֻשָּׁה וְכַבֵּד לְהַסְבִּיר זֹאת, אִךְ
הַחֲפֵץ בְּאֲמֵת, יְבִין אֶת הָאֲמֵת לְאֲמָתָהּ.

וּבַחֲסֵדוֹ יִתְבַּרֵךְ, לָנוּ הָעֲנִיִּים וְהָאֲבִיוָנִים, הַשְּׁבוּרִים וְהַנְּדָכָאִים
וְכוֹ', הַתְּנוּצֵץ קִצַּת הָאֲמֵת, וְאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבְּנוּ ז"ל, לָנוּ דִּיקָא רְאוּי
לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד.

וּבְכַפְרֵט אַתָּה, בְּנִי, חֲבִיבִי הַיְקָר! שְׂאֵתָה זוֹכָה לְסִיִּים בְּכָל חֲדָשׁ
שֶׁשָּׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, וְגַם "לְקוּטֵי-מוֹהַרְנֵ"ן" הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, וּמִקְרָא,
וּגְמִרָא, וּמְדַרְשׁ וְכוֹ', וּמִתְבוּדָד עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ. וְעַל כָּלֵם — אַתָּה עוֹסֵק
לְדַבֵּר עִם אַחֵרִים בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, בְּוִדְאֵי רְאוּי לָךְ לְשִׂמְחָה מְאֹד
מְאֹד, וְלֹא לְהַנִּיחַ אֶצְלָךְ הָעֲצָבוֹת כְּרָגַע, וּבְוִדְאֵי סוּף הַכְּבוֹד לְבֵא,
שְׂיֵאִיר עָלֶיךָ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זִיו אוּרוֹ יִתְבַּרֵךְ.

נָא וְנָא לְעוֹרֵר אֶת הָאֲבָרְכִים עַל לְמוּד ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת,
שְׁמִטְהָר אֶת הָאָדָם, וּמִשְׁנָה אֶת הַהֲרַגְל הַרְעָ שְׁלוֹ. וְכֵן רְאֵה לְדַבֵּר
עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים בְּדַבּוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, וְתַרְגְּלִים לְהַתְּפִלֵּל
לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ בְּלִשׁוֹן עֲצָמָם, הֵינּוּ כְּשִׁילָד בָּא וְאוֹמֵר, שְׁהֶאֱבֵא חוּלָה
אוֹ הָאֵמָא חוּלָה, לֹא עָלֵינוּ, אוֹ יֵשׁ לָהֶם אִיזוֹ צָרָה, תִּקַּח אוֹתוֹ לְפָנָי
אַרְוֹן-הַקְּדָשׁ, וְתֹאמַר לוֹ שְׂיִסְפֵּר אֶת זֹאת לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וּבִכּוֹת
הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת יִחַקֵּק בְּדַעְתּוֹ לְעִשׂוֹת כֵּן.

חֲמַדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְהַכְנִיס בְּלִבְךָ וְדַעְתְּךָ תְּמִיד רַק תְּשׁוּקַת
הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְתַרְבֵּה בְּרִצּוֹנוֹת וּבְכִסּוּפֵינָם טוֹבִים לְקַיֵּם מִצְוֹתָיו
הַקְּדוּשׁוֹת. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (קְדוּשֵׁין מ.): מִחֻשְׁבָּה טוֹבָה

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְצַרְפָּה לְמַעֲשֵׂה; דְּהִינּוּ בַמָּה שֶׁהָאָדָם חוֹשֵׁב וּמְקַבֵּל עָלָיו בְּמַחֲשָׁבָה לַעֲשׂוֹת אִיזוֹ מְצָנָה, אִזֵּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְצַרְפָּה לְמַעֲשֵׂה, דְּהִינּוּ כְּאֵלוֹ עֲשָׂאָה מִיָּד, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשׂוֹכָה לַעֲשׂוֹתָהּ, אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר מַעֲלָתוֹ. עַל-כָּל-פָּנִים גַּם הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִים לַעֲשׂוֹת מְצָנָה — גַּם-כֵּן טוֹב, כִּי מַעֲלַת הַרְצוֹן הוּא עַד אֵין סוּף, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֵׁי שׁ לֹו רְצוֹנוֹת וְכְסוּפִין לְקַרֵּב בְּגִי-אָדָם תַּחַת כְּפָנֵי הַשְּׂכִינָה, הַרְצוֹנוֹת הָאֵלוֹ עוֹלִים לְמַעְלָה לְמַעְלָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁתְּעֵשֶׂע עִמּוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת: "רְאוּ יֵשׁ לִי בֵּן כְּזֶה בְּעוֹלָם הָעֲשִׂיָּה, שֶׁהוֹלֵךְ עִם רְצוֹנוֹת וְכְסוּפִים לְהַחְזִיר אֶת כָּל בְּנֵי-אָדָם אֵלַי", וְכָל אֶחָד יְכוּל לְזַכּוֹת לְזֶה.

רְאֵה לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד בְּכָל מִינֵי אָפְנִים, וְתִרְאֶה לְהַשְׁכִּיל וּלְקַרֵּב אַחֲרֵים, וּבְזֶה הָאִפֵּן תִּהְיֶה גַם לָךְ הַתְּחִינּוֹת. כִּי בְּזֶה שֶׁתְּדַבֵּר וְתַחֲזֹק אַחֲרֵים, יִהְיֶה נַעֲשֵׂה אֶצְלָךְ אֹרֵךְ יִשְׂרָאֵל וְאֹרֵךְ חַיִּים, וְתַחֲזֹר הַתְּחִינּוֹת אֵלַיךְ, וְתַחֲזֹק אֶת עַצְמְךָ.

וְדַבֵּר זֶה תַעֲשֵׂה לְעַצְמְךָ חֶק קְבוּעַ, לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם וְיוֹם עַל-כָּל-פָּנִים עִם אֶחָד מֵרַבְּנוֹ ו"ל, וְזֶה הִיָּה מְנַהֵגוֹ שֶׁל מוֹהֲרֵינֵי ו"ל, שֶׁבְּכָל יוֹם וְיוֹם דַּבֵּר עִם אֶחָד מֵרַבְּנוֹ ו"ל, וְהִרְבֵּה פְּעָמִים דַּבֵּר עִם הַרְבֵּה אֲנָשִׁים כְּפִי שֶׁבָּאוּ אֵלָיו, וּכְשֶׁהִיָּה יוֹם שְׁלֹא נִכְנסָה אֵלָיו שׁוֹם בְּרִיָּה, יֵצֵא לַחוּץ וְחָפֵשׁ, עַד שֶׁמִּצָּא אִיזָה אָדָם לְדַבֵּר עִמּוֹ מֵרַבְּנוֹ ו"ל, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַתְּנַהֵג גַּם אֶתָּה בְּאִפֵּן הַזֶּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' תִּשְׁמַט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר בְּחֻקֵּי, י"א בְּאִיר ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּירוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אֲשֶׁר ה' תשמט בְּנַחֵל רא

ושמחתי מאד מאד, שקבלת על עצמך לכתב לי מכתב בכל שבוע, ובאפן הזה לא תשכח ממני. אם אמנם שאיני יודע, אם אוכל לכתב לך על כל מכתב — מרב טרדותי, אף-על-פי-כן מי יודע מרב תשוקתך למכתב, יהיה ההכרח לכתב לך.

חמדת לבבי! ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שפעולם, כי אין זו עצה לפל כל-כף בדעתו, ולהיות בעצבות ובמרה שחנה, ובפרטיות אנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, אשר זכה להגיע עד יחידה דיחידה וכו' (עין חיי-מוהר"ן, סימן רסז), ומי שזוכה להתקרב אליו באמת, גם-כן זוכה שיאיר בו יחידה הנפש על-כל-פנים, אשר היא מדרגה נוראה ונפלאה עד מאד, שנפשו לא תרצה שום רצון אחר מבלעדי רצונו ותברך, ומכל שכן כשיתמיד מאד מאד בדרך רבנו ז"ל, יזכה להגיע לעוד מעלות והשגות, עד גלוי יחידה של נשמתו, שירגיש תמיד רק אמתת מציאותו ותברך.

על-כן ראה לא להיות בטלן, ואל תהיה כל-כף שבור, כי גדול אדוננו לתקן הכל. ויש ענין, שיתהפך הכל לטובה.

חמדת לבבי! עליך לדעת, כי מטעם הנעלם והנסתר, קדם שמשפיעין לאדם איזה אור, שירגיש אמתת מציאותו ותברך, עליו לעבר כל מיני חשכות וקטנות וחלישות הדעת וכו', עד שיזדמה בדעתו כמה פעמים, כאלו אבד מנוס ממנו לגמרי, וכאלו אבד את שני העולמות וכו', וכשזוכה לעמד בנסיון, ואינו נכנע תחת הקטנות והחשכות, רק מקנה וחוזר ומקנה להשם ותברך, אז זוכה שנפתח לו אור כזה כשמש בצהרים ממש, אשר לא יאמן פי יספר. וכל זה עבר על כל הצדיקים הקדושים בלי שום יוצא מן הכלל, קדם שזכו להגיע אל איזו מדרגה ביראת ה' ובאהבת ה', נחשף להם הכל, וחשבו כי אבד מנוס, וכשהחזיקו מעמד, נדלקה בהם האש, עד שכמעט נשרפו על קדוש ה', מרב תשוקה וחיות ודבקות.

ועליך לדעת, כי הקטנות והירידות והחשכות הן לכל אחד באפן אחר, לאחד שולחים שונאים נחשים ועקרבים, שינשכו אותו בחלישות הדעת, ולאחד שולחים יסורי הגוף וכאבים גדולים,

רב אשר ה' תשנ"ב בנחל

רחמנא לצלן, ולאחד שולחים עניות ודחקות, ולאחד שולחים ירידות ונפילות, ונכשל במה שנכשל וכו', ואם זוכים לעמד על עמדם ואינם נשברים כלל, רק אווזים את עצמם באמונה פשוטה, אז בא בעל הבירה ומאיר להם באור וחיות וזיו כזה, אשר אי אפשר לפה להסביר, ומכל שכן על הכתב.

על-כן, חמדת לבבי! חזק ואמץ מאוד מאוד להיות תמיד רק בשמחה עצומה, ותמשיך על עצמך תמיד ערכות נעימות זיו חיות אלקותו ותברך, ותציר בדתך אמתת מציאותו ותברך, איך שהכל לכל אין סוף ברוך הוא, ואתה עומד באמצע, וסביבך הוא רק אור, ואם תזכה ליחד אז לפני עיניך שם הני"ה ברוך הוא, איך שעומד נגדך, תמשיך עליך הארה נוראה ונפלאה. ומכל שכן כשגם תדבר אז אליו ותברך, אין לשער ולספר כלל את גדל התענוג שתרגיש אז. וכדאי לירד אל זה העולם ולסבל מה שסובלים בשביל דבקות אחת שזוכים על-ידי רבנו ז"ל.

ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

ה' תשנ"ב

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר בחקתי, י"ב באיר ה'תשד"ב.

שלום רב להאברהם החשוב והיקר לי מאוד, שותף מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ומאד מאוד אני מצטער בצערך הקשה, שנפלת בפח יקוש וכו', אף עליך לדעת כי את כל אחד בזה העולם מנסים, את העשיר בעשור, והעני בעניותו, אלמנה בתנגלותה, ויתום בביתו וכו' (פסחים קיח.), לכל אחד יש לו הנסיון שלו, ואשרי מי שזוכה לחזק את עצמו בעת קטנותו וירידתו ונפילתו ודחקותו, כי אין זו עצה

לְהַנִּיחַ אֶת עֲצָמוֹ, שְׁקוֹרִין אֶפְלָאָן. וּבְזֶה רְאוּי לָנוּ לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שֶׁזְּכִינוּ לְהִתְרוֹדַע מֵרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבֵּי נִפְלָא כְּזֶה, הַמְּחִיָּה וּמְחֻזַּק אוֹתָנוּ, וְנוֹפֵחַ בְּנוֹ רוּחַ חַיִּים חֲדָשָׁה בְּכָל פֶּעַם (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵ"ן, חֶלֶק א', סִימָן ח'); וְעַל-כֵּן רְאוּי לָךְ לְהִתְמַיֵּד בְּדַבְּרֵי הַקְּדוּשִׁים מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וּלְלַמֵּד בְּשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁבְּ"חַיֵּי-מוֹהֲרֵ"ן" וּבְ"שִׂיחוֹת-הַרְ"ן", עַד שֶׁתְּהִיָּה בְּקִי בָהֶם בְּעַל פִּה, וְשֵׁם תִּמְצָא אֶת רַבְּנוּ ז"ל, כְּאֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, שֶׁהֶעֱקָר מֵה שְׁזָכָה לְהַכִּיר אֶת רַבְּנוּ ז"ל, הִזָּה רַק עַל-יְדֵי הַשִּׂיחוֹת חֲלִין שְׁלוֹ, וּמֵה שֶׁכָּתַב זֶה הִזָּה הַשִּׂיחוֹת חֲלִין שְׁלוֹ. וְכֵן הֵעִיד ר' נַחֲמָן טוֹלֵטְשִׁינְעֵר ז"ל, שֶׁהֶעֱקָר מֵה שֶׁקָּבַל מִמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל הִזָּה בְּעַת הַקְּטָנוֹת וְהַפְּשֻׁטוֹת שְׁלוֹ, כִּי כָּל הַתְּלַמִּידִים בָּאוּ בְּשַׁעַת אֲמִירַת הַתּוֹרָה, וְהוּא הִזָּה אֶתוֹ וְעִמּוֹ וְסִמּוֹף לוֹ תְּמִיד, אֶפְלוּ בְּשַׁעַת קְטָנוֹתוֹ, וְאָז חֲטָף מִמֶּנּוּ דְבוּרִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר אָף אֶחָד לֹא תָפַס וְכוּ'. כִּי אֶת הָאָדָם יְכוֹלִים הֶעֱקָר לְהַכִּיר בְּשַׁעַת קְטָנוֹתוֹ וְדַחְקוֹ וְצָרוֹתָיו וְכוּ', שְׂאֵז הוּא בְּמַחֲזִין דְּקְטָנוֹת לְפִי בְּחִינַתוֹ, וְאָז מִפְּלִיט מִפְּיו דְבוּרִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר בִּימֵי גְדֻלוֹת הַמַּחֲזִין לֹא הִזָּה מִפְּלִיט, וְעַל-כֵּן דִּיקָא אֲזִי יְכוֹלִים לְהַכִּיר אֶת הָאָדָם יוֹתֵר מֵהַכֵּל.

וְזֶה מֵה שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֲרוּבִין סה:): בְּשִׁלְשָׁה דְבָרִים הָאָדָם נִכְרָ: בְּכוֹסוֹ, בְּכִיסוֹ וּבְכַעְסוֹ, וְיֵשׁ אוֹמְרִים אָף בְּשִׁחְקוֹ, עֵינֵי שָׁם; כִּי דִיקָא אֲזִי מִפִּירִין אֶת הָאָדָם הַיָּטִב, כִּי הוּא בְּזִמְן קְטָנוֹת וִירִידַת וּנְפִילַת הַמַּחֲזִין, וְאָז מֵרָאָה לְדַעַת מִי הוּא. מֵה שֶׁאֵין כֵּן בְּשַׁעַת גְּדֻלוֹת הַמַּחֲזִין, יְכוֹל לְהַסְתִּיר אֶת עֲצָמוֹ, וְעַל-כֵּן כָּל הַתְּלַמִּידִים זְכוּ לְקַבֵּל מֵרַבָּם רַק עַל-יְדֵי הַשִּׂיחוֹת חֲלִין שְׁלָהֶם וְהַנְּהַגְתָּם הַפְּשוּטָה.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! רְאֵה לְחֻזַּק אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל מִינֵי אִפְּנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וּבְשַׁעַת קְטָנוֹת וְדַחְקוֹת דִּיקָא, וְאֵל תִּתְיָאֵשׁ בְּשׁוֹם אִפְּן שֶׁבְּעוֹלָם, וְאָז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

אַחֵי, אַחֵי הַיְקָר! חֻזַּק וְאַמֵּץ בְּכָל הַמַּצְבִּים שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ, וְתִזְכֹּר תְּמִיד אֶת כָּל הַחֶסֶדִים שֶׁכָּבַר עָשָׂה עִמָּךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּבְיַדֵּי אֵי שֶׁעָשׂוֹ לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ. הֵן אֱמֶת שֶׁעָשׂוֹ מֵרַב קְטָנוֹת דַּעְתָּךְ

רד אֲשֶׁר ה' תשנא בַּנְחַל

וּמְרִירוֹת צְרוּתֶיךָ, אֵינְךָ יְכוּל לְרֹאוֹת אֵיךָ תִּצָּא פֶּעַם מִהַבֵּץ שְׁנִפְלֶתָ וְנִשְׁלַכְתָּ לְשֵׁם, אֶף-עַל-פִּי-כֵן עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי רַחֲמֵי יִתְבַּרְךָ עַל כָּל מַעֲשָׂי, וּבְיָדָי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְאַחַר הֶרַע יָבֹוא הַטּוֹב, וְלֹה' הַיְשׁוּעָה.

הַעֲקָר לֹא לִפְלִ בְּדַעַתוֹ, וְלֹא לְהַכְנִס בְּקַטְנוֹת וּבְמְרִירוֹת וְכוּ', בְּדַכָּאוֹן וְעִצְבוֹן, אֲשֶׁר גּוֹרֵם מֵהַ שְׁגוּרִים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן. וְחַכְמֵי הַרוֹפְאִים אוֹמְרִים, כִּי "שְׁבָעִים אַחֲוָזִים מְכַל הַחֹלִים הַבָּאִים לְרוֹפְאִים, הֵיוּ יְכוּלִים לְרַפֵּא אֶת עֲצָמָם, אֵלּוּ הֵיוּ מִתְפַּטְרִים מִפְּחָדֵיהֶם וְדָאֲגוּתֵיהֶם"; כִּי רַב רַבִּים שֶׁל הַחֹלִים, יֵשׁ בָּהֶם גַּם נִגְעַת הַעֲצָבִים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְעַל-כֵּן אִם הֵיוּ לוֹקְחִים אֶת עֲצָמָם בְּיָדָי, וּמְחַזְקִים אֶת עֲצָמָם, וּמְשַׁמְחִים אֶת עֲצָמָם, וְצוֹחֲקִים מֵהַכֵּל וְכוּ', הִנֵּה נִקַּל לָהֶם לַעֲבֹר עַל הַכֵּל.

וְעַל-כֵּן רְאֵה, חֲמִדַת לְבָבִי, מֵהַ לְפָנֶיךָ! וְחַטֵּף וְאָכַל בְּכָל יוֹם חַ"י פְּרָקִים מְשֻׁנְיֹוֹת, אֲשֶׁר זֶהוּ חֲמִצָּן לְנִשְׁמָה, וְכֵן לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ מִהַרְגַע שְׂאֵתָה קָם עַד שְׂאֵתָה הוֹלֵךְ לִישָׁן, תִּהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאֵז טוֹב לָךְ לְנִצַּח נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

רַבְנוּ ז"ל אָמַר, שְׁעַקֵּר חֲלֻשַׁת הַחֹלֶה הִיא רַק כְּשִׁמְתַּגְבֵּרַת עָלָיו הַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת, עַד שֶׁנוֹפֵל בְּיָאוֹשׁ, אַבָּל אִם יִחַזַּק אֶת עֲצָמוֹ, וַיַּעֲשֶׂה כָּל מִיָּנִי פְעֻלוֹת שְׁבָעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, אֲזַי יִתְרַפֵּא לְגַמְרֵי.

ה' תשנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר בְּחַקְתִּי, י"ד בְּאִיר, פֶּסַח שְׁנֵי ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירְךָ הַרוֹצֵה לִינֵק דְּבִשָּׂא וְחַלְבָּא מֵהַאִי נַחְלָא עֲמִיקָא וְטְמִירְתָּא וְכוּ', שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ גַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אֲשֶׁר ה' תִּשְׁנֶא בְּנַחֵל רַה

אֶת מִכְתָּבְךָ קִבַּלְתִּי מִזְמַן רַב, אַךְ מֵרַב טְרָדוֹתַי לֹא הִיָּה הַפְּנָא
לְהַשִּׁיבְךָ.

הֶעֱקַר רָאָה לְהַתְּמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגְּוֹעַ
לְנַפְשְׁךָ.

תִּדַע, אֱהוּבִי, אַחֵי הִיָּקֵר! כִּפִּי שְׁאַתָּה זֹכָה לְדַבֵּק עֲצָמְךָ בְּזֶה
הָעוֹלָם, כְּמוֹ-כֵן נִמְשָׁךְ עָלֶיךָ מִלְּמַעְלָה, הֵינּוּ אִם אָדָם הוֹלֵךְ תְּמִיד
בְּרִצּוֹנוֹת חֲזָקִים לְהַתְּדַבֵּק בּוֹ יְתַבְּרֶךָ, וְלְהַתְּמִיד בְּתוֹרָה וְלִקְיָם
מְצוּוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, כְּמוֹ-כֵן נִמְשַׁכֶּת עַל נִשְׁמָתוֹ הָאָרְזָה עֲלִיוְנָה מִשָּׁם.

וְלִהְיוֹךָ כְּשֶׁאָדָם מְהַרְהֵר בְּהַרְהוּרִים רְעִים, וַיֵּשׁ לוֹ כְּסוּפִים
רְעִים, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲזַי נִמְשָׁךְ עָלָיו רַע וְחֻשָּׁף עַל נִשְׁמָתוֹ מֵעוֹלָמוֹת
דְּקַלְפָּה, שֵׁ"זֶה לְעַמַּת זֶה עֲשֵׂה אֱלָקִים" וְכוּ' (קַהֲלַת ז, יד).

וְעַל-כֵּן אֲשַׁרִּי מִי שֶׁמְדַבֵּק עֲצָמוֹ תְּמִיד רַק בּוֹ יְתַבְּרֶךָ, וְאִף
שְׁבַתְחֻלָּה זֶה דְּבַר קָשֶׁה מְאֹד מְאֹד, כִּי נִתְרַגַּל עֲצָמוֹ מִיָּמֵי קִטְנוּתוֹ
לְחֻשָׁב בְּהַבְּלִים וְלִכְסֹף בְּשִׁטּוֹת וְכוּ', אֲבָל עַל-יְדֵי שִׁינְגִיל אֶת עֲצָמוֹ
לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְּרֶךָ בְּלִשׁוֹן שִׁינְגִיל בָּהּ, וַיּוֹצִיא מִפִּיּוֹ הַכְּסוּפִין הַטּוֹבִים
שָׁלוּ, עַל-יְדֵי-זֶה לְאֵט לְאֵט יִרְגִיל מִחֻשְׁבָּתוֹ לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּאוֹר
הָעֲלִיוֹן, עַיִן לֹא רָאָתָה וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן אִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים אֵל מֵה יְכוּלִים לְזַכּוֹת, עַל-יְדֵי
שִׁמְרָגִילִים אֶת עֲצָמָם לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְּרֶךָ בְּלִשׁוֹן שִׁמְדַבֵּר בָּהּ, הָיוּ
עוֹסְקִים בְּזֶה בְּקַבִּיעוֹת, כִּי זֶהוּ הַשְּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהַכְּנִס אֵלָיו יְתַבְּרֶךָ.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! רָאָה לְבַלּוֹת יְמֶיךָ בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה וְכְסוּפִין טוֹבִים
אֵלָיו יְתַבְּרֶךָ, וְתַהֲיֶה עֲקֻשָׁן גָּדוֹל עַל דְּבַר זֶה, וְאִזּוֹ תִרְאֶה נִפְלְאוֹת
רְבוּת. וּבְכַרְטִיּוֹת אֲבַרְךָ צְעִיר, אִם לֹאֲחֹךְ אֶת עֲצָמוֹ בְּיַדְיוֹ, וּמְצִיַּת אֶת
רַבְּנֵי ו"ל, אֵינן לְשַׁעַר אֵל מֵה יְכוּל לְזַכּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם — אִם רַק
רוֹצֶה.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךָ, יֵשׁ לָנוּ הַכְּלִי אֲמֵנוֹת, וְעֲלִינוּ רַק לְהַשְׁתַּמֵּשׁ

בָּהֶם, וְנִבְנָה לְעֲצָמָנוּ כְּלִים נִפְלְאִים לְקַבֵּל בָּהֶם אֹר זִיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

קִבְּלָנוּ אֶמֶת כְּזוֹ מִרְבָּנוּ ו"ל, שְׁעַל-יְדֵי הָאֱמֶת הַזֶּה יֵאִיר לָנוּ תְּמִיד בְּחִשְׁכָּתָנוּ אֵיךְ לְצִאת מִשָּׁם. וְהָאֱמֶת הַזֶּה הִיא הַדְּבֹר, לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ תְּמִיד — בֵּין בְּעֲלִיָּה וּבֵין בִּירִידָה. וְזוֹ שְׁלֵמוֹת הָאֱמֶת, שְׁכַל עֲבוֹדַת הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁתְּהִיָּה לוֹ אֲמוּנָה יוֹתֵר יָפָה, וַיֵּאֱמִין בְּאֱמֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן בְּכָל פֶּעַם צָרִיךְ לְזַכֵּךְ וּלְצַחֵצֵחַ וּלְטַהֵר אֶת הָאֲמוּנָה שְׁלוֹ, שֶׁתְּאִיר לוֹ יוֹתֵר, כִּי הָעֶקֶר הוּא הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לְהֵאֱמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה.

ה' תִּשְׁנֶב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּחֻקֵּי, י"ד בְּאֵיר, פֶּסַח שְׁנֵי ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי מִזֶּה זְמַן רַב, אַךְ מֵרַב טְרִדוֹתֵי הַרְבּוֹת בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת לֹא הִיָּה הַפְּנָאִי לְכַתֵּב לָךְ, וְגַם עֲכָשׁוּ קִשָּׁה עָלַי מְאֹד הַכְּתִיבָה, אַךְ מוֹסֵר כְּתָב זֶה עוֹמֵד לְשַׁלַּח לָךְ כַּמָּה מִכְתָּבִים, אֲמַרְתִּי לְצָרֶךְ שׁוֹרְתִים אֵלָיו לָךְ וּלְחִבְרָךְ הַיְקָר ... גְּרוּ יֵאִיר.

תְּדַע, אֲהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! כִּי מוֹהֲרֵנִי ו"ל הַתְּבַטָּא פֶּעַם לְכַנּוּ ר' יִצְחָק ו"ל: "מִיִּין קִינֵד, מ' מוּטְשֶׁעַט אֵיטְלִיכֵן, מִיר הָאָט מְעַן שׁוִין זַייעַר פִּיל גְּעִמוּטְשֶׁעַט" [בְּנִי, מְנַסִּים אֶת כָּל אֶחָד, אוֹתִי כְּבָר נְסוּ הַרְבֵּה]. וְזֶה סוֹבֵב עַל כָּל בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, אֲשֶׁר אֵין לָךְ אָדָם שְׂאֵין לוֹ נְסִיוֹנוֹת, כָּל אֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ עוֹבְרוֹת עָלָיו יְרִידוֹת וְקִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת אַחֲרוֹת, וְהַכֵּל — לְרְאוֹת אֶל מִי יִפְנֶה בְּעַת צָרָה, וּבִימֵי קִטְנוֹת הָאָדָם הוּא בְּנִסְיוֹן גְּדוֹל לְכָל יְבַעַט, חַס וְשְׁלוֹם, אַךְ

מצד אחר דִּיקָא בְּעַת שְׁהָאָדָם בְּדַחְקוֹת וּבְקִטְנוֹת, וְהוּא שְׁבוּר כְּחָרָס הַנְּשֻׁבָר וְכוּ', אֲזוּ דִּיקָא הוּא קְרוּב לְהֵשֶׁם יְתַבְרַךְ. וְזֶה עֵקֶר נְסִיוֹנוֹ, שְׂיִדַע דְּבַר זֶה; כִּי עַל-פִּי-רַב דִּיקָא אֲזוּ יָכוֹל לְבַעַט, חַס וְשָׁלוֹם.

וְיָדוּעַ דְּבוּרוֹ שֶׁל ר' אַבְרָהָם בֶּר' גַּחְמָן ז"ל (בְּעַל מַחְבֵּר סֵפֶר "בְּאוּר הַלְקוּטִים"), שְׁמָה שְׁמִיבִיא רַבְנוּ ז"ל (בְּלִקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קיב): "וְהַמְשַׁכֵּיל יִבְקֹשׁ כָּל יָמָיו, שְׂיִזְכֶּה לֹאמַר פַּעַם אַחַת בְּחַיָּו דְּבוּר אַמְת", שְׂאִימְתִי אוֹמְרִים הַדְּבוּר אַמְת? דִּיקָא בְּשַׁעַת יְרִידָה וְנִפְלָה.

וְכֵן מְסַפֵּר עַל הַרְבֵּה הַקְדוּשׁ ר' דָּוִד מְלַעְלוֹב ז"ל, שְׁבָא אֶל רַבּוֹ הַקְדוּשׁ הַחוּזָה מְלוֹבְלִין ז"ל, וְשָׂאֵל אוֹתוֹ: מִי הִגְרוּעַ בְּעִירָךְ? וְהֵשִׁיב תַּכְף-וּמָיִד עַל אֵיזָה בֶּן-אָדָם גַּם וְכוּ', וְתַכְף הַפֶּה פָּנָיו מִמְּנוֹ, וְלֹא רָצָה לְהִסְתַּפֵּל עָלָיו, וְלֹא לָתֵן לוֹ שְׁלוֹם, וְהִתְחִיל לְבָכוֹת: רַבִּי, חֲטָאתִי, אֲנִי הוּא הִגְרוּעַ שְׁבַעֲיָרִי. וְאֲזוּ הַחֲזִיר לוֹ פָּנָיו, וְנָתַן לוֹ שְׁלוֹם בְּחַיָּו... לְמַדִּים מִכָּאן, דִּיקָא בְּשַׁעַת שְׁעוּבָר עַל הָאָדָם מֶה שְׁעוּבָר, וּמְחִזֵּק עֲצָמוֹ, וּמְחִזֵּק אֶת עֲצָמוֹ לְהַכִּי גְרוּעַ, דִּיקָא אֲזוּ מְאִיר לוֹ מְאֹד מְאֹד, אִם יִזְכֶּה אֲזוּ לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּחֵי הַחַיִּים.

וְהַכֵּלֵל, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר, שְׁבָאֵלוֹ הַחֲדָשִׁים הָאֲחֵרוֹנִים: אֲדָר ב', נִיסָן וְחֲצִי אֵיָר, עָבְרוּ עָלַי דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, שְׁעַדִּין לֹא עָבְרוּ עָלַי בְּחַיָּי, כַּמָּה מִיָּגִי נְסִיוֹנוֹת וְקִטְנוֹת, כַּאֲשֶׁר יִסְפֵּר לָךְ מוֹסֵר כְּתָב זֶה, אַף-עַל-פִּי-כֵן, חֲסָדֵי הֵשֶׁם יְתַבְרַךְ, שְׁמַדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ אֲנִי מְחִזֵּק אֶת עֲצָמֵי וְאֶת אַחֲרִים עַל-פִּי דַעַת רַבְנוּ ז"ל, כִּי זוֹ גַּחְמָתְנוּ בְּחַיִּים, שְׂזַכִּינוּ לְהִתְנַדַּע מִרַבִּי אַמְת כְּזֶה, הַמְאִיר בְּנוֹ אוֹרוֹ יְתַבְרַךְ בְּגִלּוֹי כְּזֶה, עַד אֲשֶׁר הִכִּי גְרוּעַ שְׁבַגְרוּעִים, גַּם-כֵּן יָכוֹל לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יְתַבְרַךְ.

וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂאוּחֹז אֶת עֲצָמוֹ בְּרַבְנוּ ז"ל, וְהַעֲקָר עַל-יָדַי שְׂקִידָה רַבָּה בְּסִפְרָיו הַקְדוּשִׁים, כִּי בְּלִי לְמוֹד סִפְרָיו הַקְדוּשִׁים, זוֹ לֹא נִקְרָאת הַתְּקַרְבוֹת כָּלֵל, וְהַכֵּל דְּמִיּוֹן, כִּי 'לֹא עִם הָאָרֶץ חֲסִיד' (אֲבוֹת ב', ה').

וְעַל-כֵּן אַף שְׁעִשִׁיתִי לֹא כְּהַגֵּן, שְׂלֹא כְּתַבְתִּי לָךְ כָּל הַזְּמַן, תִּרְאֶה לְדוֹן אוֹתִי לְכַף זְכוֹת, כַּאֲשֶׁר יִסְפֵּר לָךְ מוֹסֵר כְּתָב זֶה, כִּי הֵשֶׁם יְתַבְרַךְ נָתַן לִי כַח בְּרוּזֵל לְסַבֵּל הַכֵּל, וּבְפִרְטִיּוֹת כִּי רַבִּים תְּלוּיִים בִּי, וְעָלִי

רח אָשׁר ה' תּשׁנב בְּנַחַל

לְשִׁמְעַ בְּכִיְתֶם וְאֲנַקְתֶּם וְצַעֲרֶם מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ וְכוּ', אַתָּה, אֶהוּבִי, בְּנִי! עֲשֵׂה כְּהִגֵּן, וּרְאֵה לְכַתֵּב לִי עַל-כָּל-פְּנִים מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה קָשֶׁר חֲזָק בֵּינֵינוּ, בְּעֲזָרְתוֹ יִתְבָּרֵךְ, בְּזֶה וּבְכָא.

הַעֲקָר רְאֵה לֹא לְהַאֲשִׁימֵנִי, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי אָנוּס הֵייתִי, וְהִנֵּה קָרַבְנָן אֲשֶׁם מְבִיאִים עַל סְפָקוֹת וְכוּ', וּמוּבָא בְּקִהְלוֹת יַעֲקֹב, כִּי אֲשִׁי' עִם הַג' אוֹתִיּוֹת עוֹלָה כְּשִׁמְם שֶׁל הַשָּׂרִים שֶׁל עֲשׂוֹ וַיִּשְׁמַעְאֵל, עֵינֵן שָׁם; וּמוּבָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'), שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְלַחֵם עִם חֶרֶב הַתְּפִלָּה, כִּי אִם כְּשִׁינְדַע אֵיךְ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בַּחֶרֶב, שְׁלֹא יִטָּה — לֹא לְיָמִין וְלֹא לְשִׁמְאֵל (וּמוּבָא פְּרוּשׁוֹ בְּשֵׁפֶת הַנַּחַל), שֶׁהֵן קְלִפּוֹת עֲשׂוֹ וַיִּשְׁמַעְאֵל, שֶׁהִיא הַכְּפִירוֹת שֶׁנִּכְנָסֶת בְּלֵב הָאָדָם, וְאִזּוֹ נִכְנָסִים בְּאָדָם כָּל מִינֵי סְפָקוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וְקִטְנוֹת גְּדוּלָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, עַד שֶׁעוֹזֵב אֶת עֲצָמוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, וּמִתְיַאֵשׁ, וְאִזּוֹ נִסְתַּרִים מִמֶּנּוּ כָּל הָאוֹרוֹת וְהַשְּׁגוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת, כִּי נַעֲשֶׂה מַחוּ מְסַבֵּב בְּעֲנַנֵּי דְמִכְסִין עַל עֵינָא, וְאֵינוֹ זוֹכֵה לְרֵאוֹת וּלְהַרְגִישׁ אֶת עֲרֻבוֹת נַעֲמוֹת זֵיו חֵיוֹת אֶלְקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וְעַקֵּר הַתְּקוּן — לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אִוֵּר שְׁלִשָּׁה מ'חִין הַנִּמְשָׁכִין מִג' רֵאוֹנוֹת דְּעִתִּיק, שְׁשֵׁם הוּא מְקוֹם הַתְּשׁוּבָה. כִּי בְּאֲמַת אֵיךְ יָכוֹל הָאָדָם לְכַפֵּר הַיּוֹם מֵהַשְׁקִלְקֵל אֶמְ'ש' רַק עַל-יְדֵי שְׁמַדְבֵּק עֲצָמוֹ בְּשִׁלְשׁ רֵאוֹנוֹת דְּעִתִּיק וְכוּ', שֵׁם הוּא לְמַעְלָה מִהַמְּקוֹם וְהַזְּמַן וּמוֹעִילָה לוֹ תְּשׁוּבָה, כִּי שֵׁם בְּשִׁלְשׁ רֵאוֹנוֹת דְּעִתִּיק מִתְּחִילִים לְהַתְּרַקֵּם הָעוֹלָמוֹת וְכוּ', וְעַל-כֵּן שֵׁם דִּיקָא יְכוּלִים לְהַמְּתִיק כָּל הַדִּינִים שֶׁל הַיּוֹם וְשֶׁל אֶמְ'ש', הֵינּוּ אֶתְמוּל, מ'חֶר, שְׁלִשׁוּם, כִּי שֵׁם הוּא לְמַעְלָה מִן הַזְּמַן. וְזֶה אֲשֶׁר אֲשִׁי' רֵאוֹשֵׁי תְּבוּת: אִוֵּר שְׁיַבַע מ'לְכִין, שְׁצָרִיכִין לְעִסֵּק בְּתְּקוּן עֲנִיָּן זֶה כָּל יוֹם וַיּוֹם כְּפִדּוּעַ. וְהַצְּדִיקִים שְׁזוֹכִים לְבַחֲיַת נְבוּאָה, עַל-יְדֵי עֲצָם גְּדֹל הַבְּלוּלִים וְהַקְּטָנוֹת שְׁלֵהֶם (עֵינֵן שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן יג, עֵינֵן שֵׁם סוּד נִפְלָא), הַנְּבוּאָה שְׁלֵהֶם נִקְרָאת בְּשֵׁם מ'ש'א', כִּי יֵשׁ שֵׁשׁ לְשׁוֹנוֹת שֶׁל נְבוּאָה: "מִחֲזָה, חֲזוֹן, חֲזִיוֹן, חֲזוֹת, דְּבָר, מִשָּׂא" וּלְשׁוֹן מ'ש'א' הוּא כְּשִׁבָא לְנִבְיָא בְּטֶרַח גְּדוֹל וּבְמִשָּׂא כְּבֹד (כְּמוּבָא שֵׁם בְּשִׁיחָה י"ג וְדו"ק), וּמִשָּׂא

אֲשֶׁר ה' תשנ"ג בְּנַחֵל רט

הוא פֶּרֶק פתחֹתוֹן דְּהוּד, וְעַל-כֵּן הוּא קָשָׁה מְכַלָּם. וְזֶה שְׁאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאִי: יְכוּלְנִי לְפִטְרֵי אֶת כָּל הָעוֹלָם מִהֲדִינִי, כִּי הוּא תִקְוֹן הַהוּד.

וְעַל-כֵּן רוֹאִים עֲנִיָּן פְּלֵא, שְׁדִיקָא בְּפִסְחָא שְׁנֵי מִתְחַלְתִּי סְפִירַת הוּד (חֲסֵד שְׁבַהוּד הוּא בְּפִסְחָא שְׁנֵי), כִּי אִזְ אָמְרוּ הַטְּמָאִים (בְּמִדְבַר ט, ז): "לָמָּה נִגְרַע", וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חָמַל עֲלֵיהֶם וְגָלָה לָהֶם שְׁיִכּוּלִים לְתַקֵּן מַה שְׁחָסְרוּ בְּפִסְחָא רֵאשׁוֹן וְכוּ', וְאִין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל. וְכָל זֶה כַּחוּ שְׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאִי, שְׁעֵלָה וְתַקֵּן אֶת כָּל הַפְּרָצוּף, כַּמּוּבָא הִרְבָּה בְּאֲדָרָא רַבָּה.

וּמַחְמַת טְרוּדוֹתֵי עֶכְשָׁו — אֶקְצֹר.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתָּךְ כָּלָל, רַק רְאֵה לְהַתְּבוּדָה עֲמוּ יִתְבָּרַךְ מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, כִּי הַתְּפִלָּה הִיא עֶקֶר הַמְּשַׁכֵּת הָאוֹר לְמִטָּה וְכוּ'. וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַדְבֵּר בְּכָל יוֹם וְיוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ר' אַבְרָהָם בַּר נַחְמָן ז"ל, הִזְה רְגִיל לֹאמַר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל: "דְּעַר רַבִּי אִיז דָּא אוֹן דְּאַרְט" [הִינּוּ רַבְּנּוּ ז"ל נִמְצָא כָּאן וּבְאוּמָן].

ה' תשנ"ג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קִדְּשׁ לְסִדְרֵי בְּחֻקְתֵי ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, אַחֵי הַיְקָר לִי מְאֹד מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחֵל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנַצַּח נְצָחִים.

אֶת מַכְתְּבְּךָ הַיְקָר לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי.

וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע אִיךָ שְׁאִתָּה מְחִיָּה אֶת עֲצָמָךְ, וּבְפִרְטִיּוֹת

רי אָשֶׁר ה' תּשׁנּג בְּנַחֵל

מה שִׁפְתֵיךָ בַעֲנֵן פְּרִיחַת הַזְּמַן, כֵּן זֶה הָאֱמֶת, שְׂאִין שׁוּם זְמַן כָּלֵל, "הִנֵּה יוֹם וְהִנֵּה לַיְלָה וְהִנֵּה הַכֹּל כְּצֵל פּוֹרֵחַ", וּכְשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ זֹאת, אֲזַי אֵין לוֹ זְמַן לְדַאֵג כָּלֵל, וְלַחֲשֹׁב עַל עֲנִיּוֹ וְדַאֲגוֹתָיו, וּמִכֵּל שִׁפְן שְׂאִין לוֹ זְמַן לְהִיּוֹת שְׁבוּר כָּלֵל, וְכֵל מֵה שְׁזוּכָה לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ יוֹתֵר בְּפְרִיחַת הַזְּמַן, וּמְרַגֵּישׁ זֹאת הַיֵּטֵב, כְּמוֹ-כֵן זוֹכָה שְׁעוֹבֵר לוֹ הַיּוֹם בְּנֻעִימִים.

וְאֵל כֹּל זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת רַק עַל-יְדֵי שְׁהָאָדָם מְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּו יְתִבְרֵךְ, וַיִּדְעֵ שְׂאִין בְּלַעֲדֵיו יְתִבְרֵךְ, וְאֲז מִמִּילָא פּוֹרֵחַ לוֹ הַזְּמַן, מֵה שְׂאִין כֵּן, מִי שֶׁרַחֲמָנָא לְצַלֵּן, נוֹפֵל תַּחַת הַזְּמַן, וְנוֹפֵל בְּקִטְנוֹת הַמַּחֲזִין, אֲזַי סוֹבֵל מְאֹד מְאֹד, כִּי הַיּוֹם נִמְשָׁךְ לוֹ כְּמוֹ שְׁנָה, וְהַלֵּילָה כְּמוֹ שְׁנָתִים, וּבִבְקָר אֹמֵר מִי יִתֵּן עָרֵב, וּבְעָרֵב אֹמֵר מִי יִתֵּן בִּקָּר וְכו'.

וְעַל-כֵּן הַעֲקֹר רַק לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּו יְתִבְרֵךְ, וְלֹא לִירֵא וְלֹא לְפַחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם.

וְלְזַכּוֹת לָזֶה הוּא עַל-יְדֵי רַבּוּי הַדְּבוּרִים אֵלָיו יְתִבְרֵךְ, שְׁצָרִיךְ לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתִבְרֵךְ וְלִסְפֹּר לְפָנָיו כֹּל לְבוֹ, וְכֵל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְדַבֵּר זֶה מְכַנִּיס בְּאָדָם אֱמוּנָה פְּשוּטָה וּמְזַכֶּכֶת, שְׂיִדְע, שְׁהַשֵּׁם יְתִבְרֵךְ נִמְצָא אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ, וְאֲז מִמִּילָא נִתְבַּטַּל אֶצְלוֹ כֹּל עֲנִין הַזְּמַן וְצוֹחֵק מֵהַכֹּל.

וּמֵה שְׁהַזְכָּרָתָ אֶת חֲתֻמַּת ... גְּרוֹ יְאִיר, גַּם בְּזֶה יֵשׁ פְּרִיחַת הַזְּמַן, כִּי בַעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, קָרָה אֶצְלוֹ אֶסוֹן גְּדוֹל, כִּי נִפֵּל בְּפַח יְקוּשׁ בְּמִשְׁפַּחַת צוּעֲנִים (צִיגִינְעֵר) לֹא עָלִינוּ, בְּעֵלֵי מַחְלַקַת וְסוֹחֲטֵי מַעוֹת וְכו', וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל, שְׂאִינָם מַחְזִיקִים טְהָרַת הַמִּשְׁפָּחָה, הַשֵּׁם יְתִבְרֵךְ יְרַחֵם עָלֵינוּ, וְעַל-כֵּן הוּא צָרִיךְ עֲכָשׁוּ גַם גְּדוֹל לְבָרַח מֵהֶם, וְלִצְאֵת מֵהַפַּח יְקוּשׁ הַזֶּה.

וְאֵנִי מְקַנְהָ לְהַשֵּׁם יְתִבְרֵךְ כְּאֲשֶׁר עֲזַר עַד עַכְשָׁו, כֵּן יַעֲזֹר לוֹ

אֲשֶׁר ה' תשנ"ד בנחל ריא

לְצֵאת מֵהַפֶּחַח נִשְׁבֵּר הַזֶּה, וְשִׁזְזָה לְמִצָּא אֶת זְוִיגוֹ הָאֲמִתִּי, וַיִּכְנֶה
בֵּית חֶדֶשׁ בְּיִשְׂרָאֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תָּדַע, שְׁמָאֵד מְאֹד אֲנִי שְׂמֵחַ, שְׂאֲחִיךָ הִיָּקֵר לִי מְאֹד, כּוֹתֵב לְךָ
בְּכָל שָׁבוּעַ, מֵה שְׂאֲנֹו מְדַבְּרִים בְּלֵיל שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּבִבְקָר בְּקִדּוּשׁ אֶל
רַבָּה, וּבִסְעָדָה שְׁלִישִׁית, וּבִמְלִוּהַ מְלָכָא, וְהֵם דְּבוֹרִים נְפִלְאִים עַד
מְאֹד, כְּאֲשֶׁר רָאִיתִי אֶת כְּתָבִיו כְּמֵה פְּעָמִים, וְהוּא מִמֶּשׁ קוֹלֵעַ אֶל
הַשְּׁעָרָה לְפִי בְּחִינָתוֹ, וְכוֹתֵב מְאֹד יָפֵה. וְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לְךָ
לְהִתְחַזֵּק תָּמִיד מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

ה' תשנ"ד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּחֻקֵּי, ל"ג בְּעֶמֶר ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקֵר וְהַנְּעִלָה, שׁוֹתֵה מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֻכְמָה,
זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

וּמְאֹד אֲנִי שְׂמֵחַ לְשִׁמְעַת אֵיךְ שְׂאֲתָה מְשִׁתַּקֵּק וּמְתַנַּעֲנַע לְחֹזֵר
בְּתִשׁוּבָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי 'בְּמִקּוֹם שְׁבַעֲלִי תִשׁוּבָה
עוֹמְדִים, שֵׁם צְדִיקִים גְּמוּרִים אֵינָם יְכוּלִים לְעַמְד' (בְּרִכוֹת ל"ד). וְעֲלִיךָ
לְשִׁמְחַת מְאֹד מְאֹד עַל נֵעַם חֻלְקֶךָ, שְׁזִכִּיתָ שְׁנִכְנַסְתָּ בְּךָ רוּחַ טְהוֹרָה לְשׁוּב
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

כְּמוֹ־כֵן אֲתָה צְרִיךְ לְשִׁמְחַת, שְׁזִכָּה אוֹתְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִם אִשָּׁה
מְשֻׁכֶּלֶת וְעִם שְׁנֵי בָנִים נְחֻמְדִים, יִזְכָּה אוֹתְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְגִדּוּלָם
בְּגִלְגָּל בְּדֶרֶךְ הַתּוֹרָה וְהִירָאָה.

הַעֲקֹר אֵל תִּדְאָג הַרְבֵּה, רְאֵה לְחִיּוֹת עִם אִשְׁתְּךָ בְּאֵהָבָה
וּבְשִׁמְחָה, וְתִבְקֵשׁ אוֹתָהּ לְהַדְלִיק שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל שְׁמֵן זַיִת לְכַבּוֹד

ריב אָשֶׁר ה' תשנה בַּנְחַל

שַׁבַּת־קֹדֶשׁ (הִינּוּ מְלַבֵּד הַגְּרוֹת שֶׁהִיא מְדַלֶּקָה, תּוֹסִיף גַּם שֶׁל שְׁמֹן),
אֲשֶׁר בְּזָכוֹת זֶה תִּזְכּוּ לְבָנִים תִּלְמִידֵי חֲכָמִים.

וְאוֹדוֹת פְּרֻנְסָה, יַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ גַּפְּלֹאוֹת, וְתִזְכֶּה לְחַן
בְּעֵינֵי כָל רוֹאֵיךָ.

נָא וְנָא לְשִׁמּוֹר שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וְלַעֲשׂוֹת קְדוּשָׁה וְהַבְּדִלָה בֵּינֵינוּ דִּיקָא.
וְתִהְיֶה רְגִיל לְלַמֵּד בְּהַלְכוֹת הַתּוֹרָה הַמּוֹבָאוֹת בַּסֵּפֶר 'בֶּן אִישׁ חַי',
וְכֵן תִּרְגִּיל אֶת עֲצֻמָּךְ לִזְמַר פְּרָקֵי תְהִלִּים הַמְּסֻגָּלִים לְהַצְלָחָה. וּבְיַדֵּי
לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְיִהְיֶה תָּמִיד שְׂרׁוּי הַשְּׂמִתָּה וְהַחֲסָד
וְהָאֱהָבָה בְּבֵיתְכֶם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תשנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּחֻקֵּי, ל"ג בְּעִמָּר ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב יִגִּיעוּ אֵל אֶהוּבֵי, אַחֵי הַיִּקָּר לִי מְאֹד, צָמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת
נִפְשֵׁי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ
יִגַּן עָלֵינוּ ... יָרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי כְּעַל כָּל הַיּוֹם, שֶׁתִּהְיֶה לְהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ אַתָּה חֲזָק בְּבִטְחוֹן בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

מָה אָמַר לָךְ! יֵשׁ דְּבוּר מְרַבֵּנוּ ו'ל': "פְּרֻנְסָה — נָא רַב בְּטָחוֹן"
[בְּשִׁבִיל פְּרֻנְסָה — רַק בְּטָחוֹן!]; וּבְאִמַּת כְּשֶׁאָדָם בּוֹטַח בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
אֵינּוּ פּוֹחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (יִשְׁעִיָּה יב, א): "אֲבִטַח
וְלֹא אֶפְחָד". וּבְאִמַּת כְּתַב רַבֵּנוּ ו'ל' (סִפְר־הַמְּדוּת, אוֹת בְּטָחוֹן, סִימָן ד'):
עַל־יְדֵי אֱמוּנָה יָבֵא לִידֵי בְּטָחוֹן; כִּי כְּשֶׁאָדָם מְכַנֵּס אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ
הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְיִוָּדַע וְעַד שֶׁאֵין שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁיִּכּוֹלָה לְעַזּוֹר לוֹ, אוֹ,
חַס וְשְׁלוֹם, לְקַלְקֵל לוֹ, כִּי הַכֹּל לְכֹל מְשַׁנָּח בְּהַשְּׁנָחָה פְּרֻטֵי פְּרֻטֵי
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲזַי אֵין לוֹ שׁוּם פְּחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם, וְתָמִיד

בוֹרַח רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּמִסִּפֵּר אֶת לְבָבוֹ וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו, רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ.

וְתִכְףּ-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ זֹאת בִּידְעָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, אֲשֶׁר אֵין לוֹ שׁוּם בְּרִיָּה שְׂיִכּוֹלָה לַעֲזוֹר לוֹ, אִזּוּ הוּא כָּבֵר נוֹשֵׁעַ. כִּי כָּל זְמַן שֶׁנִּדְמָה לְאָדָם, שֶׁפְּלוּנֵי יַעֲזֹר לוֹ, אוֹ אֲלֵמוּנֵי יַעֲזֹר לוֹ וְכוּ', רַחֲמָנוּת גְּדוּלָה עָלָיו וְכוּ', וְאַחֲר־כֵּן יֵשׁ לוֹ אֲכֻזּוֹת גְּדוּלוֹת בְּחַיּוֹ וְכוּ', אֲבָל כְּשֶׁבָא לְיַדֵי מַסְקָנָה בְּרוּרָה, שֶׁיִּשׁוּעָתוֹ תְּלוּיָהּ רַק בְּיָדוֹ יִתְבַּרֵךְ, אִזּוּ הוּא תְּמִיד שְׂמֵחַ, וְאֵינוֹ מִפְּחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם.

וְאָמַר הַחֶכֶם: "אִם תִּפְקִיד בְּיַד הָאֱלֹקִים כָּל עֲנִיָּיִךְ, תִּגִּיעַ אֶל נְתִיב הַטּוֹבָה", כִּי בְּלֹא בְּטַחֲוֹן הָאָדָם נַעֲשֶׂה אִישׁ רַע, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְקִמְצָן, כִּי אֵין לוֹ אֲמוּנָה וְכוּ', אֲבָל מֵדַת הַבְּטַחֲוֹן הִיא הַדְּבָקוֹת וְהַהֲתַדְּבָקוֹת בְּאֵלְקוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ, שֶׁשָּׁם מְקוֹר הַשְּׂפַע וְהַרְחִיבַת הַדַּעַת וְהַמַּחֲיָן. וְזֶה אֲשֶׁר כָּתוּב (יִשְׁעִיָּה כו, ד): "בְּטַחֲוֹ בַּה' עַדֵי עַד", כִּי בְּטַח"ו הוּא מְלִשׁוֹן טִיחָה וְדְבָקוֹת בְּתַגְּבֻרַת, הֵינּוּ כְּמוֹ שֶׁזוֹרְקִין מִשְׁהוּ בְּחֻזֶק (תְּהִלִּים נה, כג): "הַשִּׁלְף עַל ה' יִתְבַּרֵךְ"; (שִׁם נא, ח): "בְּטַחֲוֹת חֲכָמָה", שְׁנֵיהֶם עֵקֶר הַחֲכָמָה — לְבַטַח רַק עָלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְלְזֹרֵק עֲצָמוֹ וְצָרְכָיו וְכוּ', רַק עָלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְכֵן הַמְּדָה הַטּוֹבָה שֶׁל בְּטַחֲוֹן, שֶׁהִיא לְשׁוֹן הַתְּגַבְּרוּת, שֶׁמִּתְגַּבֵּר עֲצָמוֹ לְבַטַח, שֶׁבּוֹדָאֵי יִמְלֵא לוֹ ה' מִשְׁאָלוֹת לְבוֹ לְטוֹבָה. אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְהִגִּיעַ אֶל בְּטַחֲוֹן חֻזֶק כְּזֶה, וְאִזּוּ לֹא יִירָא וְלֹא יִפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, יִהְיֶה אִיךָ שִׂיחָהּ.

חֲמֻדַת לְבָבֵי! יַעֲזֵן שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה הוּא יוֹמָא דְהַלּוּלָא רַבָּא שֶׁל רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי, בְּאֵתֵי לְעוֹרֵר אוֹתָךְ עַל לְמוּד הַזְהַר הַקְּדוּשׁ וְהַתְּקוּנִים, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל מְאֹד מְאֹד מְפַלֵּג בְּמַעֲלַת הַלְּמוּד בְּהֵם בְּקַבְיָעוֹת עֲצוּמָה. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קח), שֶׁהַלְּמוּד בְּזֶהר מְסַגֵּל מְאֹד מְאֹד, וְעַל-יַדֵי לְמוּד הַזְהַר נַעֲשֶׂה חֲשֶׁק לְכָל הַלְּמוּדִים, וְלִשְׁנוֹ הַקְּדוּשָׁה מְעוֹרְרַת לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, עֵינֵי שָׁם. וְכֵן הַפְּלִיג רַבְּנוּ ז"ל מְאֹד מְאֹד בְּשִׁבַח הַתְּקוּנִים, וְהִיא רְגִיל בְּזֶה כָּל

ריד אשר ה' תשנו בנחל

השנה כלה. ואמר, שבספר התקונים כלולות כל החכמות שבעולם
(שם סימן קכח).

וכך הוא מנהג אנשי שלומנו הקדושים, שיש להם בכל יום
יום שיעור בסדרן בזהר הקדוש, ושעור בסדרן בתקונים, ולומדים
בכל יום יום מעט או הרבה, לא חסרים שום יום.

על-כן, אהובי, אחי היקר! גם אתה ראה לחטף לעצמך הנהגה
זו, ותתחיל ללמד בסדרן בזהר ובתקונים.

והשם יתברך יעזר לך להבין כל מה שאתה לומד, וימשך עליך
זכותו דבר יוחאי. ותדע, כי בשלומדים בספריו הקדושים, נמצאים
אצלו ממש, פידוע.

הדורש שלומך...

ר' נחמן טולטשינער ז"ל התבטא פעם: למה זכיתי לקבל
ממותרות ז"ל יותר מכלם? כי כל התלמידים באו רק באמירת
התורה, אבל אני ישתבתי אצלו בקביעות, והייתי אתו ועמו אפלו
במצבים של הקטנות וכו', ועל-כן חטפתי ממנו דבורים כאלו,
ששום ברירה לא תפסה.

ה' תשנו.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר בחקתי, ל"ג בעמר ה'תשד"ם.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי.

ושמחתי כעל כל הון, שאתה עוסק בקרוב רחוקים. מה אמר
לך, אין למעלה מזה! פי באמת כשאדם פוגם וחוטא וכו', מי יודע
כמה זמן וכו', כמה גלגולין וכו', כמה יסורין וכו', שצריך לעבר

אֲשֶׁר ה' תִּשְׁנו בְּנַחַל רְטו

עָלְיו, עַד שִׁיתְקַן חֲטָא אַחַד, מְכַל שְׁכַן חֲטָאִים הִרְבָּה, אֲכַל בְּזָה שְׁעוֹסַק לְקֶרֶב אַחֲרִים, וְלִהְיוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲמַתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכָה שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ גַּם לְעוֹנוֹתָיו, בְּזָכוֹת אֵלֹהֵי הָאֲנָשִׁים שֶׁקָּרַב, כְּאֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ רַבְנּוּ ז"ל בְּסִפּוּר מִהַגְבִּיר, שֶׁהָלָה מְעוֹת וְכו' (עֵינֵי חַיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן תַּמז). וּבִזְהַר הַקְדוֹשׁ (נִשְׂא קַח.), מְפַלֵּג מְאֹד מְאֹד בְּאִישׁ הַזֶּה שֶׁרָץ אַחֵר הַחַיִּיבִים וּמְחַזְרֵם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְפָּאֵר עִמּוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת וְכו'.

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִיד וְאֲשֶׁרִי חֲלָקָה, שְׂאֵתָהּ זוֹכָה וּמְזַכָּה אֶת הִרְבִּים, שְׂאֵז אֵין חֲטָא בָּא עַל יְדֵי, וּמָה גַם שִׁיכְפְּרוּ כָל חֲטָאֵיהֶּ, יְהִי חֲלָקִי בְּחֲלָקָה תְּמִיד.

חֲמִדַת לְכַבִּי! רְאֵה לְהַדְבִּיק נִפְשֶׁךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר הִרְבָּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר הַדְּבוּר הוּא כְּלִי הַשְּׂפַע לְקַבֵּל בּוֹ כָּל הַשְּׂפַע אֲלֵקוֹת, כִּי מֵרַב אֹרוֹ יִתְבָּרַךְ אֵי אֶפְשָׁר לְקַבְּלוֹ, כִּי אִם עַל יְדֵי שְׂמֵרָגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְעַסֵּק בְּתַפְלָה, וּמְדַבֵּר וּמְשִׁיחַ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי לֹאט לֹאט מְטַהֵר וּמְזַכֵּךְ אֶת מַחוֹ, וּמְמַשִּׁיךְ בּוֹ אֲלֵקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה, אֲשֶׁר רַבְנּוּ ז"ל אָמַר (שִׁחוֹת-הַר"ן, סִימָן קנד), שֶׁהַעֲקָר שְׂזָכָה לְהַגִּיעַ אֶל מְדַרְגָּתוֹ הִנֵּה רַק עַל-יְדֵי בְּחִינַת פְּרָאסְטִיק, שֶׁדַּבֵּר הִרְבָּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ כְּאֵדָם פֶּשׁוּט, וְסִפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת לְבוֹ וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִזְדַּרֵּז בְּעַבּוּדַת הַקְדוֹשָׁה הַזֶּה, וּבְפִרְטוּיּוֹת מִי שְׁעוֹסַק לְקֶרֶב אַחֲרִים, וְהוּא בּוֹנֵה "הַיְכָל-הַקְדוֹשׁ", הוּא צָרִיד בְּחִינַת מְשֻׁפֵּט, לְשֶׁרֶף אֶת הָרַע שֶׁל הַמְקַרְבִּים, שְׂלֹא יִפִּילוּ אוֹתוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן נט).

וּלְמַעַן טוֹבֶתֶךָ הַנְּצַחִית, רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּשְׁעוּרִים פְּסֻדִים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם: מְקָרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ וְכו', מְכַל לְמוּד שְׁעוּר אַחַד, מְעַט אוֹ הִרְבָּה, וּכְשֶׁתְּזַכָּה לְסִים תִּתְחַיֵּל עוֹד פַּעַם וְכו', וְכֵן תִּתְנַהֵּג כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. וּבְאִפְסָן הַזֶּה תְּזַכָּה לְעַבֵּר וּלְטַיֵּל וְלִהְיוֹת בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְדוֹשָׁה.

רטז אָשֶׁר ה' תּשנז בנחל

אֲשֶׁרֵי הַמְצִיט וּמְקַיֵּם, וְאִזּוּ רַב טוֹב הַצִּפּוֹן מְחַכֶּה לוֹ, כְּאֲשֶׁר מוּבָא הַרְבֵּה בַּזֵּהר הַקְדוּשׁ (עַן ח"ג נב:), מַעֲלֵת הָעוֹסֵק תְּמִיד בְּפִתְגָמֵי דְאִוְרֵייתָא, וּמַעֲלָתוֹ בְּשָׁמַיִם עַד אֵין סוּף, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

חֲמַדַּת לְבָבִי! אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים אָמְרוּ, שֶׁתְּפִלָּה יֵשׁ בָּהּ שְׁתֵּי מַעֲלוֹת: מַעֲלָה אַחַת — כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְרָךְ, אִזִּי מִתְחִיל לְהִרְגִישׁ פָּגַם הַחֲטָא וּפָגַם הַדְּבוּרִים הָאֲסוּרִים. וּמַעֲלָה שְׁנִיָּה — שֵׁישׁ בְּכַח הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּה לְתַקֵּן הַכֹּל, אֶת כָּל הַפְּגָמִים שְׁלוֹ, וּלְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ בְּרָכוֹת וְיִשׁוּעוֹת. וְהֵשֵׁם יְתַבְרָךְ יִזְכְּנוּ לְקַיֵּם אֶת כָּל זֹאת תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תשנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרָךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קָדֵשׁ לְסֹדֵר בְּחֻקֵּי, ל"ג בְּעֶמֶר ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַת נְצַחִים.

אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

מָה אָמַר לָךְ! בְּלִי לַמּוֹד סְפָרֵי רַבְּנוֹ ו"ל הָאָדָם מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ, וְכָל הַתְּקַרְבוֹתוֹ הֵיא רַק דְּמִיּוֹן גָּדוֹל. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַתְּמִיד תְּמִיד בְּסְפָרֵי רַבְּנוֹ ו"ל, 'הַפֶּה בָּהּ וְהַפֶּה בָּהּ דְּכֹלָא בָּהּ' (אֲבוֹת ה, כב), עֲצוֹת וְהַתְּחַזְּקוֹת וְהַדְּרָכוֹת וְהַנְּהַגוֹת יִשְׁרוֹת עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֶט בְּחַיִּים, אֲשֶׁרֵי מִי שֵׁיתְּמִיד בָּהֶם!

וּבְפֶרֶטִיּוֹת אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשׁוֹקֵד בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן" וּמְסִימוֹ בְּכָל חֲדָשׁ, אֲשֶׁר רַבְּנוֹ ו"ל הַבְּטִיחַ הַרְבֵּה הַבְּטָחוֹת עַל הַזּוֹכֶה לְשִׁקֵּד בְּסִפְרוֹ זֶה, וְגִזַּר וְאָמַר, שֶׁהַסֵּפֶר הַזֶּה הוּא אֶתְחַלְתָּא דְגֵאָלָה, וּפּוֹתַח גִּידֵי קִשְׁיּוֹת לְבָבוֹ (חַיֵּי-מוֹהֲר"ן, סִימָן שִׁמַּט).

חֲמַדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְהִיּוֹת תְּמִיד שְׂמַח וְטוֹב לֵב, וְאֵל תְּמַשִּׁיף

אֲשֶׁר ה' תִּשְׁנֶה בְּנִחַל רִיז

אֶת עֲצָמָךְ כָּל-כָּף אֶל הַצֶּעַר. וְעַקַּר הַשְּׂמִימָה הוּא דִּיקָא עַל-יַדֵי הָעֲצָה
הַקְּדוּשָׁה שְׁגָלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל בְּלִקְוֹטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפ"ב,
לְחַפֵּשׁ וְלִמְצֹא בְּעֲצָמוֹ אִיזוֹ נִקְדָּה טוֹבָה, וְלָדוֹן אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת
תָּמִיד.

וּבְאֵמֶת כְּמוֹ שְׁצָרִיכִין לָדוֹן אֶת אַחֲרֵים לְכַף זְכוּת, וְלֶאֱהֹב אֶת
כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ-כֵן צָרִיכִים לָדוֹן אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד לְכַף זְכוּת,
וְלֶאֱהֹב אֶת עֲצָמוֹ, כִּי גַם הוּא חֶלֶק אֱלֹהִים מִמַּעַל, וְגַם הוּא עֲצָם
אֱלֹקוֹת, נִמְשָׁךְ מֵעֲצָם הָאֲצִילוֹת, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

חֲמֻדַּת לְבָבִי! פֶּעַם הֵלֶךְ ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ז"ל (בַּעַל הַמְּחַבֵּר
סֵפֶר 'בְּאוֹר הַלְּקוֹטֵים') לְטִיֵּל עִם כַּמָּה בַּחוּרִים, וְדַבֵּר עִמָּהֶם בְּעֵנִינֵי
עֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְעֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל כְּדַרְכוֹ תָּמִיד, וְאָמַר לָהֶם אָז:
"תִּדְעוּ, שְׁעַם עֲצַת רַבְּנוּ ז"ל שְׁגָלָה לָנוּ — לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ,
אֲתֵם יְכוּלִים לַעֲבֹר אֶת כָּל הַחַיִּים, וְלֹא תִצְטָרְכוּ לְקַבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה
שְׁבָעוּלָם, כִּי הִתְבּוֹדְדוֹת תִּדְבִּיק אֶתְכֶם בְּחַי הַחַיִּים". וְאָמַר אָז: "זֹאת
תִּדְעוּ, כִּי אָדָם קָטָן וּפְחוּת, שְׂיֹדֵעַ הֵיטֵב מְדַרְגָּתוֹ וּמִצְבּוֹ, הוּא יוֹתֵר
טוֹב וְיוֹתֵר חָשׁוּב אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ, מֵאָדָם גְּדוֹל שְׂאִינֹ יוֹדֵעַ מְדַרְגָּתוֹ
וּמִצְבּוֹ". וְאָמַר, שְׂזוֹ מַעֲלַת הִתְבּוֹדְדוֹת, שְׂמִתְחִיל לְהִיּוֹת מְפִיר אֶת
מְקוֹמוֹ, וְיֹדֵעַ הֵיטֵב אֶת מְקוֹמוֹ וּמִצְבּוֹ. וְכִשְׂאָדָם יוֹדֵעַ כְּבָר
אֶת מְקוֹמוֹ וּמִצְבּוֹ, הוּא תָּמִיד יוֹשֵׁב תַּחְתּוֹ, וְכִבָּר אִינֹ חִפֵּץ בְּשׁוּם
כְּבוֹד וְהִתְנַשְּׂאוֹת עַל זוּלָתוֹ כָּלֵל. וְסִיֵּם, שְׂבָזָה רְאוּי לָנוּ לְהִחְיֹת אֶת
עֲצָמֵנוּ עַד מָאֵד, שְׂזָכִינוּ לְהִתְנַדֵּעַ מִרְבֵּי אֵמֶת כְּזֶה, הַמְּלַמְּדֵנוּ
וּמְדַרְיָכֵנוּ בְּעֲצָה נִפְלְאָה כְּזֶה, אֲשֶׁרֵי הָאוֹחֵז תָּמִיד בְּרַבְּנוּ ז"ל!

וּמִי שְׂהִפִיר אֶת ר' אַבְרָהָם ז"ל, רָאָה בְּחוּשׁ, שְׂמְדַרְגָּה זוֹ הִיְתָה
בוֹ, שְׂתָּמִיד דַּבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא הִתְפַּעַל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבָעוּלָם —
לֹא בַחוּץ מִהִמְתַּנַּגְּדִים, וְלֹא בְּפָנִים מֵאֲנָשֵׁי שְׂלוֹמֵנוּ, אֶלָּא הֵלֶךְ בְּתִמּוֹ
כְּפִי דְרָכוֹ שְׂסָלֵל לְעֲצָמוֹ בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

וְכֵן צָרִיכִים לְהִתְנַהֵג, כָּל אֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ, רְאוּי לוֹ לְסָלֵל דְרָךְ

ריח אֲשֶׁר ה' תשנח בנחל

בספרי רבנו ז"ל, וְלִילֵךְ בָּהּ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת, וְלֹא יִסְתַּכֵּל עַל שוֹם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיֵהְיֶה.

הדורש שלומך...

בחור אחד כתב לי מכתב, ובקש ממני לענות לו לפתחת שלך, ועל-כן ראה למסר לו את המכתב.

ה' תשנח.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר בחקתי, ל"ג בעמר ה'תשד"ם.

שלום רב להבחור היקר לי מאד, הרוצה לשנות מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך הארוך לנכון קבלתי, ולהשיבך יקצרו המון יריעות. ובפרטיות, שספרי "אשר בנחל" בידיך, אשר יש בהם יותר מארבעת אלפים מכתבים, הפך בהם והפך בהם דכלא בהם, ושם תמצא עצות רבות והתחזקות עצומה על כל פרט ופרט שכתבת לי.

ובפרטיות תמצא שם חזוק על ענייני פגם הברית שעובר עליך מימי קטנותך וכו', וכבר נדפס ספר קטן בשם: "אות ברית", "שמירת הברית", וראוי לך ללמד ולעזין בזה, ושם תמצא עצות נוראות ונפלאות, איך לצאת מהחטא וההרגל הרע שנתרגלת בו.

ואודות המחלקת שאתה שומע, עליך לדעת פי כן אמר רבנו ז"ל בפרוש: מי שפגם בבריתו, ההכרח לו לשמע מחלקת, למען הבחינה והנפיון (עין לקוטי-מוהב"ן, חלק א', סימן ה'). ואם יהיה לך רק קצת שכל ותשפיל את האמת, תדע איפה האמת — אם במקום שמדברים רע על זה או על זה וכו', או במקום שמתמידים ביותר בספרי רבנו ז"ל, ומתבודדים הרבה עמו יתברך, ושוקדים על דלתות התורה.

אֲשֶׁר ה' תִּשְׁנֶט בְּנִחַל רִיט

וּבְחִסְדּוֹ יִתְבַּרֵךְ, דְּבַר זֶה נִמְצָא בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, תְּלַמִּידֵי
"הַיֵּכָל-הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קִדְשִׁים, אֲשֶׁרֵי הַמַּתְאַבֵּק בְּאַבְק רִגְלֵיהֶם,
וְשׁוֹתֵה מֵהֶם אֶת דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וְאִז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא לְנַצַּח.

רְאֵה לוֹמֵר בְּכָל יוֹם וְיוֹם אֶת ה'תְּקוּן הַכְּלָלִי עִם הַתְּפִלָּה
הַקְּדוּשָׁה, כִּי הִיא זְכוּת גְּדוּלָה לְנִשְׁמָה, וּבְפִרְטוּיּוֹת מִי שְׂיִוְדַע הֵיטֵב
אֶת מְכַאוּבֵי לְבָבוֹ וְנִפְשׁוֹ, רְאוּי לוֹ לְהִיּוֹת חֲזָק וְאֲמִיץ בְּאֲמִירַת
ה'תְּקוּן הַכְּלָלִי, הַעֲשֶׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְּהֵלִים שְׁגָלָה רַבֵּנוּ ו"ל, עִם הַתְּפִלָּה
הַקְּדוּשָׁה שֶׁחִבֵּר מוֹהֲרַנ"ת ו"ל עַל זֶה.

וְכֵן רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזָק בְּטְבִילַת מְקֻנָּה מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ חֵק וְלֹא
יַעֲבֹר, אֲשֶׁר מוֹהֲרַנ"ת ו"ל הִבְטִיחַ: מִי שְׂיִהְיֶה חֲזָק בְּטְבִילַת מְקֻנָּה
בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּשִׁבְלֵי הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יֵשׁ לוֹ תְּקֻנָּה טוֹבָה לְתַקֵּן הַכֹּל.
וּבְפִרְטוּיּוֹת מִי שְׂיִוְדַע שְׁקָלְקַל בְּרִיתוֹ, רְאוּי לוֹ לְטָבֵל בְּכָל יוֹם וְיוֹם
בְּמְקֻנָּה, וּמָה טוֹב כְּשֶׁמִּתְחִיל אֶת הַיּוֹם בְּטְבִילַת מְקֻנָּה, שְׂאִז נִמְשָׁךְ
עָלָיו יוֹם טָהוֹר.

וְכֵן רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ,
וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ אֶת כָּל לְבָב וְכָל מָה שְׂעוֹבֵר עָלָיְךָ בְּפִרְטֵי
פְּרִטוּיּוֹת. וְכֵן תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לוֹמֵר בְּכָל יוֹם וְיוֹם ח"י פְּרָקִים
מְשֻׁנְיּוֹת, שְׂדַבֵּר זֶה הוֹרֵג אֶת הַיֵּצֵר הָרָע. וְכֵן רְאֵה לוֹמֵר בְּכָל יוֹם
וְיוֹם יוֹם תְּהֵלִים, בְּאִפֵּן שֶׁתּוֹכָה לְסִיִּים פְּעַם בְּשָׁבוּעַ אֶת סֵפֶר
הַתְּהֵלִים, שְׂמִסְגָּל מְאֹד מְאֹד לְתִשׁוּבָה. וְאִם תִּקְרֵם אֶת כָּל זֹאת, אִין
לְךָ לְדַאֵג כְּלָל, כִּי בּוֹדֵאי תִתְקַן חֲטָאֲתָךְ.

וְעַל כָּלֵם — לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׁמְחָה, וְלִשְׁמַע כְּלֵי זְמֵר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תִּשְׁנֶט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּמִדְבָּר, כ' בְּאִיר ה'תִּשְׁד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְּעִלָּה, אֲהוּב לִי מְאֹד, יְקָר הַעֲנֶךָ, שׁוֹתֵה

רכ אשר ה' תשנט בנחל

מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח
לנצח נצחים.

את מכתביך היקרים אני מקבל בקביעות, וממש חיות חדשה
אתה נופח בי, ויעזר לך השם יתברך, שיהיה בביתכם רק שמחות
והרחבת הדעת דקדושה, ותוכל ללמד במנוחה ובשלות הנפש
פרצונה, וכן רפואות לאשתך ולילדיך היקרים.

מה אמר לך, ידידי היקר! בזה העולם צריכים חזוק חדש בכל
יום, בכל שעה, ובכל רגע ממש, כפי מה שעובר על כל אחד ואחד
בזה העולם. וכעין שאמר רבנו ו"ל (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן קיט),
שאין בנמצא דבר עולם הזה כלל, כי בכאן נראה שהוא בגיהנום,
כי כלם סובלים חלאים ויסורים גדולים תמיד, עין שם. ועקר
ההתחזקות שואבים מהנחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה וכו'.
אשרי מי שזוכה לשמות מימי הנחל מדי יום ביומו, ואז בודאי לא
יפל ולא יתרחק כלל, ויהיה חזק בזה העולם כעמודא תקיפא, עמוד
חזק, אשרי לו!

הנה בשבועות אלו עברו עלי ועל זוגתי משברים וגלים,
רחמנא לצלן, שנפלנו בפח יקוש על-ידי איזה בליעל שעשה לנו
עול כזה, אשר לא יאמן פי יספר, שאחד מזרע ישראל מסגל לעשות
מעשה רשעות כזה, רק לבצע תאות נפשו וחסדדת הממון וכו'. והכל
נפלאות תמים דעים, איך לא נזהרנו לכתחלה, אבל באמת כתיב
(תהלים לו, ז): "משפטיו תהום רבה", ודרשו חכמינו הקדושים
במדרש תנחומא (במדבר, סימן א'): משפט שאתה עושה בעולם
כתהום רבה, מה תהום רבה בסתר, אף משפטיו בסתר, עין שם.
ויכמו-כן היה עמנו, הכל נעלם ונסתר מעין כל חי, מה ולמה והיכן
וכו'. והשם יתברך יעזר לנו, שלא נבא כבר לידי פח נשבר כזה,
ויכבר לא יהיה שבר בשום בית ישראל, ויקים (דברים יג, ו): "ובערפת
הרע מקרבך".

חמדת לבבי! מי תאר לעצמו נסיונות כל-כך קשים ומרים, אף

אָשֶׁר ה' תשס בְּנַחֵל רכא

בְּנִרְאָה שְׁמִשְׁמִים מְרֵאִים לִי, אִיךְ צָרִיכִים לְשָׁמֵר אֶת עֲצָמוֹ מִכָּל מִינֵי צְבוּעִים הַבָּאִים בְּכָל מִינֵי הַתְּלַבְּשׁוֹת שֶׁבְּעוֹלָם וְכוּ'.

וּכְבָּר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, שְׂאֵמֵר יִנְאִי הַמֶּלֶךְ לְאַשְׁתּוֹ: אֵל תִּתְּרָאֵי לֹא מִן הַפְּרוּשִׁין, וְלֹא מִמֵּי שְׂאִינֵן פְּרוּשִׁין, אֶלָּא מִן הַצְּבוּעִין, שְׂדוּמִין לְפְרוּשִׁין, שְׁמַעְשִׂיהֶן מַעֲשֵׂה זְמָרִי, וּמִבְקָשֵׁין שְׂכָר כִּפְנֻחָס (סוּטָה כב:).

רֵאָה לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה עָלֶי עַל צִיּוּנוֹ הַקְּדוּשׁ שֶׁל הָאָרֶץ ז"ל, בְּעִיר הַקֹּדֶשׁ צֶפֶת, וְכֵן תְּרַבֵּה רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים עַל צִיּוּן הַקְּדוּשׁ שֶׁל מְרֵן הַבַּיִת יוֹסֵף, וְשֵׁם תִּפְצִיר הַרְבֵּה הַרְבֵּה עָלֶי, וְעַל אֲשֶׁתִּי וְעַל בְּנֵי וּבְנוֹתַי הַנְּקָרִים, כִּי אֲנִי זָקוּק לְרַחֲמֵי שָׁמַיִם מְרַבִּים, שְׁיִמְתְּקוּ מִמֶּנִּי כָּל הַדֵּינִים.

הַעֲקֹר חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִרְאֶה לְהַשְׁפִּיעַ עַל כָּל הַחֲבֵרָא קְדִישָׁא, תִּלְמִידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ" קֹדֶשׁ קֹדֶשִׁים, שְׂיִתְאַחֲדוּ בְּאַהֲבָה רַבָּה בֵּינֵיהֶם, וְיִתְחַזְּקוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ. וּבִפְרָטִיּוֹת לְחֲזַק הַרְבֵּה אֶת הָאֲבָרָךְ ... גְּרוֹ יְאִיר, אֲשֶׁר יֵשׁ לוֹ חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת גְּדוּלָה, כִּי הוּא מְחֻזַּק אֶת עֲצָמוֹ אֲשֶׁם בְּדָבָר, אֲבָל הַכֹּל מִן הַשָּׁמַיִם. הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תשס.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי שְׁנֹכַפֵּל בּוֹ כִּי טוֹב לְסַדֵּר בְּמִדְבַר ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְאַהוּבֵי הַיְקָר לִי מְאֹד מְאֹד, דְּבוּק בְּפִנְיָמִיּוֹת נִפְשֵׁי, שְׁלֵעוֹלָם לֹא אֲשַׁכַּח אוֹתוֹ, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מָה אֵמֵר לָךְ! אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר בְּמַח אֲנוּשֵׁי אִיךְ אֲנִי מִתְנַעֲגֵעַ אֵלֶיךָ, וְאֵיזָה צַעַר וְיִסּוּרִים יֵשׁ לִי, שְׁהֵקִים הַסְּמ"ך-מ"ם בְּעֲצָמוֹ חוֹמָה בֵּינֵינוּ עַל לֹא דְבָר, וּבְנֻדָּאֵי הַכֹּל דְּמִיּוֹן גְּדוּל, כִּי חַס וְשְׁלוֹם, אֵינִי בְּכַעַס עֲלֶיךָ כָּלֵל, אֲדַרְבָּה, אֲהַבְּתִי אֵלֶיךָ לֹא נִגְרַעָה מִמֶּנִּי

רכב אָשׁוּר ה' תשס"ב בַּנְחַל

אָפְלוּ כַחוּט הַשְּׁעָרָה, וְנִרְאָה שְׂאִיזָה בַּחוּר שׁוֹטָה מוֹלִיף לְשׁוֹן-הָרַע תְּמִיד, וּמִזָּה נִרְקָמוּ בִינֵינוּ חוּמוֹת וּבְרִיחִים וּדְלֵתִים וְכו', אֲשֶׁר בְּאֶמֶת הַכֹּל רַק אַחִיוֹת עֵינַיִם.

וְכַאֲשֶׁר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל לְתַלְמִידוֹ ר' יוֹדֵל מִדְּאֲשִׁיב בְּהִתְחַלֵּת הַהִתְקַרְבוּת, בְּשַׁעַר שְׂאֵחַד הוֹלִיף לְשׁוֹן-הָרַע בְּשֵׁם רַבֵּנוּ ז"ל, וּמִרַב צַעַר וּבוֹשָׁה לֹא נִכְנַס אֶל רַבֵּנוּ ז"ל כְּמָה יָמִים, וְאַחֲרֵי-כֵן לֹא הָיָה יְכוּל לְהִתְאַפֵּק כָּלֵל, וְנִכְנַס אֶל רַבֵּנוּ ז"ל, עָנָה וְאָמַר לוֹ רַבֵּנוּ ז"ל: תַּדַּע, כְּשֶׁרוֹצִים לְהִתְקַרֵּב אֶל הָאֶמֶת — מִתְגַּבֵּר הַשְּׂקָר, תִּהְפֹּף אוֹתִיּוֹת "שְׂקָר", וְיִהְיֶה נֶעֱשֶׂה "קֶשֶׁר" בִּינֵינוּ כֹּל יְמֵי חַיֵּינוּ. וְתִקְף־וּמִיד הַבֵּין כִּי הַכֹּל הָיָה רַק לְשׁוֹן-הָרַע וְשְׂקָר, וּמֵאִזּוּ נִתְקַרַּב אֶל רַבֵּנוּ ז"ל בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עוֹ. כְּמוֹ כֵּן אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ מֵאִדּ מֵאִדּ, שְׁגַם אַתָּה תִּהְפֹּף אֶת אוֹתִיּוֹת "שְׂקָר", וְיִהְיֶה נֶעֱשֶׂה "קֶשֶׁר" שֶׁל קִיּוּמָא בִּינֵינוּ.

חֲמַדַּת לְבָבִי! הֲלֹא יָדַעַתְּ וְהִבְנַתְּ, שְׂאֲצִלְנוּ הָעֵקֶר הוּא רַק לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וְהַכֹּל הֵבֵל הֵבֵלִים, הֵבֵל שְׂאִין בּוֹ מִמֶּשׁ כָּלֵל. וְעַכְשָׁיו — לְמָה תִּנְיַח אֶת עֲצָמְךָ לְהַטּוֹת דַּעְתְּךָ וּלְכַבֵּד, כֹּל אֶחָד שְׂבוּר, כְּאֵלוֹ הוּא רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנוֹ, וְאֵינוֹ תוֹפֵס מֵה בְּאֶמֶת רְצוֹן קוֹנוֹ, אַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁתִּכְנַס בְּסִבִּיבָה סְגוּרָה, וְתוּכַל לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ בְּמִנוּחָה וְכו', וּבְאֶמֶת רְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, שְׂתַחֲזֹר לְבִיתְךָ בְּעִיר הַקֹּדֶשׁ צַפַּת, וְתַעֲסֵק בְּקִרְוֵי רְחוֹקִים. הֲלֹא הַהִשְׁתַּוְּקָאוֹת שֵׁשׁ לְכֹל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הִיקָרִים בְּעִיר צַפַּת אֵלֶיךָ, זֶה אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל, וְכֹל אֶחָד וְאֶחָד כּוֹתֵב לִי וּמִבְּקֵשׁ אוֹתִי לָזְרוֹ אוֹתְךָ שְׂתַחֲזֹר וְכו', וּלְבַסּוֹף נִכְנַס בְּךָ דְמִיּוֹן גָּדוֹל כְּזֶה, כְּאֵלוֹ שׁוֹנָאִים אוֹתְךָ, חַס וְשְׁלוֹם.

מָה אָמַר לְךָ! פְּעִילוֹתְךָ שְׂאֵתָה פּוֹעֵל בְּצַפַּת וּבְגָלִיל, לְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ ז"ל, זֶה אֵין לְשַׁעַר וּלְתַאֵר כָּלֵל, וְכֹל מֵה שְׂיִוְדָעִים כְּהִיּוֹם מִרַבֵּנוּ ז"ל שֵׁם וּבְכֹל הַסִּבִּיבָה — הַכֹּל מִמֶּךָ, וְעַל-כֵּן מֵה שִׁיף שְׂתַפֵּל כָּל-כֶּף בְּקַטְנוֹת הַמַּחִיץ, הֲלֹא עֵין בְּעֵין רּוֹאִים, שְׂזָה מַעֲשֶׂה הַסֵּמ"ך־מ"ם בְּעֲצָמוֹ, שְׂסַבֵּב סְפוּר כְּזֶה, שְׂיִהְיֶה נִדְמָה כְּאֵלוֹ יֵשׁ לִי עֲלֶיךָ תַרְעוּמוֹת וְכו', אֲשֶׁר בְּאֶמֶת לֹא מִגִּיהַ וְלֹא מִקְצָתִיהַ, וְאֵינְךָ חֵיב בְּדַבָּר

אֲשֶׁר ה' תשס בַּנְחַל רכג

כָּלֵל, כִּי הַכֹּל מֵאֵת ה' הִיְתָה זֹאת, הִיא נִפְלְאֹת בְּעֵינֵינוּ. וּבִנְדָאֵי יִשְׁלֵם
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לְהַרְשֵׁעַ כְּגִמּוּלוֹ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֵאֲרִיךְ אַף וּלְבַסּוֹף
גָּבִי דְלִיָּה.

וּבְאֵמַת הַכֹּל נִפְלְאוֹת תָּמִים דְעִים, לְמָה הֲצַרְכָנוּ לַעֲבֹר עַל שְׁבִיל
דַּק וּמְסַפֵּן כְּזֶה, אֲבָל בְּנִדְאֵי זֶה מֵצֵד שְׂרָשֵׁי הַנְּשִׁמוֹת וּגְלוּגִלִּיָּהֶם,
אֲשֶׁר דָּבַר זֶה נִעְלָם מֵעֵין כָּל חַי, וְיִדְוֶע רַק לִיּוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת.

חֲמֻדַת לְבָבִי! אֵל תִּהְיֶה בְטָלָן, וְאֵל תִּפְגֵּס בְּךָ כָּל-כֶּף חֲלִישוֹת
הַדַּעַת וְקִטְנוּת, קִשְׁיוֹת וְעַקְמִימוֹת הַלֵּב, אֲדַרְבָּה, חֲדַשׁ אֶת
הַהֲתַקְרְבוּת, כִּי יִתְרוֹן הָאוֹר מִן הַחֲשֶׁךְ כְּתִיב (קִהְלֵת ב, יג), וְתַעֲנוּג
תְּמִידִי אֵינּוּ תַעֲנוּג, עַל-כֵּן סָבְבוּ מִן הַשָּׁמַיִם, שְׁמֹרֵב רְצוּנְךָ וְכִסּוּפִיךָ
שֵׁשׁ לְךָ יָמִים וְשָׁנִים לְהִתְרַאוֹת עִמִּי וְכוּ', הַחֲשִׁיכוּ מִמֶּךָ אֶת כָּל
הָאוֹר וְהִפְכוּ הַכֹּל וְכוּ', וְכֹל זֶה לְמַעַן קַרְבְּךָ בְּקִרְוֵב יוֹתֵר חֲזָק.

עַל-כֵּן שָׁמַע בְּקוּלִי, וַיְהִי טוֹב לְךָ בְּזֶה וּבְכָא וּלְנִצַּח וּנְצָחִים,
אֵל תִּשְׁמַע לַעֲצַת בְּחוּר פְּגוּם, רַחֲמָנָא לְצַלָן, אֲשֶׁר רַק לְטוֹבַת עַצְמוֹ
הוּא מְדַבֵּר, וְלֹא אֲכַפֵּת לוֹ כָּלֵל שֶׁתִּשְׁבֹּר בֵּיתְךָ וְכוּ', וּמִזֶּה בַעֲצָמוֹ
אִתָּה רוֹאֶה אֲמַתַּת דְּבְרֵינוּ, שֶׁהוּא פְּגוּם מְאֹד, וּמֵה גַם שְׂאִינוּ שְׁפוּי
בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל.

וְעַל-כֵּן כָּלֵךְ מְדַרְכִּים גְּבוּכוֹת, וּבְכַרְטִיּוֹת הַעֲקִיצוֹת שְׂאִתָּה עוֹקֵץ
אֶת אֲשֶׁתְךָ הַמְּכַבֶּדֶת אוֹתְךָ מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר בּוֹכָה וּמְכַפֶּה שָׁמַיִם
וְאָרֶץ — מֵה קָרָה לְךָ, הֲלֹא הִלְכָה עִמָּךְ בְּאֵשׁ וּבַמַּיִם וְכוּ', וּלְבַסּוֹף
תִּפְגַּע בָּהּ כֶּף וְכוּ', אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד כּוֹאֵב לָהּ. רְאֵה לְחִזּוֹר אֵלֶיךָ
בְּאַהֲבָה רַבָּה וּתְבַקֵּשׁ סְלִיחָתָהּ, וְהִיא כְּפִי תָם וַיִּשֶׁר לְבָהּ הַטְּהוֹר,
בְּנִדְאֵי תִסְלַח לְךָ, וַיְהִי נְחֻשָׁב הַכֹּל כְּחִלוּם רַע. וּשְׁמַע בְּקוּלָהּ, וְחִזּוֹר
לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְתִרְאֶה לְחִזּוֹר לַפְעֻלוֹת הַקִּדְשׁ — לְקַרֵּב בְּנֵי הַנְּעוּרִים
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂאִתָּה מְדַבֵּר אֵלֶיךָ, זֶהוּ כְּמוֹ
טַל תְּחִיָּה מִמָּשׁ.

וּרְאֵה לְהַכְנִיֵס בַעֲצָמְךָ אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִרְבֶּה לְדַבֵּר
עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאִתָּה רְגִיל בָּהּ.

רכד אָשֶׁר ה' תִּשֶׁם בְּנַחֵל

וְנָא וְנָא רָאָה לְהִתְקַשֵּׁר עִמִּי תִכְףּ וּמִיד, כִּי אַתָּה חָסֵר לִי מְאֹד מְאֹד, וְאַהֲבַתְךָ תִּקְוָעָה בְּלִבִּי עַד מְאֹד, וְאַנִּי מְאֹד מְאֹד שָׁבוּר, אֵיךְ בַּחֹר שְׁאִינוּ שְׁפוּי בְּדַעַת, יוּכַל לְבַלְבֵּל אוֹתְךָ כָּל-כָּף, הֲלֹא אַתָּה אָבָא לְיִלְד גְּחֻמָּד, וְכֵן בְּקָרוֹב תּוֹלִיד אֲשַׁתְּךָ, וְתִהְיֶה אָב לְשָׁנִים, וְאֵיךְ יוּכַל לְהוֹלִיךְ אוֹתְךָ שׁוֹלֵל וְכוּ' ? !

תֵּאֱמִין לִי, שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכָה אוֹתְךָ לְאִשָּׁה מְשֻׁכֶּלֶת, תְּמִימָה וְטוֹבָה עַד מְאֹד, וְאָסוּר לָךְ לְצַעַר אוֹתָהּ כָּלֵל, כִּי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תוֹבֵעַ דָּמֵן שֶׁל גְּדֻפִים, וְכֵן נִכְנָסוֹת אֲצִלוּ דְמַעוֹתֶיךָ שֶׁל אִשָּׁה, וְקָשָׁה אוֹנָאָתָה עַד מְאֹד וְכוּ' (עֵין בְּבֵא מְצִיעָא נט.). וְעַל-כֵּן חָדַל לָךְ מִכָּל הַדְּמִיוֹנוֹת, וְשָׁמַע בְּקוֹלִי, וְתַעֲשֶׂה לָךְ כָּל מִינֵי תִכְנִיּוֹת לְחֹזֵר לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְשֵׁם תּוּכַל לְפַעַל גְּדוּלוֹת בֵּין הַנְּעַר הָאוֹבֵד, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְאַל יִפְתָּךְ יִצְרָךְ בְּשׁוּם פְּתוּי.

אֲנִי מְקַנְהָה, שֶׁדְּבָרֵי אֱלֹהֵי יַעֲשׂוּ רָשָׁם טוֹב בְּלִבְךָ.

וְאַל תִּסְתַּכַּל, אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ גִּמְצָאִים עֲדִין בְּמָקוֹם מְדַבֵּר שְׁמָמָה, כִּי כָף כְּתוּב בְּמִדְרָשׁ תַּנְחוּמָא (פְּרָשָׁה זו): מִשָּׁל לְנִשְׂיָא שְׁנִכְנַס לְמִדְיָנָה, וְרָאוּ אוֹתוֹ בְּנֵי הַמְּדִינָה וּבְרָחוּ, נִכְנַס לְשָׁנִיָּה וּבְרָחוּ מִלְּפָנָיו, נִכְנַס לְעִיר אַחֲרַת חֲרָבָה, רָאוּ אוֹתוֹ — הִתְחִילוּ מְקַלְסִין אוֹתוֹ, אָמַר הַנְּשִׂיא: זֶה הָעִיר טוֹבָה הִיא מִכָּל הַמְּדִינוֹת, כָּאֵן אֲנִי בּוֹנֶה לִי אַכְסִנְיָה, וּבְכָאֵן אֲנִי דֵר וְכוּ', עֵין שָׁם. כְּמוֹ-כֵן בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת בּוֹרְחִין מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי לֹא מְדַבְּרִים בְּגִלּוּי מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן גַּם הוּא יִתְבָּרַךְ אֵינוֹ עוֹשֶׂה אַכְסִנְיָה שָׁם, מְצָא מְקוֹם חֲרָבָה "הֵיכַל-הַקְדֹּשׁ", שְׁשָׁם מְדַבְּרִים מִמְּנוֹ וּמְקַלְסִין אוֹתוֹ וְכוּ', אוֹמְרִים: כָּאֵן אֲנִי בּוֹנֶה לִי אַכְסִנְיָה, וּבְכָאֵן אֲנִי דֵר וְכוּ', וְהֵבֵן לְמַעֲשֶׂה. וְעַל-כֵּן אֵל תִּסְתַּכַּל עַל הַכְּמוֹת, כְּמָה אֲנָשִׁים יֵשׁ, רַק עַל הָאִיכוֹת שֶׁל הָאֲנָשִׁים.

אֲקַנְהָה לְהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁתְּצִיַת אוֹתִי, וְאֲזוּ טוֹב לָךְ לְנִצָּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד מְאֹד...

ה' תִּשְׁמַח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּמִדְבַר ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתָה מִימֵי הַנִּחֻל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְכֶם לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי זֶה זְמַן רַב, אֲבָל לֹא הָיָה הַפְּנָאי אֶז
לְהַשִּׁיבְכֶם, וּבִפְרָטִיּוֹת פִּי זֶה לֹא הָיָה נוֹגֵעַ לְמַעֲשֵׂה, לְהַכְנִיס אֶת בְּנֵיכֶם
לְיִשִּׁיבְתֵנוּ, כִּי הוּא הָיָה צָרִיף עוֹד כַּמָּה שָׁנִים לְהַכִּין אֶת עַצְמוֹ,
שְׁיֻכַל לְהַפְּנִס אֶצְלָנוּ. אוּלַם עֲכָשׁוּ הַהֲכָרַח לִי לְכַתֵּב לָכֶם, כִּי גַם אֶת
בְּנֵיכֶם הַגְּדוֹל הַצָּרְכָתִי לְגֵרֵשׁ, כִּי בְּשָׁבוּעוֹת הָאֲחֵרוֹנִים הַתַּחִּיל
לְהַתְּנַהֵג בְּהִנְהָגוֹת, אֲשֶׁר אֵינֶן לְפִי רוּחֵנוּ כָּלֵל, נִכְנָסָה בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת,
שְׁמִכְרַח לְהַתְּחַתֵּן "בְּרַגַע זֶה מִמֶּשׁ", וּדְחִיקַת הַשְּׁעָה גוֹרְמַת לוֹ בְּעִיּוֹת
רְצִינִיּוֹת עַד מְאֹד מְאֹד וְכוּ', וְאַחֲרֵי בְקָשׁוֹת וְהַפְּצָרוֹת רַבּוֹת וְהַתְּרָאוֹת
שְׁהַתְּרִיתִי בּוֹ, לֹא הוֹעִיל כָּלֵל, רַק נִהַפְּףָ לְרַע, עַל־כֵּן הַהֲכָרַח הָיָה לִי
לְגֵרֵשׁוֹ וּלְסִלְקוֹ, וְהָיָה טוֹב מְכַל הַבְּחִינּוֹת לְהַחְזִירוֹ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְדִי
לְחַפְּיָמָא.

אַחֲרֵי כְּתִיבַת הַמְּכַתֵּב הַזֶּה, כָּבָר אֵין עָלַי שׁוּם אַחֲרִיּוֹת עָלָיו.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחַם עָלֵיכֶם, וְיֵאמַר לְצָרוֹתֵיכֶם דִּי, וְיִתֵּן לָכֶם כָּבָר
נַחַת מִבְּנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם, וְתִזְכּוּ לְרָאוֹת בְּנִים לְבְנֵיכֶם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

ה' תִּשְׂמַח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי שְׁנִכְפַל בּוֹ כִּי טוֹב, כ' בְּאִיר לְסֵדֶר בְּמִדְבַר
ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה, יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ,
חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, תְּלַמִּידֵי "הַיִּכָּל הַקִּדְּשׁ", קִדְּשׁ קִדְּשִׁים, דִּי בְּכָל אֲתַר
וְאֲתַר, הַזֶּה עָלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

רכו אשר ה' תשסב בנחל

אחי ורעי היקרים! אבקש מכם מאד סליחה, שנגרם לכם בטויל תורה ותפלה, על-ידי התלאות והיסורים והמשברים שעברו עלי בשבועות האחרונים, שנפלתי בפח יקוש על-ידי בליעל אחד, ובחסדו ותברך הגדול, היום הזה הוא לי יום בשורה, יום שמחה, שנסתיימה הצרה והתלאה ממני, כי זכיתי לצאת וכו', אם אמנם "הרשעים פנים נגרש, השקט לא יוכלו" (ישעיה נז, כ), אף בחסדו ותברך, מצדי הכל נגמר לטובה.

על-פן אבקש אתכם מאד מאד, לחזור אל התורה ואל התפלה וההתבודדות, ואל הפצת מעינות החכמה חוצה, ואל תדברו יותר מזה, רק כל דבוריכם יהיה תורה ותפלה ועבודת השם ותברך, דבורי אמונה והשגחה פרטית, כי כל מה שעבר עלי, היה רק למען נסיון, לנסות אותי אף שאוכל להתחזק.

אם אמנם זו היתה לי תרופה מרה עד מאד, רחמנא לצלן, והיה קשה לי מאד מאד לבלע את זה, אבל חסדי השם ותברך, שעזר לי בנסים נגלים, נסים נסתרים, לצאת מהכל, פן יעזר לי השם ותברך תמיד.

ואתם, אהובי, אחי היקרים! ראו לדבר מעכשו רק דבורי אמונה והתחזקות אחד עם השני, וכן לגלות ולפרסם למודו הטוב של רבנו ז"ל, באשר למדתם אצלנו, ואל תבלבלו עצמכם כבר מכל הענין כולל, כי מה דהנה הנה. ראו לעשות התחלה חדשה, להתמיד מדי יום ביומו במקרא, משנה, גמרא, מדרש, רמב"ם, טור, ושלחן ערוך וכו' וכו'. והעולה על הכל — ספרי רבנו ז"ל, שיפתח לבכם להבין בכל המקומות של התורה הקדושה, ותרגילו עצמכם לדבר הרבה עמו ותברך.

ונא ונא למען השם ותברך ולמען רבנו ז"ל, שלבל תדברו עוד כלל מכל העסק ביש, רק באמונה פשוטה יהיה דבוריכם, ותברחו מכל מיני מחלוקות וסכסוכים. חסדי השם ותברך, יש לי עוזרים מן השמים שיעזרו לי. ועל-פן אל תעשו דין ומשפט בעצמכם, כי רבים רחמיו ותברך, והוא יבקש את הנרדף, ולכן לא פדאי לעשות

אֲשֶׁר ה' תשסג בְּנַחַל רכז

שׁוּם פְּעֵלָה גְשְׁמִית, הֶעֱקֵר רְאוּ שְׁיִתְקַדֵּשׁ שָׁם שְׁמִים עַל יְדֵיכֶם, וְיִתְיַקֵּר דְבַר רַבְּנוּ ז"ל עַל יְדֵיכֶם, וְזֶה עַל-יְדֵי שְׁתַּזְכְּפוּ לְהַתְנַהֵּג בְּדַרְכֵי אֶרֶץ גְּדוּל, כְּאֲשֶׁר הָיָה בְּרִצּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְתִכְנִיסוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, כִּי זְוִיגִים וּבְנִים וּפְרִנָּסָה וּבְרִיאוֹת הַגּוֹף לֹא תְלוּי — לֹא בְּשִׂדְכָנִים וְלֹא בְּרוֹפְאִים וְלֹא בְּאֲנָשִׁים, כִּי אִם בְּיָדוֹ יִתְבַּרֵּךְ לְבַד. וְעַל-כֵּן מָה וְלָמָּה לָכֶם לְרוּץ וְלָרֶדֶף אַחַר הַהֶבֶל — שְׂדֻכָּנִים, רוֹפְאִים, אֲנָשִׁים אֲשֶׁר מְאוּמָה אֵין בְּיַדֵּיהֶם, יוֹתֵר טוֹב לְכַרֵּחַ רַק אֵלֶיּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, בְּשִׂיחָה וּתְפִלָּה וְהַתְּבוּדָּוּת, וְלְהַתְמִיד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאִז תֵּרְאוּ נִפְלְאוֹת רַבּוֹת.

הַכֶּפֶל הַדְּבָר, שֶׁתֵּרְאוּ לְמַחֵל וְלְסִלַּח לִי, שֶׁעַל יְדֵי נִגְרָם לָכֶם בְּטוּלֵי תּוֹרָה וּתְפִלָּה, כִּי הָיָה הַהֶכְרַח לְדַבֵּר מִצְעָרִי וּתְלֹאוֹתֵי וְכו', אִף הֵייתִי אָנוּס בְּדַבֵּר, אִף מֵעַכְשָׁו רְאוּ לְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ה' תשסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בַּמְדַּבֵּר, כ' בְּאַיִר ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקֵר וְהַנְּעֵלָה, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

מָאד אָנִי שְׂמֵחַ לְשָׁמֵעַ, אִיךָ שֶׁאַתָּה מְחֻזַּק עֲצָמְךָ בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר רַק זֶה חַיִּינוּ וְאִרְךָ יָמֵינוּ, וּבִפְרָטִיּוֹת מִי שְׁפָגַם בְּבְרִיתוֹ, אֵין לָךְ תִּקּוּן גְּדוּל מִלַּמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִנְחוֹת קי.): כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, כְּאֵלוֹ הַקָּרִיב עוֹלָה, מִנְחָה, חֲטָאֵת, אָשָׁם וְנִסְכִּים, עֵינֵן שָׁם. וְאָמְרוּ (תְּנָא דְּבִי אֵלֵהוּ רַבָּה, פְּרָשָׁה יח): בֵּא וּרְאֵה כְּמָה גְּדוּל כְּתוּבָה שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁמְטַהֵרֶת אֶת פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל

רכה אשר ה' תשסג בנחל

בזמן שעושיין תשובה, אפלו מעבודה זרה שביידם וכו', פי אין טהרה אלא דברי תורה, עין שם.

על-כן, אהובי, אחי היקר! מאחר שכבר עבר עליך בתייך מה שעבר, שנכשלת בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, מימי נערוותך, הרגל עצמך להתמיד בלמוד התורה הקדושה, שעורים כסדרן בכל יום ויום: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, ומב"ם, טור, שלחן ערוך וכו', ואור התורה יטהר את נשמתך, ותזכה להמשיך עליך הארת השכינה. ובפרטיות אפה בארץ ישראל, שהארץ בעצמה מסגלת לתקון הברית (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קט), ואפה לומד בארץ ישראל, בודאי אין למעלה מזה. ואמרו חכמינו הקדושים (מדרש שוחר טוב, תהלים קה), אפה מבקש לראות את השכינה בעולם הזה, עסק בתורה בארץ ישראל, עין שם.

מה אמר לך! אסור לפל בדעתו כלל, אפלו שכבר נפל בבור ובלכלוף כזה, שמוציא זרעו לבטלה, רחמנא לצלן, אשר זהו הרגל רע מאד מאד, ומשבר ומעקם את הלב והמת, אף-על-פי-כן צריכים להתחזק ולידע, שבודאי נפל לתוף בור ודות כזה, בשביל איזו סבה, כדי שיוכל להתעורר ולעורר אחרים, שגם-כן נפלו בבזך כזה.

עליך לדעת, כי אי אפשר להכניע תאוה זו לגמרי, רק על-ידי תקף האמונה הקדושה, כל מה שיכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך, וידע בידיעה ברורה, שהכל לכל אלקות גמור הוא, וינגיל את עצמו לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, ויתמיד בדבר זה, כמו-כן יזכה לצאת מתאוה זו, ואחרת אי אפשר בשום אופן שבעולם, כפי התגברות הזהמה והפריצות שעושה פריצות בנשמות ישראל וכו'. וכמובא (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו), שעל-ידי אמירת קריאת שמע, שהוא ענין האמונה, מכניעין את תאות נאוף, עין שם.

ועליך לדעת, כי אם האדם זוכה לדבק עצמו בו יתברך, אפלו שיהיה בתכלית הדיוטא התחתונה, אזי יכול לזכות לרוח-הקדש

אֲשֶׁר ה' תשסד בְּנַחַל רכט

ברור. כְּעֵין שְׁאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (ספרי שופטים): הַמְדַבֵּק בְּשִׁכְנָה דֵּין הוּא שֶׁתְּשֻׁרָה עָלָיו רוּחַ־הַקֹּדֶשׁ, עֵין שָׁם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

עֲכָשׁוּ נִכְנָסִים וּבָאִים יְמֵי הַקִּיץ, וְהַפְרִיצוֹת מִתְגַּבְּרֹת וּמִתְפַּשְׁטוֹת מְאֹד בְּעוֹלָם, וְנִכְשָׁלִים, רַחֲמָנָא לְצַלָן, בְּרֵאיוֹת אֲסוּרוֹת, אֲשֶׁר זֶהוּ עוֹן חָמוּר, רֵאוּי לְכָל מִי שֶׁנִּכְשָׁל כָּבֵד בְּפָנָם הַבְּרִית, רֵאיוֹת אֲסוּרוֹת, לַחֲזוֹר וּלְהִדְפִּיס אֶת קוּנְטָרַס "הַעֵין רוֹאָה", וְהִיא זְכוּת הַרְבִּים גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר אֵין חֲטָא בָּא עַל גְּדוּ. וְעַל כֵּן תֵּן יָד וְכַתֵּף לְהִדְפִּיס עוֹד פַּעַם אֶת הַקּוּנְטָרַס הַקָּטָן הַזֶּה, וּתְנַדֵּב הַסְּפָרִים לְהַפִּיצָם בֵּין אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

ה' תשסד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר בַּמְדָּבָר, כ' בְּאִיר ה'תשסד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקָר וְהַנְּעֻלָה, שׁוֹתָה מִיְמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד אָנִי שָׂמֵחַ, שֶׁאַתָּה מִתְחַזֵּק וּמְשַׂמַּח אֶת עַצְמְךָ, וּמָה גַם שֶׁאַתָּה מְסַתְּדֵר בְּכָל הַעֲנִינִים.

עֲלִיף לְדַעַת, כִּי הַחַיִּים בְּכָל־לַיּוֹת הֵם כְּמוֹ יָם הַסּוּעֵר, אֲשֶׁר מִי שֶׁנִּכְנָס עִם סְפִינָתוֹ לְתוֹךְ הַיָּם, כְּמַעַט שֶׁתְּתַהַפֵּף סְפִינָתוֹ כָּל רֶגַע מְרַב הַגָּלִים וְהַרוּחוֹת הַסּוּעֵרוֹת, וְאֵין עֲצָה אַחֲרָת, רַק לְהַחֲזִיק מֵעַמָּד בְּכָל הַמְּצָבִים הַקָּשִׁים, וּלְהִמָּתִיק אֶת הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים, עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְכַטְלָם לְגַמְרֵי, כְּאֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים ד, ב): "בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִּי", הֵינּוּ אֶפְלוּ בְּתוֹךְ הַצָּרוֹת, צְרִיכִים לְמִצָּא הִרְחַבּוֹת. (וְעֵין לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצ"ה).

וּבְאֵמַת אִם נִתְבּוֹגֵן מֵה שְׁעוֹבֵר בְּזֶה הָעוֹלָם עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, בְּפָרְטֵי פְּרָטִיּוֹת, צָרוֹת מְשֻׁנוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָן, בַּיָּם הַסּוּעֵר הַזֶּה,

רל אֲשֶׁר ה' תִּשְׁמַד בְּנַחֲל

וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן מַחְזִיקִים מֵעַמָּד, זֶה נִפְלְאוֹת תָּמִים דְּעִים, וּבִפְרָטִיּוֹת
אוֹתָם מֵאַחֲנֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁעָבְרוּ אֶת הַשּׁוֹאָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, אֲשֶׁר
הִתְרַב חֲדָה הַיְתֵה מִנַּחַת עַל צְוֹאֲרָם בְּכָל רִגַע וְרִגַע, וְהִבִּיטוּ בְּתוֹךְ
עֵינָיו שֶׁל מֶלֶאךָ הַמָּוֹת וְכו', שֶׁעָמְדוּ בְּתוֹךְ יַמָּא דְסָדוּם, אֲשֶׁר אֲנִישֵׁי
סָדוּם סָעְרוּ עֲלֵיהֶם מְאֹד בְּמִיתוֹת אַכְזָרִיּוֹת וּרְצִיחוֹת מְשֻׁנוֹת וְכו',
וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן לֹא הִכְנִיעוּ אֶת עֲצָמָם כָּלֵל, אֲלֵא עַד הִרְגַע הָאֲחֲרוֹן,
עַד תָּאֵי הַגּוֹ, הַחֲזִיקוּ עֲצָמָם, אֲשֶׁר בְּוִדְאֵי הַצָּרוֹת שֶׁעוֹבְרוֹת עָלֵינוּ
אֵינָן מְגִיעוֹת לְשָׁעָה אַחַת מִהֲגִיחָנוּם שֶׁעָבַר בֵּינָם הַסּוֹעֵר שֶׁל אֲנִישֵׁי
סָדוּם, יַמַּח שָׁמָּה, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הֵם הַחֲזִיקוּ מֵעַמָּד, וּמְכַל שְׁפָן אֵיךְ
אֲנוּ צָרִיכִים לְהַחֲזִיק מֵעַמָּד.

וּבִאֲמַת זֶה עָקַר גְּבוּרָתָם שֶׁל אַחֲנֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בִּימֵי הַשּׁוֹאָה,
שֶׁהַחֲזִיקוּ אֶת צְלָם הָאֱלֹקִים, וְעָמְדוּ אִיתָנִים בְּאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בּוֹ
יְתַבְרֶךְ, וְלֹא שָׁאֲלוּ שׁוּם קְשִׁיּוֹת וְסִפְקוֹת עָלָיו יְתַבְרֶךְ, אֵף שֶׁעָבַר
עֲלֵיהֶם מֵהַ שֶׁעָבַר. וּבְמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַחֲבִיאוּ זוּג תְּפִלִּין וּבְהִצָּנַע הַנִּיחוּ
וְכו', בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ חָפְרוּ לְעֲצָמָם בּוֹר, וְכִסּוּהוּ עִם עֲלִים, וְאָכְלוּ שֵׁם
לְשֵׁם מִצּוֹת סִפָּה וְכו', בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הִתְפַּלְלוּ חֵלֶק מִהַתְּפִלוֹת וְכו',
בְּמִנְיָן אוֹ בִּיחִידוֹת וְכו', בְּתַנְאִים הֲכִי גְרוּעִים, זֶהוּ עָקַר גְּבוּרָתָם. עַל
אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה אֵיךְ עָלֵינוּ לְהַחֲזִיק מֵעַמָּד וּמִצָּב, וְלֹא לִפְלֵ בְרוּחָנוּ
כָּלֵל, רַק לְשִׁמַּח בְּשִׂמְחַת יְהוּדוּתָנוּ, וְעַל הַזְּכִיָּה שֶׁאֲנוּ זוֹכִים לְהִיּוֹת
בֵּין כָּלֵל יִשְׂרָאֵל וְלִלְמַד תּוֹרַתָנוּ הַקְּדוּשָׁה.

וּבִפְרָט אַתָּה, שְׁזָכִיתָ לְגוֹר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, רְאוּי לָךְ לְשִׁמַּח בְּזֶה
מְאֹד מְאֹד, וְאֵף שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ לְפָעָמִים מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת מֵאַנְשֵׁי
סָדוּם שֶׁמְצַעְרִים אוֹתְךָ, עָלֶיךָ לְהַתְּחַזֵּק וְלֹא לְטַבַּע בֵּינָם הַסּוֹעֵר.

וְאוּלַי יְכוּלִים לְהִלְבִּישׁ אֶת כָּל זֶה בְּמֵאֲמָרָם ז"ל (שְׁבַת קִיח:):
מֵעוֹלָם לֹא טַבַּע גְּבָרָא בְּיַמָּא דְסָדוּם; הֵינּוּ אֶפְלוּ בְּמִצְבִּים הֲכִי קָשִׁים
שֶׁבְעוֹלָם, יָם הַסּוֹעֵר שֶׁל סָדוּם, שֶׁעוֹבֵר עַל רַב הָעוֹלָם מֵהַ שֶׁעוֹבֵר,
אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵינָם נְטֻבְעִים, הֵינּוּ שְׂאִינָם מְאֻבָּדִים עֲצָמָם, חֵס
וְשָׁלוֹם.

וְעַל-כֵּן גַּם אַתָּה, אֱהוּבִי, בְּנֵי וְאָחֵי הַיְקָר! רְאֵה לְעֲשׂוֹת כָּל

אֲשֶׁר ה' תִּשְׁסָה בְּנִחַל רְלָא

הַמְאֲמָצִים שְׁבַע־עוֹלָם לֹא לְאֵבֶד עֲצָמָהּ וְלֹא לִפְלֹ בְרוּחָהּ כָּלֵל, וְאֵל תִּחְלַשׁ דַּעְתָּהּ כְּרַגַע, וְאֵל יִתְעַקֵּם לְכַבֵּהּ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרַךְ כָּלֵל, כִּי אָדָם שְׂחִזֵק בְּאַמוּנָה בּוֹ יִתְבַּרַךְ, וּמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרַךְ, וּמְכַנִּים אֶת עֲצָמוֹ בְּתִקְוֵה הָאַמוּנָה הַקְדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרַךְ כָּלֵל, אָדָם כְּזֶה לֹא יִנְצַח לְעוֹלָם, כִּי מֵאַחַר שְׂדֵבּוּק בְּחַי הַחַיִּים, מֵה שִׁיף לְהַפִּילוֹ אוֹ לְרַחֲקוֹ אוֹ לְנַצְחוֹ?! סוּף כָּל סוּף הוּא מִחִזֵּיק בְּחַי הָעוֹלָמִים, חַי לְנִצְחָה.

וְעַל־כֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר כָּל לְכַבֵּהּ וְכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וְאֵז תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת רַבּוֹת; כִּי הָאָדָם צָרִיף לְהִיּוֹת כָּל־כֵּף דְּבּוּק בּוֹ יִתְבַּרַךְ, עַד אֲשֶׁר יִרְגִישׁ שְׁכָל עֲסָקָיו הֵם רַק עִמּוֹ יִתְבַּרַךְ, וּכְשֵׁי שׁ לּוֹ עֲסָקִים רַק עִם הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, מִי יַעֲרֹב לְגִשֵׁת אֵלָיו וּלְבַלְבְּלוֹ?!

אֲשֶׁרִינוּ, שְׁאֲנוּ יוֹדְעִים מְרַבִּי אֲמַת כְּזֶה, וּמְרַבִּי רַחֲמָן כְּזֶה, וּמַעֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת כְּאֵלוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ...

ה' תִּשְׁסָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְרַ בְּמִדְבַר ה'תשד"ס.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנִּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצַחִים.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, שְׁעָשָׂה עִמִּי חֲסֵד חֲנָם לְצֵאת מִצְרָה, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, עֲכָשׁוּ אֲנִי נִכְנָס אֶל שְׂמִחָה, וּמִי יוֹדֵעַ תְּעֵלּוֹמוֹת סִתְרֵי גִסְתָּרוֹת שֶׁל הַקְדוּשָׁה־בְרוּךְ־הוּא, וּבּוֹדְאֵי הַכָּל לְטוֹבָה.

יְהִי רְצוֹן, שְׁיִמְשְׁכוּ אֶצְלֶךָ תְּמִיד שְׂמֵחוֹת, וְתִזְכֶּה לְהַשִּׂיא כָּל יְלָדֶיךָ בְּנִקְלָה, אֶתָּה וְאֶשְׁתְּךָ, וְתִרְוּ רַב נַחַת דְּקַדְשָׁה מֵהֶם תְּמִיד, אֲמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ...

רלב אָשׁר ה' תשסו בנחל
ה' תשסו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר ה'תשד"ם.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחיים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

אך כפי הנראה שהחכמות שלך (הנקראות שטיות), עוקרות
אותך, ואתה מלא קשיות. ורבנו ז"ל אמר בפרוש (לקוטי מוהר"ן, חלק
ב, סימן מו): קש"א ראשי תבות: ש'מע הו"י"ה ק'ולי א'קרא (תהלים
כו, ז), כשמתגברות על האדם הקשיות והכפירות, אין עצה אחרת,
אלא לצעק הרבה להשם יתברך, עין שם.

ורק זה נשאר לנו מרבנו ז"ל, להיות רגיל לצעק ולהתבודד
הרבה עמו יתברך. ובפרטיות אתה, שהנך מלא גאון ומחשבות
זרות והרהורים רעים, איך תכניס בדעתך הפגומה קשיות וספקות,
ולומר דעות בחסידות ברסלב? ! הלא עדין אתה פגום מאד! וכמה
וכמה ימים אינך מתפלל כלל, כאן אתה מחסר שחרית, כאן אתה
מחסר מנחה, וכאן אתה מחסר מעריב, וחסות אף פעם אינך אומר,
ועל-כן עם ראש מלכלך כזה, איך אתה מכניס עצמך בין הרים
גדולים, ואיך אתה אומר דעות בחסידות ברסלב? !

חסדי השם יתברך, מה שאתה עוסק בהפצת הספרים, אתה
עושה לנשמתך אכל לא לי, כי הרחוק ביננו הוא עד אין סוף.
וידועה אמרת הרב הקדוש ר' שניאור זלמן מליאדי ז"ל (בעל
התניא והשלחן ערוך), שאמר לאחד מחסידיו, שבקשו שרוצה
להיות עמו במחיצתו, ענה ואמר לו: הלא בעולם הבא לא תדע
כלל את השביל שמוליך אל השביל, והשביל שמוליך אל השביל
(וכך חזר פעמים אין מספר), עד שהגיע ואל השביל שמוליך אל
הדרך, והדרך שמוליכה אל הדרך (וחזר גם על זה פעמים אין
מספר), עד שהגיע אל הדרך שמוליכה אל הארמון שלי, ובארמון

אֲשֶׁר ה' תשסו בַּנְחַל רלג

תתחיל לחפש מחדר אל חדר ומחדר אל חדר (וכך חזר פעמים אין מספר), וסיים: עכשו תדע איפה אני וכו'... והבן למעשה.

תאמין לי, אחי הזקר! לא כדאי לך להכניס עצמך בקשיות ובספקות, אפה ברח לך רק אליו יתברך, ותבכה הרבה על חטאת נעורייך, ותתחיל להתנהג בצורה יפה עם אשתך, כי היא אינה השפחה שלך. ואם אפה רוצה להתקבל אצלנו, אפה צריך לרחץ היטב את ראשו מכל ההקדמות של הבל שקבלת אצל פת המטרפים וכו', אצלנו אין חשיבות, אלא תורה ותפלה והפצת ספרי רבנו ז"ל בעולם, ויותר מזה לא אכפת לנו כלל, איי יש קשיות... אומר רבנו ז"ל: איז נאך א קשיא... כאומר ממילא כבר מקשים עלינו הרבה קשיות, אז תהיה עוד קשיא...

חמדת לבבי! כלך מההבל וריק והדמיונות שנוכנסו בך, התמד ב"ספר-המדות", אשר רבנו ז"ל הזהיר על למוד ספר זה מאד מאד.

ועליך לדעת, כי "ספר המדות" הוא שלחן ערוך של מדות, וכל פתגם ומשפט הפתוב ומבאר שם — זהו פסק הלכה, אשרי מי שמתמיד בו תמיד!

אחי הזקר! תאמין לי שהנסיון להשאיר ב"היכל-הקדש" גדול מאד מאד, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עא), "ואשר פח בהם לעמד בהיכל המלך" (דניאל א, ד), צריכים פחות עצומים להשאיר ב"היכל-הקדש", שהוא היכל המלך, מאן מלכי רבנן (גטין סב), שהוא חדרו של רבנו ז"ל, שבונה "היכל-הקדש" למקורבים אליו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט), ומכניס בלב בידיעה ברורה ומזפכת, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והכל היכל המלך, מלכו של עולם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נה).

חזק ואמץ לחזר אל הקדשה, ותהיה תמיד בשמחה עצומה בו יתברך.

הדורש שלומך...

רלד אֲשֶׁר ה' תשסז בנחל
ה' תשסז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיחַ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מְכַתְּבְּךָ מִיּוֹם שְׁנֵי שָׁעָבֵר לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד מְאֹד אֲנִי מִצְטָעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה מְכַל מַה שָּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

קִדְמָה עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הִיסוֹד בְּדַרְכֵי רַבְנוּ ז"ל — לְצֵאת מִקְטָנוּת הַמַּחֲזִין וּלְבֹא תְּמִיד לְגִדְלוֹת הַמַּחֲזִין, וְאִסוּר לְהִיּוֹת כָּל-כָּף מְצַמְצָם וְכוּ'. וְכֵן עָלֶיךָ לְדַעַת כִּי רַבְנוּ ז"ל אֵינוֹ מְצַמְצָם בְּשׁוּם מְקוֹם פְּרֻטֵי וְכוּ', וּמִכָּל שָׁכֵן לֹא אֵצֶל קִטְנֵי הַדַּעַת וְהַמַּח הַמְתַּלְוֶצְצִים מִלְמוּד כְּזֶה, שֶׁרַבְנוּ ז"ל בְּעֶצְמוֹ צָוָה לְלַמֵּד לְמוֹהַרְנ"ת ז"ל וּלְעוֹד כַּמָּה אֲנָשִׁים, הֵינּוּ לְמוּד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת (עֵינִי שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קִפּה), וְכָל מַה שֶׁמְדַבְּרִים — בְּטֵל וּמִבְטָל. וּכְבָר דֵּן רַבְנוּ ז"ל דֵּינָם שֶׁל אַבְרָחָם סְרוּחִים כְּאֵלוֹ, שֶׁאֵינָם יְכוּלִים לְהִנְהִיג אֶת עֶצְמָם וְאֵיךְ יוּכְלוּ לְהִנְהִיג אֶת אַחֲרֵים?! (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא), וּמַה שֶׁאֹמְרִים בְּשֵׁם זֶה... אוֹ בְּשֵׁם זֶה... הַכֹּל הַכֹּל הַבְּלִים.

וְרֵאוּ לָךְ לְעֵינַי עֲכָשׁוּ הֵיטֵב בְּאֲשֶׁר בְּנַחַל, חֶלֶק ל"ד, מְכַתְּבֵי ג"א תַּתְקַמ"ב (מִהַדוּרָה יְשָׁנָה), וְשֵׁם תִּרְאֶה מַה לְפָנֶיךָ, וְאֵיךְ שֶׁהַכֹּל דְּמִיּוֹן גְּדוּל, אִם זֶה רַק נוֹגֵעַ נֶגֶד שִׂיחָה אוֹ הִנְהִיגָה מִרַבְנוּ ז"ל, שֶׁהַדְּפִיס מוֹהַרְנ"ת ז"ל, עֵינֵי שֵׁם וְתִרְאֶה וְתִבִּין מִי גִלְהָה וּפְרָסָם אֶת מִי. (וּמַחְמַת שֶׁאֵינִי רוֹצֵה לְהַלְךָ אַחַר הַנְּמוּשׁוֹת שֶׁכְּבָר דִּשְׁתִּי — אֶקְצֹר).

אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! וְתִסְתַּכֵּל רַק עַל טוֹבָתְךָ הַגְּשָׁמִית וְהַרוּחָנִית, מַה יֵּשׁ לָךְ עִם אַחֲרֵים?! תִּכְף-וּמִדָּ כְּשֵׁיִשׁ לָךְ סִפְרֵי רַבְנוּ ז"ל, וַיֵּשׁ לָךְ הַכֹּלֵי זֵינִן שֶׁהוּא הַפָּה בְּתַפְלָה וּבְהַתְּבוּדָדוֹת, כְּבָר אֵינְךָ צָרִיךְ שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי בְּכָל מְקוֹם בּוֹאֵךְ, שָׁם רַבְנוּ ז"ל — אִם תִּתְמַיֵּד בְּתוֹרָתוֹ, וְעַל-כָּל-פָּנִים לְחֹזֵר הַרְבֵּה בְּשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁב"חֵי-מוֹהַר"ן וּב"שִׂיחוֹת-הַר"ן.

אֲשֶׁר ה' תִּשְׁמַע בְּנַחֵל רֵלָה

לְדַעֲתִי, עֲלִיךָ לְחַפֵּשׂ אֵיזָה כּוֹלָל בְּפִתַח תְּקוּנָה, וְלֹא לְנִסְעַ בְּכָל יוֹם הַלּוֹךְ וְשׁוֹב לִירוּשָׁלַיִם, אֲשֶׁר הַטְּלָטוּל וְהַדְּרָכִים בְּעֶצְמָם גּוֹרְמִים לָךְ רַעוֹת רַבּוֹת בְּהַסְתַּכְּלִיּוֹת אֲסוּרוֹת וְכוּ' וּבִטּוֹל תּוֹרָה וְכוּ' וּבְלְבוּלִים.

רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֶצְמְךָ לְדַבֵּר רַק עִמוּ יְתִבְרַךְ, וְתִאֲמִין שְׁפָל דְבוּר שְׂאֵתָה מְדַבֵּר עִמוּ יְתִבְרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצָחִית, וְנִשְׁמַע אֲצִלוּ יְתִבְרַךְ. וְתִאֲמִין לִי, שְׂתַכְּף-וּמְיָד כְּשִׁמְרָגִילִים עֶצְמוּ בְּהִנְהָגָה זֹה, וְחִזְקִים מְאֹד מְאֹד בְּדַבֵּר זֶה, צְרִיכִים לֵהִיוֹת מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחִים.

וְאֲנָשִׁי שְׁלוּמְנוּ הַיְקָרִים רְגִילִים לוֹמֵר: אֵלְמָלָא לֹא קִבְּלָנוּ מִרְבְּנוּ וְ"ל רַק הִנְהָגָה זֹה, הִיָּתָה גַם כְּבָר כְּדָאִית כָּל הַהִתְקַרְבוֹת אֵלָיו וְ"ל, מִכָּל שְׂפָן שְׁקִבְּלָנוּ עוֹד וְעוֹד יַעֲזוֹת וְהִנְהָגוֹת וְדְרָכִים יִשְׂרוֹת וְנַחֲמָדוֹת, אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי חֵלְקָנוּ, וּמָה נְעִים גּוֹרְלָנוּ.

תִּאֲמִין לִי, אֵינְךָ בֶּן חוֹרִין, אֵלָּא מִי שְׁעוֹסֵק בַּתּוֹרָה (אֲבוֹת ו, ב), בְּדַרְךְךָ וּבְסִדְרֵךְ הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ וְ"ל, אֲשֶׁר אֲזַ דִּיקָא מְרַגִּישִׁים כָּל מִינֵי עֲרָבוֹת וְנִעִימוֹת בְּחַיִּים.

אֵינִי מִבִּין, לָמָּה לָךְ לְסַבֵּל תְּרַתִּי גִיּהֲנוּם: הֵן מִעֶצְמְךָ, שְׂאֵתָה שְׁבוּר כְּתָרִס הַנְּשַׁבֵּר, וְהֵן שְׂאֵתָה סוּבֵל מְאַחֲרִים, שְׁשׁוֹבְרִים אוֹתָךְ וּמִשְׁתַּלְטֵטִים עֲלֶיךָ, וְאֵתָה מְנַח כְּמוֹ בְּבֵית-הַסֵּהָר מִמֶּשׁ, וּמִר לָךְ מִכָּל הַבְּחִינּוֹת וְכוּ'.

מִי אוֹמֵר לָךְ בְּכָלֵל, שֶׁהֵם מְקַרְבִּים אֶל רַבְּנוּ וְ"ל, הֲלֹא עַקֵּר הַהִתְקַרְבוֹת הוּא רַק כְּפִי שְׂמִתְמִידִים בְּלְמוּד סְפָרְיוֹ הַקְּדוּשִׁים, וְאֵייתִי סִפֵּר וְנַחֲזָה, מִי יוֹתֵר בְּקִי בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל — תְּלַמִּידֵי "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" אוֹ וְכוּ' וְכוּ', וְהַמְּפָרְסְמוֹת אֵינֶן צְרִיכוֹת לְרִאָּה.

וּבְעֵנִין הַלִּיצְנוּת, בְּכָל דוֹר וְדוֹר סְבָלוּ הַיְרָאִים הָאֲמֵתִיִּים מֵאֲלוֹ הַלִּיצִים, וְגַם בְּכָלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל סוּבְלִים מֵאֲמוֹת הָעוֹלָם, מִהַלִּיצְנוּת שְׁלָהֶם, שְׂאוּמְרִים "אֵיָה אֱלֻקִּיכֶם" וְכוּ', "עַד יִשְׁקִיף וַיֵּרָא ה' מִשְׁמַיִם" (אֵיכָה ג, ג).

רלו אֲשֶׁר ה' תשסז בַּנְחַל

על-כָּל-פְּנִים שָׁמַע בְּקוֹלִי וְאִיעֶצֶדָּה, וַיְהִי אֲלַקִּים עִמָּךְ, כַּלְךָ
מִקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין שְׁלֶךְ, וַרְאֵה לְבָרַח מֵהֶם כְּמוֹ שְׂבוּרָחִים מֵאֵשׁ שׁוֹרֶף,
וְתִסְתַּפֵּל רַק עַל טוֹבֶתְךָ הַנּוֹצְחִית.

וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — רְאֵה לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר מְאֹד מְאֹד אֶת אֲשֶׁתְּךָ,
אֲשֶׁר רִבְנוּ ו'ל הַזְהִירָנוּ עַל זֶה מְאֹד מְאֹד (עֵין שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן רסד);
וְכָל הַעֲשִׂירוֹת וְהַפְּרָנְסָה וְהַשְּׁפַע בָּאִים לְאָדָם רַק בְּזִכּוּתָהּ (עֵין
לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ט). וְדַבֵּר זֶה הוּא יְסוּד גְּדוֹל, וּבְלִי יְסוּד
אֵין מַח, וּכְשֶׁאֵין מַח אֵין דַּעַת רִבְנוּ ו'ל, וּבְשִׁבִיל זֶה בַּתְחִלַּת
הַהִתְקַרְבוּת יַעֲצוּ לְמוֹהַרְנ"ת ו'ל חֲבָרִיו לְגַרֵּשׁ אֶת אֲשֶׁתּוֹ, וְלֹא רָצָה,
וְנָתַן אַחֲרֵי-כֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לַיהוָה שֶׁתִּבְרָךְ כָּל יְמֵי חַיָּיו עַל זֶה,
וְאָמַר: אִם הָיִיתִי מְגַרֵּשׁ אֶת אֲשֶׁתִּי, לֹא הָיִו לִי מַחֲזִין לְקַבֵּל מִרִבְנוּ
ו'ל.

תַּדַּע, מַה שֶּׁמִּתָּר עַל-פִּי שְׁלַחַן עָרוּךְ אֵינְךָ צָרִיךְ לְשָׂאֵל אֶת אִף
אֶחָד, וְדַיְנוּ שֶׁמִּצְלָת אוֹתָנוּ מִהַחֲטָא וּמִגְדֻלַּת בְּנִינוּ (יְבָמוֹת סג.). אֵל
תְּהִיָּה חֶכֶם בְּעִנְיֶיךָ, כִּי כָּל עֲנִינֵי הַפְּרִישׁוֹת שֶׁל הֶבֶל רַק יְבִיאוּ אוֹתְךָ
לְעֵבְרוֹת, וּבְשִׁבִיל לְעֵבֵר פַּעַם אַחַת בְּפָגַם הַבְּרִית, לֹא כְּדַאי לְהִיּוֹת
כָּלֵל וְכוּ'. וְעַל-כֵּן צָרִיכִים תָּמִיד לְשַׁקֵּל מַה יוֹתֵר חָשׁוּב — הַפְּרִישׁוֹת
שֶׁל הֶבֶל וְלַחֲטָא, אוֹ לְקַיֵּם אֶת הַהֲלָכָה בְּשִׁלְחַן עָרוּךְ, בְּלִי שׁוּם
חֲמֻרוֹת?!

וּמִסְפָּרִים, שֶׁפַּעַם אַחַת בָּאוּ כַּמָּה אַבְרָכִים אֶל הָאִישׁ אֲלַקִּי ר',
אֲבָרְהָם בֶּר' נַחְמָן ו'ל (בַּעַל הַמַּחְבֵּר סֵפֶר "בְּאוּר הַלְקוּטִים"), וְשָׂאֵלוּ
אוֹתוֹ, שֶׁיֹּאמֶר לָהֶם אֵילּוּ הַנְּהַגוֹת בְּדַבָּרִים שֶׁבִּינוּ לְבִינָה וְכוּ', עָנָה
וְאָמַר לָהֶם: קִינְדַעְרְלֶעךָ, הֵיט זִיךְ פּוֹן כְּרִיתוֹת [יְלָדִים, שֶׁמְרוּ עֲצָמְכֶם
מִכְרִיתוֹת]. וְיוֹתֵר מִזֶּה לֹא אָמַר; הֵינּוּ הָעֵקֶר לְהַשְׁמֵר מְאֹד מְאֹד
מֵאֲסוּר נִדָּה, שֶׁהוּא עוֹן חֲמוּר מְאֹד מְאֹד — כְּרִיתוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן,
אֲבָל כְּשֶׁהֵיא טְהוּרָה וְכוּ' וְכוּ'.

אֲחֵי הַיְקָר! תִּאֲמִין לִי שֶׁיֵּשׁ הַרְבֵּה לְדַבֵּר, אִף הַהֲכָרַח לִי לְקַצֵּר
מְרַב טְרִדוֹתִי, וַיְמָה גַּם שְׂאֲנֵי צָרִיךְ לְעֲנוֹת עַל שְׁנֵי הַמְּכַתְּבִים
הַקּוֹדְמִים שֶׁכְּתַבְתָּ לִּי, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִתֵּן לִי הַפְּנָאֵי לְזֶה.

אֲשֶׁר ה' תשסח בְּנַחֵל רלו

על-כָּל-פְּנִיּוֹת אֵיךְ שֶׁהוּא רָאָה לְהוֹצִיא אֶת עֲצָמָךְ מֵהַדְּמִיוֹן,
וְתִתְּאוֹר בְּלֵב חֶזֶק, וְאֵל תִּפְחָד שׁוֹם פְּחָדִים שֶׁל הַכֵּל, וְהַשֵּׁם יִתְּבָרֵךְ
יַעֲזֹר לָךְ שֶׁתִּמְצָא אֵיזָה כּוֹלָל בְּפִתַח תְּקִנָּה, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְנִסְעַ נַע
וְנָד, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, רַק תֵּשֶׁב בְּעֵינֶיךָ, וְתִתְמַיֵּד בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת
וְלִמּוּדִים פְּסֻדִין: בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, רַמְבַּ"ם, טוֹר,
וְשִׁלְחַן עֲרוּף, מְכַל לַמּוֹד מְעַט בְּכָל יוֹם וְיוֹם, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְסִיִּם הַכֵּל,
וְתִתְחִיל עוֹד פַּעַם. וְכֵן תִּרְאֶה לְהַמְשִׁיךְ בְּעֲצָמָךְ אֲמוּנָה בְּרוּרָה בּוֹ
יִתְּבָרֵךְ, אֵיךְ שֶׁאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּיךְ יִתְּבָרֵךְ כָּלֵל, וְהוּא מְחַיֶּה
וּמְהַיֶּה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה. וְעַל-כֵּן מָה וְלָמָּה לָךְ לְהַתְּיַאֵשׁ מְכַל
מָה שֶׁעוֹבֵר וְעוֹבֵר עָלֶיךָ? ! הַחֶזֶק בְּרַבְּנוּ ז"ל וְתִצְחַק מִכֵּלָם.

וְאֲנֹשִׁי שְׁלוֹמֵנו הַקְּדוּשִׁים רְגִילִים לֹא מֵר: פַּעַם נוֹתֵן הַבְּעַל-דָּבָר
סְטִירָה לְאָדָם... וּפַעַם נוֹתֵן הָאָדָם סְטִירָה לַבְּעַל-דָּבָר... אָבֵל אֲשֶׁרִי
מִי שְׁנוֹתֵן אֶת הַסְטִירָה הָאֲחֵרוֹנָה...

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי ! אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וְתִצָּא מִקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין,
וְאֵל תִּנְיַח שְׁאֲחָרִים יִמְשְׁלוּ עָלֶיךָ, גְּדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְיָדָי
גַּם בְּשִׁבְלֶיךָ יֵשׁ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פְּרִנְסָה, הָעֵקֶר רָאָה לְפָנוֹת אֵלָיו
יִתְּבָרֵךְ, וְאִזּוּ בּוֹדָאֵי יַעֲזֹר לָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

וּמֵאֲחַל לָךְ פְּרִנְסָה בְּנִקְל, וְתִבְרַח רַק אֵל הַשֵּׁם יִתְּבָרֵךְ, וְתִשְׁמַר
עֲצָמָךְ מִלְּצִיִּם וְצָבוּעִים.

ה' תשסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבָרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בְּמִדְבָּר, כ"א בְּאֵיר ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְּעִלָה, שׁוֹתָה מִיָּמֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַח נְצָחִים.

רַח אֲשֶׁר ה' תִּשְׁטַב בְּנַחַל

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי כְּעַל כָּל הַיּוֹם, אֶף מְרַב טְרַדוֹתִי, קֶשֶׁה לִי לְהַשִּׁיב תְּכַף-וּמִידָה, וְעִמָּךְ הַסְּלִיחָה.

אֲחִי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, לִידַע כִּי הַכֹּל אֱלֻקוֹת גָּמוֹר הוּא, וְעַל-יָדֵי יְדִיעָה זֹאת תּוֹצִיא אֶת עֲצָמְךָ מִקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין, וְיִמְשֶׁךְ עָלֶיךָ שְׁפַע רוּחַנִי וְשְׁפַע גְּשָׁמִי, כִּי "אִישׁ אָמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת" (מְשָׁלִי כח, כ), וְכֹל מֵה שֶׁהָאָדָם זֹכֵה לְהַכְנִיס בְּעֲצָמוֹ אָמוּנוֹתָו יִתְבַּרְךָ, כְּמוֹ-כֵן נִשְׁפָּע עָלָיו שְׁפַע גְּדוֹל, וְיוֹצֵא מִקְטָנוֹת לְגִדְלוֹת.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! הַתְּמַד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה עַל-פִּי סִדְרֵ-דִרְךָ-הַלִּמּוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵל תִּסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר אֶפְלוּ הַשִּׁפְּלִים שֶׁבַּשְׁפְּלִים, יוֹכֵל לָבוֹא לְעַבּוֹדַת ה' עַל-יָדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי זֹאת הִיא הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁתּוֹכֵל לְהַתְּפַשֵּׁט לְכֹל מִיָּנִי שְׁפְּלִים וְעִמָּקִים, וְלְהַעֲלוֹת אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כִּי אֶפְלוּ הַפְּחוּתִים מִתְּעַלִּים עַל-יָדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּכְמֵאֲמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן יט), שֶׁאֶפְלוּ אוֹתָן הָאֲנָשִׁים שֶׁנִּלְכְּדוּ בְּעִבְרוֹת חֲמוּרוֹת, אִם יַעֲשׂוּ לְעֲצָמָן קְבִיעוֹת חֲזָקָה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲזִי יִזְכּוּ לְצֵאתָ, עֵינֵי שָׁם. וְעַל-כֵּן רָאָה לְהִיּוֹת קְבוּעַ בְּכֹל יוֹם בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ וְכוּ', וְעוֹד מֵה שֶׁתְּבַחֵר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמָנוּ אָמְרוּ: כָּל הַתּוֹרוֹת וְהַשִּׁיחוֹת שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל, רַק הוּא אֶחָז בְּזֵה, אֲבָל אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהַתְּקַשֵּׁר אֵלָיו, וְלְהִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמָנוּ אֶת הָאוֹרוֹת וְהַשְּׂגוֹת וְהַנְּהִיגוֹת שְׁלוֹ, וּבְאִפְּנֵי הַזֶּה גַּם אֲנַחְנוּ נִתְבַּשֵּׂם בָּהֶם.

ה' תִּשְׁטַב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדְרֵ בַּמִּדְבָּר, כ"א בְּאִיר ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סְלָה, יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ לְכָל־לִיּוֹת אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמָנוּ,

אָשֶׁר ה' תשסט בְּנַחַל רלט

חסידי בְּרֶסֶלֶב, תְּלַמְּדֵי "היכל-הַקִּדְּשׁ", קִדְּשׁ קִדְּשִׁים, דֵּי בְּכָל אֲתֵר וְאֲתֵר, הוּי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אחי ורעי היקרים! ראו להזדרזו מאוד מאוד בעבודת השם ותבררו, ולמלא בכל יום חקו. הן אמת שאסור להעמיס על עצמו יותר מכפי יכולתו, כי אז לא ישיג שום דבר, אבל אף-על-פי-כן צריך להיות חכם מחכם על דבר זה מאוד מאוד, לידע שמצד אחד — יכולים לחטף בכל יום ויום הרבה, ומצד שני — לא להיות במתח, ושום דבר לא צריך להיות עליו להכרח. וכל זה כלול בשיחה של רבנו ז"ל, שדבר כמה פעמים עם אנשי שלומנו היקרים, ואמר להם: "מען האט גארנישט צו טאהן" [לא צריכים לעשות שום דבר]. וצ"ן מוהרנ"ת ז"ל, שזו פגנת התנא דבי רבי ישמעאל (מנחות ט:): דברי תורה לא יהיו עליך חובה, ואי אתה רשאי לפטר עצמך מהן (עין שיחות-הר"ן, סימן שה).

והעצה הזו היא נפלאה למי שמבינה, כי בדרך כלל רוצים לעשות הרבה, ומחמת שרואים שאי אפשר לעשות הרבה, אין עושים אפלו מעט. ודבר זה הוא דמיון גדול.

ועל-כן, אהובי, אחי ורעי היקרים! ראו לקבוע עצמכם בקביעות ללמד בכל יום ויום: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, זהר, תקונים, רמב"ם, טור, שלחן ערוך, מכל למוד מעט, ובאפן הזה תזכו במשך כמה ימים ושנים לסיים ולטיל בכל המקומות של התורה הקדושה.

נא ונא לא להיות בטלנים, ובפרטיות בימי הנעורים, אשר אז הוא הזמן הכי טוב להשלים את עצמו, ולהגיע לכל טוב אמתו ונצחיו.

וראו לדבר הרבה עמו ותבררו, ולהתפלל התפללות הקבועות: "שחרית, מנחה, מעריב, תצות", מתוך הסדור דיקא, וכן ברפת-המזון לברך דיקא מהסדור, ובאפן הזה יתבטלו מכם הרבה מהמחשבות זרות, כי כשמתפללים בעל פה, המוח משוטט

רמ אשר ה' תשע בנחל

במחשבות של הבל וכו', אבל כשמתפלל מתוך הסדור, על-כל-פנים אז עיניו רואות את תבות התפלה, וזה מועיל מאד מאד לכוננת התפלה.

זכרו היטב כי דבר רבנו ז"ל הוא רק תורה ותפלה, ואל יטעה אתכם איזה בעל דמיון, שיש יותר טוב מזה, ואם תתמידו בספרי רבנו ז"ל, תראו ותשכילו אמתת דברינו, שאין אנו זזים זיו כלשהו מדברי רבנו ז"ל.

והשם יתברך יזכנו למלא את כל העולם כלו עם למודו הטוב של רבנו ז"ל, ונזכה לקרב את כלל נשמות ישראל אליו יתברך, ואל התורה הקדושה, ואל הצדיקים האמתיים.

הדורש שלומכם...

רבנו ז"ל אמר: חסידות נסח התפלה אינם סותרים זה את זה, ואין צריך לשנות הנסח כלל, יכולים להיות חסיד ולהתפלל נסח אשכנז, כי אין זה סותר.

ה' תשע.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר במדבר, כ"א באיר ה'תשד"ם.

שלום רב לידידי הנקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי כעל כל הון, וכל מכתב שלך מחיה אותי מאד מאד.

חמדת לבבי! חזק ואמץ בכל מיני אפנים, והעקר ראה לקבץ לעצמך עתים לתורה, אשר שום דבר לא יחליש לך את הקביעות שתקבע לעצמך, ובזכות זה ישפע עליך שפע בפרנסתך. כעין שאמרו חכמינו הקדושים (הובא בילקוט המאירי, תהלים א'): כתיב

רמא בנחל ה' תשעא אָשׁר

(תהלים א, ב) "כי אם בתורת ה' חפצו", כל בעלי אמוניות פרנסתן ממלאכתן, יוצר פרנסתו ממלאכתו, חרש פרנסתו ממלאכתו, אבל העוסק בתורה, הקדוש-ברוך-הוא עושה לו חפציו, ומזמין לו פרנסתו, שנגאמר: "כי אם בתורת ה' חפצו", עיין שם.

ועל-כן ראה להיות קבוע בכל יום שעור פסדרן, במקרא, משנה, גמרא, מדרש, ושלחן ערוך, וכן ספרי רבנו ז"ל, ומכל למוד תלמד אפלו מעט דמעט, אבל לבל יחסר לה יום, ואז תראה נפלאות, שיהיה לה שפע גדול, כמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן קלז): מ'עו'ת' ראשי תבות (סוטה כא): ו'אי'ן ע'ברה מ'כבה ת'ורה; אפלו אחד שחטא, אבל לומד התורה הקדושה, אזי יהיו לו מ'עו'ת' ופרנסה בשפע.

...הדורש שלומך...

ה' תשעא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר גשא ה'תשד"ם.

שלום רב להיקר והנעלה, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מאד מאד אני מצטער בצערךם הקשה, אך זאת נחמתי, שעל-כל-פנים יש לכם שלום-בית. בודאי כואב עד מאד מאד, כשרואים שהבנות יוצאות לתרבות רעה (השם יתברך ישמר וירחם על עם ישראל, ויחזירנו כלנו בתשובה אמיתית). אף-על-פי-כן אתה צריך להבין, כי צער אשתך יותר גדול מצערך, ראשית — הרי הן בנותיה, וכן היא גרושה וכו', ועל-כן עליך לעזור לה ולהקל את כאבה.

ואתה ראה לקרב אותה מאד מאד, ולחיות עמה ביחד באהבה רבה, על-פי דת תורתנו הקדושה, לשמר טהרת המשפחה, ואת הבנות אל תרחקו, אפלו, שרחמנא לצלן, לעת עתה יוצאות לתרבות

רמב אָשׁר ה' תשעא בַּנְחַל

רְעָה, וּפּוֹרְקוֹת עַל, אָסוּר לְשַׁנּוֹא אוֹתָן, כִּי אֵת פּוֹרֵק עַל אָסוּר לְשַׁנּוֹא, הוא רק מִסְכָּן, בְּאֲשֶׁר אֵין לוֹ שְׂכָל, וְשׁוֹטֵה גְדוֹל, שְׁמַחְלִיף עוֹלָם נִצְחִי בְּעוֹלָם עוֹמֵד, וְחוֹשֵׁב שִׁישְׁאָר כָּאֵן לְנִצְחַת. עַל-כָּל-פָּנִים רְאוּ לְקַרְבֵּן, וְלַחֲיוֹת עִמָּהֶן בִּיחְסִים טוֹבִים, וְהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ יַעֲזֹר, שְׁתַּכַּנְס בָּהֶם רֵיחַ טְהוֹרָה, וְתִחְזַרְנָה בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית בְּתוֹךְ שְׁאָר גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

אֲחֵי הַיְקָר! חֲזוּק וְאַמֵץ עַד מְאֹד, וְתִחְזַק אֶת אֲשֶׁתְּךָ וְתִשְׁמַחְנָה מְאֹד, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכּוּ לְבָנִים חַיִּים וְקַיָּמִים. רְאֵה שְׁמִצְדָּךָ אֵף פַּעַם לֹא תִהְיֶה מִחֲלָקֶת בְּבֵית, וְאִזּוֹ תִצְלִיחַ תָּמִיד.

רְאֵה לְשִׁמּוֹר ג' אֲזִהְרוֹת אֵלוּ מִחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁבוּעוֹת יח:), אִזּוֹ תִזְכֶּה לְבָנִים זְכָרִים: א. כָּל הַפּוֹרֵשׁ מֵאֲשֶׁתּוֹ סָמוּךְ לְוִסְתָּהּ, הַוּגֵן לִיָּה בָּנִים זְכָרִים. ב. כָּל הַמְּבַדִּיל עַל הַיַּיִן בְּמוֹצָאֵי שְׁבֻתוֹת, הַוּגֵן לִיָּה בָּנִים זְכָרִים, בָּנִים רְאוּיִין לְהוֹרָאָה. ג. כָּל הַמְּקַדֵּשׁ עֲצָמוֹ בְּשַׁעַת תִּשְׁמִישׁ, הַוּגֵן לִיָּה בָּנִים זְכָרִים.

חֲמַדַּת לְבָבִי! אִם תִּצְיִית אֶת חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים בְּשִׁלְשָׁה דְבָרִים אֵלוּ, וְתִהְיֶה זֶהִיר בָּהֶם מְאֹד מְאֹד עַד הַסּוֹף, אֲזִי תִרְאֶה בָּנִים זְכָרִים לְאֲשֶׁתְּךָ, וְתִצְלִיחוּ בַחַיִּיכֶם. הַעֲקֹר רַק שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, וְתִרְבֶּה בְּתַפְלָה וּבִקְשָׁה לְהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ, שְׁיַעֲזֹר לָךְ בְּבָנִים, וְתִדְבַר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ בְּלִשׁוֹן שְׁאֵתָה רְגִיל בָּהּ, וְכֵן תִּרְבֶּה בְּצַדִּיקָה.

וְהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ יִשְׁמַע תְּפִלוֹתֵינוּ בְּתוֹךְ תְּפִלוֹת כָּל יִשְׂרָאֵל, וְתִפְקֹד בְּפִקְדַת יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

דְּרִישַׁת שְׁלוֹם לְכָל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּנִפְרָד.

ה' תשעב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נשא ה'תשד"ם.

שלום רב להבחור יניק וחפים, יקר לי מאד, שוּתָה מימי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את שני מכתביך עם המעות — לנכון קבלתי, ותשואות חן
לך על זה.

כן קבלתי את המכתב השלישי בצרוף המתנה היקרה לי מאד
— ספר "תקוני-זהר" עם פרוש "כגן הירק", מחכם מקבל ספרדי,
שעוד לא ראיתי, ותשואות חן לך על זה. וכן בעבור שאתה מתפלל
בעדי בכל המקומות הקדושים, גם-כן תשואות חן לך על זה,
ותקבל תפלתך בין תפלות כלל ישראל.

ראה לחזק את עצמך מאד מאד להיות בשמחה עצומה, שאתה
זוכה להיות בארץ ישראל, אשר אמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה,
פרשה יג, סימן ה'): אין תורה כתורת ארץ ישראל; ואמרו (מדרש שוחר
טוב, תהלים קה): רצונך לראות את השכינה, למד תורה בארץ ישראל.

ועל-כן אל תהיה בטלן, רק חטף ואכל בכל יום ויום תורה
ותפלה, וברח לך מדי פעם בפעם לשער השמים, ותתבודד שם
הרבה.

העקר ראה שתהיה עבודתך, עבודת השם יתברך — בצמצום,
ותקדש את שם רבנו ו"ל על-ידי-זה, פי יראו, שתהלה להשם
יתברך, מהיכלו של רבנו ו"ל, "היכל-הקדש", קדש קדשים, יוצאים
בני-אדם שטעמו את היין ההונגרי, שהוא היין הטוב והמשבח
ביותר (עין חיי-מוהר"ן, סימן רס); והמפרסמות אינן צריכות לראיה.

נא ונא להתנהג בדרך ארץ גדול, הן כלפי הוריקי היקרים, והן
כלפי מוריקי היקרים, שאתה שוּתָה אצלם, והן כלפי כל יהודי —
תדבר בדרך ארץ גדול, ואפלו עם המתנגדים, ראה לדבר עמם רק
מהתכלית, שהוא יום המיתה והקבורה וכו', אבל הכל בדרך נעם

רמד אָשֶׁר ה' תשעג בַּנְחַל

וְלֹא בַעֲקִיצוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, כַּאֲשֶׁר שְׁמַעְתָּ מִפִּי כַּמָּה פְּעָמִים לְנֶהֱג
בְּנַעַם וּבְנַחְת.

וְעַל כֵּלָם — רָאָה לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל נַעַם חֻלְקֶךָ,
שְׂזִיכִיתָ לְחִטֶּף כָּל־כֶּף הַרְבֵּה טוֹב בְּזֶה הָעוֹלָם, וְעוֹד תִּזְכֶּה לְזֶה, הָעֶקֶר
רַק צְמֻצוּם.

רָאָה לְעֶזֶר לְהִיָּקֵר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יָאִיר, לְהַדְפִּיס חֶלֶק ב' מִסְפָּר
"גַּנְחִלִי אֲשׁ", שֶׁהֵם הַמְּכַתְּבִים כָּל־לַיִם שְׂנֹכְתָבוֹ לְכָל־לַיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הִיָּקֵרִים, תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל־הַקֹּדֶשׁ".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה, וּמְקַנֶּה שְׂתַקְיָם אֶת כָּל זֶה. רַק שְׂמַח
מְאֹד מְאֹד, וְתִזְכֶּיר אֶת עֲצֻמְךָ מִפֶּה תְּמִיד, וְאַז תִּחְיֶה אֶת עֲצֻמְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' תשעג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נִשְׂא ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אָהוּבֵי, אַחֵי
הִיָּקֵר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ
... גֵּרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

אֶת מְכַתְּבְּךָ אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה שׁוֹפֵף אֶת לְבָבְךָ הַפֶּר — לְנִכּוֹן
קַבְּלָתִי.

אַחֵי, אַחֵי הִיָּקֵר! תֵּאֱמִין לִי שְׁיִמִּי שְׁנוֹתֵינוּ בְּהֵם שְׂבָעִים שָׁנָה,
וְרַבְּנוּ ו'ל אָמַר, שְׂכָל הַשְּׂבָעִים שָׁנָה הֵם כְּרַבַּע שָׁעָה (עֵינִ לְקוּטִי-מוֹהָר"ן,
חֶלֶק ב', סִימָן סא); וְעַל-כֵּן מֵה וְלָמָּה לָךְ לְבַלְבֵּל דַּעְתְּךָ וּלְהַשְׁבֵּר בְּשִׁבִיל
רַבַּע שָׁעָה וְכו'.

וְגַם בְּאֵמַת — אִם נִתְבּוֹנֵן וְנִשְׁפִּיל — נִרְאֶה וְנִכְיֵן, אֲשֶׁר גַּם
הַשְּׂבָעִים שָׁנָה הֵם לֹא בְּטוֹחִים, נִמְצָא, כִּי כָל חֵיֵינוּ עַל הָאֲדָמָה, הֵם
רַק כְּרַגְעִים אַחֲדִים, כִּפִּי הַנ"ל, וְעַל-כֵּן מֵה וְלָמָּה לְהַשְׁבֵּר וּלְהַתְמַרֵּר

אָשֶׁר ה' תשעג בַּנְחַל רמה

על עולם שאֵינו שְׁלֵנוּ? ! תֵּאֲמִין לִי, שְׂטוֹב יוֹתֵר לְחֹשֶׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ.
וְרַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (שיחות-הַר"ן, סימן צו), שְׂרָאוּי לְאָדָם לְהַרְגִיל אֶת עַצְמוֹ
בְּעוֹדוֹ בַּחַיִּים חַיּוּתוֹ וּמְלַבֵּשׁ בְּגוּף, שְׂיִהְיֶה כְּבָר בְּעוֹלָם הַבָּא וְכוּ',
עַיִן שָׁם. וְעַל-כֵּן מֵהֵי הַשְּׁגַת עוֹלָם הַבָּא? רַק לְהַשִּׁיג אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ,
וּלְהוֹדוֹת לוֹ עַל כָּל הַחֲסָדִים וְהַרְחָמִים וְכוּ' (עַיִן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב',
סימן ב').

וְלָכֵן רָאָה לְהַמְשִׁיךְ בְּעַצְמָהּ יְדִיעַת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִידַע כִּי
הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאִין בְּלַעֲדֵי יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְאִין לְאָדָם שׁוּם אוֹהֵב
וְרַע נְאָמָן בְּזֵה הָעוֹלָם — רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר מִמִּילָא סוּף כָּל
סוּף יִהְיֶה הַהֲכָרַח לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִם-כֵּן טוֹב יוֹתֵר עוֹד עֲכָשׁוּ
בַּחַיִּים חַיּוּתוֹ לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלִידַע בִּידְעָה בְּרוּרָה, שְׂאִין לָנוּ
רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! רָאָה לְחֹזֵק אֶת עַצְמָהּ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים, וְאֵל תְּנִיחַ
אֶת הָעַצְבוֹן וְהַדְּפֹאוֹן שְׂיִכְנֹס בָּהּ, תִּהְיֶה רְגִיל לְשִׁמְעַ כְּלֵי זָמֵר, וְזֶה
יִרְחִיב לָךְ אֶת מַחְךָ, וְתִזְכֶּה לְצֹאת מְחוֹבוֹתֶיךָ.

מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים אִם תִּהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִסְפֹּר
לְפָנָיו אֶת כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כְּאֲשֶׁר
יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, אֲשֶׁר אִין לְמַעְלָה מִזֶּה.

הַעֲקָר רָאָה לְהִיּוֹת בְּשִׁלּוּם עִם אֲשֶׁתָּךְ, אִזּוֹ תִהְיֶה לָךְ פְּרֻנְסָה
בְּשִׁפְעַ, כִּי פְרֻנְסָה תְלוּיָה בְּשִׁלּוּם-בֵּית, כִּי עַקֵּר הַמָּמוֹן בָּא לוֹ לְאָדָם
רַק בְּזָכוֹת אֲשֶׁתּוֹ (עַיִן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סימן נט), וְזֶה "הַשֵּׁם גְּבוּלָךְ
שִׁלּוּם חֵלֶב חֲטִיִּם יִשְׁבִּיעֶךָ" (תְּהִלִּים קמז, יד), אִם יִהְיֶה בְּגְבוּלָךְ שִׁלּוּם,
אִזּוֹ מִמִּילָא יִהְיֶה אֶצְלָךְ שִׁבְעַ גְּדוּל. וְכֵן "מ'אֲשֶׁר שְׂמִנָּה ל'חֲמוֹ,
יְהוּא" רֵאשִׁי תְבוּת: שְׁל'וֹ'ס', "יִתֵּן מַעֲדָנֶי מְלָךְ" (בְּרֵאשִׁית מט, כ);
וְעַל-יְדֵי שִׁלּוּם-בֵּית יִהְיֶה לָךְ שִׁפְעַ וּמַעֲדָנֵי מְלָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ...

רמו אָשֶׁר ה' תשעד בַּנְחַל
ה' תשעד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר צוֹ הַתְּשׁוּדָה.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְכָל־לַיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, תְּלִמִּידֵי "הַיְכָל־הַקֹּדֶשׁ" קֹדֶשׁ קִדְּשִׁים, דֵּי בְּכָל אֲתֵר
וְאֵתֵר, הַיּוֹי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַקָּרִים! נָא וְנָא לְהִיּוֹת חֲזָקִים מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת
הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, כַּאֲשֶׁר קִבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל, וְאֵל תְּסַתְּפְלוּ עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ
וּמַעֲכָב שְׁבַעֲוֹלָם, רַק צְרִיף לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לִילֵף בְּדַרְכּוֹ, כְּפִי
שְׁסַלֵּל לְעֲצָמוֹ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְלֹא לְהַתְּבַלְּבֵל מִשׁוֹם בְּרִיָּה
שְׁבַעֲוֹלָם, וְאִזּוֹ דִּיקָא תַּצְּלִיחוּ.

עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי עֵקֶר חֲשִׁיבוֹת הָאָדָם הוּא דִּיקָא כְּשִׁזּוּכָה
לְהַמְשִׁיף אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּעַת דְּחֻקוֹתָיו, וְאִינּוּ נוֹפֵל בְּדַעַתוֹ
כָּלֵל מִשׁוֹם דָּבָר, רַק מְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ מִכָּל מְקוֹם, יִהְיֶה אִיף
שְׁיֵהִיָּה.

מָה אָמַר לָכֶם! מִי שְׁטָעַם רַק פְּעַם טַעַם דְּבִקּוֹת אֲמַתִּית בּוֹ
יִתְבָּרַךְ, כְּפִי שְׁגָלָה וְהוֹרָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, אוֹתוֹ כְּבָר אֵין יְכוּלִים
לְהַטְעוֹת כָּלֵל, כִּי הוּא צוֹחֵק מִכָּל הַשְּׁקָרִים וְהַדְּמִיוֹנוֹת. וְאִדְרָבָה, הוּא
מוֹצֵא אֶת אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם בְּכָל פֶּרֶט וּפְרָט, וְאִינּוּ נוֹפֵל בְּדַעַתוֹ כָּלֵל.

כִּי בְּאֲמַת הוּא יִתְבָּרַךְ מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין
וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל
תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְעַל־כֵּן מַה שִּׁיף לְהַתְּרַחֵק אוֹ
לְהַטְעוֹת אֶת עֲצָמוֹ.

מָה אָמַר לָכֶם! עֲלֵיכֶם לְהַסְתְּפֵל כָּל אֶחָד עַל עֲצָמוֹ, וְאֵל
תְּסַתְּפְלוּ עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם כָּלֵל, וּבּוֹדָאֵי אִם תְּרַגְּלוּ אֶת
עֲצָמְכֶם בְּדַרְכּוֹ זוֹ — תַּצְּלִיחוּ תָּמִיד.

נָא וְנָא לְדוֹן אוֹתֵי תָּמִיד לְכַף זְכוּת, וְאֵל תְּסַתְּפְלוּ עָלֵי כָּלֵל, רַק
תִּאחְזוּ אֶת כָּל זְמַנֵּי הַתְּפִלָּה: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, מַעְרִיב, חֲצוֹת, וְכֵן

אָשֶׁר ה' תשעה בַּנְחַל רמז

תתמידו בכל יום ביום במקרא, משנה, גמרא, מדרש, רמב"ם, טור, שלחן ערוך וכו', כל אחד כפי ענינו וכפי מצבו, ואז תראו נוראות נפלאות.

אשרינו ואשרי חלקנו, שאנו יודעים מרבי אמת פזה, נא ונא לשקד בספרו הקדוש "לקוטי-מוהר"ן" מדי יום ביומו, והשם יתברך ימשיך עליכם אורו הגנוז של רבנו ז"ל, אשר פניו, שכלו, וחקמתו — שם גנוזים ונעלמים, וכל מה שמתמידים בספרו, יותר מצליחים ברוחניות ובגשמיות. אשרי השומע ומצית, ואז יזכה לרב טוב הגנוז והצפון, אשרי לו!

ראו לא להיות בטלנים, ואל תבלו את זמנכם להבל ולריק, חס ושלוש, רק לחטף בכל יום ביום נקודות טובות, כל אחד כפי בחינתו וענינו, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומכם...

ה' תשעה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בהעלותך, ג' בסיון ה'תשר"ם.

שלום רב יגיעו וירדפו להאברהם, שותה מימי הנחל נובע מקור חקמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגם את המעות על-ידי השליח, ותשואות חן לך על זה.

ובאמת אני מתרשל מלכתב לך מפני שני טעמים: א. אין לי אפלו רגע פנוי, פשוטו כמשמעו, כי רבים צובאים על דלתות ביתי, וכן עומדים ומחכים פמה מאות מכתבים נחוצים לתשובה, ואיני מגיע לכתב אפלו לשליש. ב. יש דבור מרבנו ז"ל, שהתבטא פעם אחת לאחד מתלמידיו: "אם אינך מאמין בי למה אתה נוסע אלי", ודי לחכימא.

רמח אָשֶׁר ה' תשעה בנחל

על-כל-פְּנִים מְפָנִי שְׁלוֹם-בַּיִת, שְׁאָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: יִמְחָה שְׁמִי עַל הַמַּיִם, כְּדִי לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ (שְׁבַת קטז), עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שְׁצָרִיכִים לְבַטֵּל הַכֹּל וּלְהַתְּעֵסֵק בְּזָה, וְלֹא עוֹד שְׁהִיא מִצְוָה גְדוּלָה. וְכֵן דָּוִד הַמֶּלֶךְ הָיָה יָדָיו מְלַכְלָכוֹת בְּדָם וּבְשִׁפְיָר וּבְשִׁלְיָא, כְּדִי לְטַהֵר אִשָּׁה לְבַעֲלָהּ (בְּרֻכּוֹת ד.), שְׁעָסֵק בְּשִׁמְיעַת כָּל מִינֵי דְבָרֵי מְאוּסִים וְכוּ', וְהַתְּעֵסֵק בְּדְבָרִים פְּחוּתִים וְכוּ', הַכֹּל כְּדִי לְטַהֵר אִשָּׁה אֶל בַּעֲלָהּ, שְׁפָל זֶה סוֹכֵב עַל עֲגִינַת שְׁלוֹם בַּיִת כְּפִדּוּעַ.

הִנֵּה לְדַעַתִּי, כָּל הַבְּעִיּוֹת שֵׁשׁ לָךְ עִם אֲשֶׁתְּךָ, הֵן רַק מְפָנִי שְׁאֵתָה פּוֹנָה עֲרָף מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי אִם הָיִיתָ תְּמִיד רֵץ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהָיִיתָ מְשִׁתַּקֵּק רַק אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, וְהָיִיתָ אֲהַבְתָּךְ אֶל הַצַּדִּיק אֲהַבְתָּ נַפְשׁ, בְּבַחֲיִנַת (שְׁמוּאֵל-ב' א, כו): "נִפְלְאָתָה אֲהַבְתָּךְ לִי מֵאֲהַבְתָּ נְשִׁים", שְׁאֲהַבְתּוּ אֶת הַצַּדִּיק תִּהְיֶה יוֹתֵר מֵאֲהַבְתָּ נְשִׁים (עִין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קל"ה), אִזְ הָיִיתָ אֲשֶׁתְּךָ מִתְּבַטְּלַת לְגַמְרֵי נְגֻדָךְ, וְהָיִיתָ עוֹשֶׂה רְצוֹנְךָ.

כִּי בְּאֵמַת כְּמוֹ שֶׁהָאָדָם מִתְּנַהֵג עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ-כֵן אֲשֶׁתּוֹ מִתְּנַהֶגֶת עִם בַּעֲלָהּ, אִם הַבַּעַל רֵץ וְרוֹדֵף אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, וּמְקַיֵּם אֶת הַתְּרִי"ג מִצְוֹת, דִּהְיִנּוּ שֶׁהוּא שׁוֹקֵד הַרְבֵּה בְּלִמּוּד כָּל הַתְּרִי"ג מִצְוֹת, וּמָה שֵׁשׁ בְּיִכְלֵת לְקַיֵּם מְקַיֵּם, וּמָה שֵׁשׁ אִפְשָׁר לְקַיֵּם, אִזְ הַדְּבֹר כְּאֵלוֹ קַיֵּם, אִזְ אֲשֶׁתּוֹ מִתְּבַטְּלַת לְגַמְרֵי אֶל בַּעֲלָהּ, וְאִינָה מוֹנַעַת מִמֶּנּוּ שׁוֹם דְּבָר, כִּי הַמִּצְוֹת הֵן כְּדִגְמַת קוֹמָה שְׁלֵמָה (עִין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה'); וְכֵן סִדֵּר רַבְּנוֹ בַּעַל הַחֲרָדִים אֶת הַמִּצְוֹת בְּסִפְרוֹ הַנִּפְלְאָ, עִין שָׁם, וְהִבֵּן לְמַעֲשֶׂה.

עַל-כֵּן, חֲמֻדַת לְבָבִי! הָיִיתִי מִיַּעַן אוֹתְךָ, שֶׁתִּקְבַּע לְעַצְמְךָ זְמַן פְּנוּי בְּכָל יוֹם, לְלַמֵּד ב' או ג' מִצְוֹת מִסְפָּר הַחֲנוּף כְּסִדְרָן (אִם אִפְשָׁר יוֹתֵר — מָה טוֹב וּמָה נָעִים, אֲבָל שְׁלֹא יִחְסַר לָךְ יוֹם בְּלִי לִמּוּד ב' או ג' מִצְוֹת), וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְעַצְמְךָ שְׁעוֹר קְבוּעַ בְּסִפְרוֹ הַחֲרָדִים, שֶׁהֵם הַמִּצְוֹת שִׁיכּוּלִים לְקַיֵּם בְּזְמַן הַזֶּה, וּמְסֻדְרוֹת בְּדִרְךָ אִיבְרֵי הָאָדָם, וְעַל-יָדֶיךָ שֶׁתִּהְיֶה חֲזָק בְּזָה, אִזְ מִמִּילָא תִתְיַחַד בְּאִיבְרֵי דְמִלְכָא עֲלָאָה.

אֲשֶׁר ה' תשעה בְּנַחֵל רמט

וכן ראה להתבודד עמו יתברך כל היום, מהרגע שאַתָּה רק קם
עד שאַתָּה הולך לישון, תשיח ותדבר עמו יתברך בלשון שאַתָּה רגיל
בה, ותוציא את הכסופין טובים שיש לך אליו יתברך ואל הצדיק,
ואז ממילא יתהפך הכל אצלך לטובה, ואשתך לא תמנע ממך שום
דבר וכו', כי כמו שהאדם מתנהג עמו יתברך, כמו־כן אַשְׁתוּ
מתנהגת עמו, וזה כלל גדול.

אחי, אחי היקר! ראה לעזוב כבר את כל השטיות והדמיונות
שלך, ואל תלך בקשיות ובספקות עליו יתברך ועל יראיו האמתיים.
מה לך לחקור עליהם?! רבנו ז"ל אמר, שזה יצר הרע גדול לומר:
צדיק זה נאה וצדיק זה אינו נאה (עין לקוטי־מוהר"ן, חלק ב', סימן פג);
יותר טוב להכניס את כל מחך בדבקות הבורא יתברך, ותתמיד מאד
בספרי רבנו ז"ל, אשר רק על־ידי־זה מקרבים אליו, וכך מה
שמתמידים יותר, כמו־כן מקרבים אליו יותר, ואחד לא צריך
להסתכל על השני כלל, ומכל שכן לא לחלק על אחר, אפלו שנדמה
לו, שאינה הולך כפי שהוא חושב שצריכים להתנהג וכו'.

חמדת לבבי! אל תהיה שבור כלל, ראה לכבד את אשתך,
ותשלח את הסבתא שלך חזרה לאמה, כי למען השלום־בית עליך
לשלחה, וכן אל תדקדק כל־כך עם אשתך בכל דבר, אשר זה בא
מקטנות המחין, ואז אם תצית — תראה נפלאות, איך שתתהפך
לגמרי אליך ותעשה רצונך וכו'.

אני מקנה להשם יתברך, שסוף כל סוף תתחיל לצית, ואז טוב
לך בזה ובבא כל הימים.

הדורש שלומך...

תראה לכתב לי, אם קימת את דברי, וכן מה יצא.

רנ אֲשֶׁר ה' תשעו בנחל
ה' תשעו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פהעלותך, ג' בסיון ה'תשד"ם.

שלום רב.

את המכתבים אני מקבל זה אחר זה, ובאמת אני יודע מה לענות לך, רק כפה פתגמי חכמינו הקדושים, אשר לדעת, אין מה להוסיף על זה או לגרע מזה, ואם תקימי אותם, ותשמעי לקול חכמינו הקדושים, יהיה שלום בביתכם תמיד: א. כל אשה שתובעת את בעלה לדבר מצנה, הוין ליה בנים שאפלו בדורו של משה לא היו כמותן (ערובין ק:). ב. אשתו מצלת את בעלה מהחטא (יבמות סג.). ג. אשתו כגופו (ברכות כד.). אשתו כגופו דמיא (מנחות צג:). ד. נשיתי טובה — זו מטה מצעת ואשה מקשטת (שבת כה:). ה. גוף טהור נושא אשה (פסחים קיב.). ו. איזוהי אשה פשרה? כל שעושה רצון בעלה (תנא דבי אליהו רבה, פרק ט'). ז. כל מה שאדם רוצה לעשות באשתו עושה (נדרים כ:). ח. אשה תובעת בלב וְהַאִישׁ תובע בפה (ערובין ק:).

לדעתי, אם תתני לב להתבונן במאמרי חכמינו הקדושים האלו, אז כל השלום-בית ישתנה אצלכם לגמרי, כי כל השלום תלוי רק במאמרים האלו. ואף שאני יודע שיכולים להביא גם מאמרים אחרים, אבל אם את רוצה בשלום-בית אמתי, ואת אוהבת את בעלך כמו שאת כותבת, אזי עליך לקיים ולצית את המאמרים האלו.

ובאמת היה ראוי להאריך בדברים אלו, ובפרטיות מפני שלום-בית, אף יען שידי הכל ממשמשים במכתב זה, וגם אינו צנוע לכתב הפל על פני הכתב, אף שהוא דבר אשר מאד מאד נצרך לשלום-בית, אף-על-פי-כן מי שרוצה באמת תבין מבין השורות איך להתנהג עם בעלה, ולא תתקוטט עמו. ומכל שכן שלא תבזה את בעלה — לא בפה ומכל שכן בלב, ואם היא מתרשלת, הרי היא בכלל מורדת וכו', ויכול לגרש אותה אם ירצה וכו'.

אֲשֶׁר ה' תשעו בְּנַחַל רנא

וּבְאֵמַת הַמָּצֵב לֹא כָל-כֶּף חֲמוּר כְּמוֹ שָׁאֵת עוֹשֶׂה אֵת זֶה, וְאִסּוּר לְהִיּוֹת פְּרוּשָׁה עַל חֲשִׁבוֹן הַבַּעַל, כִּי אִם הַבַּעַל בָּא, חֵס וְשָׁלוֹם, לִידֵי עֲבָרָה, אֲזִי כָל הַעֲנֵשׁ עַל הָאִשָּׁה. וְעַל-כֵּן רָאִי לְחִזּוֹק אֵת בַּעַלְךָ, וְאַל תִּדְקְדָקִי כָל-כֶּף, וּמִכָּל שֶׁכֶּן שְׂלֹא תִלְכִּי וְתִתְנַהֲגִי בְּחֻמְרוֹת יְתָרוֹת, הַעֲקֹר לְשִׁמּוֹר דִּינִי נִדָּה וְטָהֳרַת הַמִּשְׁפָּחָה, שְׂזֵה מְאֹד מְאֹד חֲמוּר, וְהוּא בְּאִסּוּר פְּרִיָּתוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, אֲבָל בְּשִׁעָה שְׁהִיא טְהוּרָה, תִּתְנַהֲגִי כְּכֹל הַמַּאֲמָרִים הַנּוֹצְרִים, וְאֲזִי יִהְיֶה שְׁלוֹם-בֵּית אִמְתִּי.

וְיֹתֵר מְזֵה אֵין לִי מַה לְהוֹסִיף, וּלְדַעֲתִי, לֹא כְּדַאי לָךְ לְכַתֵּב לִי יֹתֵר בְּדָבָר זֶה, כִּי זֹו דַעֲתִי, וְאֵין לִי מַה לְהוֹסִיף אוֹ לְגַרְעַ, וּלְבַעַלְךָ כְּכֹר כְּתַבְתִּי כְּמַה מְכַתְּבִים וְכוּ', אֲבָל מַה שְּׁשִׁיף לָךְ — זֶה עַל רֵאשִׁיף, וְאִם אֵת מוֹגֵשֶׁת שְׁאִינְךָ צְרִיכָה לְבַעַל, אֲזִי תִתְגַּרְשִׁי, וְשִׁיתְחַתֵּן עִם אִשָּׁה אַחֶרֶת, שְׁתִּשְׁמַר אוֹתוֹ מִהַרְהוּרִים רָעִים וּמַעֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת.

וְאֵנִי יוֹדַע, שְׁבְמִכְתָּב זֶה יִצְאֵתִי מִגְּדֵרִי, אִף מֵאַחַר שְׁפַתְכֶתֶב לִי כָּל הַפְּרָטִים וּפְרָטֵי פְּרָטִים, וְכֵן בַּעַלְךָ כְּתַב לִי הַכֹּל, אֲזִי הִתְכַּרַח לְכַתֵּב לָכֶם כְּפִי שְׁקוּל דַעֲתִי וְהִתְבּוֹדְדוֹתִי, וְיֹתֵר מְזֵה אֵין לִי מַה לְהוֹסִיף, וְגַם שְׁנִיכֶם אֵל תִּכְתְּבוּ לִי יֹתֵר. וְכֵן כְּשִׁאֲבוּא לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, אֵל תִּדְבְּרִי עִמִּי יֹתֵר מִעֲנִינְךָ זֶה, כִּי כְּכֹר גְּלִיתִי דַעֲתִי בְּרָמּוֹז.

אֲבָל זֹאת עֲלִיכֶם לְזַכֵּר, כִּי לֹא מִצָּא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּלִי הַמְּחִזֵּק בְּרַכָּה כְּמוֹ הַשְּׁלוֹם (עֲקָצִין פָּרַק ג); וְעַל-כֵּן אִם אִתֶּם רוֹצִים שְׁתִּהְיֶה בְּרַכָּה מְצוּיָה בְּבֵיתְכֶם, תִּרְאוּ לְחַיּוֹת בְּשָׁלוֹם וּבְצוֹתָא, וּבְיַדֵּי הַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה.

**הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּשֵׁים שְׁלוֹם, טוֹבָה
וּבְרַכָּה, חַיִּים, חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים.**

אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּאוּמָן הָיוּ עוֹנִים לְאֵלוֹ שְׁשִׁאֲלוּ אוֹתָם — מִדּוּעַ אֵין לָהֶם רַבִּי כְּמוֹ שְׁנֵהוּג בֵּין תַּלְמִידֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ וְתַלְמִידֵי תַלְמִידֵיו, שְׁבְכָל דּוֹר וְדוֹר שְׁבָא אַחֲרֵי-כֵן וְנִתְוֹסַף רַבִּי חֲדָשׁ, שְׁנֵה מִהַדְרָךְ הַקּוֹדֵם בְּרַב הַפְּרָטִים, וְרַבְּנוּ ז"ל לֹא רָצָה שְׁיִשְׁנוּ אֶפְלוּ נִקְדָּה אַחַת מִמֶּנּוּ.

ה' תשעז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי ערב חג השבועות ה'תשד"ם.

שלום רב וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד מאד אני שמח תמיד לקראת מכתב ממך, וממש אפה מחיה אותי בזה.

אחי היקר! חוק ואמץ להמשיך בעבודת הקדש, להדפיס ולהפיץ את ספרי רבנו ז"ל בעולם, אשר ההארה שאנו זוכים בדורותינו אלו להארת רבנו ז"ל, הוא הוא אור קבלת התורה מחדש, כי רבנו ז"ל מכניס תשוקה חדשה להיות ולטיל בכל מקומות של התורה הקדושה, ולהרגיש ולטעם טעם ונעם וזיו אור התורה הקדושה.

אשרי שיאחז בספריו של רבנו ז"ל, ואשרי מי שידפיס את ספריו, ואשרי מי שיפיץ את ספריו, ואז טוב לו לנצח, מחמת טרדות החג ההכרח לקצר עכשו.

הדורש שלומך...

פה תקבל חזרה השני העמודים משאלות ותשובות "אשר בנחל", ותראה להזדרו בהדפסת שני החלקים, בקשתי את כמה מאנשי שלומנו שיתנו לך את ההוצאות.

ה' תשעח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח, י' בסיון ה'תשד"ם.

שלום רב לידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

אֲשֶׁר ה' תשעט בְּנַחַל רנג

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי.

מָאד מָאד אָנִי מְצֻטְעָר עַל מָה שְׁנִסַּכְמָם בֵּינֵיכֶם לְעִשׂוֹת וּלְסַדֵּר
גַּט.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי אֵין לְךָ עוֹד צֶעֶר בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כְּמִי שְׁמַגְרֵשׁ
אֶת אִשְׁתְּ נַעֲוָרִיו, וְגוֹרֵם קְלָקוּל וְרַע לְעֲצָמוֹ, אֲשֶׁר לֹא יֵאָמֵן כִּי יִסְפֹּר.
עֲלִיךָ לְדַעַת כִּי שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן אִיִּדִישׁ נִקְרָא "גַּאט", וְתִכְף-וּמִיד
כְּשִׁמוּצִיאִים אֶת הָאֵלֶּךָ — אֲלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, נִשְׁאָר אוֹתִיּוֹת גַּט,
לְרַמֵּז כִּי בְּזִמְנֵי שְׂאִישׁ וְאִשָּׁה בְּשָׁלוֹם — הִשְׁכִּינָה בֵּינֵיהֶם, כְּמֵאֲמָרָם
ו"ל (עִין סוּטָה יז): אִישׁ וְאִשָּׁה זֶה י"ה, וְכִשְׂיֵשׁ מִחֻלָּקֶת וּפְרוּד, יוֹצֵא
מִשָּׁם אוֹתִיּוֹת י"ה, וְנִשְׁאָר א"ש א"ש, וְעַל-כֵּן תִּכְף-וּמִיד כְּשִׁמְסֻלְקִין
אֶת הִשְׁכִּינָה מִהַבִּית, שֶׁהִיא אֵלֶּךָ, אֲלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, נִשְׁאָר רַק אוֹתִיּוֹת
גַּט, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. עַל-כֵּן בְּרַח לְךָ מִמַּחְשָׁבָה זוֹ. וְאֲנִי רוֹצֵה
שְׁתִּכְף-וּמִיד תְּבוֹאוּ שְׁנֵיכֶם אֵלַי בְּלִי שׁוּם תְּרוּץ, וְאֲנִי שׁוֹלַח מִכְתָּבִי
זֶה עִם מוֹסֵר כְּתָב זֶה, וְהוּא יַחַכֶּה עֲלֵיכֶם עַד שֶׁתְּבֹאוּ יַחַד אֵלַי וְנִדְבַר
בִּיחַד. אָנִי מְקַוֶּה שֶׁתִּשְׁמְעוּ לְעֲצָתִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְכֶם...

ה' תשעט.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם ב' לְסַדֵּר שְׁלַח, י"א בְּסִינּוֹן ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהֵאבְרָךְ הַיְקָר לִי מָאד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוֹ גְּאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי עִם הַטְּשָׁעַק לְהִדְפָּסָה זֶה זְמַן רַב, אִךְ
מְרַב טְרֻדוֹתִי לֹא הִיָּה לִי הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבָךְ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! עֲלֵינוּ לִתֵּן תְּמִיד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה
לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ עַל גְּדֻלַּת הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, אֲשֶׁר בְּתוֹךְ תִּקְוָה
הַגְּלוּת זְכִינוּ לְהִתְוַדַּע מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבֵּי הַמְּבִיֵן אוֹתָנוּ, רַבֵּי

רנר אָשֶׁר ה' תשעט בַּנְחֵל

המחיה אותנו, רבי המדריכנו בדרך האמת להתקרב אליו יתברך, חבלים נפלו לנו בנעימים, אשרינו!

חמדת לבבי! באפן שיהיה מקרב אל רבנו ז"ל באמת, צריכים הרבה ללמד ספרו הנפלא "לקוטי מוהר"ן הקדוש והנורא, אשר בפרוש אמר רבנו ז"ל, שמי שילמד בספרו, יהיה נעשה בעל תשובה ובעל השגה גדול, ותפתח קשיות גידיו. ואמר רבנו ז"ל, שספרו הוא אתחלתא דגאולה, ועל-כן אשרי מי שמתמיד בספרו הקדוש מדי יום ביומו, חק ולא יעבר.

מאד מאד אני שמח, שאתה שוקד על דלתות התורה הקדושה, ואביך היקר עוזר לך בפרנסתך. מה אמר לך, עכשו בימי הנעורים, הוא הזמן הכי טוב והכי מכשר להתמיד בתורה הקדושה, פי מה שילמד עכשו, זה יחקק בלבו ובדעתו כל ימי חייו. והעולה על הכל — להרגיל את עצמו ללמד בסדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל, הינו ללמד כסדרן דיקא: מקרא, משנה, גמרא (בבלי, ירושלמי, תוספתא), מדרש, רמב"ם, טור, שלחן ערוך וכו', אשר אין ערוך אליו.

ואודות שאלתך ללמד הוראה, העקר ללמד לשמו יתברך, לקיים את תורתו ומצוותיו הקדושות, ואף-על-פי-כן אם אתה מרגיש שתצא לך טובה מזה, שיהיה לך כתב הטר הוראה, ראה לחזור הרבה בחלק ראשון מיונה דעה, ותקבל הטר הוראה פנהוג עכשו. אף בודאי טוב יותר להיות בקי בכל ארבעה חלקי שלחן ערוך, למען ידע להורות הוראה אמתית. ורבנו ז"ל אמר (ספר המדות, אות בנים, סימן כ'): על-ידי למוד פוסקים, עד שידע להורות הוראות, על-ידי-זה גורם פקידה לכמה עקרות, עין שם; הרי לך מתן שכרה בצדקה, מלבד שתלמד על מנת להורות, עוד זאת תזכה לפקידת עקרות.

ראה לשמר מאד מאד מחשבתך, ותמיד רק תחשב ממנו יתברך, אשר זוהי שלמות האדם, פי המחשבה שבמח — זו הנשמה, ובמקום שאדם חושב — שם כל האדם, ועל-כן טוב

אֲשֶׁר ה' תשפ בְּנִחַל רנה

לחשב תמיד רק בתורה וביראת שמים, ועל-ידי-זה יזכה להמשיך עליו ערבות נעימות ידידות זיו אור שכינת עזו ותברך, כי הכל תלוי כפי המחשבה, וכשאדם חושב בדברים טובים, ממשיך על עצמו טוב, ולהפך ה' ירחם. ועל-כן מה טוב לחשב רק טוב תמיד, ולציר לפניו, איך שפלא כל הארץ כבודו, והכל לכל אלקות גמור הוא.

ועליך לדעת, כי המחשבה מעוררת את הלב, והלב הוא ציר המדות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן מט); הינו אם אחד חושב תמיד רק ממנו ותברך, ומדמה בדעתו איך שהכל לכל אין סוף ברוך הוא, על-ידי-זה נתעורר לבו בתשוקה עצומה אחריו ותברך, והלב מציר אצלו המדות לטובה, שיהיו לו תמיד מדות טובות, אשר אין למעלה מזה, כי המדות הן יחוד האדם, ובמדה שאדם מודד — בה מודדים לו (סוטה ח:).

ועל-כן מה טוב ומה נעים להיות רגיל הרבה ב"ספר-המדות", אשר רבנו ז"ל עורר אותנו ללמד ולשקד בו תמיד, והיה חפץ שידפס בכרך קטן, באפן שנוכל להגות בו תמיד, למען יחקק בלבבנו וכדעתנו.

המאחל לכם כל טוב ובאהבה רבה.

הדורש שלומכם...

ה' תשפ.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר שלח, י"א בסיון ה'תשד"ם.

שלום רב יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו זאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתביך לנכון אני מקבל, וממש אתה מחיה אותי.

אני מאד מאד שמח, שאתה זוכה לחטף בכל יום ויום "נקדות" טובות, ויש לך סדרים במקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך.

מה אמר לך, אין למעלה מזה! ובפּרטייות אתה, שפּכּר עבר עליך
 בחיך מה שפּעבר, ואף-על-פי-כן אינך עוזב את עצמך כּלל, זה מאד
 מאד חשוב למעלה.

ומוכא בזהר הקדוש: פּשאדמ עוסק בעבודת בוראו ויגע
 בתורה, כּמה שומרים מזמנים לפניו, והשכינה שורה עליו, וכלם
 מכריזים לפניו: "תנו כבוד לצורת המלך, תנו כבוד לבן המלך" (עין
 זהר הקדוש, פרשת מצרע נב:): וכד איהו אשתדל בפּלחנא דמאריה ולעי
 באורייתא כּמה נטורין זמינין לקבליה לנטרא ליה, ושכינתא שריא
 עליה, וכלא מכריזי קמיה ואמרו: הבו יקרא לדיוקנא דמלכא, הבו
 יקרא לבריה דמלכא, אתנטיר הוא בעלמא דין ובעלמא דאתי, זכאה
 חולקיה, אשרי חלקו בעולם הזה ובעולם הבא [וכאשר הוא
 משתדל בעבודת אדונו ועוסק בתורה, כּמה שומרים מזמנים לנגדו
 לשמר אותו, והשכינה שורה עליו, וכלם מכריזים לפניו ואומרים:
 תנו כבוד לדיוקן המלך, תנו כבוד לבן המלך, שמור הוא בעולם
 הזה ובעולם הבא, אשרי חלקו!].

ראה וגם ראה, אהובי, בני ואחי, חביבי היקר! אילו שבחין
 משבחין לו לאדם אשר עוסק בעבודת ה' — תורה ותפלה, איזה
 רעש הוא עושה בכל העולמות, ופה למטה אף אחד אינו מתחשב
 עמו כּלל, ושום ברירה אינה יודעת ממנו, אבל שם בעולם העליון
 הוא גורם רעש גדול, וכלם משבחין אותו. על-כן ראה להיות חזק
 באלו הנקודות קטנות שאתה תופס בכל יום ויום, כי מכל מעט
 נעשה עוד מעט ועוד מעט, עד שיבנה בית גדול. למשל: פּשאדמ
 רוצה לבנות בית, אינו הולך בפּעם אחת, רק בכל פּעם מוסיף הוא
 אבנים, סיד וטיח, עד שנבנה כל הבנין, כּמו-כן הוא, עד שהאדם
 זוכה לבנות לעצמו בנין ברוחניות, שבונה לעצמו ב'ית' נהדר
 בעולם הבא, שהוא למוד ב'בלי, ירושלמי, תוספתא, אורף ימים
 ושנים, אבל סוף כל סוף זוכה לגמר את ה'ב'ית', והוא ביתו
 הנצחי.

חזק ואמץ מאד מאד באלו הנקודות קטנות, כי זה היה עקר

אֲשֶׁר ה' תשפ בנחל רנו

וּשְׂרָשׁ גָּדוֹל אֶצֶל רַבְּנֵי ו'ל. כִּי אָמַר וְגָלְהָ נִפְלְאוֹת (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רפב) עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים לז): "וְעוֹד מְעַט וְאֵין רָשָׁע וְהִתְבּוֹנְנֶתָ עַל מְקוֹמוֹ וְאֵינְנוּ", הֵינּוּ שֶׁהַפְּסוּק מְזַהֵר: עַל־יְדֵי הַ"עוֹד מְעַט" שְׂמוֹצֵא בְּעֶצְמוֹ, וְחוּטֵף בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, עַל־יְדֵי־זֶה כְּבָר אֵינוֹ רָשָׁע, "וְהִתְבּוֹנְנֶתָ עַל מְקוֹמוֹ" וְתִרְאֶה כִּי "וְאֵינְנוּ", הוּא כְּבָר לֹא שָׁם, הוּא כְּבָר יֵצֵא מִמְּקוֹמוֹ וְנִתְעַלָּה (עַיֵן לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רפב); וְעַנִּין זֶה הוּא גְלוּי נוֹרָא וְנִפְלְאָ עַד מְאֹד, כִּי דֶרֶךְ הָאָדָם לִפְלֵ בְּדַעְתּוֹ, כְּשֵׁאֵינוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת הַרְבֵּה, וְעַל־יְדֵי־זֶה אֵינוֹ עוֹשֶׂה כְּלוּם, אֲבָל כְּשֵׁי־גִיל אֶת עֶצְמוֹ לְחֻטֵּף בְּכָל פַּעַם נִקְדוֹת טוֹבוֹת, אַזִּי בְּמִשְׁפָּח הַזְּמַן יִצְטַרֵּף לְחֻשְׁבוֹן גָּדוֹל.

וְעַל־כֵּן מְאֹד מְאֹד אֲנִי שֹׂמֵחַ עַל שְׂאֵתָה מִתְחַזֵּק וּמְשַׂמַּח אֶת עֶצְמָךְ, וְחוּטֵף כָּל יוֹם טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי, אֲשֶׁר רַק זֶה יִשְׁאַר לְךָ, וּמָה גַם שְׂאֵתָה זוֹכָה לְהִסְתוֹבֵב בְּאַרְצְ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: כָּל הַמְהַלֵּךְ ד' אַמּוֹת בְּאַרְצְ יִשְׂרָאֵל, מְכַטַּח לוֹ שֶׁהוּא בֶּן עוֹלָם הַבָּא (כְּתוּבוֹת קיא.); הֵינּוּ שֶׁהָאָדָם מְמִילָא צְרִיף לְהִסְתוֹבֵב בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְסִתוֹבֵב עַל־כָּל־פְּנִים בְּאַרְצְ יִשְׂרָאֵל.

נָא וְנָא לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבָר, אֶת רַבְּנֵי ו'ל יָכוֹלִים לְמַצֵּא בְּכָל מְקוֹם שֶׁרַק לוֹמְדִים שָׁם סְפָרִיו, וְכֵן אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ מוֹצֵאִים בְּכָל מְקוֹם שֶׁמְדַבְּרִים וְחוֹשְׁבִים מִמֶּנּוּ, עַל־כֵּן מָה לְךָ לְבַלְבֵּל דַּעְתְּךָ בְּחַנּוּם, אֵתָה יָכוֹל לְהִתְפַּלֵּל הֵיכֵן שְׂאֵתָה רַק רוֹצֶה.

וּמָה שְׂכַתְבָּתָ לִי בְּעַנִּין צְדִיק נִסְתָּר, תִּדַע כִּי הַכֹּל דְּמֵיוֹנוֹת, לִי אֵין שׁוּם שְׂיָכוֹת עִם שׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעֲוֹלָם, וְכֵן אֵינִי צְרִיף אֶת שׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעֲוֹלָם, וְהַכֹּל שֶׁקָּר וְכָזָב, הַזְּיוֹת וְדְמֵיוֹנוֹת וְכוּ'. תִּצְמִין לִי, מִי שֶׁשׁוֹקֵד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּ"לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן" וּבְ"לְקוּטֵי־הַלְכוֹת", וּמִתְבּוֹרֵד תְּמִיד עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, הוּא הוּא הַצְּדִיק גָּנוּז שְׂנַגְנָזָה מֵעֲלֹתוֹ מִכָּל הָעוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

רְאֵה לְכָתֵב לִי בְּכָל שָׁבוּעַ מְכַתֵּב.

ה' תשפא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שליח, י"א בסיון ה'תשד"ם.

שלום רב לידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגם את ספר תולדות רבנו ז"ל, ואם אמנם יש בהם הרבה גזמאות ושקררים, ותמה תמה אקרא — למה אין מחלקת על ספר זה, דאס עס איז באפּוּצט... והנראה פי שקר אוהב שקר, ודי לחכימא; אף-על-פי-כן תשואות חזן לך, פי פונתך היא לטובה.

על-כל-פנים זה עתה נכנסה שמחה אמתית בלבי, בשעה שהביא לי שליח את ספר "אשר בנחל", חלק ל"ט (מהדורה ישנה), אשר אף יצא מבית הדפוס, וזו שמחה שלמה, כי תהלה להשם יתברך, יצא במהירות וביפי, אשריך ואשרי חלקיך! ואיך יכול לתאר ולשער מעלת ספרי "אשר בנחל", ומה עושים בעולם, כי בחסדו יתברך מגיעים אלינו מכתבים לאחרונה מכל חלקי העולם, ומשתוקקים מאד מאד דיקא אחרי "אשר בנחל", ובשני שבועות אלו מכרו האברכים בשכונת ויליאמסבורג ובורו פארק קרוב לאלפים ספרים מכרכים של "אשר בנחל", ובנדאי יעשו פעלתם לטובה בעולם. (וטוב מאד מאד עשית, שהדפסת על הפריכה מבפנים — מצד אחד את תמונת ציון רבנו ז"ל, ומצד שני — את הלוח לסיים "לקוטי-מוהר"ן" בכל חדש, ולדעת, תדפיס פך בכל חלק, פי הוא עגן נפלא ושירים זה לזה, פי עקר ההתקרבות אל רבנו ז"ל היא להיות על ציונו הקדוש וללמד הרבה "לקוטי-מוהר"ן").

אחי היקר לי מאד! חזק ואמץ מאד מאד, פי בא יבוא יום ישועתך, ותזכה לבנות בית נאמן בישראל. עליך לדעת, פי אין עוד דבר נעלם ונסתר כמו ענין הזווגים והשדוכים, וזה לא תלוי בידי אדם כלל, באשר כבר שמעת מפי כמה פעמים, ומה שלאחד

אֲשֶׁר ה' תשפב בְּנַחֵל רנט

מתאחר הזיווג ולאחר מתקדם — זה נפלאות תמים דעים, שאי אפשר להשיג, רק היודע תעלומות יודע זאת, וכמו שרואים גם היום האחרון של האדם, שדבר זה נעלם ונסתר מעין כל חי; אחד מאריך ימים ושנים רבות וטובות, ואחד יש לו קצור ימים, וגם הם מלאים מכאובות, אשר בודאי זה מנפלאות תמים דרך ה', שאין ידוע לנו. ועל-כן העקר הוא אמונה פשוטה, למסור את עצמו לגמרי אליו ותברך, ולהיות רגיל לדבר עמו ותברך, כאשר ידבר איש עם רעהו, ולספר לפניו את כל מכאובי לבבו, וכל מה שעובר עליו בפרכי פרכיות.

אחי, אחי היקר! אין למעלה מזה, כי כל דבור ודבור ממש עושה רשם בכל העולמות, ויוצאים עליו פרוזין: זכאה בריה דקדשא בריה הוא, זכאה חולקיה בעלמא דין וזכאה חולקיה בעלמא דאתי, דא איהו בריה דמהימנותא בריה קדישא יקירא זכאה איהו [אשרי בן הקדוש-ברוך-הוא! אשרי חלקו בעולם הזה ואשרי חלקו בעולם הבא, זהו בן האמונה, בן הקדוש והמכבד, זכאי הוא].

אחי, אחי היקר! חזק ואמץ, כי לא יעזב אותך השם ותברך כלל, ובא יבוא יום ישועתך. זכר היטב את כל אשר נדבר בינינו, והיה אם שמוע — בישן, תזכה לשמע בחדש (ברכות מ.).

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ה' תשפב.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר שלח, י"ג בסיון ה'תשד"ם.

שלום רב לידידי היקר לי מאד מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

חסדי השם ותברך יצאתי מצרה, הפח נשבר ואנחנו נמלטנו, ועכשו אני נכנס בשמחה חדשה, יתן השם ותברך כבר ששון ושמחה בלבבות בני ישראל, כי מאד מאד נשברתי מכל העסק ביש

שְׁעֵבֶר עֲלֵינוּ, אִף הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה נִרְאָה וְנִפְלְאָה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְהָאָדָם צָרִיךְ לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּכָל הַמְצָבִים — בֵּין בְּעֲלִיָּה וּבֵין בִּירִידָה, בֵּין בְּגִדְלוֹת הַמַּחֲזִין וּבֵין בְּקַטְנוֹת הַמַּחֲזִין, הַכֹּל יִהְיֶה בְּעֵינָיו שְׂוָה, וְתָמִיד יִמָּצָא בּוֹ אֶת הָאוֹר הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא.

יֵישׁ לֹאמֵר, שְׂוָה הַתְּפִלָּה מִשָּׁה עַל יְהוֹשֻׁעַ: י"ה יוֹשִׁיעֶךָ מַעֲצָת מַרְגְּלִים (סוֹטָה לד:), כִּי מוּבָא בַזֵּהר הַקְּדוֹשׁ (ח"ג קנח.), אֲשֶׁר הַמַּרְגְּלִים יָדְעוּ וְהִבִּינוּ, שֶׁשְׂשִׁינְעֵיו לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל יָפְלוּ לְקַטְנוֹת הַמַּחֲזִין וּלְחֶסְרוֹן אָמוּנָה, עַד שִׁיאֲמָרוּ: "כִּי חָזַק הוּא מִמֶּנּוּ" (בַּמִּדְבָּר יג, לא), כְּדָרְשֵׁת חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה לה.): אֲפֹלוּ בְּעַל-הַבֵּית אֵינוּ יָכוֹל לְהוֹצִיא אֶת כָּלֵיו מִשָּׁם וְכוּ'; וְעַל-כֵּן רָצוּ וּבָחֲרוּ יוֹתֵר טוֹב לְהִשָּׁאֵר בַּחוּץ לְאָרֶץ, בְּמָקוֹם מִדְּבָר וּשְׂמֵמָה, וְלַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּגִדְלוֹת הַמַּחֲזִין. אָבָל בְּאֵמֶת לֹא זֶה הַדֶּרֶךְ, כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לַחֲפֹץ תָּמִיד אֶת אֲהָבָתוֹ וּדְבֻקָּתוֹ יִתְבָּרֵךְ — בֵּין בְּעֲלִיָּה וּבֵין בִּירִידָה, וְלִמְאַמֵּן הָאֲמִתִּי אֵין שִׁיף קַטְנוֹת וּגְדֻלוֹת, כִּי תָמִיד מוֹצֵא אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְעַל-כֵּן הַתְּפִלָּה מִשָּׁה רַבָּנוּ, עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם, עַל תְּלַמִּידוֹ יְהוֹשֻׁעַ, שִׁינְצֵל מִדַּעְתָּא שְׁבִשְׁתָּא הַדִּין [מִהַדְעָה הַמְּשֻׁבָּשֶׁת הַזֶּה] — בְּשֵׁם י"ק דִּיקָא, כִּי מוּבָא בְּדַבְרֵי הָאֲר"י ז"ל, כִּי שֵׁם י"ק הוּא שֵׁם הַמַּחֲזִין, וְהוּא תְּקוּן מִדַּת הַגְּאוּנָה, הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִזְכְּנוּ לְבוֹא אֶל הַמִּדָּה הַטּוֹבָה הַזֶּה, וְלְהַתְּחַזֵּק בֵּין בְּגִדְלוֹת וּבֵין בְּקַטְנוֹת, וְלִידַע כִּי הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְלַעֲלוֹת אֶת הַמַּלְכוּת, שֶׁהִיא ה' תְּתַאֲה, עִם אֵין סוֹף, רִישָׁא דְלָא אֲתִידַע בְּיַחְדָּא שְׁלִים, וְאִזּוּ יִהְיֶה יְה"א שְׂמָה רַבָּא מְבָרֵךְ לְעֵלִים וְלַעֲלָמֵי עֲלָמָא יִתְבָּרֵךְ, כִּי אוֹת ה' נִכְתָּבַת בְּג' מַלּוּיִין: ה', הֵה', הָא' (סוֹפֵי תְבוֹת יְה"א), כִּי הַמַּלְכוּת יוֹרֶדֶת בְּכָל עוֹלָם וְעוֹלָם, שֶׁהִיא כָּל מִדְּרָגָה וּמִדְּרָגָה: עֲשִׂיָּה, יְצִירָה, בְּרִיאָה, אֲצִילוֹת, וְצָרִיכִים לְהַעֲלוֹתָהּ, הֵינּוּ לְהַתְּחַזֵּק בְּכָל מִינֵי מְצָבִים שְׁבַע עוֹלָם. וְזֶה שְׂאָנוּ צָרִיכִים לְבַקֵּשׁ תָּמִיד: אֲי"ה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ, אֲי"ה דִּיקָא, לְעֵלוֹת וּלְגִלוֹת מְקוֹם כְּבוֹדוֹ בְּכָל הַמְצָבִים, הֵינּוּ בְּכָל מְצָבֵי הַמַּלְכוּת הַנִּקְרָאת ה', בְּמַלּוּי יְה"א' כְּנ"ל.

וְאִף שֶׁהוּא דָּבָר הַכִּי קָשָׁה לְהַתְּחַזֵּק, בַּפְּרָט בְּשַׁעֲה שְׁעוֹבֶרֶת רִידָה וְנִפְלִיָּה וּשְׁבִירָה וְצָרָה כְּזוֹ וְכוּ', אִף-עַל-פִּי-כֵן לְכָל אֶחָד

אָשֶׁר ה' תשפג בְּנַחַל רסא

מְרַמְזִין רְמִזִּים אַחֲרַיִם, וּמוֹסְרִים לוֹ תְּקוּנִים וְנִסְיוֹנוֹת אַחֲרַיִם, וְהַשֵּׁם
יִתְבַּרֵּךְ יִהְיֶה בְּעֶזְרָנוּ לְהַכְּלִיל בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ לְגַמְרֵי מַעֲשֵׂה וְעַד עוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אִם נִשְׁאַר בְּיָדְךָ עֵדֶךָ מִהַמַּעוֹת שֶׁנִּתְּתִי לָךְ
בְּעֵת צָרָתִי, שֶׁתְּדַפֵּיס עִמָּהֶם אֶת הַקּוֹנְטְרַס "אֲסִירֵי אֶרֶץ", כִּי הֵרֵב ...
גֵּרוֹ יְאִיר, נִצְרָךְ לָזֶה מְאֹד מְאֹד, וְאֵינְךָ בּוֹדֵד לְהַדְּפִיסוֹ, כִּי הוּא בְּעַל
חֹב גָּדוֹל, וְהַסְפָּר הַזֶּה נְחוּץ לוֹ מְאֹד, כִּי הוּא נִכְנָס בְּמִקְוֵמוֹת
הַחֲשׂוּכִים בְּיוֹתֵר.

יְעֹזֵר הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁהַשְּׂכִינָה תִּצָּא כְּכֹר מִבֵּית אֲסוּרִים דִּילָהּ.

ה' תשפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח, י"ג בְּסִינּוֹן ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב יִגִּיעוּ אֵל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל
נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּחַ נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְכֵן אֶת הַהוֹדָעָה בְּדַבַּר בְּנֶךָ, שֶׁצָּרִיף
לְעֹבֵר נִתּוּחַ, לֹא עָלֵינוּ. הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ יִרְחַם עָלֵינוּ, וְיִמְשִׁיף לוֹ רְפוּאָה
שְׁלֵמָה בְּזִכּוֹת כָּל הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִים.

רְאֵה בְּנִי! אוֹדוֹת הַנִּתּוּחַ וְכו', צָרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד לֹא
לְעֹשׂוֹתוֹ עַל-יְדֵי רוּפָא סֶתֶם, אֲלֵא לְקַח רוּפָא גָּדוֹל וּמְמַחָה בְּדַבַּר,
כְּמֵאֲמַר רַבֵּנוּ ז"ל (הַשְּׁגוּר בְּפִי אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ): אִם כְּכֹר הוֹלְכִים
לְרוּפָא, צָרִיכִים לְלַכֵּת אֵל רוּפָא גָּדוֹל וּמְמַחָה עַד מְאֹד (מְקוּרוֹ הוּא
בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמָּן ל'). וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ יִשְׁלַח אֶת מְלֶאֶךְ מִיכָאֵל,
שֶׁיַּעֲמֵד עַל יְמֵינוּ, וְיִהְיֶה שְׁלִיחַ טוֹב, וְתִהְיֶה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְבִנְךָ,
וְגַם יִשְׁפִיעַ עָלֶיךָ שְׁפַע גָּדוֹל, כִּי אֲסוּר לְקַמֵּץ בְּדַבַּר זֶה, רַק לְעֹשׂוֹת
כָּל מִינֵי הַשְּׂתַדְּלוֹת לְקַחַת רוּפָא גָּדוֹל וּמְמַחָה דִּיקָא, וְלֹא לְהַסְתַּפֵּל
עַל מַעוֹת, "כִּי לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב נָאִם ה' צְבָאוֹת" (תְּצַי ב'); וּבְזִכּוֹת

רסב אָשׁר ה' תשפד בנחל

שאתה מפיץ את אור ונדעת רבנו ו"ל בעולם, ישפע עליך שפע גדול עד מאד, ותשא חן בעיני כל רואיך.

חמדת לבבי! מובא (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל'), שכמו-כן ברוחניות צריכים לילף אל רבי גדול עד מאד, באפן שיכול להאיר גם בקטנים ופחותים כמונו היום — אורו יתברך. וכל מה שהאדם מרגיש שהוא רחוק ביותר, עליו לילף ולהתקרב אל רבי יותר גדול, ואינו מספיק רבי קטן, ויאמר: הלואי שאהיה על-כל-פנים כמהו, לא ולא... אסור לומר כך, אלא כמו בגשמיות, כשיש לאדם איזה צער או מכאוב, עליו לילף אל הרופא הכי ממחה שרק יש בעולם, כמו-כן ברוחניות צריך לילף אל הרבי הכי גדול שרק יש בעולם, ולקבל ממנו תרופות יקרות. ובחסדו הגדול, אנו יודעים מהרבי הזה, ואף שבני-אדם צועקים: מה לכם עם רבי של כמה דורות וכו', וגם עם הנהגות של דורות הקודמים וכו'?! ובאמת אינו כן, רבנו ו"ל הוא הרבי של הדור הזה, והנהגות שלו הן תרופות יקרות לדור הזה דיקא! אשרי מי שיאחז בהם תמיד, ואז טוב לו לנצח נצחים!

הדורש שלומך...

ה' תשפד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שלח, י"ג בסיון ה'תשד"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות ללבי לטובה, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתביך היקרים לנכון קבלתי זה ארבע פעמים.

תאמין לי, ששמע איני מסיח דעתי ממך, ובכל פעם אני רוצה לכתב לך, אך מרב הטורדות אני מתעכב. ועקר עכובי היה רק מפני שרציתי לכתב לך באריכות גדולה, ולגלות לך מה בפנימיות ללבי,

אֲשֶׁר ה' תשפד בְּנַחַל רסג

ובפּרָטיות לְאָחַד שָׁבָא בַּפַּעַם הִרְאֵנוּ אֶל הַנַּחַל וְרוֹצֵה לְשִׁתּוֹת,
בְּיָדָי יֵשׁ הַרְבֵּה מֵה לְתֵן לוֹ, אֲךָ מֵרַב תְּשׁוּקָה דְּחִיתִי לְעוֹד יוֹם
וּלְעוֹד יוֹם, עַד שֶׁכָּבַר קִבְּלִיתִי מִמֶּךָ עַד עֲכָשׁוּ אֲרַבְּעָה מִכְּתָבִים,
אֲמַרְתִּי וַיְהִי מָה, אֲרוֹצֵה דְּבָרֵי אֱלוֹ אֱלִיךָ, פֶּן יִרְוַח לִי.

תֵּאֱמִין לִי, אֶהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! כְּפִי מֵה שְׁעוֹבֵר עַל כָּל בְּרִיָּה
בְּזֵה הָעוֹלָם, הוּא חֶסֶד גָּדוֹל, חֶסֶד נִפְלָא, חֶסֶד חֲנָם, שְׁאֲנוּ זוֹכִים
לִידַע מֵרַבִּי אֱמֶת כְּזֵה, וְעַל-כָּל-פָּנִים לֹא לְחַלֵּק עֲלָיו, וּמִכָּל שֶׁפֶן לֹא
לְהַתְלוּצֵץ מִמֶּנּוּ וּמִסְפָּרָיו הַקְּדוּשִׁים, וּמִתְלַמְּדוֹ הָאֲמִתִּים, בְּזֵה
בְּעֲצָמוֹ רְאוּי לָנוּ לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמָנוּ, וְלִהְיוֹת רְגִילִים לְתֵן תּוֹדָה
וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ; טוֹב לְהוֹדוֹת
לֵה, חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲיָמִים, אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקְנוּ!

וְהִנֵּה יְסוֹד גָּדוֹל בְּחַיִּים הוּא לֹא לְחַשֵּׁב הַרְבֵּה מִן הָעֶבֶר, וַיְהִיָּה
רְגִיל מְאֹד לְדַלֵּג, שְׁקוֹרִין "אֵיבְעֵר גַּעֲשֵׁפְרוּיִנְגֵּעֵן" עַל כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר
עֲלָיו, בְּיָדָי צְרִיכִים לְלַמֵּד הַרְבֵּה מֵהַכְּשָׁלוֹנוֹת שָׁלוּ וְאֵי הַצְּלָחָתוֹ
וְכוֹ, אֲבָל רַק כְּדֵי לְלַמֵּד בְּאִפְּן לְתַקֵּן, וְלֹא לִפְל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, כִּי
צְרִיכִים לִידַע הַיֵּטֵב, אֲשֶׁר יִמְיָנוּ כְּצֵל עוֹבֵר, הִנֵּה הוּא יוֹם וְהִנֵּה הוּא
לִילָה, וְהִנֵּה הַכֹּל כְּצֵל פּוֹרַח. וְעַל-כֵּן הַמְּשַׁכֵּיל הָאֲמִתִּי יוֹדַע הַיֵּטֵב
דְּבָר זֶה, שְׁאִינוּ כְּדָאֵי לְהַתְאַנֵּחַ וְלְהַצְטַעֵר עַל עוֹלָם שְׁאִינוּ שָׁלוּ, וּמִקַּל
צַעֲרוּ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם: הֵן עַל-יְדֵי שְׂמִחָה, וְהֵן עַל-יְדֵי
תּוֹרָה, וְהֵן עַל-יְדֵי שִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וְהֵן עַל-יְדֵי שִׂיחַת חֲבָרִים,
הָעֵקֶר לֹא לְהַסְתַּפֵּל תְּמִיד עַל הָעֶבֶר. וְזוֹ סִגְלָה טוֹבָה מְאֹד לְהַגְבִּיָּה
אֶת רוּחוֹ.

כִּי בְּאֱמֶת דְּבָר זֶה אִינוּ כָּלֵל, שְׂמֵאֲחֵר שְׁעַד עֲכָשׁוּ הִיָּה מְלֵא
כְּשָׁלוֹנוֹת, הוּא כָּבַר יִשְׂאָר בְּכְשָׁלוֹנוֹתָיו, זֶה אִינוּ נִכוֹן כָּלֵל. אֲדַרְבֵּה,
רוֹאִים בְּמַצִּיאוֹת אֶחָד שֶׁהִיָּה לֹא יִצְלַח וְכוֹ, מְלֵא נְפִילוֹת וִירִידוֹת,
קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וְכוֹ, וְלִבְסוּף נִתְהַפֵּף לְגַמְרֵי לְטוֹבָה, הָעֵקֶר
תְּלוּי אֵיךְ שֶׁהָאָדָם זוֹכֵה לְבוֹא לְיְדֵי יֵשׁוּב הַדַּעַת אֲמִתִּי בְּעוֹלָם.

וְהַכָּלֵל הוּא, שְׂתַמִּיד צְרִיף לְהַתְיָשֵׁב בְּדַעְתּוֹ מְעַמְדוֹ וּמַצְבוֹ,
"וְאֵיךְ וּמֵה וְאֵיפֹה וְהֵיכָן" וְכוֹ; וְהַיֵּשׁוּב הַדַּעַת הַזֶּה הוּא טוֹב בְּשָׁעָה

רסד אָשׁר ה' תשפד בנחל

שְׁמַדְבַּר עֲמוּ יִתְבַּרְךָ, וַיִּתְיָשֵׁב בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ הַיָּטֵב הַיָּטֵב, "אֵיךְ" עָבְרוּ עָלָיו הַחַיִּים?! "וַיִּמָּה" תְּכַלִּיתוּ בְּחַיִּים?! "וַיִּאִיפָה" הוּא צָרִיךְ לִילֵךְ בְּסוֹף הַחַיִּים?! "וַיִּהְיֶה" עוֹמֵד עִכְשָׁו בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ?! וְעַל-יָדֵי שְׁאֵלוֹת אֵלּוּ יִזְכֶּה שְׂיִתְרַץ לוֹ הַכֹּל, וַיִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְיִשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי וְנִצְחִי.

יֵשׁ בְּנֵי אָדָם שְׁמָאֵד שְׁבוּרִים עַל שֵׁהם בַּיְשׁוּנִיִּים, וּבְאֲמַת אֵין זֶה חֶסֶד כָּלָל, אֲדוּרְבָה, מִדַּת הַבּוֹשָׁה מְעַלְתָּה גְבוּהָה עַד מָאֵד, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (נְדָרִים כ.): "לְבַעֲבוֹר תָּהִי יִרְאָתוֹ עַל פְּנֵיכֶם" — זֶה בּוֹשָׁה, "לְבַלְתִּי תַחֲטְאוּ" — מְלַמֵּד שֶׁהַבּוֹשָׁה מְבִיאָה לְיָדֵי יִרְאָת חֲטָא; מְכַאֵן אָמְרוּ: סִימָן יָפֵה בְּאָדָם שֶׁהוּא בַּיְשָׁן. וְאָמְרוּ (שם): כָּל אָדָם הַמְתַּבְּיֵשׁ, לֹא בְמַהֲרָה הוּא חוֹטָא; וְמִי שְׂאֵין לוֹ בִּשְׁת פָּנִים, בְּיָדוּעַ שְׁלֹא עָמְדוּ רַגְלֵי אַבּוֹתָיו עַל הַר סִינַי וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

בּוֹדָאֵי לֹא צָרִיכִים לְהַתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, כִּי מַה יַעֲשֶׂה לָךְ אָדָם?! וְמִי שְׁחָזַק בְּאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וַיּוֹדַע וְעַד שְׁמָלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְתַמִּיד מְדַבֵּר וּמְשִׁיחַ כָּל לְבוֹ וְכָל עֶסְקָיו רַק עֲמוּ יִתְבַּרְךָ, בּוֹ נִכְנָסֶת עֲזוֹת וְעַקְשָׁנוֹת גְּדוּלָה דִקְדוּשָׁה, עַד שְׂאֵינוּ מִתְפַּעֵל מִשׁוּם בֶּן אָדָם. וּמִדַּת הַבּוֹשָׁה הוּא עֲנִין אַחֵר לְגַמְרֵי, צָרִיכִים לְהַתְבַּיֵּשׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, וְלֹא מִבְּנֵי-אָדָם כָּלָל, וְאֵל זֶה זֹכִים רַק עַל-יָדֵי רַבּוּי שְׂיַחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, כִּי כָּל מַה שְׁמַדְבַּר וּמְשִׁיחַ עֲמוּ יִתְבַּרְךָ, יוֹתֵר נִכְנָסֶת בּוֹ עֲזוֹת וְעַקְשָׁנוֹת דִקְדוּשָׁה, וְכַמוֹ-כֵן הוּא דְבוּק בְּחַי הַחַיִּים, וְהוּא מְתַבְּיֵשׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, וְאֵינוּ בָטֹל וּמִתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, יִהְיֶה אֵיךְ שְׂיַהְיֶה.

וְעַל-כֵּן אַחֵר יִשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי, יִתְחִיל לְהַתְיָשֵׁב בְּדַעַתוֹ "אֵיךְ" עָבְרוּ עָלָיו הַחַיִּים עַד עִכְשָׁו, שֶׁהַתְבַּיֵּשׁ מִבְּנֵי-אָדָם, וּפְחַד מֵהֶם מָאֵד מָאֵד, וַיִּמָּה גַם שְׁמִתְפַּעֵל מֵה שְׂזָה יֵאמֵר עָלָיו, אוֹ מַה שְׂזָה יֵאמֵר עָלָיו, אוֹ הָאֵם יִהְיֶה מְצַלַּח בְּחַיָּיו אוֹ לֹא?! כָּל זֶה יִתְבַּטֵּל מִמֶּנּוּ, כְּשִׂיזְכֶּה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עֲמוּ יִתְבַּרְךָ, וַיִּמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עַרְבוֹת נְעִימוֹת זֵיו חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, הַמְאִירָה בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, כִּי יִשְׁיג אֲשֶׁר הַכֹּל הֶבֶל וְרַעוּת רּוּחַ, כִּי הַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְדוּמָם, צוּמַח,

אֲשֶׁר ה' תשפה בְּנַחַל רסה

חי, מדבר, אלקות גמור הוא, ועל-כן מה עלי להתפעל ממישהו, יהיה איך שיהיה ויהיה מי שיהיה, אינו מתפעל משום בריה שבעולם. ועל-ידי-זה תתישב תכליתו הנצחית "מה" הם החיים — רק לחפש ולמצא אותו יתברך, וזו כל מגמתו בחיים — למצא אותו יתברך מכל דבר בעולם, ורק שם הוא צריך להגיע ולבוא, וכל זה מרגע זה — להתחיל לשפח לגמרי מהעבר, ולעשות פרגע התחלה חדשה, ואז יגיע אל תכליתו הנצחית.

ומחמת הטרדה שנתנה עלי עכשו — אקצר, ועוד חזון למועד, אם ירצה השם.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ה' תשפה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר קנח, י"ח בסיון ה'תשד"ם.

שלום רב וברכה לידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד מאד שמחתי לקרותו.

מה אמר לך, ידידי היקר! זו לנו ישועה וזכות גדולה לידיע מאור גנוז כזה, אור נורא ונפלא כזה, המחיה אותנו ומחזק ומעורר אותנו בתוך תקף קטנותנו וירידתנו.

והנה החיים מלאים יסורים ונסיונות קשים ומרים, ואי אפשו בשום אופן לעבור את העולם בשלום, הינו עם שמו של הקדוש-ברוך-הוא הנקרא שלום (שבת י.), כי אם על-ידי עצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, כי בודאי מי שאינו דבוק בו יתברך, ומי שאינו רוצה לחשב בקביעות ממנו יתברך, עליו לא יעבר מה שעובר על איש כשר הרוצה לחשב ממנו יתברך. אבל מי שרוצה לזכות לדבק עצמו בו יתברך, ומשתדל תמיד רק לחשב ממנו יתברך, ותמיד מדבר

רסו אָשֶׁר ה' תשפו בַּנְחַל

עמו יתברך, בְּוֹדָאֵי עֲלִיו עוֹבֵר מֵה שְׁעוֹבֵר. וְאֵי אֶפְשֶׁר לוֹ לְהַנְצִיל מִזֶּה, כִּי אִם עַל-יְדֵי עֲצוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי! אֵל תִּפַּל בְּדַעְתָּךְ כָּלֵל מִכָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ, כִּי כֵן עוֹבֵר עַל כָּל מִי שְׁנִכְנַס וּבָא לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשָׁה, שְׁמִסְבָּבִים אוֹתוֹ הַקְּלָפוֹת וְהַהִסְתָּרוֹת וְהַמְּנִיעוֹת לְרַב, וְאֵי אֶפְשֶׁר לְהַנְצִיל מֵהֶם רַק עַל-יְדֵי עֲצוֹתָיו שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל — לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו אֶת כָּל פְּנִימִיּוֹת לְבָבוֹ, וְכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלָיו, וְכֵן יִשְׁתַּדֵּל לְשַׂמַּח אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מִיּוֹן אֶפְנָיִם שְׁבָעוּלָם. וְהַעֲקֵר — לְהִיּוֹת רְגִיל לְשִׁמְעַת כְּלֵי זָמֵר, שְׂדָבֵר זֶה יָרִים וַיִּגְבִּיֵה רוּחוֹ, וַיִּזְכֶּה לְבֹא תָמִיד לְגַדְלוֹת הַמַּחֲזִין, לְחֹשֵׁב תָּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל אָמַר: אִם לֹא הָיוּ חוֹלְקִים עַל רַבְּנוּ ז"ל, הָיָה מוֹשֵׁף אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ אֶל הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וְכֹלֵם הָיוּ דְבָקִים רַק בּוֹ יִתְבַּרְךָ.

ה' תשפו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר חֲקַת ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְיַדֵּיךָ, אֲהוּבֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי כְּעַל כָּל הַיּוֹם, כִּי זֶה כַּמָּה נִכְסֶף נִכְסַפְתִּי לְרֵאוֹתְךָ, וְעַל-כָּל-פָּנִים כָּתַב יְדָךְ.

אוֹדוֹת הַמְּרִירוֹת שֶׁנִּתְהַנֶּה אֶצְלָךְ וְכוּ', מָה אִמַּר לְךָ! אִם לְנִחְמָךְ — הֲלֹא סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּיַדְךָ, וְהוּא הַמְּנַחֵם הַכֹּל וְהַמְּשַׂמַּח הַכֹּל (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ב'), הַפֶּךְ בְּסִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים, וְתַמְצָא שֵׁם נִחְמָה וְשִׂמְחָה.

עֲלִיף לְדַעַת, כְּתִיב (וַיִּקְרָא א, ב): "אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קִרְבָּן",
 יֵשׁ לוֹמַר מ'כ'ס' רֵאשִׁי תְבוֹת: מ'דָּה כ'נְגֵד מ'דָּה; הִינוּ כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם
 בְּאִיזָה דְבָר אוֹ עוֹשֶׂה עוֹלָה, אָזִי הוּא צְרִיף לְשֵׁלֵם אַחֲר־כֶּף מְחִיר
 יִקָּר, בְּעַת מַעֲשֶׂה הוּא חוֹשֵׁב כְּאֵלוֹ הַכֹּל הַפֶּקֶר, וְהוּא נִמְצָא עַל
 הַגְּבִהָ, אָבָל לְבִסוּף הוּא מְקָרִיב קִרְבָּן וּמִשְׁלֵם מ'דָּה כ'נְגֵד מ'דָּה.
 וְעַל-כֵּן אֵין לָךְ לְהִתְרַעַם עַל שׁוֹם בְּרִיָּה רַק עַל עֲצָמָךְ, וְלָשׁוּב
 בְּתוֹשֻׁבָה אֲמַתִּית.

וּבּוֹדָאֵי כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ, הוּא לְעוֹרֵר אוֹתָךְ, שֶׁתִּדַּע כִּי גַם
 אַתָּה פּוֹגֵם בְּעִנְיָן כְּזֶה, וְעַכְשָׁו אַתָּה מְקַבֵּל מְדָה כְּנִגֵּד מְדָה, וְהוּא
 חֶסֶד מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קפז). הַבְּעַל-שֵׁם-
 טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע אוֹמֵר: כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם בְּמַחְשְׁבָה — סוֹבֵל מִכִּנּוּי
 וּמִבְּנוֹתָיו, כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם בְּדַבּוּר — סוֹבֵל מֵאֲשֵׁתוֹ, כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם
 בְּמַעֲשָׂיו — סוֹבֵל מִבְּנֵי-אָדָם; וְעַל-כֵּן עֲלִינוּ לָשׁוּב בְּפֶה שֶׁפָּגַמְנוּ
 בְּמַחְשְׁבָה, דַּבּוּר, וּמַעֲשֶׂה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְתְּקוּ מֵאֲתָנוּ כָּל הַדֵּינִים.

נָא וְנָא לֹא לִפְלִי בְּדַעַתָּךְ בְּשׁוֹם אֲפֹן שֶׁבְּעוֹלָם, יִהְיֶה אִיךָ שֶׁיִּהְיֶה,
 הַרְגֵּל עֲצָמָךְ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֵת כָּל לִבְךָ,
 וְכֹל מַה שֶׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ בְּפִרְטוּיּוֹת. וְעֲלֶיךָ לְדַעַת כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם אֵין
 מְקוֹם לְנוֹס וְלִכְרֹחַ מִפְּגַעֵי וּמִמְקָרֵי הַזְּמַן, רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, לְהִיּוֹת
 רְגִיל לְדַבֵּר רַק עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵף שֶׁלְּעַת עֵתָה נִרְאָה כָּל הָעִנְיָן כְּחוֹכָא
 וּטְלוּלָא, כָּל זֶה מְחַמַּת חֶסְרוֹן אֲמוּנָה, כִּי הִמְאָמִין הָאֲמַתִּי, אֲשֶׁר אֵין
 שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַפֵּל לְכָל אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא
 יְדַבֵּר תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְזֶה כָּל קֵטֵב
 הַהִתְגַּלּוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁרֵי שִׂיאֲחֻז בּוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תשפז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר חֻקַּת, כ"ה בְּסִינַי ה'תשד"ס.

שְׁלוֹם רַב וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סְלָה, גִּיעֵנוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי, אֲהוּבֵי

רסח אֲשֶׁר ה' תשפז בַּנְחַל

הִיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מוֹסֵר כָּתַב זֶה ... הִיָּקָר, נוֹסֵעַ עִכְשָׁו לְמַחְנָכִים, אָמַרְתִּי אֲרוּצָה שׁוֹרְתִים אֵלַי אֵלַי.

זֶה זְמַן רַב שְׁלֹא שָׁמַעְתִּי מִפֶּה, אֶקְנֶה שְׁאֵתָה מִתְחִזֵּק בְּמִצְבֶּךָ וּבִפְרִיָּתְךָ וּבְעִבּוּדְךָ אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאֵתָה קוֹבֵעַ עֲתִים לַתּוֹרָה. רָאָה אֵיךְ שְׁיָמֵי חַיֵּינוּ הֶבֶל, וְהִנֵּה יוֹם וְהִנֵּה לִילָה וְהִכַּל כָּצֵל פּוֹרַח, וְאֵי אֲפֹשֶׁר לְתַפֵּס אֶת הַיָּמִים וְהַלִּילוֹת רַק עִם שִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, שְׁזוֹכִים לְשִׁפְךָ אֶת לְבוֹ אֵלַי יִתְבָּרַךְ, וּבְזֶה בְּעִצְמוֹ זוֹכִים לְבוֹא לְיָדֵי יָשׁוּב הַדַּעַת, וְלִקְשֹׁר עִצְמוֹ אֵלַי יִתְבָּרַךְ, וְלַחֲטֹף בְּכָל יוֹם וְיוֹם טוֹב אִמְתִּי וְנִצְחִי, תּוֹרָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים.

רָאָה לְשֹׁמֵר אֶת בֵּיתְךָ מְאֹד, וּבִפְרִיָּתוֹת אַחֲרֵי שְׁעֵבֵר עָלֶיךָ מִשְׁבֵּר נַפְשִׁי, מִשְׁבֵּר פְּנִימִי, עָלֶיךָ לְכַבְּדָה וְלִקְרָבָה וּלְשִׁמְחָה עַד מְאֹד, וְלִהְיֶקֶל מִמֶּנֶּה עַל הַבַּיִת, וּבְיָדָי בְּזְכוּת זֶה יִשְׁפַע עָלֶיךָ שְׁפַע גָּדוֹל. כִּי רַבְּנוֹ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מִוֵּהָר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סט), אֲשֶׁר הַפְּרִיָּתָה בָּאָה רַק בְּזְכוּת הָאִשָּׁה. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּבֹא מִצִּיעָא נט.): אוֹקִירוּ לְנִשְׂיֵיכוֹ, כִּי הֵיכֵי דַתְּתַעֲתְרוּ, עֵינֵי שָׁם.

גַּם רָאָה לְהֵיוֹת קְבוּעַ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה יָבִיא לָךְ שְׁפַע גָּדוֹל בְּפְרִיָּתָה, כְּאֲשֶׁר אָמַר פֶּעַם רַבְּנוֹ ז"ל לְאַחַד: מִי שְׁקוֹבֵעַ לְעִצְמוֹ עֵת לְלַמֵּד, עַל-יְדֵי-זֶה יָבוֹאוּ לוֹ מַעֲוֹת אֲפִלּוֹ שְׁחָטָא. וְזֶה מְעוֹת' רָאשֵׁי תְבוֹת: וְאֵין עֲבָרָה מְכַבָּה תּוֹרָה (עֵינֵי שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קלז). וּבְיָדָי הַתּוֹרָה תַּחֲזִיר אוֹתוֹ לְמוֹטָב, וּבְזְכוּת לְמִוּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, יִמְשָׁף עָלָיו אֲרִיכוֹת יָמִים וְכִפְרַת עוֹנוֹת וְשְׁפַע גָּדוֹל.

חֲמִדַּת לְבָבִי! רָאָה לְחִזֵּק אֶת עִצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְהַעֲקֵר לְהֵיוֹת רְגִיל בְּשִׁמְיעַת כְּלֵי זְמֵר, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה יִגְבִּיחַ וְיָרִים אֶת רוּחְךָ וְיִרְחִיב דַּעְתְּךָ.

וְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד לִילְךָ לְמִקְוֶה בְּכָל יוֹם וְיוֹם, כִּי מִי שְׁקוֹבֵעַ בְּטָבִילַת מִקְוֶה בְּכָל יוֹם, יֵשׁ לוֹ תִקְוָה לְתַקֵּן הַכֹּל.

אָשׁר ה' תשפח בַּנְחַל רסט

וְהָיָה טוֹב מְאֹד, שֶׁתֵּשֵׁב בְּשַׁעוֹר שְׁלוֹמֵדִים בְּרַבִּים בְּבֵית-
הַמִּדְרָשׁ, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ בְּלֹא חֲדוּשׁ (חֲגִיגָה ג.), וּבְיַד אֵי
הָרַב מְסֻבִּיר הַכֹּל בְּבֵאוֹר הַיֵּטֵב הַדָּק, וְאַתָּה יְכוֹל לְשִׁמְעַע הַלְכוֹת
כְּאֵלוֹ, שִׁיְהִיָּה נִצְרָף לְךָ לְכֹל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֵךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וּמִמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנְפַח בִּי.

ה' תשפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר חֲקֵת, כ"ה בְּסִיּוֹן ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב יִרְדְּפוּ אֵל אַהוּבִי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִיְמֵי
הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה
נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכוּן קִבְּלָתִי.

רְאֵה לְהַחֲיֹת אֶת עֲצָמְךָ עִם כָּל נִקְדָּה וּנְקֻדָּה קְטַנָּה, שְׂאֵתָה זֹזְכָה
לְחֻטֵּף בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם מִנְקֻדַּת יְהוּדִיתְךָ, וְהַרְגַּל עֲצָמְךָ לְדוֹן אֵת הַכֹּל
לְכַף זְכוּת: הֵן אֵת עֲצָמְךָ, שְׁלִבְל תְּאֲשִׁים עֲצָמְךָ בְּכֹל דְּבָר, וְהֵן אֵת
אֲשֵׁתְךָ וּבְנֵי בֵיתְךָ, וְהֵן אֵת אָבִיךָ וְאִמְךָ, וְהֵן אֵת אַחֵרִים. וְהַעֲקֹר
לְהִיּוֹת רְגִיל לְדוֹן אֵת הַכֹּל לְכַף זְכוּת, וְזֶה פּוֹתַח שְׁעָרִים חֲדָשִׁים
בְּהַשְׁגַּת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי מִי שֶׁדָּן תְּמִיד אֵת אַחֵרִים לְכַף חוֹב, אֲזִי
מִחוּ מְצַמְצֵם, וְנִעֲשֶׂה שְׁבוּר בְּכֹל פֶּעַם, אֲבָל מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֵת עֲצָמוֹ
לְדוֹן אֵת הַכֹּל לְכַף זְכוּת, נִפְתַּח לְפָנָיו הַיְכָל הַזְכוּת, וְזֹזְכָה
לְרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ בְּרוּר. כְּמוֹ שֶׁאֲמַרְהָ חֲנָה לְעֵלִי: לְאוֹ רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ גִּבְרָה,
שֶׁדִּנְתָּנִי לְכַף חוֹבָה וְלֹא דִּנְתָּנִי לְכַף זְכוּת (בְּרִכּוֹת ל:); לְמֵדִים מְכַאֵן,
כְּשֶׁדִּנְגִים אֵת הַכֹּל לְכַף זְכוּת, זֹזְכִים לְרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ בְּרוּר.

כִּי בְּאֵמַת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכֹל:
דוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר — הֵם עֲצָם עֲצָמֵי חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ

ער אָשר ה' תשפט בנחל

ממש, וכשאדם זוכה לבוא לידיעה זו, אזי פתוח לפניו הכל, כי עיניו ואזניו, חטמו ופיו אינם רואים ואינם שומעים ואינם מרגישים ואינם מדברים רק רוחניות אלקות, ונכללים במקום שנקללים, ומחם כל-כף נזדכף, עד שמאירה בהם תמיד רוח חיים חדשה מהקדשה, ושופע עליהם בקביעות רוח-הקדש, והם דבוקים בו תברך.

ועל-כן ראה להרחיב דעתך תמיד, ואל תלך כל-כף מיאש ושבור, נדכה ונמאס, חס ושלום, רק הרגל עצמך לשמח ולשמח את אחרים. ואל זה תזכה דיקא על-ידי המדה היקרה הזו של למוד זכות, איך שרק יהיה ומה שרק יהיה וכו', אפלו שידמה לך בודאי, שפונתו היא רק להרע לך וכו', גם בתוך הרע שלו ראה למצא את הזכות שבו, ולדון אותו לכף זכות, ועל-ידי-זה יתבטלו ממך כל הדינים, ותזכה לראות אור חדש, ותחיה חיים מתקים, ותהיה בן חורין ממש.

הדורש שלומך...

ה' תשפט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר חקת, כ"ה בסיון ה'תשד"ם.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לכבי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך היום לנכון קבלתי.

ושמחתי כעל כל הון, שאתה מחזיק בתמך, ומתמיד בשעורים בסדרן. אינך יכול לתאר לעצמך מה שנעשה בכל העולמות על-ידי למוד תורה לשמה בסדר-דבר-הלמוד של רבנו ז"ל, וזה אחד מהדברים שנעלמים מעיני כל חי. כי אם היו בני-אדם רואים ומרגישים את האור והערבות והנעם שנמשך על הנשמה בשעה

אֲשֶׁר ה' תשפט בַּנְחַל רעא

שְׁלוֹמֵךְ וְגוֹרֵס בְּתַנּוּךְ, מִשְׁנִיּוֹת, בְּבָלִי, יְרוּשָׁלַיִם, תּוֹסֶפֶתָא, מְדַרְשֵׁי
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, סֵפֶר הַזֶּהר וְהַתְּקוּנִים, סֵפֶר הַפּוֹסְקִים: הַרְמַב"ם,
טוֹר וְהַשְׁלָחַן עָרוּךְ, וְכוּ' וְכוּ', אֲזִי הָיָה מִתְּלַהֲבִים מְאֹד מְאֹד, וְתָמִיד
הָיָה יוֹשְׁבִים וְגוֹרְסִים בֵּין נִים וְלֹא נִים, בֵּין תִּיר וְלֹא תִיר, אֲשֶׁרִי מִי
שָׁעַמַל בַּתּוֹרָה, וְאֲזִי יִזְכֶּה שְׂיִמְחֵלוּ לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו.

וְכֵן הוּא בַּתְּפִלָּה, כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם וְיוֹם אֶת
הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת: שְׁחִרִית, מִנְחָה, מְעִרִיב, בְּכַוְנַת פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת,
אֵין לְשַׁעַר וְאֵין לְסִפּוֹר מֵהַ שְׁנַעֲשֵׂה מִכָּל אֱלוֹהֵי הַשְּׁלֹשׁ תְּפִלוֹת בְּכָל
הַעוֹלָמוֹת, וְיוֹרְדִים הַחַיּוֹת מִהַמְּרַכְּבָה הָעֲלִיּוֹנָה, וּמְרִימִים וּמְנַשְׂאִים
אֶת תְּפִלָּתוֹ. כִּי הַשְּׁלֹשׁ תְּפִלוֹת הֵן כְּנֶגֶד הָאֲבוֹת הַקְּדוּשִׁים, כְּמֵאמְרָם
ו"ל (בְּרַכּוֹת כו:): תְּפִלוֹת אָבוֹת תִּקְנוּם, וְאֲזִי בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, הוּא עֵת
רְצוֹן גָּדוֹל מְאֹד, כִּי כָּל אֶחָד מִהָאֲבוֹת פָּתַח פָּתַח חֲדָשׁ בְּעוֹלָם
לְהַמְּשִׁיךְ אֱלֹקֵינוּ יִתְבָּרֵךְ. וְעַל כֵּן דִּיקָא שַׁעַת הַתְּפִלָּה הוּא עֵת רְצוֹן
גָּדוֹל, וְיוֹרְדִים הַחַיּוֹת מִן הַמְּרַכְּבָה, שְׂסִימָנָם גִּ'שִׁא', גִּ'שָׁר, שִׁוֹר,
אֲרִיָּה, וּמְרִימִים וּמְנַשְׂאִים אֶת הַתְּפִלוֹת לְמַעְלָה לְמַעְלָה. וְלִהְיוֹךְ
— כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּפָגַם הַבְּרִית, שָׂאֲזִי נִתְקַלְקַל מִחוּ, אֲזִי
יוֹרְדִים הַחַיּוֹת הַטּוֹרְפוֹת, וְעוֹמְדִים כְּנֶגְדּוֹ לְבַלְבְּלוֹ וְלִטְרֹף אֶת תְּפִלָּתוֹ,
כִּי אֵת זֶה לְעַמַּת זֶה עֲשֵׂה אֱלֹקִים.

וַיֵּשׁ חַיּוֹת טוֹרְפוֹת הַתְּפִלָּה, שֶׁהֵן הַמְּחַשְׁבוֹת רְעוֹת הַמְּבַלְבְּלוֹת
אֶת הַתְּפִלָּה, וְסִימָנָם: גִּ'כִּח', שֶׁהֵם: גִּ'ץ, כִּ'לָּב, חִ'מּוֹר, כִּי עוֹמְדִים
גִּ'כִּח' הָאָדָם לְבַלְבְּלוֹ וְלִטְרֹף תְּפִלָּתוֹ; כִּי זֶה יְדוּעַ שְׂכַשְׁהַתְּפִלָּה זִכָּה
בְּלִי מְחַשְׁבוֹת זָרוֹת, אֲזִי נִתְקַבְּלַת תְּפִלָּתוֹ בְּנֹדָאִי, וְעוֹלָה לְרְצוֹן לְפָנָיו
יִתְבָּרֵךְ. וּמִכָּל שְׂכָן מִי שְׂזוֹכָה גַם לוֹמֵר בְּכָל לַיְלָה סֵדֵר חֲצוֹת, שָׂאֲזִי
הוּא עֹצֵם הַתְּגָלוֹת הַרְצוֹן הָעֲלִיּוֹן, רַעְוָא דְרַעְוִין, וְאֲשֶׁר אֲזִי הַשְּׁמַיִם
פְּתוּחִים לְגַמְרִי, אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוֹכָה לְחֻטֵּף בְּכָל לַיְלָה אֲמִירַת חֲצוֹת,
וַיִּמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ רְצוֹן הָעֲלִיּוֹן, וַיִּזְכֶּה לְהַכְּנִס תְּמִיד בְּלִי רְשׁוּת. כִּי
מִי שְׂזוֹכָה לְהִיּוֹת עַר בְּשַׁעַת חֲצוֹת וְאוֹמֵר אֶת סֵדֵר הַתְּקוּנָה, וְגַם
מִתְּבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, זוֹכָה — שְׂחֹטֵט שֶׁל חֹסֵד נִמְשָׁךְ עָלָיו כָּל הַיּוֹם,
וְנִתְּלַהֵב כָּל הַיּוֹם אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ.

עַרְב אֲשֶׁר ה' תִּשְׁע בַּנְּחָל

חֲמַדַּת לְבָבִי! הַחֲזֹק בַּתּוֹרָה בְּשִׁקְיָהּ נִפְלְאָה, וְאֵל תַּנִּיחַ יוֹם בְּלִי לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲפִלוּ מְעַט מְעַט דְּמַעַט, וְכֵן הַתְּמִד בַּתְּפִלַּת שַׁחֲרִית, מְנַחָה, מְעַרֵּיב מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, לְאֵט לְאֵט, וּבְנִדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְתִזְכֶּה לְפָרְנִסָּה בְּרוּחָנִיּוֹת, שִׁישְׁפַע עֲלֶיךָ אוֹר זֵיו וְחַיּוֹת דְּבִקּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּפְרָנִסָּה בְּגִשְׁמִיּוֹת — לְחֶם לְאֵכָל וּבְגֵד לְלְבַשׁ, רְפוּאוֹת וִישׁוּעוֹת לְךָ וּלְאִשְׁתְּךָ וּלְכָל בְּנֵי בֵיתְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' תשצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר חֲקַת ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנְּחָל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

מְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַע אִיךָ שְׁאַתָּה מִתְחַזֵּק בְּזֶה הָעוֹלָם, וּבַפְּרָטִיּוֹת אַחֲרֵי שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ מַה שְׁעוֹבֵר.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אֲסוּר לְעַרְב שְׁתֵּי צְרוֹת וּשְׁתֵּי בְּעִיּוֹת וּמְרִירוֹת בְּיַחַד, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לִפְלֹא, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, בְּאֵין סוּמָךְ. וּמוֹהַרְנִי"ת ז"ל מְפָרֵשׁ, שֶׁזֶּה הֵלְאוּ שָׁל (דְּבָרִים כב, י) "לֹא תַחַרֵּשׁ בְּשׁוֹר וּבַחֲמֹר יַחְדָּו", אֲשֶׁר מְבַאֵר בְּזִהַר הַקְּדוּשָׁה, שֶׁשְׁתֵּי הֵם קְלֻפּוֹת קִשׁוֹת וּמְרוֹת, וְאֵם מְחַבְּרִים אוֹתָם יַחַד, גּוֹרְמִים קְלֻקּוּל גְּדוּל בְּעוֹלָמוֹת, וּמְמַשְׁיכִים מִדַּת הַגְּבוּרָה בְּיוֹתֵר בְּעוֹלָם. וְכַמוֹ-כֵן פְּשַׁעוֹכְבֶּרֶת עַל הָאָדָם אִיזוּ צָרָה אוּ מְכָאוֹב, אֲסוּר לְעַרְבָם יַחַד, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה יוּכַל לִפְלֹא לְגַמְרֵי. וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת הַפְּרֵשׁ וְהַבְּדִל בֵּין צָרָה לְחֻבְרָתָהּ. וְכַמוֹ שְׁאַמְרוּ בַּמִּדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה ע"ה, סִימָן יג) עַל פֶּסוּק (בְּרֵאשִׁית ל"ב, טז): "וְרוּחַ תְּשִׁימוּ בֵּין עֵדֶר וּבֵין עֵדֶר", שֶׁיַּעֲקֹב אֲבִינוּ פָּעַל אֲצֵל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁאַפְלוּ נִהְיָה בְּגָלוֹת, שְׁלֹא תַתְּגַבֵּר וְתַתְּעַרֵּב צָרָה בְּתוֹךְ צָרָה, רַק תְּמִיד יִהְיֶה אִיזָה רֶוַח בֵּינֵיהֶם. וְכַמוֹ-כֵן צָרִיךְ כָּל אָדָם לְמַצֵּא

רעג בנחל ה' תשצא אָשֶׁר

הִרְחַבְתָּ בְּתוֹךְ צְרוּתָיו, כְּאֲשֶׁר גָּלָה וְלָמַד אוֹתָנוּ רַבְּנוּ ו"ל, עַל הַפְּסוּק (תהלים ד, ב): "בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִי", שְׁאֲפָלוּ בְּתוֹךְ הַצָּרוֹת עָלֵינוּ לְמַצֵּא הִרְחַבְתָּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה סוּף כָּל סוּף לְבִטֹּל אֶת הַצָּרָה לְגַמְרֵי (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצ"ה). וְכֵן הוּא בְּעֵנֵינִיךָ, בְּנֹדָאֵי עוֹבֵר עָלֶיךָ כָּל מִינֵי צָרוֹת וְיִסּוּרִים, מְרִירוֹת וְהִרְפָּתָקָאוֹת, אֲבָל סוּף כָּל סוּף, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, מְצֵאתָ אֵשֶׁה טוֹבָה, וְגַם זָכָה אוֹתָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִם יְלָד נֶחֱמַד, אֲשֶׁר לְפָנָי כַּמָּה שָׁנִים כְּתִבְתָּ לִי מִכְתָּבִים מְלֵאֵי מְרִירוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וְכוּ', וְהִיָּה נִדְמָה לְךָ כְּאֵלוֹ אֲבָד מִמֶּךָ מְנוּס וְתִקְנֶה וְכוּ', וְאַתָּה רוֹאֶה שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לֹא עֹזֵב אוֹתָךְ, וּבִנְדָאֵי גַם לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ, אִם רַק תִּזְכָּה לְהִתְזַיֵּק בּוֹ עַל-יְדֵי שִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ.

תֵּאֱמִין לִי, אֲשֶׁר רָאוּי לָנוּ לְרַקֵּד וְלִקְפֹץ בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל גַּעַם חֶלְקֵנוּ, אֲשֶׁר בְּנַחַל שָׁם חֶלְקֵנוּ וְגוֹרְלֵנוּ, וְרָאוּי לָנוּ לְאַחֵז עֲצָמֵנוּ בּוֹ בְּכָל כַּחֲנוּ, וּלְשַׁמְשׁוֹ בְּהַפְצַת דַּעַתוֹ וְתוֹרָתוֹ בְּכָל שְׂכָבוֹת הָעַם, וְאֲשֶׁר רַק בְּזֶה יֵשׁ לָנוּ אִיזוֹ תִקְנֶה לְהִיּוֹת מְאֻחָדִים וּמְקֻשָּׁרִים אֶל רַבְּנוּ ו"ל. מִי יִתֵּן שְׁנֵתְחִיל מְעַכְשָׁו לְשַׁמֵּשׁ אֶת רַבְּנוּ ו"ל בְּהַפְצַת סִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים בְּיִתְרָה שְׂאֵת וּבְיִתְרָה עֹז, וְלֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב. טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, חֲבָלִים נָפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲיָמִים, אֲשֶׁרִינוּ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תשצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר חֲקַת ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד, זוֹכָה וּמְזַכָּה אֶת הַרְבִּיבִים, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֹצָח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי, וְלְהַשִּׁיבְךָ — יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת. מָה אִמַּר לְךָ! אֵין אַתָּה יְכוֹל לְשַׁעַר בְּשִׁכָּל אָנוּשֵׁי מַעֲלָתְךָ

עדר אשר ה' תשצא בנחל

בשמים, איך שִׁבְחוּר צָעִיר מוֹסֵר נִפְשׁוֹ וּמִדְפִּיס סִפְרֵי רַבָּנוּ ז"ל, וּמְפִיץ בְּעוֹלָם, זֶהוּ חֲדוּשׁ גַּם לְמַעַל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. כִּי בְּכָל־יְדוּע לָנוּ, אֵיךְ שֶׁהִבְעַל-דָּבָר עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְכַסּוֹת וּלְהַסְתִּיר אֶת רַבָּנוּ ז"ל מִכָּל הָעוֹלָם, וְיְדוּעַ מֵאֵמֶר הָאִישׁ הָאֱלֹקִי ר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחֲמָן ז"ל (בְּעַל הַמַּחְבֵּר סֵפֶר 'בְּאוֹר הַלְקוּטִים'), שֶׁגַּם מִבֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִסְתִּיר הִבְעַל-דָּבָר אֶת רַבָּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן כִּשְׁבָא אַחַד, וּמְגַלֶּה וּמְפָרְסֵם אֶת רַבָּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, אֵינן לְשַׁעַר וּלְסִפּוֹר מַעֲלָתוֹ, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּחוֹר צָעִיר, הֲלֹא כָּל תַּקּוּן הַבְּרִית תְּלוּי בְּזוֹה, וּבְנֻדָּאֵי מִי שֶׁשָּׂמֵשׁ אֶת רַבָּנוּ ז"ל בְּזוֹה — יִזְכֶּה לְשִׁמְשׁוֹ בְּבֵא.

אחי, אחי הַיָּקָר! תֵּאֱמִין לִי, שְׂאֲנִי מְרַגֵּשׁ הֵיטֵב הֵיטֵב אֶת כָּאֵב לְבָב מְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלַיךְ, אִךְ הָאִיר ה' עֵינַי בְּפִרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ, "זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה" (בְּמִדְבָר יט, ב), וּפִרְשׁ רַש"י ז"ל: גְּזֵרָה הִיא מִלְפָּנַי, וְאֵי אַתָּה רַשָּׁאֵי לְהַרְהֵר אַחֲרֶיךָ, וְהוּא בְּגֵדֵךְ חֵק, עֵינִי שָׂם.

וְהִנֵּה הַמְּפָרְשִׁים מְדַקְדְּקִים, לָמָּה כָּתַב "זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה", לָמָּה לֹא כָּתַב "זֹאת חֻקַּת הַפֶּרֶה", כִּי רַק הִיא חֵק, מִצְוָה בְּלִי פְרוּשׁ, וְאִסּוּר לְחַקֵּר עָלֶיךָ? וּמְפָרְשִׁים, כִּי בְּאֵמֶת לֹא עָלֶיךָ לְבַד יִצְאָה לְפָרֵשׁ, אֲלֹא עָלֵינוּ לְדַעַת, כִּי כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה הִיא חֵק וְאֵין לְהַרְהֵר אַחֲרֶיךָ, הֵינּוּ אֲפִלּוּ בְּשָׂאֵר הַמִּצְוֹת שֶׁיֵּשׁ לְהַבִּין טַעַם עַל-פִּי שֶׁכָּל פְּשׁוּט, עָלֵינוּ לְקַיֵּם בְּחֵק וְלֹא יַעֲבֹר, רַק מִפְּנֵי שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ צִוָּה אוֹתָנוּ, וְאִסּוּר לָנוּ לְחַקֵּר עַל זֶה בְּשׁוּם אִפְּן. נִמְצָא, שֶׁבְּאֵמֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה הִיא לְשׁוֹן חֵק — "זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה" דִּיקָא.

וְהִנֵּה מִצְוֹת נִשְׁוֹאֵין הִיא מִצְוָה רֵאשׁוּנָה: "פָּרוּ וּרְבוּ", וּבְנֻדָּאֵי כָּל בְּחוֹר רוֹצֵה לְהַתְחַתֵּן וּלְהוֹלִיד בָּנִים, אִךְ מַה יַעֲשֶׂה זֶה שֶׁקָּשָׁה לוֹ לְמַצָּא זְוִיגוֹ (אֲשֶׁר בְּנֻדָּאֵי יֵשׁ כְּוָנָה עָלֵינוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּזוֹה, כָּל אַחַד כְּפִי עֲנִינּוּ), אִךְ-עַל-פִּי-כֵן בְּפִשְׁטוּת רוֹצֵה לְקַיֵּם הַמִּצְוָה וּנִשְׁבָּר לְגַמְרֵי — מַה וְלָמָּה עָלֵי לַעֲבֹר כָּל הַחֲשָׁף וְהַגִּיהֵנוּם הַזֶּה? ! וְעַל זֶה בָּאָה "זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה" — 'דָּא גְזֵרַת אוֹרִיתָא' כְּתַרְגוּמוֹ, הֵינּוּ שֶׁהִיא גְזֵרָה מִלְפָּנַי, וְאֵין לָךְ לְהַרְהֵר אַחֲרֶיךָ, הֵינּוּ כִּשְׁעוֹבֵר עַל אַחַד קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת — לָמָּה עָלֵי עוֹבֵר כָּל-כָּף, וְקָשָׁה לִי לְקַיֵּם הַמִּצְוָה

אֲשֶׁר ה' תשצא בנחל ערה

הזו? עליו להשיב לעצמו: 'דא גזרת אורייתא', גזרה היא מלפני, ואי אפשר להרהר אחריה!

וכן הוא הדבר באחד, שבִּעֲוֹנוֹתֵינוּ הרבים, עלה בגורלו להתגרש, חס ושלום, אֲשֶׁר בּוֹדְאֵי גַם זוּ מְצֻנָה (למי שצריך), ואם כן יכולים לשאל ולהקשות — למה דיקא אני צריך לקיים את המצוה הזאת, ולמה לא יקימה אחר וכו'? למה דיקא עלי הִיָּה צריך לעבר המשבר והצער ועגמת הנפש הזו? על זה גם-כן השיב: "זאת חקת התורה", גזרה היא מלפני, ואי אפשר להרהר אחריה כלל! נמצא, ש"זאת חקת התורה" סובבת על כל התורה כלה דיקא, הינו על כל מיני הרפתקאות ומרירות שעובר על האדם, שרוצה לקיים איזו מצוה, או אינו רוצה שיעבר עליו, וכשאנינו יכול לקיים, או ההכרח לעבר עליו וכו' פנ"ל, עליו לידע, כי 'דא גזרת אורייתא', ואין לה רשות להרהר אחריה!

חֲמֻדַּת לְבָבִי! רבנו ז"ל אומר בפרוש (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נה), שהצדיקים מתחבאים בסתר צל ידו יתברך ומתכפסים שם, ועל-ידי-זה לא יכולים הרשעים להזיק להם בעיניהם הרעה, עין שם; וכן אומר בפרוש (בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'), שהצדיקים משליכים עצמם בתוך רפש וטיט, ואין שואלים קשיות עליו יתברך, על-ידי-זה הם משיגים 'מדוע צדיק ורע לו רשע וטוב לו', עין שם.

חזק, חזק! פי בוא יבוא יום ישועתך, ובין כך ראה לחטף טוב אמתי אמתי ונצחי. ובפרטיות — להפיץ אור ודעת רבנו ז"ל בעולם.

הדורש שלומך...

ר' נחמן טולטשינער ז"ל התבטא פעם: במה זכיתי לקבל ממוהרנ"ת ז"ל יותר מכלם? כי כל התלמידים באו רק באמירת התורה, אבל אני ישבתי אצלו בקביעות, והייתי אתו ועמו אפלו בהמצבים של הקטנות וכו', ועל-כן חטפתי ממנו דבורים כאלו, ששום בריה לא תפסה.

רעו אֲשֶׁר ה' תִּשְׁעֵב בְּנַחַל
ה' תִּשְׁעֵב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר חֲקֵת, כ"ה בְּסִיּוֹן ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב,
שׁוֹתָה מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... נִרוֹ יֵאִיר
וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי לְקִרְאָתוֹ מְאֹד מְאֹד.

תְּהִלָּה לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲנִי רוֹאֶה שְׁלֹא הֵלֵךְ לְרִיק יְגִיעִי, חֵס
וְשְׁלוֹם, אֲדַרְבֶּה, כָּל הַדְּבוּרִים שֶׁנִּדְּבַרְנוּ בִּינֵינוּ כָּל הַשָּׁנִים — עָשׂוּ
פְּעֻלוֹת עֲצוּמוֹת, אֲשֶׁר לֹא דֵי שְׂאֵתָה מַחְזִיק בְּתַמָּךְ, וּמְתַמֵּד בְּתוֹרָה
וּבְתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, עוֹד זֹאת אֵתָה מְעוֹרֵר וּמְחַזֵּק אַחֲרָיִם, וְתִהְלֶה
לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּבָר זְכִיתָ לְקָרֵב חֲבוּרָה שְׁלֵמָה, אֲשֶׁר מְעֵלֶת הַמְּזוּפָה
אֵת הַרְבִּים — אֵינְךָ לְשַׁעַר וּלְסִפּוֹר כָּלֵל, וְאֵינְךָ חֲטָא בָּא עַל יְדוֹ כָּלֵל.
וְכַמוֹכָא בְּזֵהר הַקְּדוּשׁ (פְּרֻשַׁת תְּרוּמָה קכט.), דְּאֵינְךָ שַׁעוֹר וְעַרְךָ לְגַדְלָה
שְׂכָר הָאָדָם הַמְּזוּפָה נְפֻשׁוֹת וּמְקַרְבָּן לְעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיּוֹצֵאֵם
כְּרוֹזִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת עַל הָאָדָם הַזֶּה, כַּמוֹכָא שָׁם בְּאַרְיִכוֹת.

הֵן אֲמַת, שֶׁבְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, בְּמִשְׁךָ יוֹתֵר מֵעֲשָׂרִים שָׁנָה זְכִיתִי
לְעוֹרֵר עוֹד מֵאוֹת בַּחוּרִים וְאַבְרָכִים, וְהַרְבֵּה מֵהֶם נִפְלוּ, וְהַרְבֵּה מֵהֶם
נִעֲשׂוּ חוֹלְקִים עָלַי, כָּל זֶה מֵרַבּוּי עוֹנוֹתֵי הַרְבִּים, אֲבָל אֵתָה בְּחִסְדּוֹ
יִתְבָּרַךְ נִשְׂאָרְתָּ, וְאֵתָה עוֹד עוֹזֵר לִי, זוֹ שִׂמְחָתִי וְזוֹ תִקְוַתִּי, וְזֶה חֲלֻקֵי
לְנִצְחָה. כֵּן יַעֲזֹר לְךָ הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ תָּמִיד מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

אֲחִי, אֲחִי הַיְקָר! רְאֵה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּמִצַּב רוּחַ טוֹב, וְתִכְנִים
תָּמִיד שְׂמֵחָה בְּבִיתְךָ, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל בְּבִיתְךָ עַל שׁוֹם חֶסְרוֹן, רַק רְאֵה
לְדוֹן אוֹתָה לְכַף זְכוּת תָּמִיד, וְתִגְבִּיֶה אֵת רוּחָהּ, שְׁגָם הִיא תִהְיֶה
תָּמִיד בְּמִצַּב רוּחַ טוֹב, וְתִשְׂמַח אוֹתָה בְּכָל מִינֵי אֲפָגִים, וְכֵן אֵת
הַיְלָדִים רְאֵה לְשַׂמַּח וּלְבַדֵּת, וְדַבֵּר זֶה מוֹעִיל מְאֹד לְהַתְּפַתְחוֹת
הַדַּעַת, כַּמֵּאֲמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת בְּנִים, סִימָן קז): הַבְּנִים
שׁוֹטִים כְּשִׂאבֵיהֶם כְּעֶסֶן, עֵינֵי שָׁם. כִּי כְּשִׂאבָא מְכֻנֵּס שְׂמֵחָה בְּבֵית,
עַל-יְדֵי-זֶה אֵינְךָ הַבְּנִים יִרְאִים מִלְּשֵׁאל אֵת שְׂאֵלוֹתֵיהֶם וּסְפֻקוֹתֵיהֶם,

אָשֶׁר ה' תשצג בְּנַחֵל רעז

אף שָׁהֵם עֲדִין בְּקִטְנוּת דְּקִטְנוּת, אַף-עַל-פִּי-כֵן שׁוֹאֲלִים אֶת כָּל מֵה שְׁמִסְתַּפְּקִים, כְּשֵׁרוֹאִים שְׁאֵבָא שְׁמַח, וּמּוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ אֲלֵיהֶם, מֵה שְׁאִין כֵּן כְּשֵׁאֵבָא כְּעֶסֶן, אֲזִי הַקִּטְנִים פּוֹחֲדִים לְשֵׁאל כָּל מֵה שְׁקֻשָּׁה לָהֶם, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁאַרִים שׁוֹטִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַכְנִיס שְׁמַחָה בְּבֵיתָךְ תְּמִיד. וְכֻלָּל זֶה תִּנְקֻט בְּיָדְךָ: כָּל חֶסְרוֹן קִטָּן בְּבֵית — רָאָה לְהַקְטִינוֹ עוֹד יוֹתֵר וְיוֹתֵר, עַד שְׁיִתְבַּטַּל לְגַמְרֵי. וְכָל חֶסְרוֹן קִטָּן שְׁאֵתָהּ רוֹאֵה מְשׁוֹנָא הַרוּצָה לְעַקֵּר אוֹתָךְ — תִּגְדִּילוּ בְּמַגְדֵּלֶת עַד מְאֹד, כִּי צְרִיכִים לְהַשְׁמֵר מְאֹד מְאֹד, וְעַל זֶה אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (גִּדָּה ס.א.), לְמִיחַשׁ מִבְּעֵי, כִּי גִדְלִיָּה בֵּן אַחִיקָם לֹא שָׁמַר עֲצָמוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה נִהְרָג. וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַשְׁמֵר מְאֹד מְאֹד מִבְּחוּץ, אֲבָל בְּבֵית צְרִיכִים רַק לְדוֹן אוֹתָהּ לְכַף זְכוּת, וּלְהַקְטִין אֶת כָּל הַחֶסְרוֹנוֹת, וְאֲזוּ תֵּלֶךְ לְבָטַח דְּרַבְּךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רָאָה לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנְפַח בִּי, וּבִכְפֻרְטִיּוֹת אַחַר שְׁעֵבְרוּ עָלֵינוּ מִשְׁבָּרִים וְגָלִים בְּאֵלוֹ אַרְבַּעַת הַחֲדָשִׁים: אֲדָר ב', נִסָּן, אֲיָר, סִינּוֹן, מִמֶּשׁ לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֵּר, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נָתַן לָנוּ כַּח בְּרוּךְ לְסִבַּל אֶת זֶה.

ה' תשצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרַת חֲקֵת, כ"ה בְּסִינּוֹן ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב.

אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמַּעוֹת לְפָדְיוֹן — לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, יִמְתִּיק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים, בְּזְכוּת רַבֵּנוּ ז"ל, הַיּוֹדֵעַ לַעֲשׂוֹת פְּדִיּוֹן, וְלְהַכְנִס בְּכָל הַכ"ד בְּתֵי דֵינִים, וּלְהִמְתִּיק אֶת כָּל הַדֵּינִים.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ מִמֶּךָ לְחַזֵּק אֶת בְּנֵי הַיָּקָר, וּלְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְטוֹבָתוֹ, אַל תִּשְׁבְּרוּ יוֹתֵר, הוּא כָּבֵר מִמִּילָא שְׁבוּר כְּחֶרֶס הַנִּשְׁבָּר,

רעה אָשֶׁר ה' תשצד בַּנחל

ועולם חשוף בערו וכו'. עליך לדעת, כי כל דבור חזוק — יועיל אצלו מאד מאד, ולהפוך — כל דבור עקיפה ישברו וידכאו יותר וכו'. ועל-כן שמר מאד מאד מהיום והלאה רק לחזקו ולאמצו, ואז תרוה ממנו רב נחת, והשם יתברך עוד יעשה לך נסים גלויים, שאינך יכול לשער בשכל אנושי כלל לעת עתה.

מה אמר לך, בני היקר! יש לנו מתנה כזו מרבנו ז"ל, שאי אפשר לשער בשכל אנושי כלל — והיא תפלה, "אז מען בעט ווערט מען נישט גלייך געהאלפן, אויב מען ווארט פירט זיך אויס שענער" [אם מבקשים ממנו יתברך — אין נושעים תכף-ומיד, אם מחכים — אז יוצאת לו ישועה יפה]. והכלל, שצריכים לחכות ולחכות, ובין כך לא להתיאש מתפלה ובקשה.

ראה להשתטח בפשוט ידים ורגלים בכל יום ויום על הארץ, ולדפק עם ראשך עליה, ותבכה ותתחנן מלפניו יתברך שיעזר לבך, ואז תראה ישועה שלמה, ותרוה עוד הרבה נחת ממנו. העקר רק לא להתיאש, ואז טוב לך לנצח.

הדורש שלומך...

ה' תשצד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר חקת, כ"ה בסיון ה'תשד"ם.

שלום רב לידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתביך היקרים אני מקבל בקביעות, וממש חיים חדשים אתה נופח בי בכל פעם, לשמע הטוב ממך.

חמדת לבבי! ראה לשמח את עצמך בכל מיני אפנים, כי מה שאין האדם זוכה למצא את נקדתו, נקדת חיות אלקותו יתברך, הוא רק מצד העפרוריות שנופלת עליו: פעם נתלהב יותר מדאי, ופעם נתפכה לגמרי, וצריכים להיות מקרבים אל מנהיגים אמתיים,

אֲשֶׁר ה' תשצד בנחל רעט

אֲשֶׁר יְכוּלִים לַעֲצֹר אֶת הַרוּחַ סְעָרָה, וַיֵּאִיר הָאוֹר בְּנַחַת וּבְצַמְצוּם (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ט). וְתִהְיֶה לְהֵשֵׁם יְתִבְרָךְ, אָנוּ יוֹדְעִים מִהַמְּנַהֲיָגִים הָאֲמִתִּיִּים, שֶׁהֵם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר, הַמְּעוֹרְרִים וּמְחַזְקִים אֶת צְעִירֵי הַצֵּאֵן, וּמְכַנְיָסִים גַּם בָּהֶם תְּשׁוּקָה וְחֻמְדָּה לְהִתְלַהֵב אֵלָיו יְתִבְרָךְ, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁדְּבוּק וְקָרוֹב אֵלֵיהֶם!

מָה אָמַר לָךְ! עֲלִיף לְדַעַת פִּי הַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וַיֵּשׁ בְּכָל דְּבַר עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יְתִבְרָךְ, הַמְּחַיֶּה וְהַמְּהַיֶּה אֶת זֶה הַדְּבַר, וְכֵן אֲצַל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ חֵלֶק אֵלֶיךָ מִמַּעַל מִמַּשׁ, וְצָרִיכִים לְחַפֵּשׂ בְּכָל מְקוֹם אֶת נִקְדַּת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יְתִבְרָךְ, וְאִזּוּ כְּשִׁיזְכֶּה לְהִתְבּוֹנֵן בְּזֶה, אֲזִי יִמְצָא מִיָּן אֶת מִינוֹ, וַיִּדְבְּקוּ עֲצָמָם יַחַד.

כִּי בְּאֵמֶת זֶה בְּעֲצָמוֹ סוּד הַצַּמְצוּם וְהַחֲלָל הַפְּנוּי, שֶׁנִּדְמָה שֶׁבְּמִקְוֵמוֹ אוֹ אֲצַל פְּלוּנֵי אֵין אֱלֻקוֹת וְכוּ'. אֲבָל הַמְּשַׁפִּיל הַמְּבִין — יוֹדֵעַ וְעַד, כִּי הַכֹּל אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵתָהּ הוּא קִדְם שֶׁבְּרֵאתָ הָעוֹלָם, וְאֵתָהּ הוּא מְשַׁבְּרֵאתָ הָעוֹלָם, וְאֵין הַפְּרֵשׁ כָּלֵל בֵּין הַמְּלוּוֵי וּבֵין הַחֲסְרוֹן, בֵּין הָעִגּוּל וּבֵין הַיֵּשֶׁר, בֵּין הַהֶסְתֵּר וְהַחֲשׂוֹף, וּבֵין הָאוֹר וְהַהִתְגַּלּוּת וְכוּ' וְכוּ', כִּי הַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, רַק בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן וְכוּ', וּבְשִׁבִיל קִיּוּם הָעוֹלָם וְכוּ', קִיּוּם הָאָדָם וְהַמְּחִין שְׁלוֹ וְכוּ', הִנֵּה הַהֶכְרַח לְצַמְצָם וּלְעֲשׂוֹת אֶת הַחֲלָל הַפְּנוּי, שִׁיְדָמָה שְׁמֵשֶׁם פְּנָה, כְּבִיכּוֹל, אֱלֻקוֹתָיו יְתִבְרָךְ.

וְעַל-כֵּן עָקַר עֲבוּדַתְנוּ — לְחַפֵּשׂ תָּמִיד אַחַר נִקְדַּת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יְתִבְרָךְ שֶׁבְּכָל דְּבַר וְאֲצַל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְאַחֲדוּ הַכֹּל, וַיִּחְזַר וַיִּהְיֶה הַשֵּׁם אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד, הַיְיָ אֱלֹהֵינוּ הַשֵּׁם אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד.

אֲשֶׁרֵינוּ, שֵׁישׁ לָנוּ רַבִּי כְּזֶה, אוֹר נִפְלָא וְנוֹרָא כְּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֵׁם יְתִבְרָךְ עַל כָּל הַחֲסָד שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שֶׁאֵין אָנוּ מִתְנַגְּדִים עַל רַבְּנוּ ז"ל וְעַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָאֲמִתִּיִּים שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר, אֲשֶׁר הֵם הֵם רְאִשֵׁי בֵּית יִשְׂרָאֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תשצה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חקת, כ"ו בסיון ה'תשד"ם.

שלום רב וברכה וְכֵל טוֹב סֵלָה יָבוֹאוּ וַיִּגְיעוּ לְכַבוֹד הָאֲבֵרָךְ
הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִיָּמֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲקֻמָּה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ
... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְצָרְכֵי בֵּיתִי — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְהִזָּה בּוֹ
סוֹף מְאֹה דוֹלָר, וּתְשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל זֶה, וַיַּחֲזִיחַ אוֹתְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
כְּאֲשֶׁר הִחַיֵּית אוֹתִי.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! חֲזוֹק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה מִדֵּי
יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְאַל תִּדְחַף אֶת הַשִּׁמְחָה מִיּוֹם לְיוֹם, כִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ פְּנִיחֻמָּא, פְּרַשְׁת שְׁמִינִי): אֵינן הַשִּׁמְחָה מִמְתַּנַּת לְאָדָם,
לֹא כֹל מִי שֶׁשִּׁמַּח הַיּוֹם — שִׁמַּח לְמָחָר, עַיִן שָׁם; וְרוֹאִים זֹאת
בְּחֹשֶׁשׁ, כִּי בְּכֹל יוֹם הַיּוֹם הָאָדָם קָם בְּמִצַּב רוּחַ אַחֵר, פֶּעַם נִכְנָס בּוֹ
רוּחַ טְהוֹרָה, וְהוּא שִׁמַּח מְאֹד בְּשִׁמְחָה שְׁאִין לָהּ קֶץ, עַל שְׂזָכָה לְהִיּוֹת
מְזַרַע יִשְׂרָאֵל, וּפֶעַם קָם בְּמִצַּב רוּחַ טוֹב מְאֹד, וּפֶעַם נִכְנָסַת בּוֹ רוּחַ
טְמֵאָה, וְהוּא עֲצוּב מְאֹד מְאֹד וּבִדְכָאוֹן פְּנִימִי, שְׁאִין לוֹ קֶץ, עַל
מַעֲשָׂיו הַרְעִים, עַד שֶׁנִּדְמָה לוֹ כְּאֵלוֹ אֲבֵד מְנוּס מִמְּנוֹ, וְהוּא קָם
בְּמִצַּב רוּחַ רַע מְאֹד. וְדָבָר זֶה נִשְׁתַּנֵּה וְנִחַלְךָ אֲצֵל הָאָדָם בְּכֹל יוֹם
וְיוֹם וּבְכֹל שְׁעָה וְשְׁעָה, כְּמוֹ שְׁרוּאִים זֹאת בְּחֹשֶׁשׁ. עַל־כֵּן הַמְּשֻׁכֵּל
הָאֲמֵתִי, הוֹפֵךְ אֶת הַכֹּל לְהִיּוֹת תָּמִיד רַק בְּשִׁמְחָה וּבְמִצַּב רוּחַ טוֹב.
וּבְפִרְטִיּוֹת אֲתָה, שְׁעוֹר לָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּזִכְיוֹת חֲנֻם, שְׁמִצָּאת אֲשֶׁה
— מְצָא טוֹב, שֶׁהִיא עוֹזֶרֶת לָךְ הַרְבֵּה בַּהֲתַקְרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ וְ"ל,
וְהִיא מְסַתִּירָה אוֹתְךָ מִכָּל הַמְּשַׁפְּחָה, בְּנִדְאֵי אֲתָה צָרִיף לְהִיּוֹת
בְּשִׁמְחָה רַבָּה עַל נַעַם חֲלֻקָּה, וְעַל־יָד לְעוֹר לָהּ הַרְבֵּה גַם־כֵּן,
וּבְפִרְטִיּוֹת עֲכָשׁוּ בַּעַת הַהֲרִיזוֹן, שְׁמֵאֵד מְאֹד קָשָׁה לָהּ לְעַמֵּד עַל
רַגְלֶיהָ, רָאָה לְהִיּוֹת לָהּ לְעוֹר בְּעֵינֵי הַבַּיִת, וְזָכַר מְאֹמְרָם וְ"ל (וְרוּשְׁלָמִי
מוֹעֵד קָטָן, פֶּרֶק ב', הַלְכָה ד'): שִׁמְחָה לְאָדָם בְּשְׁעָה שֶׁהוּא דָר בְּתוֹךְ שָׁלוֹ;

אֲשֶׁר ה' תשצו בְּנַחַל רפא

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יֵשׁ לָךְ בַּיִת, בַּיִתוֹ — זֶה אֲשֶׁתּוֹ (יומא ב:), בְּנֻדְאֵי אַתָּה צְרִיף לְהוֹסִיף שְׂמֻחָה עַל שְׂמֻחָה.

וּבְכָלֵל, טוֹב מְאֹד שְׂתַהֲיֶה רְגִיל בְּשְׂמֻחָה, לְהִרְחִיב דַּעְתָּךְ מְאֹד, וְלֹא לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּמַצַּב רוּחַ כָּל־כָּף קָשָׁה וּמְרִיר בְּמְרִירוֹת עֲצוּמָה, וּמְדַכָּא בְּדַכְאוֹן פְּנִימִי. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (ירושלמי ספּה, פָּרָק ה', הַלְכָה א'): אֵין רוּחַ־הַקְדֹּשׁ שׁוֹרָה אֲלָא עַל יָב שְׂמֻחַ, עֵין שָׁם; רוּחַ־הַקְדֹּשׁ הִיא הַשְּׂפָעַת הַדַּעַת בְּשְׂפַע אֱלֹקֵי גְדוּל וְנוֹרָא, הַבָּא מִלְמַעְלָה עַל הָאָדָם, וְאֵי אֲפָשֶׁר לְזָכוֹת לְשְׂפַע גְדוּל כְּזֶה, כִּי אִם עַל־יַדֵּי שְׂמֻחָה. וְעַל־כֵּן הִיָּה תָּמִיד לְפָנֵי הַנְּבִיאִים תָּף וְנָבֵל וְכַנּוֹר וְעַגְב, וְהִיָּתָה דְרָכָם לְשִׁיר וְלְזִמְרָה וְלְשְׂמֻחַ מְאֹד, וְעַל־יַדֵּי־זֶה הָיוּ תָּמִיד בְּמַצַּב רוּחַ טוֹב מְאֹד, וְהִיָּה נִשְׂפַע עֲלֵיהֶם רוּחַ־הַקְדֹּשׁ, וְגַלּוּ סוּדוֹת הַתּוֹרָה.

חֲמֻדַת לְכַבֵּי! רְאֵה לְהַפְּךָ אֶת כָּל הַיְגוֹן וְהָאֲנָחָה אֶל תוֹף הַשְּׂמֻחָה, וְתִרְגֵּיל עֲצֻמָּךְ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם בְּסִפְרֵי הַקְדוֹשׁ "מְקוֹר הַשְּׂמֻחָה", וְשָׁם תִּמְצָא מְרַגֵּעַ לְנַפְשְׁךָ, וּבְיֹתֵר תַּהֲיֶה רְגִיל בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כ"ג וְכ"ד, וְלוֹמַר עֲלֶיךָ הַתּוֹרָה מִלִּקוּטֵי־תַפְלוּת, וְזֶה יַעֲזֹר לָךְ הַרְבֵּה לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת הַשְּׂמֻחָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד,
וּמֵאַחַל לָךְ שְׂמֻחָה וְחֻדוּהָ...

ה' תשצו.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר חֻקַּת, כ"ו בְּסִינּוֹן ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקֵר וְהַנְּעִלָה, אִישׁ רוּחַ, אֲשֶׁר זוֹכֵה וּמְזַכֶּה אֶת הַרְבִּים, וְזָכוֹת הַרְבִּים תְּלוּי בּוֹ, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמֻחָתִי לְשִׂמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

רַכַּב אֲשֶׁר ה' תִּשְׁצוּ בַּנְחָל

חֲמַדַּת לְכַבִּי! אַתָּה צָרִיף לְדַעַת, כִּי בַּמָּה שְׂאָדָם קִלְקַל — בּו צָרִיף לְתַקֵּן. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר בְּפִרוּשׁ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מ"ט): וְדַע, שְׂעַקַר הַתְּשׁוּבָה הַשְּׁלֵמָה הִיא, כְּשֶׂאָדָם עוֹבֵר בְּאֵלוֹ הַמְּקוֹמוֹת מִמָּשׁ שֶׁהִיָּה מִקְדָּם הַתְּשׁוּבָה, כָּל אֶחָד כְּפִי מַה שְׂעַבֵּר עָלָיו בְּיָמָיִם הַקּוֹדְמִים, וּכְשֶׁעוֹבֵר בְּאֵלוֹ הַמְּקוֹמוֹת וְהַעֲנִינִים שֶׁהִיָּה מִתְחִלָּה מִמָּשׁ, וְעַכְשָׁו פּוֹנֶה עֲרַף מֵהֶם, וְכוּפָה אֶת יָצְרוֹ לְבָלִי לַעֲשׂוֹת עוֹד מַה שְׂעֲשֶׂה, זֶה עַקֵּר הַתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְרַק זֹו נִקְרָאת תְּשׁוּבָה, עֵינֵי שָׁם.

וְהִנֵּה מֵאַחַר שְׂכַבְר עֲבָרוֹ בְּחַיֵּיף מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים מִמָּשׁ, וְהַצְרִכְתָּ לִישֵׁב בְּבֵית-הַסֵּהַר, לֹא עָלִינוּ, וְעוֹר לָךְ הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁיַּצִּאֲתָ בְּשֵׁלוֹם בַּעַל תְּשׁוּבָה גָּמוּר, אֲשֶׁר מִזֶּה רוֹאִים, שֶׁהִיָּו כְּדֹאִיוֹת לָךְ כָּל הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת וְכוּ', כְּדִי שֶׁתּוּכַל אַחֲר־כֵּף לְקוֹם. וְנִתְקַיֵּם אֲצִלְךָ הַפְּסוּק (יִשְׁעִיָּה יב, א): "אוֹדֶךָ ה' כִּי אָנֹכֶתָ בִּי, יָשַׁב אִפְּךָ וַתִּנְחַמְנִי", שְׁנוֹתָן תּוֹדָה לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוֹצִיא עָלָיו אֶת אָפוֹ וַחֲמָתוֹ, אֲבָל אַחֲר־כֵּף נִחְמוּ וְקִרְבוּ.

וְעָלֶיךָ גַּם נֶאֱמַר (מִשְׁלֵי כד, טז): "כִּי שָׁבַע יַפּוֹל צַדִּיק וְקָם"; כִּי צַדִּיק קָדָם שָׁבָא לִיְדֵי קִימָה, הוּא צָרִיף לְפַל שָׁבַע פְּעָמִים, הִינּוּ מִכָּל הַז' סְפִירוֹת: חַג"ת נַהִי"ם, וְיוֹצֵא מִהֵימָיִם שְׁלוֹ, כִּי כָּל יוֹם מִהַשְּׁבַעָה יָמִים שְׁלוֹ אֵינוֹ שׁוֹה לֹו כָּלֵל, וּמַר וּמְרוֹר לוֹ, כִּי עַקֵּר הַתְּכִלִּית בְּזֶה הָעוֹלָם — לְהַגְבִּיֵה וּלְקַשֵּׁר כָּל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוּ מֵאִיר אֲצִלוֹ כָּל יוֹם נְיוֹם דְּרָךְ הַסְּפִירָה שְׁלוֹ. מַה שְׂאֵינֵן כֵּן כְּשֶׁנוֹפֵל וְיוֹצֵא חוּץ מִהֵימָיִם שְׁלוֹ, אִזּוּ מַר לוֹ מְאֹד, וְכָל יוֹם נְיוֹם נִקְרָא לוֹ קֶשֶׁה יוֹם, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (אִיּוֹב ל, כה): "אִם לֹא בְּכִיתִי לְקֶשֶׁה יוֹם", וּכְתִיב (שָׁם ג, ה): "יִבְעַתְהוּ כְּמִרְיֵי יוֹם", וְזֶה שְׂפָתוֹב (בְּרַאשִׁית כח, י): "וַיִּצְא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה", כְּשֶׁאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי יוֹצֵא מִבְּאֵר שָׁבַע, מִהַז' סְפִירוֹת, אִזּוּ תִכְף-וּמִיד וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה, שֶׁהוּלָךְ אֶל הַחֲרוֹן אָף, וּמַר וּמְרוֹר לוֹ. וְעַל-כֵּן צַדִּיק עַד שֶׁנִּכְנַס אֶל הַקְּדוּשָׁה, וַיֵּשׁ לוֹ תְּקוּמָה, עָלָיו לַעֲבֹר הַז' מִימּוֹת (דִּי זִיבְעֵן וּוּאֶסְעֵרֵן), הַמוֹבָא בַּמַּעֲשֶׂה שֶׁל הַבְּעֵרְגָעַר וְהַעֲנִי בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת (מַעֲשֶׂה י'), עֵינֵי שָׁם; וְעַל-כֵּן אָמְרָה הַבַּת מֶלֶךְ לְכָל מִי שְׁבָא וְרָצָה לְהַשְׁתַּדֵּף עִמָּה: אֲבָל הַז' מִימּוֹת עַדִּין לֹא עֲבָרוּ עָלֶיךָ, כִּי קָדָם שְׁזוֹכִים לְהַכְּנֵס אֶל תּוֹךְ הַקְּדוּשָׁה, וַתִּהְיֶה

אֲשֶׁר ה' תשצו בַּנְחַל רפג

תקומה — "וקם", צריך להתקים: "כי שבע יפל", שיפל שבע פעמים.

ואחר שעליך כבר עברו הז' מימות, עליך להתחזק עכשו מאד מאד, ולהשאר על מקומך, הינו על משרתך ועבודתך שקבלת על עצמך, לילך אל כל האסירים, לחזקם ולעודדם ולעוררם, שיחזרו אליו ותברך. ואם היית יודע מעלתך בשמים, ואיך שיוצאים פרוזים נגדך בכל יום ויום, בשעה שאתה הולך אל בית-האסורים, אזי היית רוקד מרב שמחה. פי כן כתוב בזהר הקדוש (פרשת תרומה קכט): בשעה שאדם הולך להחזיר למוטב רחוקים, יוצא פרוז נורא ועליון בכל העולמות, עד שנשמע גם לזכי השמיעה בעולם הזה, ואומר: "עליונים ותחתונים העידו עדות, מי הוא זה שבורא נפשות ומזכה לחוטאים?! בודאי כתר של מלכות על ראשו, והוא ראוי לעלות עכשו לפני המלך והמלכה" (קדשא בריך הוא ושכינתיה); ואז באות שתי עדות מלאכים, הממנים להשגיח על העולם, ומעידים ואומרים: "הרי אנחנו מעידים על פלוני בן פלוני, שמזכה את הרבים, ומסירם מדרך המקלקלת, אשרי לו ואשרי חלקו!" הרי שגם אביו נזכר בגללו לטובה, כי מעידים עליו פלוני בן פלוני. וכן יש גם לאביו תענוג גדול מזה, והקדוש-ברוך-הוא שמח עמו מאד, ונעשה שמחה גדולה בכל העולמות, והקדוש-ברוך-הוא מצנה, שתהיה צורתו נחלקת בין צורות כל הצדיקים, ומה גם שצורתו בולטת ומאירה יותר מכל צורות הצדיקים. כי מעלת המזכה את הרבים ומקרב חביבים להקדוש-ברוך-הוא, עולה על כל העבודות וכו'. (ועין שם בזהר באריכות גדולה).

ועל-כן לדעת, אחרי הקדמה זו, אינך צריך להסתפל על שום מונע ומעכב, ובודאי אינך צריך לספר הכל לאשתך, באפן שלא תמנע ממך.

וצריך שתדע, אהובי, אחי היקר! כי כל צדיק וצדיק, עד שזכה למה שזכה, עברו עליו נסיונות ומרירות רבה עד מאד, קטנות וירידות, ענשים קשים ומרים, דינים ועניות, חשכות וצרות וכו',

רפד אָשֶׁר ה' תשצז בַּנְחַל

אָבֵל זָכוּ לְמָה שֶׁזָּכּוּ דִּיקָא עַל-יְדֵי שֶׁהִתְחַזְקוּ, וְלֹא נִפְלוּ בְּדַעְתָּם כָּלֵל.
עַל-כֵּן אֵל תְּהִיָּה בְטָלָן! וְרֵאָה לְהַחְזִיק מֵעַמָּד, וְסוּף הַכְּבוֹד לְבוֹא,
שֶׁתּוֹכָה לְהֵאֲרֵת מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְיֵאִיר עֲלֶיךָ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ
בְּגִלּוּי נִפְלְאָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תשצז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסִדְרַת חֲקֵת, כ"ז בְּסִינּוֹן ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהֵאֲבָרְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ עִם הַמַּעֲוֹת לְפִדְיוֹן גִּפְשׁ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְיַעֲזֹר הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ שְׂיִמְתְּקוּ כָּל הַדֵּינִים מִמֶּךָ וּמִכָּל בְּנֵי בֵיתְךָ, וְאַשְׁתָּךְ תּוֹלִיד
בְּנֵיךָ זָרַע שֶׁל קַיָּמָא, וְתִרְוּוּ רַב נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצֶיךָ בְּתוֹךְ כָּלֵל
נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

חֲמִדַּת לְבָבִי! הַרְגַּל עֲצָמָךְ לְהִתְפַּלֵּל תָּמִיד עַל כָּלֵל נִשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, שְׂיִמְלֵא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵת מִשְׁאֲלוֹת לְבָבִי לְטוֹבָה, בְּבִגְדֵי חַיִּי
וּמְזוּגֵי, וּבְזָכוֹת תְּפִלַּת רַבִּים — תִּתְקַבֵּל גַּם תְּפִלָּתְךָ בְּתוֹךְ תְּפִלָּתָם.
כִּי בְּאֵמַת זֹאת נִקְרְאוֹת תְּפִלָּה בְּצַבּוֹר — כְּשֶׁמִּתְפַּלֵּל בְּצַבּוֹר כָּלֵל נִשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, וְאֵז תְּפִלָּתוֹ מִתְקַבֵּלֶת.

רֵאָה לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים וְתִרְחִיב דַּעְתְּךָ, וְתָמִיד
תְּסַתְּפֵל בְּעֵינֵי טוֹבָה עַל כָּל בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וְתִמְצָא אֵת הַחַיּוֹת אֱלֻקוֹת
שֶׁיֵּשׁ בְּכָל בְּרִיָּה, וְאֵז יִמְשֹׁךְ גַּם עֲלֶיךָ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶה כְּנֻנַת
הַתְּנָא הַקְּדוֹשׁ (אָבוֹת, פֶּרֶק ד'): כָּל הַמְּכַבֵּד אֵת הַבְּרִיּוֹת, גּוֹפּוֹ מְכַבֵּד
עַל הַבְּרִיּוֹת; הֵינּוּ מִי שֶׁמְרַגֵּל אֵת עֲצָמוֹ לְמִצָּא אֵת נִקְדַּת חַיּוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא הַכְּבוֹד הָעֲלִיּוֹן, מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, בְּתוֹךְ
הַבְּרִיּוֹת, אֲזִי גּוֹפּוֹ מְכַבֵּד עַל הַבְּרִיּוֹת, וְיִמְצָא כָּל אֶחָד אֵת כְּבוֹדוֹ

אֲשֶׁר ה' תשצז בַּנְחַל רפה

תְּבַרְךָ גַם בּוֹ וּבְגוֹפוֹ, כִּי בְדַרְךָ שָׁאַדָּם הוֹלֵךְ וּמוֹדֵד — כִּף הוֹלְכִים וּמוֹדְדִים עִמוֹ.

מָה אָמַר לְךָ! רְאוּי לְךָ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר בַּנְחַל שֵׁם חֻלְקֶךָ וּגְוַרְלֶךָ, וְאֵין עוֹד שִׂמְחָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִשִּׂמְחָה זוֹ, שְׁאַנּוּ זוֹכִים בְּתַקְּךָ הַחֲשֵׁף וְהַקְטִנּוֹת הַזֹּאת, לְזִכּוֹת לִידַע מִרְבֵּנוּ ו"ל, וְעַל-כָּל-פָּנִים לֹא לְחַלֵּק עָלָיו, אֲשֶׁר שִׂמְחָה זוֹ עוֹלָה עַל כָּל הַשִּׂמְחוֹת. כִּי בּוֹדָאֵי אִם נִזְכָּה לְאַחֵז אֶת עֲצָמָנוּ בְּרַבְנוּ ו"ל, תִּהְיֶה לָנוּ תַקְנָה טוֹבָה לְתַקֵּן הַכֹּל, כְּמוֹ שְׁאָמַר מוֹהֲרַנ"ף ו"ל קִדְּם הַסְתַּלְקוֹתוֹ לְעֵילָא: אֶפְלוּ דְעַר גְּרַעֲסָטְעַר בַּעַל עֲבָרָה, אָבִי עַר וְוַעֲט זִיךְ הַאֲלֵטִין בֵּינָם רַבִּינ', וְוַעֲט עַר בּוֹדָאֵי הָאֲבָן אֶתְקוֹן [אֶפְלוּ הַבַּעַל עֲבָרָה הַכִּי גְרוּעַ, הַעֲקָר שְׂיֵאחֵז עֲצָמוֹ בְּרַבְנוּ ו"ל, וְיִהְיֶה לוֹ תַקוּן]; כִּי בְּאַמַּת מִי שְׂאוּחֵז עֲצָמוֹ בְּרַבְנוּ ו"ל, הַהֲכָרַח לוֹ לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, כִּי רַבְנוּ ו"ל מְעוֹרֵר וּמְחַזֵּק אֶת כָּל אֶחָד מִמְקַרְבָּיו לְשׁוֹב אֵלָיו תְּבַרְךָ, וּמְכַל שְׁפָן אֶת אֱלוֹ שְׁכָבָר זָכוֹ לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפַּעַל וְלִהְיוֹת עַל צִיּוּנוֹ הַקְדוּשׁ, בּוֹדָאֵי לֹא יִמּוּתוּ בְּלֹא תִשׁוּבָה.

נָא וְנָא לַעֲשׂוֹת מִהַרְגַע הַזֶּה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וּלְקַדֵּשׁ אֶת הַדְּבִיר; כִּי כָל הַצְּרוֹת הַבָּאוֹת עָלָיו, הֵן רַק מִחֲמַת פָּגַם הַדְּבִיר, שְׁמַדְבָּר כָּל הַעוֹלָה עַל רוּחוֹ, וְכֵן לְשִׁמּוֹר עֲצָמוֹ מִכַּעַס וּמִקְפָּדוֹת, וְכֵן לְשִׁמּוֹר אֶת הָאֲזוּנִים לֹא לְהַתְּבַלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וְלֹא יִכְנַס בְּאֲזוּנוֹ שׁוּם רַע עַל שׁוּם בַּר יִשְׂרָאֵל. וְעַל כָּלֵם — לְשִׁמּוֹר וּלְקַדֵּשׁ אֶת הָעֵינַיִם, וּבִפְרָטִיּוֹת עַכְשָׁנוּ בִּימֵי הַקֵּץ, אֲשֶׁר הַפְּרִיצוֹת, אַרְיָה אֲנַפִּין דְּקַלְפָּה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן רמב), מְסַתְּוֹבְכַת עַל הַרְחֻבוֹת, וְאֵז טוֹב לוֹ לְנַצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ה' תשצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֵדֶר חֻקֹּת, כ"ז בְּסִינּוֹן ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רב.

בְּקֶשֶׁר לְחֲנוּךְ הַבְּנִים שֶׁשְׂאֵלָתָם, עֲלֵיכֶם לְהַשְׁתַּדֵּל שִׁיְהִי מִתְאִים לַבְּנִים — הֵן בְּתוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם, וְהֵן מִצַּד הַחִבְרוּתָא וְהַסְבִּיבָה, שֶׁהַכֹּל יִהְיֶה עַל טְהָרַת הַקִּדְּשׁ, וְאִין מְשָׁנָה אִם זֶה בְּרִסְלָב, אוֹ חֲב"ד, אוֹ חֲזוֹן אִישׁ, אוֹ אַגְּדָה וְכוּ', הָעֵקֶר לְהַסְתַּכֵּל לְטוֹבַת הַיְלָדִים, לְחֲנוּכָם הַרוּחָנִי וְהַגְּשָׁמִי, כִּי בְּעִנְיַן חֲנוּךְ אֲסוּר לְהַכְנִיס שׁוּם דְּעוֹת שֶׁל מַפְלְגוֹת, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּעִירָה קְטָנָה כְּמוֹ שְׁלֹכֶם, יֵשׁ מִבְּחָר רַק שֶׁל ב' אוֹ ג' יְשִׁיבוֹת וּבְתֵי חֲנוּךְ, אֲזִי אֲסוּר בְּתַכְלִית הָאֲסוּר לְעִרְבָב דְּעוֹת שֶׁל פּוֹלִיטִיק בְּעִנְיַיִ חֲנוּךְ, כִּי בְּעִינָנוּ כָּל הַפּוֹלִיטִיקָה הִיא שְׁקֵר וְכוּ', וְכָל אֶחָד לְטוֹבַת עֲצָמוֹ הוּא דוֹרֵשׁ וְכוּ', וּבְעִנְיַן חֲנוּךְ, הָאָדָם צָרִיךְ לְדַרֵּשׁ טוֹבַת יְלָדָיו.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִצְלִיחַ דְּרַפְכֶּם, וְאֵל תִּתְעַרְבוּ בְּשׁוּם מַפְלְגָה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי עֲנִינָנוּ הוּא רַק תּוֹרָה וְתַפְלָה, וְלִגְלוֹת אֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּעוֹלָם, וְהַפּוֹלִיטִיקָה שֶׁל שְׁקֵר נִבְנִית, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, רַק עַל הַהַפּוּךְ מִזֶּה וְכוּ', וְאִף גַּם לְעַקֵּר אֶת זֶה, הִיא לֹא תִהְיֶה. וְעַל-כֵּן אִין לָנוּ עֶסֶק עִמָּהֶם, אֲבָל מֵה שֶׁשִּׁיךְ לְכָלֵל עֲנִינֵי יְהוּדִית, אֲסוּר לְעִשׂוֹת הַפְּרָשׁ בֵּין אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, יִהְיֶה אִיךְ שִׁיְהִי מֵאִיזוֹ חֲסִידוֹת הוּא בָּא וְכוּ', אוֹ מֵאִיזָה מוֹצֵא אַחֵר וְכוּ', אֲסוּר לְעִשׂוֹת שׁוּם הַפְּרָשׁ, כִּי הַכֹּל הֵבֵל וְרַעוֹת רוּחַ, לָנוּ יֵשׁ רַק תּוֹרָה אַחַת, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֶחָד, וְכָל הַחֲסִידוֹת וְכָל הַדְּרָכִים טוֹבוֹת, הָעֵקֶר שֶׁיֵּלְכוּ עַל-פִּי דְרָךְ הַשְּׁלַחַן עֲרוּךְ, כְּפִי שֶׁהוֹרוּ לָנוּ אֲבוֹתֵינוּ וְרַבּוֹתֵינוּ, וְיוֹתֵר מִזֶּה אֲסוּר לְעִשׂוֹת שׁוּם חֲלוּקִים וְהַפְּרָשִׁים כָּלֵל, וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּשַׁעֲה שְׁנוּגָע לְעִנְיַן חֲנוּךְ הַבְּנִים וְהַבְּנוֹת.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר, שִׁיְהִי שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, בֵּין כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכָלֵם יַעֲבְדוּ אוֹתוֹ שְׁכֶם אֶחָד, וְלִבָּל נִבְלָבֵל

אֲשֶׁר ה' תשצט בַּנְחַל רפז

עצמנו בפוליטיקה של שקר, והקדוש-ברוך-הוא יערה רוח טהרה מפרוס, ויתבטלו כל מיני אמונות כוזביות מישראל, ויקבלו את על מלכותו ותברך לבד, ונחזור אל כח פינו בתורה ובתפלה, ונברח מכח הנשק והזרוע וכו'.

אודות הנדר של אשתך וכו', היות כי זה נוגע לעצבים, רחמנא לצלן, עליך לקחת שלשה אנשים, ולומר לאחד מהם את פתח החרטה, ועל-ידי-זה יוכלו להתיר נדרה, כמובא בשלחן ערוך (עין יורה דעה, סימנים: רכת, רכט).

הדורש שלומך...

ה' תשצט.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר חקת, כ"ז בסיון ה'תשד"ם.

שלום רב וברכה וכל טוב סלה ישיגו וירדפו אל אהובי, ידידי היקר, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו זאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך בצרוף הספר "אשר בנחל" חלק ל"ט (מהדורה ישנה) וכן הקונטרס "גלוי אמונה" — לנכון קבלתי, ומאד מאד שמחתי לקראתם, ואין אתה יכול לתאר בשכל אנושי מעלתך בזכוי הרבים, אשריך ואשרי חלקך!

מה אמר לך! אם לנחמך אם לשמחך, הלא ספרי רבנו ז"ל בידך, ובפרטיות, שכל חלקי "אשר בנחל" בידך, ויש בהם אוצר גדול של יראת שמים, התחזקות והתעוררות, מה יש להוסיף על זה. אף-על-פי-כן אמרו חכמינו הקדושים (חגיגה ג): אי אפשר לבית-המדרש בלא חדוש, ובפרטיות בבית-המדרש של רבנו ז"ל, שם מתחדשים בכל יום, ובכל שעה, ובכל רגע נוראות נפלאות לגמרי, אשרי מי שישקד על דלתותינו יום יום, והם דלתות ספריו הקדושים: "לקוטי-מוהר"ן", "ספר-המדות", "ספורי-מעשיות",

רַחַם אֲשֶׁר ה' תִּשְׁצַט בְּנַחֵל

וְשִׁיחוּתֵי הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁבְּ"חֵי-מוֹהַר"ן וּבְ"שִׁיחוֹת-הַרְבֵּי"ן", וְכֵן עַל דְּלִתוֹת תַּלְמִידוֹ הַקְּדוֹשׁ מוֹהַרנ"ת ז"ל, שֶׁהוּא סֵפֶר "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" וְ"לְקוּטֵי-תַפְלוֹת", אֲשֶׁרֵי הִרְגִּיל בָּהֶם בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְאָז לָרַב טוֹב הַצֶּפּוֹן יִזְכֶּה עַל יָדָם.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְחֻזֵק עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים, כִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מוֹעֵד קָטָן יח:): מְצִינֵנוּ בְּתוֹרָה וּבִנְבִיאִים וּבְכַתוּבִים, שְׁמָה' אֲשֶׁה לְאִישׁ, עֵינַי שָׁם; הֵינּוּ אֲשֶׁר עֲנִין מְצִיאַת הַזְּוֹג תַּלְוֵי רַק בְּיַד ה' וְלֹא בְּיַד בֶּשֶׁר וְדָם. וְכֵן בְּמִדְרָשׁ רַבָּה (פְּרָשַׁת וַיֵּצֵא) מְצִינֵנוּ, שְׂאִין זְוֹגוֹ שֶׁל אִישׁ אֵלָּא מִן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ, עֵינַי שָׁם; וְאִם-כֵּן מַה שֶּׁיֵּךְ לְהַשְׁבֵּר מִזֶּה?! וְאֵף שֶׁמִּצַּד אֶחָד מֵר לֹא כָפִי שְׁמֵר לוֹ, אֲבָל מִצַּד שְׁנַי עָלָיו לְזָכֹר, כִּי הוּא בְּיָדוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן בּוֹדָאֵי כּוֹנְנֵתוֹ יִתְבָּרֵךְ לְטוֹבָה, אֲבָל מְרַב הַמְרִירוֹת וְהַנְּפִילוֹת, קָשָׁה לְהֵבִין בְּאֵמַת כּוֹנְנֵתוֹ לְטוֹבָה, וְהַסְּבוֹת לְמָה מִתְּעַכְּבֵת הַיְשׁוּעָה, וּבּוֹדָאֵי כּוֹנְנֵתוֹ לְטוֹבָה, וְעַלֵּינוּ רַק לְבַקֵּשׁ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת (בְּרֵאשִׁית מַג, יד): "וְאֵל שְׂדֵי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים", כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סב): 'לָכֶם' דִּיקָא, הֵינּוּ שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִתֵּן לָנוּ הַרַחֲמָנוּת, שְׂיִמְסֹר אֶת הַרַחֲמָנוּת בְּיַדֵּינוּ, כִּי אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ יְכוּל לְהִיּוֹת, שֶׁכָּל הַיְסוּרִין יִהְיוּ מִצַּד הַרַחֲמָנוּת, אֲבָל אָנוּ מְבַקְּשִׁים, שְׂיִתֵּן וְיִמְסֹר בְּיַדֵּינוּ אֶת הַרַחֲמָנוּת, מַה שֶּׁאָנוּ צְרִיכִים בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת: רְפוּאוֹת, יְשׁוּעוֹת, זְוִיגִים וְכוּ', עֵינַי שָׁם.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! קַבְּלֵנוּ מִרַבֵּנוּ ז"ל מִתְּנָה כָּל-כֶּף יְקָרָה, וְהוּא עֲנִין הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּוֹת, וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וְעַל-כֵּן עַלֵּינוּ לְאַחֵז בְּמִתְנָה הַיְקָרָה הַזֶּה, וּלְדַבֵּר וּלְשִׁיחַ עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד מוֹעִיל לְזִכּוֹן הָאָדָם וְהַמְּשַׁכֵּת יְשׁוּעָתוֹ, וְהַעֲקָר הוּא לֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה כָּלֵל, רַק רַחֲמָנוּת וְתַחֲנוּגִים, לְחַפּוֹת וּלְקוּוֹת, וְכָל מַה שֶּׁמְחַפִּים וּמְקוּיִים יוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן תִּמְשָׁךְ עָלָיו יְשׁוּעָה יוֹתֵר יָפָה, אֲשֶׁרֵי הַמְּחַכָּה וְיִגְיַע!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

אֲשֶׁר ה' תת בַּנְחַל רפ"ט

רְאֵה לְעֵבֶר עוֹד פְּעַם אֶת חֲלָקֵי "אֲשֶׁר בַּנְחַל" מ"ב מ"ג (מְהַדְרָה יְשָׁנָה), שְׁלֹא תִמְצָא טְעוֹת בְּדַפִּים וְכְדוּמָה, וְכֵן תִּדְפִּיס אֶת תְּמוֹנַת הַצִּיּוֹן מִצַּד אֶחָד, וְאֶת הַלּוּחַ לְגַמֹּר אֶת הַלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן — מִצַּד שְׁנֵי.

הַנִּלְ.

ה' תת.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעֵי לְסֵדֶר חֲקַת, כ"ז בְּסִיּוֹן ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהָאֲבֵרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַת נִצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְקִרְאָת הַבְּשׂוּרָה טוֹבָה, שְׁנוּלֵד לְךָ בֵּין זָכָר לְמִזְל טוֹב, וְנִתְּתָ לּוֹ שֵׁם: מִשֶּׁה יוֹחָאֵי, יִזְכֶּהוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְאַרְיֵכוֹת יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת, וְתָרוּ אֶתְּהָ וְאֶשְׁתָּף רַב נַחַת מִמֶּנּוּ וּמִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

חֲמִדַת לְכָבִי! רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָ מְאֹד מְאֹד עַל נֵעַם חֲלָקְנוּ, אֲשֶׁר בַּנְּחַל שֵׁם גּוֹרְלָנוּ וְנִחַלְתָנוּ, כִּי מָה הֵייוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְנוּ ז"ל וְכוּ', הֲלֹא הֵייוּ נִשְׁאַרִים בְּבִיץ וּבַחֲשֵׁף שְׁלָנוּ וְכוּ', וְכֵן עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוּתָנוּ אֶל רַבְנוּ ז"ל, עַל-כָּל-פָּנִים יֵשׁ לָנוּ חֶשֶׁק וְרִצּוֹן וְכִסּוּפִין לְצֵאת מִהַבִּיץ וְהַחֲשֵׁף שְׁלָנוּ וְכוּ'. כִּי בְּאַמַּת כְּתִיב (דְּבָרִים לֵא, יח): "וְאֵנְכִי הִסְתַּר אֶסְתִּיר", וּפִרְשׁ רַבְנוּ ז"ל, שֵׁשׁ הִסְתַּרָה בְּתוֹךְ הִסְתַּרָה, הֵייוּ שְׂגָם הִהִסְתַּרָה נִסְתַּרְתָּ מִמֶּנּוּ, שְׂאִין אָנוּ יוֹדְעִים שְׂאִין אָנוּ יוֹדְעִים, הֵייוּ שְׂאִינוּ יוֹדְעֵ שֶׁהוּא רְחוּק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂאִז רְחֻמְנוֹת גְּדוּלָה עָלָיו, וְאִין עוֹד רְחֻמְנוֹת עַל הָאָדָם כְּרְחֻמְנוֹת הַזֶּה, שְׁנִסְתַּרְתָּ מִמֶּנּוּ הִהִסְתַּרָה בְּעֶצְמָה, עַד שֶׁרַב בְּנֵי-הָאָדָם מִסְתּוֹכְבִים בְּעוֹלָם, וְאִינָם יוֹדְעִים מִה שְׂאִינָם יוֹדְעִים, וְאִינָם יוֹדְעִים שֶׁהֵם רְחוּקִים.

אָבֵל כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְנוּ ז"ל, אָזִי הוּא מוֹרִיד מִהִמְקַרְבֵּי שְׁלוֹ הִסְתַּרָה אַחַת, וְאִז יוֹדְעֵ הָאָדָם שֶׁהוּא רְחוּק, וְעַל-כֵּן

רצ אֲשֶׁר ה' תת בַּנְחֹל

מתחיל לצעק בקולות מרים: "אוי לי, וי לי, מה יהיה עמדי" וכו', וכל מה שהאדם מתקרב יותר אל רבנו ז"ל, ביותר מתחיל להרגיש את כאב עוונותיו, עד שמתחיל לחפש יותר ויותר לתקן את אשר קלקל. לא-כן מי שאינו מקרב אל רבנו ז"ל, אינו יודע שהוא רחוק כלל, ועל-כן אינו שבור כלל.

וזוהי הטעות הכי גדולה, שאומרים העולם: כשאחד מתקרב אל רבנו ז"ל, הוא נעשה בעל מרה שחורה, חס ושלום, חס ושלום, אשר לא כן הוא, אלא אדרבה, קדם ההתקרבות אל רבנו ז"ל, אין האדם יודע שהוא רחוק בכלל, ואינו יודע שחסר לו משהו, ואין לו רצון לשום דבר בעבודת ה', ומכל שכן לזכות לאיזו מדרגה או לאיזו השגה, כי הכניסו לו בראש, כאלו דברים אלו שייכים רק ליחידי סגלה וכו', וכדומה פתויים אלו, המצויים בין העולם. אבל כשאחד זוכה להיות מקרב אל רבנו ז"ל, הוא מוריד ממנו כל המכסים והחשף וכו', ומתחיל להשתוקק ברצונות ובכסופים חזקים אחריו יתברך, ורוצה לזכות להגיע למדרגות והשגות בעבודת השם יתברך, וכן רוצה לזכות לטייל ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה — נגלה ונסתר, אשר קדם התקרבותו לא חלם בחלומו, שיכולים לזכות לזה וכו', ועל-ידי רבנו ז"ל נכנסת באדם חמידו דאורייתא, לזכות לטייל בתנ"ך, ששה סדרי משנה, בבלי, ירושלמי, תוספתא, רמב"ם, טור, שלחן ערוך, כל המדרשים, וזהר ותקונים, וכל כתבי האר"י ז"ל, ספרי חסידות וקבלה ומוסר וכו', וכן להתעמק בעבודת התפלה. ועל-ידי תקף הרצון, יכולים לזכות לזה סוף כל סוף. וכל זה זוכים רק על-ידי ההתקרבות אל רבנו ז"ל.

ועל-כן ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, אשר בנחל שם גורלנו, כי בלי רבנו ז"ל, לא היה לנו אפלו שום רצון וכסופין אל זה, ועל-כן חבלים נפלו לנו בנעימים, אשרינו!

חמדת לבבי! מאד מאד אני שמח על אשר אתה מתמיד בתורה ובתפלה, שעורים כסדרן. וכן ראה להתבודד תמיד, וליחד יחודים

אֲשֶׁר ה' תתא בנחל רצא

קדושים, ובפּרטינות בשעת ההתבודדות, והשם יתברך ישמע את תפלתנו בתוך שאר תפלות ישראל.

הדורש שלומך...

ה' תתא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר חקת, כ"ז בסיון ה'תשד"ם.

שלום רב להיקר והנעלה, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו גן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך מיום כ"ד באדר ב' — לנכון קבלתי.

אך מרב הטְרדות, לא היה בידי להשיבך עד עתה, ובפּרט שנעלם ממני מכתבך עד רגע זה, ואמרתי ארוצה שורתים אלו אליך.

מה אמר לך! בענין עבודתך שאתה עובד בבית-הספר, בבית-פלא בדרום, ואתה לומד עמָהם שעורים בתורה, ומדבר עמָהם דבורי אמונה — אין למעלה מזה, פי סוף כל סוף הם נשמות ישראל, ונאצלו מעצם אצילות, והם מחשבה דקדשא בריך הוא, אשר בודאי השכינה צועקת ומיללת על צערם, שהוא צעה, פי "בכל צרתם לו צר" (ישעיה סג, ט), ועלינו להקל סבל וצער השכינה, על-ידי קרוב רחוקים אל הקדשה, וללמד עמָהם התורה הקדושה.

חמדת לבבי! אם היית רואה יודע ומבין ומשפיל מרחוק מעלת עבודתך בקדש, לא היית שואל כלל, אדרבה, היית עוסק בזה ביתר שאת וביתר עז, ובפּרטינות כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קפב): כשאחד מדבר עם חברו ביראת שמים, אזי נעשה אצלו אור ישר ואור חזר, כי בזה שמדבר עם אחרים, קופצים חזרה הדבורים אליו, ויכול להיות כשהדבורים שמורים בלב, והוא יודע אותם, לא יעשו אצלו שום רשם עד שיוצאים לאחר, עין שם. ומזה

רצב אָשר ה' תתא בנחל

יכולים להבין מעלת המלמד תורה לבן חבורו, פי על-ידי-זה יתעורר גם הוא, וכן הוא מעלת למוד דרבים, שאמרו חכמינו הקדושים (עין מגלה ג:), שאין נתבטל על שום דבר.

על-פני ראה להמשיך בעבודתך, ובכל מקום שאתה בא, הרגל עצמך לדבר מרבנו ו"ל ומהאמונה הקדושה, אשר על-ידי-זה תהיה לך תמיד שיכות אל רבנו ו"ל ואל האמונה הקדושה.

במדרש רבה פרשה זו (במדר רבה, פרשה יט, סימן א'), על פסוק (איוב יד, ד): "מי יתן טהור מטמא לא אחד", כגון אברהם מתרח, חזקיה מאחז, יאשיה מאמון, מרדכי משמעי, ישראל מעכו"ם, העולם הבא מהעולם הזה וכו', עין שם. הרי לך, שדיקא טהור יוצא מטמא, ואסור ליאש עצמו כלל אפלו שבא ממקום טמא, סוף כל סוף יזכה להיות טהור, כגון אברהם שבא ממקום רחוק כזה — מתרח עובד עבודה זרה, חזקיהו מאחז, שכפר בעקר, רחמנא לצלן וכו' וכו', וזה יתן לך כח לדבר עם כל אחד ואחד, אפלו שמקור מוצאו הוא טמא, ובפרטיות שמעשיו הרעים טמאים, אף-על-פי-כן גם משם יכולה לצאת טהרה.

והעולה על הכל, עליך להתחזק בכל מיני אפנים ובכל מיני מצבים שבעולם, אף שכבר עבר עליך מה שעבר, עליך לזכר "מי יתן טהור מטמא", העולם הבא מעולם הזה דיקא, הינו אף שעבר עליו כבר כל מיני ירידות של הבלי העולם הזה, אף-על-פי-כן עליו לדעת, פי להגיע אל עולם הבא, ההכרח לעבר העולם הזה עם הירידות והנפילות, כל אחד כפי בחינתו וענינו.

הדורש שלומך...

מאד מאד נכספתי לראותך, ועל-כל-פנים כתב ידך.

מוהרנ"ת ו"ל התבטא פעם: אם ר' אבא קבל מרבו רשב"י רק זה מה שכתב, אז אני קבלתי הרבה יותר מרבנו ו"ל.

ה' תתב.

בַּעֲזֵרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רַבִּיעֵי לְסֵדֶר חֲקַת, כ"ז בְּסִינֵן ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח וְנֹצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְשִׂמְחָתִי כָּעַל כָּל הַיּוֹם, וּמִמֶּשׁ כָּל מִכְתָּב מִכְּנִיס בֵּי חַיּוֹת, כְּשֶׁאֲנִי רוֹאֶה שְׂאֵתָה מְחֻזָּק עֲצָמְךָ בְּתוֹךְ תַּקְוָה טְרוֹדוֹתֶיךָ לְחֻטֶּף טוֹב אֲמַתִּי וְנֹצָחִי.

וּבְאֲמַת אֵי אֶפְשֶׁר לְעֵבֵר אֵת זֶה הָעוֹלָם רַק עַל-יְדֵי יְדִיעָה זוֹ, שְׂיִדַע הָאָדָם, שֶׁהַהֲכָרַח לְעֵבֵר עַל כָּל אֶחָד טְרוֹדוֹת רַבּוֹת מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ מִחֲדָשׁ, כִּי מֵאֵז שֶׁנִּטְרָד וְנִתְגָּרַשׁ אָדָם הָרֵאשׁוֹן מִגֵּן-עֵדֶן, נִגְזַר עַל כָּל הַדּוֹרוֹת, שְׂיִהְיוּ טְרוֹדִים בְּכָל מִינֵי טְרוֹדוֹת: זֶה בְּפִרְנֶסָה, זֶה בְּכִרְיָאוֹת, זֶה בְּמַחְלָקָת, זֶה עִם אִשָּׁה, וְזֶה עִם בָּנִים וְכוּ' וְכוּ', כָּל אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם יֵשׁ לוֹ הַטְרָדָה שְׁלוֹ, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁחוּטֶף מִתּוֹךְ הַטְרָדָה דִּיקָא אֵיזָה טוֹב אֲמַתִּי וְנֹצָחִי, וְזֶה חָשׁוֹב מְאֹד לְמַעַלָּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְפָּאֵר עִמּוֹ בְּפִמְלִיָּה שֶׁל מַעַלָּה: "רְאוּ בְּנֵי זֶה כָּל-כֶּף טְרוֹד, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵינוֹ מֵיֵאֵשׁ עֲצָמוֹ, וְחוּטֶף עֵתִים לְתוֹרָה וְלַתְּפִלָּה וְלַקְיּוּם הַמְצוּוֹת".

מָה אֵמַר לְךָ, אַחֵי הַיְקָר! אֵין חֲשִׁיבוֹת גְּדוּלָּה מְזוֹ לְמַעַלָּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, שְׂאָדָם טְרוֹד בְּכָל מִינֵי טְרוֹדוֹת, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן בּוֹרַח אֶל הַתּוֹרָה. וְזוֹ פְּנוּת מְאֻמָּרָם ז"ל (אֲבוֹת ד, י): אִם בְּטִלְתָּ מִן הַתּוֹרָה, יֵשׁ לְךָ בְּטִלִּים הַרְבֵּה כְּנִגְדָּה; הֵינּוּ אִם תִּסְתַּפֵּל עַל רַב הַבְּטוּלִים שְׁלָךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּתְרַשֵּׁל מִן הַתּוֹרָה, אָז יִתְגַּבְּרוּ וַיִּתְפַּשְּׁטוּ עָלֶיךָ בְּטוּלִים יוֹתֵר גְּדוּלִים. וְזֶה שְׂאֵמַר הַתַּנָּא (אֲבוֹת ב, ד): אֵל תֵּאֲמַר לְכִשְׂאֻפְנָה אֲשֶׁנָּה, שְׂמָא לֹא תִפְנָה; הֵינּוּ שְׂצָרֶיךָ לְלַמַּד אֶפְלוּ בְּזִמְן שְׂאֵינוּ פְּנוּי, כִּי מִי יוֹדַע מָה יוֹלֵד יוֹם. וּבְאִפֵּן הִזָּה יִחֻטֶּף בְּכָל יוֹם וְיוֹם מְעַט וְעוֹד מְעַט, וְהַכֵּל יִצְטַבֵּר לְחֻשְׁבוֹן גְּדוּל. וְחֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (יוֹמָא ה:), שְׂשׁוּאָלִים לְעִשִׂיר, לְעִנִּי וְלִרְשָׁע: מִפְּנֵי מָה לֹא עִסְקַת בְּתוֹרָה?! אִם אוֹמֵר שֶׁהִזָּה טְרוֹד בְּעִשְׂרֵיּוֹתוֹ, אוֹ בְּעִנְיּוֹתוֹ, אוֹ בְּצִירוֹ, מְבִיאִים לְפָנָיו אֵת ר' אֶלְעָזָר בֶּן חֲרִסּוּם, וְאֵת הַלֵּל וְאֵת יוֹסֵף הַצְּדִיק, עֵינֵי שָׁם.

רצד אָשׁר ה' תתג בנחל

אהובי, אחי היקר! ראה לחזק את עצמך בכל טרדוֹתֶיךָ, ואל תסתכל על שום ברִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, העֵקֶר ראה להקל ממך העל הקשה והכבד שֶׁלְךָ, וְכָל מְגֻמּוֹתֶיךָ צְרִיכוֹת לְהִיּוֹת – אִיךָ לְחִיּוֹת יוֹתֵר בְּנֶקֶל, וְלֹא לְהִיּוֹת מְטֻרָד, אֲשֶׁר בְּדֶרֶךְ כָּלֵל הַטְּרָדוֹת מְכַנְּסוֹת מִתַּח חֶזֶק בְּאָדָם, וְזֶה אֲשֶׁר מְעַצְבֵּן אוֹתוֹ וְכוּ', וּמְכַנְּסִים בּוֹ דְּפֹאֶזֶן וּמְרִירוֹת וְעֶצְבוֹן פְּנִימִי וְכוּ'.

ועל-כן ראה להיות רגיל לשמע תמיד בְּדֶרֶךְ כְּלִי זְמֵר, וְתִרְחִיב מִחֶךָ, וְאֵל תִּנְיַח אֶת עֲצָמְךָ לִפְלֵי בְּמִתַּח, וְאֵל תְּהִיָּה מְשַׁעֲבֵד אֶל שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, רַק אֵלֶיךָ יִתְבָּרֵךְ, יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה. תִּאֲמִין לִי, שְׂרָאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה, שְׂאֲנוּ יוֹדְעִים מְרַבִּי אֲמֵת כְּזֶה, וּמְדַבְּוֹרִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים כְּאֵלוֹ. טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ עַל גְּדֻלַּת הַזְּכוּת שֶׁנִּפְלְאָה לָנוּ, שְׂזַכֵּינוּ לִפְלֵי בְּחֻלְקוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְתַהֲלֵה לְהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, אִין אָנוּ מִתְּנַגְּדִים עֲלֵיו וְעַל אֲנָשָׁיו הַיְקָרִים שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר.

הדורש שלומך...

ה' תתג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי – ערב-שבת-קדש לסדר חקת, כ"ט בסיון ה'תשד"ם.

שלום וברכה וְכָל טוֹב סְלָה, יִשִּׁיגוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוּבִי, יְדִידִי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפְנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֵה מִיָּמִי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

את מכתבך לנכון קבלתי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד מְאֹד לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ, אֲשֶׁר זֶה כְּמָה זְמַן לֹא שִׂמְעָתִי מִמֶּךָ.

אֲקַוֶּה לְהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהַכֹּל מִסְתַּדֵּר אֲצִלְכֶם עַל צַד הַיּוֹתֵר טוֹב, וְזָכַר מֵה שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים כד, ה): "כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה חֲדָשָׁה לֹא יֵצֵא

אָשֶׁר ה' תתג בַּנְחַל רצה

בצבא, ולא יעבר עליו לכל דבר, נקי יהיה לביתו שנה אחת, ושמח את אשתו אשר לקח". ויש לומר, שהפסוק מזהיר לחתן שאף יצא מהחפה, שלא יצא לצבא, ראשי תבות: צדיק, אית ברית, הינו שישמר את עצמו לא לצאת מדיני התורה, חס ושלום, ועל-ידי-זה לא יעבר עליו שום מרירות ובלבולים משום בריה שבעולם, רק "נקי יהיה לביתו שנה אחת", שזו השנה הראשונה, כפי שמתנהג אז, כף יתנהג כל ימי חייו. ועל-פן צריך לראות שיהיה כל השנה נקי ברוחניות ובגשמיות. ואיך זוכים לזה? על-ידי "ושמח את אשתו אשר לקח", וכמאמרם ו"ל (ראש השנה ו): אשה — בעלה משמחה, ובבית ששורה השמחה — שורה הקדשה והשכינה. ועל-פן ראה שיהיה בביתכם תמיד קול ששון וקול שמחה, וכך הרוח תהיה רק רוח של קדשה, רוח של שמחה, ואז ממילא יהיה נקי כל השנה במחשבה, בדבור ובמעשה.

ודע, כי עקר קטנות וצמצום המחין בא רק על-ידי חסרון השמחה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב, סימן י'), ועל-ידי צמצום וקטנות המחין, ההכרח לדבר ולהפליט מפיו כל מיני דבורים וכעס וקפידות וכו', אשר על-ידי-זה נעשות מריבות בבית, חס ושלום.

ועל-פן החכם עיניו בראשו, ועושה כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה ולשמח את אשתו, ולא ידקדק עמה, חס ושלום, ומכל שכן שלא יצא נגדה בכעס ובקפדות, אשר דבר זה מביא לידי מריבות. ואמרו חכמינו הקדושים (יבמות סב): האוהב את אשתו כגופו, והמכבדה יותר מגופו, עליו הכתוב אומר (איוב ה, כד): "וידעת פי שלום אהלך", עין שם. וכן אמרו (בבא בתרא י): מה יעשה אדם ויהיו לו בנים זכרים? ישמח את אשתו לדבר מצוה, עין שם. רואים מכאן איך שהדגישו חכמינו הקדושים את מעלת השמחה בבית, שזה גורם לכל טוב אמתי ונצחי, ומרחיב לו את המחין, וחי עמה בשלום ובאהבה.

חמדת לבבי! ראה להיות קבוע בשיחה בינך לבין קונך, ובכל יום ראה לדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, כי אין עוד טוב

רצו אָשֶׁר ה' תתד בנחל

אָמְתִי וְנִצְחִי יוֹתֵר מְדַבֵּר זֶה — לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר מְזַכֵּךְ אֶת
הָאָדָם לְגַמְרֵי מִבֵּית וּמִבְּפָנִים, וּמְלִשֵׁב אֶת הַדַּעַת, וּמְקַשְׂרוֹ וּמְדַבְּקוֹ
אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

רָאָה לַעֲשׂוֹת לַעֲצָמָךְ קְבִיעוֹת לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ,
וְעַל-יְדֵי-זֶה יִשָּׂאֵר הַקָּשֶׁר בֵּינֵינוּ תָּמִיד.

ה' תתד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר חֲקֵת, כ"ט בְּסִינּוֹן
ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְיַדֵּיךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יֵגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְגִצָּח נִצְחִים.

אֶת מִכְּתָבְךָ עִם הַמַּעוֹת לְפָדְיוֹן נֶפֶשׁ — לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְהַשֵּׁם
יִתְבַּרֵךְ וַיִּמְתִּיק מִכֶּם אֶת כָּל הַדֵּינִים, וַיִּמְשִׁיךְ רְפוּאָה שְׁלָמָה לְבִנְךָ
הַיָּקָר וְכֵן לְבִתְךָ וּלְזִוְגָתְךָ, וְתִתְקַבְּלֶנָה תְּפִלוֹתֵינוּ לְרַחֲמִים וּלְרִצּוֹן
בְּתוֹךְ שְׂאֵר תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל.

חֲמַדַּת לְבָבִי! רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ,
וְתִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, וְתִסַּפֵּר לְפָנָיו
אֶת כָּל לְבָבְךָ, כִּי עֲנִיָּן זֶה הוּא הַמְּשַׁכֵּת מְלָכוֹת מְשִׁיחַ בְּעוֹלָם, כִּי עַקֵּר
כְּלֵי זֵינוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ הוּא תְּפִלָּה (עֲיֵן לְקוּטִי-מוֹחֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'), הַיְנוּ
כְּשִׁיבָא מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, יִכְנִיס בְּעוֹלָם אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֵּכָת, עַד שְׂיִדַּע
הָאָדָם בִּידְעָה בְּרוּרָה, אֲשֶׁר "שׁוֹא תִשׁוּעַת אָדָם" (תְּהִלִּים ס, יג), וְאֵין
לְאָדָם בְּעוֹלָם רַק הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר רַק עָלָיו צְרִיכִים לְבָטַח, וְרַק
הוּא יְכוּל לַעֲזֹר וּלְהוֹשִׁיעַ תָּמִיד; אֲשֶׁר מִי שְׁחֹקֵק דְּבַר זֶה בְּמַחוּ
וּבְדַעְתּוֹ תָּמִיד, וְאֵינוֹ הוֹלֵךְ אַחֵר הַהֶבֶל.

מָה אָמַר לָךְ! הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיווֹנוֹת, קִטְנוֹת וְדֵינִים וְהַסְתְּרוֹת,

אָשֶׁר ה' תתה בנחל רצו

וְכָל זֶה מִחֲסָרוֹן אֲמוּנָה, כִּי אֵין שׁוּם תְּקוּוֹן לְהַמְתִּיק אֶת הַדִּינִים, אֶלָּא אֲמוּנָה שְׁלֵמָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְלִהְיוֹת בְּעֵינָיו כְּעַפָּר וְאֶפְרַם מִמֶּשׁ, וַיִּקְבֹּל הַכֹּל בְּשִׂמְחָה וּבְאַהֲבָה וּבְחֶבֶד, וְאִזּוֹ הַיְסוּרִים וְהַדִּינִים נִתְבַּטְּלִים לְגַמְרִי, כִּי עַל-יַדֵּי תִקְוָה אֲמוּנָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, שְׂאֵלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם נִמְצָא אֹתוֹ, עִמּוֹ וְאַצְלוֹ, וּבְכָל הַהִסְתָּרוֹת שֶׁלוֹ נִמְצָא, עַל-יַדֵּי-זֶה יִתְפָּרְדּוּ מִמֶּנּוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אָנָן, וַיִּחְזֹר וַיֵּאִיר לוֹ תָּמִיד.

רְאֵה לְהַכְנִים שִׂמְחָה בְּבֵיתְךָ — זֹו אֲשַׁתֶּךָ, וְתַעֲזֹר לָהּ הַרְבֵּה, כִּי רַבּוֹת כְּבֹר סְבֻלָּה, וְרַחֲמָנוּת גְּדוּלָּה עֲלֶיהָ, וּבְיַדֵּי-זֶה שֶׁתַּעֲזֹר לָהּ, תִּרְאֶה בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּמַעֲשֶׂיךָ.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יִמְשִׁיךְ בְּבֵיתְכֶם תָּמִיד רַק בְּרָכוֹת וַיְשׁוּעוֹת וְהַצְלָחוֹת וְשִׂמְחוֹת, וַיִּמְשֶׁךְ עֲלֵיכֶם שְׁפַע וּפְרֻנְסָה בְּרוּחַ, וְתַצְלִיחוּ עִם יַלְדֵיכֶם שְׂיַחֲיוּ, וְתִרְוּ מֵהֶם רַב נַחַת דְּקַדְשָׁה תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחְמָן ז"ל הֵיזָה רְגִיל לומר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל: "דְּעַר רַבִּי אִיזוֹ דָּא אֹוֹן דְּאַרְט" [הֵינּוּ רַבְּנוּ ז"ל נִמְצָא כָּאֵן וּכְאֹמֵן].

ה' תתה.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׂשִׁי — עֲרַב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדֵּר חֲקַת ה'תְּשׁוּבָה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאַבְרָהָה הַיְקָר לִי מְאֹד ... גִּירוּ וַיֵּאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הַעֲקָר שְׂבֻכָּל הָעַקְרִים לֹא לְאַבְדַּ עֲשִׂתוֹנוֹתָיו בְּעֵת צָרָה, כִּי זֶה יוֹתֵר גְּרוּעַ מִהַכֹּל, וְלִזְוָה הַזֶּה יִרְנּוּ רַבְּנוּ ז"ל בְּיוֹתֵר עַל יִשׁוּב הַדַּעַת, וְאָמַר (לְקוּוֹסֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י'): מַה שֶּׁהָעוֹלָם רְחוּקִים מִהַקְּדוּשָׁה בְּרוּח־הוּא, זֶה מִחֲמַת שְׂאִין לָהֶם יִשׁוּב הַדַּעַת, וְלָמָּה? כִּי אֵין מוֹצְאִים בְּעֵצְמָם נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת וְאֵינָם בְּשִׂמְחָה, עֵינֵן שָׁם. נִמְצָא, שֶׁהַעֲקָר הוּא יִשׁוּב הַדַּעַת. וְלִזְוָה זֹוֹכִים עַל-יַדֵּי שִׂמְחָה. וְהַשִּׂמְחָה הִיא,

רחצ אשר ה' תתה בנחל

שְׁאֲדָם צָרִיף לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ עִם עֲצָמוֹ, הִינּוּ שְׂמֵחַ בְּחֻלְקוֹ (אָבוֹת ד', א),
'בְּחֻלְקוֹ' דִּיקָא, הֵן בְּרוּחָנִיּוֹת — לְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ עִם כָּל נִקְדָּה טוֹבָה
שֵׁישׁ בּוֹ, וְהֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת — תָּמִיד לְזָכֹר שֶׁהִיא יְכוּל לְהִיּוֹת הֶרְבֵּה
יוֹתֵר גְּרוּעַ מִמָּה שֶׁעֲכָשׁוּ.

מִי שֶׁהוּא חָכֵם אֲמַתִּי, הוּא יִקְבֹּל אֶת דְּבָרֵי רַבְּנּוּ ז"ל, שֶׁצָּרִיכִים
יָשׁוּב הַדְּעָת. וְאֵת זֶה מְקַבְּלִים עַל-יְדֵי שְׂמֵחָה, שֶׁמֶרְחַבֵּת הַדְּעָת. וְאִיךְ
יְכוּל הָאָדָם לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ, הֲרֵי סוּף כָּל סוּף יֵשׁ לוֹ צָרוֹת וְיִסּוּרִים
וּמִכְאוּבִים רַבִּים, וְסוּבֵל מַה שֶׁסוּבֵל בְּגוּף, בְּנַפֶּשׁ וּבְמָמוֹן? עַל זֶה
נּוֹתֵן לָנוּ רַבְּנּוּ ז"ל עֲצָה — לְחַפֵּשׁ בְּעֲצָמוֹ אֶת הַנִּקְדּוֹת טוֹבוֹת שֵׁישׁ
בּוֹ, וְזֶה סוּבֵב — הֵן עַל רוּחָנִיּוֹת וְהֵן עַל גִּשְׁמִיּוֹת. בְּרוּחָנִיּוֹת אֶפְלוּ
שִׁיהֵיָהּ אִיךְ שִׁיהֵיָהּ, אֲסוּר לְהִתְיַאֵשׁ, וְצָרִיכִים לְזָכֹר שֵׁישׁ בּוֹ הֶרְבֵּה
טוֹב, כִּי אֵין זֶה עֲצָה לְשִׁבֵר אֶת עֲצָמוֹ, שֶׁהוּא כָּבֵד אֵינוֹ שׁוֹה לְשׁוּם
דְּבָר, וְהַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה וְהַמְצוּוֹת שְׁלוֹ אֵינָם שׁוִים כָּלָל. מִי אוֹמֵר לָךְ
דְּבָר זֶה — אִם לֹא הִיצֵר הָרַע בְּעֲצָמוֹ, שְׂרוּעָה לְחַסֵּל אוֹתָךְ לְגַמְרֵי,
שֶׁתִּפְסִיק לְלַמֵּד וּלְהַתְּפַלֵּל וּלְקַיֵּם אֶת הַמְצוּוֹת; וְהֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת — עִם
כָּל הַצָּרוֹת וְהַדְּחָקוֹת צָרִיכִים לְמַצֵּא הֶרְחָבוֹת, וְלִידַע שֶׁהִיא יְכוּל
לְהִיּוֹת הֶרְבֵּה יוֹתֵר גְּרוּעַ, וְצָרִיכִים תָּמִיד לְמַצֵּא הֶרְחָבוֹת בְּתוֹךְ
הַצָּרוֹת, כְּמוֹכָא בְּדְבָרֵי רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצ"ה).
וּדְבָרִים אֵלוֹ הֵם יְסוּד הַיְהוּדוֹת.

בְּנֻדָּאֵי יְהִיּוֹ הֶרְבֵּה שִׁיִּצְחָקוֹ מִהַדְּבוּרִים הַפְּשׁוּטִים הַלְלוּ, אֲבָל זֶה
דְּעָת רַבְּנּוּ ז"ל בְּקִיּוּם הָאָדָם — לֹא לְמַצֵּא בְּעֲצָמוֹ אֶת הָרַע, אֲלֹא
לְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ עִם הַטוֹב, וְלְהִיּוֹת שְׂמֵחַ עִם הַנִּקְדּוֹת טוֹבוֹת בְּשִׂמְחָה
אֵין סוֹפִית, שֶׁהַשְׂמֵחָה הַזֶּה תּוֹצִיא אוֹתוֹ מִהַשְּׂאוּל תַּחֲתִית, מְגִשְׁמִיּוֹת
עוֹלָם הַעֲשִׂיָּה הַחֲמֵרִי וְהַגִּשְׁמִי הַזֶּה, וַיַּעֲלֶה לְמַעְלָה מֵעוֹלָם הַיְצִירָה,
עוֹלָם הַבְּרִיאָה, וַיַּגִּיעַ לְעוֹלָם הָאֲצִילוֹת, כְּמוֹכָא בְּדְבָרֵי רַבְּנּוּ ז"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"ד), שֶׁעַל-יְדֵי שְׂמֵחַת הַמְצוּוֹת הָאָדָם עוֹלָה
לְמַעְלָה מִנְּפִשִׁין, רוּחִין וְנִשְׁמָתִין, וּמִגִּיעַ עַד הָאוֹר אֵין סוּף, וְזוֹכָה
לְהַשִּׁיגוֹ, בְּבַחֲבִינַת 'מְטִי וְלֹא מְטִי' וְכו'.

וְזֶה הָעֵקֶר — לֹא לְהִסְתַּוֵּבֵב בְּדַמְיוֹנוֹת וְהַבְּלִים הַנִּקְרָאִים

אֲשֶׁר ה' תתה בְּנַחֵל רִצַּט

חֲכָמוֹת, שֶׁהֵם בְּאֵמֶת שְׁטִיּוֹת, אֶלָּא לְשִׁמּוֹחַ בְּשִׂמְחָה אֵין סוֹפִית —
 "אֲנִי, מְגַשֵּׁם כְּמוֹנִי, מְזַהֵם וּפְגוּם כְּמוֹנִי, יְכוּל לְחַטֵּף טוֹב אֲמַתִּי
 וְנִצְחִי כְּזֶה, זֶה חֲדוּשׁ שֶׁבְּחֲדוּשִׁים, זֶה נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד"; וְאִז
 עַל-יְדֵי תַקְּף הַשְּׂמִיחָה, בְּאֵמֶת יִזְכֶּה לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ. וְכֹל זֶה אֵינוֹ
 מְדַבֵּר רַק בְּרוּחַנִיּוֹת, אֶלָּא גַם בְּגִשְׁמִיּוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲסוּר לִוְמַר
 לְעִצְמוֹ: "אֲנִי לֹא יִצְלַח, מִמְּנִי כָּבֵר לֹא יִהְיֶה שׁוֹם דְּבָר", מִיְהוּ זֶה
 שֶׁיְכוּל לִוְמַר לְךָ דְּבָרִים כְּאֵלוֹ? ! מִיְהוּ הֵבֵר סִמְכָא לִוְמַר לְךָ דְּבָרִים
 כְּגוֹן דָּא? !

וְלִכֵּן כֻּלָּךְ מִחֲבָרִים רַעִים, אֲשֶׁר סִתְּם מִפְּטָפְטִים וּמְדַבְּרִים כֹּל
 הָעוֹלָה עַל רוּחָם, אַתָּה מְקַרְב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, צָרִיף לְהִיּוֹת אֶצְלֶךָ קִדְשׁ
 הַקִּדְשִׁים כֹּל שִׂיחָה, כֹּל דְּבִוּר, כֹּל תּוֹרָה, כֹּל מְאָמַר, כֹּל עֲצָה מְרַבְּנוּ
 ז"ל, וְאִם תִּלְךָ בְּדַרְךָ זוֹ, אֲזִי תַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם. וְאִף אַחַד
 אֵינוֹ יְכוּל לִוְמַר לְךָ מַלִּים כְּאֵלוֹ: "מִמֶּךָ כָּבֵר לֹא יִצָּא כְּלוּם", אֵין
 מִשָּׁג כְּזֶה בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל! וּמִי שָׂאוּמַר אַחֲרָת, אוֹ לִוְמַד אַחֲרָת, הוּא
 חוֹלָה עֲצָבִים, וְהוּא אִישׁ מְמַרְמֵר, בַּעַל מְרָה שְׂחִרָה וּבַעַל דְּמִיּוֹן,
 וְרוּצָה לְהִמְשִׁיךְ אֶת הַדְּעוֹת הַכּוֹזְבוֹת וְהַמְרָה שְׂחִרָה וְהַדְּמִיּוֹנוֹת
 וְהַמְרִירוֹת עַל הַזּוֹלָת. וְלִכֵּן אֵין לָנוּ אֶלָּא דְּבָרֵי בֵּן הַשְּׂמִיחָה, שֶׁנִּכְלָל
 בְּמִקּוֹר הַשְּׂמִיחָה, הָעוֹסֵק לְקַשְׁרָנוּ בְּשִׁרְשׁ הַשְּׂמִיחָה, אֲשֶׁר אֶצְלוּ יִתְבַּרֵּךְ
 גְּאֹמַר (דְּבָרֵי-הַיָּמִים א' טז, כז): "עֲזוּ וְחִדְּוּהוּ בְּמִקּוֹמוֹ".

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתַּעֲשֶׂה לְעִצְמֶךָ גְּדֵר, לֹא לְהַתְּחִיל
 לְדַבֵּר עִם אִף אַחַד, רַק מִי שֶׁצָּרִיף אוֹתְךָ הוּא יִתְחִיל לְדַבֵּר עִמֶּךָ, וְאִז
 תַּעֲנֶה לוֹ, אֲבָל גַּם זֶה יִהְיֶה מְנַפֵּה בְּנַפְוִי אַחַר נַפְוִי (עֵין צַעֲטִיל קָטָן,
 סִימָן ח'); כִּי מִי שֶׁמְמַעֵט בְּדַבּוּר אֵינוֹ מִתְחַרֵּט, וְכִמוֹ שֶׁאִמַר הַחֲכָם
 מִכָּל הָאָדָם (מְשָׁלִי כ"א, כ"ג): "שִׁמְר פִּיּו וּלְשׁוֹנוֹ, שִׁמְר מִצְרוֹת נַפְשׁוֹ".
 וְיֵשׁ מְאֹמַר הַחֲכָם: "כְּשֶׁאֲדַבֵּר — אֶתְחַרֵּט, וּכְשֶׁלֹּא אֲדַבֵּר — לֹא
 אֶתְחַרֵּט". וְקַח אֶת זֹאת בְּחֻשְׁבוֹן, וְזֶה גַם-כֵּן בְּכֻלָּל יִשׁוּב הַדְּעַת
 אֲמַתִּי.

ש אָשֶׁר ה' תתו - ה' תתו בַּנְחַל

אַקוּהָ שְׁתוּצִיא רְמִזִּים בְּשִׁבְלֶךָ מִמִּכְתָּבִי זֶה, כִּי יוֹתֵר מִמֶּה
שְׁכַתְּבִתִּי, נִשְׁאַר עֲדִין בְּהַקּוּלְמוּס.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' תתו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֵדֵר חֲקַת ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סְלָה נִגְיֵעוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ...
נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלִתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַעֲקָר הוּא רַק לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ יוֹמָם וְלַיְלָה, וְלַהֲרִבּוֹת בְּשִׂיחָה
בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ, וְזֶה יִטְהַר אוֹתְךָ וַיִּנְקֶה אוֹתְךָ. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כה), אֲשֶׁר הִתְבּוֹדְדוֹת הִיא מַעֲלָה עֲלִיוֹנָה
מִהַכֹּל, וּמַעֲלָה שְׁעִשׂוּעִים כְּאֵלוֹ, שְׁלֹא עָלוּ שְׁעִשׂוּעִים כְּאֵלוֹ מִימּוֹת
עוֹלָם, הֵינּוּ כֹל נִשְׁמָה זֶה עֲנִיָּן אַחַר לְגַמְרִי, וְהִיא צְרִיכָה לְהוֹצִיא אֶת
שְׁלִיחוֹתָהּ מִהַכֹּחַ אֶל הַפְּעַל כְּפִי הַשׁוֹרֵשׁ שְׁלָה, וְלִכְּן כֹּל נִשְׁמָה מַעֲלָה
שְׁעִשׂוּעִים גְּדוֹלִים שְׁלֹא עָלוּ כְּמוֹתָם מִימּוֹת עוֹלָם, כְּפִי מְדַרְגַּת
הַנִּשְׁמָה הַזֹּאת. וְזֶה שִׁיבְךָ לְכֹל נִשְׁמָה מְנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּלִי יוֹצֵא מִן
הַכֹּל. וְלִכְּן תִּהְיֶה חֲזָק בְּזֶה, וְאַז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' תתו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֵדֵר חֲקַת ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סְלָה נִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלִתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמַּעֲוֹת לְהַדְּפָסָה, וּתְשׂוּאוֹת חֵן
לְךָ עַל זֶה.

אָשֶׁר ה' תתז בְּנַחֵל שֵׁא

מָה אָמַר לָךְ! עָלִינוּ לְשִׁבְחַת לְאֲדוֹן הַכֹּל, שְׁאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֲמַת כְּזָה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזָה, רַבִּי הַמְלַמְדֵנוּ עֲצוֹת נִפְלְאוֹת כְּאֵלוֹ, וּמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ו'ל? ! וְזֶה צְרִיךְ לְהִיּוֹת כָּל חַיּוֹתֵנוּ, שְׁאָנוּ יוֹדְעִים מְאוֹרוֹת כְּאֵלוֹ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֹסֵד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִם קִטְנֵי עַרְךָ כְּמִנּוּ.

בְּעֵינֵי קִדְשֵׁת הַשְּׂבָעָה גֵרוֹת הַמוֹבָאִים בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ו'ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא), הָרִי רַבְּנוּ ו'ל מְגַלֵּה שֵׁם אֵל מַה יְכוֹלִים לַזְכוֹת לְהַגִּיעַ עַל-יְדֵי-זֶה, עַד רוּחַ הַקִּדְשׁ וּנְבוּאָה, וַיְהִי הַד' שְׁמוֹת בְּקַבְעוֹת לְפָנָי עֵינָיו, הֵינּוּ הַשְּׁמוֹת שֶׁל הַד' עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יִצְרָה, עֲשִׂיָה, שְׁהִם: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, שְׁהִם כְּנֶגֶד הָעֵינַיִם, הָאֲזַנַּיִם, הַחֹטֵם וְהַפֶּה. וְלִכְּן עַל אֵלוֹ הָאֵיבָרִים צְרִיכִים לְשֹׁמֵר יוֹתֵר מִהַכֹּל, כִּי גוֹפָא בְּתֵר רִישָׁא אֲזֵלָא (עין ערוכין מא.), הַגּוֹף הוֹלֵךְ אַחֵר הָרֵאשׁ, וְאִם הָרֵאשׁ בְּסֵדֵר, כָּל הַגּוֹף כְּרֵאוּי. וְלִכְּן הָעֵקֶר לְשֹׁמֵר עַל הַפֶּה יוֹתֵר מִהַכֹּל, כִּי עֵקֶר הַכֹּל תְּלוּי בְּהַדְּבוּר, וּכְמֵאֵמֶר הַחֶכֶם: "הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ יֵצֵר לָנוּ שְׁתֵּי אֲזַנַּיִם וְלִשׁוֹן אַחַת, כְּדֵי שְׁנִשְׁמַע יוֹתֵר מִמָּה שְׁנֹדְבֵר", וְאִם אָדָם זוֹכֵה לְקִדְשֵׁת הַדְּבוּר, כְּבָר זָכָה לְהַכֹּל, כִּי הַכֹּל הוֹלֵךְ אֵל הַיָּם, וְהַיָּם אֵינוֹ מְלֵא, כְּמוֹבָא דְבָר זֶה בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ו'ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לח), שְׁזָה (תהלים קמח, ח): "רוּחַ סְעָרָה עָשָׂה דְבָרוֹ", הָרוּחַ סְעָרָה בְּמַחַ הָאָדָם נִגְרַמַת עַל-יְדֵי הַדְּבוּר, שְׁזָה יָם הַחֶכְמָה, הַמַּחֲזִין שְׁנֵתְבַלְבְּלִים עַל-יְדֵי פִגְם הַדְּבוּר, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ו'ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כט), וְלִכְּן כְּשִׁזְזוּכָה לְמַחֲזִין נְקִיִּים, כְּבָר אֵינוֹ מְסַתְפֵל עַל נָשִׁים וּבְמִקּוֹמוֹת הַמְטַנְפִים וְכוּ', וּכְבָר לֹא מְעַנֵּן אוֹתוֹ שׁוֹם דְבָר, וְאֵינוֹ רוֹצֵה לְדַעַת מַה שְׁאַחֲרִים מְדַבְּרִים, וּמְכַל שֶׁכֵּן שְׁאֵינוֹ בְּכַעַס, כִּי (קהלת ז, ט): "כַּעַס בְּחִיק כְּסִילִים" וְגו', וְלִכְּן הָעֵקֶר הוּא הַדְּבוּר, שֶׁעַל יְדוֹ זוֹכִים לְמַחֲזִין נְקִיִּים, וְאֵז כָּל הַגּוֹף נְקִי.

מוהר"ן ת' ו'ל אָמַר: עֵינֵי רַבְּנוּ ו'ל הוּא לְשִׁתְק, אֵלָא צְרִיכִים לְדַעַת אֵיךְ לְדַבֵּר (כְּאוֹמֵר, כִּי הָרִי רַבְּנוּ ו'ל הוֹזְהִינּוּ לְדַבֵּר עִם אַחֲרִים וּלְקַרְבָּם, אֲבָל צְרִיכִים לְשֹׁמֵר אֵיךְ מְדַבֵּר) כְּדֵי לֹא לְהַפְשֵׁל בְּלִשׁוֹן הָרַע, שְׁזָה הַדְּבָר שֶׁהוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, וּצְרִיכִים

שב אשר ה' תתח בנחל

לבקש בכל יום ויום מחדש, שלא ידבר לשון הרע, והעצה לזה — לא לדבר מאחרים כלל, לא מטוב ולא מרע, ואם נכשלונו עד עכשו בזה, עלינו לתקן עצמנו, וכמובא (ברמב"ם, פ"ק א' מהלכות דעות), שאם אדם נתפס באיזו מדה רעה וכו', עליו לנטות לגמרי לצד האחר מן הקצה אל הקצה, עד שיחזור למדה האמצעית. וזה צריך להיות בכל דבר, אם הוא עצוב, הוא צריך להיות שמח, אם הוא כעסן, הוא צריך להיות סבלן, וכן בכל פרט ופרט לעבד על הצד הכי קיצוני להפוך, עד שיזכה לתקן עצמו. ולכן העקר הוא הדבור, הן עם אשתו והן עם ילדיו, ומכל שכן עם אחרים, לא לדבר מזה על זה ומזה על זה, ואז יצליח תמיד דרכו. ואמר החכם: "כל המדבר בבני-אדם, בבני-אדם ידברו בו". והוא ענין עמק מאד, כי כשאין מדברים מאחרים, והם אינם תופסים אצלו מקום, אז הוא פטור מכלם.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ה' תתח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בלק ה'תשד"ם.

שלום וברכה אל אהובי, ידיד נפשי, האברך הצמוד בפנימיות לבבי, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת, אשר דף גמרא ליום זה חיות הנפש, ומאיר את הנשמה, ומכל שכן שחוזרים על הדף כמה פעמים עם פרוש רש"י ותוספות עם ראשונים, עד שיברר לעצמו את הדינים וההלכות שיכולים להוציא מהדף — אין למעלה מזה. פי הרי זו חיות הנפש ממש, והסמ"ך-מ"ם יעזב את האדם ללמד כל מיני למודיים, העקר לא ללמד בכל יום דף גמרא, כי זה מפחידו מאד מאד. ורובנו ו"ל אמר: תלמוד עולה בגימטריה הקלפה המחטאת את האדם בפגם

אֲשֶׁר ה' תתט בנחל שג

הַבְּרִית, הַנִּקְרָאת עַל שֵׁם יְלָלָה לִילִי"ת, וְעַל-יַדֵּי לַמּוֹד תְּלַמּוּד־מְבֹטְלִין אוֹתָהּ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רִיד); וְלִכֵּן לֹא בְּחִנָּם שָׁיֵשׁ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה מְנִיעוֹת עַל לַמּוֹד גְּמָרָא.

וְלִכֵּן חִזַּק וְאַמֵּץ, וּתְקַיֵּם אֶת כָּל זֶה, וּתְרַאֶה אִיךָ שְׂיַעֲזֹר לָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' תתט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּלֶק ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם אֶל הָאֲבֵרָה ... גֵּרוֹ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מְכֻבָּרְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! כָּבֵר שְׂמַעְתִּי מַה שְּׁעָבַר עָלֶיךָ וְכוּ', וּמַה שְּׂעָכְשׁוּ מְדַבְּרִים וְכוּ', אָבֵל עָלֶי לֹאמַר לָךְ, שֶׁהַכֹּל לְפִי הַמְּבִישׁ וְכוּ' (כְּתוּבוֹת מ.), מִי זֶה שְׂמַבִּישׁ אוֹתְךָ?! נוֹאֵף הַמְּשַׁתְּמֵשׁ בְּסַמִּים, נוֹלַד בְּטַמְאָה, אָכַל טְרֵפוֹת וּנְבֵלוֹת מֵאֵז שֶׁנּוֹלַד, וּמִי יוֹדֵעַ אִם אֵינוֹ מְמַזֵּר וְכוּ', מְבִיַּת שֶׁל מַחְלָלֵי שִׁבַּת וְאוֹכְלֵי שְׂפָנִים וְחִזְיָרִים הוּא בָּא וְכוּ', וְנִתְגַּדֵּל בְּטַמְאָה וְכוּ', וְעָכְשׁוּ הוּא פּוֹתַח פִּיּוֹ הַטְּמֵא עָלֶיךָ, וּמִמֶּנּוּ אֵתָּה צָרִיךְ לְהִתְפַּעֵל?! בְּוַדָּאֵי כּוֹאֵב לְרֵאוֹת וְלִשְׁמַע אִיךָ אֲנָשִׁים קִטְנֵי עֶרְךָ וּבְעֵלֵי שֶׁכָּל וּמַח קֶטֶן שׁוֹמְעִים יוֹתֵר לוֹ, אֵךְ זֶה מְעַקְרֵי הַבְּחִירָה וְכוּ'. וְלִכֵּן בָּרַח לָךְ עָכְשׁוּ רַק אֵלֶיךָ יִתְבָּרֵךְ, וּמְכַל הַבְּזִיוֹנוֹת, הַחֲרוּפִין וְהַגְּדוּפִין רְאֵה לְנוֹס רַק בְּסִתְרֵךְ צֵל כְּנָפֶיךָ יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ בְּוַדָּאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אוֹהֵב מְשֻׁפֵּט, וּבְוַדָּאֵי כָּל מִי שֶׁקָּם עָלֶיךָ — עֲנֵשׁ יַעֲנֵשׁ, וְזֶה יְבוֹא בְּפִתְעָא פְתָאם, אֵתָּה רַק הַדְּבָק עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּתְצַיֵּר בְּדַעְתְּךָ שֶׁהַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גְּמוּרָה הוּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

חִזַּק חִזַּק! כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

ה' תתי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּלֶק ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רק חֲזַק וְאַמֵץ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִדַע אֲשֶׁר דָּבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינּוּ נַעֲשֶׂה מִעֲצָמוֹ, אֶלָּא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיוֹן, וּבִיְדִיעוֹת אֱלֹהֵי תִנְצֵל מִהַכֹּל. וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת אַמוּנָה, סִימָן לג): עַל-יְדֵי אַמוּנָה הַקְּדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא יִסְלַח לְךָ עַל עֲוֹנוֹתֶיךָ; וְלִכְּזֶן אֵין לְךָ מַה לְדַאֵג כָּלֵל, רַק אַמוּנָה וְעוֹד פַּעַם אַמוּנָה, וְלִגְלוֹת אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ בְּלִי שׁוּם פֶּחַד כָּלֵל, וְלִהְכַנִּיס אֶת הַקְּדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא בְּפִיּוֹת הַבְּרִיּוֹת, זֶה מַה שְּׁאַתָּה צָרִיךְ, וּמַה שְּׁיִהְיֶה נַעֲשֶׂה עִמָּךְ, אֵינְךָ צָרִיךְ לְהִתְבַּלְבֵּל, זֶה לֹא הָעֵנִין שְׁלֶךְ, אֶתָּה צָרִיךְ תִּקּוּן לְנַפְשֶׁךָ הַפְּגוּמָה, אֲזַי תִּגְלֶה רַק אֶת הָאַמוּנָה, וְיֹוֹתֵר מִזֶּה אֵין לְךָ עֵסֶק עִם אֶף אֶחָד, וְתִדְלִיק אֶת כָּל הַגּוֹלָה עִם אַמוּנָה וְגִלּוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֲזוּ וְשָׁב וּרְפָא לְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' תתיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּלֶק ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, יְדִיד נַפְשִׁי, וְתִיק וְחִסִּיד, שׁוֹתֶה מִיְמֵי הַנַּחַל הָעֲלִיוֹן ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ בְּצִרוּף הַסִּפְרִים הַקְּדוּשִׁים שְׁשַׁלַּחְתָּ לִּי מִתְּנָה, וְזוֹ בְּאַמַּת מִתְּנָה יָפָה עַד מְאֹד, כִּי מִנְעוּרֵי אָנִי חוֹבֵב סִפְרִים, וְזֶה כָּל חַיּוּתִי, כִּי מֵאֲזוּ שְׁרָאִיתִי אֶת שִׁיחַתוֹ הַקְּדוּשָׁה שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל (שִׁחוֹת-הַר"ן, סִימָן כח), שְׁרָאוּי לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל לְטִיֵּל וְלִהְיוֹת בְּכָל

אֲשֶׁר ה' תתיא בנחל שה

חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, מֵאֲזוּ אֲנִי מִשְׁתַּדֵּל לְקַיֵּם זֹאת. וְלִכְּנֹן כָּל סֵפֶר חָשׁוּב אֲצִלֵּי מְאֹד, וּכְבֹר אֶמַר רַבְּנוּ ו"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סימָן סא): יֵשׁ סִפְרִים וְעֵתִידִין לְהִיּוֹת סִפְרִים, וְכֻלָּם נִצְרָכִים לְהַעֲלוֹם, וְאֶסוּר לְלַעַג עַל אֶחָד מֵהֶם, וְכָל הַלּוֹעַג עַל דְּבַרֵי חֲכָמִים, נִדוּן בְּצוּאָה רוֹתַחַת (גטין נז:). וְאֶמַר רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁכָּל מִי שֶׁלּוֹעַג עַל סִפְרִים, הַמוֹתְרוֹת עוֹלָיִם בְּמַחוּ, וְעֲשָׂנִים סְרוּחִים מִסִּבְבֵּים אוֹתוֹ. וְלִכְּנֹן צָרִיכִים מְאֹד לְהִשְׁמֵר בְּדַבָּר זֶה.

יֵשׁ מְאֹד הַחֲכָם: "חֲכָמַת הָאָדָם נִמְדָּדַת כְּפִי סִפְרֵיו"; כִּי בְּאֵמַת תְּמִיד יְכוּלִים לְרֹאוֹת דְּבָרִים חֲדָשִׁים, וּכְעֵין שֶׁאֶמַר רַבְּנוּ ו"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סימָן רפד): אֲפֹלוּ אָדָם פָּשׁוּט, אִם יֵשֵׁב וַיַּעֲיֵן בְּתוֹף הַסֵּפֶר, יִרְאֶה דְּבָרִים אֲשֶׁר הִבְעֵל מִחִבֵּר בְּעֲצָמוֹ לֹא רָאָה. וּבְאֵמַת זֶהוּ פְּלֵא, אֲלֵא הַסִּבְרָא לְזֶה הִיא, כִּי הִבְעֵל מִחִבֵּר כְּשִׁזּוּכָה לְחֲדָשׁ אֵינָה חֲדוּשָׁה, נִפְתָּחִים לוֹ שְׁעָרֵי הַחֲכָמָה, וְכִינּוּן שֶׁפִּתַּח פִּתַּח בְּשַׁעְרֵי הַחֲכָמָה, עַל־יְדֵי־זֶה גַם אַחֵר יְכוּל לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַפִּתַּח הַזֶּה, אֲבָל הוּא כְּבָר יְכוּל לְרֹאוֹת לְפִי שְׂרָשׁ נִשְׁמַתוּ חֲדָשׁוֹת לְגַמְרֵי, אֲשֶׁר גַּם הִבְעֵל מִחִבֵּר לֹא הִיָּה יְכוּל לְרֹאוֹת. וּבְאֵמַת מִי שֶׁבָּקִי הֵיטֵב בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל יֵשֶׁר וְהַפּוּף, הוּא יְכוּל לְמַצֵּא חֲדוּשִׁים חֲדָשִׁים לְגַמְרֵי עַל־פִּי הַהַקְדָּמוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וְלִכְּנֹן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחֹזֵר הַרְבֵּה בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, עַד שֶׁהוּא בָּקִי בָּהֶם בְּעַל־פֶּה. וְזֶה הִיָּה רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁאָדָם יִחֹזֵר כָּל־כֶּף הַרְבֵּה פְּעָמִים עַל סִפְרוֹ "לקוטי־מוֹהַר"ן", עַד שִׁיְהִיָּה שְׂגוּר אֲצִלוֹ בְּעַל־פֶּה. וְאֶמַר, שֶׁהַגִּידִים יִפְתָּחוּ עַל־יְדֵי הַסֵּפֶר הַזֶּה, וַיִּזְכֶּה לְהַעֲשׂוֹת בְּעַל מַח וּבְעַל הַשְּׂגָה. וּבְאֵמַת אֵי אֲפִשֶׁר לְהַסְבִּיר לְבְנֵי־אָדָם מַעֲלַת הַזּוּכָה לְחֹזֵר בְּסֵפֶר הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא "לקוטי־מוֹהַר"ן", כִּי עַל־יְדֵי לְמוּד בְּעִמְקוֹת בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, נִפְתָּח הַמַּח לְהַבִּין בְּכָל הַסִּפְרִים, וְרוֹאֶה שֶׁם חֲדוּשִׁים נִפְלְאִים, פְּלֵאֵי פְּלֵאִים, אֲשֶׁרֵי שִׁיאַחוּ בָּהֶם!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

שׁו אֲשֶׁר ה' תתיב בנחל

ה' תתיב.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר בלק ה'תשד"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר,
הרוצה להאיר נפשו באור האורות, צח הצחצחות, הנחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת, פי תכף-ומיד כשאדם נכנס בעבודת השם יתברך,
מתעוררים כנגדו כל המניעות, ובפרטיות מי שרוצה להתקרב אליו
יתברך דרך רבנו ז"ל, עליו מתאחזים כל הקלפות, ומזה באות כל
המניעות. פי דרך רבנו ז"ל נדמית כמו שעומדים בתור ארץ,
ומחכים שעות על גבי שעות, ומתגעעים ומתעייפים מרב טרח הדרך.
והנה פתאם בא אדם ואוחז בדרך, ומעביר אותך דרך כל התורה,
ופותח לך פתח חדש לגמרי, ומקצר לך את הדרך, ואינך צריך
לעמד בתור, ויש לך דרך קצרה עד מאד.

והענין הוא, פי כל הדרכים של כל הצדיקים הן קדושות
וטהורות, וכל חסידות וכל דרך המקרבת את האדם אליו יתברך
— זה קדש, וחס מלהזכיר ומלהתלוץ משום דרך ומשום חסידות
או בעלי מוסר, אבל דרך רבנו ז"ל זו דרך חדשה לגמרי, אשר היא
ישנה מאד, וחוורת אל האבות הקדושים עוד קדם מתן תורה, והיא
דרך התפלה וההתבודדות ושיחה בינו לבין קונו, לדבר עמו יתברך
כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, אשר אין למעלה מזה;
פי כל מה שרק יארע ויקרה עם האדם, הוא יספרו אליו יתברך, כל
עליה וכל ירידה וכו', הכל לכל הוא מספר לפניו יתברך,
ועל-ידי-זה לא תפנס בו שום ישות וגאווה, אשר מפילות את האדם;
פי מי שתמיד שם את הקדוש-ברוך-הוא לפני עיניו, על-ידי-זה הוא
תמיד מתבייש ממנו יתברך. ולכן כל הענין של התבודדות — לדבר
אל השם יתברך, מקצר את כל הדרך הקשה שיש לאלו הרוצים
להפנס לפני ולפנים, פי כלנו אין פנינו יפות כלל (עין לקוטי-מוהר"ן).

אָשֶׁר ה' תתיב בנחל שז

חלק ב', סימן לט), ואיך יש היום לאדם כח ומח לסגף את עצמו בסגופים — הן בתעניות, והן בנדודי שנה, או שאר מיני סגופים וכו', או עבודות קשות, אשר אין לאדם כהיום שום כח וסבלנות לזה, פי מרב החטאים והעוונות — המח נחלש, והדעת נתבלבלת, והלב נתעקם בעקמומיות, והאדם נמצא במקום שנמצא וכו', והנה גלה לנו רבנו ז"ל דרך כל-כף קלה של תפלה והתבודדות, לשיח ולספר את כל אשר עם לבבו אליו יתברך, באשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, ויספר את כל לבו וכל מה שעובר עליו ברוחניות ובגשמיות, זו הדרך הכי קלה והכי פשוטה.

ודרך זו מתבררת ומקשרת את האדם אליו יתברך; פי תפלה היא לשון התחברות, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פד), כמו שכתוב (בראשית ל, ח): "נפתולי אלקים נפתלתי", ופרש רש"י: הרבה תפלות נפתלתי וכו', עין שם; וכן תפלה והתבודדות מנקות את האדם מכל מיני חלדה של גאונה וישות, ומורידות ממנו את כל הקלפה הזו של 'להיות מציאות בזה העולם', אשר דבר זה גובל עם גאות וישות, שמרחק את האדם ממנו יתברך, כמאמר ז"ל (סוטה ה): "אני את דבא", וכל מי שיש בו גאונה, אומר הקדוש-ברוך-הוא: אין אני והוא יכולים לדור יחד (עין ערכין טו); ולכן העקר זה הבטול, להיות בטל ומבטל אל האין סוף ברוך הוא. וכמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נב), אשר על-ידי תפלה והתבודדות, האדם בא אל בטול גמור אל האין סוף ברוך הוא, עד שנעשה כאין ממש, ונכלל במחייב המציאות, הוא וכל הבריאה כלה, ודבר זה אי אפשר להסביר אלא למי שפכר טעם טעם זה.

מה אמר לך! אין עוד עבודה קלה ונוחה להתקרב אל הקדוש-ברוך-הוא כמו הדבור, לדבר עמו יתברך. ורבנו ז"ל אמר בסוף ימיו: אם הייתי יודע בימי נעורי מה זה תפלה והתבודדות, לא הייתי מסגף עצמי כל-כף בתעניות וסגופים. פי רבנו ז"ל צם שמונה-עשרה פעמים משבת לשבת בשנה אחת, והתנהג כן במשך כמה שנים, ומלבד זאת התענה שלשה ימים רצופים יומים

שח אָשֶׁר ה' תתיג בַּנְחֹל

רְצוּפִים, וּבְסוּף זְמִיו הַתְּאוּנָן, כִּי הָיָה לוֹ חֻבֵּל לְאַבֵּד אֶת גּוּפוֹ עַל-יַדֵּי תַעֲנִיּוֹת, וְהָיָה יְכוּל לְפַעַל יוֹתֵר בְּקִלּוֹת עַל-יַדֵּי תַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת. אֲשֶׁרֵי מִי שִׂיאֲחֹז בְּזָה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תתיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּלֶק ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרְכִים הַיִּקְרִים ... גֵּרָם יְאִיר וְיִזְרַח לְנֶצַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם הָאָרֶץ.

מָה אִמַּר לָכֶם! הִנֵּה עִם יִשְׂרָאֵל נִמְצְאִים עֲתָה בְּמַצָּב קָשֶׁה מְאֹד, אֵין לָךְ יוֹם שְׂאִין קָלְלָתוֹ מְרַבָּה מִחִבְּרוֹ (סוּטָה מ.א.), וְשׁוֹמְעִים בְּכָל יוֹם יוֹם אֲסוּנוֹת וּרְצִיחוֹת, הַשֵּׁם יִשְׁמַר, כָּל מִינֵי מַחְלוֹת וְחֻלָּאִים רְעִים, רַחֲמָנָא לְצִלּוֹן, שְׁעוֹבְרִים עַל בְּנֵי-אָדָם, וְאֵינְנוּ יוֹדְעִים עַד מָתִי יִמְשָׁךְ כָּךְ. בְּכֵן, מָה עוֹשִׂים?! וְהִנֵּה בְּכָל דּוֹר וְדוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹלַח לָנוּ צְדִיקִים קְדוֹשִׁים, תְּלַמִּידֵי חֻכְמִים, רְאִשֵׁי יְשִׁיבוֹת, רְאִשֵׁי כּוֹלָלִים, שְׁעוֹמְדִים תָּמִיד עַל הַמְּשָׁמֵר לְעֶרְךָ בְּדֶק הַבַּיִת, לִידַע לָמָּה וּבַעֲבוּר מִי בָּאָה הַרְעָה הַזֹּאת, וְלַחֲפֹשׁ וְלַבְּקֵשׁ וְלַחֲתוֹר מַה זֶה וְעַל מַה זֶה?! אֲשֶׁר הִגִּיעוּ כְּבָר מִים עַד נֶפֶשׁ, וּבְנֵי-אָדָם חוֹשְׁשִׁים לְצִאת מִפֶּתַח בֵּיתָם, אֲנָשִׁים חַיִּים בְּצִל הַפֶּחַד וּבְצַעַר גְּדוֹל, וּמָה עֲלִינוּ לְתַקֵּן?! וְאֵין זֶה עֲנָן שִׁיכוֹלִים לְתַלּוֹת אֶת הַקּוֹלֵר בְּצוּאָר זֶה אוֹ בְּצוּאָר זֶה, אוֹ לומר, שְׂאֵם הָיוּ מִתְּנַהֲגִים כָּךְ, הָיָה נַעֲשֶׂה כָּךְ, וְאֵם לֹאוּ — הָיָה אַחֲרֵת וְכוּ', אֲלֹא הַהֲכָרַח לָנוּ לְחֹזֵר אֶל דְּבָרֵי חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שְׂאִמְרוּ (עֵין יוֹמָא ט: ט:): מִקְּדָשׁ רֵאשׁוֹן לָמָּה נִחְרַב? כִּי עֲבָדוּ עֲבוּדָה זָרָה, גְּלוּי עֲרִיּוֹת וְשִׁפְיכוֹת דָּמִים, אֲבָל מִקְּדָשׁ שְׁנִי, שְׁלֹמְדוֹ בּוֹ הַרְבֵּה תוֹרָה, וְהָיוּ הַרְבֵּה יְשִׁיבוֹת וְכוֹלָלִים וְלָמָּה חֲרַב? מִפְּנֵי שִׁנְאָת חַנּוּם. וְאוֹמְרֵת הַגְּמָרָא שָׁם: וְעַדִּין מְרַקֵּד בֵּינָן, עַדִּין הַחֲטָא הַזֶּה רוֹקֵד בֵּינֵינוּ.

וְכַמָּה שְׁנֵינְדָבֵר מִזֶּה וְנִצְעַק וְנִרְיַע, לֹא נוֹעִיל כָּלָל, כְּפִי שְׁרוּאִים

אֲשֶׁר ה' תתיג בְּנַחַל שט

בְּחֹשׁ, שְׁעַד שְׂאֵדָם אֵינוֹ מְקַבֵּל בְּעֵצְמוֹ מִכָּה, אֵינְנוּ מִבֵּין מַה קֹּרֵה. הַשְּׂנֵאת חָנָם, הַגִּזְעָנוֹת הָאֲרוּרָה, עֲדִין נִמְצָאת בֵּינֵינוּ, וְכִבֵּר אֵינְנִי מְדַבֵּר מִבְּחוּץ, מֵאֵלוֹ הַרְחֹקִים מִתּוֹרָה וּמִצְוֹת לַעֲת עֵתָה, אֲלֵא מִבְּפָנִים, אִיךְ יִתְכַן שְׁלֵא יִקְבְּלוּ בְּתִלְמוּד תּוֹרָה אֲשֶׁכְּנִי יֶלֶד מַעֲדוֹת הַמְזֻרָח וְכו', מַה זֶה צְרִיף לְהִיּוֹת? ! הַגִּזְעָנוֹת הָאֲרוּרָה הַזֹּאת, הִיא הִיא הַשְּׂנֵאת חָנָם. מְדַבְּרִים מֵהַכֵּל — מֵאֲסוּר לְשׁוֹן-הַרְעָה וּרְכִילוֹת וְנִבּוּל פֶּה, בְּשִׁעָה שְׁחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים אַחֲרַת לְגַמְרֵי: וְעֲדִין מְרַקֵּד בֵּינָן, הֵיִתְכַן? ! כְּלָנוּ בְּנֵי אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב, כְּלָנוּ בְּנֵי אָב אָחֵד נַחְנוּ, וְכֵן כְּתוּב (דְּבָרִים יד, א): "בְּנֵים אֲתֵם לְהוֹי"ה אֲלֵקִיכֶם".

וְעֲדִין יֵשׁ שְׂנֵאָה וְקִנְיָה בְּקִרְבָּנוּ, עַד שְׁשׁוֹנָאִים זֶה אֵת זֶה, אֲשֶׁר זֶה כָּלֵל הַמְּפֻלְגוֹת הָאֲרוּרוֹת, פִּלְג, פִּלְג, כְּדוֹר הַהַפְּלָגָה, הַמְּפֻלְגִים אֵת הָעָם. הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁנִּתְאַחַד יַחַד, וְלָמָּה נִחְכָּה שְׁבָנִי יִשְׁמַעְאֵל יִאֲחָדוּ אוֹתָנוּ? ! שְׁבָנִי עֲשׂוּ יֵאָחוּ אֵת הַקְּרָעִים בֵּינֵינוּ? ! הֲלֵא הֵם לֹא יִרְחֲמוּ עָלֵינוּ, כָּלֵל וְכָלֵל לֹא! כְּפִי שְׁנוֹכְחָנוּ מִשֶּׁף אֲלֵפִים שָׁנָה. וְהֵם אֵינָם בּוֹדְקִים בְּצִיּוּצֵיּוֹת, אֵינָם מִבְּחִינֵים בֵּין צְדִיק לְרָשָׁע, אֲלֵא אֵת כָּל יְהוּדֵי הֵם רוֹצִים, אֲתָה בֶן שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, דִּיקָא אוֹתָךְ נִתְפַּס, אֲמוֹת הָעוֹלָם שׁוֹנָאִים אֵת יִשְׂרָאֵל עַל הֵיּוֹתָם הָעָם הַמְּבַחֵר, עִם סִגְלָה, מֵאֵז שֶׁיִּרְדֶּה תּוֹרָה בְּסִינַי, יִרְדֶּה שְׂנֵאת עוֹלָם לְעַם עוֹלָם (שְׁבַת פט). וְלָכֵן עָלֵינוּ לְשַׁרֵּשׁ מֵאֲתָנוּ אֵת הַטִּינָה הַנּוֹרָאָה הַזֹּאת, שְׁמַכְלָה כָּל חֻלְקָה טוֹבָה בְּעַם יִשְׂרָאֵל.

אוֹי לָנוּ שְׁכַף רוֹאוֹת עֵינֵינוּ, בְּהִיּוֹת אַחִים רַבִּים בֵּינֵיהֶם, זֶה רוֹצֵה לְהִיּוֹת אֲדַמוּר, וְזֶה רוֹצֵה לְהִיּוֹת אֲדַמוּר, תְּהִיּוּ שְׁנֵיכֶם אֲדַמוּרִים, וְיִהְיֶה שְׁלוֹם גָּדוֹל, אוֹ זֶה רוֹצֵה לְהִיּוֹת רֹאשׁ יְשִׁיבָה וְזֶה רוֹצֵה לְהִיּוֹת רֹאשׁ יְשִׁיבָה, תְּהִיּוּ שְׁנֵיכֶם רֹאשֵׁי יְשִׁיבָה, אוֹ זֶה רוֹצֵה לְהִיּוֹת רֹב, וְזֶה רוֹצֵה לְהִיּוֹת רֹב, תְּהִיּוּ שְׁנֵיכֶם רַבָּנִים וְכו', יֵשׁ מְקוֹם לְכֻלָּם, קִיּוֹ וְהִבֵּל לֹא הִיּוּ יְכוּלִים לְהִתְחַלֵּק עִם הָעוֹלָם, עַד שֶׁהִרְג הָאָחֵד אֵת הַשְּׂנִי, וְכֵן קוֹרֵה עֵתָה, מֵהַכֵּל יְדַבְּרוּ, אֲבָל מִיִּסוּד הֵיִסוּדוֹת שֶׁל אַהֲבַת יִשְׂרָאֵל לֹא יְדַבְּרוּ כָּלֵל, אֲנָשִׁים עוֹשִׂים עוֹל לְזוּלָתָם, גּוֹנְבִים וְגוֹזְלִים, לוֹוִים וְאֵינָם מְשַׁלְּמִים, וּמִמְשִׁיכִים אֵת שְׁגֶרֶת הַחַיִּים כְּאֵלוֹ מְאוּמָה לֹא אֲרַע, הֲלֵא אִם לְוִיֵּת כֶּסֶף מִזוּלָתָךְ — רֹאה לְפָרַע חוֹבָךְ, וְאִם אֵין לָךְ כְּרָגַע,

שי אשר ה' תתיד בנחל

לך תתנצל, ותבקש ארבה וכו', אף לא יתכן, שלא די שאינך משלם חובותיך, עוד תעז פנים על המלוה וכו'. הלא זה גורם לכל הצרות, עד שאנו עדים שדם ישראל נשפך בפנים כל היום, ונתקיים אצלנו (ברכות יג.): צרות האחרונות משפחות הראשונות; הגה מדברים מפגוע, מרציחות, איברים עפים לכל עבר, רחמנא לצלן, עד שאין יכולים לזהות את הקרבנות, נשמות קדושות, והגה חוזר חלילה, אוי, מה היה לנו? ! איננו קולטים, שמשוהו רוצים מאתנו מלמעלה. ואיני מדבר מבחוץ, על אלו שעדין רחוקים מתורה ומצוות, אלו שהם בכלל תינוקות שנשבו, אלא אני מדבר מבפנים, למה שיהיו חלוקי דעות ביניכם, למה צריכים לשנא זה את זה? ! אתה רוצה להיות גדול, אתה גם-כן רוצה להיות גדול — תהיה גדול...

ולכן ראו לחזור בתשובה על החטא והעון הזה של שנאת הבריות, ואל תחפו לזעזועים שיעוררו אתכם, ובזכות העזרה ההדדית והרבבות צדקה, אהבת הבריות ועשות חסד, נזכה כבר להגאל גאלה שלמה לנצח.

הדורש שלומכם באהבה רבה מאד...

ה' תתיד.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר בלק ה'תשר"ם.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי.

אודות שאלתך וכו'; אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מנהר"ן, חלק א', סימן לה): תשובה הינו לחזר אל הקדוש-ברוך-הוא, כמובא בזהר (תקוני זהר, דף מג: ס. פו:): ורקא דאזדריקת לאתר דאיתגטילת מתמן; אדם צריך לזרק עצמו חזרה מהיכן שבא, ומהיכן בא? מהבורא יתברך שמו. חזרה בתשובה אין זה שחוזרים לזרם זה או אחר, או לדרך

אֲשֶׁר ה' תתיד בנחל שיא

זו או אחרת, חזרה בתשובה זה שיהיה רק אל הקדוש-ברוך-הוא. עד עכשו הייתה מחלל שבת, אוכל טרפות ונבלות, פורץ גדרים הצניעות וכו', עכשו באת לידי הפרה שיש בורא עולם, באת לידי הפרה שיש תורה ומצוות, ואתה חוזר בתשובה, להיכן? אל התורה והמצוות, ומתחיל ללמד את התורה הקדושה — שהיא חכמתו ותברך, ולקיים מצוותיה — שהן רצונו ותברך, ומתנדב להקדוש-ברוך-הוא על כל מעלליך, ומקבל על עצמך, שמהיום והלאה תעזב את השטיות וההבלים שעסקת בהם. ולכן חזרה בתשובה זה לא אל שום זרם, ואין דרכים שונות, יש לנו דרך אחת, והיא: דרך השלחן ערוך!

ולכן לא בחנם שרפנו ז"ל הזהירנו מאד מאד ללמד שלחן ערוך, ואמר (שיחות-הר"ן, סימן כט), שכל יהודי מחיב ללמד בכל יום הלכה, שהיא תמצית תורה שבועל-פה, אדם צריך לדעת איך להתנהג, מה זה יהודי, קם בבקר — נוטל ידים תכף-ומיד, איך מתלבש, מה אומר וכו', על כל פרט ופרט משך כל היום יש הנהגות והלכות בשלחן ערוך, ולכן בחזרה בתשובה לא שיהיה לאיזו דרך, לאיזה פלג, כי יש אחד שמתעורר בתשובה על-ידי ראש ישיבה זה, ויש אחד שמתעורר בתשובה על-ידי רב זה, ומחייבים לכבד את הרב והתלמיד חכם, כי רבו שלמדו תורה — חיב בכבודו, אבל הרב והראש ישיבה אינם רוצים שתלף דיגא בדרךכם, רב אמתי וירא שמים, ראש ישיבה אמתי וירא אלקים, אינו רוצה כלום, אלא שתקיים את השלחן ערוך, ומה שפתיב שם — זאת עשה, זה יהודי, וזו חזרה בתשובה. ולכן שיהיה אל המקורות זה רק אל הקדוש-ברוך-הוא, ולא אל בשר ודם, ולא אל שום דרך וזרם, כי כל הדרכים מביאות חזרה אל השלחן ערוך.

והנה המצוה הראשונה מהתרי"ג מצוות היא 'פרו ורבו' — להתחתן, ובפרט בעתים הללו לא שיהיה שבתור יהיה ריב וזמן, אלא צריך להשתדל להתחתן בגיל מקדם, ועל-ידי-זה תשרה עליך השכינה, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתחזר בתשובה אמיתית,

שיב אשר ה' תתנו בנחל

תשובה אליו יתברך, ותתפלל לפניו, שיזמן לך את בת זוגך, ונשמע
אצלך שמחות.

הדורש שלומך...

ה' תתנו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בלק ה'תשד"ם.

שלום וברכה אל היקר ... גרו יאיר.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי.

לדעתי, לא צריכים לחפש ולחטט הרבה וכו', כתוב (ישעיה ס,
א): "ועמך פלם צדיקים", חסדי השם יתברך, לא אלמן ישראל,
עם ישראל סבלו סבל גדול מאד ועדין סובלים, ורואים יהודים
לאלפים ולרבבות רבבות שומרים שבת, משפיעים קום לבתי
כנסיות ולבתי מדרשות, מניחים תפלין, עושים צדקה וחסד, ויש
מה שייציל את עם ישראל. ולמה לחפש עוונות וכו', עם ישראל
צדיקים, קדושים וטהורים, עם ישראל עברו שואה מהעמלקים, ימח
שמן וזכרם, ובמשך אלפים שנה סובלים סבל נורא, ועם כל זאת
מפריחים את השממה הרוחנית, ובמסירות נפש מקיימים מצוותיו
יתברך. ובודאי ובודאי יש ויש מה לתקן, ולסתם הסדקים שנפרצו
בחומה.

ואודות מה שכתבת על השלשה מלאכים, יש מדרש פליאה;
המדרש רבה (עין בראשית רבה, פרשה מח, סימן ט') אומר במקום,
שהשלשה מלאכים באו בדמות אנשים: אחד בדמות אופה, ואחד
בדמות שמעאלי ואחד כמלח, ולמה אברהם אבינו היה צריך
לראות את השלשה מלאכים בדמיות אלו? אלא חכמינו הקדושים
אומרים (אבות א, ב): על שלשה דברים העולם עומד: על התורה על
העבודה ועל גמילות חסדים; כנגד שלשת האבות הקדושים,
שהעולם מתקיים על מדותיהם. אברהם היתה מדתו גמילות חסדים,

אֲשֶׁר ה' תתנו בְּנַחַל שִׁיב

יִצְחָק מִדְתּוֹ עֲבוּדָה — זוֹ תַפְלָה, יַעֲקֹב מִדְתּוֹ תוֹרָה, וְזֶה מְרָמֵז עַל הַשְּׁלֵשָׁה מְלָאכִים: אוֹפָה — כְּנָגֵד גְּמִילוֹת חֲסָדִים, עֲזָרָה לְזוּלָּת, נְתִינָה וְכִדּוּמָה, יִשְׁמַעְאֵלִי — כְּנָגֵד תַּפְלָה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (בְּרֵאשִׁית טז, יא): "כִּי שָׁמַע ה' אֶל עֲנִיָּה" וְתַרְגוּמוֹ אָרִי קִבִּיל ה' ית צְלוֹתְךָ, יִשְׁמַעְאֵל — שָׁמַע קָל, מֶלֶח — כְּנָגֵד תוֹרָה, לְשָׁחוֹת בַּיָּם הַתְּלֵמוֹד. וְלָכֵן אִם רוֹצִים לְהַנְצִיל מִמְּלַחְמַת גּוֹג וּמַגּוּג, עֲלֵינוּ לְהִיּוֹת חֲזָקִים בְּשֵׁלֶשׁ נְקֻדּוֹת אֵלוֹ: תוֹרָה, עֲבוּדָה וּגְמִילוֹת חֲסָדִים, וְזֶה מֵה שְׁאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שֵׁבֶת קִיח.): כֹּל מִי שֶׁנִּזְהָר לְאָכַל בְּשֵׁבֶת הַשְּׁלֵשׁ סְעֻדוֹת: סְעֻדַת לַיִל שֵׁבֶת, שֵׁבֶת בַּבֶּקֶר וּסְעֻדָה שְׁלִישִׁית, נִצּוּל מִמְּלַחְמַת גּוֹג וּמַגּוּג, כִּי אֵלוֹ הַסְּעֻדוֹת כְּתוּב בַּזֶּהָר (ח"ב פט:), הֵן כְּנָגֵד אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב. וְלָכֵן עֲלֵינוּ לְהִתְחַזֵּק בְּשֵׁלֵשׁ עֲמוּדִים אֵלוֹ: תוֹרָה — לְלַמֵּד הִרְבֵּה תוֹרָה, תַּפְלָה — לְהִרְבּוֹת בַּתַּפְלָה, וּגְמִילוֹת חֲסָדִים — לְהִרְבּוֹת בְּחֶסֶד וּצְדָקָה. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (פְּסָחִים קיז.): יְכוּל יַחְתְּמוּ בְּכֻלָּם (כִּי פוֹתְחִים בְּאַלְקֵי אַבְרָהָם, אֱלֹקֵי יִצְחָק, אֱלֹקֵי יַעֲקֹב, וְחוֹתְמִים רַק מִגֵּן אַבְרָהָם), תְּלֵמוֹד לֹאמַר: בְּךָ חוֹתְמִים "מִגֵּן אַבְרָהָם"; אוֹמַר עַל זֶה הַרְבֵּי רַבִּי יוֹנָתָן אֵיבְשִׁיץ בְּסִפְרוֹ "יַעֲרוֹת דְּבַשׁ", מֵהִי פּוֹנֵת חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים? אֵלֶּא יַעֲקֹב עֲנִין שֶׁל תוֹרָה, יִצְחָק עֲנִין שֶׁל תַּפְלָה, אַבְרָהָם עֲנִין שֶׁל גְּמִילוֹת חֶסֶד, לְפָנֵי הַגְּאֻלָּה מֵהַ יִצִּיל אֶת עַם יִשְׂרָאֵל? תְּלֵמוֹד לֹאמַר: בְּךָ [מִגֵּן אַבְרָהָם] חוֹתְמִים — הַזְּכוּת שֶׁל אַבְרָהָם, שֶׁהִיא גְּמִילוֹת חֲסָדִים; כִּי אֵין דְּבַר חָשׁוּב בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כְּמוֹ גְּמִילוֹת חֲסָדִים.

וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ, שְׁנַמְצָאִים מְאֹד מְאֹד קָרוֹב אֶל הַגְּאֻלָּה, צָרִיף וְרֵאוּי הָעֵקֶר לְעַסֵּק הִרְבֵּה בְּזֶה, לְעֻזֹר לְכָל נִצְרָף וְנִדְפָה, אֲשֶׁר אֵין עוֹד חָשׁוּב אֲצִלוֹ יִתְבַּרֵּךְ כְּדָבָר זֶה, עַד כְּדֵי כֵּף, שְׁאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יְלִקוּט הוֹשַׁע, רְמֵז תַּקְכ"ב): אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, חֲבִיב עָלֵי חֶסֶד שְׁאַתֶּם גּוֹמְלִים זֶה לְזֶה יוֹתֵר מִכֹּל הַזְּבַח שֶׁזָּבַח שְׁלֵמָה לְפָנָי; שְׁלֵמָה הַמְּלִיךְ הַקָּרִיב אֶלְךָ קָרְבָּנוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, אֲבָל הַחֶסֶד שֶׁיְהוּדִים עוֹשִׂים זֶה לְזֶה חָשׁוּב יוֹתֵר. וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (יְבֻמוֹת עט.): שְׁלֵשָׁה סִמְנִים יֵשׁ בְּאַמָּה זוֹ: הִרְחַמְנִים, בִּישְׁנִים וּגּוֹמְלֵי חֲסָדִים. וּבְאַמָּת, יַחֲקֹר כֹּל אֶחָד וְאֶחָד בְּעֲצָמוֹ, הָאֵם הוּא בְּכֻלָּל גּוֹמְלֵי

שיד אָשֶׁר ה' תתטו בַּנְחֹל

חֲסָדִים, הָאֵם הוּא עוֹזֵר לְזוּלְתוֹ?! הֲלֹא יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת כָּל יוֹם מַצּוּוֹת שֶׁל חֶסֶד וְצִדְקָה. הִנֵּה גָרִים יַחַד בְּבִנְיָן מִשְׁתַּף, וַיִּשְׁנֵם שְׂכָנִים גְּלוּמוּדִים, יִשְׁיִשִׁים וְזִקְנִים, וַיְכוּל לַחֲלֹף יוֹם אַחַר יוֹם וְלֹא נַעֲצְרִים לַיָּד דְּלִתָּם, לְנִקְשׁ עָלֶיהָ וּלְשֹׂאֲלָם — הָאֵם זְקוּקִים הֵם לַעֲזֹר כְּלִשְׁהוּ וְכוּ', אוֹ אוֹלֵי חֶסֶד לָהֶם דְּבַר מָה, אִיזוֹ קִנְיָה, אוֹ מוֹצֵר מְזוּן וְכַדוּמָה, וְכֵן אֶפְשֶׁר לְשַׁלַּח אֶת הַיְלָדִים לַעֲזָרָם, לְנִקּוֹת בֵּיתָם וְכוּ', שְׂכָנִים גָּרִים לְצַד שְׂכָנִים, וְאִין יוֹדְעִים מַה נַּעֲשֶׂה אֲצֻלָּם, אִין בּוֹדְקִים מָה חֶסֶד לָהֶם, אִין מִתְעַנְיִים בְּמַצָּבָם; וְכֵן יֵשׁ כָּל-כָּף הַרְבֵּה יְתוּמִים וַיְתוּמוֹת, וְאֵף אֶחָד אֵינּוּ מִתְעַנֵּין בְּכַאֲבָם, מִתְאַנְּחִים אִיזוֹ אֲנַחָה וְתוֹ לֹא וְכוּ', הָאֵם בְּאַמֶּת כּוֹאֲבִים אֶת צַעֲרָם וְסִבְלָם?! וְכֵאֵן מְדַבֵּר בְּאַנְשִׁים זָרִים, רָאֵה נָא וְהִתְבּוֹנֵן קְרוֹב יוֹתֵר — אֵיךְ מְקִימִים מַצּוֹת כְּבוֹד אָב וְאֵם?! אַמֶּת, גָּרִים רְחוּק מֵהֶם, אֲבָל הָאֵם מְרִימִים אֲלֵיהֶם טִלְפוֹן פֶּעַם בַּיּוֹם לְשֹׂאֵל: "אָבֵא, אֵיךְ אַתָּה מְרַגֵּישׁ, אִמָּא, אֵיךְ אַתָּה מְרַגֵּישָׁה?! בְּמָה אֶפְשֶׁר לַעֲזֹר לָכֶם?!" הֲלֹא עַל-יְדֵי טִלְפוֹן אֶחָד לַהוֹרִים, קוֹנִים אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת, אֲשֶׁר אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה ח', סִימָן ה'): בְּשַׁעֲהַ שְׂרָצָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְבָרָא אֶת הָעוֹלָם קְטָרְגוּ כָּל הַמַּדּוֹת כְּלָן, וְאָמְרוּ: אַל יִבְרָא, כִּי כִּלּוֹ שְׂקָר וְכַדוּמָה, עַד שְׂבָאָה גְּמִילוֹת חֶסֶד וְאֶמְרָה: יִבְרָא, שֶׁהוּא גּוֹמֵל חֲסָדִים; הָאֵם מִשְׁתַּדְּלִים לְהַרְבּוֹת בְּזֶה?! לְמָה נִמְחַק דוֹר הַמְּבוּל? עַל אֵף שֶׁעָשׂוּ כָּל הַחֲטָאִים שְׂבָעוּלָם, "כִּי הִשְׁחִית כָּל בְּשָׂר דְרָכּוֹ" וְכוּ' (בְּרֵאשִׁית ו', יב), עַם כָּל זֹאת אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סִנְהֵדְרִין קח), לֹא נִחַתָּם גְּזֵר דִּינָם אֲלֵא עַל הַגִּזְל, בְּרַגְעַ שְׂאָדָם גּוֹזֵל מְזוּלְתוֹ, וְאִין חֶסֶד בֵּין אִישׁ לְרֵעֵהוּ, לְזֹאת בָּאוֹת כָּל הַצָּרוֹת. בָּאוּ נָא וְנִנְכְּחָה, הָאֵם מְקִימִים כְּבוֹד אָב וְאֵם כְּרֵאוּי?! מְחַפְּשִׁים מַצּוּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְהִנֵּה יֵשׁ מַצּוּה אַחַת, אֲשֶׁר הִיא מִהַחֲמוּרָה שְׂבִיחַמוּרוֹת — זוֹ כְּבוֹד אָב וְאֵם (דְּבָרִים רַבָּה, פָּרָשָׁה ו', סִימָן ב'), וְלְמָה יְזַלְזְלוּ בָּהּ?! לְפָחוֹת פֶּעַם בְּשָׁבוּעַ צָרִיךְ לְבַקְרָם, וּלְטִלְפוֹן אֲלֵיהֶם פֶּעַם בַּיּוֹם. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (קְדוּשִׁין ל'): בְּשַׁעֲהַ שְׂאָדָם מְכַבֵּד אָבִיו וְאִמּוֹ, אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מַעֲלָה אֲנִי עָלֵיהֶם כְּאֵלוֹ דְרָתִי בִּינֵיהֶם וְכַבְּדוּנִי; זֶה בְּכֻלָּל גְּמִילוֹת חֲסָדִים — שְׂמִכְבָּדִים אֶת הַהוֹרִים וְכוּ'. הָאֵם מְקַפִּידִים עַל כָּךְ?! לֹא מִנִּיָּה וְלֹא מִקְצָתֶיהָ וְכוּ'.

אָשׁר ה' תתטז בנחל שטו

והנה שלח הקדוש-ברוך-הוא לאברהם אבינו שלשה מלאכים
בדמות תורה, תפלה וגמילות חסדים, יכול בכלם חותמים? תלמוד
לומר 'בף חותמים'; הגאולה תהיה בזכות גמילות חסד, לעזב את
כל הפוליטיקה של שקר, ולהתחיל לעזר זה לזה, ולבדק — אם
יש ביך פסוף גזלה וגנבה, או פספי הלואה — לך ותשיבם, ולא
— שלם תשלם כפל כפלים וכו'. כי חשוב מאד בשמים — איך
אזהבים את כל יהודי, איך מקרבים כל בר ישראל אל בוראו, כל
עם ישראל ערבים זה בזה (סנהדרין כו:), ואם נעסק בנקדה זו, מבטח
לנו שנגאל בגאולת עולם.

הכפל הדבר — העקר לראות לעשות חסד איש עם רעהו,
לחדל מכל הוכוחים והקטטות, הכל שקר וכזב, כל אחד רוצה פסוף,
כבוד ושם, אבל אם אדם רוצה רק את הקדוש-ברוך-הוא, וחושב
רק ממנו יתברך, אז כבר לא שיק ראש וסוף, כי אצלו יתברך כתוב
(ישעיה מד, ו): "אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלקים". יעזר
הקדוש-ברוך-הוא, שכל עם ישראל יחזרו בתשובה שלמה ויתאחדו
יחד, ובזכות זו נזכה לקבל פני משיח צדקנו, שבוא יבוא ויגאלנו,
ונשמע בשורות משמחות.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ה' תתטז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בלק ה'תשר"ם.

שלום רב אל ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי.

אודות שאלתך וכו', כתוב (בראשית א, ה): "ויהי ערב ויהי בקר",
כפי הערב פן הבקר, אם ילך אדם לישן מקדם — יקום מקדם, ואם
ילך לישן מאחר — יקום מאחר וכו', כי טבע האדם שצריך לישן
יש או שבע שעות וכו', ולכן העצה היעוצה לך להקדים לילך

שטז אָשר ה' תתיז בנחל

לישן, ויראה לקחת "עין יעקב" אנדות חו"ל במטה, ללמד קדם השנה, ולא יארך זמן רב, ותפל באמצע הלמוד בשנה, ותישן מתוך דברי תורה, ותוכל לקום בריא ושלם לעבודת הבורא יתברך שמו. הקדוש-ברוך-הוא ישלח לך רפואה שלמה ותתרפא במהרה, ונשמע אצלך בשורות משמחות.

הדורש שלומך...

ה' תתיז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בלק, ב' בתמוז ה'תשד"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל אהובי, ידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו גן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

מכתבך לגנון קבלתי, ושמחתי כעל כל הון, איך שאתה מתחזק בדרכי רבנו ז"ל, בן צריך להיות.

ובפרטיות השמחה שלי גדולה מאד, על שאתה מחפש ומוצא תמיד את השלום בביתך, ובמדותיך, ובמארגותיך, אשר רבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לג), כי לזכות למצא את השלום הזה, הוא על-ידי שמחפשים אתריו יתברך, ויודעים שהוא יתברך מלא כל הארץ כבודו, והכל לכל אלקות גמור הוא, ואפלו בלשונות העמים יש אלקות, ואינו יכול להתנצל, שאי אפשר לו לעבד את השם יתברך בשעה שעוסק במשא ומתן, ובפרטיות בין עכו"ם ואמות העולם, זה אינו, כי גם יש אלקות וכו', וצריכים לחפש אתריו יתברך, ועל-ידי-זה יהיו לו ימים טובים.

ותמיד ימצא את השלום — בין בביתו, בין בעצמו, ובין אצל אחרים. ובאמת אמרו חכמינו הקדושים (שבת י'): שמו של הקדוש-ברוך-הוא שלום, כי הוא יתברך הוא שלום. וכמו שכתוב (תהלים כט): "ה' עז לעמו יתן, ה' יברך את עמו בשלום"; כי הוא

אֲשֶׁר ה' תתיז בנחל שיז

יתברך מברך מה שהוא בעצמו, כי קדשא בריך הוא וישראל חד הוא (זהר ח"ג עג.), ועל-כן עקר הברכה והפלי לקבל בו כל טוב הוא שלום. כמו שאמרו חכמינו הקדושים (עקצין פרק ג'): לא מצא הקדוש-ברוך-הוא פלי המחזיק ברכה כמו השלום; וכשאדם אוהז במדת השלום, אזי נכלל בו יתברך ואוהז בשלמות; כי כל זמן שיש לאדם איזו מחלקת עם אשתו, או עם אחר, או עם עצמו, עדין רחוק הוא מהשלמות, אבל תכף-ומיד פשאוהז במדת השלום, אז שיף לקרותו בשם אדם השלם, כי בלי שלום עדין חסרה אצלו השלמות. ורבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן פ'), כי עקר שלמות השלום — פששני הפכין מתאחדים יחד, אז נקרא שלום, כי פששני אנשים אוהזים באותה דעת, זה אינו נקרא שלום, כי אף פעם לא מחלקים ביניהם, ואם כן מה שיף שם שלום ביניהם, מה שאין כן פששני אנשים הם תכלית ההפוך ומשתוין יחד, זה נקרא שלום אמתי. וביותר נמצא דבר זה בביתו של האדם; כי על-פי-הרב האשה בתכלית ההפוך מבעלה, ולשניהם יש שתי דעות שונות זו מזו, ואף-על-פי-כן עושים כל מיני פעולות להשתוות יחד, זה נקרא שלום אמתי, והקדוש-ברוך-הוא רוצה בשלום כזה. כמו שגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'): יחיד ורבים הלכה כרבים (ברכות לז.); מפני שיש דעות מחלקות, ואף-על-פי-כן מתאחדים ומשתוים יחד, זה סימן שכוננתם לשמים.

והנה פרשת פרה אדמה מגלה, אשר אפלו הכי גרוע, טמא מת, יש לו עוד תקנה, ויכול לטהר עצמו. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נה), שעכשו עקר טהרת אפר פרה נמשך על האדם על-ידי התפלה, שאדם מרגיל עצמו לדבר עמו יתברך, הוא ממשיך על עצמו ערבות נעם זיו שכונת עזו יתברך, עד שזוכה להסתתר בסתר צל ידיו יתברך, ושום רע עין לא יכול להזיק לו כלל.

ועל-כן, אהובי, אחי היקר! הרגל עצמך להתפלל התפללות הקבועות במתינות, מלה במלה, מתוך הסדור דיקא, ועל-ידי-זה תמשך עליך הארת האבות: אברהם, יצחק, יעקב, שתקנו השלש תפללות: שחרית, מנחה, ערבית. ובזה תמשיך על עצמך ערבות

שיח אֲשֶׁר ה' תתיח בנחל

נְעִימוֹת יְדִידוֹת זֵיו אֹרוֹ יתְבַרֵךְ, וְלֹא תִתְיַרָא מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעְעוֹלָם,
כִּי תִזְכֶּה לְהַפְלִיל לְגַמְרֵי בּוֹ יתְבַרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד נֶעַם אֲשֶׁר וְעֲשֶׂה
יוֹתֵר מִזֶּה. אֲשֶׁרֵי הַמְשִׁתַּקֵּק לְהַשִּׁיג רוּחַנִיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יתְבַרֵךְ, וְלִבְרַח
תְּמִיד בַּק אֵלָיו יתְבַרֵךְ, שְׂאֵז אֵין לוֹ מִמֶּה לְפַחַד כָּלֵל.

וְזֶה סוֹד קְדוּשַׁת הַשַּׁבָּת, כִּי שַׁבַּת הוּא שְׂמָא דְקַדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא
(זֶהר ח"ב פח:), וְכַשְׂאָדָם שׁוֹמֵר שַׁבַּת, הוּא נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּאֹרוֹ יתְבַרֵךְ,
וְעַל כֵּן נִקְרָא 'שַׁבַּת שְׁלוֹם', כִּי עַקֵּר הַשְּׁלוֹם נִמְשָׁךְ בַּק עַל-יְדֵי קְדוּשַׁת
שַׁבַּת, שְׂאֵז אָסוּר בְּשׁוּם מְלָאכָה, וְשׁוּם עֲבָדִין דְּחַל, שֶׁהֵם בְּחִינַת
מַחְלָקַת וְכוּ'. וְזֶה (בַּמִּדְבָּר יט, יז): "וְלִקְחוּ לִ'טָּמָא מְעַפֵּר שְׂרַפַּת
הַ'חֲטָאִת", רְאֵשֵׁי תְבוּת: "מִ'מְזֹמֹר שִׁיר לַיּוֹם הַ'שַּׁבָּת", רְאֵשֵׁי תְבוּת
שְׁלִ'מָ'ה', כִּי זֶה נִקְרָא שְׁלוֹם, כְּשֶׁמְחַטָּא אֶת עֲצָמוֹ בְּעַפֵּר שְׂרַפַּת
הַפְּרָה, שֶׁהוּא עֶסֶק הַתְּפִלָּה וְהַשִּׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוּנוֹ, שְׂאֵז כְּשֶׁמְדַבֵּר
עִמּוֹ יתְבַרֵךְ, נִמְשָׁךְ עָלָיו אֹר נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, עַד שֶׁמְרַגֵּישׁ אֶת אֹר
הַשַּׁבָּת, שֶׁהוּא שְׁבִיטָה וְקִיָּמָא, וְאֵין לוֹ כְּבָר עֶסְקִים וּמַחְלָקַת וּמְרִיבוּת
עִם שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעְעוֹלָם. אֲשֶׁרֵי הַמְצִיַּת וּמְקִיָּים דְּבָר זֶה, שֶׁתְּמִיד יִדְבֵּר
וַיִּסְפֹּר אֶת כָּל לְבוֹ אֵלָיו יתְבַרֵךְ, וְאֵז יִמְשָׁךְ עָלָיו גְּלוּי הָאֹר אֵין סוּף
בְּרוּךְ הוּא, וַיִּשְׁתַּדֵּל לְמַצָּא אֶת הַשְּׁלוֹם בְּכָל דְּבָר, אֲשֶׁר זֹהֵי קְדוּשַׁת
שַׁבַּת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָהּ...

ה' תתיח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר בְּלֵק, ב' בְּתַמּוּז ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רב.

תְּדַעֵי לָךְ, שְׂמָאֵד מְאֹד אֲנִי מְצַטְעֵר עַל כָּל הַצְּרוּת וְהַבְּעִיּוֹת
וְהַמְרִיבוּת וְכוּ' שֶׁיֵּשׁ בְּבֵיתְכֶם, וּכְבָר בְּלִיתִי עִמְכֶם יָמִים וְשָׁבוּעוֹת
וְחֻדְשִׁים, שְׁעוֹת שְׁעוֹת רְצוּפוֹת, וְלִבְסוּף אֶת לֹא מוֹכֵנָה לְעֲשׂוֹת שְׁלוֹם
עִם בְּעַלְךָ, אַף שֶׁהוּא מְעַרִיף אוֹתָךְ מְאֹד וְכוּ', אֶת גּוֹרְמַת לוֹ
כָּל-כּוֹף הַרְבֵּה בְּזִיווּנוֹת וּמְקַלְלַת אוֹתוֹ, אֲשֶׁר בְּאַמַּת רַבְּנוֹ ז"ל מְאֹד

אֲשֶׁר ה' תתיח בְּנַחֵל שִׁיט

מֵאֵד הַקְּפִיד עַל זֶה, וְאָמַר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת קָלְלָהּ, חֶלֶק ב', סִימָן א'): הַרְגִיל בְּקָלְלוֹת הוּא מְעוֹלָם הַתְּהוּ, עֵינֵי שָׁם; וְאָמַר (שָׁם אוֹת מְמוֹן, סִימָן לב): מִי שֶׁאֲשַׁתּוּ מְקַלְלֵת אוֹתוֹ בְּפָנָיו, בָּא לַיָּדִי עֲנִיּוֹת, עֵינֵי שָׁם. וְכִבְדַּר הַזֶּה־רַתִּי אוֹתָךְ הַרְבֵּה פְּעָמִים, שְׁלֵא תִקְלְלֵי אֶת אֶף אֶחָד, מִכָּל שֶׁכֵּן לֹא אֶת בְּעַלְךָ, וְאֶת אֵינְךָ מְצִיֵּת לִי כָּלֵל, וּמֵאֵד מֵאֵד כּוֹאֵב לִי כָּל הַסְּכּוּכִים, אֲשֶׁר נֶאֱרַע כִּמְעַט בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּבֵיתְכֶם, וְאֵין לְדַבֵּר סוּף. וּבּוֹדָאֵי אֵיזָה שֶׁד וְרוּחַ רַע נִכְנַס בֵּינֵיכֶם, כִּי לֹא יִתְכַן שְׁתַּמִּיד תְּרִיבוּ עַל לֹא דְבָר, וּבִפְרָטִיּוֹת שֶׁבְּעַלְךָ הוּא אִישׁ נִחְמַד מֵאֵד, וּבְעַל לֵב טוֹב מֵאֵד, וְאֶת מַחְפָּשֵׁת אֲצִלוֹ תַמִּיד חֲסֵרוֹנוֹת חֲדָשִׁים וְכוּ'.

רְאֵי לְחֹזֵר מִדֶּרֶךְ הַרְעָה שֶׁבַחְרַתָּ, תִּאֲמִינִי לִי, שֶׁאֵת אֲצִלִּי כְמוֹ בַת מִמֶּשׁ, וְאֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ כְּמוֹ אֲבָא הַמְּבַקֵּשׁ אֶת בַּתוֹ: תִּרְאֵי לְכַבֵּד אֶת בְּעַלְךָ, כִּי כֵן הַזֶּה־רוֹנּוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁהָאִשָּׁה תִכְבֵּד אֶת בְּעַלְהָ, וְאִזּוּ מִמִּילָא הַבְּעַל יְכַבֵּד אֶת אִשְׁתּוֹ, כִּי כַּמִּים הַפְּנִים לְפָנִים כֵּן לֵב הָאָדָם לְאָדָם (מִשְׁלֵי כז, יט), כִּפִּי הַפְּנִים שֶׁאָדָם מֵרְאָה לְחִבְרוֹ, כֵּן יִקְבַּל חֲזָרָה, כְּמִי שֶׁמִּסְתַּכֵּל בַּתּוֹךְ מִים, כֵּן הַדְּבָר — כִּפִּי שֶׁהָאִשָּׁה מְכַבֶּדֶת וּמִיקַרֶת אֶת בְּעַלְהָ, כֵּן יְכַבֵּד וַיִּיקַר הוּא אוֹתָהּ. וְדַבֵּר זֶה בְּרוּר מֵאֵד, כִּי כִּשְׁהָאִשָּׁה מֵרְאָה כְּבוֹד וְהַעֲרֵכָה לְבְעַלְהָ, לְבִסוּף הִיא יְכוּלָה לְפַעַל אֲצִלוֹ כָּל מַה שֶׁהִיא רוֹצֶה, כִּי הַכָּל תְּלוּי בְּיַד הָאִשָּׁה, אִם יֵשׁ לָהּ רַק שֶׁכָּל לַיָּדַע אֵיךְ לְהַתְּנִיחַ עִם הַבְּעַל, כִּי הַהַתְּעוֹרוֹת צְרִיכָה תַמִּיד לְהִיּוֹת מִצְדָּה, וְאִזּוּ אֲפִלוֹ שִׁיְהִיָּה הַבְּעַל כְּעֶסֶן וְאֲכֹזְרִי, הִיא יְכוּלָה לְהַפִּיךְ אֶת דַּעְתּוֹ וְאֶת מַדּוּתּוֹ לְגַמְרִי. וּמִכָּל שֶׁכֵּן שִׁישׁ לָךְ בְּעַל כָּל־כֶּף טוֹב, הָאוֹהֵב אוֹתָךְ, וְרַק רוֹצֶה שְׁלֵא תִקְלְלֵי אוֹתוֹ, וְלֹא תִבְזֵי אוֹתוֹ, וְאֶת מַתְעַקְשֵׁת וְתַמִּיד קוֹפְצֵת עָלָיו בְּאִשׁ הַפְּעַס עַל לֹא דְבָר, וּבְכָל עֵינֵי קָטָן אֶת מַתְרַגְּזוֹת וְצוּעֵקֶת עָלָיו וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ מֵאֵד מֵאֵד, שֶׁתִּרְאֵי לְשִׁנוֹת אֶת הַלִּיכּוֹת הַבַּיִת, כִּי אֵין פְּרִי בַטְנָה שֶׁל אִשָּׁה מִתְּבַרְךָ, אֲלֵא מִפְּרִי בַטְנּוֹ שֶׁל אִישׁ (בְּרִכּוֹת נא.); וְתַתְּחִילִי דוּף חֲדָשׁ בְּחַיֵּיכֶם הַפְּרָטִיִּים וְכוּ', וְאֶף שֶׁכִּבְרַת הַבְּטַחָתָּ לִי כֶּף עֲשָׂרוֹת פְּעָמִים וְכוּ', אֶף־עַל־פִּי־כֵן אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ בַּפְּעַם הָאַחֲרוֹנָה, שֶׁתִּזְכְּרִי מֵאֲמָרָם ו"ל (שְׁבַת כה:): אֵיזָה עָשִׂיר? כָּל שִׁישׁ לוֹ אִשָּׁה נָאָה בְּמַעֲשִׂים, עֵינֵי שָׁם; עַל־כֵּן רְאֵי לְתַקַּן אֶת

שכ אשר ה' תתיח בנחל

מעשיך, ואז ממילא גם הוא יתקן מעשיו. ואם אף-על-פי-כן לא תרצי בשום אופן לשנות הליכות ביתך, תדעי לך, שאז אני מסכים בהחלט שתתגרשי, כי לחיות באופן כזה שאתם חיים, זה לא נקרא חיים, ובפרטיות שאת גורמת לו לבוא לידי עברות, פי סגרת את הבית, ולקחת את המפתחות ממנו, לא היה לו טלית ותפלין, ולא הניח בעטיך תפלין וכו'.

זכרי היטב, שחכמינו הקדושים אמרו (ערובין מא.): אשה רעה מצוה לגרשה; ואמרו (יבמות ג.): אשה רעה צרעת לבעלה, מה תקונה? יגרשה. ועל-כן אם לא תרצי לשנות את דרכך, ולא תרצי להבין אותו, אזי אני מסכים שתתגרשו, ויהיה נעשה סוף וקץ למריבות והסכסוכים. אף קדם שתנסו את הצעד הזה, אני מבקש אותך, אישית ממך, כמו אבא לבתו: חזרי מדרכך הרעה שאת מושלת עליו, כי אמרו חכמינו הקדושים (ביצה לב.): מי שאשתו מושלת עליו — חזירי אינם חיים, עיני שם; ואמרו (ירושלמי כתובות, פ"ק ז', הלכה ו'): אשה נדרנית ומקללת, קוברת את בניה, עיני שם. ראי לזרק ממך את כל הקטנות, וזכרי כי אשה כבעלה ובעל כאשתו (ירושלמי סנהדרין, פ"ק ג', הלכה ו'), כי אשתו כגופו דמאי (מנחות צג.); וכמו שאיבר אחד לא שיך שיריב עם איבר חברו, כמו-כן צריכה להיות האהבה בין הבעל והאשה, שאף פעם לא יריבו. אני יודע שבצלך צריך עוד הרבה לתקן וכו', כי גם אצלו צריכים עוד הרבה תקונים, אבל את ראי להיות החכמה ולהתחיל מצדך, ואז תשרה השכינה בביתכם תמיד.

נא ונא לצית, כי אם לא, אזי אני מסכים לגט.

המאחל לך שתציתי אותי.

אנשי שלומנו אמרו: כל התורות והשיחות שאמר רבנו ז"ל, רק הוא אחז בזה, אבל אנחנו צריכים להתקשר אליו, ולהמשיך על עצמנו את האורות וההשגות וההנהגות שלו, ובאופן הזה גם אנחנו נתבשם בהם.

ה' תתיט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בלק, ג' בתמוז ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נִצְחָיִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד לְשִׂמְעַה הַטּוֹב מִמֶּךָ.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! רָאֵה לְשִׂמְחָה אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד, בְּאִפְּן שִׂיִּתְרַחֵב לְךָ מִחֶךָ וְדַעְתְּךָ לְהַשִּׁיג הַשְּׂגוּת אֱלֻקוֹת, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג שׁוֹם הַשְּׂגָה בְּרוּחָנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת, כִּי אִם עַל-יְדֵי מַחִין שְׁלֵמִים, וְלִזְכוּת לְמַחִין שְׁלֵמִים הוּא עַל-יְדֵי תִקְוָה הַשְּׂשׂוֹן וְהַשְּׂמִיחָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵל זֶה זֹכִיךְ עַל-יְדֵי רַבּוּי הַדְּבֻרִים אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ. כִּי צָרִיךְ לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל לְבוֹ, וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּתַמִּימוֹת וּבִכְפִּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְדַבֵּר זֶה יִבְנֶה אֶת מַחוֹ לְאֵט לְאֵט, עַד שִׂיִּזְכֶּה לְשִׂמְחָה אֲמִתִּית, לְהַרְגִּישׁ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זֵיו חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְכֵן לְהַפְיֹד — עַל-יְדֵי תִקְוָה הַשְּׂמִיחָה, יִתְרַחֵב לוֹ מַחוֹ יוֹתֵר, וְיִוָּכַל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי זֶה תְלוּי בְּזָה, הֵינּוּ תִפְלָה וְשִׂמְחָה, כִּי כָּל מֵה שֶׁשִּׂמְחָה יוֹתֵר, כְּמוֹ כֵּן יִכּוֹל יוֹתֵר לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכִכֵּל שִׂמְרָבָה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, יוֹתֵר מִתְפַּשְׁטֵת עֲקֻמִּימוֹת לְבוֹ וְדַעְתּוֹ, וְיֵשׁ לוֹ הִרְחַבְתַּת הַדַּעַת, וְאִזּוֹ חַי חַיִּים טוֹבִים גַּם בְּגִשְׂמִיּוֹת, כִּי אֵין לוֹ שׁוֹם מְתַחַת בְּבֵית כָּלָל, וְהוּא בְּאַהֲבָה וּבְשִׂמְחָה עִם אֲשֶׁתּוֹ וְעִם הַיְלָדִים.

וּגְלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל עַל פְּסוּק (תהלים קמו): "אִזְמְרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי", הֵינּוּ שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַתְפַּלֵּל וְלְהַתְּבוּדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אִם עַל-יְדֵי שִׂמְחָה, וְאֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ אֶל הַשְּׂמִיחָה, רַק כְּשִׂמְחָה פֶּשׁ בְּעֲצָמוֹ וּמוֹצָא נִקְדוֹת טוֹבוֹת מְנַקְדַּת יְהוּדוֹתוֹ, וְתִהְיֶה לְהַשִּׁיב יִתְבָּרַךְ, שְׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי, וְיֵשׁ לָנוּ הִרְבָּה עִם מֵה לְהַחֲיוֹת עֲצָמָנוּ. וְאִף שְׂגַם עֲצָם הַיְהוּדוֹת שְׁלוֹ מְלֵאָה פְּגָמִים וּפְצָעִים, אִף-עַל-פִּי-כֵּן יֵשׁ בְּזָה הִרְבָּה טוֹב, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (במדבר כג, כד): "הֵן עִם כָּלְבִיא יָקוּם וְכֹאֲרֵי יִתְנַשֵּׂא,

שכב אֲשֶׁר ה' תתיט בַּנְחֹל

לא ישכב עד יאכל טַרְף וְדָם חֲלָלִים יִשְׁתֶּה", וּפָרַשׁ רַש"י: 'כְּשֶׁהֵן עוֹמְדִין מִשְׁנֵתָן שְׁחָרִית, הֵם מִתְגַּבְּרִים כְּלִבֵּיא וְכֹאֲרֵי לַחֲטָף אֶת הַמְצוּוֹת, לְלִבֵּשׁ טְלִית, לְקַרֵּא קְרִיאַת שְׁמַע, וְלַהֲנִיחַ תְּפִלִּין, לֹא יִשְׁכַּב בְּלִילָה עַל מִטָּתוֹ עַד שֶׁהוּא אוֹכֵל וּמְחַבֵּל כָּל מִזִּיק הַבָּא לְטָרְפוֹ, בִּיצֵד? קוֹרֵא אֶת שְׁמַע עַל מִטָּתוֹ, וּמְפַקֵּד רוּחוֹ בְּיַד הַמְּקוֹם, בָּא מִחֲנֵה וְגַיִס לְהַזִּיקָם, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמְרָם וְנֹלְחָם מְלַחְמוֹתָם וּמְפִילָם חֲלָלִים', עֵינֵי שָׁם. הָרִי לָךְ אֵיךְ שְׁצָרִיךְ לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בַּתּוֹךְ כְּלָלִיּוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁתִּהְלֶה לְהִשָּׁם יִתְבַּרְךָ, אָנוּ קָמִים וְלוֹבְשִׁים צִיצִית וְתְּפִלִּין, וְקוֹרִין אֶת שְׁמַע, וְכֵן אֵין הוֹלְכִים לִישֵׁן עַד שְׁקוֹרִין אֶת שְׁמַע, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמְרָנוּ וּמְצִילָנוּ.

ועל-כֵּן מֶה עֲלִיךָ לְהִיּוֹת כֹּל-כֵּף שָׁבוּר?! אֲשֶׁר זֶה מְכַנֵּס בְּךָ מִתַּח חֲזֵק, וְהוֹרֵס אוֹתְךָ לְגַמְרֵי בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגַשְׁמִיּוֹת. רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ, וְדַקָּא מִהַשְׁכָּרוֹן לֵב שְׁיִישׁ לָךְ, עֲלִיךָ לְהִתְחַזֵּק וְלִידַע, כִּי זֶה סִימָן שֶׁל הַקְּדוּשָׁה, מַחֲזִין שֶׁל מַלְכוּת דְּקַדְשָׁה; כִּי יֵשׁ שְׁתֵּי צַפְרִים: דְּקַדְשָׁה וְדַקְלָפָה, צַפּוֹר דְּקַדְשָׁה הוּא, שֶׁהוּא שָׁבוּר בְּלִבּוֹ מְאֹד מְאֹד, "לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה אֱלֹקִים לֹא תִבְזֶה" (תְּהִלִּים נ"א, י"ט), מֶה אָנִי וּמֶה חַיִּי, "רְאֵה, רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֵיךְ אָנִי רְחוּק מִמֶּךָ" וְכוּ', זֶה סִימָן שֶׁל הַקְּדוּשָׁה, וְלַהֲפּוֹךְ — צַפּוֹר דְּקַלְפָּה, מַחֲזִין דְּקַלְפָּה, שֶׁהוּא מְלֹא גְאוּת וַיֵּשׁ, שְׂאִין כְּמוֹתוֹ בְּעוֹלָם, וְהוּא יִשׁוּת וּמְצִיאוֹת. וְעַל זֶה צָרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, שֶׁלֹּא יִטְעֶה אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל, וְאִפְלוּ בְּשָׂעָה שְׁמַאִיר לוֹ כְּבָר קִצָּת, צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ מִהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ, שֶׁלֹּא יִהְיֶה, חֵס וְשְׁלוֹם, קַלְפַת נִגְהָ, שֶׁהִיא טְעוּת, שֶׁהָאָדָם מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ כְּבָר. וְאָמַר רַבְּנּוּ הַקְּדוּשׁ, רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי"ע (בְּעַל מַחְבֵּר סֵפֶר "נִעֵם אֱלִימֶלֶךְ"), אֲשֶׁר יֵשׁ עֵץ נִרְקַב הַמַּאִיר בְּלִילָה, וּמִרְחוּק חוֹשְׁבִים שְׂרוּאִים אֵיזָה אוֹר, וּבֹאֲמַת אֵינּוּ אֵלֶּא עֵץ רְקוּב, וְכֵן רוֹאִים בְּשִׂדּוֹת זְבוּבִים שְׂעָפִים בְּלִילָה וְהֵם מְאִירִים, וּמִי שִׁטְעוֹת קַלְפַת נִגְהָ נִכְנָסָה בּוֹ, חוֹשֵׁב שְׂרוּאָה אֵילּוֹ נִצּוּצֵי אוֹר. וְעַל-כֵּן לֹא צָרִיךְ לְהִיּוֹת טַפֵּשׁ וְלַהֲטְעוֹת אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל וְכוּ', אֲדַרְבֵּה מִי שִׁזּוּכָה שֶׁהוּא בְּלֵב נִשְׁבֵּר, זֶה סִימָן שֶׁהוּא אוֹחֵז בְּסִטְרָא דְּקַדְשָׁה, מַחֲזִין דְּמַלְכוּת דְּקַדְשָׁה, דְּלִית לָהּ מַגְרָמִיָּה כְּלוּם, וּמִי שֶׁמְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ לְאֵיזָה יֵשׁ וּמְצִיאוֹת וְחוֹשֵׁב

אָשֶׁר ה' תתכ בנחל שכג

שָׁהוּא מְשֻׁהוּ, הוּא בִּסְטָרָא אַחְרָא מִמֶּשׁ, מִזְחִין דְּמַלְכוּת דְּקַלְפָּה, מְלִיךְ
זָקֵן וְכֹסִיל.

וְעַל-כֵּן רָאָה לְחִזּוּק אֶת עֲצָמָךְ דִּיקָא מֵהֵלֵב נִשְׁבֵּר שְׁלֵף, וְתַדְע
כִּי אַתָּה מְאֹד חָשׁוּב אֲצִלוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאִם תִּחְזִיק מֵעַמֵּד וְלֹא תִכְעַס
כָּלֵל, אֲזוּ דִיקָא תִזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְמַדְרָגוֹת רְמוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ,
אֲשֶׁרִי לָךְ!

הדורש שלומך...

רָאָה לְכַתֵּב לִי עַל-כָּל-פָּנִים מְכַתֵּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וְאֲזוּ תִקְבַּל
רַב טוֹב הַצָּפוֹן שְׁגָנוֹז בְּתוֹךְ הַנַּחֲל.

ה' תתכ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר בְּלֵק, ג' בְּתַמּוּז ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירֵךְ הִיקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֲל נוֹבַע מְקוֹר
חֲקֻמָּה, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נִצְחִים.

מְאֹד מְאֹד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׁאַתָּה מִתְמִיד
בְּתוֹרַה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר לְמַעֲשֵׂה אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי מִי שְׁלוֹמֵד
תוֹרַה הַקְּדוּשָׁה, יֵשׁ לוֹ דְעָה בְּשָׂמִים, וּמְאֹד נִזְהָרִים לְמַעְלָה בְּכַבּוּדוֹ,
וְיוֹצְאִים כְּרוֹזִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת לְעַמְתּוֹ, וּמְשַׁלְּחִים לוֹ שְׁלוֹם, וּמֵה גַם
שְׁנַמְחָלִים לוֹ כָּל עוֹוֹנוֹתָיו, וְאֵינוּ לָן עִם עוֹן.

וְדַעַת לְנִבּוֹן, שְׁנֵה סוֹבֵב רַק אִם לוֹמֵד תוֹרַה לְשִׁמָּה, לְעֵשׂוֹת
שְׁלוֹם בְּפִמְלִיָּה שֶׁל מַעְלָה, וְכַעֲזִין שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סִנְהֵדְרִין
13): כָּל הָעוֹסֵק בְּתוֹרַה לְשִׁמָּה, מְשִׁים שְׁלוֹם בְּפִמְלִיָּה שֶׁל מַעְלָה
וּבְפִמְלִיָּה שֶׁל מַטָּה, וְכָל הָעוֹסֵק בְּתוֹרַה לְשִׁמָּה, מִגָּן עַל כָּל הָעוֹלָם
כְּלוּ, וְכָל הָעוֹסֵק בְּתוֹרַה לְשִׁמָּה מְקָרֵב אֶת הַגְּאֻלָּה, עֵינֵן שָׁם. וְרַבְּנוּ ז"ל
אָמַר לְאַחַד: אִם הַתוֹרַה תִּרְאֶה לָךְ אֶת פְּנִיָּה, לֹא תִרְצָה שׁוֹם שְׁכָר רַק
אֶת הַתוֹרַה בְּעֲצָמָה (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כו ז). וּבְאַמַּת מִי שְׁמַכְנִים אֶת

שכר אֲשֶׁר ה' תתכ בַּנְחָל

עצמו בלמוד התורה הקדושה, על-פי סדר-דָּרֶךְ-הַלְמוּד שֶׁל רַבְנּוּ ו"ל, אין חקר לתשוקתו להיות ולטייל בכל חלקי התורה הקדושה: מקרא, משנה, גמרא (בבלי, ירושלמי, תוספתא), רמב"ם, טור ושלחן ערוך, וכל המדרשים כולם, וספרי הזהר והתקונים, וכל כתבי האר"י ו"ל וכו', עין לא ראתה, ונתקיים בו מאמרם ו"ל (מדרש רבה, פרשת ויחי, פרשה צו, סימן ה'): מה דגים הללו גדלים במים, כיון שיוצרת טפה אחת מלמעלה, מקבלין אותה בצמאון כמי שלא טעמו טעם מים מימיהם, כך הן ישראל, גדלים במים בתורה, כיון שהן שומעין דבר חדש מן התורה, מקבלין אותו בצמאון כמי שלא שמעו דבר תורה מימיהן, עין שם. ודבר זה נתקיים בשלמות אצל אנשי שלומנו הקדושים, תלמידי "היכל-הקדש", קדש קדשים, שמאד מאד מתמידים בתורה בחשק ובתשוקה עצומה, אשריהם ואשרי חלקם!

והנה, חמדת לבבי! אף שלמוד התורה הקדושה הוא חיינו וארץ ימינו, ואין חקר למעלת הלומד ועוסק בה, אף-על-פי-כן אמר רבנו ו"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נד), שגם בלמוד התורה צריך בחינת הסתפקות, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (אבות פ"ק ב'): 'לא עליך המלאכה לגמר', עין שם; שצריכים לצמצם עצמו, כי כשמעמיסים על עצמו רבוי לומדים, לא לומדים כלל. וצריך להרגיל את עצמו מעט מעט, עד שיכנס בו חמידו דאורייתא, חשק ללמוד התורה, שאז ילמד נים ולא נים, תיר ולא תיר, הינו אפלו מתנמנם וכו'.

ראה לדבר עם חבר טוב בכל יום ויום, כי דבר זה הוא עקר גדול אצל אנשי שלומנו — לדבר בכל יום ויום עם אחד מאנשי שלומנו, מעצותיו הקדושות של רבנו ו"ל, ובנדאי צריכים לשמור עם מי שמדברים, כי בעוונותינו הרבים, יש בינינו גם ערב-רב המקררים בעבודת השם יתברך ובעצותיו של רבנו ו"ל, ואשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל!

הדורש שלומך...

אֲשֶׁר ה' תתכא בנחל שכה

ראה להיות בשמחה עצומה ובשלוש ואהבה עם אשתך וילדיך היקרים.

ה' תתכא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בלק, ד' בתמוז ה'תשד"ם.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.
מכתבך לנכון קבלתי.

אודות עצביך שאתה סובל על העצבים וכו', לדעתי, ראה תכה-ומיד להתקשר עם רופא טוב, שיתן לך פדורי הרגעה כפי שהוא יאמר לך וכו'. ולמען טובתך הנצחית וגם טובתך הגשמית, אל תצית לשום ברחה האומרת לך אחרת. כי בפרוש אמר מוהרנ"ת ו"ל: השם יתברך גדול כל-כה, שיכול לרפאות גם הך רופא וכו'. ורבנו ו"ל אמר: אם הולכים אל רופא שיהיה הכי גדול וכו'. ועל-כן אל תצית את אחרים שאומרים אחרת, כי הם חופרים בור שחת בשבילך, שתפל בו באין סומך וכו', אין שום אסור ללכת אל רופא עצבים, ולקחת ממנו פדורי הרגעה וכו'.

והעולה על הכל — ראה לעבד עכשו על נקדת השמחה, שתשמח את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, הן שתשיר בעצמך כפי יכולתך, והן שתשמע כלי שיר בביתך. ועל כלם — ראה לשמח את עצמך שאתה מאמין בו יתברך, ונבראת מזרע ישראל, ולא עשני גוי, מה היית עושה, אם היית נברא כושי, או סיני, או אנגלי, או אטלקי, או גוי מאמה אחרת, הלא לא היה לך — לא שבת, ולא ציצית, ולא תפלין, ולא פשרות, ולא שום מצוה כלל. וראוי לך לשמח בזה מאד מאד, וזוהי המדרגה הגבוהה ביותר בעולם, להגיע אל שמחה כזו, שנברא מזרע ישראל, שבזה מגלה טהר יהדותו.

ואף ששמחה זו עכשו בשפל המצב, ובגיא-אדם שוחקים

שכו אָשֶׁר ה' תתכב בנחל

מדבורים אלו, כל זה נמשך מקטנות האמונה שבהם; כי באמת מי שמאמין אמתיו בו יתברך, ומתבונן היטב על גדל החסדים שעשה עמו השם יתברך, שנברא מזרע ישראל, אזי לא יהיה שום דבר שיכול לשברו ולהעציבו, כי תמיד יקפץ וירקד מרב שמחה על נעם חלקו, כי אפלו אין לו אלא מצנה אחת, ראוי לו לשמח כל ימי חייו, ומכל שכן שאפלו פושעי ישראל מלאים מצוות כרמון (ערובין ט), בודאי עליהם לשמח מאד מאד, שזכו להולד מזרע ישראל, והשמחה הזו תמחל להם על כל עוונותם, כי שמחתם היא שמחת האמונה הקדושה ויתפפר להם בזכותה, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות אמונה, סימן לג): על-ידי אמונה הקדוש-ברוך-הוא יסלח לה על עוונותיה, עין שם. וזו המדרגה הכי גבוהה ביהדות, אשרי מי ששמח תמיד עם נקדת יהדותו, וזה ירחיב את מחו ונדעתו וירפא את עצביו, כי עקר מחלת העצבים בא דיקא על-ידי דכאון פנימי ועצבון עמק, שמרגיש את עצמו כאין, והוא כבר לא שונה לשום דבר, וכאלו ממנו כבר לא יהיה נעשה כלום וכו', אבל כשירגיל את עצמו לילך בדרך הנוראה והנפלאה הזו — לשמח את עצמו בנקדת יהדותו, יהפך את כל הירידות לעליות גדולות, ויזכה לרפואה בגשמיות וברוחניות.

הדורש שלומך...

ה' תתכב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בלק, ד' בתמוז ה'תשד"ם.

שלום רב יגיעו וירדפו אל האברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי.

והנה להשיבך על כל שאלותיך — יקצרו המון יריעות, ומה גם שאין הזמן בידי כלל, ואבוא רק בקצירת האמר.

אֲשֶׁר ה' תתכב בַּנְחֹל שְׂכֹז

עֲלִיף לְדַעַת, שְׁמָה שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים עַל פְּסוּק: "אֶל תִּפְנוּ אֶל הָאֱלִילִים" (ויקרא יט, ד) — 'אֶל תִּפְנוּ אֶל מִדְּעַתְכֶם' (שְׂבַת קמט.), זֶה סוּבֵב עַל קְרִיאַת עֲתוּנִים, כִּי בְשַׁעַה שְׁמִכְנִים אֶת מַחוּ וְדַעַתוֹ בָּהֶם, הוּא מְסִיחַ דַּעַת מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְאִזּוּ הוּא מוֹעֵד, וּבָא לְכָל הַקְּלוּלִים שְׁבַעֲוֹלָם, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, כִּי כְשֶׁמְסִיחַ דַּעַת מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, אִזּוּ נוֹפֵל לְעַמְקָא דְתַהוֹמָא רַבָּא, וְאִין לָךְ עוֹד יְרִידָה וְנִפְלָה יוֹתֵר גְּדוּלָה מִזּוּ; כִּי כְשֶׁאֲדָם חוֹשֵׁב תְּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, יֵשׁ לוֹ שְׁמִירָה בְּרוּחָנוּת וּבְגִשְׁמִיוּת, אַבְּל תַּכְּף-וּמִיד כְּשֶׁשׁוֹכַח מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, נוֹפֵל לְנִקְבָא דְתַהוֹמָא רַבָּה. וְעַל-כֵּן בְּקְרִיאַת עֲתוּנִים, הוּא מְאֻבָּד מִמֶּנּוּ כָּל זִיק שֶׁל יְרֵאָת שְׁמַיִם שְׁהִיתָה לוֹ פֶּעַם, כִּי הַקְּרִיאָה בָּהֶם מְקַרְרַת אוֹתוֹ מְאֹד מְאֹד. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְבָרַח מֵעַכְשָׁו מְקְרִיאַת עֲתוּנִים, אֲשֶׁר רַק מְבַלְבְּלִים אֶת הַמַּח וְהַדַּעַת, וּמְקַרְרִים מְעַבֹּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ. וְתֵאמֵר לִי שְׁפַל יְדִיעָה וְיִדְעָה בְּמִשְׁפָּטֵי הַתּוֹרָה, הִיא הַצְּלָחָה נְצַחִית, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל.

וְעַל-כֵּן מַה טוֹב וּמַה נְעִים לְעֵין בְּאֵיזָה סִפּוּר שְׂרַק יִהְיֶה, הֵן בְּפִשְׁטֵי הַתּוֹרָה, וְהֵן בְּרַמְזֵי הַתּוֹרָה, וְהֵן בְּדְרוּשֵׁי הַתּוֹרָה, וְהֵן בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה, כִּי אֶפְלוּ בְּעֵיוֹן בְּאֵיזוֹ שְׁאֵלָה וּתְשׁוּבָה, יִכְנִיס בָּךְ יְרֵאָת שְׁמַיִם, וְתִהְיֶה דְבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ וּבַתּוֹרָה, וּמְכַל שְׂפָן לְהַכְנִים בְּדַעַתוֹ דָּף גְּמָרָא עִם רֵאשׁוֹנִים וְאַחֲרוֹנִים — מַה טוֹב וּמַה נְעִים, וְכֵן אֵיזָה מְאָמַר בְּזִהַר הַקְדוּשׁ, וּבְפִרוּשֵׁי כְּתָבֵי הָאֲרָ"י ז"ל עָלָיו, וְכֵן אֵיזוֹ פְּרָשָׁה בְּמִדְרָשׁ רַבָּה וְתַנְחוּמָא וְכוּ' וְכוּ', הַכֹּל מְטַהֵר וּמְזַכֵּךְ אֶת הַנְּפֶשׁ, וּמְשַׁרְהָ שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרֵּךְ עָלָיו. אֲשֶׁרֵי הַנוֹחַן לְבוֹ וְדַעַתוֹ אֶל זֶה, וּבִוְרַח מְכַל הַהֶבֶל, וּמְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

וְעֲלִיף לְדַעַת, כִּי דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל הֵם רַק תּוֹרָה וְתַפְלָה וְיְרֵאָת שְׁמַיִם, וְיוֹתֵר מִזֶּה — הַכֹּל הֶבֶל, הֶבֶל נִדְף, אֵין בּוֹ מִמַּשׁ, וּמְכַל שְׂפָן שְׁצָרִיף לְבָרַח מְכַל מִיגֵי הַהֲוֹרִים רְעִים וּמִחֲשָׁבוֹת זְרוֹת וּקְרִיאַת עֲתוּנִים רְעִים, אֲשֶׁר הֵם סֵם הַמָּוֶת לְנַשְׁמָה, וּמְקַרְרָה וּמְנַתְקָה מִהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ יְצִילֵנוּ מִזֶּה.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! לְדַעְתִּי עִם מִכְתָּב זֶה תוּכַל לַעֲבֹר בְּטוֹב וּבִנְעִימִים
כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, כִּי יֵשׁ בּוֹ כָּל מַה שְּׁאַתָּה צָרִיךְ. וְאַחֲזֹר רַק הַנְּהַגָה קְטָנָה,
שֶׁתִּזְהָר בָּזָה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְאַז טוֹב לָךְ לְגַצַּח נְצַחִים:

א. הַדְּבָר הֵרֵאשׁוֹן בְּשַׁעַת קִימָה, רְאֵה לְטַבֵּל בַּמְקָנָה, וְתִתְחִיל
אֶת הַיּוֹם עִם מְקוּנָה. ב. אִם הִגִּיעַ כָּבֵד זְמַן הַתְּפִלָּה, תִּזְרַז עֲצֹמֶךָ מְאֹד
מְאֹד, לְהִתְחִיל לְהִתְפַּלֵּל בְּלִי שׁוּם שֶׁהוּת כָּלֵל. ג. תִּתְפַּלֵּל דִּיקָא מֵתוֹךְ
הַסְּדוּר כָּל הַתְּפִלָּה לְאֵט לְאֵט מְלָה בְּמְלָה. ד. תִּהְיֶה נִזְהָר עַל עֲנִיַת
'אֲמֵן יְיָהּ שְׁמִיָּה רַבָּה', וְכָל הַקְּדִישִׁים, וְקִדְשָׁה וּבְרָכוּ. ה. תִּתֵּן צְדָקָה
בְּשֵׁתִי יְדִיךָ כַּמָּה שֶׁתוּכַל, וְתִרְבֶּה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם לִתֵּן הַרְבֵּה צְדָקָה. ו.
רְאֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִשׁוּ"י עִם הַתְּרַגּוּם, בְּאִפְנֵי שְׁעַד סוּף
הַשְּׁבוּעַ תִּזְכֶּה לְסִיִּים אֶת פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ, וְאִם תוּכַל לְהוֹסִיף אֶת אֶחָד
מִמְּפָרְשֵׁי הַתּוֹרָה — מַה טוֹב וּמַה נְעִים, כְּמוֹ הַרְמְבַ"ן הַקְּדוֹשׁ, אוֹ
הָאוֹר הַחַיִּים הַקְּדוֹשׁ וְכַדוּמָה, כָּל אֶחָד כְּפִי בַחֲיִנְתּוֹ. ז. תַּחֲטֹף חַ"י
פְּרָקִים מְשֻׁנּוּת בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד תְּקוּן הַבְּרִית גְּדוֹל מְזָה,
וְהוֹרֵג אֶת יְצֵרוֹ הָרַע, וּמְשַׁרְה בּוֹ שְׂכִינַת עֲזוֹ, וְזוֹכֶה לְנִשְׁמָה מְזַכֶּכֶת.
ח. לְהִרְבּוֹת בְּלַמּוּד גְּמָרָא בְּגַרְסָא, וְהוּא לַמּוּד הַבְּקִיאוּת, וּמְלַבֵּד זֹאת
עַל-כָּל-פָּנִים דֶּף גְּמָרָא בְּעִיּוֹן עִם מְפָרְשִׁים, שְׁפוּתַח אֶת הַמַּחַ וְהִדְעַת.
ט. רְאֵה לְלַמֵּד בְּכָל שְׁבוּעַ אֶת מְדַרְשׁ רַבָּה וּמְדַרְשׁ תַּנְחוּמָא מִפְּרִשְׁת
הַשְּׁבוּעַ, חֹק וְלֹא יַעֲבֹר, כִּי רַב טוֹב הַצָּפוֹן בְּהֵם. י. כַּמָּה דְּפִים זֶהר
וְתַקּוּנִים הֵם טְהוּרַת הַנֶּפֶשׁ, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁאִינוֹ מַחֲסֵר יוֹם בְּלַעֲדֵיהֶם.
יא. סְפָרֵי רַבְּנֵי יוֹ"ל וְתַלְמִידוֹ מוֹהֲרֵי תוֹ"ל, לֹא יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ, וְאֲשֶׁרִי
הַזּוֹכֶה לְסִיִּים אֶת סְפָרֵי רַבְּנֵי יוֹ"ל בְּכָל חֹדֶשׁ, וּבַפְּרָטִיּוֹת הַ"לְקוּטִי-
מוֹהֲרֵי"ן הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֲשֶׁר פּוֹתַח גִּידֵי קִשְׁיוֹת לְבָנוֹ. יב. תִּזְהָר
מְאֹד מְאֹד בְּתַפְלַת מְנַחָה, לְהִתְפַּלֵּל בְּשַׁעַת מְקַדְמַת מְאֹד, תַּכְף-וּמְיָד
כְּשֶׁמִּגִּיעַ זְמַנָּה, הִינּוּ מִתְשַׁע שְׁעוֹת וּמְחַצָּה, וְזֶה יוֹצֵא בְּשַׁעַת שְׁלֹשׁ
— בֵּין בְּקִיץ וּבֵין בַּחֲרֹף, וּכְשֶׁנִּזְהָר בָּזָה, יִזְכֶּה לְהֵאָרֶה עֲצוּמָה וַיִּשׁוּב
הַדְּעַת אֲמַתִּי. יג. כְּמוֹ-כֵן לְהִזְהָר בְּתַפְלַת מְעַרִיב, וּלְהִתְפַּלֵּל בְּמַנְיָן
דִּיקָא. יד. אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁזּוֹכֶה לומר בְּכָל לַיְלָה סְדֵר תְּקוּן חֲצוֹת,
אֲשֶׁר אִז הוּא עֵת רְצוֹן גְּדוֹל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְהַתְּפִלוֹת שֶׁיִּתְפַּלֵּל אִז
עַל הַחֲרָבָן רְצוּיוֹת מְאֹד מְאֹד. טו. הַתְּבוֹדָדוֹת זֶה הַבְּרִית הַתִּיכּוֹן,

אֲשֶׁר ה' תתכג בְּנַחֵל שֶׁכַּט

וּבְלִי זֶה אֵינוֹ נִקְרָא יְהוּדֵי כָּלָל; הֵינּוּ לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ אֶת כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו בְּפִרְטֵי פִרְטֵיּוֹת, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, אֲשֶׁר עֲנִין זֶה הוּא עֶקֶר הַשְּׁלֵמוֹת הַכִּי גְדוֹלָה, שֶׁהָאָדָם צָרִיף לְהִגִּיעַ אֵלָיָהּ, וּכְשֶׁזָּכָה לָזֶה, כְּבָר אֵינוֹ צָרִיף לְשׁוֹם דְּבָר שְׂבָעוּלָם, כִּי זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְעַל יְדֵה יִגִּיעַ אֶל כָּל הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁלוֹ, וַיִּזְכֶּה עוֹד בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ לְהַרְגִישׁ עֲרֻבוֹת נֶעֱם זִיו שְׁכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרֵךְ, כְּמוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא מִמֶּשׁ.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! זֶה רַק כְּתִבְתִּי לָךְ לְהַנִּיחַ דַּעְתָּךְ, אֲבָל תִּאֲמִין לִי, אִם תִּשְׁקַד בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, תִּרְאֶה נוֹרְאוֹת גְּפִלְאוֹת רְבוֹת, וְתִזְכֶּה לְרְאוֹת אֶל מַה צָרִיף לְהַשְׁתַּוְּקֵק וְלִכְסֹף, אֲשֶׁרֵי הַשׁוֹמֵעַ וּמִקְרֵים!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תתכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ. יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּלֶק, ה' בְּתַמּוֹז ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב וּרְפוּאָת הַנַּפְשׁ וְהַגּוּף, יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרֶךְ הַיְקָר, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

אֶת מַכְתְּבֶךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

מְאֹד מְאֹד אָנִי מְצֻטָּעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה, וּבְפִרְטֵיּוֹת שְׁנִפְלָתָה בְּדַבְּאוֹן וּבְעֲצָבוֹן פְּנִימִי וְכוּ', עַד שְׁעוֹלוֹת לָךְ מִחֲשָׁבוֹת כְּאֵלוֹ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, לְאַבֵּד עֲצָמָךְ וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! הַתְּנָא הַקְּדוּשׁ אָמַר (אֲבוֹת פָּרָק ד, כב):
'וְאֵל תִּאֲמַר שֶׁהָשְׂאוּל בֵּית מְנוּס לָךְ'; הָאָדָם חוֹשֵׁב, שֶׁיֵּאֲבֵד עֲצָמוֹ לְדַעַת, וּבְזֶה יִפְטֹר מִמֶּנּוּ כָּל הַבְּעִיּוֹת, וְהוּא אֵינוֹ יוֹדֵעַ מַה מִּחֲכָה לוֹ בְּקִבְּרָה, אֵילּוֹ עֲכָבְרֵי הַשְּׂדֵה וְתוֹלְעִים לְאֵלְפִים וּרְבֻבוֹת וְכוּ', וְכֹל מִינֵי שְׂרָצִים הַשׁוֹרְצִים עַל הָאָרֶץ וְכוּ', וְאִם-כֵּן אֵין זֶה פְתוּרֵן הַבְּעִיּוֹת לְהַתְּאֲבֵד, חֵס וְשְׁלוֹם, הֲלֹא יִהְיֶה לָךְ הַרְבֵּה יוֹתֵר מִרְמַעְכָּשׁוֹ, פֹּה

של אשר ה' תתכג בנחל

יכולים על-כל-פנים לברח מהבציות, ולהפך את הירידות לעליות גדולות, וכל הצרות והמרירות יכולים להפך לנעימות — אם רק ירצה, ובפרטיות על-פי ההקדמות הנוראות שקבלנו מרבנו ז"ל.

והנה אפנס בהרבה פרטים, כי מי יודע אם יועיל לה, כפי רבוי המרירות והדפאון שפבר נכנסה בה, אף-על-פי-כן אמרתי לכתב לה שורותים אלו:

צריך שתדע, אהובי, אחי הקר! כי הקדוש-ברוך-הוא אינו ממצמץ אצל שום בן אדם פרטי, ולהגיד ההפך — היא כפירות ואפיקורסות, עבודה זרה ממש, וזו לא היתה פונת הבעל-שם-טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, חס ושלום, אשר בא רק לגלות את אמתת מציאותו ותברך בעולם, ולקרב את כל נשמות ישראל אליו ותברך, ולגלות להם איך שכל בר ישראל בלי יוצא מן הכלל, הוא עץ עצמיות חיות אלקותו ותברך.

ודע, כי פלליות נשמות ישראל ביחד הם נמשכים מעצם האצילות, אף רב רבם פשידו לזה עולם העשיה, שכחו ממעלת נשמתם, וירדו למקום שיירדו, ונתלכלכו במה שנתלכלכו וכו', כל אחד כפי ירידותו והרפתקאותיו, חוץ מהצדיקים האמתיים, שהם לא הניחו להטעות עצמם כלל, ותמיד חפשו אחריו ותברך, ומסרו נפשם בעבורו ותברך, עד שזכו למצא אותו ותברך ולגלותו לתלמידיהם. על-כן היא מצוה רבה להדבק בצדיקים ובחכמים, כי בלא הצדיקים והחכמים לעולם לא יצאו מהבץ והחשך שגלכדו בו, כל אחד כפי ענינו.

וזו מעלת התקרבות אמתית אל הצדיק האמתית, כל אחד כפי שרש נשמתו, והכל על קטב זה — שהצדיק יקרנו אליו ותברך, ויורנו את הדרך לצאת מהחשך שגלכד בו. כי הוא פבר למוד מלקמה, ויודע את כל תכסיסי היצר וכו', והוא יכול לתן לו כל מיני עצות איך לצאת מהבור והחשך שגלכד בהם, והוא יכול להורות לו את הדרך האמתית ללכת בה, והוא ישפיע עליו מאורו שמאיר עליו אור אמונתו ותברך, ורק באופן כזה צריכים להתקרב

אֲשֶׁר ה' תחכג בנחל שלא

אֶל הַצְדִּיק, וְאִזּוּ אִם הִתְקַרְבוּתוֹ הִיא בְּאִפְנֵי הַזֶּה, לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל וְלֹא יִחְזֹר חֲזָרָה, וְלֹא יִהְיֶה לוֹ שׁוּם אֲכַזְבוֹת, עַד שְׂרִיצָה לְהִתְאַבֵּד, חֵס וְשְׁלוֹם. וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רנח): כְּשֶׁהָאָדָם מֵאֲמִין בְּהַצְדִּיק בְּלִי שׁוּם דַּעַת, אֶפְשָׁר לוֹ לִפְלֹ מִן הָאֲמוּנָה, כִּי מֵאֲמוּנָה לְבַד אֶפְשָׁר לִפְלֹ, אֲבָל אִם יֵשׁ לוֹ גַּם דַּעַת, שְׂמִיכִין גַּם בְּהַדְעַת אִזִּי אִי אֶפְשָׁר לוֹ לִפְלֹ, עֵינֵי שָׁם. וְהוּא כַּנ"ל, שְׂעָקָר הַהִתְקַרְבוֹת אֶל הַצְדִּיק וְהַחֲכָם, צְרִיף לְהִיּוֹת רַק בְּאִפְנֵי שְׂיַעֲלָה וְיִגְבִּייהּ אוֹתוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְאֲשֶׁר גַּם הוּא חֵלֶק אֱלוֹק מִמַּעַל. אִף מְרַב עוֹנוֹתָיו אֵינּוּ מִבֵּין זֹאת וְאֵינּוּ מְרַגִּישׁ זֹאת, וְעַל-כֵּן בְּהִתְמַדְתּוֹ בְּהִתְקַרְבוֹת אֶל הַצְדִּיק הָאֲמֵת, שְׂמַאִיר בּוֹ יוֹתֵר עֲצָם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, יִזְכֶּה שְׁגָם עָלָיו יִשְׁפַע סוּף כָּל סוּף מֵהָאוֹר כִּי טוֹב הַזֶּה — אִם יִצִּית אוֹתוֹ. וְזֶה עָקָר הַדַּעַת שְׂצָרִיכִים לְצַרֵּף אֶל הָאֲמוּנָת חֲכָמִים, וְאִזּוּ לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל וְלֹא יִתְרַחֵק וְלֹא יִהְיֶה לוֹ אֲכַזְבוֹת בְּחַיָּיו. כִּי תִכְף-וּמִיד בְּשַׁעָה שְׂמִתְקַרֵּב אֶל הַצְדִּיק וְהַחֲכָם, תִּהְיֶה כָּל מִגְמַתוֹ לְהִסְתַּפֵּל עַל עֲצָמוֹ, וְיַעֲשֶׂה לְעֲצָמוֹ חֲשׁבוֹן — מֵה מְרוּיַח עַל יָדוֹ, וְאִם רוֹאֶה תִכְף-וּמִיד שְׂאֵינּוּ מְרוּיַח בְּמָקוֹם הַזֶּה — עָלָיו לְבָרַח, וְיִכּוֹל לְהִיּוֹת שְׂאֲחֵר כֵּן מְרוּיַח אֲצֵל הַצְדִּיק הַזֶּה, אֲבָל הוּא אֵינּוּ מְרוּיַח וְכו'.

וְהַעֲקָר הוּא לְהִסְתַּפֵּל בְּעֵינֵי הָאֲמֵת, וְלְהֵאֲמִין בְּצְדִיק עִם דַּעַת, לִיַּדַע שֶׁהַצְדִּיק הוּא רַק הַשְּׂדֵכָן, הַמְשַׁדֵּף אוֹתוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פט); וּבְאִפְנֵי הַזֶּה אִף פַּעַם לֹא יִפֹּל בְּדַעַתוֹ כְּלָל, אֲפִלּוּ כְּשֶׁהַצְדִּיק יִבְזֶה אוֹתוֹ וְיִרְחַק אוֹתוֹ וְכו', הוּא יִתְלֶה אֵת זֶה בְּחֻטְאָיו וְעוֹנוֹתָיו הַמְרַבִּים, אִיף שְׂאֵינּוּ רְאוּיֵי בְּאֲמֵת לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ. וְזֶה עָקָר הַנְּסִיּוֹן שְׁלוֹ וְכו' (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ה'); וְאֲפִלּוּ בְּזֶה צְרִיף לְחַקֵּר הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, שְׁלֹא יִטְעֶה אֵת עֲצָמוֹ, כִּי יֵשׁ הַרְבֵּה תְּמוּרוֹת הַמְּמִירִים רַע בְּטוֹב וְטוֹב בְּרַע, מְפָרְסָמִים שֶׁל שְׂקָר, שֶׁהֵם בְּעֲצָמָם אֵינָם יְכוֹלִים לְהִנְהִיג אֵת עֲצָמָם, מְכַל שְׂכָן אֵת אַחֲרִים (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סא); וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְהִזְהָר וְלְהַשְׁמֵר שְׁלֹא יִפֹּל אֲצֵל אֵיזָה שְׂקָרָן, כִּי לֹא בְּמָקוֹם שְׂיֵשׁ הַרְבֵּה אֲנָשִׁים, זֶה סִימָן שֶׁהַמָּקוֹם הַהוּא אֲמֵת, אֲדַרְבֵּה רַבֵּנוּ ו"ל גְּלַה לָנוּ בְּפִרוּשׁ מֵאִין

שלב אשר ה' תתכג בנחל

יניקתם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן טו); ואצל הצדיק הפשוט, העובד ה' בתמימות ובפשיטות, תורה ותפלה, יש רק מעוטים דמעוטים, עין שם.

על-כן איני יודע למה אתה לוקח את כל הצרות והמרירות אל לבך, עד שמרב דכאון ועצבון, אינך רואה שום עצה, רק לאבד עצמך לדעת. מי אומר לך שהשרש שלך שמה?! אתה צריך להתקרב רק אליו יתברך ואל התורה הקדושה, ולהחיות את עצמך בכל מיני אפנים, ובמקום שתמצא דבר זה — תשאר שם, ואם לא תמצא דבר זה — תברח משם.

עליך לדעת, פי לכל אחד יש הבציות והירידות שלו, ולא כל אחד יכול להבין אותך, ולא כל אחד מוכן לבלות זמן עמך וכו', ועל-כן מה ולמה לפל כל-כך בדעתך?! ראה לחזק את עצמך על-פי ההקדמות הנוראות שקבלנו מרבנו ז"ל, לידע בידיעה ברורה ומחלטת, פי השם יתברך מלא כל הארץ כבודו, והוא אב הרחמן, ומחפה ומצפה שבניו יחזרו אליו, והוא יקרבם ברחמים ובחסד גדול.

עליך לדעת, פי השם יתברך אוהב אותך מאוד מאוד, ורוצה רק טובתך, ואם תרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, ותשיח ותספור לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך, כאשר יספר איש עם רעהו, אם תרגיל עצמך להתנהג בהנהגה קדושה זו, לא תצטרך את שום ברירה שבעולם, והצדיק שמחזק אותך ומלמדך לקים זאת — אצלו תאחו ותתקרב. פי באמת אין לאדם שום אוהב נאמן רק השם יתברך בעצמו, שהוא מבין אותך באמת, ועל-כן ראה לדבר עמו יתברך.

ואודות הבריאות שלך, כדאי שתקח את הפדורים שנתן לך הרופא בשביל העצבים, פי זה יקרר את עצביך, והשם יתברך ישלח לך רפואה שלמה ברוחניות ובגשמיות.

הדורש שלומך...

אם תכתב לי עוד פעם, ארחיב לך את הדבור, אם ירצה השם.

ה' תתכד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר בלק, ו' בתמוז ה'תשד"ם.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד לשמע הטוב ממך.

אחי היקר! ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, אשר בנחל שם גורלנו ונחלתנו, והשמחה הזו צריכה לעלות אצלנו על כל השמחות, כי מי שיש לו עין, ורואה וצופה מה שנעשה בעולם וכו', ומה יכולים לזכות על-ידי רבנו ז"ל בזה העולם, "עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה" וכו' (ישעיה סד, ג), אשרי עין ראתה זאת וכו', לו ראוי לקפץ ולרקד בכל יום ובכל שעה ובכל רגע ממש, על נעם חלקו. ומה גם כהיום, שנתערב בינינו ערב-רב, לצים ונואפים וכו', ראוי לנו לשמח גם מבפנים, ששם חלקנו וגורלנו ב"היכל-הקדש", קדש קדשים, ואין אנו חולקים על זה, כי בחסדו יתברך, שם בהיכל קדשנו כל מי שרק נוגע בדלת, מתעורר בהתעוררות פנימית גם-כן להמשיך על עצמו זיו וחיות תשוקת האמונה הקדושה, ומאיר על עצמו מערכות נעימות ידידות חיות אלקותו יתברך, ונכנס בו חמידו דאורייתא לגרס וללמד ולטייל ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, וכו', זהו ותקונים וכו', אשרי עין ראתה זאת — מה שזוכים כל אחד מאנשי שלומנו היקרים, תלמידי "היכל-הקדש", כל אחד בעירו ובמקומו. על-כן ראה לשמח את נפשך בכל מיני אפנים שבעולם, וראה להחיות את עצמך, ותתמיד על דלתות ספרי רבנו ז"ל הקדושים, ותחיה את עצמך עמהם מאד מאד.

שלד אשר ה' תתכה בנחל

והשם יתברך יעזר לך להיות תמיד בשמחה עצומה, ותאיר
עליך אורו יתברך בהארה נוראה ונפלאה.

וימחמת טרדותי עכשו אקצר.

הדורש שלומך...

ה' תתכה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פנחס, ה' בתמוז ה'תשד"ם.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, צמוד בפנימיות ללבי לטוב
כל הימים, שותף מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו
... גרו יאיר ויזרח לגיחה נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

מצד אחד אני מאד מאד מצטער בצערך הקשה, מכל מה
שעובר עליך זה יותר משנה, עם כל זאת אני שמח מצד השני,
שבתוך המרירות וההרפתקאות שעוברות עליך, אתה מחיה ומחזק
את עצמך כל-כף, ממש לא יאמן כי יספר.

מה אמר לך, חמדת ללבי! החיים מלאים נסיונות, את כל אחד
מנסים באפן אחר לגמרי, זה בכה וזה בכה, זה בעשירות, וזה
בעניות, זה בבריאות, וזה בבגים וכו' וכו', ועקר החכמה האמתית
בחכמת החיים, לא לאבד עצמו בשום אפן משום דבר ומשום
מאדע, יהיה איך שיהיה, ובפרטיות במצבך, שטעמת קצת טעם
עשירות והרוחה ורחבות וכו', ועכשו אתה טועם עניות ודחקות
ומרירות וכו', עליך להחזיק מעמד, יהיה איך שיהיה. וזכור מה
שאמר אליהו הנביא (תנא דבי אליהו זוטא, פרק ה'): מלמד, שחזר
הקדוש-ברוך-הוא על כל מדות טובות שבעולם, ולא מצא מדה
טובה לישראל אלא עניות, שמתוך עניותן של ישראל, הם יראים
את השם, שאם אין להם לחם לאכל ובגד ללבש ושמן לסוף, הם
מבקשים רחמים מן הממציא כל המציאות, כי על-ידי עניות הם

אֲשֶׁר ה' תתכו בְּנַחַל שְׁלֵה

יִרְאִים אֶת ה', וְאִין צְדָקוֹת בָּא אֶלָּא מִתּוֹךְ עֲנִיּוֹת, וְאִין גְּמִילוֹת חֲסָדִים בָּא אֶלָּא מִתּוֹךְ עֲנִיּוֹת, וְאִין אָדָם יֵרָא שְׁמִים אֶלָּא מִתּוֹךְ עֲנִיּוֹת, וְאִין אָדָם לֹמַד דְּבָרֵי תוֹרָה אֶלָּא מִתּוֹךְ עֲנִיּוֹת, עֵינ שָׁם.

וְהִנֵּה בּוֹדָאי עֲלִינוּ לְבַקֵּשׁ תְּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ תְּפִלַּת יַעֲקֹב אֲבִינוּ, עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם, שְׁבַקֵּשׁ (בְּרֵאשִׁית מַג, יד): "וְיֵאל שְׁדֵי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים", שְׁאָנוּ מְבַקְשִׁים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׁיִמְסֹר אֶת הַרְחֻמְנוֹת בְּיַדֵּינוּ, הִינּוּ מַה שְׁאָנוּ מְבִינִים שֶׁהוּא טוֹב, כִּי יָכוֹל לְהִיּוֹת שֶׁהָעֲנִיּוֹת וְהַדְּחָקוֹת וְהִיסוּרִים הֵכִי קָשִׁים, הֵם בּוֹדָאי כּוֹנְנֵנוּ יִתְבָּרַךְ לְטוֹבָה גְּדוֹלָה, אֲבָל אָנוּ אִין בְּכַחֲנוּ וְיִכְלַתְנוּ לְקַבֵּל טוֹבָה כְּזוֹ, וְעַל־כֵּן אָנוּ מְבַקְשִׁים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׁיִמְסֹר בְּיַדֵּינוּ הַרְחֻמְנוֹת, מַה שְׁאָנוּ מְבִינִים לְפִי קִטְנוֹת דְּעַתְּנֹה, שֶׁהוּא טוֹב בְּעֵדְנֹה, הִינּוּ רְפוּאוֹת וְיִשׁוּעוֹת וְעֲשִׂירוֹת וְרַחֲבוֹת גְּדוֹלָה (עֵינ לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סב). כֵּן יַעֲזֹר לָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְעֵבֶר עַל הַכֹּל, וְיִתְהַפֵּךְ אֶצְלָךְ הַגְּלָגַל חֲזָרָה, וְתִזְכֶּה לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִתּוֹךְ עֲשׂוֹר וְכָבוֹד, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (אֲבוֹת ד, ט): 'כֹּל הַמְּקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה מֵעַנֵי סוּפָה לְקַיְמָה מֵעֲשָׂר', כֵּן יִקְיָם אֶצְלָךְ בְּקָרוֹב.

הַעֲקֹר רְאֵה לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, כִּי בּוֹדָאי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִם לֹא תִתְנַאֵשׁ וְלֹא תִפֹּל בְּקִטְנוֹת, וְלֹא תִחַלֵּשׁ דְּעַתְּךָ. רְאֵה לְהָרִים תְּמִיד אֶת מִצַּב רוּחְךָ, וְתִשְׁמַח אֶת אֲשֶׁתְּךָ, עַד שֶׁתִּהְיֶה הַשְּׂמִחָה שׁוֹרָה בֵּינֵיכֶם תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' תתכו.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּלֶק, ו' בְּתַמוּז ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיִמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כֹּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ וְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

שלו אשר ה' תתכז בנחל

מאד מאד אני שמח לראות, איך שבתקף הבלבולים והספקות שיש לך, עם כל זאת אתה מחזק עצמך וממשיך את עצמך מפעם לפעם אליו יתברך. ובאמת צריך האדם להגיע אל דרגה כזו, אשר תמיד יהיה דבוק בו יתברך, ולא יהיה פרוד בין הדבקים כלל, הינו שבכל דבר ימצא את אמתת מציאותו יתברך, ושום דבר לא יוכל לשברו ולבטלו. כי באמת המאמין האמתי, שיודע שהכל אלקות גמור הוא, ואין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מסבב סבות לכל אחד ואחד כפי בחינתו ומצבו ומדרגתו וכו', לפי שרש נשמתו בעולמות העליונים וכו', וכפי תקוניו שצריך לתקן כפי גלגוליו וכו', הוא כבר לא ישבר משום דבר, כי יודע ועד שבכל פרט ופרט מחייו ובכל מארעותיו, שם גנוז רצון העליון, והוא כבר לא יתבטל משום דבר ומשום בריה שבעולם, וכשמגיעים לדרגה כזו באמונה הקדושה, אז לא יהיה לו קשה שום קשיות וספקות עליו כלל. אשרי המחפה ויגיע אל גלוי אמונה ברוחה כזו, שאז יהיה דבוק בחי החיים, אשרי לו!

הדורש שלומך...

תראה לכתב לי, וממש חיים חדשים תכניס בי.

אנשי שלומנו באומן היו עונים לאלו ששאלו אותם: מדוע אין להם רבי כמו שנהוג בין תלמידי הבעל-שם-טוב הקדוש ותלמידי תלמידיו שבכל דור ודור, שבא אחר-כך ונתוסף רבי חדש, ושנה מהדרך הקודמת ברוב הפרטים, ואלו רבנו ו"ל לא רצה שישנו אפלו נקדה אחת ממנו.

ה' תתכז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערכ-שבת-קדש לסדר בלק, ו' בתמוז ה'תשד"ם.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

אֲשֶׁר ה' תתכו בַּנְחַל שלז

את מכתבך לנכון קבלתי, אף מרב טרדותי הנה קשה לי להשיבך, וגם עכשו בערב-שבת-קדש אקצור, אף כיון שמיד אשלח לך שני ספרים חדשים שאף קבלתי, אמרתי ארוצה שורתים אלו אליך.

חמדת לבבי! בזה העולם יכולים לחיות חיים טובים, חיים נעימים, חיים מתוקים, אם רק הולכים על-פי עצות רבנו ז"ל, ולהפוך — יכולים לחיות חיים רעים, חיים מרורים, חיים שבורים, אם לא מצייתים את רבנו ז"ל. ובזה ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, אשר בנחל שם חלקנו וגורלנו, והוא מחזקנו ומוליכנו בדרך נכון, דרך ישר, דרך המצוה, דרך המלך מלכו של עולם. ודרך הזה עולה ב' פעמים בק"י, והן שתי הבקיאיות: בק"י ברצוא ובק"י בשוב (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'). והענין הוא יש לומר על-פי המובא במדרש רבה, פ' רשת לך-לך (פרשה לד, סימן ח'): למה נמשלה פנסת ישראל ליונה? מה יונה פורח בכנף אחד והכנף השני נח; הינו פי אפשר לאחז בדרגה אחת תמיד, או שהוא בבחינת על, שהיא דרגה דאחבה בכלות הנפש אליו יתברך, או שהוא דרגה דיראה, שחוזר לאחור מרב פחדו יתברך. וזה צריך להיות בקביעות, שיהיו לו השני גרפין האלו: אחבה ויראה, בשעה שהוא כולל את עצמו לגמרי באורו יתברך, מרב תשוקה וחיית ואחבה, אז הוא בטל ומבטל לגמרי בו יתברך, ובשעה שחוזר, נופל עליו יראה ופחד מהדרת גדלתו יתברך, ואז דיקא צריך להתחזקות, שלא יצא מכלי המחין שלו, מרב דביקותו בו יתברך. וזה (יחזקאל א, יד): "והחיות רצוא ושוב".

והנה בלע"ם בל"ק הם יוצאים מתוך עצמל"ק, והם הרוצים לקרר את האדם, שיִתרחק ממנו יתברך, בלע"ם שתום העין רוצה לפגם בבחינת האהב"ה, ועל-כן נתן יצוה על נאוף וכו', ובלק רצה לעקר את הירא"ה, ויר"א בלק, ועל-כן קרא לבלע"ם, וביחד רצו להתחבר ולהביא את קלפת עצמל"ק, ולקרר את גשמות ישראל, והשם יתברך חמל עלינו על-ידי פנחס דא אליהו, שהכניע את הקלפה הזו, פי אליהו הוא איש אשר הולך ורוכב על הרוח סערה,

שלח אשר ה' תתכח בנחל

וּמְמוֹג אֶת הַדֶּרֶךְ לְמוֹג הַשָּׁוּה (עֵיִן לְקוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֶלֶק ב', סִימָן ט');
וְעַל־כֵּן הַקְּנָאָה שֶׁל פְּנִחָס בָּאָה מֵרַב רְחִימוּתָא וַיִּקָּא, שֶׁהוּא תִקְרָא
הָאֵהָבָה, וְזָרַק יִרְאָה וְאִימָה גְדוּלָה עַל כָּל מְנַאֲצֵי ה' וְעוֹבְדֵי הַבַּעַל.
כֵּן יַעֲזֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ גַּם־כֵּן לְהַגִּיעַ אֶל אֵהָבָה וַיִּרְאָה.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר מִהַמְּנִיעָה שְׁנִכְנִסָה עִכְשָׁו.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר: חֲסִידוֹת וְנִסְחַ הַתְּפִלָּה אֵינָם סוֹתְרִים זֶה אֶת זֶה,
וְאֵין צָרִיךְ לְשַׁנּוֹת הַנִּסְחַ כָּלֵל, יְכוּלִים לִהְיוֹת חֲסִיד, וְלִהְתְּפַלֵּל נִסְחַ
אֲשֶׁכֶּנּוּ, כִּי אֵין זֶה סוֹתֵר.

ה' תתכח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר פְּנִחָס, ח' בְּתַמוּז ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַפְּדִיּוֹן — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי. הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁמַע
תְּפִלוֹתֵינוּ בְּתוֹךְ תְּפִלַּת כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, וַיִּמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים,
וַיִּמְשְׁכוּ עָלֶיךָ חֲסִידִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים.

מָה אָמַר לָךְ! רְאֵה לִהְיוֹת תְּמִיד בְּשִׁמְחָה, וְאַל תַּנַּח אֶת הָעֲצָבוֹת
לְהַפְּנִים בְּךָ כָּלֵל, כִּי עֲצָבוֹת הֵיא הַסֵּטְרָא אַחְרָא, וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
שׁוֹנֵא אוֹתָהּ (עֵיִן לְקוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֶלֶק ב', סִימָן מו). וְזֶה עֵקֶר עֲבוּדַת הָאָדָם
בְּזֶה הָעוֹלָם, שִׁיְהִיָּה תְּמִיד רַק בְּשִׁמְחָה וּבְמִצַּב רוּחַ טוֹב, וְלִזְה זוֹכִים
עַל־יְדֵי שְׁלֵמוֹת הָאִמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לְהֵאֱמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת
וּבְפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְלֵא כָּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא מְחַיֶּה
וּמְהַיָּה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר — הֵם אֱלֻקוֹת
גְּמוּר הוּא, רַק נִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשׁ הַזֶּה שֶׁלְּמִרְאָה עֵינֵינוּ.

אָשֶׁר ה' תַּחֲכַט בְּנַחַל שֶׁלֹט

וְהִנֵּה אֹדוֹת לַיְלֵךְ בְּקוֹמָה זְקוּפָה, שְׁמַגְרֵשׁ אֶת הַשְּׂכִינָה, מוֹבֵא בְּפוֹסְקִים, שְׂאִין זֶה בְּהֶרְמַת הָרֹאשׁ לְבַד, רַק כְּשֶׁכָּל קוֹמָתוֹ זְקוּפָה, מֵה שְׂאִין כֵּן כְּשֶׁקָּצַת מִקוֹמָתוֹ אֵינָה זְקוּפָה, גַּם כְּשֶׁמְרִים רֹאשׁוֹ וְהוֹלֵךְ, אֵין זֶה בְּכָלֵל קוֹמָה זְקוּפָה (עֵין בְּאֶשֶׁל אַבְרָהָם, אֶרֶח חַיִּים, סִימָן ב', עֵין שֵׁם). וְעַל-כֵּן אֵין זֶה עֲגֻנָן לַיְלֵךְ עִם הָרֹאשׁ לְמַטָּה בְּכָלֵל זֶה, כִּי כְּשֶׁהוֹלֵךְ בְּרֹאשׁ מְגֻבָּה, אֵינוֹ דוֹחֵף רַגְלֵי שְׂכִינָה, רַק כְּשֶׁהוֹלֵךְ בְּקוֹמָה זְקוּפָה דְרָךְ גְּאֻנָּה, וּמְרָאָה שֶׁהוּא פּוֹרֵק עַל מְמַנּוֹ, חֵס וְשָׁלוֹם. וּבְאֻמַּת רְאוּ, שְׁכָל הַיְרֵאִים וְהַכְּשָׁרִים, בְּשַׁעֲזָה שֶׁהֲלָכוּ בְּרַחוּב, הִיָּתָה דְרָךְ הַלִּיכָתָם בְּדְרָךְ אֶרֶץ גְּדוֹל, וְהַפִּירוֹ תַּכְף-וּמְיָד כִּי הֵם זָרַע בְּרוּכֵי ה', וְהַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה עֲלֵיהֶם, כִּי בְּדְרָךְ שֶׁהָאָדָם הוֹלֵךְ יְכוּלִים לְהַפִּירוֹ.

וְעַל-כֵּן רְאֵה הָעֵקֶר לְחֹשֶׁב מְמַנּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִז מִמֵּילָא הַכֵּל יִמְשָׁף אַחַר הַמַּחְשָׁבָה, כְּשֶׁאָדָם חוֹשֵׁב רַק מְמַנּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אִזִּי גּוֹפּוֹ בְּתַר רִישָׁא אֲזִיל, וְכִבֵּר אֵינוֹ צָרִיף לְדַקְדָּק אֵיף לַיְלֵךְ וְכוּ', כִּי זֶה כְּבָר בְּכָלֵל חֵן שֶׁל שְׁקָר, שְׂיִישׁ בְּגִי-אָדָם שְׁעוֹשִׂים בְּהַלִּיכָתָן וּבִישִׁיבָתָן וְכוּ' (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֵלֵק א', סִימָן ס'), הֵינּוּ שְׁתַּמִּיד חוֹשֵׁב אֵיף לַיְלֵךְ וְאֵיף לִישֵׁב, וְאֵם זֶה קוֹמָה זְקוּפָה אוֹ רֹאשׁ זְקוּף וְכוּ', תַּמִּיד מְדַקְדָּק וְכוּ', כֵּל זֶה בָּא מִחֶסְרוֹן הַדְּבָקוֹת. אֲבָל כְּשֶׁאָדָם מְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אִזִּי מִמֵּילָא שׁוֹכַח מֵהַכֵּל, וְנִפְרָת מִחֻשְׁבָּתוֹ וּדְבָקוֹתוֹ מֵתוֹף מַעֲשָׂיו.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תַּחֲכַט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׂשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מְטוֹת, כ' בְּתַמוּז ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה ...

אֶת מַכְתָּבְךָ אֶקְסֶפֶרְס — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְגַם שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע אֶת קוֹלְךָ, וְאֵיף שְׂאֵתָה מִתַּחֲזֵק.

וְהִנֵּה לֹא הִיִּיתִי בְּבֵיתִי כְּשֶׁנִּי שְׁבוּעוֹת, כִּי הַצְּרִכְתִּי לְנִסְעַע

שֵׁם אֲשֶׁר ה' תַּחֲכַט בְּנַחַל

לְמַרְחָקִים בְּשָׂבִיל בְּרִיאוֹתַי, כִּי מְרַב הַתְּלָאוֹת שֶׁמֵּצְאוּ אוֹתִי בְּחַדְשֵׁים
הָאֲחֵרוֹנִים, נִחַלְשֵׁתִי מְאֹד, וּבְחַסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ זַכְּנִי לְהִיּוֹת בֵּין הָרִים
וּגְבֻעוֹת לְבַד, וְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עֲזָרְנִי לְהַתְּבוֹדֵד שֵׁם הַרְבֵּה, וְכֵן יַעֲזֹר
הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁתִּקְבַּל תְּפִלָּתִי לְרַחֲמִים וּלְחַסְדִּים עֲלֵיךְ, וְתִמְצָא אֶת
בֵּית זִוְיָהּ בְּקָרוֹב.

אֹדוֹת שֶׁאֶלְתָּךְ בְּעֵנֶיךָ הִדְפַּסְתָּ שְׁנֵי חֻלְקֵי "אֲשֶׁר בְּנַחַל", אִם הִנֵּה
אֶפְשֶׁר לְהִזְדַּרֵּז — מַה טוֹב וּמַה נְּעִים, אֶקְוֶה שֶׁיֵּצֵא בְּרוּר, וְאִם
לֹא יֵצֵא כָּל-כֶּף בְּרוּר גַּם-כֵּן טוֹב, כִּי לְחֹזֵר וּלְסוֹדֵר הַעֲמוּדִים יִתְמַשֵּׁךְ
מִי יוֹדֵעַ לְכַמֵּה זְמַן, וּמַה גַּם כִּי הוּא טוֹעֵן שֶׁהָאִשְׁמָה בָּנוּ, וְאֵינִי יוֹדֵעַ
אִם זֶה אֵמֶת, וְעַל-כֵּן אֵין לִי שׁוּם הוֹכְחָה לָזֶה, אֲזִי אֲנִי מְכָרַח לְהַנִּיחֹ
אֵיךְ שֶׁהוּא, אֶקְוֶה מִהִיּוֹם וְהִלָּא לְשֹׁמֵר בְּזֶה. וְכֵן בְּעֵנֶיךָ הַטְּעוֹת
שֶׁבַמְכַתְּבִים, גַּם אֶת זֶה כָּבַר תִּנְיִחַ, וּמַה גַּם שֶׁמֵּצְאֵתִי שֵׁם עוֹד כַּמָּה
טְעוּיֹת, וְשִׁגְיאוֹת מִי יָבִין, וְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזָרְנוּ, שֶׁפַּעֵם יִדְפְּסוּ כָּל
הַחֻלְקִים בְּכַרְכִּים גְּדוֹלִים, וְאֲזִי יִתְקַנּוּ אֶת כָּל הַשְּׁגִיאוֹת, וְיִסְדְּרוּ אֶת
זֶה בְּסֵדֶר הַנְּכוֹן לְפִי הַשְּׁנִים.

אֹדוֹת שֶׁאֶלְתָּךְ וְכוּ', עֲנִינֵינוּ הוּא רַק לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת
הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּעוֹלָם, וּלְגִלוֹת שֶׁאֵין כַּחֲנוּ אֶלָּא בְּפִינוּ, וּמַה שֶׁאֲנִי
צָרִיכִים, עֲלֵינוּ לְבַקֵּשׁ רַק מִמְּנוּ יִתְבָּרַךְ בְּתַפְּלָה וּבְקִשָּׁה, וְזוֹ חַרְבְּנוּ,
וּבְחֶרֶב זֶה יְכַבֵּשׁ מְשִׁיחַ אֶת הָעוֹלָם כְּלוּ.

אֹדוֹת הַהִדְפָּסָה; מַה אֵמַר לָךְ! אֵין מַלִּים בְּפֶה וּמְכַל שֶׁכֵּן
בְּכַתֵּב לְהַסְבִּיר לָךְ, הֲלֹא כָּל סֵפֶר מְסֻפְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל שֶׁיֵּצֵא בְּעוֹלָם
הוּא קָרוֹב הַגְּאֻלָּה מִמֶּשׁ, וּבְפִרְטוּיֹת עֲכָשׁוּ, שֶׁאֲתָה מְנַקֵּד אֶת סֵפֶר
"אוֹר אֲמוּנָה" וְסֵפֶר "גְּלוּי אֲמוּנָה" — אֵין לְשַׁעַר וּלְסֵפֶר מַעֲלֵתָךְ,
הֲלֹא בְּזֶה אֲתָה מוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם, כִּי סוּף כָּל סוּף מַה כְּתוּב
בָּהֶם... וְכָל אֶחָד יִקְרָא בְּזֶה, וְיִתְגַּלֶּה לוֹ שֶׁיֵּשׁ בּוֹרָא כָּל הָעוֹלָמִים,
וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל. וּכְשֶׁאֲדֵם מְכַנִּים דְּבַר זֶה
בַּמַּח אֶפְלוּ לְרַגַע קַל, כָּבַר טוֹב מְאֹד מְאֹד.

כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, כָּל הָעוֹלָם נִתְמַלֵּא עִם הַעֲתוּנִים הַרְעִים,
וּבְכֻלָּם יֵשׁ כָּל מִינֵי רְכִילוֹת וּלְשׁוֹן-הָרָע וּמַחֲלָקָת וּכְפִירוֹת, וְהַעֲקָר

אֲשֶׁר ה' תתל בנחל שמא

צָרִיךְ לְהִכְנִיס בְּמַחוּ רַק אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְלֹא יוֹתֵר. חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים דָּרָשׁוּ עַל הַפְּסוּק (וַיִּקְרָא יִט. ד): "אֵל תִּפְנוּ אֶל הָאֱלִילִים", שֶׁלֹּא תִפְנוּ אֶל מִדְּעֻתְכֶם (שְׁבַת קמט.), וּבְזֶה שְׁאַתָּה מְדַפֵּיס וּמְפִיץ סִפְרֵי "אוֹר אֱמוּנָה", "בֵּית אֱמוּנָה", "גְּלוּי אֱמוּנָה" וְכוּ', וּבִפְרָטִיּוֹת עִם אוֹתִיּוֹת מְנַקְדוֹת, שִׁיְהִי בְּנִקְל לְקַרֵּא לְהַמּוֹן-עַם, וּמְכַנִּיסִים בְּדַעְתָּם אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרְךָ — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֲלַקְךָ!

וְאוֹדוֹת בִּיאָתְךָ לְכָאן, אֵינִי יוֹדֵעַ מַה לִּיַּעַץ לְךָ; קִדְּם כֹּל — עֶסֶק הַהִדְפָּסָה תְּלוּי עֲכָשׁוּ בְּיַדִּיךָ, וְאַתָּה מְזַכֵּה אֶת הַרְבִּים בְּזִכּוֹת נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה כְּזוֹ, אֲשֶׁר בְּהַרְבֵּה הַרְבֵּה דוֹרוֹת לֹא הִיְתָה זְכוּת כְּזוֹ, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּדוֹר הַזֶּה, אֲשֶׁר הַמִּינוֹת וְהַכְּפִירוֹת וְהָאִפְסִיקוֹרְסוֹת שׁוֹלְטוֹת בְּעוֹלָם, עַד אֲשֶׁר קָשָׁה לְמַצֵּא אֵיזוֹ פְּנָה (א וּוִינְקֵל), שִׁיִּדְבְּרוּ שָׁם רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, וְעֲכָשׁוּ אֶתָּה מְדַפֵּיס וּמְפִיץ דַּעַת הָאֱמוּנָה בְּעוֹלָם — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה. וְשֵׁנִית — אֲפִלוּ אִם תִּרְצֶה לְבוֹא, תִּרְאֶה לְבוֹא סְמוּךְ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה עַד אַחַר סְכוּת, כִּי יֵשׁ בְּדַעְתִּי, בְּעִזְרַתוֹ יִתְבַּרְךָ, לְהִיּוֹת בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל שְׁלֵשָׁה שָׁבוּעוֹת תַּכְּף-וּמִיָּד אַחַר סְכוּת, הֵינּוּ בְּיוֹם א' נַח אֲנִי נוֹסֵעַ מִכָּאן, אִם יִתֵּן הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ אֶת הַחַיִּים, וְאִזּוֹ אֶתָּה יְכוֹל לְנַסֵּעַ עִמִּי בְּיַחַד בְּחִזְרָה.

אֲבָל לַעֲת עֵתָּה אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצֻמְךָ בְּזֶה כָּלָל, אֶתָּה רֹאֵה לְהִכְנִיס אֶת כָּל חוּשֵׁיךָ רַק בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה וְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ וְהִדְפָּסַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ וְ"ל, וְסוּף כָּל סוּף אַחַר הַרְע תִּרְאֶה אֶת הַטּוֹב, וְתוֹשֵׁעַ בִּישׁוּעָה נְצַחִית.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

ה' תתל.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁשִׁי — עֲרִב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת מִטּוֹת, כ' בְּתַמוּז ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקֵר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַת נְצַחִים.

שמב אָשׁר ה' תתל בנחל

אֶת מַכְתָּבָךְ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ, שְׁזָכִיתָ
לְהַתְּוֹדֵעַ מִרְבְּנוּ ו"ל, שֶׁהוּא נִהַר הַמְּטֵהָר מִכָּל הַפְּתָמִים (תַּיִי-מוֹהַר"ן,
סימן שלב).

תדע, כִּי כָּל הַהֲצָלָחוֹת נִמְשָׁכוֹת לְהָאָדָם עַל-יְדֵי הַצְּדִיק, וְכִמּוּ
שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ו"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת צְדִיק, סִימָן לֵג): בְּזִכּוֹת הַצְּדִיק
תִּלְמִידוֹ מִתְּפָרְנְסִים; וְעַל-כֵּן רָאָה לְהִתְקַרֵּב בְּאַמֶּת אֶל רַבְּנוּ ו"ל,
שֶׁהוּא הַצְּדִיק הָאֵמֶת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְחִיל לְהַשְׁפִּיעַ עָלֶיךָ שְׁפַע גָּדוֹל
בְּפִרְנָסָה, וְכֵן תִּזְכֶּה לְמִצָּא אֶת בַּת זִוְגָךְ; כִּי הַצְּדִיק הָאֵמֶת הוּא
הַשֹּׁדֵךְ הַמְּשֻׁדָּךְ כָּל הַשְּׂדוּכִים (עֵינִי לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פֶּט);
וְעַקֵּר הַהִתְקַרְבוֹת אֶל הַצְּדִיק הָאֵמֶת הוּא עַל-יְדֵי שְׂקִינָה רַבָּה בְּסִפְרָיו
הַקְּדוּשִׁים וְלִקְיָם עֲצוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת.

וְעַל-כֵּן אֵי עֲצָךְ וַיְהִי אֱלֻקִּים עִמָּךְ, שֶׁתִּקְנֶה לְעֲצָמְךָ "סֵפֶר-
הַמִּדּוֹת", וְתִלְמַד בּוֹ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְכִשְׁתַּסִּים תִּתְחִיל עוֹד פַּעַם, כִּי
הַסֵּפֶר הַזֶּה הוּא שְׁלֵחַן עֲרוּךְ שֶׁל מִדּוֹת, וְתִקְיָם כָּל הַנְּאֻמָּה בּוֹ
בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְכֵן תֹּאמַר בְּכָל יוֹם "יוֹם תְּהִלִּים",
בְּאִפְּן שְׁתַּסִּים בְּכָל שָׁבוּעַ סֵפֶר תְּהִלִּים.

וְכֵן תִּרְאֶה לְלַמַּד בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת כָּל הַסֵּדְרָא חֲמֵשׁ וָרִשׁ"י
וְהַתְּרַגּוּם, וְתַעֲשֶׂה לְעֲצָמְךָ לְחֶק קָבוּעַ לְלַמַּד בְּכָל שָׁבוּעַ בְּסֵפֶר
הַקְּדוּשׁ 'בֵּן אִישׁ חַי', הַהֲלָכוֹת הַשְּׂיָכוֹת לְכָל שָׁבוּעַ, כִּי סֵפֶר זֶה
נִתְחַבֵּר בְּרוּח־הַקֹּדֶשׁ בְּרוּר.

וַיְמָה טוֹב וַיְמָה נָעִים, אִם תִּזְכֶּה לְלַמַּד הַרְבֵּה "עֵינֵי יַעֲקֹב" עִם
פְּרוּשׁוֹ שֶׁל הַרִי"ח ו"ל "בֵּן יְהוֹדָע", שֶׁהוּא כְּלוּ מַחְמָדִים, צִיּוּנִים
וּפְרָחִים, חֲדוּשִׁים יְפִים, פְּלֵאֵי פְּלֵאִים. וְכֵן בְּשִׁבִיל תִּקְוֹן נִפְשָׁךְ תִּלְמַד
אֶת כָּל סִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים.

אִךְ רָאָה לְשַׁמֵּר לֹא לְצוּם שׁוּם תַּעֲנִית, רַק תֹּאכַל בְּכָל יוֹם וַיּוֹם.
וְתִזְהַר מְאֹד מְאֹד בְּנִטְיִלַת יְדֵים, וּבְמִים אַחֲרוּנִים, וְתִבְרַךְ בְּרַפְתָּ-
הַמְּזוֹן מִתּוֹךְ הַסֵּדוּר דִּיקָא, וְזֶה יוֹעִיל לְךָ הַרְבֵּה לְתִקְוֹן נִפְשָׁךְ.

וְעַל כָּלֵם — רָאָה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבְּרַךְ בְּלִשׁוֹן

אֲשֶׁר ה' תתלא בנחל שמג

שאתה רגיל בה, ותספר לפניו יתברך את כל לבה, וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, כאשר ידבר איש עם רעהו והבן לפני אביו, ותהיה חזק בזה מאד, כי השם יתברך מלא כל הארץ כבודו, והוא שומע תפלת כל פה.

העקר אל תיאש עצמך בשום אפן שבעולם, ואם תהיה עקשן לדבר עמו יתברך, אז תראה נפלאות רבות.

הדורש שלומך...

תקח את השדוך הראשון שיזדמן לך, ואל תתקוטט עמה, רק תחיה עמה באהבה, אחנה ורעות, ותהיה תמיד מעביר על מדותיה.

ה' תתלא.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר מטות ה'תשד"ם.

שלוש רב יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך קבלתי כבר הרבה פעמים, אבל מרב טרדותי, לא יצא לי לכתב לך.

והנה מאחר שעבר עליך בחייה מה שעבר וכי, עליך לשמר מאד מאד את בריאות גופך, ותהיה מאד מאד מצמצם, הינו שלא תתלהב יותר מדאי, ותלמד בכל יום ויום רק פנשה חמש ורש"י, ופרק אחד משניות, ודף גמרא, וקצת מדרש מפרשת השבוע, ויותר מזה אל תבלבל את עצמך, כלל וכלל לא; כי מי שיש לו מחלת העצבים, צריך לשמר מאד מאד על בריאות גופו, ולא לקחת על עצמו שום עבודות גדולות.

שדמ אָשׁר ה' תתלא בנחל

העקר הרגל עצמה לדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, ויתדבר כמו שאתה מדבר עם חברך, כי באמת השם יתברך מלא כל הארץ כבודו, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ועל-כן כל דבור ודבור שהאדם מדבר עמו יתברך, הוא הצלחה נצחית ממש, אשר לא יכולהו הרעיון כלל. ומה גם כשאדם מרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, זה מביא לו צמצום, שיהיה מצמצם ולא יהיה מלהב יותר מדאי, כי הדבור בעצמו הוא הצמצום, וכשאדם יודע איך להתבודד עמו יתברך באמונה פשוטה, אזי ממשיך על עצמו ערכות נעימות זיו חיות אלקותו יתברך בגלוי נפלא, אשרי לו!

ולזכות להתבודד עמו צריכים ללמד הרבה הלכות (עין לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן סב); ועל-כן תלמד בכל יום קצת הלכות מ"קצור שלחן ערוך", וכן את ההלכות מ"בן איש חי" על-פי פרשת השבוע, ויותר מזה אל תבלבל את עצמך כלל.

העקר ראה לעסק באיזה עסק בפרנסה, פי (אבות ב, ב) 'טוב תלמוד תורה עם דרך ארץ שיגיעת שניהם משפחת עוין' (פרוש שמשפחת את העוונות, שלא יחשב מהם כלל); פי העקר אצלך לא לחוש בעבר כלל, אשר זהו עקר התשובה — לעשות בכל פעם התחלה חדשה ולחדש עצמו, וכאלו עכשו נולד ממש, כמו שכתוב (תהלים ב, ז): "אני היום ילדתיך".

ולמען השם יתברך ולמען טובתך הנצחית, תראה לכבד מאד מאד את אשתך, אשר כל השפע והפרנסה יבוא לך רק על ידה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט): אוקירו לנשייכו פי היכי דתתעתרו; ובנדאי ראה לקבע את עצמך באיזה פרנסה ואמנות, למען יהיה לך כלי בעבור קבלת השפע.

והשם יתברך יציל אותך מפל מיני מחלות ודמיונות, ותזכה להיות תמיד שמח וטוב לב, ותזכה להיות מישב בישוב הדעת אמתית.

נא ונא לצית מה שכתבתי לך פאן, ואל תרצה להוסיף

שמה

וּלְהַרְבוֹת וְכוּ', אוּ לְקַצֵּר וּלְמַעַט וְכוּ', רַק תַּעֲשֶׂה כְמוֹ שֶׁבִקְשָׁתִי מִמֶּךָ.
וְכֵן תִּשְׁמַר שְׁתֵּהִי לְךָ אֲמִנוֹת בְּיָדְךָ, וְזֶה יֵשֵׁב אֶת דַּעְתְּךָ, כִּי הַמֶּשֶׁא
וּמִתֵּן וְהָאֲמִנוֹת הֵם כְּמוֹ שְׁנָה (עֵינִי לְקוֹטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לה).

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב בְּכָל שָׁבוּעַ, וְאִם יִרְצֶה הַשֵּׁם, אֲרֹאֶה לְכַתֵּב
לְךָ בַּחֲזָרָה. וּמִחֲמַת שְׁמוֹסֵר כְּתָב זֶה מְמַהֵר וְנִחְוֶץ לְדַרְכּוֹ, עַל-כֵּן
אֲקַצֵּר.

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם !

*** * ***

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שְׁזַכְּנוּ לְסִיַּם אֶת כָּל הַחֲבוּר הַנִּפְלָא הַזֶּה, וְהוּא כְּרִיךְ
ל"ה, יְזַכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְסִדֵּר עֲכָשׁוּ לְדַפּוּס אֶת כְּרִיךְ ל"ו לְהַגְדִּיל
תּוֹרָה וּלְהַאֲדִינָהּ.

אָנָּה ה' הוֹשִׁיעָה נָּא, אָנָּה ה' הַצְּלִיחָה נָּא.

❖ ❖ ❖

תִּכְנֵן הָעֲנִינִים

חֶלֶק לַה

ג פֶּתַח דְּבָר ה' תרמ"א

ה הקדמה

ה' תרמ"א

ידבר מהשכחה הקדושה לשפוח את כל העבר, ולא להתבלבל כלל, ורק לזכור לא לעשות שוב שטיות, ויזהיר מאד לעסק בעבודה הקדושה של הדבור עמו ותברך, שזה תלוי בזכוך האמונה.

ה' תרמ"ב

מכתב כללי לכלליות תלמידיו במתיבתא "היכל-הקדש", בו יעוררם ביותר באריכות נפלאה ונעימה על מדת השלום התלוי בתקון הבריית-שלום, ויוכיח ויגלה מעלת הזוכים לאחז את עצמם בשלום תמידי, ולברח מאד מאש המחלקת וממדת הרע של קמפנות וצרות עין וכו', ויחזקם על למוד "לקוטי-מוהר"ן", שמברית כל הרוחות רעות מאד, ומאיר לו בכל עבודתו ולמוד תורתו.

ה' תרמ"ג

ידבר נוראות נפלאות מענין העולם, שמעלים אורו ותברך המסתתר בכל פרט, וידבר מתפקיד האדם להפוך מדין לחסד, שזה סוד: "בתחלה עלה במחשבה" וכו', ויגלה מדרגת הצדיקים האוחזים בזה, וידבר דברים גבוהים ורמים מגדלות השם ותברך, ומהזוכה להתבונן ולהרגיש בזה, וזה עקר הנסיון, והענינים — תוצאה של הפגם, מכסים הכל, וידבר מהתועלת שתהיה לנמען מהתמדה ב"אשר בנחל", ויוכיח שלא לתכנן עתיד ולדמנן מה יקרה, כי השם ותברך הופך לבסוף הכל לטובה, ואדם דואג דאגת חנם. ויגלה כי מה שאדם אינו מודה בתסדי ה', זה בא מגאות, וזכיר דרגת הצדיקים, שתמיד שמחים, מחמת שאין אוחזים מעצמם, ויעורר לברח אליו ותברך תמיד.

ה' תרמ"ד

ידבר מהזוכה להתענג על ה', על-ידי שמתעקש להרגיל את עצמו לדבר עמו ותברך, למרות כל הקשיים, ומענין התחלה חדשה בכל פעם בכל

אָשֶׁר ה' תָּכֵן הָעֲנִינִים **בְּנַחֵל** **שְׁמוֹ**

פָּרַט מֵעֲבוֹדַת הַשֶּׁם, וּמִשְׁמַחַת יְהוּדוּתוֹ 'שְׁלֵא עָשִׂי גוֹי', וְלִמָּה זֹכִים
עַל-יְדֵי שְׁמַחַת הַמְצוּוֹת.

ה' תרמה **כא**

וַיְגַלֶּה שְׁעָקֵר הַהֲצִלְחָה לְאָדָם בְּדוּרָנוּ הִיא סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּסְפֹּר קֶצֶת
מִנְסִיוָנוּ מֵהַ שְׁנַעְשָׂה עִם אֲנָשִׁים שֶׁהִלְכוּ אַחֲרֵי חֲכָמָתָם הַמְּשַׁבֶּשֶׁת, לְעַמַּת
אֵלֹה שְׁזָכוּ לָמָּה שְׁזָכוּ, עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוּתָם לְרַבְּנוּ ז"ל.

ה' תרמו **כג**

וַיִּגְיַע אֶחָד שְׁמָרְב כְּעִסוֹ וּמְרִירוֹתוֹ בְּעִבּוֹר הַפֶּסֶד שֶׁל הוֹן עֲתָק, מֵאֲבֵד
אֶת יְשׁוּב דַּעְתּוֹ, וַיַּחֲזִקוּ מְאֹד לְבָרַח אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וְלִהְיוּצִיא הַטּוֹב מִכָּל
הַצָּרוֹת.

ה' תרמוז **כד**

יֹכִיחַ כַּמָּה אֲבָרְכִים, שְׁלֵא יַעֲסִקוּ בְּהַכֵּל לְעַרְףְּ לֹו פָּרְסוּם שֶׁל שְׁקָר, וַיְגַלֶּה
גְּנוּת הָעֲנִין הַזֶּה, וַיְדַבֵּר מִהַבּוֹשָׁה הַגְּדוֹלָה שִׁישׁ לֹו מְזָה, וּמִפְּנֵם אֵלֹו
הַמְּפָאָרִים אֶת עֲצָמָם בְּלִשׁוֹנוֹת שֶׁל קִבְּלָה וְכוּ', וַיַּעֲוֹרְרֵם לְעֵסֵק רַק
בְּהַתְּכִלִּית הַנִּנְצָחִית — תּוֹרָה וּתְפִלָּה כְּרֵאוּי וְכוּ'.

ה' תרמח **כח**

יְבָאָר מֵאֲמָרָם ז"ל 'סָח בֵּין תְּפִלָּה לְתְּפִלָּה' וְכוּ', שֶׁזָּה מְרַמֵּז עַל שְׁנֵי סוּגֵי
עֲבוֹדוֹת, וְאֵין לְהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם.

ה' תרמט **כט**

יַחֲזִק אֶחָד שְׁנֹשְׁבֵר בְּכָל פַּעַם מִכָּל שְׁעוֹבֵר עָלָיו, שֶׁעֲצָתוֹ — לְחַזֵּק אַחֲרֵים,
וְלִמְצֵא בְּעֲצָמוֹ נִקְדוֹת טוֹבוֹת גַּם-כֵּן.

ה' תרנ **לא**

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמַּעַלַת הַהֲתַבּוֹדָדוֹת, שֶׁהִיא בְּחִינַת דִּין וְחֻשְׁבוֹן, שֶׁעַל-
יְדֵי-זֶה אֵין צָרִיף לְתֵן דוּ"חַ לְשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁאוּמְרַת הַפּוֹרֵף מִמֶּנּוּ, וַיְגַלֶּה
מַעַלַת לַמּוֹד מִשְׁנִיּוֹת.

ה' תרנא **לב**

יַחֲזִק אֶחָד שֶׁהֲחִרִּימוֹ לֹו אֶת כָּל סְחוֹרוֹתָיו, שֶׁבְּזָכוֹת הָרֵאשׁ הַשְּׁנָה שֶׁל
רַבְּנוּ ז"ל יִמְתְּקוּ מִמֶּנּוּ הַדִּינִים, וַיְדַבֵּר מִסְּגֻלַת הַפְּדִיּוֹן בְּעַת חֲצוֹת וְכוּ'.

ה' תרנב **לג**

וַיְגַלֶּה מֵעֲשׂוֹי הַמְּכַעְרִים שֶׁל מִי שֶׁמְתַלּוּצֵץ מִהַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁל רַבְּנוּ
ז"ל וְתַלְמִידָיו, וַיַּעֲוֹרֵר לְקַדֵּשׁ מַחְשַׁבְתּוֹ בְּהַכְּנִיסוֹ בָּהּ רַק אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ
יִתְבַּרַךְ וְכוּ', וַיַּחֲזִק עַל ד' הַלְמוּדִים קְבוּעִים, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד הַד' עוֹלָמוֹת.

שמח אשר ה' תכן הענינים בנחל

ה' תרנג **לד**
יגלה שהמרגיל את עצמו להתנהג בחכמה עם אשתו, בלי הפקרת הדבור, יזכה לשלום-בית נפלא, ויחזק על הדבור עמו יתברך, וידיעת השגחתו יתברך הפרטי פרטית.

ה' תרנד **לה**
יחזק אחד שעובר עליו מה שעובר מכל הצדדים, ויעוררו לשמר על פתחי פיו ולחיות חיים טובים, על-ידי שתיקתו התמידית, ויחזקו מאד לשמח בנעם חלקו על פשרות יהדותו ועל למודו הד' למודים, ויאמצו ויעוררו מאד.

ה' תרנה **לח**
יחזק אחד שעוברת עליו מחלקת בתוך ביתו ממש, ויעוררו על מדת האהבה, הרחמנות והנותנות לבניו ולאשתו, ויגלה מעלת הדבוק במדות אלו, ויחזק לעשות תשובה על עוונותיו, כשעובר עליו כהנה.

ה' תרנו **לט**
ירחיק ממדת הגדלות וההתנשאות, שבאה על-ידי פעלות האדם לעצמו, ויעורר מאד להפיר בשפלות עצמו, ולבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך.

ה' תרנו **מ**
יחזק על הדבקות בו יתברך והדבור הקבוע אליו, וידבר מסוד אפלו ריקנין שבה' וכו', ויבאר ענין 'כל הכופר בעבודה זרה נקרא יהודי'.

ה' תרנח **מא**
יחזק לשמח את עצמו עם הנקדות טובות שבו, וירחיק ממדת העצבות, ורק להיות שמח ורוקד, ולברח מצפיה שבגיי-אדם יחזקו אותו.

ה' תרנט **מג**
ידבר מענין המזכר בצואת רבי יהודה החסיד, על צחצוח נעלים קדם שיצא לדרך, וידבר מעוד כמה נקדות בענין "דרך", ויוכיח על התרשלות מלמוד התורה, שהוא מזון הנפש.

ה' תרס **מד**
יארץ בדרוש ארץ ונפלא, המבאר באר היטב בבהירות ובלשון קלה ונעימה את עמקות דברי רבנו ז"ל שאמר, שכל אדם צריך להוציא את עצמו מן המדמה, ויבאר ענין המדמה שיש בבגיי-אדם, שעדין אינם דבוקים בו יתברך, איך שהדמיון שלהם אדוק בכסף ובכבוד ובשאר

אֲשֶׁר ה' תָּכֵן הַעֲנִינִים **בְּנַחֵל** **שִׁמְט**

תַּאֲוֹת, וַיַּעֲזֹר מְאֹד עַל הַתְּכָלִית הַנִּצְחִית, וְאָגַב אֹרְחָא יְבָאָר וַיִּבְהִיר
עֲנִינִים צְדָדִיִּים לֵילָף בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר כְּרָאוּי.

ה' תרסא **נו**

מִכְתָּב פְּלִי אֶל פְּלִיּוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, בּוּ יִסְפָּר לָהֶם עַל
הַנְּסִיעָה שְׁלוֹ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּעִיר אֹמֶן, וְאִיךָ שֶׁהִיְתָה בַּהֲשָׁגָה נִפְלְאָה,
וּבִקְשׁ עַל כָּל אֶחָד מֵהֶם, וַיַּעֲזֹרְם עַל לַמּוֹד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיְדַבֵּר מִגְּדֹל
מַעְלַת הַיְכָלוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל — "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", וַיַּעֲזֹר מְאֹד עַל דֶּרֶךְ
אַרְץ, וּמִנִּיעָה מִזְכוּחִים, וַעֲנִין צְדָקָה לְהַדְפָּסָה, וַעֲסַק פְּרָסוּם אֹר רַבְּנוּ
ז"ל, וַיַּעֲזֹר לְסַפֵּר הַכֹּל לְהֵשֵׁם יְתָבְרָךְ עַל-דֶּרֶךְ הָא"ב, וַיִּזְהֵר מְאֹד עַל
שְׁמִירַת הַזְּמַן וְכו', וַיְדַבֵּר מִעֲנִין 'קוֹל' דְּקַדְשָׁה שְׂאִינוּ נֶאֱבָד לְעוֹלָם,
וּמַהֲמַדְרָגָה הַנִּפְלְאָה לְחֹשֶׁב מִמֶּנּוּ יְתָבְרָךְ תָּמִיד.

ה' תרסב **נט**

יַחְזֹק וַיֵּאמֶן מְאֹד אֶחָד שֶׁלְקַח עַל עֲצָמוֹ לְקַרֵּב אֲסִירִים לְהֵשֵׁם יְתָבְרָךְ
וּלְתוֹרָתוֹ, וַיִּגְלֶה לוֹ מַעְלַת הַעֲנִין הַנִּשְׁגָּב הַזֶּה, וַיִּמְשִׁיל זֹאת בְּמִשְׁלַל נִפְלְאָה
עַד מְאֹד, וַיִּבְיַע שְׂמִיחַת אֵי הַתְּנַגְדוּתָנוּ לְרַבְּנוּ ז"ל, שֶׁזוֹ זְכוּת שְׁלֵא לְפִי
מַעֲשֵׂינוּ, וְעַל-יְדֵי הַשְּׂמִיחָה הַזֹּאת מֵאִיר בְּיֹתֵר אֹרוֹ ז"ל.

ה' תרסג **סב**

יְדַבֵּר מִמְּרֻגָּע הַנֶּפֶשׁ, שֶׁבָּא עַל-יְדֵי לַמּוֹד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּגְלֶה שְׁשֻׁנִים
שֶׁהַתְּבָרְכוֹ אֶצֶל צְדִיק, וְאֶחָד נוֹשֵׁעַ וְהַשְּׂנִי לָאוּ, זֶהוּ לְפִי גְדֹל הָאֱמוּנָה
שְׁלָהֶם, וַיְדַבֵּר מִחֻלְקַת הַסִּפְרִים: "אֲסִירֵי אֶרֶץ" לְאֲסִירִים.

ה' תרסד **סג**

יְדַבֵּר מִשְׂמִיחַת הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שְׁזוֹכָה לַעֲשׂוֹת בְּכָל יוֹם, וּמַעֲנִין הַנְּסִיווֹת,
שֶׁצָּרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל הָעוֹבֵר — אֵלָיו יְתָבְרָךְ, וַיַּחְזֹק לְהִיּוֹת
תָּמִיד בְּמַצַּב רוּחַ טוֹב, וּמוֹחֵל עַל עֲלֻבוֹנוֹ תָּמִיד.

ה' תרסה **סד**

יְדַבֵּר מִעֲנִין נִסְיַעְתוֹ לְאוֹמֶן בְּדֶרֶךְ לֹא דֶרֶךְ, וּמַה שְׁזוֹכָה לְפַעַל שֵׁם בְּעִבּוּר
נִסְיַעַת עוֹד בַּחוּרִים, וַיַּחְזֹק מְאֹד בְּאֱמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יְתָבְרָךְ וַיִּגְלֶה
מַעְלָתָהּ.

ה' תרסו **סו**

יְדַבֵּר מִעֲנִין "אַהֲבַת הַבְּרִיּוֹת", שֶׁהוּא רַק כְּשֶׁמִּקְרָבֶם אֶל הַתּוֹרָה, וַיַּעֲזֹר
לְעַסֵּק בָּזֶה עִם אַחֲרִים, וְכֵן לְהַדְבִּיק מִחֲשַׁבְתּוֹ בּוֹ יְתָבְרָךְ, וַיִּגְלֶה מַעְלַת
הַזּוֹכָה שֶׁמִּחֲשַׁבְתּוֹ מְשׁוֹטְטֵת בְּיַחְוָדִים קְדוּשִׁים וְכו'.

ה' תרסז סז

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִבְּחִינָתוֹ שֶׁל אֱלֹהֵי הַנְּבִיא, שֶׁהוּא מְבַשֵּׂר טוֹב תָּמִיד, וַיִּחַזַּק וַיֵּאמֶץ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, עַל־יְדֵי שְׁמֵרָגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְחֹשֶׁב רַק עַל הַטּוֹב, בְּחֶרֶשׁ מִסְּפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, שֶׁלֹּא שָׁמַע מִחִסְרוֹנוֹת הָעוֹלָם, וַיִּרְחִיק מִרְגִּישׁוֹת מִיַּתְרַת הַמְּמַרְרֵת חַיֵּי אָדָם בְּחַנּוּם.

ה' תרסח סט

יִחַזַּק בַּת יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא תִתְגַּרֵּשׁ, אִף שֶׁבְּעֵלָה מִתְנַהֵג בְּדַרְכֵים בְּלִתֵּי מִקְבְּלוֹת, וַיִּזְכֶּיחַ טְעוֹתוֹ שֶׁל הַבַּעַל, וַיַּעֲוֹרֵר רַחֲמִים עָלָיו, וַיִּצַּעַץ לָהּ עֲנִינִים פְּרָטִיִּים בְּעֵנָן גְּדוֹל הַיְלָדִים וְהַבָּאֵת פְּרִנָּסָה בְּנִקֵּל עִם שְׁלוֹם־בַּיִת מְלֵא.

ה' תרסט עא

יְדַבֵּר מִמַּעַלֵּת קְרוֹב רַחוּמִים, וַיִּגְלֶה כַּמָּה עֲנִינִים הַנְּצַרְכִים לְעוֹסֵק בְּעֵנָן וַנְּעַלָה זֶה.

ה' תרע עב

יִזְכֶּיחַ מְאֹד בְּעַל הַמְּשָׁפִיל אֶת אִשְׁתּוֹ וְכָל הַנְּהַגוֹתָיו הֵן כְּשֶׁל רַחוּק מִהִקְדָּשָׁה, בְּאוֹנָאת הָאִשָּׁה וְקִימָה מְאַחֵר וְכוּ', וַיַּעֲוֹרֵר וַיִּחַזְקוּ בְּעִבּוֹדֵת ה' מִחֲדָשׁ, וְכֵן בְּעֵנָן פְּרִנָּסָתוֹ.

ה' תרעא עה

יִגְלֶה שְׁמוֹהֶרֶן"ת ו"ל אָמַר, שֶׁרַבְנוּ ו"ל הַדְּרִיף אוֹתָנוּ בְּכָל הַעֲנִינִים מִמֶּשׁ, וַיִּחַזַּק מְאֹד בְּאִמוּנָה פְּשוּטָה, וְלִהְשָׁלִים עִם הַמַּצָּב וְלִידַע שֶׁבְּהַכָּל טָמוּן טוֹב גָּנוּז.

ה' תרעב עו

יְדַבֵּר מִעֵנָן לַמּוֹד "סִפְר־הַמְּדוּת" שֶׁל רַבְנוּ ו"ל, וַיַּעֲוֹרֵר עַל חֶסֶד וְצַדִּיקָה לְתַלְמִידֵי חֲכָמִים, וַיִּגְלֶה מַעַלֵּת הַזּוֹכָה לָזֶה.

ה' תרעג עז

יִחַזַּק בַּת יִשְׂרָאֵל הַעוֹבְרַת בְּבֵיתָה צָר וּמְצוּק, וַיַּעֲוֹרְרָה עַל הַדְּבוּר אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ וְעַל אֶכָּל מִזִּין לָהּ וְלִילְדִיָּהּ, וְשְׁלוֹם עִם בְּעֵלָה.

ה' תרעד עט

יַעֲוֹרֵר מְאֹד עַל הַדְּבוּר רַק אֶל אָב הַמְּבִין אוֹתוֹ — הוּא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שָׁמוּ, וְעַל לַמּוֹד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוּת בְּכָל יוֹם וְכוּ'.

אֲשֶׁר ה' תָּכֵן הַעֲנִינִים **בְּנַחֵל** **שְׁנֵא**

ה' תרעה **פ**
יגלה הסימן לידע אם רבנו ז"ל שרוי בינינו.

ה' תרעו **פ**
ידבר מפתח של בנים הנמצא רק בידו יתברך, ויספר מנסיעתו לאומן ועל רצונו להיות גם בכרסלב, ולא אסתיע מלתא, ויעורר לא להטעות את עצמו, רק לידע היכן אחז במדותיו וכו', ושיחת ר' נחמן טולטשינער, כיצד קבל כה רבות ממוהרנ"ת ז"ל.

ה' תרעז **פב**
יגלה מעלת מדת ההתחדשות המועלת בין בגשמיות ובין ברוחניות, וידבר מאמונה, תורה ותפלה, ויבאר מדוע אין לאנשי שלומנו רבי אחר לאחר הסתלקות רבנו ז"ל, כמו לשאר תלמידי הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע.

ה' תרעח **פג**
יעורר להכניס את עצמו בתוך מדת השמחה, ויחזק על כל המדות שצריך "להכניס את עצמו בתוך המדה", ויגלה מעלת המנדב על צדקת ההדפסה, שזכות הרבים תלויה בו.

ה' תרעט **פד**
יזהיר לשמר על בריאות הגוף, ולא לסגף את עצמו בשנה, שממשיכת ישוב הדעת וניחא למחין, ויעורר שלא לפל, רק להרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, ויגלה איך על-ידי קיום עצות רבנו ז"ל זוכים לטייל בכל חלקי התורה הקדושה.

ה' תרפ **פו**
יחזק על שמחה בכל האפנים, וידבר משמחת ההתקרבות לרבנו ז"ל והציות אותו, וההתחברות לאנשיו, ועל סדר-דרך-הלמוד וסבלנות בבית, ומה שקבל מוהרנ"ת ז"ל מרבנו ז"ל.

ה' תרפא **פז**
יזכיר לרב אחד בקצרה מדברי שלשה מגדולי ישראל, איך שצריך להשיא הבנים בגיל צעיר דיקא.

ה' תרפב **פז**
ידבר מענין דרך בלמוד הגמרא כסדרן בעיון, לעמת דף היומי, שהוא דבר עצום כשלעצמו, ויחזק מאד על זה.

שנב אָשֶׁר ה' תִּכְנֶן הַעֲנִינִים בְּנַחֵל

ה' תרפג פח
ידבר מאמונה פשוטה, המתבטאת בשפיכת הנפש אליו יתברך.

ה' תרפד פט
ידבר משלום-בית, שעקר קיומו הוא, כשאין מחפשים הצדק פי אם השלום.

ה' תרפה צ
ישבח יזמת הנמצא לחלק את הזהר הקדוש לכמה אנשים, ובכך יסימוהו, ויזכיר יזמה דומה לגבי תהלים.

ה' תרפו צא
יאריך לתאר גנות המדה הרעה של הסתכלות בנשים וחמר העוץ הזה, ויעורר לפרש מזה החטא וגורמיו ביותר, ויתנגד לדעות משנות בין אלו שלא שמשו וכו' ואינם מבינים ואינם יודעים דברי רבנו ז"ל וכו'.

ה' תרפז צג
ידבר מגדלת האדם החושב רק ממנו יתברך, שזוכה לחיות חיים נצחיים, ועל-ידי אמונה יכול לעבר על הכל, ולהחזיק מעמד כנגד היסורים שעוברים עליו, ויזכיר שהעבודה לדבר עמו יתברך היא דרך עתיקה מימי האבות.

ה' תרפח צה
יבאר — האם מתר לדון קדם היותו בן ארבעים, על-פי תשובת רבי סעדיה גאון.

ה' תרפט צה
ידבר מענין בעל בחירה, שקשה לעזר לו, על-פי דבור מר' שלמה קרלינער זי"ע, ויגלה מהיכן נמשכו הדבורים הרעים שמדברים כנגדו.

ה' תרצ צו
ידבר מנחיצות מדת הסבלנות שצריך בזה העולם, כנגד כל הצרות שסובל כל אחד ואחד בענינו, אשר לזה זוכים על-ידי ספרי רבנו ז"ל. ולכן יבקש עזרה מהנמצא בענין הדפסת והפצת ספרי רבנו ז"ל בעולם.

ה' תרצא צז
ידבר ממעלת למוד ספרי שאלות ותשובות בהלכה, אף בדברים חמורים יש להזהר שלא לפסק מהם, ויספר ממענה הרב הקדוש מטש'הרין על השאלה — מדוע לא חבר ספר שאלות ותשובות, ויגלה מהותו של

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הפללי

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכלליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצוה לפרסמו לכל ישראל.
רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

*

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובב"א

תקון הפללי

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהוה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות נריע לו: כי אל גדול יהוה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו עלי ידי ההוא טמיר ונצלם בשם כל ישראל:

טז א מכתם לדוד שמרני אל כי חסיתי בך:
ב אמרת ליהוה אדני אתה טובתי בל עליך:
ג לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי
ד ירבו עצבותם אחר מהרו בל אסוף
ה נספיהם מדם ובל אשא את שמותם על שפתי:
ו יהוה מנת חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי:
ז חבלים נפלו לי בנעמים אף נחלת שפרה עלי:
ח אברך את יהוה אשר יעצני אף לילות יסרוני
ט כליותי: ח שויתי יהוה לנגדי תמיד כי מימיני
י בל אמוט: ט לבן א שמח לבי ויגל כבודי אף
יא בשרי ישכן לבטח: יב כי לא תעזב נפשי לשאול
יג לא תהן חסידך לראות שחת: יד תודיעני ארח
יה חיים שבע שמחות את פניך נעמות בימינך
יז נצח:

תקוץ הפלילי

לב א לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁר־י נְשׁוּי־פֶשַׁע כֶּסֶף חֲטָאָה:
 ב אֲשֶׁר־י אָדָם לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עֹן וְאִין
 בְּרוּחוֹ רְמִיָה: ג כִּי־הִחַר־שָׁתִי בָלוּ עַצְמִי בְּשִׂאנְתִי
 כָּל־הַיּוֹם: ד כִּי א יוֹמָם וְלַיְלָה תִכְבַּד עָלַי יָדָךְ גְּהַפְּךָ
 לְשִׂדֵי בְחַרְבֵנִי קִיץ סָלָה: ה חֲטָאָתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנֵי
 לֹא־כִסִּיתִי אִמְרָתִי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה וְאַתָּה
 נִשְׂאָתָ עֹן חֲטָאָתִי סָלָה: ו עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל
 כָּל־חֹסֵד א אֱלֹהֶיךָ לְעֵת מְצֵא רַק לְשִׁטְף מִיָּם רַבִּים
 יֵאָלִיו לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה א סֵתֵר לִי * מַצֵּר תִּצְרֵנִי
 רַנִּי פִלֵּט תְּסוּבְּבֵנִי סָלָה: ח אֲשֶׁפִּילְךָ א וְאוֹרְךָ
 בְּדַרְךָ־זוֹ תִלְךָ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי: ט אֶל־תִּהְיֶה א
 כֶּסֶם כְּפָרָד אִין הַבַּיִן בְּמַתְגַּוְרָסָן עֲדִיו לְבָלוֹם
 בַּל קָרַב אֱלֹהֶיךָ: י רַבִּים מְכֹאֲבִים לְרָשָׁע וְהַבּוֹטְחַ
 בִּיהוָה חֶסֶד יְסוּבְּבֵנוּ: יא שִׂמְחוּ בִיהוָה וְגִילוּ
 צַדִּיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

מא א לְמַנְצַח מְזִמּוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁר־י מִשְׁכִּיל אֶל־
 דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה א יִשְׁמְרֵהוּ
 וַיִּחִיֵּהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֶל־תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אִבָּיו:
 ד יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל־עַרְשׂ דְּוֵי כָּל־מִשְׁכְּבוֹ הַפְּכָתָ
 בְּחַלְיוֹ: ה אֲנִי־אִמְרָתִי יְהוָה חֲנֻנִי רַפְּאָה נַפְשִׁי
 כִּי־חֲטָאָתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתִי יָמוּת
 וְאָבַד שְׁמוֹ: ז וְאִם־בָּא לְרֹאוֹת א שׂוֹא יְדַבֵּר לְבוֹ

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

תקון הכללי

יִקְבֹּץ אֶזְנוֹן לוֹ יֵצֵא לַחֹיץ יְדַבֵּר: ה יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ
כָּל-שִׁנְאֵי עָלַי | יַחֲשָׁבוּ רָעָה לִּי: ט דְּבַר-בְּלִיעַל
יִצוּק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא-יוֹסִיף לָקוּם: י גַּם-אִישׁ
שְׁלוֹמִי | אֲשֶׁר-בִּטַּחְתִּי בּוֹ אֹכֵל לַחֲמֵי הַגְּדִיל עָלַי
עֵקֵב: יא וְאֵתָהּ יְהוָה חֲנִנִי וְהִקִּימֵנִי וְאֲשַׁלְּמָהּ לָהֶם:
יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי-חֲפָצָתָּ בִּי כִּי לֹא-יָרִיעַ אֵיבִי
עָלַי: יג וְאֲנִי בְּתַמִּי תִּמְכָּתָּ בִּי וּתְצִיבֵנִי לְפָנֶיךָ
לְעוֹלָם: יד בָּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם
וְעַד-הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב * לְמַנְצַח מְשֻׁפֵּיל לְבָנֵי-קָרָח: ב כְּאֵיל תִּעְרַג
עַל-אֲפִיקֵי-מָיִם כִּן נִפְשֵׁי תִעְרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים:
ג עֲמָאָה נִפְשֵׁי | יֵאֱלֹהִים לְאֵל חַי מְתֵי אָבוֹא
וְאֲרָאָה פְּנֵי אֱלֹהִים: ד הֵיטְהִלֵּי דְמַעַתִּי לָחֵם יוֹמָם
וְלַיְלָה בְּאֹמַר אֵלַי כָּל-הַיּוֹם אֵיךְ אֵלֶיךָ: ה אֱלֹהֵי
אֲזַכְּרָה | וְאֲשַׁפְּכָה עָלַי | נִפְשֵׁי כִּי אֶעְבֹּר | בַּסֶּךְ
אֲדִידָם עַד-בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל-רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן
חֲזִינָנִי: ו מִהַתְּשׁוּחָתִי | נִפְשֵׁי וּתְהַמִּי עָלַי הוֹחֵלִי
לְאֱלֹהִים כִּי-עוֹד אֲזַכְּרֵנּוּ יְשׁוּעוֹת פְּנֵינוּ: ז אֱלֹהֵי עָלַי
נִפְשֵׁי תִשְׁתַּוַּחַח עַל-כֵּן אֲזַכְּרֶךָ מֵאָרֶץ יִרְדֵּן
וְחַרְמוֹנִים מִהַר מְצָעַר: ח תְּהוֹם-אֵל-תְּהוֹם קוֹרָא
לְקוֹל צְנוּרִיךָ כָּל-מִשְׁבְּרִיךָ וְגִלְיָךְ עָלַי עֲבָרוּ:
ט יוֹמָם | יִצְוָה יְהוָה | חֲסִדוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי
תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי: י אֲזַכְּרָה | לְאֵל סִלְעֵי לְמָה

תקוץ הפללי

שְׁבַחְתָּנִי לְמַה־קָדַר אֱלֹהִי בְלַחֵץ אוֹיֵב: יא בְּרֵצַח |
בְּעֲצָמוֹתַי חֲרַפּוּנִי צוֹרְרֵי בְּאִמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם
אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ: יב מַה־תִּשְׁתַּוְּחָתִי | נַפְשִׁי וּמַה־תִּתְּהַמִּי
עָלַי הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנוּ יְשׁוּעַת פָּנָי
וְאֱלֹהֵי:

נט * לְמַנְצַח אֶל־תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם בְּשִׁלַּח
שָׂאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ: ב הַצִּילֵנִי
מֵאִיִּבֵי | אֱלֹהֵי מִמְּתִקּוֹמֵמִי תִשְׁנַבְּנִי: ג הַצִּילֵנִי
מִפְּעַלֵי אֲוֶן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה
אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יְגוּרוּ עָלַי עֵזִים לֹא־פֹשְׁעֵי וְלֹא־
חֲטָאתֵי יְהוָה: ה בְּלִי־עוֹן יִרְצוּן וַיִּפְּנְנוּ עוֹרָה
לְקַרְאתִי וַרְאֵה: ו וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים | עֲבֹאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַקִּיצָה לְפָקֵד כָּל־הַגּוֹזִים אֶל־תַּחַן
כָּל־בְּגָדֵי אֲוֶן סָלָה: ז יִשׁוּבוּ לְעָרֵב יִהְמוּ כַּכֶּלֶב
וַיִּסּוּבּוּ עִיר: ח הִנֵּה | יִבִּיעוֹן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת
בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שִׁמַּע: ט וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק־
לָמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹזִים: י עוֹז אֱלֹהִי אֲשַׁמְרָה כִּי־
אֱלֹהִים מִשְׁנַבְּנִי: יא אֱלֹהֵי חֲסָדֵי יִקְדַּמְנִי אֱלֹהִים
יִרְאֵנִי בְּשִׁרְרֵי: יב אֶל־תִּתְּרַגְּם | פֶּן־יִשְׁפָּחוּ עָמִי
הִנִּיעֵמוּ בְּחִילְךָ וְהוֹרִידֵמוּ מִגִּבּוֹרֵי אֲדָנִי: יג חֲטָאת־
פִּימוּ דְבַר־שִׁפְתֵימוּ וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם וּמֵאֲלֹהֵי
וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלָּה בַחֲמָה כִּלָּה וְאִינָמוּ וַיִּדְעוּ
כִּי־אֱלֹהִים מִשַׁל בִּיעֶקֶב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה:

תקוּן הַפְּלִילִי

טו וַיֵּשְׁבוּ לָעָרֶב יַהֲמוּ כַּכֶּלֶב וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: טז הַמָּה
יְנִיעוֹן לֶאֱכֹל אִם-לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיְלִינוּ: יז וְאֲנִי |
אֲשִׁיר עֶזְךָ וְאֶרְנֶן לְבַקֵּר חֲסֶדְךָ כִּי-הָיִיתָ מִשְׁנֵב לִי
וּמְנוּס בַּיּוֹם עַר-לִי: יח עֲזֵי אֱלֹהֶיךָ אֲזַמְּרָה כִּי-אֱלֹהִים
מִשְׁנֵבֵי אֱלֹהֵי חֲסֶדֶי:

עז א לְמַנְעִיחַ עַל- יְדוּתוֹן לְאֶסֶף מִזְמוֹר: ב קוּלִי *
אֶל-אֱלֹהִים וְאֶעֱעֶקֶה קוּלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין
אֵלַי: ג בַּיּוֹם עָרַתִּי אֲדָנִי דָרְשָׁתִּי יָדַי | לִילָה נִגְרָה
וְלֹא תִפּוֹג מֵאֲנָה הַנְּחָם נַפְשִׁי: ד אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים
וְאֶהְמִיָּה אֲשִׁיחָה | וְתַתְּעַטֵּף רוּחִי סְלָה: ה אַחֲזֹת
שְׁמֵרוֹת עֵינָי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמַיִם
מִקְדָּם שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה נְגִינָתִי בַּלִּילָה
עַם-לִבִּי אֲשִׁיחָה וַיַּחַפֵּשׂ רוּחִי: ח הֲלַעוֹלָמִים
יִזְנַח | אֲדָנִי וְלֹא-יִסִּיף לְרַעוֹת עוֹד: ט הָאֶפֶס לָנֶעֱחַ
חֲסֶדוֹ גָּמַר אָמַר לְדֹר וְדֹר: י הַשִּׁבְחָה חֲנוּת אֵל
אִם-קָפִץ בְּאֵף רַחֲמָיו סְלָה: יא וְאָמַר חֲלוּתִי הִיא
שָׁנוֹת יָמַיִן עֲלִיוֹן: יב אֲזַכּוֹר מֵעַלְלִי-יָהּ כִּי-אֲזַכְּרָה
מִקְדָּם פְּלִאָה: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל-פְּעֻלָּה וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ
אֲשִׁיחָה: יד אֱלֹהִים בִּקְדָשׁ דִּרְבָּךְ מִי-אֵל גָּדוֹל
כֹּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל עֹשֶׂה פֶלֶא הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים
עֶזְךָ: טז גִּאֲלָתָהּ בְּזֵרוּעַ עַמְּךָ בְּנִי-יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סְלָה:
יז רָאוּךָ מַיִם | אֱלֹהִים רָאוּךָ מַיִם יַחֲלוּ אֵף יִרְגְּזוּ

(*) באמרך אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

תקון הפללי

תְּהַמּוֹת: יח זָרְמוּ מַיִם | עֲבוֹת קוֹל נָתְנוּ שְׁחָקִים
אֶף-חֲצָצִיף יִתְהַלְכוּ: יט קוֹל רַעְמָךְ | בְּגִלְגֵּל הָאִירוּ
בְּרָקִים תִּבַּל רְגֵזָה וְתִרְעַשׂ הָאָרֶץ: כ בַּיָּם הִרְפָּךְ
וְשָׁבִילְךָ בְּמַיִם רַבִּים וְעִקְבוֹתֶיךָ לֹא נָדְעוּ:
כא נְחִית כְּצֹאן עִמָּךְ בִּיד-מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

צ * תִּפְלָה לְמֹשֶׁה אִישׁ-הָאֱלֹהִים אֲדָנִי מָעוֹן אַתָּה
הֵייתָ לָנוּ בְּדַר וְדַר: ב בְּטָרָם | הָרִים יִלְדוּ
וְתַחֲוִל אֶרֶץ וְתִבַּל וּמַעוֹלָם עַד-עוֹלָם אַתָּה אֵל:
ג תָּשָׁב אֲנוּשׁ עַד-דָּפָא וְתֹאמַר שׁוּבוּ בְנֵי-אָדָם:
ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר
וְאַשְׁמוּרָה בְּלִילָה: ה זָרְמָתָם שָׁנָה יִהְיוּ בַּבֶּקֶר
כַּחצִיר יִחְלֹף: ו בַּבֶּקֶר יָצִיץ וְחִלָּף לְעָרֵב יִמּוֹלֵל
וַיָּבֵשׁ: ז כִּי-כָלִינוּ בְּאִפְךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהַלְנוּ:
ח שִׁתָּה עֹנֹתֵינוּ לְנִגְדְךָ עֲלַמְנוּ לְמֵאוֹר פָּנֶיךָ: ט כִּי
כָל-יָמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרָתְךָ כָּלִינוּ שָׁנֵינוּ כְּמוֹ-הֶגְהָ:
י יָמֵי-שָׁנֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בְּגִבּוֹרֹת |
שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרֵהָבִם עָמַל וְאֹן כִּי-גֹז חֵישׁ וְנָעָפָה:
יא מִי-יֹדַע עֹז אִפְךָ וּכְיִרְאָתְךָ עִבְרָתְךָ: יב לְמַנּוֹת
יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנָבֵא לְבַב חֲכָמָה: יג שׁוּבָה יְהוָה
עַד-מָתִי וְהִנָּחֵם עַל-עֲבֹדֶיךָ: יד שִׁבְעֵנוּ בַּבֶּקֶר
חֲסִדְךָ וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמָחָה בְּכָל-יָמֵינוּ: טו שְׁמַחְנוּ
כִּימוֹת עֲנִיתָנוּ שָׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: טז יִרְאֵה אֵל-
עֲבֹדֶיךָ פָּעֲלְךָ וְהִדְרֶךְ עַל-בְּנֵיהֶם: יז וַיְהִי | נַעַם

תקון הכללי

אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ פּוֹנְנָה עָלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ פּוֹנְנָהוּ:

קה * הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים
עָלִילוֹתָיו: ב שִׁירוֹ-לוֹ זְמֵרוֹ-לוֹ שִׁיחוּ בְּכָל-
נַפְלְאוֹתָיו: ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קִדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב א
מִבְּקָשֵׁי יְהוָה: ד דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ בְּקִשׁוֹ פָּנָיו
תְּמִיד: ה זְכְרוּ נַפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר-עָשָׂה מִפְתִּי
וּמִשְׁפְּטֵי-פִיו: ו זֶרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב
בְּחֵירוֹ: ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-הָאָרֶץ
מִשְׁפְּטָיו: ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאַלְפֵי
דוֹר: ט אֲשֶׁר כָּרַת אֶת-אֲבָרָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:
י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת-אֶרֶץ-בְּנֵעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם:
יב בְּהִיוֹתְכֶם מְתֵי מִסְפָּר כַּמַּעֲט וְגָרִים בָּהֶ:
יג וַיִּתְהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי מִמַּמְלַכָּה אֶל-עַם אֲחֵר:
יד לֹא-הִנִּיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקֶם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
טו אֶל-תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחֵי וּלְנַבְיָאֵי אֶל-תִּרְעוּ:
טז וַיִּקְרָא רָעַב עַל-הָאָרֶץ כָּל-מִטְהַ-לֶּחֶם שָׁבַר:
יז שָׁלַח לְפָנֵיהֶם אִישׁ לְעֹבֵד גַּמְכָר יוֹסֵף: יח עָנוּ
בְּכָבֵל רָגְלוֹ בְּרֹזֶל בָּאָה נִפְשׁוֹ: יט עַד-עַתָּה
בְּאֲדָבָרוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרַפְתָּהּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ
וַיִּתִּירָהּ מִשָּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ: כא שָׁמוֹ אֲדוֹן
לְבֵיתוֹ וּמִשָּׁל בְּכָל-קְנִיָנוּ: כב לְאִסֵּר שָׁרְיוֹ בְּנִפְשׁוֹ

תקוץ הפללי

וְזָקְנָיו יַחֲפָם: כג וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב גֵּר
בְּאֶרֶץ-חָם: כד וַיִּפְרַר אֶת-עַמּוֹ מֵאֵד וַיַּעֲצֵמָהּ
מִצְרָיו: כה הִפְךָ לָבֶם לְשֵׁנָא עַמּוֹ לְהַתְנַפֵּל בְּעַבְדָּיו:
כו שָׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדָיו אֶהֱרֹן אֲשֶׁר בָּחַר-בוֹ: כז שָׁמוּ
בָם דְּבָרֵי אֹתוֹתָיו וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח
חֲשֵׁךְ וַיִּחֲשֶׁךְ וְלֹא-מָרוּ אֶת-דְּבָרוֹ: כט הִפְךָ אֶת-
מִימֵיהֶם לָדָם וַיָּמַת אֶת-דֹּגְתָם: ל שָׂרַץ אֲרָצָם
צִפְרֹדַעִים בְּחֻדְרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֵא עֲרֹב
כְּנִים בְּכָל-גְּבוּלָם: לב נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם בְּרֹד אִשׁ
לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם: לג וַיֵּךְ גַּפְנֵם וּתְאֵנֹתָם וַיִּשְׁפֹּר עֵץ
גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֵא אֲרָבָה וַיִּלַּק וַאִין מִסְפָּר:
לה וַיֹּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם:
לו וַיֵּךְ כָּל-בְּכוֹר בְּאֲרָצָם רֵאשִׁית לְכָל-אוֹנָם:
לז וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאִין בְּשִׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:
לח שָׁמַח מִצְרַיִם בַּעֲבֹדָתָם כִּי-נִפְלַ פְּחָדָם עֲלֵיהֶם:
לט פָּרַשׁ עֲנָן לְמִסְךְ וְאִשׁ לְהָאִיר לַיְלָה: מ שָׁאֵל
וַיָּבֵא שָׁלוֹ וְלָחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח עֶזְרָה
וַיִּזְוְבוּ מַיִם הָלְכוּ בַּעֲצִיּוֹת נָהָר: מב כִּי-זָכַר אֶת-
דְּבַר קִדְשׁוֹ אֶת-אַבְרָהָם עֲבָדָיו: מג וַיּוֹצֵא עַמּוֹ
בְּשִׁשּׁוֹן בְּרָנָה אֶת-בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
גֹּזִים וַעֲמַל לְאֻמִּים יִירָשׁוּ: מה בַּעֲבוּר | יִשְׁמְרוּ
חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְצְרוּ הַלְלוּיָהּ:

תקוץ הכללי

קלז א על-נהרות | בבל שם ישבנו גם-בכינו
בזכרנו את-ציון: ב על-ערבים בתוכה תלינו
בנרותינו: ג פי שם שאלונו שובינו דברי-שיר
ותוללינו שמחה שירו לנו משיר ציון: ד איך נשיר
את-שיר-יהוה על אדמת נבר: ה אם-אשפחה
ירושלם תשפח מיני: ו תדבק לשוני | לחפי
אם-לא אזכרכי אם-לא אעלה את-ירושלם על
ראש שמחתי: ז זכר יהוה | לבני אדום את יום
ירושלם האמרים ערו | ערו עד היסוד בה:
ח בת-בבל השדודה אשרי שישלם-לך את-
גמולך שגמלת לנו: ט אשרי | שיאחז ונפיץ את-
עלליך אל-הסלע:

קנ א הללויה | הללו-אל בקדשו הללוהו ברקיע
עזו: ב הללוהו בגבורתיו הללוהו כרב גדלו:
ג הללוהו בתקע שופר הללוהו בנגבל וכנור:
ד הללוהו בתוף ומחול הללוהו במונים וענב:
ה הללוהו בצלצלי-שמע הללוהו בצלצלי תרועה:
ו כל הנשמה תהלל יה הללויה:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שבות עמו יגל יעקב ישמח ישראל:
ותשועת צדיקים מיהוה מעוזם בעת צרה: ויעזרם יהוה ויפלטם יפלטם
מרשעים ויושיעם פי חסו בו:

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות
אליהו בן רחל ומנחם הי"ו וכל ילדיו:
מנחם בן יפה ואליהו הי"ו
אביחיל בן יפה ואליהו הי"ו
צבי בן יפה ואליהו הי"ו
אליעזר שלמה בן יפה ואליהו הי"ו
יוסף בן יפה ואליהו הי"ו
נעמי בת יפה ואליהו תחי'
זוהרה בת יפה ואליהו תחי'
חנה בת יפה ואליהו תחי'

שיזכו לזיווג הגון מן השמים לפי שורש נשמתם

אושרי ומיטל פינטו ובניהם ובנותיהם הע"י
ורחל בת **יפה** ובניה ובנותיה הע"י
יצחק ורות זרחיה ובניהם הע"י
שמואל ושרה אדלשטיין ובניהם הע"י
מאיר חיים בן אמיליה דליה רפואת הנפש והגוף
שיזכו כולם לאריכות ימים ושנים בבריאות טובה
ואיתנה עד מאה ועשרים שנה, יזכו לחזור בתשובה שלמה
וליראת שמים ושמחה והצלחה בכל מעשי ידיהם

לעילוי נשמת

א"מ **מנחם בן נחמיה ושמחה** ע"ה

א"מ **רחל** בת **שרה** ע"ה

אחי בן פורת בן רחל ע"ה

הספר הקדוש הזה נדפס להצלחת:

יוסף שלום בן מרים

ג'ני חווה בת אלונורה

שהקדוש ברוך הוא יזכה אותם עוד השנה:

בזרע של קיימא

בית משלהם בהרחבה גדולה בלי חובות

שלום בית אמיתי

חזרה בתשובה שלמה

ושיהיה להם שמחה ונחת.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

ולעילוי נשמת

כ"ק אדמו"ר אבינו עט"ר רבי

אליעזר שלמה בן

ר' מנחם זאב

זצוק"ל זיע"א

ולעילוי נשמת

הרבנית הצדקת מרת יחנא

שיפּרה ע"ה בת הרה"צ

רבי אשר ישעיה ראטענברג

מקוסון זצ"ל אשת

עט"ר כ"ק אדמו"ר מוהרא"ש

זצוק"ל.

